NICOLAE CEAUȘESCU

ROMÂNIA PE DRUMUL CONSTRUIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

26

NICOLAE CEAUȘESCU

ROMÂNIA PE DRUMUL CONSTRUIRII SOCIETĂȚII SOCIALISTE MULTILATERAL DEZVOLTATE

RAPOARTE, CUVÎNTĂRI, INTERVIURI, ARTICOLE

iunie—decembrie 1983

EDITURA POLITICĂ — BUCUREȘTI, 1984

MESAJUL DE PACE ADRESAT TUTUROR COPIILOR PATRIEI, ÎNTREGULUI NOSTRU TINERET, TUTUROR COPIILOR LUMII, CU PRILEJUL ZILEI DE 1 IUNIE

— 1 iunie 1983 —

Dragi prieteni, şoimi ai patriei, pionieri,

Dragi copii,

Aş dori, de Ziua internaţională a copiilor, să vă adresez vouă, tuturor copiilor din România, cele mai bune urări de a creşte în condiţii tot mai bune, create prin munca părinţilor şi fraţilor voştri mai mari. Să creşteţi într-o societate tot mai dreaptă, care să asigure condiţii tot mai bune de muncă, de învăţătură, de dezvoltare a personalităţii fiecărui cetăţean al patriei noastre, în condiţiile socialismului şi comunismului în România ! *(Aplauze îndelungi, urale ; se scandează : „Ceauşescu — pace !")*.

Pentru a putea să trăiţi într-o asemenea societate este nevoie de pace. De aceea, partidul, guvernul nostru acţionează cu toată fermitatea şi consecvenţa pentru o politică de pace, de dezarmare, şi în primul rînd de dezarmare nucleară, pentru oprirea amplasării în Europa a rachetelor cu rază medie de acţiune.

Vrem ca toţi copiii patriei noastre, toţi copiii popoarelor din Europa, din întreaga lume să nu mai trăiască cu grija

şi cu teama unei bombe atomice aducătoare de moarte şi de distrugere.

Dorim ca toţi copiii patriei noastre, copiii Europei şi întregii lumi să trăiască într-o lume a păcii, a frăţiei, a prieteniei ! Dorim să facem totul pentru a se pune capăt cursei înarmărilor, pentru înlăturarea primejdiei de război.

Toţi cei care iubesc viaţa, iubesc copiii, iubesc lumea să se angajeze ferm pentru pace, pentru colaborare, pentru o lume a bunăstării şi fericirii !

Vă doresc, dragi prieteni, dragi pionieri şi şoimi ai patriei, vouă, tineretului nostru, tuturor copiilor, multă fericire, succese la învăţătură, note cît mai mari şi o viaţă tot mai bună.

Multă fericire şi sănătate !

La mulţi ani !

(Vii şi îndelungi aplauze şi urale ; se scandează minute în şir : „Ceauşescu — pace !“, „Ceauşescu şi copiii !“, „Ceauşescu — tinerii !“, „Ceauşescu şi poporul !“, „Ceauşescu — P.C.R. !“).

CUVÎNTARE LA MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN MUNICIPIUL TIMIŞOARA

Cu prilejul vizitei de lucru în judeţul Timiş

— 2 iunie 1983 —

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Doresc, în primul rînd, să vă adresez dumneavoastră, participanţilor la această mare adunare populară, tuturor locuitorilor municipiului Timişoara şi judeţului Timiş, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat şi guvernului, precum şi al meu personal, un salut călduros, revoluţionar, împreună cu cele mai bune urări. *(Aplauze şi urale puternice, prelungite ; se scandează : „Ceauşescu — P.C.R. !“, „Ceauşescu şi poporul !“).*

Ne aflăm în municipiul Timişoara şi judeţul Timiş într-o vizită de lucru. Dorim să discutăm cu organizaţiile de partid, cu oamenii muncii din industrie şi agricultură, din alte sectoare, cu consiliile de conducere felul în care se înfăptuiesc în viaţă hotărîrile Congresului al XII-lea, ale Conferinţei Naţionale a partidului.

Am vizitat 4 întreprinderi industriale, o facultate a Institutului politehnic, două unităţi agricole. Pot declara că avem impresii deosebit de plăcute despre munca şi entuziasmul cu care oamenii muncii de la oraşe şi sate, inte-

lectualitatea acționează, în deplină unitate, sub conducerea organizațiilor de partid, pentru înfăptuirea programului de dezvoltare a patriei noastre, de ridicare continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului. *(Aplauze și urale puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

Am vizitat, de asemenea, expoziția care prezintă realizările generale din industria și agricultura întregului județ. Avem deci o imagine mai completă despre rezultatele generale. De altfel, datele pe primele 5 luni ale acestui an arată că nu numai în întreprinderile vizitate, dar în întregul județ producția industrială s-a realizat cu o depășire importantă. Există toate condițiile ca și județul Timiș să realizeze în acest an o producție suplimentară și să-și aducă, în felul acesta, contribuția la realizarea unei producții industriale de cel puțin 12 miliarde, peste plan, pe întreaga țară. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R.“, „Ceaușescu și poporul !“).*

În mod deosebit, doresc să menționez impresia bună pe care o avem despre preocuparea tuturor întreprinderilor vizitate, dar și a celorlalte din județ pentru realizarea obiectivului stabilit de Congresul al XII-lea privind o nouă calitate, ridicarea nivelului tehnic al întregii activități. Am constatat, în întreprinderile vizitate, rezultate bune în realizarea de noi produse, mașini și utilaje, cu performanțe superioare, competitive cu cele mai bune pe plan internațional.

Iată de ce doresc să adresez felicitări colectivelor din întreprinderile vizitate, tuturor oamenilor muncii din județul Timiș și din municipiul Timișoara pentru rezultatele obținute pînă acum și urarea de noi și noi succese în toate domeniile. *(Aplauze și urale puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“, „Ceaușescu și poporul !“).*

Județul Timiș a cunoscut o puternică dezvoltare industrială, s-au realizat aici întreprinderi de înaltă tehnicitate. De altfel, în întreaga țară, în toate județele, am reușit să dezvoltăm puternice platforme industriale, creînd, în acest fel, condiții de muncă pentru toți cetățenii patriei noastre, pentru a asigura ridicarea nivelului general de civilizație, bunăstarea tuturor zonelor, a întregii patrii. *(Aplauze și urale puternice; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

Ne-a făcut, de asemenea, o deosebită plăcere să constatăm preocuparea și angajarea deplină a oamenilor de știință, din învățămînt în dezvoltarea tehnicii și științei. Practic, tot ceea ce am constatat, în uzinele vizitate, privind ridicarea nivelului tehnic și al calității are încorporată activitatea și munca institutelor de cercetare, a centrelor și facultăților, a cadrelor din învățămînt.

De aceea doresc să adresez felicitări și oamenilor din învățămînt și știință din Timișoara, precum și urarea de a face tot mai mult pentru a ridica nivelul tehnic și calitativ al întregii activități. *(Urale și aplauze puternice, prelungite).*

În agricultură am constatat, de asemenea, rezultatele bune obținute în dezvoltarea producției agricole vegetale și animale, faptul că producția vegetală cerealieră se prezintă bine și promite o recoltă bună și, se pare, printre cele mai bune din ultimii ani în Timiș.

Pentru munca depusă de țărănimea cooperatistă, de toți oamenii muncii din agricultură le adresez cele mai calde felicitări și urarea de a obține o recoltă cît mai bună și bogată ! *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“).*

În general, pe întreaga țară, pe primele cinci luni ale anului, producția industrială s-a realizat cu o depășire importantă. De asemenea — deși în condițiile grele provocate de secetă în unele zone —, și în agricultură s-au obținut rezultate importante. Întreaga țărănime, oamenii muncii depun eforturi susținute pentru a învinge greutățile pro-

vocate de natură, pentru a asigura o recoltă îmbelșugată și în acest an.

De aceea doresc ca de la această mare adunare populară din Timișoara să adresez clasei muncitoare, intelectualilor și tehnicienilor, precum și întregii țărănimi cele mai calde felicitări pentru rezultatele obținute și să urez tuturor — și celor din industrie, și celor din agricultură — să obțină rezultate și mai bune, să încheie acest an cu o producție suplimentară în toate domeniile, creînd astfel o bază trainică pentru îndeplinirea cu succes a cincinalului, a ridicării patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează ; „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu luptător pentru pace și popor !").*

Deoarece nu au trecut decît cîteva zile de la consfătuirea de lucru de la Comitetul Central și de la ședința comună a celor două consilii ale organismelor democratice ale oamenilor muncii din industrie și agricultură, nu voi insista mult asupra problemelor dezbătute cu acest prilej, întrucît toate au fost publicate și vă sînt cunoscute. Ceea ce aș dori să subliniez este că, în spiritul celor discutate la consfătuire și la ședința comună a forumurilor democratice ale oamenilor muncii, se impune să facem totul pentru mai buna organizare a întregii activități, pentru creșterea mai puternică a productivității muncii, a eficienței economice, pentru ridicarea continuă a calității și nivelului tehnic al întregii noastre activități și producții. Să facem astfel încît și oamenii muncii din Timișoara — la fel ca întregul nostru popor — să demonstreze forța, capacitatea creatoare a celor ce au lichidat pentru totdeauna asuprirea și inegalitatea de orice fel, că sînt stăpîni pe destinele lor, sînt proprietari, producători și beneficiari, muncesc pentru a asigura bunăstarea lor proprie, bunăstarea întregului popor și întărirea continuă a independenței și suveranității patriei noastre — România. *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu — pace !").*

Avînd în vedere că unele întreprinderi din Timișoara

au un rol însemnat în asigurarea utilajelor pentru industria de cărbune, pentru industria minieră în general, deci în realizarea programului de dezvoltare mai puternică a bazei energetice și de materii prime, consider că este necesar să se facă totul pentru livrarea la timp și de nivel tehnic cît mai bun a utilajelor și mașinilor necesare sectorului minier, altor sectoare de activitate, pentru a putea, în acest fel, să asigurăm înfăptuirea neabătută a programului elaborat de Conferința Națională, pentru a asigura deplina independență energetică, creșterea mai puternică a necesarului de materii prime din resursele proprii.

De asemenea, este necesar să facem totul pentru a reduce continuu consumurile energetice și materiale, pentru recuperarea și refolosirea materialelor, recondiționarea și refolosirea pieselor și subansamblelor, ținînd seama că, pe această cale, putem asigura într-o proporție de pînă la 50% — și chiar peste 50% în unele ramuri — necesarul de materii prime și materiale. Să facem totul pentru reducerea cheltuielilor materiale, care asigură condițiile pentru sporirea venitului național, pentru creșterea mai puternică a bazei materiale a societății noastre și pentru a putea dispune astfel de mijloacele necesare atît pentru înfăptuirea programului de dezvoltare, cît și a programului de ridicare continuă a bunăstării materiale și spirituale — țelul suprem al politicii partidului, esența societății socialiste pe care o edificăm în România. *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !").*

Dragi tovarăși și prieteni,

Preocupîndu-ne de înfăptuirea programelor de dezvoltare a patriei noastre, acționăm cu toată hotărîrea, pe plan internațional, pentru o politică de pace, de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Facem aceasta pentru că avem ferma convingere că numai în condiții de pace atît poporul nostru, cît și alte popoare își vor putea concentra forțele în direcția dezvoltării eco-

nomico-sociale, spre a-și asigura bunăstarea, fericirea, o viață mai demnă și liberă. *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — pace !").*

Avînd în vedere intensificarea politicii de înarmări, considerăm că problema fundamentală a epocii noastre este oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmare nucleară.

În Europa, mai mult ca oricînd, trebuie să facem totul pentru a opri amplasarea rachetelor cu rază medie de acțiune, pentru retragerea și distrugerea celor existente, pentru o Europă fără rachete și arme nucleare, o Europă a păcii și colaborării pașnice ! *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — pace !").*

În deplină solidaritate cu popoarele și forțele progresiste din Europa și de pretutindeni, vom acționa cu și mai multă hotărîre pentru a putea determina realizarea acestui deziderat vital, pentru a asigura dreptul popoarelor la muncă, la existență, dreptul la viață, dreptul la pace ! *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !", „Ceaușescu — pace !").*

Doresc ca, de la această mare adunare populară din Timișoara, să exprim mulțumiri pionierilor și șoimilor patriei, copiilor, care, în adunarea de ieri din capitala patriei noastre, au adresat chemarea de a face totul pentru a asigura tuturor oamenilor, generațiilor actuale, copiilor viitorul liber și pacea ! Îi asigur pe dragii mei prieteni — pionieri și șoimi ai patriei, pe copiii țării noastre, pe părinții lor — că nu vom avea odihnă și că vom face totul pentru a contribui la realizarea păcii, la dezarmare, la eliminarea armelor nucleare din Europa, din întreaga lume ! *(Aplauze și urale puternice, prelungite ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — pace !").*

Acordăm, de asemenea, o atenție deosebită problemelor economice, realizării unei înțelegeri între țările bogate și sărace cu privire la lichidarea subdezvoltării, la un sprijin mai puternic pentru țările slab dezvoltate, pentru asigurarea dezvoltării echilibrate a economiei mondiale și realizarea unei noi ordini economice mondiale. În acest sens, considerăm că reuniunea U.N.C.T.A.D. de la Belgrad poate să aibă un rol important — și vom acționa împreună cu toate țările în curs de dezvoltare, cu toți cei care doresc să contribuie la rezolvarea problemelor, în așa fel încît să găsim soluții acestor probleme complexe, pentru a asigura o perspectivă nouă, de bunăstare și fericire, tuturor națiunilor lumii. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — pace !").*

România se pronunță ferm pentru încetarea tuturor conflictelor militare, pentru soluționarea problemelor litigioase dintre state numai și numai pe calea tratativelor. Așa cum am menționat și altă dată, oricît de grele și îndelungate vor fi tratativele, ele reprezintă singura cale pentru a pune capăt războiului, pierderilor de vieți omenești și pagubelor materiale, pentru a asigura popoarelor posibilitatea de a se dezvolta libere și independente, așa cum dorește fiecare, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Dezvoltăm larg relațiile noastre internaționale cu toate țările socialiste, acordînd o însemnătate deosebită colaborării cu vecinii noștri. De asemenea, promovăm largi relații cu țările în curs de dezvoltare, cu țările nealiniate, precum și cu țările capitaliste dezvoltate, în spiritul principiilor coexistenței pașnice. Așezăm întotdeauna la baza relațiilor cu toate statele lumii principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forța. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Deși în lume s-au acumulat multe probleme complicate, s-a ajuns la o încordare extremă, avem deplina convingere că masele populare de pretutindeni, forțele antiimperialiste și anticolonialiste, popoarele din întreaga lume, care doresc pacea și independența, acționînd în deplină unitate, pot opri

cursul către prăpastie, pot schimba direcţia de dezvoltare a omenirii spre o lume a colaborării şi destinderii, a independenţei şi păcii, a dreptului fiecărui popor la dezvoltare liberă, la bunăstare şi fericire. *(Aplauze şi urale puternice, prelungite; se scandează: „Ceauşescu — P.C.R.!", „Ceauşescu — pace!").*

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Am vorbit de impresiile bune pe care le avem despre ceea ce am văzut în unităţile industriale, de învăţămînt, ştiinţifice şi din agricultură. Dar cele mai deosebite impresii le avem despre întîlnirile cu oamenii muncii, cu cetăţenii din Timişoara şi din judeţul Timiş, cu aceia care sînt făuritorii a tot ceea ce se realizează în Timişoara, a tot ceea ce se realizează în patria noastră, cu oamenii muncii, cu poporul. El este acela care garantează victoria socialismului şi comunismului, ridicarea României pe noi trepte de progres şi civilizaţie.

Vă mulţumesc, dragi tovarăşi şi prieteni, pentru manifestările călduroase cu care ne-aţi întîmpinat. Vedem în aceasta o expresie a încrederii în politica internă şi externă a partidului nostru, a hotărîrii dumneavoastră, a întregului popor de a face totul pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea, a Programului partidului de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi de înaintare a României spre comunism. *(Aplauze şi urale puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceauşescu şi poporul!").*

În încheiere, doresc să exprim, încă o dată, deplina convingere că organizaţiile de partid, consiliile oamenilor muncii, toţi oamenii muncii, într-o deplină unitate, vor face totul pentru a obţine rezultate şi mai bune, pentru a-şi aduce o contribuţie tot mai însemnată la dezvoltarea generală a patriei şi pentru ca judeţul Timiş să ocupe un loc cît mai de frunte şi — dacă este posibil — primul loc în întrecerea între judeţe. *(Urale şi aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceauşescu — P.C.R.!", „Ceauşescu şi poporul!").*

Cu această convingere, vă urez încă o dată succese tot mai mari în întreaga activitate, în muncă şi în viaţă! Multă sănătate şi fericire! *(Aplauze şi urale puternice, prelungite; se scandează: „Ceauşescu — P.C.R.!", „Ceauşescu şi poporul!", „Ceauşescu — pace!". Într-o atmosferă de puternică însufleţire şi de strînsă unitate în jurul partidului, toţi cei prezenţi la marea adunare populară aclamă şi ovaţionează cu înflăcărare, minute în şir, pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul său general, preşedintele ţării).*

CUVÎNTARE
LA MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN MUNICIPIUL REŞIŢA

Cu prilejul vizitei de lucru în judeţul Caraş-Severin

— *3 iunie 1983* —

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, participanţilor la această mare adunare populară, locuitorilor municipiului Reşiţa şi judeţului Caraş-Severin, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat şi guvernului, precum şi al meu personal, un salut călduros, revoluţionar, împreună cu cele mai bune urări. *(Aplauze şi urale îndelungate ; se scandează : „Ceauşescu — P.C.R. !“).*

În cursul vizitei de lucru în municipiul dumneavoastră şi în judeţ, am fost în mai multe întreprinderi siderurgice, constructoare de maşini, am văzut cum se desfăşoară construcţia termocentralei pe şisturi şi activitatea minieră de extragere a şisturilor. Am constatat, cu multă satisfacţie, că oamenii muncii reşiţeni şi din judeţul Caraş-Severin, la fel ca întregul popor, acţionează cu toată hotărîrea pentru a realiza în bune condiţii prevederile planului pe acest an şi ale întregului cincinal, că siderurgiştii, constructorii de maşini, minerii, constructorii fac totul pentru a-şi aduce contribuţia tot mai însemnată la înfăptuirea hotărîrilor

Congresului al XII-lea al partidului, ale Conferinţei Naţionale. *(Aplauze şi urale puternice ; se scandează : „Ceauşescu — P.C.R. !“).*

Impresiile din întreprinderile vizitate sînt, în general, bune. De asemenea, am constatat că în toate unităţile vizitate, şi pe ansamblul judeţului şi municipiului, s-au realizat în bune condiţii sarcinile în primele 5 luni ale acestui an. Pentru toate aceste realizări, doresc să adresez siderurgiştilor, constructorilor de maşini, minerilor, constructorilor cele mai calde felicitări şi urarea de succese tot mai mari în întreaga activitate ! *(Urale şi aplauze puternice, îndelungate ; se scandează : „Ceauşescu — P.C.R. !“, „Ceauşescu şi poporul !“).*

Ieri am vizitat o cooperativă agricolă şi mi-au fost prezentate rezultatele obţinute de oamenii muncii din agricultura judeţului. Cunosc că, în general, pe judeţ aveţi rezultate bune, că există posibilităţi ca şi în agricultură să obţineţi producţii tot mai mari. Îndeosebi judeţul Caraş-Severin dispune de pajişti şi fîneţe — care însă nu sînt folosite pe deplin — şi trebuie să se ia măsuri hotărîte pentru cultivarea şi îngrijirea lor, pentru creşterea mai puternică a efectivelor de animale, a producţiei zootehnice în general. Pentru rezultatele obţinute, doresc ca, de la această tribună, să adresez şi ţărănimii, oamenilor muncii din agricultura judeţului calde felicitări şi să le urez noi şi tot mai însemnate succese în creşterea producţiei vegetale şi animale.

La consfătuirea de lucru care a avut loc recent la Comitetul Central, precum şi la şedinţa comună a celor două organisme democratice ale oamenilor muncii din industrie şi din agricultură m-am referit pe larg la problemele actuale, la ceea ce trebuie să facem pentru realizarea în bune condiţii a sarcinilor din industrie, din agricultură şi din celelalte sectoare de activitate. De aceea, acum doresc să mă opresc numai asupra cîtorva probleme care mi se par mai importante pentru Reşiţa, ţinînd seama că ea realizează

producții de mare însemnătate pentru întreaga economie. *(Urale și aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !").*

În realizarea programului de asigurare a independenței energetice, Reșița și județul Caraș-Severin ocupă un loc important. Trebuie să se asigure livrarea la timp a grupurilor hidroenergetice pentru hidrocentrala de pe Dunăre și pentru alte hidrocentrale din interior. Livrarea la timp, în acest an, a acestor grupuri înseamnă, în anul viitor, un plus de energie de 2—3 miliarde kWh. Iată de ce constructorii de mașini reșițeni trebuie să facă totul pentru a se achita cu cinste de sarcinile importante pe care le au în acest domeniu. *(Urale și aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Este, de asemenea, necesar să se urgenteze punerea în funcțiune a centralei energetice pe șisturi bituminoase, precum și extragerea, în condiții economicoase, a șisturilor, pentru a asigura combustibilul necesar. Nu doresc să mă refer acum la rămînerile în urmă. Aș sublinia însă necesitatea ca, neapărat, cele stabilite privind punerea în producție, în următoarele luni, a acestei termocentrale să se realizeze în cele mai bune condiții. Aceasta are, de asemenea, o mare însemnătate pentru asigurarea țării cu energie.

În siderurgie aveți sarcini foarte importante. Dorim, mai cu seamă, ca Reșița să ocupe un loc mai important în producerea oțelurilor de înaltă calitate, aliate și slab aliate, ținînd seama de marea experiență a muncitorilor și tehnicienilor din acest centru siderurgic, precum și de la Oțelul Roșu. Sper că angajamentele luate de oamenii muncii, de conducerea întreprinderii vor fi realizate în cele mai bune condiții, și Reșița va ocupa un loc de frunte în asigurarea oțelurilor superioare și de bună calitate. *(Aplauze și urale puternice, prelungite ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

De asemenea, este necesar să se acționeze cu hotărîre

și fermitate pentru realizarea programului minier. Deși nu am vizitat Anina, această veche întreprindere are și ea sarcini importante privind livrarea cărbunelui cocsificabil — și știți bine că importăm încă mari cantități de cărbune. Iată de ce trebuie făcut totul ca și minerii din Anina și din județ — la fel ca minerii din întreaga țară — să-și onoreze angajamentele luate de a da patriei mai mult cărbune, inclusiv cărbune cocsificabil, contribuind prin aceasta la asigurarea independenței energetice. *(Aplauze și urale prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și minerii !").*

Pentru toate întreprinderile și pentru toți oamenii muncii din Reșița și din județul Caraș-Severin, problemele dezbătute la consfătuirea de lucru și la plenara comună a forumului democratic al oamenilor muncii din industrie și agricultură, privind o mai bună organizare a muncii, ridicarea calității și a nivelului tehnic al producției, trebuie să constituie o preocupare permanentă. În Reșița și în celelalte întreprinderi din județul Caraș-Severin, aceste probleme au însemnătate deosebită, ținînd seama de produsele de înaltă tehnicitate care se realizează aici. Revin asupra rolului constructorilor de mașini de a livra la timp motoarele navale și de bună calitate, de a-și însuși fabricația de motoare cu un consum redus pe CP și cu o reducere a consumului de metal. Deci trebuie să faceți ca produsele românești — și din siderurgie, și din domeniul construcțiilor de mașini — să fie la un nivel tehnic și calitativ comparativ cu cele mai bune pe plan mondial ! Să demonstrați, dragi tovarăși reșițeni, capacitatea oamenilor muncii din Reșița, a întregului nostru popor de a da produse de mai bună calitate, de a ocupa un loc de frunte pe plan mondial în sectoarele voastre de activitate. *(Aplauze și urale prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !").*

Este necesar să se acționeze cu toată fermitatea pentru reducerea consumurilor energetice și materiale, pentru

realizarea programelor de reducere prevăzute și pentru a stabili noi căi de diminuare în continuare a consumurilor, atît energetice, cît și materiale. De asemenea, trebuie acționat pentru recuperarea și refolosirea materialelor, ținînd seama că, pe această cale, trebuie să asigurăm circa 50% din necesarul de materii prime și materiale, reducînd astfel în mod considerabil importul pe devize convertibile. Aceasta are o mare însemnătate pentru desfășurarea întregii activități economice, pentru creșterea venitului național, a mijloacelor necesare dezvoltării în continuare a societății noastre socialiste și ridicării, pe această bază, a bunăstării materiale și spirituale a întregului nostru popor — țelul suprem al politicii partidului, esența societății socialiste pe care o edificăm în România. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !")*.

Este necesar să luăm măsuri pentru creșterea mai puternică a productivității muncii în toate sectoarele de activitate, pentru sporirea eficienței economice, a rentabilității în toate unitățile. Să facem astfel încît producția ce se realizează la Reșița, în județ să asigure o rentabilitate maximă, o creștere continuă a eficienței economice. Am constatat preocupări în acest sens în toate unitățile. Avem însă rezerve foarte mari în privința aceasta și trebuie să înțelegem că, pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare a patriei noastre, creșterea eficienței și rentabilității economice — împreună cu toate celelalte măsuri — trebuie să constituie o preocupare permanentă a tuturor oamenilor muncii, a consiliilor de conducere, a organelor și organizațiilor de partid. Să se acționeze într-o deplină unitate pentru a asigura o producție de un nivel superior, dar și de eficiență maximă, pentru a crea condiții tot mai bune de creștere a bogăției întregii națiuni românești ! *(Urale și aplauze îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !")*.

Pentru realizarea acestor obiective trebuie angajate cu

toată hotărîrea forțele tehnice, de cercetare din Reșița și din județ, învățămîntul, toate cadrele didactice, atît din învățămîntul superior, cît și din învățămîntul mediu, cadrele tehnice din toate unitățile, pentru că numai cu concursul comun și printr-o conlucrare strînsă între toți acești factori putem realiza în bune condiții sarcinile de mare importanță privind dezvoltarea tuturor sectoarelor de activitate.

Trebuie, de asemenea, să acordăm o atenție și mai mare ridicării nivelului profesional și tehnic al muncitorilor, al tehnicienilor, al tuturor cadrelor și specialiștilor.

Este necesar să înțelegem bine că mijloacele moderne care se află în dotarea tuturor unităților cer o pregătire profesională și tehnică tot mai înaltă. Cu aceste mijloace trebuie să producem, tovarăși, mașini superioare, și mai bune decît ele ! Și aceasta cere o pregătire superioară a tuturor oamenilor muncii ! Forța hotărîtoare pentru a realiza produse de înaltă calitate o reprezintă muncitorii, tehnicienii, inginerii, oamenii muncii ! Ei sînt aceia care dau viață Programului partidului și pot asigura o tehnică și o dezvoltare superioară tuturor sectoarelor de activitate ! Iată de ce ridicarea nivelului tehnic și profesional, perfecționarea continuă a cunoștințelor constituie astăzi una din cerințele cele mai importante pentru victoria socialismului și comunismului. *(Urale și aplauze puternice, prelungite ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !")*.

În același timp, trebuie să desfășurăm și o intensă muncă politică, educativă și culturală, de formare a conștiinței revoluționare a omului nou, stăpîn pe destinele sale, proprietar și beneficiar a tot ceea ce există în patria noastră, participant activ la înfăptuirea întregului Program de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Pentru toate acestea, munca politico-educativă, activitatea culturală constituie o parte integrantă a muncii de formare a omului nou, constructor conștient al viitorului său liber,

independent, de bunăstare şi fericire. *(Aplauze şi urale puternice, îndelungate ; se scandează : „Ceauşescu şi poporul !", „Ceauşescu — România, stima noastră şi mîndria !").*

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Preocupîndu-ne de înfăptuirea programelor dezvoltării patriei noastre, acţionăm cu toată hotărîrea pentru o politică de pace, de colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Ştim că atît poporul nostru, cît şi toate popoarele lumii îşi pot realiza năzuinţele de dezvoltare şi bunăstare numai în condiţii de pace şi securitate deplină. Iată de ce problema fundamentală a epocii noastre este oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, şi în primul rînd la dezarmarea nucleară, asigurarea unei păci trainice pe planeta noastră. *(Aplauze şi urale puternice ; se scandează îndelung : „Ceauşescu — pace !").*

Sîntem ferm hotărîţi să intensificăm eforturile şi conlucrarea cu toate forţele şi popoarele din Europa şi din întreaga lume, pentru a realiza acest deziderat fundamental al popoarelor, pentru a opri amplasarea rachetelor cu rază medie de acţiune în Europa, pentru trecerea la retragerea şi distrugerea celor existente.

Europa are nevoie nu de noi arme nucleare — de nici un fel ! Europa are nevoie de a se trece la retragerea şi distrugerea armelor nucleare, sub un control strict internaţional ! Are nevoie să se treacă la o dezarmare generală sub control internaţional, în aşa fel încît să se asigure un echilibru între cele două părţi. Dar acest echilibru să se realizeze la un nivel cît mai scăzut al înarmărilor, şi nu prin dezvoltarea noilor armamente. Ne pronunţăm ferm pentru o Europă unită, bazată pe respectul orînduirii sociale şi independenţei fiecărei naţiuni, pentru o Europă care să trăiască în pace şi colaborare, fără nici un fel de arme nucleare ! *(Aplauze şi urale puternice ; se scandează îndelung : „Ceauşescu — pace !").*

În acest sens, militâm cu toate forţele pentru dezvoltarea colaborării şi prieteniei între ţările din Balcani, pentru realizarea în zona noastră a unei regiuni a colaborării paşnice, fără nici un fel de arme nucleare, fără baze militare străine.

Acţionăm, de asemenea, pentru a se pune capăt actualei situaţii economice, deosebit de grele pentru ţările în curs de dezvoltare. În general, militâm pentru soluţionarea — cu o colaborare largă a tuturor statelor — a problemelor complexe economice internaţionale. Ne pronunţăm ferm pentru o nouă ordine economică internaţională, care să asigure tuturor popoarelor dezvoltarea armonioasă, dar, în primul rînd, să ducă la lichidarea subdezvoltării, la progresul economic şi social al ţărilor slab dezvoltate. *(Aplauze şi urale puternice, prelungite).*

România acţionează cu toată hotărîrea pentru încetarea actualelor conflicte militare, pentru soluţionarea tuturor problemelor dintre state numai şi numai prin tratative, pentru a se renunţa complet la folosirea forţei sau la ameninţarea cu forţa. Aceasta răspunde atît intereselor popoarelor care sînt astăzi în conflict, cît şi cauzei păcii şi colaborării internaţionale.

În înfăptuirea acestor orientări generale ale politicii partidului şi statului nostru, dezvoltăm larg relaţiile cu ţările socialiste — punînd un accent deosebit pe colaborarea cu vecinii noştri —, cu ţările în curs de dezvoltare, cu ţările nealiniate, precum şi cu ţările capitaliste dezvoltate, în spiritul principiilor coexistenţei paşnice.

În întreaga noastră colaborare şi în relaţiile cu toate statele, punem pe prim plan principiile deplinei egalităţi în drepturi, respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunţării la forţă, respectării dreptului fiecărui popor, al fiecărei naţiuni la dezvoltarea liberă, independentă, aşa cum doreşte, fără nici un amestec din afară !

(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — pace !“).

Deși problemele internaționale sînt foarte complexe și s-a ajuns la o încordare extrem de gravă, avem deplina convingere că popoarele, forțele antiimperialiste de pretutindeni, acționînd în deplină unitate, pot să oprească cursul periculos spre prăpastie și să asigure realizarea unui curs nou, democratic, în viața internațională, spre o politică nouă, de pace, de colaborare, care să asigure dreptul vital al popoarelor la muncă, la libertate, la independență, la viață, la pace ! *(Aplauze și urale puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — pace !“).*

Partidul și statul nostru, întregul nostru popor sînt ferm hotărîte să-și aducă întreaga contribuție la afirmarea acestei politici noi, la triumful nobilelor idealuri de pace și colaborare internațională, la realizarea unei lumi a dreptății, a unei lumi mai bune pentru toate națiunile lumii ! *(Aplauze și urale prelungite ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“, „Ceaușescu — pace !“).*

Dragi tovarăși și prieteni,

Am menționat impresiile bune pe care le avem despre ceea ce am văzut în întreprinderile și unitățile vizitate. Dar aș dori ca și la Reșița să declar deplina noastră satisfacție și bucurie pentru cea mai importantă constatare pe care am putut-o face : entuziasmul oamenilor muncii, care înfăptuiesc tot ceea ce se realizează pe aceste meleaguri, așa cum întregul popor înfăptuiește tot ceea ce se realizează în patria noastră.

Ne-au făcut o impresie deosebit de plăcută întîlnirile cu oamenii muncii, entuziasmul pe care l-am constatat, în care vedem o expresie a încrederii în politica internă și externă a partidului nostru, a hotărîrii dumneavoastră de a acționa, în deplină unitate cu întregul popor, pentru realizarea în toate domeniile a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de ridicare a

patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație, pentru victoria comunismului, pentru întărirea independenței și suveranității României ! *(Urale și aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu și poporul“, „Ceaușescu — România, stima noastră și mîndria !“).*

Am constatat cu multă satisfacție că și dumneavoastră — ca și cei din Timișoara, ieri, ca întregul popor — puneți, în toate manifestările, pe primul plan lupta și sprijinirea luptei pentru pace, exprimînd dorința de a se face totul pentru realizarea unei păci trainice. Am văzut cu cît entuziasm tineretul, copiii reșițeni — ca și copiii întregii țări — doresc să trăiască într-o lume a păcii și colaborării, să nu mai existe teama că mîine vor cădea bombe atomice sau alte arme ucigătoare. Năzuința pe care am văzut-o și în Reșița, năzuința poporului nostru constituie astăzi, de fapt, năzuința tuturor popoarelor și a copiilor de pretutindeni. Iată de ce vă asigur și pe dumneavoastră, dragi tovarăși, asigur întregul popor, pe toți copiii patriei noastre că România, partidul, guvernul nostru vor face totul pentru a-și aduce contribuția la realizarea păcii trainice, pentru ca toți copiii țării noastre și copiii întregii lumi să crească sănătoși, viguroși, demni, fără teama că vor cădea arme ucigătoare asupra lor ! Pentru aceasta nu vom precupeți nimic, acționînd în deplină unitate cu întregul popor, cu toate popoarele lumii ! *(Urale și aplauze puternice, prelungite ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — pace !“).*

Dragi tovarăși și prieteni,

În încheiere doresc, încă o dată, să exprim deplina convingere că toți oamenii muncii reșițeni, fără deosebire de naționalitate, că toate consiliile de conducere ale oamenilor muncii, ca organe democratice, de conducere a întregii activități, vor acționa cu toată fermitatea, în deplină unitate, în frunte cu organizațiile de partid, pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a planului pe acest an, a

planului cincinal, că Reșița și județul Caraș-Severin vor avea un rol tot mai important în dezvoltarea generală a patriei noastre socialiste, că veți face totul pentru a ocupa un loc cît mai de frunte în întrecerea dintre județe. Deși am spus și altor județe, vă spun și dumneavoastră același lucru : aveți posibilități și trebuie să faceți totul pentru a ocupa primul loc în această întrecere ! *(Aplauze și urale prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !").*

Cu această convingere și dorință, vă urez, încă o dată, succese tot mai mari în întreaga activitate, în muncă și viață. Multă sănătate și multă fericire, dragi tovarăși ! *(Aplauze și urale prelungite ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !", „Ceaușescu — pace !". Într-o atmosferă de puternic entuziasm și strînsă unitate în jurul partidului, toți cei prezenți la marea adunare populară ovaționează și aclamă minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul său general, președintele României socialiste).*

CUVÎNTARE LA PLENARA CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE

— 10 iunie 1983 —

Stimați tovarăși,

Plenara Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie a analizat pe larg activitatea în domeniul cercetării științifice și tehnologice și a stabilit direcțiile activității în perioada următoare, în vederea realizării obiectivelor stabilite de Congresul al XII-lea și de Conferința Națională a partidului — trecerea la un nou stadiu de dezvoltare și realizarea unei noi calități a muncii și vieții.

Plenara Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie coincide cu împlinirea a 35 de ani de la înfăptuirea actului revoluționar al naționalizării mijloacelor de producție, care a constituit, de fapt, momentul trecerii la lichidarea orînduirii burghezo-moșierești și la făurirea societății socialiste în România. Acum, la 35 de ani de la acest act revoluționar, putem afirma cu îndreptățită mîndrie că viața, realitatea au demonstrat cu putere forța creatoare a clasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor, care, stăpîn pe destinele sale,

și-a făurit și își făurește în mod liber și conștient viitorul său de bunăstare și fericire. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În această perioadă istorică scurtă, România a cunoscut puternice transformări revoluționare. În primul rînd, s-au dezvoltat puternic forțele de producție, pe baza proprietății socialiste și cooperatiste, a proprietății întregului popor, care constituie chezășia înfăptuirii cu succes a tuturor programelor de dezvoltare economico-socială a patriei noastre.

Această dezvoltare se reflectă în creșterea producției industriale de peste 50 de ori, a producției chimice de aproape 200 de ori, în dezvoltarea puternică a metalurgiei, a energiei, a construcțiilor de mașini, în realizarea unor mașini și utilaje care satisfac pe deplin necesitățile țării și asigură și un export important de produse pe care înainte le importam în întregime.

Aceste mărețe realizări în dezvoltarea forțelor de producție au dus la creșterea bogăției naționale, a venitului național, la ridicarea continuă a nivelului de trai, material și spiritual, al poporului nostru. Putem afirma acum, la a 35-a aniversare de la acest act revoluționar, că orînduirea noastră socialistă, poporul nostru și-au demonstrat forța și capacitatea de a realiza o dezvoltare puternică a societății noastre, de a asigura întregii națiuni un loc tot mai demn în rîndul națiunilor egale și libere ale lumii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În primii doi ani ai actualului cincinal 1981—1985, economia românească a continuat să se dezvolte, deși într-un ritm mai mic decît prevederile planului. Am analizat pe larg aceste probleme la Conferința Națională și putem spune că, în această perioadă, au fost depășite o serie de greutăți, determinate atît de criza economică mondială, care se reflectă, într-o măsură sau alta, în toate țările, deci și în România, cît și de unele contradicții apărute în dezvoltarea economico-socială. Printre acestea, aș menționa, și în acest cadru, o anumită rămînere în urmă a dezvol-

tării bazei energetice și de materii prime, și — fiind la plenara cercetării și tehnologiei — și o anumită rămînere în urmă în realizarea, în domeniul cercetării, a programelor de creare de noi materiale, de noi produse cu caracteristici superioare.

Am acționat, în primii doi ani, în direcția depășirii acestor contradicții și am obținut o serie de rezultate pozitive. Aceasta a creat condițiile necesare ca, în primele cinci luni ale acestui an, producția industrială să fie realizată cu o depășire de cîteva miliarde de lei și să existe premisele necesare îndeplinirii, pe întregul an, a producției industriale cu o depășire de cel puțin 12 miliarde de lei, punînd, în acest fel, baza trainică a înfăptuirii în bune condiții a prevederilor întregului cincinal.

De asemenea, atît în primii doi ani, cît și în cele cinci luni ale anului 1983, s-au obținut realizări importante și în agricultură, ramură de bază a economiei naționale. Am vorbit despre toate acestea la consfătuirea de lucru de la Comitetul Central, la plenara comună a Consiliului Național al Oamenilor Muncii din Industrie și a Consiliului Național al Agriculturii. De aceea nu voi insista asupra acestor probleme.

La toate realizările din perioada construcției socialiste, și din ultimii doi ani și jumătate, cercetarea științifică și tehnologică a adus o contribuție de mare însemnătate în multe domenii hotărîtoare pentru mersul nostru înainte. Așa cum s-a subliniat în cursul discuțiilor, în toate sectoarele s-a desfășurat o activitate intensă pentru realizarea programelor de cercetare și introducere în producție a cuceririlor științei și tehnologiei moderne. Și, într-adevăr, avem în toate domeniile rezultate bune, le-ați menționat aici. Am putut constata unele dintre acestea și în cursul vizitelor de ieri în unele institute de cercetare din domeniul chimiei, aviației, motoarelor și electronicii, precum și în vizitele anterioare în alte institute. Dar trebuie să spunem deschis că potențialul de care dispune cercetarea

noastră nu este încă folosit aşa cum ar trebui, că, faţă de realizările foarte importante obţinute pînă acum, sînt încă mari posibilităţi, în toate domeniile de activitate, pentru a soluţiona într-un timp mult mai scurt şi cu rezultate deosebite programele stabilite de Congresul al XII-lea şi de Conferinţa Naţională.

Pe baza rezultatelor de pînă acum, se poate afirma cu deplin temei că fără unirea tuturor forţelor de cercetare nu am fi putut soluţiona la timp şi la nivel tehnic corespunzător problemele complexe ale dezvoltării economico-sociale. Industria modernă, realizările din agricultură, din alte sectoare sînt, desigur, rezultatul nemijlocit al activităţii generale a întregului nostru popor — al clasei noastre muncitoare, clasa conducătoare a societăţii —, dar şi al activităţii directe, nemijlocite a cercetării ştiinţifice, care a determinat aceste mari împliniri la nivel tehnic şi ştiinţific mondial. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Pe baza faptelor, putem afirma că viaţa demonstrează cu putere că ştiinţa reprezintă un factor de însemnătate hotărîtoare pentru înfăptuirea cu succes a socialismului şi comunismului în România, pentru dezvoltarea economico-socială, pentru asigurarea bunăstării şi fericirii poporului, a independenţei patriei noastre socialiste. *(Aplauze puternice, îndelungate)*.

În cursul vizitei de ieri am discutat o serie de probleme privind măsurile în vederea aplicării în practică a rezultatelor obţinute pînă acum în activitatea de cercetare, a programelor de viitor pe care le avem în acest domeniu. Doresc să menţionez din nou că multe din rezultatele cercetării româneşti sînt la nivelul celor mai bune pe plan mondial. Dispunem astăzi de o puternică bază de cercetare ştiinţifică şi tehnologică. Am realizat o puternică reţea de institute şi centre de cercetare, în toate sectoarele, dotate cu instalaţii şi aparatură modernă. Mai presus de toate, dispunem de un puternic corp de cercetători, de oameni de ştiinţă cu o înaltă pregătire ştiinţifică şi tehnică. S-a

realizat o puternică integrare a ştiinţei cu învăţămîntul şi producţia. Pe această bază s-au obţinut şi remarcabilele realizări în domeniul ştiinţei şi tehnologiei.

Se poate deci afirma că dispunem astăzi de tot ce este necesar pentru a cerceta şi rezolva cele mai complexe probleme ştiinţifice şi tehnologice. De altfel, programele pe care le avem în toate domeniile — inclusiv în sectoarele cele mai moderne — demonstrează cu putere aceasta. Pentru toate rezultatele obţinute şi contribuţia de mare valoare la întreaga dezvoltare economico-socială, adresez, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat şi guvernului, precum şi al meu personal, oamenilor de ştiinţă, tuturor oamenilor muncii din cercetare cele mai calde felicitări şi urări de noi şi noi succese. *(Aplauze şi urale puternice, prelungite ; se scandează îndelung : „Ceauşescu — P.C.R. !")*.

Stimaţi tovarăşi,

Analizînd stadiul de dezvoltare al societăţii socialiste româneşti, Conferinţa Naţională a partidului a adoptat o serie de programe şi hotărîri privind realizarea obiectivelor strategice trasate de Congresul al XII-lea şi a Programului de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate şi înaintarea patriei spre comunism. De altfel, actualul cincinal are un rol de importanţă hotărîtoare în înfăptuirea Programului partidului. De aceea este necesar să concentrăm toate forţele şi să acţionăm cu întreaga hotărîre pentru realizarea în bune condiţii a prevederilor planului cincinal în toate sectoarele de activitate.

În centrul activităţii economico-sociale se află creşterea mai puternică a bazei energetice şi de materii prime, trecerea de la dezvoltarea extensivă la cea intensivă în industrie, accentuarea progresului susţinut al agriculturii şi realizarea noii revoluţii agrare.

Un obiectiv important al întregii activităţi este realizarea unei noi calităţi a muncii şi vieţii, accentuarea şi

dezvoltarea, pe o bază superioară, a revoluției tehnico-științifice în România. În acest cadru, oamenilor de știință, cercetării științifice și tehnologice le revin răspunderi de mare importanță, care necesită concentrarea tuturor forțelor de cercetare, învățămînt și producție într-un tot unitar, în vederea realizării tuturor programelor din fiecare domeniu de activitate.

În sectorul energetic, odată cu creșterea producției de cărbune, petrol, gaze, cu folosirea întregului potențial hidroenergetic, trebuie intensificată cercetarea noilor surse de energie și elaborate noi tehnologii, care să ducă la reducerea consumului de combustibil și energie. Acordînd atenția corespunzătoare tuturor surselor clasice și noi de energie, aș menționa în mod deosebit necesitatea formării unor colective mai puternice pentru energia viitorului — energia solară, a hidrogenului și chiar a biomasei —, avînd în vedere că actualele resurse de energie, după aprecierile generale mondiale, nu vor asigura decît încă cîțiva zeci de ani necesarul omenirii. De aceea, preocupîndu-ne de soluționarea problemelor actuale, de realizarea programului de independență energetică în următorii ani, trebuie să ne ocupăm foarte intens și să ne angajăm serios în realizarea cercetărilor în domeniile de viitor ale energiei.

O atenție deosebită trebuie acordată dezvoltării mai puternice a bazei de materii prime. Este necesar să fie intensificată activitatea geologică și de valorificare a tuturor minereurilor și substanțelor utile, chiar cu un conținut mai sărac. În acest scop, se impune organizarea unor colective complexe, multidisciplinare, pentru elaborarea celor mai bune și economice tehnologii de valorificare a substanțelor utile.

În această privință, se impune să se pună capăt unor practici de pînă acum, de a desfășura unele activități de cercetare ani și ani de zile, cîteodată zeci de ani, fără nici un rezultat. Or, problema care se pune este să rezolvăm problemele rapid, nu în ani. Un program, practic, trebuie

să fie complet încheiat în 2—3 ani maximum. Ritmul de dezvoltare economico-socială, de dezvoltare a științei în general, al cunoașterii umane este atît de rapid, încît trebuie să lichidăm vechea mentalitate de a începe o cercetare care să o continue și copiii, și nepoții. Vor avea și ei ce să cerceteze și ce să facă, tovarăși ! Știința nu se încheie aici — și niciodată nimeni nu va putea spune că a descoperit totul ; în permanență vor fi noi și noi domenii. Cu cît vom pătrunde mai adînc în tainele naturii și universului, cu atît se vor lărgi orizontul cunoașterii, posibilitățile de noi și noi descoperiri. Așa că apucați-vă cu curaj și soluționați rapid problemele ! Aceasta este în folosul și al generației noastre, și al generațiilor viitoare ! *(Aplauze puternice).*

Legat de producerea materialelor și de asigurarea bazei materiale, se impun acțiuni mai hotărîte în domeniul cercetării chimice, pentru realizarea de noi materiale, cu caracteristici superioare, pentru foarte multe sectoare de activitate. Și ceea ce am constatat în cursul vizitei, ceea ce s-a realizat pînă acum la noi în țară și pe plan mondial demonstrează că chimia are o mare importanță și un rol hotărîtor în soluționarea și asigurarea economiei naționale cu o serie de materiale cu caracteristici superioare, înlocuitori ai materialelor clasice. De asemenea, se impun sarcini mari în domeniul metalurgiei — care a realizat multe, dar mai are încă multe de făcut —, al materialelor de construcții și altor sectoare producătoare de înlocuitori de materii prime și materiale.

În același timp, în conformitate cu programele stabilite, trebuie acționat cu toată hotărîrea în vederea reducerii consumurilor materiale, recuperării și refolosirii materialelor și pieselor. Așa cum am menționat și recent, pe această cale putem să acoperim, în unele ramuri, peste 50% din necesarul de materii prime. Este, de asemenea, necesar să se treacă la elaborarea de noi tehnologii corespunzătoare pentru valorificarea acestor materiale și generalizarea celor

existente. Și în acest domeniu avem o rămînere în urmă foarte serioasă și trebuie rapid, în următorii doi ani, să lichidăm această rămînere în urmă.

În general, se impune concentrarea activității de cercetare și în direcția valorificării superioare a materiilor prime și a materialelor, obținerea dintr-o tonă, dintr-o unitate de produs a unor produse cu caracteristici superioare și cu o valoare de cîteva ori mai mare — la unele — decît cea existentă.

O atenție deosebită este necesar să se acorde calității și nivelului tehnic al producției. Produsele românești din toate domeniile trebuie să fie competitive cu cele mai bune produse similare pe plan mondial, să poată satisface atît necesitățile economiei naționale, ale oamenilor muncii, cît și să fie exportate în condiții de maximă eficiență economică.

Cercetarea științifică și tehnologică trebuie să-și facă un titlu de onoare din realizarea unor produse și mașini la cel mai înalt nivel calitativ și tehnic. Așa cum am menționat, avem bune rezultate în toate sectoarele, dar nu trebuie să ne mulțumim — și nu ne putem mulțumi — cu ceea ce am realizat pînă acum. Și în cursul vizitei de ieri a reieșit că avem unele produse cu caracteristici chiar mai bune decît unele ce se găsesc pe plan mondial, dar a reieșit că avem și posibilități, și capacitate și că trebuie să ne concentrăm atenția pentru a realiza mult mai mult în acest domeniu.

Trecerea la un nou stadiu de dezvoltare a patriei noastre impune realizarea unei noi calități și în domeniul creșterii mai puternice a productivității muncii sociale. Se elaborează un program special, care va fi în curînd dat publicității, în privința creșterii productivității muncii, a dublării ei în următorii cîțiva ani. Aceasta pune sarcini deosebit de mari și în fața cercetării din toate domeniile. Vrem să realizăm creșterea productivității muncii pe baza introducerii mijloacelor moderne în toate domeniile — a

automatizării, a electronizării, a robotizării unor sectoare de activitate. Dorim însă să realizăm aceasta pe o bază nouă, care să elibereze forța de muncă din sectoarele unde introducem metodele noi de muncă și de conducere a activității de producție și să o folosim în alte domenii, în alte sectoare.

Noi avem obligația să facem totul pentru a realiza, într-o perioadă scurtă, o asemenea productivitate a muncii încît să fie cel puțin egală cu cea realizată în cele mai dezvoltate țări din lume. Aici este vorba de tehnologii noi, de mașini și utilaje noi, de aparatură de precizie, de măsură și control, de mijloace de conducere a proceselor tehnologice, a întregii activități. Aceasta deschide un vast cîmp de activitate creatoare, pentru oamenii de cercetare din toate domeniile, pentru că trebuie să pornim, în viitor, de la faptul că, atunci cînd se elaborează o tehnologie, un produs nou, este necesar să avem în vedere și ce materiale vom consuma pentru acest produs, ce energie și ce forță de muncă vom consuma.

Cercetarea nu trebuie să-și propună numai de a realiza un produs sau altul, o mașină sau alta ; ea trebuie să urmărească și să știe și care vor fi efectele în producție, din toate punctele de vedere. Noi avem, de altfel, și o lege în care se prevede că nu se poate pune în producție nimic ceea ce nu realizează un consum mai mic de materiale și de energie, ceea ce nu asigură o reducere a consumurilor generale de materiale și o creștere a productivității muncii. Trebuie să analizăm foarte temeinic, cînd ne apucăm de realizarea unui produs nou, toate implicațiile materiale, economice, umane. În acest spirit, înfăptuirea programului de creștere a productivității muncii pune în fața cercetării sarcini de o mare însemnătate — și trebuie să facem totul pentru ca cercetarea să se achite de această îndatorire, de importanță hotărîtoare pentru dezvoltarea societății noastre socialiste.

Înfăptuirea programului de dezvoltare mai puternică a

forțelor de producție, a bazei tehnico-materiale pentru edificarea societății comuniste, de ridicare a nivelului de trai material și spiritual al poporului presupune o creștere mai puternică a rentabilității și eficienței economice. Cercetarea științifică trebuie să urmărească permanent ca aplicarea rezultatelor cercetării, a noilor tehnologii să ducă — repet — la reducerea consumurilor și la creșterea rentabilității și eficienței economice.

În general, este necesar ca activitatea de cercetare să se angajeze cu toate forțele în realizarea tuturor programelor privind dezvoltarea economico-socială a patriei noastre. Nu există domeniu în care știința să nu aibă un rol important în realizarea progresului general al țării, în ridicarea gradului de civilizație materială și spirituală a patriei noastre socialiste. Făurirea socialismului și comunismului nu se poate realiza decît pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii moderne, și, în acest sens, știința românească trebuie să lucreze într-un spirit revoluționar, să se ridice la nivelul cerințelor puse de Programul partidului privind făurirea comunismului în România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Deoarece la plenara Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie s-au discutat pe larg problemele cercetării din toate sectoarele, nu voi mai insista asupra acestora. Consider că este necesar ca C.N.Ș.T.-ul, planificarea, aprovizionarea și ministerele să acorde o mai mare atenție bunei organizări a activității, în vederea soluționării mai rapide și introducerii în producție a noilor produse și tehnologii. Am constatat și ieri, la toate institutele, că avem sute și sute de produse, de tehnologii noi care stau de ani de zile neaplicate, iar în prevederile planificării și ale unor ministere se are în vedere ca unele să fie realizate abia prin anii '90 sau chiar după anii '90. O asemenea concepție trebuie eliminată cu desăvîrșire. Este necesar să se identifice toate rezultatele pe care le avem în toate sectoarele și să se stabilească măsuri și programe practice pentru

punerea lor în valoare în cel mai scurt timp. În general, o investiție, chiar de instalații foarte mari și complexe, nu trebuie să depășească 2 ani și jumătate — 3 ani. Multe din tehnologiile pe care le-am văzut ieri, și care sînt realizate, pot însă fi introduse în producție în cîteva luni, în 6 luni, într-un an, într-un an și jumătate. Deci, în acest spirit este necesar să trecem la stabilirea măsurilor și programelor de introducere în producție a rezultatelor pe care le avem în domeniul cercetării.

Am vorbit de sarcinile în domeniul chimiei, metalurgiei, materialelor de construcții, nu vreau să mai repet. Desigur, problemele sînt foarte complexe în fiecare din aceste sectoare și deci cercetarea are mult, mult de făcut. Dar, în același timp, se impune ca și cercetarea din construcția de mașini, din electronică, din alte sectoare ale producției materiale să ia toate măsurile pentru urgentarea soluționării problemelor privind noile mașini și utilaje, valorificarea rapidă a rezultatelor cercetării din domeniul producerii de materii prime și materiale, realizării de mașini cu înalt nivel tehnic.

De asemenea, este necesar să dezvoltăm și mai puternic cercetarea în domeniul fizicii, al matematicii și biologiei — sectoare importante în asigurarea progresului general al societății noastre.

Sarcini deosebite revin în această privință cercetării agricole. Am discutat aceste probleme cu Academia agricolă, s-a vorbit și în plenară despre aceasta. Avem serioase rămîneri în urmă și trebuie să organizăm mai bine activitatea de cercetare științifică din agricultură, pentru soluționarea problemelor complexe privind producția vegetală și animală, crearea de noi soiuri de plante rezistente la ger și la secetă, de mare productivitate, de noi animale, mai productive, de valorificare superioară a pajiștilor și fînețelor. Mai cu seamă, aș menționa — avînd în vedere programul pe care îl elaborăm privind irigațiile și ameliorarea solului pentru următorii ani — necesitatea de a acorda

o mult mai mare atenție măsurilor de creștere a potențialului productiv al pămîntului, care constituie, de fapt, singura bază reală pentru a putea obține o recoltă agricolă corespunzătoare.

Sînt deci multe de făcut și consider că trebuie să unim forțele, ca C.N.Ș.T.-ul să ajute și cu cercetători din alte sectoare de activitate la soluționarea problemelor foarte complexe care se pun în cercetarea agricolă.

În același timp, va trebui să se acorde atenția necesară și cercetării medicale, cu toate problemele care se pun aici ; nu insist asupra lor, avînd în vedere că va trebui să analizăm aceste probleme în cadrul Consiliului Superior Sanitar.

Va trebui să acordăm o atenție sporită dezvoltării științelor economice, legate de creșterea eficienței și rentabilității în toate sectoarele economice, a științelor sociale în general, istorice și politice. Întreaga cercetare, atît tehnică, cît și în domeniul științelor generale, al științelor politice, social-economice, constituie un tot unitar și numai dezvoltarea unitară și armonioasă a tuturor sectoarelor creează cadrul înfăptuirii în bune condiții a Programului partidului, al înlăturării unor contradicții și dezvoltării armonioase a societății noastre.

Este necesar să așezăm la baza întregii activități științifice concepția revoluționară despre lume și viață — materialismul științific și istoric, socialismul științific —, pornind permanent de la faptul că tot ceea ce s-a realizat pînă acum, în toate domeniile, trebuie să constituie baza pentru intensificarea activității de cercetare, de cunoaștere a naturii, a lumii, a universului. Și trebuie să facem în așa fel încît știința românească, care are, într-adevăr, tradiții valoroase în multe domenii — în chimie, în aviație, în fizică, în matematică și în alte sectoare —, să aducă o contribuție și mai însemnată în viitor, atît la dezvoltarea științei naționale, cît și la dezvoltarea științei universale ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Problemele dezvoltării economico-sociale, deci și științifice, cer îmbunătățirea activității de formare și perfecționare a cadrelor, de ridicare a nivelului de cunoștințe profesionale, tehnice și științifice în toate sectoarele. Am vorbit de multe ori — în ce privește sectoarele economice — despre faptul că dotarea la nivel mondial pe care o avem necesită și oameni cu o înaltă pregătire, pentru a putea minui și obține maximum de rezultate cu aceste mașini și cu dotarea pe care o avem, dar și să creeze noi mașini și utilaje, noi produse, mai bune, superioare. Și aceasta nu se poate realiza fără oameni cu cunoștințe înalte în toate domeniile.

Aceasta este cu atît mai mult valabil și în domeniul cercetării științifice. Și aici trebuie să aplicăm cu mai multă fermitate programele stabilite privind reciclarea și ridicarea nivelului tehnic, științific al întregului personal din cercetare. Trebuie să se aibă permanent în vedere că ceea ce se cunoaște pînă acum nu trebuie să mulțumească pe nimeni. Dimpotrivă, un adevărat cercetător, om de știință trebuie să pornească de la faptul că nu trebuie să repete ce s-a realizat, ci să perfecționeze, să facă noi descoperiri. De fapt, numai aceasta este, pînă la urmă, știință, tovarăși !

Iată de ce trebuie să acordăm și în domeniul pregătirii cadrelor o atenție mai mare și să dezvoltăm spiritul de a gîndi, de a căuta noul în continuare, de a fi în primele rînduri ale luptei împotriva a tot ce este vechi în toate domeniile, și în tehnică, și în știință, și în viața socială, pentru a promova noul în toate sectoarele de activitate. Numai pe această bază, știința românească va putea să ocupe un loc important în cadrul științei universale. Și eu sînt convins că avem această capacitate și că știința românească va ocupa un loc demn ! *(Aplauze puternice).*

Deși discutăm despre știință și cercetare, aș dori să menționez și necesitatea desfășurării unei activități politico-educative mai intense, a ridicării gradului cultural general. Fără îndoială, știința este o latură hotărîtoare a culturii, a cunoașterii, dar trebuie să avem în vedere că

activitatea de dezvoltare a cunoștințelor generale, culturale, artistice, politice, de formare a omului nou, conștient de rolul său în lume, necesită și o cunoaștere generală a tot ceea ce există în toate domeniile. Și, de ce să n-o spunem, tovarăși, că poate nu mulți, dar se mai găsesc chiar și printre cercetători unii care lucrează în științe chiar foarte avansate și care mai au unele concepții mistice, înapoiate. Aceasta arată o anumită rămînere în urmă a gradului general de cunoaștere a lumii, în domeniul științelor sociale. De aceea, problema activității politico-educative, de formare a unei conștiințe revoluționare, a omului nou constituie o necesitate pentru toate sectoarele de activitate. Desigur, știința trebuie să se afle în primele rînduri în această activitate, dar în primul rînd oamenii de știință trebuie să aibă concepția cea mai avansată, revoluționară despre lume și să contribuie la transformarea revoluționară a lumii. *(Aplauze puternice).*

Punînd pe primul plan concentrarea cercetării pe problemele actuale ale dezvoltării economico-sociale, trebuie să fie stabilite și programe de perspectivă, de abordare a unor probleme fundamentale pentru a asigura ridicarea nivelului general al științei românești și a contribui la noi descoperiri, la noi cunoașteri ale naturii și universului.

Aș dori să exprim convingerea că plenara Consiliului Național — care are loc la jumătatea cincinalului 1981—1985 — va constitui un moment important în unirea tuturor forțelor cercetării, învățămîntului, producției într-un tot unitar, în direcția înfăptuirii programelor pe care le avem în toate domeniile, în creșterea rolului științei la realizarea actualului plan cincinal, la dezvoltarea generală a patriei noastre. Aș dori ca la încheierea cincinalului, cînd vom face bilanțul general al activității oamenilor muncii, știința, cercetătorii să se prezinte cu rezultate cît mai bune, să poată afirma că, într-adevăr, și-au îndeplinit misiunea și răspunderea încredințată de a se afla în primele rînduri

ale progresului economic și social, ale ridicării României pe noi culmi de progres și civilizație. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

În același timp, este necesar să fie întărită colaborarea cu cercetarea din țările socialiste, din alte state ale lumii, avînd în vedere că problemele complexe ale științei și tehnologiei cer o largă conlucrare internațională. Trebuie să ne angajăm mult mai hotărît în această activitate.

În același timp, oamenii de știință români trebuie să-și întărească colaborarea cu oamenii de știință de pretutindeni în lupta pentru oprirea cursei înarmărilor, pentru dezarmare, și în primul rînd pentru dezarmare nucleară, pentru pace. Trebuie să facem totul pentru a determina oprirea amplasării în Europa a rachetelor cu rază medie de acțiune în acest an, pentru trecerea la retragerea și distrugerea celor existente. Nimic nu poate justifica producerea de noi arme și rachete nucleare ! Echilibrul forțelor, securitatea pentru cele două părți, pentru toate statele nu se poate realiza prin noi armamente distrugătoare, ci prin reducerea celor existente la un nivel cît mai scăzut ! Noi sîntem hotărîți să facem totul, în colaborare cu toate statele lumii, cu forțele progresiste și antiimperialiste de pretutindeni, pentru a contribui la realizarea acestor cerințe ale tuturor popoarelor, pentru asigurarea dreptului vital al popoarelor la existență, la pace, la viață !

Sînt necesare acțiuni hotărîte în direcția înfăptuirii noii ordini economice mondiale. Actualmente, la Conferința U.N.C.T.A.D. se dezbat o serie de probleme legate de lichidarea subdezvoltării, de o conlucrare mai strînsă pe plan mondial între toate statele lumii, de desfășurarea unor negocieri reale între țările sărace și bogate, în vederea realizării unor măsuri concrete privind ajutorarea țărilor sărace, în curs de dezvoltare, pentru asigurarea relansării

activităţii economice mondiale, pentru realizarea unor relaţii noi, de egalitate, de avantaj reciproc.

Şi în acest domeniu, ştiinţa, oamenii muncii de ştiinţă de pretutindeni au un rol de importanţă deosebită. Ei înţeleg cel mai bine şi ce înseamnă armele nucleare, ce consecinţe are actuala stare de lucruri în relaţiile economice mondiale. România se pronunţă ferm pentru a se renunţa cu desăvîrşire la calea armelor în soluţionarea diferitelor conflicte şi probleme litigioase dintre state, pentru soluţionarea acestora numai şi numai pe calea tratativelor.

Considerăm că problemele complexe ale vieţii mondiale necesită întărirea unităţii şi colaborării tuturor forţelor progresiste şi antiimperialiste, a popoarelor de pretutindeni — şi avem ferma convingere că, acţionînd în deplină unitate, popoarele dispun de forţa necesară pentru a opri cursul periculos spre prăpastie al politicii internaţionale, pentru realizarea unei politici noi, bazată pe egalitate, pe respectul independenţei şi suveranităţii naţionale, pe neamestecul în treburile interne, pe renunţarea la forţă şi la ameninţarea cu forţa.

În acest sens considerăm că oamenii de ştiinţă, deci şi oamenii de ştiinţă români, trebuie să se angajeze cu şi mai multă hotărîre. Ei trebuie să întărească conlucrarea cu oamenii de ştiinţă de pretutindeni în cadrul Comitetului „Oamenii de ştiinţă şi pacea", creat anul trecut, al altor forme de conlucrare, pentru a creşte contribuţia oamenilor de ştiinţă, alături de masele populare, de popoare, la soluţionarea problemelor în interesul independenţei naţionale, al păcii, al progresului economic şi social. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimaţi tovarăşi,

În încheiere, aş dori să exprim convingerea că toţi oamenii de ştiinţă, toţi cercetătorii, toate institutele vor acţiona cu fermitate pentru lichidarea unor stări de lucruri negative, pentru o mai bună organizare a întregii activităţi şi ridicarea activităţii de cercetare din toate sectoarele la nivelul cerinţelor dezvoltării ştiinţei şi tehnicii moderne, ale dezvoltării economico-sociale şi ridicării nivelului de trai material şi spiritual al poporului, ale întăririi suveranităţii şi independenţei României. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Avînd această convingere, urez tuturor participanţilor la plenară, oamenilor de ştiinţă, tuturor oamenilor muncii din cercetare succese tot mai mari în toate domeniile, multă sănătate şi fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează îndelung : „Ceauşescu — P.C.R. !", „Ceauşescu şi poporul !". Într-o atmosferă de puternică însufleţire şi de strînsă unitate în jurul partidului, toţi cei prezenţi în marea sală a plenarei se ridică în picioare şi ovaţionează minute în şir pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul general al partidului, preşedintele Republicii Socialiste România).*

TOAST
LA DINEUL OFICIAL OFERIT DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA TOVARĂȘULUI YUMJAAGHIIN ȚEDENBAL, SECRETAR GENERAL AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI POPULAR REVOLUȚIONAR MONGOL, PREȘEDINTELE PREZIDIULUI MARELUI HURAL POPULAR AL REPUBLICII POPULARE MONGOLE, ȘI A TOVARĂȘEI ANASTASIA IVANOVNA ȚEDENBAL-FILATOVA

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Socialistă România

— 14 iunie 1983 —

Stimate tovarăşe Yumjaaghiin Țedenbal,

Stimată tovarăşă Anastasia Țedenbal,

Dragi oaspeți din Republica Populară Mongolă,

Tovarăşi şi prieteni,

Ne face plăcere să vă reîntîlnim pe pămîntul României şi să vă adresăm, cu acest prilej, dumneavoastră, stimate tovarăşe Țedenbal, celorlalți tovarăşi din delegația de partid şi de stat a Republicii Populare Mongole, în nu-

mele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat şi al guvernului, precum şi al meu personal, un salut călduros şi urarea de bun venit în țara noastră.

Vizita pe care o faceți reprezintă o expresie a bunelor raporturi de prietenie şi colaborare româno-mongolă, a dorinței comune a partidelor, țărilor şi popoarelor noastre de a întări şi mai mult conlucrarea multilaterală dintre ele. Constatăm cu satisfacție că în ultimii ani s-au extins colaborarea şi cooperarea economică dintre țările noastre, s-a lărgit conlucrarea în domeniul ştiinței, învățămîntului, culturii, s-au intensificat contactele şi schimbul de experiență pe linie de partid şi de stat, al organizațiilor de masă şi obşteşti. Apreciez că există toate condițiile ca relațiile româno-mongole — care se fundamentează trainic pe principiile socialismului, pe stimă şi respect reciproc, pe deplină egalitate şi respect al independenței şi suveranității naționale, pe neamestec în treburile interne, solidaritate şi întrajutorare reciprocă — să cunoască în continuare o puternică dezvoltare, în toate domeniile de activitate. Realizările pe care atît poporul român, cît şi poporul mongol le obțin în dezvoltarea lor economico-socială creează noi posibilități pentru lărgirea şi diversificarea continuă a schimburilor economice, tehnico-ştiințifice şi culturale, pentru intensificarea colaborării dintre partidele şi țările noastre. Sînt convins că, în cadrul convorbirilor pe care le-am început astăzi, vom găsi noi căi şi posibilități de a face ca nivelul acestor relații să crească şi mai mult, în folosul ambelor popoare, al cauzei generale a socialismului şi păcii în lume.

În timpul vizitei veți putea cunoaşte nemijlocit unele din preocupările şi realizările poporului român, hotărîrea sa de a acționa, strîns unit în jurul Partidului Comunist Român — forța politică conducătoare a întregii națiuni —, pentru înfăptuirea Programului de edificare a societății

socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, dorința sa de pace și colaborare.

Stimați tovarăși,

Partidul și statul nostru acordă o atenție deosebită evoluției evenimentelor internaționale, participă activ la soluționarea constructivă a marilor probleme ce confruntă epoca noastră. Știm că poporul nostru — ca, de altfel, toate popoarele lumii — își poate realiza năzuințele sale de progres și bunăstare numai în condiții de pace și securitate deplină. De aceea depunem toate eforturile și conlucrăm strîns cu toate popoarele, cu forțele înaintate de pretutindeni pentru afirmarea fermă a politicii de pace, de respect al independenței naționale, de colaborare și destindere internațională.

În cadrul politicii noastre generale, acordăm o atenție de prim ordin dezvoltării continue a relațiilor cu toate țările socialiste, militàm susținut pentru întărirea unității și colaborării dintre ele, văzînd în aceasta o condiție esențială a întăririi forțelor socialismului, a creșterii prestigiului și influenței sale în lume.

Promovăm, totodată, relații largi cu țările în curs de dezvoltare și nealiniate, extindem, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, raporturile economice, tehnico-științifice și în alte domenii cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Situăm ferm la baza acestor relații principiile egalității în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța.

Acordăm — cum este și firesc — o atenție deosebită situației din Europa, militàm pentru oprirea amplasării pe continent a noi rachete nucleare cu rază medie de acțiune, pentru retragerea și distrugerea celor existente, pentru o Europă unită, a păcii și colaborării, fără nici un fel de arme nucleare.

Considerăm că problema fundamentală a zilelor noastre este oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară. Pacea nu poate fi asigurată prin noi armamente, ci prin reducerea și distrugerea acestora, prin realizarea unui echilibru de forțe la un nivel cît mai scăzut al înarmărilor. Dînd glas voinței de pace a poporului român, Republica Socialistă România și Partidul Comunist Român vor acționa și în viitor cu toate forțele pentru înfăptuirea dezideratului vital al dezarmării, pentru apărarea dreptului fundamental al oamenilor, al popoarelor la viață, la pace, la existență liberă și demnă.

Țara noastră militează cu hotărîre pentru încetarea oricăror acțiuni militare și soluționarea tuturor problemelor dintre state numai și numai pe cale politică, prin tratative. În acest spirit, România consideră că trebuie făcut totul pentru rezolvarea conflictului din Orientul Mijlociu în cel mai scurt timp, pentru realizarea unei păci globale, trainice și juste în această regiune.

România sprijină activ mișcările de eliberare națională, lupta popoarelor împotriva dominației străine, a colonialismului și neocolonialismului, a politicii rasiste și de apartheid.

Ne pronunțăm și acționăm susținut pentru lichidarea subdezvoltării și realizarea noii ordini economice mondiale, bazată pe deplină egalitate și echitate. În acest spirit, România participă la actuala sesiune U.N.C.T.A.D de la Belgrad, hotărîtă să-și aducă întreaga contribuție la desfășurarea cu succes a acestei reuniuni, de la care popoarele așteaptă să deschidă calea unei conlucrări reale și echitabile între toate statele, în vederea depășirii dificultăților create de criza economică mondială, a lichidării subdezvoltării și instaurării unei noi ordini economice, care să asigure progresul mai rapid al tuturor țărilor, și în mod deosebit al celor rămase în urmă.

Apreciem că la rezolvarea tuturor problemelor ce con-

fruntă astăzi omenirea trebuie să participe, cu drepturi egale, toate statele lumii, indiferent de mărime sau de orînduire socială.

Sîntem hotărîți să întărim continuu conlucrarea cu țările socialiste, cu forțele progresiste și antiimperialiste în lupta pentru dezarmare și înlăturarea pericolului de război, pentru securitate și pace, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

Exprimîndu-mi, încă o dată, convingerea că vizita pe care o faceți se va înscrie ca o nouă contribuție importantă la dezvoltarea relațiilor româno-mongole, doresc să toastez :

— Pentru întărirea prieteniei și colaborării dintre partidele, țările și popoarele noastre !

— Pentru progresul și prosperitatea poporului mongol prieten, pentru noi succese în activitatea sa viitoare !

— În sănătatea tovarășului Yumjaaghiin Țedenbal, secretar general al Comitetului Central al Partidului Popular Revoluționar Mongol, președintele Prezidiului Marelui Hural Popular al Republicii Populare Mongole !

— În sănătatea tovarășei Anastasia Țedenbal !

— În sănătatea celorlalți oaspeți mongoli !

— În sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Vii aplauze).*

CUVÎNTARE LA ADUNAREA POPULARĂ CONSACRATĂ PRIETENIEI ROMÂNO-MONGOLE

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie a delegației de partid și de stat a R. P. Mongole, condusă de tovarășul Yumjaaghiin Țedenbal, în Republica Socialistă România

— 17 iunie 1983 —

Stimate tovarășe Țedenbal,

Stimați tovarăși din delegația de partid și de stat a Republicii Populare Mongole,

Dragi tovarăși și prieteni,

De la tribuna marii adunări populare consacrate prieteniei româno-mongole adresez, încă o dată, un salut prietenesc tovarășului Yumjaaghiin Țedenbal, secretar general al Comitetului Central al Partidului Popular Revoluționar Mongol, președintele Prezidiului Marelui Hural Popular, precum și celorlalți tovarăși din delegația de partid și de stat a Republicii Populare Mongole. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Folosesc, totodată, acest prilej pentru a vă adresa dumneavoastră, participanților la această adunare populară, tuturor oamenilor muncii din capitala patriei noastre un salut călduros și cele mai bune urări. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Delegația de partid și de stat a Republicii Populare Mongole, condusă de tovarășul Țedenbal, se află de patru

zile în țara noastră și se poate spune acum, cînd vizita se apropie de sfîrșit, că întreaga ei desfășurare, convorbirile purtate împreună și înțelegerile la care am ajuns au dat expresie sentimentelor de prietenie și stimă ce și le nutresc popoarele țărilor noastre, hotărîrii comune de a întări și mai mult bunele relații româno-mongole. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În dimineața acestei zile am semnat, împreună cu tovarășul Țedenbal, Tratatul de prietenie și colaborare dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Mongolă, care asigură un cadru larg și deschide noi perspective de întărire și dezvoltare a bunelor relații româno-mongole, de intensificare a conlucrării politice, economice, tehnico-științifice, culturale și în alte domenii de activitate, în interesul și spre binele ambelor noastre popoare, al desfășurării cu succes a construcției socialiste în cele două țări, precum și al cauzei generale a socialismului, progresului și păcii în lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Raporturile de prietenie și colaborare dintre Partidul Comunist Român și Partidul Popular Revoluționar Mongol, dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Mongolă, dintre popoarele român și mongol au o bază trainică de dezvoltare — ele se întemeiază pe principiile socialismului, ale deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale solidarității și întrajutorării tovărășești. Țin să subliniez, și în acest cadru, cu satisfacție că în ultimii ani aceste raporturi au cunoscut o continuă dezvoltare, pe multiple planuri. Țările noastre conlucrează activ în domeniul economic, tehnico-științific și cultural, promovează largi contacte și schimburi de experiență pe linie de partid și de stat, precum și între organizațiile de masă și obștești. În cadrul convorbirilor purtate în timpul vizitei, ne-am înțeles să depunem, în continuare, toate efor-

turile pentru a lărgi și mai mult cadrul colaborării și cooperării reciproc avantajoase româno-mongole.

În timpul vizitei, al convorbirilor purtate cu delegația de partid și de stat a Republicii Populare Mongole, ne-am informat reciproc și am făcut un larg schimb de experiență cu privire la mersul construcției socialiste în țările noastre, la realizările și preocupările partidelor, țărilor și popoarelor noastre. Tovarășul Țedenbal ne-a prezentat realizările obținute de poporul mongol prieten în dezvoltarea economico-socială a patriei sale, în înfăptuirea hotărîrilor adoptate de Congresul al XVIII-lea al Partidului Popular Revoluționar Mongol. Ne bucură aceste realizări și urăm poporului mongol prieten noi succese pe calea dezvoltării economico-sociale a patriei sale, a construcției societății socialiste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În zilele de cînd se află în țara noastră, tovarășul Țedenbal a vizitat obiective economice și social-culturale importante din București și Pitești și a putut cunoaște nemijlocit unele din realizările și preocupările poporului nostru, entuziasmul și hotărîrea cu care oamenii muncii acționează pentru înfăptuirea politicii partidului și statului, pentru edificarea socialismului și comunismului în România.

Am aniversat, zilele acestea, împlinirea a 35 de ani de la înfăptuirea actului revoluționar al naționalizării mijloacelor de producție, care a constituit, de fapt, momentul lichidării orînduirii burghezo-moșierești și trecerii la făurirea societății socialiste în patria noastră. În această perioadă, prin munca și eforturile întregului popor, puterea industrială a țării a crescut de peste 50 de ori, producția agricolă a sporit, în acești ani, de 3,5 ori, iar venitul național de circa 15 ori. Putem afirma, cu mîndrie, că viața a demonstrat cu putere forța creatoare a clasei noastre muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului nostru popor, care, liber și stăpîn deplin

pe destinele sale, își făurește neabătut, sub conducerea partidului nostru comunist, viitorul său de bunăstare și fericire. *(Aplauze puternice).*

Conferința Națională a partidului din decembrie anul trecut a analizat pe larg stadiul actual al construcției socialiste din patria noastră și a adoptat, pe această bază, o serie de programe speciale menite să asigure înfăptuirea neabătută a hotărîrilor Congresului al XII-lea, a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism. Punem un accent deosebit pe lărgirea mai puternică a bazei energetice și de materii prime, pe înfăptuirea noii revoluții agrare, pe dezvoltarea intensivă a întregii economii naționale și gospodărirea cu maximă eficiență a tuturor resurselor materiale și umane ale țării.

In primii doi ani ai actualului cincinal — cu toate greutățile create de criza economică mondială — am obținut o dezvoltare importantă a economiei naționale. Menționez, de asemenea, că și pe primele 5 luni ale acestui an s-au obținut rezultate superioare celor din aceeași perioadă a anului trecut, planul producției industriale fiind realizat cu o depășire de peste 5 miliarde de lei. Există toate condițiile să realizăm, pînă la sfîrșitul anului, o producție industrială suplimentară de circa 12 miliarde de lei.

Pe baza rezultatelor de pînă acum, se poate aprecia că dispunem de tot ce este necesar pentru ca, printr-o bună organizare a muncii, acționînd cu pricepere și hărnicie, să realizăm în bune condiții prevederile planului pe întregul cincinal, hotărîrile adoptate de Conferința Națională a partidului, să asigurăm ridicarea patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație, creșterea bunăstării materiale și spirituale a poporului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dragi tovarăși și prieteni,

În cadrul schimbului de păreri efectuat cu tovarășul Țedenbal, am abordat, împreună, o serie de probleme internaționale de interes comun. Am constatat, cu îngrijorare, creșterea încordării pe arena mondială, pericolele grave pe care aceasta le creează pentru pacea și viața popoarelor.

Viața internațională cunoaște astăzi o evoluție deosebit de complexă. Pe de o parte, continuă să se manifeste politica imperialistă de forță și dictat, se intensifică cursa înarmărilor, se înrăutățește situația economică mondială, îndeosebi a țărilor în curs de dezvoltare, se mențin și chiar se amplifică o serie de conflicte și stări de încordare, sporește pericolul extinderii și generalizării lor. Pe de altă parte, se afirmă tot mai puternic voința popoarelor de a promova o politică nouă, de egalitate și respect al independenței naționale, de a se dezvolta libere, într-un climat de colaborare, securitate și pace. Sîntem convinși că, în infruntarea dintre aceste două tendințe, viitorul aparține politicii de independență, colaborare și pace, voinței popoarelor de a făuri o lume mai bună și mai dreaptă, o lume a păcii și colaborării, fără arme și fără războaie. De altfel, acesta a fost întotdeauna țelul socialismului și comunismului !

Asistăm la o intensificare fără precedent a înarmărilor nucleare, la creșterea pericolului de război. Nesocotindu-se cerințele cercurilor largi ale opiniei publice mondiale, ale popoarelor privind oprirea cursei înarmărilor și trecerea la dezarmare, se iau hotărîri pentru instalarea, în acest an, a noi rachete cu rază medie de acțiune în Europa. Se înmulțesc declarațiile privind trecerea la producerea de rachete și arme nucleare cu putere de distrugere tot mai mare. Se încearcă să se acrediteze teza falsă că noile armamente pot servi pacea și securitatea popoarelor. Trebuie să respingem cu toată hotărîrea asemenea încercări de ascundere a realității ! Pacea nu se poate

asigura prin noi armamente, ci prin reducerea și distrugerea totală a armamentelor nucleare, prin trecerea la dezarmare generală, sub un control corespunzător internațional. Popoarele așteaptă nu noi rachete nucleare, ci măsuri pentru oprirea amplasării acestora, pentru retragerea și distrugerea celor existente, pentru realizarea unui echilibru al forțelor, dar la un nivel tot mai scăzut al înarmărilor ! Noi considerăm că încetarea cursei înarmărilor și trecerea la dezarmare, în primul rînd la dezarmare nucleară, constituie problema centrală a epocii noastre — și vom face totul pentru a ne aduce întreaga contribuție la soluționarea ei, la apărarea dreptului fundamental al oamenilor, al popoarelor la viață, la pace, la existență liberă și demnă ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Acordăm o atenție deosebită situației din Europa. România militează consecvent pentru securitate și cooperare pe continent, pentru ca reuniunea de la Madrid să se încheie cît mai curînd cu un document acceptabil pentru toți. Dorim să se ajungă la convocarea unei conferințe pentru întărirea încrederii și pentru dezarmare în Europa, asigurîndu-se dezvoltarea cooperării multilaterale dintre țările europene, în vederea realizării unei Europe unite, bazată pe respectarea orînduirilor sociale și a independenței fiecărei națiuni, dar și pe o conlucrare activă în vederea asigurării progresului economico-social al tuturor popoarelor europene — ca o condiție a unei păci trainice pe continentul nostru și în întreaga lume.

În contextul eforturilor pentru o Europă a securității și păcii, ne pronunțăm și acționăm ferm pentru întărirea colaborării și încrederii în Balcani, realizarea în zona noastră a unei regiuni a colaborării pașnice, fără arme nucleare, fără baze militare străine. Sprijinim, totodată, preocupările țărilor din alte zone — din nordul și centrul Europei — pentru realizarea unor zone fără arme nucleare.

Ținînd seama de numeroasele conflicte existente în

lume, România militează cu hotărîre pentru încetarea oricăror confruntări militare și soluționarea tuturor problemelor dintre state numai și numai pe cale politică, prin tratative. Viața a demonstrat că, oricît de lungi și grele ar fi tratativele, ele sînt incomparabil mai bune decît cele mai mici lupte, care provoacă distrugeri materiale, fac să cadă victime, să moară oameni.

Țara noastră s-a pronunțat și se pronunță cu toată fermitatea pentru soluționarea pe calea tratativelor a problemelor din Orientul Mijlociu, pentru realizarea unei păci globale, trainice și juste, care să ducă la retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, la rezolvarea problemei poporului palestinian pe baza dreptului său la autodeterminare — inclusiv la crearea unui stat palestinian național propriu, independent —, la asigurarea conviețuirii pașnice a tuturor statelor din zonă. Considerăm că este necesar să se facă totul pentru retragerea cît mai neîntîrziată a trupelor israeliene din Liban, pentru respectarea independenței, integrității teritoriale și suveranității acestei țări.

România desfășoară o largă activitate în vederea lichidării subdezvoltării, a instaurării unei noi ordini economice mondiale. Acordăm o atenție deosebită problemelor economice, realizării unor înțelegeri între țările bogate și sărace cu privire la lichidarea subdezvoltării, la acordarea unui sprijin mai puternic țărilor slab dezvoltate, la asigurarea dezvoltării echilibrate a economiei mondiale și realizarea noii ordini economice mondiale, bazată pe relații de deplină egalitate și echitate. În acest sens, România a prezentat o serie de propuneri concrete la actuala reuniune a U.N.C.T.A.D. de la Belgrad și acționează pentru ca această reuniune să deschidă calea soluționării juste a acestor probleme complexe, să asigure o perspectivă nouă, de progres și bunăstare, tuturor națiunilor lumii.

În activitatea noastră internațională, acordăm o mare

însemnătate dezvoltării continue a relațiilor cu toate țările socialiste. Considerăm că întărirea unității și colaborării țărilor socialiste, depășirea divergențelor care mai există între unele dintre ele constituie o cerință de cea mai mare importanță pentru creșterea rolului lor în viața internațională, pentru sporirea forței și prestigiului socialismului în lume. Trebuie să se țină seama că între țările socialiste există deosebiri în ce privește nivelul lor de dezvoltare economică și socială, că fiecare din ele edifică noua orînduire în condiții specifice — și să se pornească întotdeauna de la ce este comun și de la ceea ce le unește, de la interesele lor comune în construcția socialismului, în apărarea păcii și colaborării internaționale. *(Aplauze puternice).*

După cum se cunoaște, ne pregătim pentru o întîlnire la nivel înalt în cadrul C.A.E.R., în vederea discutării problemelor colaborării economice. În abordarea acestor probleme, pornim de la necesitatea perfecționării colaborării în C.A.E.R., astfel încît să se asigure soluționarea într-o măsură mai mare, cu forțele proprii ale țărilor membre, a problemelor economice — de materii prime, de energie, de progres tehnico-științific și altele —, în vederea înfăptuirii programului de dezvoltare economico-socială a fiecărei țări și întăririi, pe ansamblu, a forței economice a statelor membre.

În același timp, promovăm largi relații cu țările în curs de dezvoltare, cu țările nealiniate, precum și cu țările capitaliste dezvoltate, în spiritul principiilor coexistenței pașnice.

Așezăm ferm la baza relațiilor cu toate statele principiile egalității în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forța.

Considerăm că este necesar să fie create condiții pentru ca toate țările, fără deosebire de mărime sau de orînduire socială, să participe activ, în condiții de deplină egalitate, la soluționarea problemelor, la asigurarea păcii și independenței naționale. De asemenea, este necesară creșterea rolului O.N.U., al altor organisme mondiale în democratizarea vieții internaționale, în soluționarea problemelor complexe care confruntă omenirea.

Pornind de la rolul tot mai important pe care partidele comuniste și muncitorești, forțele progresiste, revoluționare din întreaga lume îl au în viața internațională, în dezvoltarea progresistă a societății, facem totul pentru întărirea solidarității și colaborării cu toate aceste forțe, dezvoltăm continuu conlucrarea cu ele în lupta pentru progres social, securitate și pace, pentru o lume mai bună și mai dreaptă. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dragi prieteni din Republica Populară Mongolă,

Peste puțin timp veți părăsi țara noastră, întorcîndu-vă în patrie. Vă rugăm să duceți cu dumneavoastră sentimentele prietenești ale întregului nostru popor, urările sale sincere de progres și prosperitate, de bunăstare și fericire. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Îmi exprim, încă o dată, convingerea că vizita pe care ați făcut-o, convorbirile pe care le-am avut și documentele încheiate vor avea o importanță deosebită pentru întărirea prieteniei și colaborării dintre partidele și țările noastre, în interesul ambelor popoare, al cauzei socialismului, colaborării și păcii în lume! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

— Trăiască prietenia și colaborarea româno-mongolă! *(Aplauze și urale puternice, îndelungate).*

— Trăiască colaborarea și solidaritatea dintre țările socialiste, dintre toate forțele progresiste și antiimperialiste! *(Aplauze și urale puternice, prelungite).*

— Trăiască colaborarea între toate popoarele lumii! Trăiască pacea și colaborarea internațională! *(Aplauze și urale puternice, prelungite. Întreaga asistență ovaționează îndelung pentru colaborarea dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Mongolă, dintre Partidul Comunist Român și Partidul Popular Revoluționar Mongol, pentru întărirea continuă a prieteniei dintre popoarele român și mongol).*

RĂSPUNSUL TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, LA MESAJUL PRIMULUI MINISTRU AL GRECIEI, ANDREAS PAPANDREU, CU PRIVIRE LA ORGANIZAREA UNEI REUNIUNI DE EXPERȚI AI ȚĂRILOR BALCANICE

— 18 iunie 1983 —

În răspunsul trimis de președintele României se arată că țara noastră acordă de mulți ani o atenție deosebită situației din Balcani, transformării acestei regiuni într-o zonă a păcii și bunei vecinătăți, a încrederii și colaborării, lipsită de arme nucleare, de baze militare și trupe străine. Totodată, se reamintește că și pînă acum s-au obținut unele rezultate pozitive, atît în dezvoltarea raporturilor bilaterale, cît și în extinderea unei cooperări multilaterale între țările balcanice, în domeniile economic, tehnico-științific, cultural și altele; se subliniază apoi că, deși în Balcani există țări cu orînduiri sociale diferite, este necesar să fie folosită experiența dobîndită și să se asigure o conlucrare reciproc avantajoasă între țările balcanice, să fie depășite și soluționate toate problemele care mai există între unele state din regiune.

Este, totodată, posibil și necesar — se arată în mesajul de răspuns al tovarășului Nicolae Ceaușescu — să se întreprindă pași pe calea securității și păcii în Balcani, pentru transformarea regiunii balcanice într-o zonă lip-

sită de arme nucleare, ca o parte integrantă a întăririi securității și înfăptuirii dezarmării în Europa și în lume.

Este apoi relevată semnificația propunerii României, a președintelui Nicolae Ceaușescu privind pregătirea și organizarea unei reuniuni la nivel înalt a statelor balcanice, care să examineze aspecte vizînd întreprinderea de noi pași în direcția depășirii unor probleme existente, a dezvoltării încrederii și bunei vecinătăți, a cooperării pe multiple planuri, a transformării Balcanilor într-o zonă fără arme nucleare. O asemenea întîlnire, care trebuie, desigur, temeinic pregătită, s-ar înscrie ca un act pozitiv în viața întregului continent, în lupta pentru dezarmare și pace în Europa și în lume.

În acest spirit, este apreciată ca binevenită propunerea primului ministru al Greciei, Andreas Papandreu, cu privire la organizarea unei reuniuni interbalcanice la nivel de experți, care să aibă ca unul din obiective discutarea căilor și posibilităților de creare a unei zone denuclearizate în Balcani. O asemenea reuniune, se subliniază în mesajul de răspuns, s-ar înscrie ca o acțiune importantă în procesul de pregătire a unei întîlniri la nivel înalt a statelor din zonă. În ceea ce o privește, România sprijină această inițiativă, la care dorește să participe cu hotărîrea de a-și aduce întreaga contribuție la desfășurarea ei cu succes.

CUVÎNTARE LA SOLEMNITATEA ÎNMÎNĂRII UNEI ÎNALTE DISTINCȚII DIN PARTEA COMITETULUI PENTRU UNITATE NAȚIONALĂ PE ÎNTREAGA INDIE

— 24 iunie 1983 —

Domnule președinte al Comitetului pentru Unitate Națională pe întreaga Indie,

Domnilor,

Doresc, în primul rînd, să mulțumesc în mod călduros Comitetului pentru Unitate Națională pe întreaga Indie pentru acordarea acestui simbol al unității, al păcii — ca expresie a aprecierii politicii României socialiste, de colaborare și pace cu toate popoarele lumii, a bunelor relații de prietenie dintre România și India.

Doresc, de asemenea, să mulțumesc pentru mesajul de prietenie din partea președintelui Indiei și a primului ministru. La rîndul meu, vă rog să transmiteți președintelui Republicii India, Giani Zail Singh, și primului ministru al guvernului indian, Indira Gandhi, un cald mesaj de prietenie și cele mai bune urări.

Ați menționat, în cuvîntările dumneavoastră, problemele complexe ale vieții internaționale și necesitatea de a se acționa mai activ de către toate popoarele în vederea

opririi politicii de încordare, pentru dezarmare și apărarea păcii.

Într-adevăr, situația internațională s-a agravat considerabil în ultimul timp. Asistăm la intensificarea cursei înarmărilor, la noi programe de producere de armamente tot mai complexe de distrugere în masă. Criza economică mondială a provocat greutăți mari tuturor popoarelor, dar mai cu seamă țărilor în curs de dezvoltare. O serie de conflicte continuă să producă zilnic victime, pagube materiale și umane. Toate acestea fac mai necesară ca oricînd unirea eforturilor tuturor popoarelor, a tuturor forțelor realiste, pentru oprirea cursului periculos spre prăpastie, spre o catastrofă nucleară.

Noi considerăm că este necesar să se facă totul pentru trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară. Nimic nu poate justifica escaladarea cursei înarmărilor ! S-a ajuns la asemenea cantități de armament, îndeosebi nuclear, care pot distruge de mai multe ori întreaga omenire. De aceea, realizarea unui echilibru de forțe între cele două părți trebuie asigurată nu prin noi armamente, ci prin reducerea substanțială a celor existente, stabilind echilibrul la un nivel cît mai scăzut.

În mod deosebit, popoarele europene sînt preocupate de perspectiva amplasării de noi rachete nucleare, de dezvoltarea celor existente, care ar mări considerabil pericolul de război nuclear, de distrugere a civilizației, a înseși vieții. De aceea, în acest an, în Europa, problema fundamentală este oprirea amplasării acestor rachete noi, odată cu trecerea la măsuri generale de dezarmare, și în primul rînd de dezarmare nucleară.

În acest cadru, aș dori să menționez, cu multă satisfacție, hotărîrile adoptate de Conferința țărilor nealiniate de la New Delhi, din primăvara acestui an, care, dînd glas popoarelor din țările nealiniate, a adoptat chemarea de a se acționa cu întreaga răspundere în direcția dezarmării.

Aș sublinia, de asemenea, faptul că între România și India există o colaborare strînsă pe plan internațional în înfăptuirea politicii de dezarmare. Consider acest simbol pe care mi l-ați înmînat astăzi ca o expresie a colaborării strînse a popoarelor noastre pe plan mondial, pentru înfăptuirea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare, pentru o lume a păcii și colaborării.

Sînt probleme foarte grave pe plan economic. Situația țărilor în curs de dezvoltare s-a înrăutățit considerabil. Tratativele de pînă acum nu au dus la nici un rezultat, iar pînă în prezent, la conferința U.N.C.T.A.D. de la Belgrad nu s-au evidențiat prea multe rezultate pozitive. Țările dezvoltate nu au demonstrat înțelegerea necesară realizării unor măsuri reale în sprijinul țărilor în curs de dezvoltare și înfăptuirii noii ordini economice mondiale. De aceea, este necesar să intensificăm colaborarea și solidaritatea tuturor țărilor în curs de dezvoltare, în vederea realizării de progrese reale în această direcție. Și, în acest domeniu, conferința țărilor nealiniate a adoptat în primăvara acestui an, la New Delhi, un program de măsuri foarte cuprinzător, care constituie o bază importantă pentru activitatea în direcția realizării noii ordini economice internaționale.

Dorim ca țările noastre să colaboreze, împreună cu celelalte țări în curs de dezvoltare, în vederea realizării acestui obiectiv de importanță vitală pentru toate popoarele din țările în curs de dezvoltare, pentru progresul economic și social al întregii lumi.

România se pronunță ferm pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase numai și numai pe cale pașnică, prin tratative. În acest spirit, acordăm o atenție deosebită problemelor din Orientul Mijlociu, soluționării problemei palestiniene, pe baza dreptului la autodeterminare al poporului palestinian și realizarea unui stat propriu, independent.

România acționează pentru dezvoltarea largă a rela-

țiilor internaționale cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, așezînd ferm la baza acestor relații principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forța. Este mai necesar ca oricînd să acționăm cu toată hotărîrea pentru respectarea dreptului sacru al fiecărui popor de a-și alege calea dezvoltării economico-sociale pe care o dorește, fără nici un amestec din afară.

Doresc să menționez cu multă satisfacție cursul ascendent al relațiilor româno-indiene, colaborarea largă, economică, tehnico-științifică, culturală și în alte domenii. Considerăm că popoarele noastre, angajate ferm pe calea dezvoltării economico-sociale independente, a asigurării bunăstării sociale și spirituale, au toate condițiile pentru o colaborare și mai puternică în viitor — și noi vom face totul în această direcție !

Apreciez înmînarea acestui simbol al unității și prieteniei ca o expresie și o apreciere a bunelor relații dintre țările noastre, a dorinței de a acționa împreună în direcția extinderii lor. Relațiile bune și colaborarea multilaterală între poporul român și poporul indian răspund pe deplin intereselor popoarelor noastre, cauzei generale a colaborării internaționale, a politicii de pace, de destindere, de independență națională.

Încă o dată, vă mulțumesc dumneavoastră, Comitetului pentru Unitate Națională pe întreaga Indie și vă rog să transmiteți poporului indian prieten cele mai bune urări de bunăstare, de fericire, de succes în dezvoltarea economico-socială independentă. *(Vii aplauze).*

MESAJ ADRESAT UNIUNII SCRIITORILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 75 DE ANI DE LA CREAREA „SOCIETĂȚII SCRIITORILOR ROMÂNI"

— *29 iunie 1983* —

Împlinirea a 75 de ani de la crearea „Societății Scriitorilor Români" — moment cu deosebite semnificații pentru viața spirituală a țării — îmi oferă plăcutul prilej ca, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și guvernului, precum și al meu personal, să adresez Uniunii Scriitorilor din Republica Socialistă România, tuturor scriitorilor din patria noastră un călduros salut revoluționar, împreună cu cele mai bune urări.

Înființarea, la începutul acestui secol, a „Societății Scriitorilor Români" a marcat un moment important în istoria culturii românești, în dezvoltarea vieții și activității literare din patria noastră. Continuînd și amplificînd bogatele tradiții ale intelectualității progresiste din țara noastră, „Societatea Scriitorilor Români" — în rîndurile căreia și-au desfășurat activitatea prestigioși cărturari patrioți, luptători înflăcărați pentru dreptate socială și unitate națională — a militat pentru unirea forțelor scriitoricești în vederea promovării unor opere literare și artistice

strîns legate de istoria eroică a poporului nostru, de viața și aspirațiile celor mulți, a făuririi unei culturi menite să contribuie la cultivarea unor idealuri nobile, patriotice și umaniste.

Marii scriitori români au dat țării nu numai minunate opere literare, ci s-au manifestat, totodată, activ și în viața social-politică, făcînd dovada devotamentului lor față de patrie și popor, a sentimentelor de profund patriotism care i-a însuflețit. Receptivi la problemele majore ale epocii, scriitorii au înfățișat în creațiile lor tradițiile glorioase de luptă ale poporului român pentru apărarea ființei naționale, pentru independență și realizarea multisecularului ideal al Unirii, pentru dreptate socială și națională, situîndu-se, prin scrisul lor, alături de popor în împlinirea năzuințelor și aspirațiilor sale celor mai înalte. Mulți scriitori și oameni de artă s-au integrat luptei partidului nostru comunist și au acționat, alături de clasa noastră muncitoare, de masele populare, împotriva exploatării și asupririi, pentru progres social, pentru o patrie liberă, independentă și suverană. Merită subliniat faptul că numeroși oameni de litere s-au situat pe poziții ferme în lupta antifascistă, pronunțîndu-se și militînd activ împotriva politicii de fascizare a țării, a dictaturii antonesciene și a războiului. În anii de după eliberarea țării, acționînd în deplin consens cu sentimentele și interesele întregului popor, scriitorii s-au înrolat activ, alături de clasa noastră muncitoare, de țărănime, de intelectualitatea română, în marea operă de construcție socialistă din România, au participat și participă nemijlocit, aducînd o contribuție de seamă — apreciată de întregul nostru partid și popor —, la edificarea noii orînduiri pe pămîntul patriei. În acești ani, și cu deosebire în ultimele decenii, a fost creată o literatură bogată — atît în limba română, cît și în limbile naționalităților conlocuitoare —, inspirată din uriașa operă revoluționară pe care o înfăptuiește poporul nostru, sub conducerea partidului, oglindind marile transformări înnoitoare petrecute în societatea noastră, procesul amplu și complex de formare și afirmare a omului nou, a conștiinței socialiste, înaintate.

Pentru toate aceste realizări, pentru contribuția deosebită adusă la promovarea literaturii și artei noi, socialiste, la înfăptuirea în viață a politicii culturale a partidului, adresez, cu prilejul acestei aniversări, Uniunii scriitorilor și tuturor slujitorilor scrisului din patria noastră cele mai calde felicitări, precum și urarea de a obține noi și noi succese pe tărîmul activității nobile pe care o desfășoară, pentru îmbogățirea cu noi și valoroase creații a tezaurului de artă și cultură al României socialiste.

Stimați tovarăși,

Sărbătoriți împlinirea a 75 de ani de la înființarea „Societății Scriitorilor Români" într-o perioadă în care întregul nostru popor este angajat plenar, cu toate forțele sale, în ampla activitate de transpunere în viață a hotărîrilor Congresului al XII-lea al partidului, a obiectivelor stabilite de Conferința Națională privind dezvoltarea societății românești într-o etapă nouă, superioară. Ne-am propus ca, în cursul actualului cincinal, România să depășească stadiul de țară socialistă în curs de dezvoltare și să se înscrie în rîndul țărilor cu dezvoltare medie. Aceasta cere eforturi susținute din partea întregului popor pentru înfăptuirea în cele mai bune condiții a tuturor obiectivelor pe care ni le-am propus privind dezvoltarea puternică a forțelor de producție și modernizarea bazei tehnico-materiale a societății, lărgirea bazei proprii de materii prime și resurse energetice, creșterea substanțială a productivității muncii și a eficienței economice, promovarea și mai accentuată a progresului tehnic, a științei, artei și culturii, ridicarea generală a nivelului de trai, de cultură și de civilizație al poporului

Conferința Națională a partidului a făcut o profundă analiză a stadiului actual al dezvoltării societății noastre

socialiste și a stabilit programe speciale, sarcini și obiective de cea mai mare însemnătate pentru realizarea unei calități noi, superioare, în toate domeniile de activitate, pentru progresul multilateral al întregii țări și înaintarea neabătută a patriei spre noi culmi de civilizație și progres. În acest cadru, Conferința Națională și plenara Comitetului Central al partidului din iunie anul trecut au pus un accent deosebit pe perfecționarea, în continuare, a activității politico-educative, de lărgire a orizontului de cunoaștere al poporului, de dezvoltare a conștiinței socialiste și, în acest context, au subliniat marile răspunderi și îndatoriri ce revin creației cultural-artistice, tuturor lucrătorilor din domeniul ideologic.

Vastul program de muncă și luptă conturat de hotărîrile Congresului al XII-lea și de Conferința Națională deschide un larg cîmp de activitate și pentru scriitori, pentru toți creatorii de artă, le oferă tuturor generoase surse de inspirație. Etapa de muncă eroică, de construcție avîntată în care se află angajată întreaga națiune, nobilele deziderate ale formării omului nou, înaintat, al societății noastre trebuie să-și găsească reflectare în creații cultural-artistice pe măsură, în opere valoroase, profund angajate în lupta poporului pentru edificarea noii orînduiri, care să oglindească eroismul și elanul creator al oamenilor muncii, să însuflețească masele populare în uriașa operă istorică pe care partidul și poporul nostru o înfăptuiesc astăzi pe pămîntul patriei.

Partidul, poporul așteaptă de la creatori noi opere de artă, care — situîndu-se ferm pe pozițiile socialismului științific, ale materialismului dialectic și istoric, bazîndu-se pe înțelegerea profundă a fenomenelor din natură și societate, a legităților obiective ale dezvoltării sociale — să contribuie activ la slujirea neabătută a tot ceea ce este nou și înaintat în practica și gîndirea socială, la progresul multilateral al societății, la afirmarea plenară a energiilor creatoare ale oamenilor muncii în munca și lupta pentru

dezvoltarea României pe calea socialismului și comunismului. Numai inspirîndu-vă nemijlocit din realitățile țării, din izvorul veșnic viu al vieții și muncii poporului veți putea îmbogăți patrimoniul artei și culturii naționale cu opere artistice originale, valoroase! Faceți totul pentru ca literatura acestor ani de puternic avînt creator, de mărețe împliniri socialiste să constituie o contribuție de seamă la făurirea marii epopei spirituale a muncii și vieții poporului român, a istoriei sale, conferind noi dimensiuni și perspective muncii și creației libere din patria noastră!

Așa cum am afirmat și cu alte prilejuri, cultivarea patriotismului, a dragostei fierbinți față de țară și popor constituie una din misiunile cele mai nobile ale literaturii și artei. Patria, cu trecutul ei eroic, cu prezentul și cu viitorul său luminos, este o permanentă temă de inspirație pentru scriitori, pentru creatorii de artă. Acționînd pentru o literatură și artă pătrunse de un înalt spirit patriotic și revoluționar, de nobilele idealuri ale umanismului socialist, care să cultive în conștiința oamenilor, a tineretului, sentimentele nobile ale dragostei față de țară, de partid și popor, scriitorii, creatorii de artă se vor dovedi la înălțimea marilor cerințe ale ridicării patriei pe noi culmi de civilizație și progres, aspirațiilor și pasiunii revoluționare cu care întreaga națiune acționează, sub conducerea gloriosului nostru partid comunist, pentru înaintarea României pe calea socialismului, a înfăptuirii visului de aur al omenirii — comunismul!

Scriitorii, toți oamenii de artă și cultură să-și facă un titlu de cinste din a participa activ și a-și aduce întreaga lor contribuție la desfășurarea marii mișcări cultural-educative de masă Festivalul național „Cîntarea României", astfel încît acesta să-și sporească și mai mult forța educativă, să se afirme tot mai puternic ca un cadru larg de manifestare a muncii și creației socialiste, ca o amplă manifestare a geniului creator și a inepuizabilului izvor de talente de care dispune poporul nostru. În cadrul Festiva-

lului național „Cîntarea României", să asigurăm continuarea și dezvoltarea pe o treaptă superioară a frumoaselor tradiții ale poporului român, care, de-a lungul secolelor, a fost făuritorul minunatelor doine și balade, al culturii și artei populare, unice prin frumusețea, patriotismul și umanismul lor!

Pentru un creator de artă nu poate fi ideal mai înalt decît slujirea poporului, păstrarea și dezvoltarea, prin artă, a specificului național al culturii noastre, perpetuat prin dăruirea a numeroase generații de creatori, care s-au identificat plenar cu istoria și viața poporului, cu spiritul său.

Înfățișînd convingător tot ceea ce este nou, avansat în viața societății, în gîndirea și simțirea milioanelor de oameni ai muncii de la orașe și sate — care scriu cu faptele lor istoria nouă a patriei —, creația artistică, literatura și arta trebuie să se afirme, totodată, ca forme active de luptă împotriva unor fenomene negative din viața societății, contribuind la combaterea concepțiilor învechite, perimate, a atitudinilor și mentalităților retrograde, incompatibile cu idealurile și cerințele superioare ale societății pe care o făurim.

În stimularea și orientarea creației literar-artistice, în făurirea unor opere cu un conținut bogat, cu un mesaj umanist, militant, un rol deosebit revine criticii literare. Întemeindu-se pe principii ferme, pe concepția filozofică a materialismului dialectic și istoric, critica literară va trebui să-și aducă o contribuție sporită la promovarea unei literaturi revoluționare, profund angajate, să sprijine cu discernămînt afirmarea talentelor autentice, să popularizeze acele opere care, prin valoarea și conținutul lor, se înscriu nemijlocit în amplul proces de formare și educare socialistă ce se desfășoară în țara noastră.

Stimați tovarăși,

În unirea, organizarea și orientarea eforturilor scriitoricești în direcția făuririi unei literaturi demne de epoca

pe care o trăim, Uniunii scriitorilor, asociațiilor sale le revin sarcini și răspunderi de cea mai mare însemnătate.

Unirea forțelor tuturor scriitorilor din patria noastră și afirmarea unui puternic front literar unit, care să-și consacre talentul, energiile, forța creatoare făuririi unei literaturi demne de minunatul nostru popor, crearea în cadrul organizației scriitoricești a unor relații principiale, sănătoase, cultivarea în rîndurile tuturor scriitorilor, indiferent de limba în care-și scriu operele, a unui spirit constructiv, de conlucrare, de stimă și respect reciproc, de înaltă răspundere față de interesele majore ale societății, stimularea unei puternice întreceri și emulații pentru a da patriei opere cît mai valoroase, pentru a îmbogăți cu noi creații patrimoniul cultural național — acestea trebuie să fie țelul major pe care să-l slujească permanent Uniunea scriitorilor, organismele sale de conducere, asociațiile sale!

Uniunea scriitorilor, organismele sale trebuie să-și îndeplinească în condiții mult mai bune rolul și atribuțiile pe care le au de a organiza dezbaterea largă, democratică a lucrărilor literare, de a analiza și aprecia cu principialitate creațiile scriitoricești și a asigura promovarea lucrărilor cu adevărat valoroase, care servesc mersului nostru înainte, de a combate, în același timp, orientările greșite, lucrările minore, lipsite de mesaj și de valoare artistică. Uniunea scriitorilor trebuie să constituie un cadru larg de schimb de experiență și de opinii, de dezbateri principiale, constructive a tuturor problemelor legate de desfășurarea și orientarea activității scriitoricești.

Un rol deosebit de important, pe care Uniunea scriitorilor trebuie să-l îndeplinească mult mai bine decît pînă acum, este asigurarea contactului permanent al scriitorilor cu viața, cu realitățile țării, cu munca și preocupările poporului, participarea efectivă a creatorilor de artă, într-o formă sau alta, la activitatea de construcție socialistă, la munca practică, concretă de realizare a planurilor de dez-

voltare economică și socială a țării. Ca organizație componentă a Frontului Democrației și Unității Socialiste, Uniunea scriitorilor trebuie să fie prezentă și să antreneze activ pe scriitori la viața politică și obștească a țării, la elaborarea, dezbaterea și înfăptuirea întregii politici interne și externe a partidului și statului nostru.

Uniunea scriitorilor trebuie să se preocupe și să acționeze susținut pentru o înaltă ținută etică și conduită morală a scriitorului, ca exponent al intelectualității noastre noi, ca promotor și factor de cultură și educație socialistă. Prin întreaga lor activitate și atitudine, scriitorii vor trebui să se situeze la înălțimea principiilor pe care le promovează în operele lor, să demonstreze, prin comportarea lor în viață și societate, că sînt cetățeni de frunte ai României socialiste, care își înțeleg și sînt conștienți de misiunea de onoare și mare răspundere ce le revine ca făuritori de artă socialistă, ca lucrători pe tărîmul culturii și educației poporului.

În spiritul politicii de colaborare și pace a partidului și statului nostru, Uniunea scriitorilor va trebui să se preocupe, în continuare, de dezvoltarea contactelor dintre literatura noastră și literatura altor popoare, să acționeze pentru întărirea prieteniei și colaborării scriitorilor din România cu scriitori și creatori din alte țări. Acum, cînd omenirea este confruntată cu probleme grave și complexe, cînd pericolele la adresa păcii și independenței popoarelor sînt mai mari ca oricînd, alături de întregul popor, scriitorii din patria noastră trebuie să militeze permanent în primele rînduri ale luptătorilor pentru dezarmare, securitate și pace, pentru apărarea dreptului suprem al oamenilor, al popoarelor la viață, la independență, la existență liberă și demnă.

România, poporul român se bucură, în lume, de un înalt prestigiu pentru permanentul mesaj de pace și colaborare, pentru inițiativele de larg ecou, inspirate de voința de a sluji cauza progresului și civilizației, de a face totul pentru

apărarea și dezvoltarea măreților cuceriri ale gîndirii și științei umane, de a feri omenirea de pericolul unor războaie nimicitoare, de a-i asigura un viitor de creație pașnică. Este o îndatorire de onoare pentru toți slujitorii scrisului de a milita neobosit spre a face larg cunoscute în lume mesajul umanist, de prietenie, înțelegere și colaborare al poporului român, dorința sa de destindere, de colaborare internațională și pace.

Stimați tovarăși,

Avînd convingerea că sărbătorirea împlinirii a trei sferturi de veac de la întemeierea „Societății Scriitorilor Români“ va constitui un imbold de a acționa și mai hotărît în viitor pentru ridicarea pe un plan superior a întregii activități scriitoricești din patria noastră, urez Uniunii scriitorilor, tuturor creatorilor de artă din România mult succes în înfăptuirea importantelor sarcini ce le revin în dezvoltarea culturii socialiste, în educarea și formarea omului nou, în activitatea generală pentru transpunerea în viață a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Urez tuturor scriitorilor țării noi și tot mai mari succese în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire !

NICOLAE CEAUȘESCU

CUVÎNTARE LA PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN DIN 29—30 IUNIE 1983

Stimaţi tovarăşi,

Plenara Comitetului Central al partidului a dezbătut probleme de mare însemnătate şi a adoptat în unanimitate hotărîri în vederea înfăptuirii neabătute a obiectivelor şi sarcinilor stabilite de Congresul al XII-lea şi de Conferinţa Naţională a partidului.

În prima jumătate a anului 1983 am obţinut rezultate importante în realizarea planului de dezvoltare economico-socială pe acest an. Producţia industrială a crescut în primul semestru cu aproape 5% faţă de aceeaşi perioadă a anului 1982, realizîndu-se o producţie suplimentară, faţă de plan, de peste 6 miliarde de lei.

După cît se vede, oamenii muncii, organele, organizaţiile de partid, consiliile de conducere, ministerele şi celelalte organe centrale au depus o activitate susţinută, reuşind să îndeplinească, în bune condiţii, cu o anumită depăşire, prevederile planului. Aceasta demonstrează atît justeţea prevederilor din plan, cît şi marile posibilităţi de

care dispun industria, celelalte sectoare, economia noastră privind creşterea într-un ritm mai mare a întregii activităţi.

De asemenea, se poate trage concluzia că avem toate condiţiile să realizăm în bune condiţii planul pe acest an, precum şi o producţie suplimentară de cel puţin 12 miliarde de lei.

În agricultură, în prima jumătate a anului s-au obţinut, de asemenea, o serie de rezultate bune. După cum se ştie, în toamna anului 1982, în iarna şi primăvara anului 1983 am avut o secetă foarte puternică. S-a depus însă o muncă imensă pentru realizarea lucrărilor agricole la timp şi în bune condiţii. Pe această bază, plantele s-au putut dezvolta în mod corespunzător. Un rol hotărîtor pentru recolta acestui an a avut activitatea de irigare şi udare a culturilor cu toate mijloacele. Se poate spune că a fost o mobilizare generală a ţărănimii şi oamenilor muncii de la sate, inclusiv a copiilor şi tineretului, care, folosind toate mijloacele de care au dispus, au asigurat, pe mari suprafeţe, irigarea şi udarea culturilor, chiar şi pe mari suprafeţe care nu erau încă amenajate pentru irigare.

Datorită tuturor acestor măsuri, recolta de cereale de vară — deşi nu este la nivelul prevederilor din plan — va asigura buna aprovizionare a ţării cu pîine. Avem o recoltă bună de legume. Producţia zootehnică este cu 15—20% mai mare decît în aceeaşi perioadă a anului 1982.

Acum, după ploile care au fost în iunie, situaţia s-a îmbunătăţit. Sînt condiţii pentru o recoltă bună la porumb şi la celelalte culturi de toamnă. În momentul de faţă sînt necesare măsuri hotărîte pentru strîngerea în cel mai scurt timp a culturilor — îndeosebi a grîului —, fără nici un fel de pierdere. Totodată, va trebui să se intensifice activitatea în vederea realizării în cel mai scurt timp a însămînţărilor de culturi duble de porumb şi alte plante, pentru a recupera, pe această cale, pierderile provocate de secetă la cerealele de vară. Trebuie să facem în aşa fel încît recolta pe acest an să se ridice la nivelul prevederilor planului, să

asigurăm o contribuție mai importantă a agriculturii la dezvoltarea generală a țării.

Se desfășoară, de asemenea, o muncă intensă pentru creșterea bazei energetice și de materii prime. S-au prezentat aici datele care atestă creșterea puternică îndeosebi a producției de cărbune, dar și de alte materii prime. S-au adoptat măsuri ferme pentru reducerea consumurilor energetice și materiale, precum și de recuperare și refolosire a materialelor. Vă sînt cunoscute măsurile și programele pe care le avem în această privință ; de aceea nu insist asupra lor. Va trebui să acționăm în continuare pentru înfăptuirea neabătută a măsurilor stabilite, pentru a asigura, pe această cale, o mai bună aprovizionare tehnico-materială. Așa cum am menționat și la plenara din martie, precum și cu alte prilejuri, la multe materii prime, pe calea recuperării și refolosirii trebuie să asigurăm 50% și chiar peste 50% din necesarul economiei naționale. Aceasta subliniază cu toată puterea ce mare importanță reprezintă înfăptuirea neabătută a măsurilor și programelor stabilite în această direcție.

Sînt necesare măsuri hotărîte în vederea îmbunătățirii calității și ridicării nivelului tehnic al producției. Dispunem de o industrie modernă, cu o dotare la nivelul tehnicii mondiale, și trebuie să acționăm cu toată hotărîrea pentru a realiza, în toate domeniile, produse de o calitate comparativă cu cele mai bune produse existente pe plan mondial. În mod deosebit atrag atenția asupra necesității de a realiza acest lucru în domeniul metalurgiei, al construcțiilor de mașini și al chimiei. Dar aceasta este valabil pentru toate sectoarele de activitate.

Pornind de la rezultatele nesatisfăcătoare din primii doi ani ai cincinalului actual și de la rolul important pe care îl are creșterea productivității muncii, se impun măsuri hotărîte în toate unitățile, în toate sectoarele — din partea ministerelor, centralelor, întreprinderilor, consiliilor oamenilor muncii, organelor și organizațiilor de partid — pentru asigurarea creșterii mai puternice, încă

din acest an, a productivității muncii și pentru pregătirea necesară — de asemenea, încă din acest an — în vederea înfăptuirii programului privind creșterea mai accentuată a productivității muncii, care va fi dat publicității în curînd. Așa cum am subliniat în nenumărate rînduri, avem în vedere să realizăm aceasta printr-o mai bună organizare a producției și a muncii, a fluxului de producție, prin mecanizarea, automatizarea și introducerea metodelor moderne de conducere a proceselor de producție, inclusiv prin robotizarea sectoarelor, acolo unde ea apare ca o necesitate în vederea realizării acestui obiectiv.

În același timp, este necesar să se acționeze cu toată hotărîrea pentru reducerea mai accentuată a cheltuielilor de producție, și îndeosebi a cheltuielilor materiale. Toate acestea trebuie să ducă la creșterea mai puternică a rentabilității și eficienței economice în toate sectoarele de activitate.

În cuvîntul tovarășilor care au vorbit în cadrul plenarei s-au evidențiat atît unele rezultate, cît și unele neajunsuri. Deși nu au vorbit decît doi miniștri, am rămas cu impresia că s-a manifestat o oarecare mulțumire față de stările de lucruri din sectoarele respective. Avem, desigur, rezultate bune, tovarăși. Însă față de posibilitățile mari existente în economia noastră, mai sînt multe de făcut. Trebuie să înțelegem că se impun măsuri hotărîte în vederea lichidării rapide a lipsurilor și a înfăptuirii neabătute a prevederilor planului la toți indicatorii, și în primul rînd la producția fizică, la producția-marfă, la indicatorii de calitate. Pentru a realiza obiectivele stabilite de Congresul al XII-lea și de Conferința Națională privind o nouă calitate a muncii și vieții, nu ne putem mulțumi cu ceea ce am realizat pînă acum !

În domeniul comerțului exterior, avînd în vedere rezultatele din primele 6 luni ale acestui an — care nu ne pot mulțumi —, este necesar ca toate ministerele, centralele și întreprinderile să acționeze cu toată fermitatea pentru

realizarea în cele mai bune condiții a producției și a exportului. Deși pe primul semestru avem o balanță comercială activă, de peste un miliard de dolari, aceasta nu ne poate însă mulțumi. Trebuie să luăm toate măsurile pentru a realiza în întregime prevederile balanței comerciale și ale balanței de plăți, așa cum este stabilit în planul pe acest an.

Este necesar să facem totul pentru intensificarea relațiilor economice internaționale, a cooperării în producție, atît cu țările din C.A.E.R., cu celelalte țări socialiste, cît și cu țările în curs de dezvoltare și cu statele capitaliste dezvoltate, în forme reciproc acceptabile și pe baza egalității și avantajului reciproc.

În domeniul investițiilor este necesar să luăm toate măsurile pentru realizarea întregului program de lucrări și pentru punerea tuturor capacităților în producție la termenele stabilite. Avem și în acest domeniu unele realizări, dar și anumite minusuri, rămîneri în urmă. Așa cum am stabilit, va trebui ca, pînă la sfîrșitul anului, să recuperăm în întregime rămînerile în urmă, să realizăm și să punem în producție toate capacitățile și chiar să devansăm unele prevăzute pentru anul viitor. Avem toate posibilitățile și trebuie să realizăm o mobilizare generală a forțelor în toate unitățile, în toate județele, în toate sectoarele, în vederea realizării acestui obiectiv.

În toate ramurile economiei naționale trebuie să se acționeze cu mai multă fermitate în vederea înfăptuirii neabătute a prevederilor planului la toți indicatorii. În acest cadru, doresc să atrag atenția asupra măsurilor ce trebuie luate în vederea îmbunătățirii activității în transporturi, și îndeosebi în ce privește reducerea consumurilor de combustibil, folosirea mai corespunzătoare a capacităților și reducerea cheltuielilor de transport, care sînt foarte mari și influențează asupra costurilor generale în întreaga economie.

În realizarea tuturor programelor și măsurilor stabilite, a planului pe acest an și pe întregul cincinal, un rol important revine cercetării științifice și tehnologice. La recenta plenară a Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie s-au dezbătut pe larg toate aceste probleme. De aceea nu voi insista acum asupra lor. Este necesar însă să se treacă cu toată hotărîrea la aplicarea măsurilor stabilite, avînd în vedere că programele de creștere a productivității, de calitate, de eficiență economică nu se pot realiza fără aplicarea fermă de noi tehnologii, a cuceririlor științei în toate domeniile.

Așa cum am subliniat și cu alte prilejuri, se impune să se acorde o mai mare atenție pregătirii profesionale și tehnice a oamenilor muncii din toate sectoarele. Trebuie să spunem deschis că unele rămîneri în urmă, unele lipsuri în domeniul calității sînt și rezultatul unor minusuri în pregătirea profesională și tehnică a oamenilor muncii. De aceea, trebuie să aplicăm cu toată fermitatea hotărîrile privind ridicarea nivelului pregătirii profesionale și tehnice, reciclarea și reîmprospătarea cunoștințelor tuturor oamenilor muncii, ale tehnicienilor și inginerilor din toate sectoarele, aceasta constituind un factor hotărîtor pentru îndeplinirea tuturor sarcinilor pe care le avem.

Pe baza rezultatelor de pînă acum, trebuie să luăm toate măsurile pentru realizarea în cele mai bune condiții — cu depășirea de care am vorbit — a planului pe 1983. Să nu uităm nici un moment că anul acesta are un rol hotărîtor atît pentru depășirea greutăților ce s-au manifestat în primii doi ani ai cincinalului, pentru înlăturarea unor contradicții care au apărut, cît și pentru asigurarea realizării în bune condiții a planului pe întregul cincinal, a dezvoltării economico-sociale a patriei noastre socialiste. Să demonstrăm prin rezultate, prin fapte forța și capacitatea economiei noastre socialiste, a clasei muncitoare, a întregului popor de a învinge orice greutăți și de a înfăptui neabătut Programul partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Plenara a aprobat, în unanimitate, Programul și Hotărîrea privind aplicarea fermă a principiilor autoconducerii muncitorești și autogestiunii, perfecționarea mecanismului economico-financiar, a sistemului de retribuire a muncii și creșterea retribuției în acest cincinal.

Hotărîrile adoptate în acest sens au drept scop dezvoltarea și mai puternică a autoconducerii muncitorești, creșterea răspunderii adunărilor generale și a consiliilor oamenilor muncii, ca organe colective de conducere. Prin aceasta se perfecționează sistemul juridic cu privire la calitatea oamenilor muncii de proprietari ai unei părți din proprietatea comună a întregului popor.

Baza orînduirii noastre socialiste o constituie proprietatea socialistă a întregului popor sau cooperatistă asupra mijloacelor de producție, asupra avuției generale. De aceea, sînt necesare măsuri ferme, inclusiv juridice, pentru a asigura apărarea și dezvoltarea continuă a acesteia. Primind în administrare o parte a proprietății întregului popor, fiecare colectiv de oameni ai muncii are răspunderea directă de a apăra, păstra și dezvolta această proprietate. Prin lege se stabilește răspunderea consiliului oamenilor muncii ca organ colectiv de conducere a unității și deci de administrare, în numele întregului colectiv, a proprietății comune. Consiliul de conducere răspunde în fața adunării generale și a statului democrației muncitorești revoluționare pentru buna gospodărire și întreaga activitate a unității respective.

În același timp, prin lege se stabilesc răspunderi directe pentru directorii întreprinderilor, care poartă răspunderea personală pentru gestiunea unităților. În același sens, se stabilesc răspunderi pentru miniștri și directorii de centrală, precum și pentru consiliile de conducere — respectiv consiliul oamenilor muncii — pentru buna gospodărire a proprietății încredințate spre administrare, păstrare și dezvoltare.

Pornind de la aceste răspunderi, se introduce contractul-angajament, care se încheie între stat — în calitate de administrator general al proprietății întregului popor — și colectivele de oameni ai muncii din fiecare întreprindere, centrală și minister. În același timp, se introduce contractul-angajament individual, ce va fi semnat de miniștri, directori de centrale și ai unităților. De asemenea, personalul muncitor va semna un contract-angajament individual.

Toate aceste documente, introducerea lor urmăresc să asigure creșterea răspunderii colective, dar și individuale, pentru proprietatea comună, pentru dezvoltarea economico-socială a țării, buna gospodărire a mijloacelor materiale și financiare.

Totodată, se introduce principiul după care personalul nou angajat are calitatea de membru asociat al colectivului și numai după 5 ani vechime în unitate poate să aibă drepturi depline în cadrul colectivului de oameni ai muncii din unitatea respectivă și să se bucure de toate drepturile și îndatoririle, inclusiv de posibilitatea de a alege și de a fi ales în organele conducătoare.

Se prevăd noi măsuri pentru perfecționarea mecanismului economico-financiar, întărirea autoconducerii muncitorești și autogestiunii. Se are în vedere ca întreaga activitate economico-socială să se desfășoare numai pe principiile rentabilității și eficienței maxime. În acest sens, este necesar să crească și mai mult rolul sistemului financiar în conducerea activității economice.

Un alt grup de probleme se referă la extinderea acordului global, ca formă principală de organizare a activității de producție. Se prevede perfecționarea sistemului de retribuție, prin aplicarea mai fermă a principiului socialist de retribuire în raport de cantitatea și calitatea muncii. Veniturile prin muncă vor fi nelimitate și nu se vor mai asigura venituri garantate fără muncă. Vom aplica ferm principiul : „nici muncă fără pîine, nici pîine fără muncă".

Nimeni, în societatea socialistă, nu poate și nu trebuie să trăiască fără muncă sau din munca altuia ! Cei ce muncesc vor primi venituri nelimitate, dacă acestea sînt rezultatul muncii depuse !

Pentru creșterea cointeresării materiale se prevede mărirea fondului de participare la beneficii de la 2 la 4%, iar a fondului de premiere de la 1 la 2%. Se aduc îmbunătățiri sistemului de retribuire, ținîndu-se seama de specificul diferitelor sectoare de activitate. În acest cadru se are în vedere îmbunătățirea retribuției și cointeresării pentru realizarea producției pentru export și a exportului.

În scopul măririi stabilității în aceeași întreprindere, se majorează sporul de vechime în medie de la 2,9% la 5%, diferențiat după anii de vechime de la 3 la 15%, iar în unele ramuri pînă la 18%. În același timp, se are în vedere ca, în viitor, sporul de vechime să fie luat în calcul la pensie.

Pornind de la păstrarea actualei ierarhizări a ramurilor, se trec unele ramuri — cum sînt forajul, personalul ce lucrează pe excavatoarele mari, sticlarii și tăbăcarii — la un nivel mai ridicat, superior. Se va urmări păstrarea și în viitor a raportului de 1 la 5,5 între retribuția cea mai mică și retribuția cea mai mare, considerînd că, pentru etapa actuală și viitoare, acest raport corespunde pe deplin și asigură atît diferențierea între ramuri și între diferite activități, cît și cointeresarea materială și, în același timp, aplicarea în viața societății noastre a principiilor eticii și echității socialiste.

În conformitate cu hotărîrile Conferinței Naționale, începînd din septembrie 1983 se va trece la majorarea retribuției tuturor categoriilor de oameni ai muncii, în mod eșalonat, așa cum se prevede în proiectul de hotărîre. La încheierea acțiunii de majorare a retribuției, în a doua jumătate a anului 1984, veniturile reale vor fi cu 5% mai mari față de 1980. În ultima parte a anului 1984 și în 1985

va avea loc o nouă majorare a retribuției, care va asigura creșterea, pînă la sfîrșitul anului 1985, a veniturilor oamenilor muncii cu 8% față de 1980. În aceeași perioadă, veniturile țărănimii vor crește cu 12% față de 1980. Se va trece, de asemenea, la mărirea pensiilor tuturor categoriilor de pensionari.

Înfăptuirea măsurilor de creștere a retribuției și a veniturilor oamenilor muncii se poate realiza numai în condițiile realizării planului de dezvoltare economico-socială și creșterii mai puternice a productivității muncii. Trebuie să fie bine înțeles, de către toți oamenii muncii, că ridicarea nivelului de trai, sporirea veniturilor se pot înfăptui numai pe baza creșterii mult mai puternice a productivității muncii, a eficienței și rentabilității, a dezvoltării generale a economiei naționale.

Așa cum am menționat nu o dată, trebuie să avem permanent în vedere că ridicarea nivelului de trai material și spiritual, creșterea veniturilor trebuie să se realizeze în strînsă concordanță cu dezvoltarea generală a forțelor de producție, cu sporirea produsului social, a venitului național, ținînd seama că mijloacele de care dispune societatea nu pot fi consumate în întregime, că ele trebuie să asigure atît fondurile necesare dezvoltării în continuare a societății, precum și alte necesități ale statului, inclusiv de apărare, cît și mijloacele pentru sporirea bunăstării materiale și spirituale a poporului.

Deci, stă în puterea noastră, a tuturor oamenilor muncii, a întregului popor să realizăm în așa fel programele de dezvoltare încît să putem dispune de mijloacele necesare înfăptuirii programelor generale în toate domeniile, să asigurăm dezvoltarea continuă a patriei noastre socialiste, ridicarea ei pe noi culmi de progres și civilizație.

În programul de măsuri se acordă o atenție deosebită îmbunătățirii în continuare a autoconducerii, aplicării în viață a tuturor măsurilor hotărîte de plenară, care să ducă

la dezvoltarea și mai puternică a democrației muncitorești și, totodată, la întărirea ordinii și disciplinei, a spiritului de răspundere. Trebuie să desfășurăm o largă muncă politico-educativă, de dezvoltare a conștiinței socialiste a oamenilor muncii, pentru a înțelege că îndeplinirea rolului de clasă conducătoare de către clasa muncitoare, asumarea rolului de conducere a întregii națiuni pe calea socialismului și comunismului presupun un înalt spirit de răspundere, de ordine, dar și o înaltă conștiință revoluționară.

Trebuie să facem în așa fel încît întregul popor — care își făurește în mod conștient propriul său viitor — să participe în mod organizat la conducerea tuturor sectoarelor de activitate ! Nu trebuie să uităm nici un moment că orînduirea noastră socialistă, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, a comunismului nu se pot realiza decît în condițiile participării largi a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor la conducerea întregii activități, că socialismul presupune o largă democrație muncitorească revoluționară, presupune că tot ceea ce se realizează se face cu oameni și pentru oameni ! Numai astfel se va asigura întărirea și mai puternică a forței societății noastre, a unității întregului popor în cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste, sub conducerea politică a Partidului Comunist Român.

După cum se poate constata, tot complexul de măsuri pe care l-am adoptat în plenara din aceste zile urmărește să perfecționeze formele de conducere și de aplicare a noului mecanism economic. El demonstrează cu putere capacitatea creatoare a clasei muncitoare, forța orînduirii noastre socialiste, care poate să-și propună — chiar în aceste condiții grele existente pe plan mondial — să adopte noi măsuri menite să asigure progresul neîntrerupt al patriei noastre pe calea socialismului și comunismului, ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului. *(Aplauze puternice, prelungite.)*

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului Central a adoptat în unanimitate Programul național pentru asigurarea unor producții agricole sigure și stabile, prin creșterea potențialului productiv al pămîntului, mai buna organizare și folosirea în mod unitar a terenurilor agricole, a întregii suprafețe a țării, realizarea irigațiilor pe circa 55—60% din suprafața arabilă, a lucrărilor de desecare și combatere a eroziunii solului.

La elaborarea acestui program am pornit de la prevederile Programului partidului și de la hotărîrile Congresului al XII-lea. După cum este bine cunoscut, în fiecare an, într-o perioadă sau alta, seceta ne provoacă pierderi foarte serioase în producția agricolă. Pe ansamblu, precipitațiile anuale pe circa 50% din suprafața țării sînt mai mici decît necesarul cerut de culturile agricole. În același timp, avem suprafețe mari cu exces de umiditate, iar altele afectate de eroziunea solului.

Am realizat pînă acum irigații pe circa 2 400 000 ha, față de circa 203 000 ha cît existau în 1965. S-au înfăptuit lucrări de desecare pe 2 500 000 ha și de combatere a eroziunii solului pe 1 700 000 ha. Seceta foarte mare din primăvara acestui an a evidențiat cu toată puterea importanța irigațiilor și a celorlalte lucrări de creștere a potențialului productiv al pămîntului. Se poate afirma că, dacă nu am fi avut 25% din suprafața arabilă irigată, nu am fi putut asigura în acest an recolta necesară, nu am avea pîinea de care avem nevoie. De aceea, este necesar să realizăm, pînă în 1988—1990, irigarea a circa 5 500 000—6 000 000 ha și să încheiem lucrările de desecare și combatere a eroziunii solului.

În același timp, va trebui să realizăm un complex de măsuri privind terasarea și organizarea teritoriului, a unităților agricole, pentru folosirea cu maximum de randament a întregii suprafețe.

De asemenea, este necesar să trecem la cultivarea

pășunilor și finețelor naturale. Trebuie să asigurăm supraînsămînțarea și îngrijirea mai bună a pășunilor și finețelor din zonele de munte, precum și pregătirile și supraînsămînțarea a cel puțin 3 000 000 ha pădure pentru pășunat.

Toate lucrările prevăzute în program trebuie realizate într-o concepție unitară, avînd în vedere folosirea completă a rîurilor, a lacurilor naturale și a acumulărilor de apă.

După cum reiese din program, va trebui să realizăm mari canale magistrale și mari lacuri de acumulare pentru asigurarea apei necesare. Toate lucrările de desecări trebuie să fie reversibile, pentru a putea fi folosite și pentru irigații în caz de secetă. De asemenea, va trebui să asigurăm lucrări de irigații și în marile centre viticole și pomicole.

Prima etapă a Programului național agricol trebuie să asigure irigarea, pînă la sfîrșitul anului 1985, a circa 4 000 000 ha, care să fie în cultură în anul 1986.

După unele calcule, pentru realizarea acestui vast program trebuie să alocăm circa 100 de miliarde de lei, mari mijloace materiale, utilaje, mijloace de transport și altele. Se poate afirma că acest program reprezintă cea mai importantă lucrare realizată pînă acum în țara noastră.

Înfăptuirea programului va asigura realizarea de producții sigure și stabile în orice condiții de climă. Numai pe această bază se vor crea condițiile necesare unei agriculturi moderne, de înaltă productivitate, înfăptuirii noii revoluții agrare.

Pornind de la dimensiunile acestui program de importanță națională, sînt necesare măsuri organizatorice speciale: organizarea comandamentului național, a comandamentelor județene, orășenești și comunale, precum și în toate unitățile agricole. Întreaga țărănime, toți oamenii muncii din agricultură, întregul popor trebuie să ia parte activă la realizarea acestui program.

Sarcini importante revin organizațiilor de tineret, întregului tineret al țării. În același timp, avem în vedere ca armata să se angajeze cu toate forțele în realizarea acestui program de interes național.

Activitatea pentru realizarea acestui program va reprezenta o mare bătălie pentru învingerea unor greutăți provocate de climă, pentru stăpînirea naturii. Avem acum posibilitatea să ne propunem realizarea unor asemenea lucrări, ținînd seama de forțele materiale și tehnice de care dispune societatea noastră socialistă. Este evident că în urmă cu 10—15 ani nu ne-am fi putut propune un asemenea program vast.

Industria noastră va trebui să producă toate utilajele și mașinile de mare capacitate necesare realizării tuturor lucrărilor prevăzute în program.

În același timp, cercetarea agricolă va trebui să realizeze noi soiuri de plante și noi tehnologii pentru culturile irigate și duble. Trebuie să avem în vedere că pe cea mai mare parte a suprafeței irigate va trebui să obținem două recolte, iar la legume trei recolte.

Avînd în vedere importanța și complexitatea acestui program, este necesar ca pînă în 1990, deci pînă la realizarea lui completă, el să se afle în centrul activității partidului și guvernului, a întregului popor. De altfel, realizările obținute în industrializarea socialistă a țării, în dezvoltarea transporturilor și a altor sectoare fac ca problemele materiilor prime și surselor de energie și problemele agriculturii să se afle, în viitorul cincinal, pe primul plan în întreaga noastră activitate.

Înfăptuirea acestui program va duce — s-ar putea spune — la mari transformări revoluționare în organizarea teritoriului, dar va duce, fără îndoială, și la mari transformări în concepția oamenilor. Trebuie să acționăm în așa fel încît să asigurăm transformarea naturii, realizarea condițiilor pentru a obține recolte bogate în orice împrejurări, dar și pentru transformarea oamenilor, ridicarea spiritului lor revoluționar, a nivelului de pregătire

politică, profesională, culturală. În acest fel, în munca pentru înfăptuirea Programului partidului, în toate domeniile, pentru realizarea acestui vast program din agricultură, să obținem nu numai dezvoltarea bazei tehnico-materiale, dar și dezvoltarea multilaterală a societății, a omului, să asigurăm, în acest fel, creșterea răspunderii și participării democratice a întregului popor la conducerea întregii noastre societăți. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Consider că avem tot ce este necesar și sînt convins că hotărîrile pe care le-am adoptat astăzi, programul din domeniul agriculturii vor fi realizate în condiții bune. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Activitatea noastră internă se desfășoară în condiții internaționale, politice și economice, foarte complexe. Din păcate, în ultimele luni au avut loc o agravare a situației internaționale, o intensificare a cursei înarmărilor. Pentru a realiza planul de dezvoltare economico-socială, programele adoptate de plenară, Programul partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, avem nevoie de pace. Partidul și țara noastră vor acționa cu toată hotărîrea pentru oprirea agravării situației internaționale, pentru reluarea și continuarea politicii de destindere, pentru soluționarea tuturor problemelor numai pe calea tratativelor.

Problema fundamentală a epocii noastre este oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară. Nimic, nici o rațiune nu poate justifica cursa înarmărilor, adoptarea de noi programe de dezvoltare a armelor și rachetelor nucleare ! Trebuie să facem totul pentru a opri amplasarea rachetelor Statelor Unite ale Americii cu rază medie de acțiune în Europa, pentru retragerea și distrugerea celor existente ! Statele, guvernele care acceptă instalarea pe teritoriul lor a rachetelor nucleare își asumă o mare răspundere în fața popoarelor lor, a întregii omeniri.

În locul programelor de amplasare de noi rachete, de folosire a cosmosului în scopuri militare, ar fi necesare programe de amplasare de baze pentru protecția mediului înconjurător, de folosire a spațiului, a cosmosului numai în scopuri pașnice, de programe speciale privind dezvoltarea economico-socială a țărilor în curs de dezvoltare.

După cum ați putut constata, din Declarația publicată a statelor socialiste întrunite zilele acestea la Moscova reiese că s-a hotărît ca ele să-și intensifice eforturile pentru dezarmare și pace. Ați citit și cunoașteți atît Declarația, cît și poziția delegației Partidului Comunist Român la întîlnire ; de aceea nu voi insista mai mult asupra acestor probleme.

Noi apreciem că Declarația unor țări socialiste întrunite la Moscova răspunde așteptărilor poporului nostru, precum și popoarelor țărilor socialiste, tuturor popoarelor lumii. Prin această Declarație, țările socialiste participante la întîlnire cheamă țările din N.A.T.O. la tratative pentru dezarmare și pace. Țările socialiste declară solemn că vor face totul pentru înlăturarea pericolului de război, pentru dezarmare, și în primul rînd pentru dezarmare nucleară, pentru asigurarea dreptului suprem al popoarelor la pace, la viață, la existență liberă și independentă.

În numele întregului popor, plenara Comitetului Central declară că nu va precupeți nimic, că va acționa cu toată răspunderea pentru ca țara noastră să contribuie la înlăturarea pericolului de război, a catastrofei nucleare, pentru pace în întreaga lume.

Am ferma convingere că este posibil și trebuie să împiedicăm amplasarea noilor rachete în Europa. Pînă nu este prea tîrziu, să barăm drumul spre abis, spre prăpastia nucleară !

România socialistă este ferm hotărîtă să colaboreze activ cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire

socială. Acționăm, în strînsă solidaritate cu statele în curs de dezvoltare, pentru soluționarea marilor probleme economice ale subdezvoltării, pentru noua ordine economică mondială.

Considerăm că trebuie să facem totul pentru încheierea cît mai rapidă a reuniunii de la Madrid prin convocarea conferinței pentru încredere și dezarmare. Problemele ce mai sînt de soluționat sînt de mică importanță. Este mult mai important ca reuniunea să se încheie în vara acestui an și să se treacă la noi măsuri de dezvoltare a colaborării, la pregătirea reuniunii pentru întărirea încrederii și dezarmare pe continentul european.

Ne pronunțăm pentru realizarea — în Balcani și în alte zone ale Europei și ale lumii — de zone denuclearizate, fără arme nucleare și fără baze militare străine.

Toate problemele complexe ale vieții internaționale, inclusiv problemele litigioase — dar și problemele dezarmării, problemele economice —, trebuie soluționate pe calea tratativelor. Aceasta este în interesul tuturor popoarelor, al păcii și destinderii, al independenței naționale, al progresului economic și social.

În acest cadru, considerăm că trebuie acționat cu toată hotărîrea pentru retragerea necondiționată a trupelor israeliene din Liban și asigurarea independenței și suveranității Libanului, pentru soluționarea problemei poporului palestinian pe baza dreptului său la autodeterminare, inclusiv la crearea unui stat palestinian independent, asigurîndu-se, totodată, relații de bună vecinătate, de respect al independenței și integrității tuturor statelor din zonă.

Organizația pentru Eliberarea Palestinei, ca reprezentant unic al palestinienilor, trebuie să participe cu drepturi egale la soluționarea tuturor problemelor care o privesc. În acest sens — fără a ne amesteca în treburile interne ale Organizației pentru Eliberarea Palestinei — doresc să exprim îngrijorarea noastră prietenească față de unele disensiuni apărute și să exprim speranța că ele vor

fi depășite în cel mai scurt timp. În actualele împrejurări, unitatea Organizației pentru Eliberarea Palestinei, a organizațiilor palestiniene, în frunte cu președintele O.E.P., Yasser Arafat, este mai necesară ca oricînd. Se cere să fie puse mai presus de orice interesele poporului palestinian, asigurarea dreptului său la autodeterminare, la realizarea păcii trainice în Orientul Mijlociu.

Partidul Comunist Român este hotărît să întărească colaborarea cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu partidele socialiste, social-democrate, cu alte partide și organizații democratice și antiimperialiste. Întărirea colaborării și solidarității tuturor acestor forțe, a tuturor forțelor antiimperialiste are o însemnătate hotărîtoare pentru soluționarea gravelor probleme din viața internațională, pentru politica de pace, de destindere, de independență.

Poporul român dă o înaltă apreciere marilor mișcări de pace din Europa și de pe alte continente și este hotărît să participe cu toate forțele sale la lupta pentru dezarmare, pentru pace.

Avem ferma convingere că, acționînd într-o strînsă colaborare și unitate, popoarele pot să împiedice războiul nuclear, pot impune dezarmarea generală, și în primul rînd dezarmarea nucleară, pot asigura pacea, independența și libertatea întregii omeniri. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Îndeplinirea hotărîrilor și programelor de dezvoltare economico-socială a patriei noastre impune creșterea și mai puternică a rolului conducător al partidului în toate sectoarele de activitate. Aceasta presupune îmbunătățirea și creșterea rolului în unirea tuturor oamenilor muncii de către fiecare organizație de partid, de toate organele orășenești, comunale și județene ale partidului. Se impune să luăm măsuri hotărîte în vederea îmbunătățirii în continuare a organizării muncii, a întăririi controlului și răs-

punderii în realizarea hotărîrilor. Toate organele și organizațiile de partid trebuie să intensifice activitatea politico-educativă de formare a omului nou, de ridicare a conștiinței socialiste, de unire a tuturor oamenilor muncii în munca și lupta pentru realizarea în cele mai bune condiții a planului pe 1983 și pe întregul cincinal.

La ultima ședință a Comitetului Politic Executiv am adoptat planul de dezvoltare economico-socială pe 1984—1985. El urmează să fie dezbătut și definitivat în toate unitățile, pentru a putea să fie discutat, după aceea, în adunările generale din septembrie-octombrie. După ce va fi definitivat, îl vom dezbate în plenara Comitetului Central al partidului și în Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și, desigur, în Marea Adunare Națională.

Veți cunoaște în curînd prevederile planului pe următorii doi ani ai cincinalului. Ele prevăd sarcini sporite în toate domeniile, atît la producția fizică, la producția-marfă și netă, dar și la indicatorii sintetici, de calitate generală — ca să nu-i mai repet.

Va trebui să fie luate toate măsurile pentru analizarea temeinică, în toate județele, a posibilităților din fiecare unitate, considerîndu-se că, chiar față de prevederile sporite din plan, mai sînt încă rezerve foarte mari. Voi da în această privință numai un exemplu, tovarăși ; chiar cu aceste prevederi sporite, nu vom folosi în întregime capacitățile de producție existente ; în unele sectoare, gradul de folosire a capacităților nu va depăși 95%. Sînt rezerve mari și în domeniul reducerii în continuare a consumurilor și a cheltuielilor materiale, precum și în cel al creșterii productivității muncii. De aceea, insist și atrag încă o dată atenția că este necesar ca toate ministerele și organele centrale, toate comitetele județene, consiliile oamenilor muncii de la toate nivelurile să analizeze temeinic și să ia toate măsurile pentru definitivarea planului, pentru trecerea la contractarea producției în țară și la export, pentru asigurarea aprovizionării, spre a pune astfel o bază trainică realizării în cele mai bune condiții a prevederilor stabilite în plan.

Cu mai puțin de o lună în urmă s-a împlinit un an de la plenara Comitetului Central care a analizat și adoptat Programul privind activitatea politico-ideologică, pornind de la stadiul actual de dezvoltare a societății noastre socialiste. Nu este acum momentul să ne oprim pe larg asupra acestor probleme. Aș dori numai să atrag atenția asupra faptului că nu în suficientă măsură organele și organizațiile de partid au acționat pentru îmbunătățirea corespunzătoare a muncii politico-educative, a activității ideologice. De aceea, se impun măsuri hotărîte și în direcția îmbunătățirii acestei activități în spiritul programului adoptat de plenară și apoi de Conferința Națională a partidului.

Am deplina convingere că întregul nostru partid va acționa cu toate forțele și își va îndeplini cu cinste înalta misiune istorică de organizare și conducere a națiunii noastre în înfăptuirea Programului partidului, în ridicarea patriei pe noi culmi de progres și civilizație. Sînt încredințat că, în activitatea pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea, ale Conferinței Naționale, ale plenarei actuale, se va asigura întărirea și mai puternică a unității tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, că întregul popor — în deplină unitate, în cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste — va acționa cu toată hotărîrea în vederea înfăptuirii politicii interne și externe a partidului și statului nostru socialist, care corespunde pe deplin intereselor întregii națiuni, cauzei păcii și colaborării internaționale. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Va trebui să acționăm cu toate forțele pentru a răspunde încrederii poporului, pentru ridicarea României socialiste pe noi culmi de progres și civilizație, pentru întărirea patriei noastre, a independenței și suveranității sale, pentru viitorul ei liber, socialist și comunist. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cu această convingere şi cu aceste gînduri, urez membrilor Comitetului Central, întregului partid, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate, întregului popor succese tot mai mari în întreaga activitate, în muncă şi viaţă ! Multă sănătate şi fericire !

Spor la muncă, tovarăşi ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

CUVÎNTARE LA PLENARA CONSILIULUI NAŢIONAL AL FRONTULUI DEMOCRAŢIEI ŞI UNITĂŢII SOCIALISTE

— *30 iunie 1983* —

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Plenara Consiliului Naţional al Frontului Democraţiei şi Unităţii Socialiste a dezbătut şi adoptat în unanimitate documente de mare importanţă pentru dezvoltarea economico-socială a patriei noastre, pentru ridicarea bunăstării materiale şi spirituale a poporului.

Primul document se referă la perfecţionarea autoconducerii muncitoreşti, a mecanismului economic. Prin aceasta se are în vedere de a se da o bază nouă, juridică şi democratică, activităţii consiliilor oamenilor muncii, adunărilor generale, de a se prevedea mai clar răspunderea pe care o au aceste organisme, precum şi miniştrii, directorii de centrale şi întreprinderi în buna administrare şi gospodărire a părţii din avuţia întregului popor încredinţate spre administrare. Dorim ca, prin măsurile pe care le-am adoptat în unanimitate — şi care vor căpăta, la Marea Adunare Naţională, putere de lege —, să asigurăm ca toate colectivele de oameni ai muncii, conducătorii diferitelor instituţii să aibă o împuternicire mai mare în buna desfăşurare a

activității unităților, ministerelor, dar să poarte și o răspundere deosebită pentru păstrarea, apărarea și dezvoltarea avuției întregului popor.

Avem în vedere o creștere a rolului adunărilor generale și al consiliilor oamenilor muncii, ca organe democratice ale producătorilor, proprietarilor și beneficiarilor întregii activități economico-sociale. Dorim să dăm noi dimensiuni democrației muncitorești, revoluționare, participării clasei muncitoare, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, la întreaga conducere a activității economico-sociale din toate sectoarele.

În al doilea rînd, programul prevede îmbunătățirea sistemului general de retribuție, punînd un accent deosebit pe accentuarea principiilor socialiste de retribuție în raport de participarea la dezvoltarea economico-socială, de rezultatele muncii. Pornim de la principiul că, în societatea noastră socialistă, nimeni nu poate trăi fără muncă, nu trebuie să trăiască fără muncă și nu poate trăi din munca altora, că fiecare cetățean, la locul său de muncă, în cadrul diviziunii sociale a muncii, trebuie să depună o activitate utilă, folositoare societății. În concordanță cu aceasta, veniturile tuturor oamenilor muncii vor fi mai bine legate de activitatea de producție. Ele vor putea crește nelimitat, ca rezultat al muncii depuse într-un sector sau altul de activitate. Totodată însă am eliminat prevederea de pînă acum — ce constituia, într-un anumit sens, o anomalie și o frînă în buna cointeresare materială a oamenilor muncii — care garanta veniturile pînă la un anumit procent fără a se ține seama de rezultatele muncii. Nu vom limita, în viitor, nici creșterea venitului, dar nici nu vom mai garanta nimănui venituri fără muncă ! Pe baza muncii, fiecare poate să cîștige nelimitat !

Avem ferma convingere că aplicarea acestor principii va contribui într-o măsură și mai mare la sporirea cointeresării, a disciplinei, a ordinii, la întărirea răspunderii pentru înfăptuirea programului de dezvoltare economico-

socială, de ridicare a bunăstării generale a poporului — scopul suprem al politicii partidului, esența societății noastre socialiste.

Tot prin acest program se trece la mărirea retribuției tuturor categoriilor de oameni ai muncii în cursul anului 1983—1984 și, în continuare, în 1985, astfel încît, în a doua parte a anului 1984, retribuția reală să crească cu 5% față de 1980, iar la sfîrșitul anului 1985, cu 8%, așa cum s-a stabilit la Conferința Națională a partidului.

Adoptarea în unanimitate a acestor măsuri de către Consiliul Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste înseamnă că toate organizațiile și categoriile sociale componente ale F.D.U.S. și-au asumat și obligația de a acționa cu întreaga răspundere pentru înfăptuirea planului de dezvoltare economico-socială, pentru creșterea productivității muncii, a eficienței și rentabilității întregii activități economice.

Doresc să subliniez și în acest cadru că, pentru realizarea în bune condiții a programului pe care l-am adoptat, este necesar să acționăm cu întreaga forță și răspundere în vederea creșterii mult mai puternice a productivității muncii și a eficienței economice. Numai pe baza creșterii venitului național vom putea asigura atît mijloacele necesare ridicării bunăstării materiale și spirituale, realizării programului pe care l-am adoptat, cît și mijloacele pentru dezvoltarea în continuare a forțelor de producție, a celorlalte sectoare de activitate, inclusiv cele necesare apărării țării.

De aceea, pornind de la prevederile programului, este necesar ca, la locurile lor de muncă, fiecare organizație componentă a Frontului Democrației și Unității Socialiste să stabilească măsuri și să acționeze în vederea realizării prevederilor programului în totalitatea lor, aducîndu-și fiecare contribuția la dezvoltarea mai puternică a patriei noastre socialiste.

Al doilea program se referă la un complex de măsuri

privind asigurarea condițiilor necesare realizării unei producții agricole sigure și stabile, în orice condiții de climă. După cum este bine cunoscut, nu există an în care să nu plătim tribut secetei. Anul acesta, seceta s-a manifestat cu o putere deosebită și, dacă nu am fi dispus de aproape 25% din suprafața arabilă irigată și dacă țărănimea, oamenii muncii, inclusiv copiii și tineretul, nu s-ar fi angajat cu întreaga forță la realizarea irigațiilor și udarea culturilor, nu am fi putut asigura pîinea necesară. Pentru a nu mai fi tributari naturii și pentru a nu mai fi puși în situația să ne uităm în sus și să așteptăm ploaia, trebuie să realizăm acest vast program de irigații, de combatere a eroziunii solului și de desecări, precum și toate celelalte prevederi ale programului privind creșterea productivității și fertilității solului.

Dorim ca acest program să-l realizăm cel mai tîrziu pînă la sfîrșitul deceniului acesta. În prima etapă, pînă în 1985, să ajungem la 4 000 000 ha irigate, iar în 1988—1989 la 5 500 000—6 000 000 ha. Să încheiem încă în acest cincinal lucrările de desecare, de combatere a eroziunii solului!

Vom realiza lucrări de mari dimensiuni. Va trebui să realizăm o serie de canale magistrale, noi lacuri de acumulare pentru regularizarea rîurilor, nivelarea și toate lucrările de irigații necesare. După unele aprecieri de pînă acum, toate aceste lucrări vor necesita circa 100 de miliarde de lei, mari mijloace materiale, tehnice, umane.

Acum dispunem de ceea ce este necesar pentru a realiza acest program. Industria noastră socialistă, creată și dezvoltată în ultimii 15 ani, este în stare să producă — și va produce — cele mai bune și complexe mijloace pentru realizarea acestor lucrări de mare productivitate.

Economia noastră națională, creșterea puternică a forțelor de producție, a venitului național ne dau posibilitatea să alocăm în acești ani atît fondurile, cît și mijloacele materiale necesare realizării acestui vast program. Dis-

punem, de asemenea, de forța de muncă necesară — și am ferma convingere că toate organizațiile Frontului Democrației și Unității Socialiste se vor angaja cu tot ceea ce dispun și vor participa activ la realizarea acestui vast program de transformare a naturii. Aceasta va da o nouă înfățișare țării noastre și va asigura condițiile necesare realizării unei agriculturi de mare randament și de înaltă productivitate, în orice condiții, asigurîndu-se, în acest fel, înfăptuirea noii revoluții agrare.

În cuvîntul pe care l-au luat în plenara Consiliului Național al F.D.U.S., toți vorbitorii s-au referit la rezultatele obținute și la felul cum vor acționa pentru înfăptuirea planului pe acest an și a planului cincinal. Avem, într-adevăr, pe primele 6 luni rezultate bune. Planul se realizează cu o depășire de peste 6 miliarde de lei. Și în agricultură avem o serie de rezultate bune și, ținînd seama de măsurile luate, dar și de precipitațiile care au căzut în această lună, avem toate condițiile să realizăm prevederile programului din agricultură, prin însămînțări suplimentare, recuperînd unele pierderi la producția de cereale de primăvară.

După cum am subliniat la plenara Comitetului Central, recolta de cereale de vară obținută ne asigură necesarul de consum pentru întreaga populație; este adevărat, ne diminuează unele cantități pe care aveam în vedere să le exportăm, dar sperăm ca producția suplimentară de porumb și de alte culturi să compenseze și chiar să asigure ceva în plus față de pierderile la recolta de vară. Este însă necesar să depunem în continuare eforturi susținute, atît în industrie, cît și în agricultură, pentru realizarea în bune condiții a producției, a lucrărilor agricole, pentru a asigura îndeplinirea întregului plan anual și a pune astfel o bază trainică pentru realizarea planului cincinal. După cum ați reținut din Comunicatul Comitetului Politic Executiv, prevederile pentru următorii doi ani ai cincinalului sînt cu mult sporite. Avem în vedere ca, pe întregul cincinal, să

recuperăm anumite nerealizări din primii doi ani și să realizăm în întregime planul cincinal, iar în domeniul eficienței, al reducerii cheltuielilor materiale și creșterii productivității muncii să obținem chiar o depășire foarte substanțială a prevederilor planului.

În acest spirit trebuie să acționeze toate organizațiile componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste, pentru a asigura îndeplinirea sarcinilor pe care fiecare le are în dezvoltarea societății noastre socialiste.

În cadrul plenarei s-a analizat și activitatea internațională a Frontului Democrației și Unității Socialiste.

Trebuie să spunem că, în prima parte a anului, situația internațională a continuat să se înrăutățească ; se dezvoltă cursa înarmărilor, s-a ajuns la o încordare fără precedent. De aceea este necesar să facem totul pentru a contribui la oprirea agravării situației internaționale și, mai cu seamă, la încetarea cursei înarmărilor, pentru trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmare nucleară, pentru asigurarea păcii trainice pe planeta noastră.

În mod deosebit trebuie să acționăm cu toată hotărîrea pentru a opri amplasarea în acest an a rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa și pentru retragerea și distrugerea celor existente. În acest sens, este necesar ca toate organizațiile Frontului Democrației și Unității Socialiste să dezvolte relațiile cu organizațiile similare internaționale — mă refer aici inclusiv la cultele religioase — și să acționăm împreună, în cadrul vastei mișcări pentru pace din Europa și din întreaga lume, spre a determina adoptarea de hotărîri raționale, pentru ajungerea la înțelegeri în cadrul tratativelor care au loc. Să apărăm astfel Europa de noile rachete, să deschidem calea trecerii la eliminarea deplină a tuturor rachetelor și armelor nucleare din Europa, din întreaga lume !

Nu există astăzi problemă mai importantă decît pacea, dezarmarea, decît oprirea amplasării noilor rachete nucleare în Europa !

Trebuie să facem totul pentru a determina o schimbare a cursului vieții politice internaționale !

După cum ați putut constata din Declarația adoptată cu prilejul întîlnirii de la Moscova a unor state socialiste, acestea s-au angajat să acționeze într-un spirit de înaltă responsabilitate pentru soarta popoarelor noastre, pentru destinele Europei și ale întregii lumi și au lansat o chemare la rațiune, la înțelegere, pentru a se opri cursul periculos spre catastrofa nucleară, pentru a se trece la măsuri radicale de dezarmare, și în primul rînd de dezarmare nucleară.

Noi dăm o înaltă apreciere acestor hotărîri, acestei Declarații și ne exprimăm convingerea că statele din N.A.T.O., popoarele europene și ale întregii lumi vor înțelege că acest apel pornește de la dorința statelor participante de a se trece la o politică nouă, oglindește însăși esența politicii țărilor socialiste, a socialismului, care întotdeauna s-au pronunțat pentru colaborare, pentru pace, pentru dreptul fiecărui popor la dezvoltare liberă, independentă, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În acest spirit — subliniez încă o dată — este necesar ca și Frontul Democrației și Unității Socialiste, în relațiile sale cu organizațiile internaționale corespunzătoare, cu diferite partide și organizații politice, cît și fiecare organizație în parte, să acționeze și să facem totul pentru a transforma marea mișcare pentru pace într-un fluviu uriaș care să impună guvernelor, șefilor de stat o politică nouă, rațională, să determine pe toți aceia care mai privesc la forță în loc să privească la rațiune să renunțe la o asemenea politică ! Să determinăm adoptarea nu de măsuri de amplasare de rachete și de transformare a cosmosului în scopuri militare, ci de măsuri pentru protecția mediului înconjurător, de baze pentru apărarea și dezvoltarea mediului și a vieții popoarelor, de programe de dezvoltare economico-socială pentru țările în curs de dezvoltare ! Să transformăm cosmosul într-un mijloc de a asigura popoa-

relor bunăstarea, libertatea, viața și fericirea ! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Am deplina convingere că toate organizațiile componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste vor acționa cu toată hotărîrea și fermitatea pentru înfăptuirea programelor de dezvoltare a patriei noastre, de ridicare a ei pe noi culmi de progres și civilizație, de creștere a bunăstării materiale și spirituale a poporului, de întărire continuă a României socialiste, a suveranității și independenței sale ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cu această convingere, urez tuturor organizațiilor componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste, membrilor acestor organizații, întregului nostru popor succese tot mai mari în întreaga activitate, multă sănătate și fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !". Într-o atmosferă de puternică unitate, cei prezenți în sală aclamă și ovaționează cu entuziasm pentru Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare a națiunii noastre —, pentru secretarul general al partidului, președintele României socialiste).*

CUVÎNT LA SOLEMNITATEA DECORĂRII TOVARĂȘULUI CONSTANTIN DĂSCĂLESCU CU PRILEJUL ÎMPLINIRII VÎRSTEI DE 60 DE ANI

— 2 iulie 1983 —

Dragă tovarășe Dăscălescu,

Dragi tovarăși,

În numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat și al guvernului, precum și al meu personal, doresc să îți adresez, din toată inima, tovarășe Dăscălescu, cele mai calde felicitări cu prilejul împlinirii a 60 de ani și al unei perioade îndelungate de activitate în rîndurile Partidului Comunist Român.

Îți adresez, de asemenea, calde felicitări pentru înaltul ordin cu care ai fost distins — „Steaua Republicii Socialiste România" clasa I —, care reprezintă o deosebită apreciere pe care Comitetul Politic Executiv, Consiliul de Stat și guvernul o dau activității pe care ai desfășurat-o și o desfășori pentru înfăptuirea politicii partidului și guvernului.

Într-adevăr, ai primit din partea partidului sarcini de mare răspundere în diferite sectoare de activitate, în conducerea unor regiuni, județe, în activitatea la Comitetul

Central, ca membru al Comitetului Politic Executiv, secretar al Comitetului Central și, acum, ca prim-ministru.

Încredințarea acestor sarcini de mare răspundere constituie o dovadă a încrederii pe care partidul ți-a acordat-o și, totodată, o dovadă a faptului că, în muncile pe care le-ai îndeplinit, te-ai străduit și ai depus eforturi, împreună cu colectivele în care ai lucrat, cu ceilalți tovarăși, să îndeplinești în condiții bune sarcinile încredințate.

Acum ai ajuns la o vîrstă în care se spune că începe o maturitate deplină. Atît ca membru al Comitetului Politic Executiv, cît și ca prim-ministru îți revin sarcini importante — desigur, împreună cu ceilalți tovarăși din conducerea partidului, cu ceilalți membri ai guvernului — de a asigura aplicarea în viață, în cele mai bune condiții, a hotărîrilor Congresului al XII-lea, ale Conferinței Naționale, a Programului partidului.

Așa cum am discutat zilele acestea pe larg la plenara C.C. și în celelalte organisme democratice, precum și la Marea Adunare Națională, avem și rezultate bune, dar mai avem și minusuri, mai cu seamă avem multe de făcut pentru a realiza în cele mai bune condiții aceste programe și hotărîri.

Am adoptat, în aceste zile, documente de mare importanță în domeniul perfecționării autoconducerii, a mecanismului economic, a conducerii democratice, a dezvoltării economico-sociale, precum și în domeniul agriculturii, al transformării naturii și creării condițiilor pentru realizarea unor recolte agricole sigure și stabile. Realizarea acestor obiective cere eforturi și mai mari, în general în toate domeniile. Dar mai cu seamă înfăptuirea acestui vast program în domeniul agriculturii va solicita o activitate intensă din partea partidului, a guvernului, a tuturor organelor de partid și de stat, o largă mobilizare a oamenilor muncii, a întregului popor. Trebuie desfășurată o muncă intensă pentru a da viață acestor programe, care au

o importanță hotărîtoare pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism.

Aș dori să exprim convingerea mea, și cred că și a celorlalți tovarăși din Comitetul Politic Executiv, că și în viitor vei acționa cu toată energia — asigurînd, în același timp, întărirea muncii colective și angajarea în muncă a întregului colectiv în care lucrezi, mă refer la guvern — pentru îndeplinirea în bune condiții a răspunderilor încredințate.

Exprim, de asemenea, convingerea că, în cadrul Comitetului Politic Executiv, al conducerii partidului, vei aduce o contribuție și mai activă la elaborarea tuturor programelor și hotărîrilor, la îndeplinirea rolului deosebit de important pe care Comitetul Politic Executiv îl are în asigurarea înfăptuirii hotărîrilor Congresului al XII-lea, ale Conferinței Naționale, ale Comitetului Central al partidului.

În același timp, va trebui să depunem în continuare o intensă activitate pe plan internațional pentru dezvoltarea colaborării economice cu țările socialiste, în primul rînd cu cele din C.A.E.R., cu țările în curs de dezvoltare, cu statele capitaliste dezvoltate, deci cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. În general, va trebui să acționăm pentru o largă colaborare și cooperare internațională, în toate domeniile de activitate. Aceasta cere perfecționarea continuă a activității organelor noastre de stat pentru înfăptuirea acestei colaborări și, mai cu seamă, pentru realizarea sarcinilor de export, pentru asigurarea unei balanțe comerciale și financiare echilibrate.

Avem, în același timp, obligația să desfășurăm o intensă activitate internațională în vederea sporirii contribuției țării noastre la politica de destindere, de colaborare și pace. Am dezbătut aceste probleme și în aceste zile la plenara Comitetului Central și în celelalte organisme democratice.

Mai mult ca oricînd va trebui să intensificăm eforturile pentru a opri, în acest an, amplasarea rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa și pentru trecerea la retragerea celor existente, pentru noi măsuri de dezarmare, și în primul rînd de dezarmare nucleară, pentru soluționarea tuturor problemelor numai și numai pe cale pașnică, prin tratative. Hotărîrile care au fost adoptate de țările socialiste la întîlnirea recentă de la Moscova, Declarația comună elaborată cu acest prilej subliniază cu putere faptul că țările socialiste participante la această întîlnire au căzut de acord să intensifice eforturile în direcția păcii, a colaborării, pentru oprirea amplasării rachetelor, pentru asigurarea dreptului suprem al popoarelor la pace, la viață, la independență.

În acest spirit va trebui să desfășurăm activitatea noastră. Deci și guvernul va trebui să acționeze cu toată hotărîrea în această direcție !

Așa cum am menționat nu o dată — inclusiv la plenară —, nu există astăzi problemă mai importantă decît de a asigura pacea, dezvoltarea economico-socială independentă a fiecărui popor. În această direcție, politica partidului nostru este foarte clară. Comitetul Central a subliniat din nou justețea acestei politici.

Viața, evenimentele demonstrează — aș putea spune zi de zi — cît de juste sînt hotărîrile Congresului al XII-lea, ale Conferinței Naționale. Avem deci obligația să facem totul pentru traducerea lor în viață. Să considerăm ca un tot unitar atît înfăptuirea Programului partidului, a tuturor hotărîrilor privind dezvoltarea economico-socială, cît și a politicii de colaborare și de pace internațională ; una cu alta se condiționează în mod dialectic și nu se poate concepe soluționarea uneia fără soluționarea celeilalte. În acest spirit este necesar și va trebui să acționăm cu și mai multă hotărîre în viitor !

Acum, la împlinirea a 60 de ani de viață, dar și de îndelungată activitate în rîndurile Partidului Comunist Român, ca activist de răspundere în partid, în conducerea sa, îți urez succese tot mai mari în întreaga activitate, îndeplinirea în cele mai bune condiții a sarcinilor de mare răspundere pe care ți le-au încredințat partidul, Consiliul de Stat, poporul.

Îți urez, încă o dată, multă fericire ție și familiei !

La mulți ani ! *(Vii aplauze).*

MESAJ ADRESAT ZIARULUI „CLOPOTUL" DIN BOTOŞANI CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 50 DE ANI DE LA APARIŢIE

— 2 iulie 1983 —

Aniversarea semicentenarului ziarului „Clopotul"— Botoşani îmi oferă plăcutul prilej de a adresa întregului colectiv redacţional, activului de corespondenţi şi colaboratori ai redacţiei, muncitorilor tipografi, precum şi tuturor cititorilor ziarului un cordial salut tovărăşesc împreună cu cele mai calde felicitări şi urări. Doresc, de asemenea, să felicit călduros colectivul ziarului pentru înalta distincţie ce i-a fost conferită cu acest prilej — Ordinul „23 August" clasa I.

Îmi amintesc că, în acei ani de crîncene bătălii de clasă, împreună cu celelalte peste 300 de ziare şi reviste apărute sub îndrumarea Partidului Comunist Român, „Clopotul", devenit organ central de presă al Comitetului Naţional Antifascist, s-a ridicat cu hotărîre împotriva fascismului şi războiului, a militat cu înflăcărare pentru mobilizarea maselor largi populare la lupta revoluţionară pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor democratice. Purtînd în mase cuvîntul partidului, ziarul a militat cu hotărîre împotriva reacţiunii şi a fascismului, a tendinţelor de aservire a României intereselor Germaniei hitleriste şi a pre-

gătirilor de război. După eliberare, în condiţiile noi ale înfăptuirii revoluţiei şi construcţiei socialiste, ziarul „Clopotul" — preluînd şi ducînd mai departe bogatele sale tradiţii revoluţionare — a adus o contribuţie însemnată la mobilizarea şi antrenarea largă a maselor de oameni ai muncii din judeţul Botoşani în lupta şi munca pentru înfăptuirea politicii partidului de edificare a noii orînduiri sociale pe pămîntul patriei, de dezvoltare economico-socială a ţării şi creştere a nivelului de trai al poporului.

Aniversaţi astăzi, dragi tovarăşi, semicentenarul ziarului „Clopotul", în condiţiile în care întregul nostru popor, oamenii muncii din toate judeţele acţionează cu hotărîre, în deplină unitate, pentru înfăptuirea neabătută în viaţă a obiectivelor strategice fundamentale stabilite, pentru această perioadă, de Congresul al XII-lea şi de Conferinţa Naţională a partidului, în vederea trecerii României la un stadiu nou de dezvoltare — acela de ţară socialistă cu dezvoltare medie —, a realizării unei calităţi noi, superioare, a muncii şi vieţii în toate domeniile de activitate. Punem un accent deosebit pe dezvoltarea bazei proprii de energie şi materii prime, pe modernizarea şi utilizarea intensivă a capacităţilor de producţie ale ţării, pe gospodărirea cu maximă răspundere şi înalt spirit gospodăresc a tuturor resurselor materiale şi de muncă, în vederea creşterii puternice a venitului naţional şi ridicării, pe această bază, a nivelului general de bunăstare şi civilizaţie al întregului popor. La îndeplinirea, în bune condiţii, a marilor obiective pe care ni le-am propus în actualul cincinal sînt chemaţi să-şi aducă întreaga contribuţie toţi oamenii muncii, inclusiv cei din judeţul Botoşani — judeţ care, pe baza politicii partidului, cunoaşte astăzi, în anii socialismului, o puternică dezvoltare economică şi socială. În acest cadru, o răspundere deosebită revine şi ziarului „Clopotul", care trebuie să-şi sporească şi mai mult aportul la activitatea generală a oamenilor muncii din judeţ pentru îndeplinirea sarcinilor de plan, pentru obţinerea unei producţii şi pro-

ductivității a muncii superioare, pentru reducerea consumurilor de materii prime, materiale și energie, ridicarea continuă a nivelului tehnic și a calității produselor, creșterea puternică a eficienței economice în toate ramurile de activitate. Legîndu-se tot mai strîns de viața și preocupările oamenilor muncii, de activitatea organizațiilor de partid din județ, ziarul poate — și trebuie — să aducă o contribuție sporită la folosirea superioară a resurselor locale, la popularizarea și generalizarea experienței înaintate a unităților și colectivelor fruntașe din industrie și agricultură, la buna gospodărire și înfrumusețare a județului, la dezvoltarea unei bogate vieți spirituale în această parte a țării. O contribuție tot mai însemnată trebuie să aducă ziarul la educarea socialistă a oamenilor muncii, la formarea omului nou, înaintat al societății noastre, cu un larg orizont de cunoștințe și un înalt nivel politico-ideologic și cultural, la aplicarea fermă în viață a principiilor eticii și echității socialiste.

Sînt încredințat, dragi tovarăși, că aniversarea ziarului va constitui pentru întregul colectiv un prilej de a-și analiza cu exigență și răspundere munca desfășurată pînă acum și de a lua, pe această bază, măsuri corespunzătoare pentru îmbunătățirea, în continuare, a întregii sale activități, spre a răspunde astfel, în condiții tot mai bune, exigențelor și cerințelor mereu sporite pe care le ridică dezvoltarea societății românești în actuala etapă, sarcinilor tot mai importante ce-i revin în opera de construcție socialistă din patria noastră, în înfăptuirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Felicitîndu-vă, încă o dată, cu prilejul acestei aniversări, vă adresez tuturor urarea de noi și tot mai însemnate realizări în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire.

NICOLAE CEAUȘESCU

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU DE CĂTRE TOVARĂȘUL MENGISTU HAILE MARIAM, PREȘEDINTELE CONSILIULUI MILITAR ADMINISTRATIV PROVIZORIU, PREȘEDINTELE COMISIEI PENTRU ORGANIZAREA PARTIDULUI OAMENILOR MUNCII DIN ETIOPIA, COMANDANT SUPREM AL ARMATEI REVOLUȚIONARE A ETIOPIEI SOCIALISTE

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Etiopia Socialistă

— 12 iulie 1983 —

Stimate tovarășe președinte Mengistu,

Stimată tovarășă Bishaw,

Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc să vă mulțumesc pentru invitația de a vizita Etiopia prietenă, pentru urările de bun venit și primirea călduroasă, ospitalieră ce ni s-a făcut. Folosesc acest prilej pentru a vă adresa dumneavoastră și poporului etiopian

prieten un salut călduros și cele mai bune urări de progres, bunăstare și pace. *(Aplauze).*

Vizita noastră constituie o expresie a evoluției pozitive pe care o cunosc raporturile de prietenie și colaborare dintre țările și popoarele noastre, o ilustrare a dorinței comune de a le conferi dimensiuni și mai largi în viitor. Ne este plăcut să constatăm că, în spiritul convorbirilor și înțelegerilor convenite cu prilejul vizitei pe care ați făcut-o în 1978 în România, al declarației semnate atunci împreună, relațiile româno-etiopiene au cunoscut an de an noi progrese, îndeosebi pe plan economic, tehnico-științific și cultural. S-au amplificat, de asemenea, contactele și schimbul de experiență între partidele noastre, între organizațiile politice și obștești din cele două țări.

Sînt încredințat că, în cursul actualei vizite, al convorbirilor pe care le-am început astăzi, vom ajunge la noi înțelegeri și vom găsi noi căi și mijloace de a ridica la un nivel și mai înalt colaborarea și cooperarea dintre România și Etiopia. Noi apreciem că există toate posibilitățile pentru a dezvolta și mai larg schimburile economice și cooperarea reciproc avantajoasă, îndeosebi în sectoare importante, cum sînt industria, geologia, petrolul, mineritul, agricultura, energia, construcțiile și altele. Aceasta corespunde intereselor ambelor popoare și reprezintă, totodată, o contribuție la cauza colaborării și păcii în lume.

Poporul român a salutat călduros revoluția poporului etiopian, care a pus capăt feudalismului, dominației imperialiste și a deschis calea dezvoltării economico-sociale independente a țării, trecerii spre construcția societății socialiste. Sîntem bucuroși că vizita ne dă prilejul să cunoaștem nemijlocit eforturile pe care poporul etiopian le depune, sub conducerea Comisiei pentru organizarea Partidului oamenilor muncii, pentru făurirea unei Etiopii noi, libere și prospere. Ca prieteni, urăm poporului etiopian succese tot mai mari pe această cale a dezvoltării independente, a construcției socialiste.

Republica Socialistă România este angajată cu toate forțele sale în realizarea unui amplu program de dezvoltare și modernizare a economiei naționale, de înflorire a științei și culturii, de ridicare a nivelului de trai al întregului popor. Acționăm pentru realizarea unei noi calități a muncii și vieții în toate domeniile, pentru înfăptuirea programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Sîntem profund preocupați de actuala situație internațională, care continuă să fie deosebit de complexă și gravă. În lume se mențin și se agravează vechile conflicte, apar altele noi, continuă să se manifeste politica imperialistă de forță și dictat, de menținere și reîmpărțire a zonelor de influență. Se intensifică și se adîncește criza economică mondială, se măresc decalajele dintre țările sărace și cele bogate. O îngrijorare deosebită provoacă amploarea fără precedent a cursei înarmărilor, care sporește tot mai mult pericolul unei catastrofe nucleare. Toate acestea duc la o încordare deosebită, primejduiesc grav libertatea și independența popoarelor, securitatea și pacea întregii lumi.

În aceste condiții, considerăm că este mai necesar ca oricînd ca popoarele să-și unească eforturile și să colaboreze tot mai strîns pentru oprirea cursului periculos al evenimentelor spre catastrofă și război, pentru reluarea și afirmarea fermă a politicii de destindere și colaborare, de independență și pace.

Apărarea păcii și preîntîmpinarea războiului constituie astăzi problema fundamentală a epocii noastre. Popoarele lumii cer cu tot mai multă energie să se pună capăt cursei înarmărilor, să se treacă la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară. Ne pronunțăm pentru înghețarea și reducerea cheltuielilor militare, pentru realizarea unui echilibru de forțe la nivel cît mai scăzut al înarmărilor, considerînd că aceasta este în interesul fiecărui popor, al apărării vieții, libertății și independenței fiecărei națiuni!

În acest cadru acordăm o atenție deosebită opririi amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa, retragerii și distrugerii celor existente, militâm pentru o Europă unită, a colaborării și păcii, fără arme nucleare.

Apreciem că sînt condiții ca reuniunea de la Madrid să se încheie în cel mai scurt timp, ca, în urma eforturilor generale ale statelor participante — la care România și-a adus o contribuție activă —, să se ajungă la înțelegeri constructive, la convocarea conferinței pentru întărirea încrederii și dezarmare în Europa.

În lumea de azi există numeroase probleme litigioase, conflicte și stări de încordare, care pot degenera oricînd în confruntări militare, cu consecințe din cele mai grave pentru omenire. România s-a pronunțat și se pronunță ferm pentru soluționarea tuturor acestor probleme numai și numai pe cale pașnică, prin tratative. În acest spirit acționăm pentru o reglementare politică globală a problemelor din Orientul Mijlociu, pentru instaurarea unei păci trainice și juste în această regiune, bazată pe retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, pe recunoașterea dreptului poporului palestinian la autodeterminare, inclusiv la crearea unui stat palestinian independent, pe asigurarea conviețuirii pașnice a tuturor statelor din zonă. Considerăm, totodată, necesar să se treacă la retragerea neîntîrziată a Israelului din Liban și să se respecte integritatea și suveranitatea Libanului.

Sîntem, de asemenea, preocupați de situația economică gravă existentă în lume, de faptul că subdezvoltarea continuă să se accentueze ; decalajele dintre țările bogate și țările sărace devin tot mai mari. Pornind de la aceste realități, ne pronunțăm hotărît pentru măsuri concrete în direcția lichidării subdezvoltării și realizării unei noi ordini economice internaționale, bazată pe deplina egalitate și echitate, care să favorizeze progresul mai rapid al tuturor țărilor, și în primul rînd al celor rămase în urmă,

să asigure stabilitatea economică mondială, promovarea largă a cooperării reciproc avantajoase între state.

În cadrul politicii sale generale de colaborare și pace, de dezvoltare a relațiilor cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, România acordă o atenție deosebită relațiilor cu țările continentului african. Sprijinim ferm lupta acestor țări pentru lichidarea totală a politicii imperialiste, colonialiste și neocolonialiste, pentru consolidarea independenței naționale și asigurarea progresului lor economico-social de sine stătător.

Ne manifestăm solidaritatea și acordăm un sprijin activ poporului namibian, care, sub conducerea reprezentantului său legitim — S.W.A.P.O. —, luptă împotriva ocupării ilegale a Namibiei de către Africa de Sud, pentru dreptul la independență, la dezvoltare liberă. Condamnăm cu hotărîre politica de apartheid și discriminare rasială și cerem cu toată energia să se pună capăt oricăror acțiuni agresive ale Africii de Sud împotriva țărilor vecine.

Ținînd seama că pe continentul african sînt încă multe alte probleme nesoluționate, considerăm că trebuie făcut totul pentru a se întări unitatea africană, pentru ca problemele dintre statele africane să fie rezolvate numai și numai prin tratative. Apreciem rolul important ce revine Organizației Unității Africane în soluționarea acestor probleme și în crearea condițiilor ca statele continentului african să-și poată consacra întregul lor potențial material și uman realizării programelor de dezvoltare economică și socială, de bunăstare și fericire.

Avînd în vedere problemele complexe din lumea contemporană, este necesar să se acționeze cu mai multă hotărîre pentru întărirea unității și colaborării tuturor forțelor progresiste, antiimperialiste, a tuturor popoarelor, care doresc să trăiască libere și în pace.

Este necesar să se așeze, cu toată hotărîrea, la baza relațiilor dintre state principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale,

neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale renunțării la forță și la amenințarea cu forța.

Soluționarea tuturor problemelor în interesul păcii și colaborării cere participarea tuturor statelor, fără deosebire de orînduire socială sau mărime, la activitatea internațională, și, în mod deosebit, am în vedere rolul important al țărilor mici și mijlocii, al țărilor în curs de dezvoltare, al statelor nealiniate, care constituie marea majoritate a țărilor lumii și sînt profund interesate într-o politică nouă, democratică, de pace.

În același timp, este necesar să se asigure un rol mai important Organizației Națiunilor Unite, altor organisme internaționale în soluționarea problemelor complicate din viața mondială, în promovarea colaborării, destinderii și păcii în lume.

Stimate tovarășe președinte Mengistu,

Aș dori, încă o dată, să menționez relațiile tradiționale dintre popoarele noastre și să exprim convingerea că vizita actuală, convorbirile pe care le-am început vor deschide noi perspective dezvoltării colaborării multilaterale, întăririi prieteniei și conlucrării între țările și partidele noastre, ceea ce corespunde intereselor ambelor popoare, cauzei păcii, socialismului și colaborării internaționale.

Urez poporului prieten etiopian succese tot mai mari în dezvoltarea sa economico-socială pe drumul socialismului, al bunăstării și fericirii ! *(Aplauze).*

Ridic paharul pentru întărirea prieteniei și colaborării româno-etiopiene !

În sănătatea tovarășului președinte Mengistu și a tovarășei Bishaw !

În sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze).*

CUVÎNTARE LA ÎNTREPRINDEREA „TEXTILA AKAKI"

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Etiopia Socialistă

— 13 iulie 1983 —

Dragă tovarășe Mengistu,

Dragi tovarăși muncitori din întreprinderea „Textila Akaki",

Doresc, în primul rînd, să vă mulțumesc călduros pentru primirea pe care ne-ați făcut-o și să vă adresez dumneavoastră, muncitorilor textiliști, un salut călduros, revoluționar din partea muncitorilor textiliști, a muncitorimii române. *(Aplauze puternice).*

Ne bucurăm că avem prilejul să vizităm acest colectiv revoluționar, care a jucat un rol important în înfăptuirea revoluției, în trecerea la edificarea socialismului în Etiopia.

România a înfăptuit cu 40 de ani în urmă revoluția antiimperialistă, antifascistă, de eliberare națională și socială și a edificat cu succes societatea socialistă. În acest cadru, clasa muncitoare a jucat rolul hotărîtor, ca detașament de avangardă, unind întregul popor atît în revoluție, cît și în construcția socialismului. Deci știm din experiență proprie că numai unitatea clasei muncitoare, spiritul ei revoluționar, acțiunea sa în unitate cu întregul popor pot

asigura victoria socialismului, realizarea unei noi orînduiri sociale, mai bune și mai drepte.

De aceea, dragi tovarăși, vă urăm să acționați și pe mai departe în spirit revoluționar, să întăriți unitatea în jurul partidului, să faceți în așa fel încît poporul etiopian să obțină succese tot mai mari în construcția celei mai drepte societăți — societatea socialistă.

În discuțiile cu tovarășul Mengistu ne-am înțeles să dezvoltăm larg colaborarea între țările noastre. În acest cadru dorim să dezvoltăm colaborarea strînsă între muncitorii români și muncitorii din Etiopia. De aceea, adresez invitația ca o delegație a muncitorilor din întreprinderea „Textila Akaki" să viziteze România. Cred că tovarășul Mengistu va fi de acord cu aceasta ! *(Aplauze puternice).*

Vă urez succese tot mai mari în activitatea dumneavoastră, să dați producții cît mai bune, să produceți cît mai mult, pentru dezvoltarea Etiopiei Socialiste !

Trăiască prietenia dintre poporul român și poporul etiopian !

Trăiască clasa muncitoare românească și etiopiană !

Trăiască pacea în întreaga lume ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU DE CĂTRE TOVARĂȘUL CANAAN SODINDO BANANA, PREȘEDINTELE REPUBLICII ZIMBABWE, ȘI TOVARĂȘA JANET BANANA

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Zimbabwe

— 14 iulie 1983 —

Tovarășe Canaan Banana și tovarășă Janet Banana,

Tovarășe Robert Mugabe și tovarășă Sally Mugabe,

Tovarăși și prieteni,

Doresc să exprim satisfacția noastră de a vă reîntîlni pe pămîntul ospitalier al tinerei Republici Zimbabwe și de a vă adresa, cu acest prilej, dumneavoastră, precum și harnicului și entuziastului popor zimbabwean un salut prietenesc și un cald mesaj de solidaritate din partea noastră, a poporului român, împreună cu cele mai bune urări de progres, prosperitate și pace.

Vă mulțumim pentru primirea călduroasă pe care ne-ați rezervat-o, pentru manifestările prietenești cu care am fost întîmpinați de locuitorii orașului Harare. Noi vedem în aceasta o expresie a sentimentelor de prietenie, stimă și respect ce și le nutresc reciproc popoarele și țările noastre.

Aceasta este prima vizită pe care o facem în țara dum-

neavoastră după cucerirea independenţei. Ea constituie o expresie a bunelor raporturi statornicite între partidele şi popoarele noastre încă din anii îndelungatei şi eroicei lupte de eliberare naţională duse de poporul zimbabwean, o ilustrare a dorinţei comune de a acţiona — în condiţiile noi create după obţinerea independenţei statului dumneavoastră — pentru întărirea şi mai puternică a prieteniei, colaborării şi solidarităţii romåno-zimbabweene.

Partidul Comunist Român, România socialistă au sprijinit întotdeauna activ lupta de eliberare naţională, împotriva imperialismului şi colonialismului, lupta popoarelor care s-au ridicat pentru a-şi cuceri independenţa. În acest cadru, poporul român a acordat un sprijin activ luptei de eliberare a poporului zimbabwean şi a salutat proclamarea Republicii Zimbabwe, care a constituit un moment important în lichidarea deplină a dominaţiei coloniale, în asigurarea independenţei şi suveranităţii ţării, deschizînd calea trecerii la făurirea unei noi orînduiri sociale. Şi victoria poporului zimbabwean demonstrează cu putere că epoca dominaţiei coloniale este pe sfîrşite, că popoarele îşi afirmă cu putere dorinţa de a trăi libere, independente şi în pace. Viaţa demonstrează cu putere că nimic nu poate împiedica un popor să-şi cucerească independenţa atunci cînd acţionează unit şi cînd este hotărît să pună capăt dominaţiei !

Ne bucurăm sincer că această vizită ne dă posibilitatea să cunoaştem nemijlocit eforturile şi realizările poporului zimbabwean pe calea dezvoltării economico-sociale, a făuririi unei noi orînduiri — orînduirea socialistă. Ca prieteni şi tovarăşi de luptă, urăm din toată inima poporului zimbabwean victorii tot mai mari în dezvoltarea economico-socială pe calea progresului, a bunăstării ! Sîntem încredinţaţi, dragi tovarăşi şi prieteni, că, sub conducerea Uniunii Naţionale Africane din Zimbabwe, poporul zimbabwean va reuşi să rezolve cu succes problemele com-

plexe pe care le ridică făurirea noii societăţi, a unui stat liber şi independent.

Ştim din propria noastră experienţă că lichidarea urmărilor trecutului şi edificarea noii societăţi cer eforturi susţinute, unirea tuturor forţelor, a întregului popor în lupta pentru progres, pentru dezvoltare pe calea socialismului, pentru bunăstare şi fericire. Putem spune că, atît pe baza experienţei noastre, cît şi pe baza evoluţiei vieţii internaţionale, drumul popoarelor pentru lichidarea subdezvoltării, pentru o viaţă demnă, liberă se poate asigura numai pe baza orînduirii socialiste, numai în condiţiile în care poporul devine pe deplin stăpîn pe bogăţiile sale, pe destinele sale şi îşi făureşte viaţa aşa cum o doreşte, fără nici un amestec din afară ! Atît propria noastră experienţă, cît şi actuala situaţie internaţională atestă cu putere necesitatea întăririi solidarităţii şi colaborării popoarelor care luptă pentru dezvoltarea lor economico-socială independentă.

Fără nici o îndoială, sînt încă multe greutăţi de învins în dezvoltarea economică, în viaţa internaţională, dar unitatea şi solidaritatea popoarelor, a tuturor forţelor antiimperialiste constituie chezăşia învingerii acestor greutăţi, a triumfului luptei de independenţă, pentru o viaţă nouă, pentru socialism !

În acest sens, dorim să întărim şi să dezvoltăm colaborarea şi solidaritatea dintre partidele şi popoarele noastre. În discuţiile pe care le-am început astăzi, am stabilit, de comun acord cu tovarăşul Mugabe, ca specialiştii şi miniştrii din delegaţiile noastre să stabilească modalităţi concrete de realizare a unei largi colaborări în diferite domenii de activitate de interes comun.

În acelaşi timp, dorim să lărgim colaborarea tehnico-ştiinţifică şi culturală, să intensificăm contactele şi colaborarea între partidele noastre, între reprezentanţii parlamentelor şi guvernelor, precum şi între organizaţiile de masă şi obşteşti din cele două ţări. Realizarea unei largi

colaborări între partidele și popoarele noastre corespunde pe deplin intereselor ambelor popoare, de progres și bunăstare, și, totodată, cauzei colaborării, progresului și păcii în lume.

Tovarășe Banana,

Tovarășe Mugabe,

Tovarăși și prieteni,

Situația internațională este deosebit de complexă și gravă, ca urmare a intensificării fără precedent a cursei înarmărilor, a menținerii și agravării unor conflicte, apariției altora noi, a politicii de forță și de amenințare cu forța, de consolidare și reîmpărțire a zonelor de influență. Toate acestea au dus la o încordare extremă în viața internațională, crescînd pericolul de război, punînd în primejdie libertatea, independența, securitatea și pacea națiunilor întregii lumi.

În opoziție cu această politică, se dezvoltă cu putere lupta popoarelor împotriva imperialismului și colonialismului, a neocolonialismului, pentru independență, pentru colaborare, destindere, securitate și pace. Se poate afirma că, în confruntarea dintre aceste două tendințe, victoria va aparține forțelor care se pronunță pentru o politică nouă, în condițiile unirii și întăririi solidarității tuturor forțelor antiimperialiste și progresiste, a popoarelor de pretutindeni. Putem afirma că nu există forță în lume care să poată împiedica popoarele să pună capăt pentru totdeauna dominației imperialiste și colonialiste, politicii de război și să asigure pacea.

În actualele împrejurări internaționale, oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, apărarea păcii, a vieții popoarelor constituie problema fundamentală a epocii noastre. Popoarele cer cu tot mai multă hotărîre să se pună capăt înarmărilor nucleare și de orice fel, să se treacă la distru-

gerea armamentelor nucleare și realizarea unui echilibru al forțelor nu prin sporirea armamentelor, ci prin reducerea lor la un nivel cît mai scăzut.

România, împreună cu popoarele europene, acționează pentru oprirea amplasării în Europa a noilor rachete nucleare americane cu rază medie de acțiune, pentru retragerea și distrugerea celor existente. Considerăm că este timpul să se înțeleagă că trebuie renunțat la folosirea armelor nucleare în scopuri militare și să se treacă la reducerea lor treptată, pînă la eliminarea completă, la folosirea energiei nucleare numai în scopuri pașnice.

Considerăm că, în momentul de față, sînt create condițiile pentru încheierea în vara acestui an a reuniunii de la Madrid prin convocarea conferinței pentru încredere și dezarmare, prin întărirea securității, colaborării, în scopul realizării unei Europe unite, a păcii și colaborării, fără arme nucleare.

România se pronunță pentru crearea de zone denuclearizate în Europa și în alte zone ale lumii și, în acest sens, acționează pentru transformarea Balcanilor într-o regiune fără arme nucleare, fără baze militare străine, a colaborării și bunei vecinătăți.

Stimați tovarăși,

Recurgerea cu prea mare ușurință la calea militară pentru soluționarea diferitelor probleme a complicat și complică continuu viața internațională. Pornind de la aceasta, România se pronunță ferm pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase dintre state numai și numai prin tratative. Oricît de îndelungate ar fi tratativele, ele sînt incomparabil mai bune decît cel mai mic conflict militar. Soluționarea pe calea tratativelor reprezintă astăzi singura alternativă și singura cale care asigură popoarelor condiții de dezvoltare economico-socială independentă.

În acest spirit, România a sprijinit și sprijină lupta

poporului palestinian pentru asigurarea dreptului său la autodeterminare, inclusiv la realizarea unui stat independent. Ne pronunțăm pentru o soluție globală în Orientul Mijlociu, care să pună capăt conflictului, care durează de vreme îndelungată, să asigure o pace trainică, justă, în care toate popoarele din Orientul Mijlociu să se bucure de respectul independenței, integrității și să colaboreze în bună vecinătate. În acest scop, ne pronunțăm pentru convocarea unei conferințe internaționale cu participarea tuturor statelor interesate, inclusiv a Organizației pentru Eliberarea Palestinei, ca reprezentant legitim și unic al poporului palestinian.

În spiritul politicii tradiționale de sprijinire a luptei pentru independență a popoarelor, ne manifestăm deplina solidaritate cu lupta poporului namibian, sub conducerea S.W.A.P.O., pentru asigurarea independenței depline a Namibiei, în conformitate cu rezoluțiile Organizației Națiunilor Unite.

În același timp, ne pronunțăm cu toată fermitatea pentru lichidarea politicii de discriminare rasială și apartheid. Considerăm că este necesar ca Africa de Sud să pună capăt oricăror acțiuni împotriva țărilor vecine și să înceteze actele ostile ale acesteia împotriva Republicii Zimbabwe și a altor state independente din această zonă.

După cum se știe, Organizația Unității Africane a avut un rol important în lupta împotriva imperialismului și colonialismului. Acum este deosebit de important ca ea să-și întărească și mai mult solidaritatea și unitatea, să acționeze în direcția întăririi colaborării, în vederea dezvoltării economico-sociale — condiție fundamentală pentru consolidarea independenței popoarelor africane, ca, de altfel, a tuturor popoarelor țărilor în curs de dezvoltare.

Ca urmare a crizei economice mondiale, situația țărilor în curs de dezvoltare s-a înrăutățit și mai mult ; s-au mărit decalajele între țările bogate și sărace, iar negocierile

de pînă în prezent — inclusiv recenta sesiune U.N.C.T.A.D. de la Belgrad — nu au dus la rezultatele așteptate de țările în curs de dezvoltare.

Aceasta face necesară întărirea colaborării și solidarității țărilor în curs de dezvoltare, pentru a putea desfășura tratativele cu țările dezvoltate în condiții de egalitate, precum și pentru conlucrarea mai activă între ele în scopul dezvoltării economico-sociale.

Problemele complexe ale lumii contemporane impun participarea cu drepturi egale la soluționarea acestora a tuturor popoarelor, și în primul rînd a popoarelor mici și mijlocii, a țărilor în curs de dezvoltare, a țărilor nealiniate.

Este, de asemenea, necesar să se întărească rolul Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în rezolvarea democratică a problemelor internaționale, în interesul tuturor popoarelor, al dezvoltării lor independente. România acționează pentru întărirea relațiilor cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Țara noastră se pronunță ferm pentru ca la baza relațiilor dintre state să se afle principiile deplinei egalități în drepturi, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, ale respectării dreptului fiecărui popor de a-și făuri orînduirea socială pe care o dorește, fără nici un amestec din afară.

Doresc să exprim convingerea că vizita și convorbirile pe care le-am început vor deschide noi perspective conlucrării fructuoase între partidele și popoarele noastre, atît pe plan bilateral, cît și pe arena internațională, în lupta împotriva războiului, pentru pace, pentru dreptul popoarelor la viață, la existență, la dezvoltare economico-socială de sine stătătoare.

Vă rog să toastăm pentru prosperitatea, fericirea și bunăstarea poporului prieten zimbabwean !

Pentru întărirea continuă a prieteniei și solidarității

dintre Partidul Comunist Român și Uniunea Națională Africană din Zimbabwe, dintre țările și popoarele noastre!

În sănătatea tovarășului președinte Banana și a tovarășei Janet Banana !

În sănătatea tovarășului Mugabe și a tovarășei Sally Mugabe !

Pentru pace și colaborare în întreaga lume !

În sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze)*.

CUVÎNTARE LA SOLEMNITATEA CONFERIRII TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ȘI TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU A TITLULUI DE CETĂȚEAN DE ONOARE AL ORAȘULUI HARARE

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Zimbabwe

— *15 iulie 1983* —

Tovarășe prim-ministru Mugabe,

Tovarășe primar,

Tovarăși membri ai Consiliului municipal,

Tovarăși și prieteni,

Doresc să adresez, în numele meu și al tovarășei mele, cele mai calde mulțumiri Consiliului municipal și dumneavoastră, tovarășe primar, pentru decernarea titlului de cetățean de onoare al municipiului Harare. Apreciem aceasta ca o expresie a relațiilor de colaborare și solidaritate ce s-au dezvoltat încă în timpul luptei de eliberare între Partidul Comunist Român și Z.A.N.U., între poporul român și poporul zimbabwean. *(Aplauze)*.

În spiritul politicii sale consecvente de colaborare cu toate forțele progresiste, cu toate popoarele care luptă pentru independență, al politicii de pace, poporul român a sprijinit activ mișcarea de eliberare din Zimbabwe, ca, de altfel, din multe state africane, considerînd că aceasta corespunde etapei actuale a dezvoltării omenirii, că tre-

buie lichidată pentru totdeauna asuprirea unui popor de către altul, că între toate națiunile, fără deosebire de rasă, de culoare, trebuie stabilite relații de deplină egalitate, o colaborare bazată pe principiile independenței, egalității și neamestecului în treburile interne.

Deoarece nu de mult s-au împlinit trei ani de la proclamarea independenței Republicii Zimbabwe, doresc să folosesc și acest prilej pentru a adresa luptătorilor pentru independență, întregului popor zimbabwean cele mai calde felicitări și urarea de a obține succese cît mai mari în dezvoltarea sa economico-socială independentă, în ridicarea bunăstării și fericirii întregii națiuni. *(Vii aplauze).*

Ne-a făcut o deosebită plăcere — și a fost deosebit de impresionantă — primirea călduroasă ce ni s-a făcut de către locuitorii municipiului Harare. Aveți un oraș frumos și sîntem bucuroși că am fost declarați cetățeni de onoare ai unui oraș care are o viață înfloritoare și o perspectivă deosebită, măreață. Fiind cetățean de onoare al orașului Harare, aș dori să vă adresez dumneavoastră, membrilor Consiliului municipal, tuturor locuitorilor urarea de a obține rezultate tot mai bune în dezvoltarea și înflorirea orașului dumneavoastră, în asigurarea unei vieți tot mai bune pentru toți locuitorii lui. *(Vii aplauze).*

Deoarece în lume — inclusiv în regiunea dumneavoastră — mai sînt încă popoare care se mai află încă sub asuprire, mai sînt inegalități rasiale, considerăm că este necesar ca țările noastre să conlucreze activ pentru soluționarea tuturor acestor probleme, pentru asigurarea în întreaga Africă — și în întreaga lume — a unor relații de deplină egalitate între toate popoarele. În acest cadru, am dori să se realizeze cît mai curînd deplina independență a Namibiei. *(Vii aplauze).*

Împreună cu președintele dumneavoastră și cu primul ministru am discutat o serie de probleme privind dezvoltarea colaborării dintre țările și popoarele noastre, precum și întărirea conlucrării noastre pe plan internațional,

pentru o lume fără războaie, fără arme nucleare, o lume a păcii, înțelegerii și colaborării. Noi avem ferma convingere că omenirea dispune astăzi de forța necesară pentru a opri cursa înarmărilor, pentru impunerea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare, pentru asigurarea unei păci trainice, a dreptului fiecărui popor la viață liberă, independentă ! *(Aplauze).*

Folosesc acest prilej pentru a adresa tovarășului primar și membrilor Consiliului municipal invitația de a vizita, în cadrul unei delegații, capitala României — Bucureștiul —, de a stabili o colaborare strînsă între municipiul Harare și municipiul București. *(Vii aplauze).*

Mulțumindu-vă încă o dată, închei dorindu-vă dumneavoastră succes deplin în activitatea pe care o desfășurați pentru binele locuitorilor orașului Harare. *(Vii aplauze).*

Urez tuturor locuitorilor multă fericire, bunăstare și pace !

Trăiască prietenia frățească între poporul român și poporul zimbabwean !

Trăiască pacea și colaborarea internațională ! *(Aplauze puternice).*

CUVÎNTARE LA MITINGUL PRIETENIEI ROMÂNO-ZIMBABWEENE

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Zimbabwe

— 17 iulie 1983 —

Tovarăşe prim-ministru Mugabe,

Tovarăşă Mugabe,

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, militanţilor Z.A.N.U., cetăţenilor Republicii Zimbabwe participanţi la această mare adunare a prieteniei româno-zimbabweene, un salut de solidaritate revoluţionară şi cele mai calde urări de succes în lupta pentru independenţa şi bunăstarea poporului zimbabwean. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Relaţiile dintre Partidul Comunist Român şi Z.A.N.U. s-au dezvoltat în cursul luptei de eliberare, pentru independenţa poporului zimbabwean. Partidul Comunist Român, poporul român — constructor al socialismului — au sprijinit totdeauna lupta popoarelor împotriva imperialismului şi colonialismului şi de aceea au acordat întregul lor sprijin poporului zimbabwean, Z.A.N.U., care a organizat şi condus lupta pentru independenţă. Încă în acei ani m-am întîlnit de mai multe ori cu tovarăşul Mugabe, cu

alţi conducători ai Z.A.N.U. Am înţeles că Z.A.N.U., tovarăşul Mugabe şi ceilalţi conducători sînt ferm hotărîţi să asigure cucerirea independenţei — şi de aceea le-am acordat întregul nostru sprijin. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În acest an aţi sărbătorit împlinirea a trei ani de la dobîndirea independenţei. Doresc să vă adresez felicitări dumneavoastră, militanţilor Z.A.N.U., întregului popor şi să vă urez succese tot mai mari în întărirea independenţei, în făurirea unui Zimbabwe puternic, socialist.

Poporul român a înfăptuit revoluţia cu aproape 40 de ani în urmă, a edificat societatea socialistă, a asigurat ca, în ţara noastră, clasa muncitoare, ţărănimea, intelectualitatea, întregul popor să fie singurul stăpîn al bogăţiilor naţionale, a tot ceea ce produce. Sub conducerea partidului comunist, poporul a asigurat destinul nou al ţării şi construirea unui viitor fericit.

Ştim din propria noastră experienţă că, pentru construcţia unei societăţi noi, este nevoie de unitatea întregului popor, de un partid puternic, de avangardă, care să conducă poporul pe calea socialismului. Urăm Z.A.N.U., care a condus poporul la victorie în lupta pentru independenţă, să-l conducă cu succes şi în lupta pentru socialism, pentru o viaţă liberă, îmbelşugată.

În timpul convorbirilor cu tovarăşul Banana şi cu tovarăşul Mugabe am ajuns la înţelegerea de a dezvolta şi mai puternic colaborarea dintre Partidul Comunist Român şi Z.A.N.U., dintre România şi Zimbabwe, în lupta pentru dezvoltarea economico-socială a popoarelor noastre, pentru construcţia unei noi societăţi, libere şi independente.

Avem ferma convingere că, aşa cum în timpul luptei de eliberare, colaborarea noastră a contribuit la victorie, la fel şi colaborarea în domeniul economic dintre ţările noastre, dintre partidele noastre, precum şi colaborarea cu alte state socialiste şi popoare libere vor contribui la grăbirea victoriei socialismului în Zimbabwe.

Dragi tovarăşi şi prieteni,

În lume mai sînt încă popoare sub asuprire străină; crește pericolul de război. De aceea este necesar să întărim solidaritatea și colaborarea dintre popoarele noastre și cu toate popoarele lumii în lupta pentru dezarmare, și în primul rînd pentru dezarmare nucleară. Să facem totul pentru a asigura popoarelor dreptul la existență liberă, independentă, dreptul la viață, la libertate, la pace !

Noi considerăm că trebuie acordat întregul sprijin poporului namibian pentru a-și cuceri deplina independență. *(Aplauze puternice).* Ne pronunțăm, de asemenea, pentru încetarea politicii rasiste de apartheid în Africa de Sud, pentru renunțarea de către aceasta la acțiunile agresive împotriva vecinilor ei, pentru dezvoltarea în întreaga Africă a unei solidarități active între toate popoarele care doresc să trăiască libere.

Trebuie să dezvoltăm puternic solidaritatea tuturor țărilor în curs de dezvoltare, a tuturor popoarelor care și-au cucerit independența, în vederea asigurării progresului lor economico-social, a lichidării subdezvoltării, pentru o nouă ordine economică internațională, care să asigure fiecărui popor dreptul la dezvoltare economică, la bunăstare și fericire. *(Aplauze puternice).*

De asemenea, România se pronunță cu toată hotărîrea pentru renunțarea la politica de forță, de amenințare cu forța, de amestec în treburile altor state. Considerăm că relațiile dintre state trebuie să se bazeze pe egalitate, pe respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, pe respectarea dreptului fiecărui popor la dezvoltare liberă, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Deși în lume sînt multe probleme complicate, noi avem ferma convingere că unitatea tuturor forțelor antiimperialiste, progresiste, unitatea tuturor popoarelor care doresc pacea poate asigura o nouă politică în viața interna-

țională, poate opri cursul spre război, poate asigura pacea și dezvoltarea liberă, independentă a fiecărei națiuni !

Cu tovarășul Mugabe am ajuns la înțelegerea să dezvoltăm puternic colaborarea, atît bilateral, cît și pe plan internațional, să întărim solidaritatea cu toate forțele și popoarele care luptă pentru pace și independență.

Deși forțele imperialiste mai au destulă putere, unitatea popoarelor și solidaritatea lor pot să înfrîngă imperialismul ! Și nu există nici o forță în lume care să împiedice un popor să-și cucerească independența, să-și făurească o viață nouă, liberă așa cum o dorește !

Trăiască solidaritatea și colaborarea dintre poporul român și poporul zimbabwean !

Trăiască colaborarea dintre Partidul Comunist Român și Z.A.N.U. !

Urez poporului frate zimbabwean succese, libertate, bunăstare și fericire pe calea socialismului !

Urez Z.A.N.U. succese în lupta sa pentru realizarea idealurilor de bunăstare ale poporului zimbabwean !

Trăiască pacea și colaborarea între toate națiunile lumii !

Vă doresc tuturor multă sănătate, o viață tot mai îmbelșugată și liberă ! *(Aplauze și aclamații puternice, prelungite).*

TOAST
LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ŞI A TOVARĂŞEI ELENA CEAUŞESCU DE CĂTRE TOVARĂŞUL SAMORA MOISES MACHEL, PREŞEDINTELE PARTIDULUI FRELIMO, PREŞEDINTELE REPUBLICII POPULARE MOZAMBIC, ŞI TOVARĂŞA GRAÇA MACHEL

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Populară Mozambic

— 18 iulie 1983 —

Stimate tovarăşe preşedinte al Partidului FRELIMO şi al Republicii Populare Mozambic, Samora Machel,

Stimată tovarăşă Graça Machel,

Stimaţi tovarăşi din conducerea Partidului FRELIMO şi a guvernului mozambican,

Tovarăşi şi prieteni,

Sîntem bucuroşi să vizităm din nou Republica Populară Mozambic, să ne întîlnim cu dumneavoastră, cu conducătorii statului şi ai Partidului FRELIMO, cu poporul mozambican prieten, luptător entuziast şi eroic pentru independenţa patriei sale, pentru socialism. *(Aplauze).*

Ne este deosebit de plăcut să vă adresăm cu acest prilej, din partea noastră, a Partidului Comunist Român şi a guvernului, a întregului nostru popor, un călduros salut revoluţionar şi cele mai bune urări de progres, prosperitate şi fericire. *(Aplauze).*

Vă mulţumim pentru primirea călduroasă ce ni s-a făcut de către dumneavoastră, de locuitorii frumoasei dumneavoastră capitale, pentru ospitalitatea prietenească, tovărăşească cu care sîntem întîmpinaţi pe pămîntul Mozambicului.

Vizita pe care o facem în ţara dumneavoastră constituie o expresie a tradiţionalelor legături de prietenie şi solidaritate care s-au format şi s-au dezvoltat trainic între Partidul Comunist Român şi Partidul FRELIMO încă în anii grei ai luptei eroice a poporului mozambican pentru eliberarea naţională, pentru cucerirea independenţei şi făurirea unei vieţi noi, libere. *(Aplauze).*

Partidul Comunist Român, România socialistă au sprijinit întotdeauna activ lupta de eliberare naţională, împotriva imperialismului şi colonialismului, şi-au manifestat solidaritatea cu popoarele care s-au ridicat la luptă pentru independenţă. În acest cadru, poporul român a acordat un sprijin activ, internaţionalist, luptei de eliberare a poporului mozambican, şi-a manifestat întreaga solidaritate cu această luptă, condusă de FRELIMO. Partidul şi poporul nostru au salutat victoria poporului mozambican ca pe un moment important în lichidarea dominaţiei coloniale, în asigurarea independenţei şi dezvoltării libere a ţării, în trecerea Mozambicului pe calea făuririi noii orînduiri, socialiste. Victoria poporului mozambican — ca şi a altor popoare din Africa — demonstrează cu putere că dominaţia colonială este pe sfîrşite, că nimeni şi nimic nu poate împiedica voinţa popoarelor de a trăi libere şi independente, în pace, de a-şi făuri viaţa pe care o doresc, fără nici un amestec din afară !

Cu tovarăşul Samora Machel ne-am întîlnit de multe

ori încă din acele timpuri grele ale luptei pentru independență. Am apreciat poziția fermă, revoluționară a tovarășului Samora Machel. Ne bucură că în condițiile noi, de astăzi, prietenia și solidaritatea româno-mozambicană au căpătat un conținut nou și dimensiuni tot mai largi, în interesul progresului economic și social al celor două țări și popoare, al edificării noii orînduiri sociale, al cauzei păcii și colaborării internaționale. Tratatul de prietenie și colaborare româno-mozambican, precum și înțelegerile și acordurile pe care le-am convenit împreună au deschis largi orizonturi colaborării și conlucrării dintre țările noastre pe calea progresului, a socialismului, a făuririi unei vieți libere, demne și fericite pentru popoarele noastre.

Dorim ca în timpul actualei vizite să găsim noi căi și mijloace de a ridica la un nivel și mai înalt colaborarea și cooperarea româno-mozambicană, în toate domeniile de interes comun pentru țările și popoarele noastre. Apreciem că există largi posibilități pentru dezvoltarea și mai puternică a unei cooperări reciproc avantajoase, îndeosebi într-o serie de sectoare importante, ceea ce va asigura realizarea obiectivelor de lichidare a subdezvoltării și de construcție a socialismului în Mozambic, va contribui la dezvoltarea prieteniei și colaborării ambelor popoare.

Tovarășul Samora Machel ne-a vorbit astăzi de hotărîrile Congresului al IV-lea al Partidului FRELIMO, de unele rezultate importante obținute de poporul mozambican în dezvoltarea sa. În același timp ne-a vorbit și de o serie de greutăți, de eforturile care trebuie făcute pentru învingerea lor.

Cunoaștem din propria noastră experiență că trecerea la construcția socialistă pune probleme grele, că lichidarea subdezvoltării și edificarea unei noi orînduiri sociale cer eforturi susținute din partea întregului popor, cer un partid puternic, unit, cu o linie fermă, revoluționară *(aplauze)*, cer unirea tuturor forțelor, a întregului popor

în jurul partidului, pentru asigurarea dezvoltării economice și sociale.

Cunoscînd lupta din trecut a Partidului FRELIMO, cunoscînd spiritul revoluționar al tovarășului Samora Machel, al conducerii partidului dumneavoastră, aș dori să exprim convingerea — fără a mă amesteca în treburile dumneavoastră — că Partidul FRELIMO dispune de forța necesară pentru a realiza hotărîrile Congresului al IV-lea și a construi socialismul în Mozambic. *(Aplauze)*.

Ca prieteni și tovarăși de luptă, dorim să conlucrăm și mai puternic în realizarea acestor obiective. Avem convingerea fermă că socialismul reprezintă singura cale pentru toate popoarele care vor să lichideze subdezvoltarea, să-și asigure o viață demnă, liberă. *(Aplauze puternice)*.

Stimate tovarășe președinte Samora Machel,

Stimați tovarăși,

În viața internațională s-a ajuns la o încordare deosebită, ca urmare a intensificării fără precedent a cursei înarmărilor, a menținerii și agravării unor conflicte și tensiuni, a politicii de forță și de amenințare cu forța, de amestec în treburile interne alte altor state, de menținere și reîmpărțire a sferelor și zonelor de influență. Toate acestea pun tot mai grav în pericol libertatea și independența popoarelor, securitatea și pacea întregii lumi.

În același timp, în lume se dezvoltă o politică nouă, opusă politicii de forță și dictat; se intensifică tot mai puternic lupta popoarelor împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului, pentru independență națională, colaborare, destindere și pace.

Noi sîntem convinși că, în confruntarea dintre aceste două politici și tendințe din viața mondială, victoria va fi de partea popoarelor, a forțelor antiimperialiste, care, unindu-și eforturile și conlucrînd tot mai strîns, pot opri cursul periculos al evenimentelor spre război, spre catas-

trofă, pot asigura afirmarea fermă a politicii de pace, de independență, de colaborare internațională !

În lume s-au acumulat multe armamente, îndeosebi nucleare, în stare să distrugă de mai multe ori întreaga omenire. De aceea considerăm că problema fundamentală a epocii noastre este oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, înghețarea și reducerea cheltuielilor militare și realizarea unui echilibru militar nu pe calea noilor armamente, ci prin reducerea celor existente la un nivel cît mai scăzut.

România se pronunță împotriva amplasării în Europa a rachetelor cu rază medie de acțiune, pentru retragerea și distrugerea celor existente, pentru o Europă unită, a colaborării și păcii, fără nici un fel de arme nucleare.

Salutăm cu satisfacție acordul realizat la reuniunea de la Madrid, care asigură convocarea, în 1984, a Conferinței pentru încredere și dezarmare în Europa, dezvoltarea procesului de securitate și colaborare început la Helsinki. Rezultatele pozitive care s-au obținut la Madrid demonstrează încă o dată că nu există probleme care să nu poate fi rezolvate pe calea tratativelor atunci cînd se dă dovadă de voință politică, de rațiune, de spirit constructiv și dorință de cooperare, cînd se pornește nu de la interese înguste, ci de la interesele majore ale popoarelor, ale păcii și securității întregii lumi.

În lume există numeroase conflicte și stări de încordare, care pot duce la dezlănțuirea unui război cu grave consecințe pentru întreaga omenire. România s-a pronunțat întotdeauna și se pronunță pentru soluționarea tuturor problemelor și conflictelor dintre state numai și numai prin mijloace pașnice, prin tratative, pornindu-se de la interesele păcii, securității și colaborării internaționale, de la dreptul fiecărui popor de a se dezvolta liber și independent. Oricît de grele și oricît de îndelungate ar fi tratativele, ele reprezintă singura cale, singura alternativă la calea războiului.

În acest spirit, considerăm că trebuie intensificate eforturile pentru reglementarea globală, justă și durabilă a problemelor din Orientul Mijlociu, pentru realizarea păcii, pe baza retragerii Israelului din teritoriile arabe ocupate în 1967, a recunoașterii drepturilor legitime ale poporului palestinian — inclusiv a dreptului său la autodeterminare și la constituirea unui stat palestinian independent —, a asigurării integrității, independenței și suveranității tuturor statelor din această regiune.

România consideră că Organizația pentru Eliberarea Palestinei este reprezentantul legitim și unic al poporului palestinian. În acest sens, ea trebuie să participe la toate tratativele și la reglementarea problemelor din Orientul Mijlociu. Aceasta face mai necesară ca oricînd întărirea unității și solidarității în cadrul Organizației pentru Eliberarea Palestinei. *(Aplauze).* Numai acționînd în deplină unitate își va putea îndeplini misiunea încredințată de poporul palestinian !

Ne pronunțăm pentru retragerea neîntîrziată a trupelor israeliene din Liban, pentru asigurarea independenței și suveranității naționale, a integrității teritoriale a Libanului.

Sprijinim activ lupta popoarelor pentru lichidarea deplină a dominației coloniale, pentru dezvoltarea lor liberă și suverană. Ne manifestăm întreaga solidaritate cu poporul namibian, care, sub conducerea reprezentantului său legitim — S.W.A.P.O., luptă împotriva ocupării ilegale a Namibiei de către Africa de Sud, pentru independență, pentru dezvoltarea economico-socială pe calea nouă. Ne pronunțăm pentru realizarea neîntîrziată a rezoluțiilor Consiliului de Securitate al Organizației Națiunilor Unite cu privire la independența Namibiei. Condamnăm cu hotărîre politica de apartheid și discriminare rasială, acțiunile agresive ale Africii de Sud împotriva Mozambicului și a altor state independente din această zonă. *(Aplauze).*

România se pronunță pentru realizarea în diferite re-

giuni ale lumii — inclusiv în Balcani — a unor zone fără arma nucleară şi fără baze militare străine. În acest spirit, sprijinim lupta popoarelor din zona Oceanului Indian pentru demilitarizarea lui şi pentru ca în această zonă să nu existe arme nucleare şi baze militare străine. *(Aplauze).*

Avînd în vedere problemele complexe ale situaţiei internaţionale, considerăm că popoarele Africii trebuie să facă totul pentru întărirea, în continuare, a solidarităţii şi unităţii lor în lupta pentru lichidarea deplină şi definitivă a colonialismului, a oricăror forme de dominaţie şi asuprire imperialistă, pentru apărarea şi consolidarea independenţei naţionale şi înaintarea pe calea progresului economic şi social. În acest sens, Organizaţia Unităţii Africane trebuie să aibă un rol tot mai important în unirea eforturilor ţărilor africane pentru dezvoltarea economico-socială independentă.

Un imperativ arzător al epocii noastre îl constituie lichidarea subdezvoltării şi făurirea noii ordini economice internaţionale, fără de care nu se pot realiza stabilitatea economică mondială şi o lume a colaborării paşnice. Este necesar ca ţările în curs de dezvoltare să-şi întărească unitatea şi colaborarea pentru a putea să ducă tratative cu ţările dezvoltate în vederea soluţionării în spiritul egalităţii a problemelor complexe economice.

În viaţa internaţională sînt multe probleme care trebuie să fie soluţionate într-un mod nou, democratic, cu participarea în condiţii de deplină egalitate a tuturor statelor, indiferent de mărime sau orînduire socială. Un rol tot mai important revine ţărilor mici şi mijlocii, ţărilor în curs de dezvoltare şi ţărilor nealiniate, care constituie marea majoritate a statelor lumii şi sînt nemijlocit interesate într-o politică de egalitate, de independenţă naţională, colaborare şi pace.

În soluţionarea problemelor grave, politice şi economice, ale lumii de astăzi trebuie să crească şi mai mult rolul Or-

ganizaţiei Naţiunilor Unite şi al altor organisme internaţionale.

România socialistă dezvoltă larg relaţiile cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Desigur, acordăm o atenţie deosebită relaţiilor cu ţările socialiste *(aplauze)*, cu ţările care se pronunţă pentru trecerea pe calea construcţiei socialiste, cu toate statele în curs de dezvoltare şi nealiniate. În acelaşi timp, ţara noastră dezvoltă relaţii şi cu ţările capitaliste dezvoltate, în spiritul principiilor coexistenţei paşnice. Punem la baza relaţiilor noastre cu toate statele principiile deplinei egalităţi în drepturi, respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne, respectării dreptului fiecărui popor de a-şi alege calea dezvoltării în mod liber, fără nici un amestec din afară.

Acordăm o mare însemnătate marilor mişcări pentru pace ale forţelor progresiste şi ale popoarelor de pretutindeni. Avem ferma convingere că, acţionînd în deplină unitate, popoarele pot opri cursul spre catastrofă, pot asigura dreptul vital al oamenilor, al naţiunilor la existenţă, la viaţă, la pace. *(Aplauze).* Sîntem convinşi că viitorul aparţine popoarelor libere, independente, aparţine unei lumi mai drepte, mai bune, fără asupritori, fără imperialişti !

Aş dori, în încheiere, să exprim convingerea că vizita şi convorbirile pe care le-am început astăzi vor deschide noi perspective colaborării multilaterale dintre partidele şi popoarele noastre. Dorim ca relaţiile şi colaborarea care s-au statornicit între partidele noastre în timpul luptei împotriva colonialismului să devină tot mai puternice şi să se dezvolte în noile condiţii, în lupta pentru dezvoltare liberă, pentru construcţia societăţii socialiste. *(Aplauze puternice).*

Urez poporului mozambican prieten succese tot mai mari în dezvoltarea economico-socială, în întărirea independenţei şi suveranităţii patriei, în construcţia socialismului. *(Aplauze).*

Ridic acest pahar pentru întărirea continuă a prieteniei şi colaborării dintre Republica Socialistă România şi Republica Populară Mozambic.

pentru prietenia şi solidaritatea dintre Partidul Comunist Român şi Partidul FRELIMO,

pentru prietenia de nezdruncinat dintre poporul român şi poporul mozambican,

în sănătatea tovarăşului Samora Machel şi a tovarăşei Graça Machel,

pentru pace, colaborare şi socialism,

în sănătatea dumneavoastră, a tuturor! *(Aplauze puternice).*

CUVÎNTARE LA ÎNTÎLNIREA CU MUNCITORII PORTULUI MAPUTO

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Populară Mozambic

— 19 iulie 1983 —

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Doresc, în primul rînd, să vă adresez un călduros salut revoluţionar din partea muncitorimii române. *(Aplauze puternice).*

Între Partidul Comunist Român şi Partidul FRELIMO există vechi relaţii de colaborare, din timpul luptei împotriva colonialismului, pentru cucerirea independenţei naţionale. Acum întărim această colaborare în lupta împotriva subdezvoltării, pentru făurirea unei societăţi care să asigure muncitorimii, ţărănimii, tuturor oamenilor muncii, întregului popor o viaţă mai bună, mai fericită, o viaţă liberă. *(Aplauze puternice).*

Am discutat cu tovarăşul Samora Machel să realizăm o colaborare largă, în multe domenii de activitate. Vrem ca prin aceasta să colaborăm activ în construcţia socialismului în Mozambic. *(Aplauze puternice).*

Poporul român — care a înfăptuit revoluţia încă cu 40 de ani în urmă — a edificat cu succes societatea socialistă. Numai socialismul poate asigura lichidarea subdez-

voltării, poate asigura drepturi depline muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, poate asigura ca muncitorii să devină stăpîni și să fie conducătorii țării ! *(Vii aplauze).*

Congresul al IV-lea al Partidului FRELIMO a elaborat un program de construcție a societății socialiste. Noi dorim să conlucrăm împreună pentru realizarea acestui program, pentru întărirea colaborării dintre poporul român și poporul mozambican. *(Aplauze puternice).*

După cum știți, FRELIMO și-a îndeplinit misiunea de a conduce poporul mozambican pentru cucerirea independenței. De aceea, puteți fi siguri — și noi avem convingerea — că își va îndeplini această misiune și în construcția societății socialiste, în asigurarea unui Mozambic puternic, liber, în care poporul să trăiască în bunăstare și fericire. *(Aplauze puternice).*

Știm că sînt încă greutăți multe. Și noi am trecut prin greutăți. Socialismul nu se construiește ușor, dar nu există altă cale decît calea socialismului, iar muncitorii trebuie să fie principalii constructori și conducători ai construcției socialiste !

Trebuie întărit Partidul FRELIMO, unitatea sa. FRELIMO este partidul muncitorilor, al țăranilor, al dumneavoastră — și trebuie să faceți ca partidul să fie puternic și să realizeze programul pentru bunăstarea poporului, pentru independența patriei !

În același timp, trebuie să luptăm pentru pace, să ajutăm popoarele — cum este cel al Namibiei — să-și cucerească independența. Să determinăm Africa de Sud să renunțe la apartheid și la amestecul în treburile Mozambicului și ale altor țări. *(Aplauze puternice).*

Popoarele, dacă acționează unite, dispun de forța necesară pentru a apăra pacea, pentru a asigura independența fiecărei națiuni. Trebuie să întărim solidaritatea între muncitorii români și muncitorii mozambicani. *(Aplauze puternice).* Există aici o colaborare între un grup de muncitori români și muncitori mozambicani. Trebuie să dezvoltăm și în alte domenii această colaborare. Aș saluta cu multă plăcere și adresez invitația ca o delegație de muncitori din această întreprindere să viziteze România. *(Aplauze puternice).*

Vă urez, dragi tovarăși și prieteni, succese tot mai mari în activitatea dumneavoastră. Vă doresc bunăstare și fericire !

Trăiască colaborarea și solidaritatea între muncitorii români și mozambicani ! *(Aplauze puternice).*

Trăiască solidaritatea și colaborarea între poporul român și poporul mozambican ! *(Aplauze puternice).*

Trăiască solidaritatea militantă între Partidul Comunist Român și Partidul FRELIMO ! *(Aplauze puternice).*

Trăiască pacea și independența popoarelor ! *(Aplauze puternice).*

Vă doresc multă sănătate ! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Vă mulțumesc foarte mult. Îmi voi aduce aminte întotdeauna de întîlnirea cu muncitorii din această întreprindere, pentru că muncitorii reprezintă forța Mozambicului, garanția victoriei socialismului ! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

CUVÎNT
LA CEREMONIA SEMNĂRII DECLARAȚIEI COMUNE ROMÂNO-MOZAMBICANE

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Populară Mozambic

— 19 iulie 1983 —

Tovarășe Samora Machel,

Doresc să exprim deplina mea satisfacție pentru documentele pe care le-am semnat astăzi, pentru rezultatele strălucite ale vizitei făcute în aceste zile în Mozambic.

Într-adevăr, în aceste documente am pus bazele unei colaborări trainice, multilaterale între partidele și popoarele noastre. Ele se întemeiază pe trecutul de solidaritate și colaborare dintre partidele noastre în timpul luptei de eliberare națională. Ele pornesc de la realitățile de astăzi și au în vedere a așeza o bază trainică dezvoltării economico-sociale a Mozambicului și a României, lărgirii colaborării în construirea societății socialiste. Aceste documente deschid o perspectivă minunată pentru viitorul popoarelor noastre.

Fără îndoială că realizarea în viață a înțelegerilor din aceste zile va pune bazele unei colaborări trainice și permanente între popoarele noastre. Deosebirea de etape de

dezvoltare dintre țările noastre nu trebuie să constituie un obstacol, ci să determine o colaborare mai strînsă. Trebuie să întărim solidaritatea și conlucrarea activă în edificarea cu succes a construcției socialiste.

Așa cum am mai spus în aceste zile, Mozambicul dispune de forțe minunate pentru realizarea obiectivului construcției socialiste. Are un popor minunat, un partid cu o politică și o orientare clară spre socialism. Are cadre revoluționare călite în lupta pentru eliberare și are un președinte al partidului și statului care a demonstrat în luptă că este ferm hotărît să meargă spre socialism. La toate acestea se adaugă bogățiile de care dispune Mozambicul, precum și colaborarea cu țările prietene. În acest cadru înscriu și colaborarea dintre Mozambic și România.

Noi considerăm că documentele pe care le-am semnat astăzi, colaborarea viitoare dintre partidele și popoarele noastre demonstrează cum pot conlucra împreună două popoare aflate la distanțe îndepărtate, pe continente diferite, chiar în etape diferite de dezvoltare, care sînt animate de sentimentul solidarității, de sentimentul frăției, de dorința de a conlucra pentru binele lor.

În același timp, am convingerea că solidaritatea și colaborarea noastră servesc politicii de pace, cauzei socialismului în întreaga lume.

Noi dorim ca în Africa australă, în Africa, în Europa și în întreaga lume să se instaureze o pace trainică, o politică a colaborării egale între toate popoarele, bazată pe principii de egalitate, de respect al independenței, de neamestec în treburile interne. Desigur, în ce privește relațiile dintre partidele și popoarele noastre, la aceste principii trebuie să mai adăugăm solidaritatea frățească, internațională.

Doresc să ridic acest pahar pentru o colaborare trainică între partidele și popoarele noastre, între România și Mozambic !

Urez Mozambicului succese tot mai mari pe calea independenței și a construcției socialiste !

În sănătatea prietenului și tovarășului meu, Samora Machel !

În sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze).*

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU DE CĂTRE PREȘEDINTELE PARTIDULUI UNIT AL INDEPENDENȚEI NAȚIONALE, PREȘEDINTELE REPUBLICII ZAMBIA, KENNETH DAVID KAUNDA, ȘI DOAMNA BETTY KAUNDA

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Zambia

— 21 iulie 1983 —

Tovarășe președinte al Republicii Zambia,

Stimată tovarășă Betty Kaunda,

Tovarăși și prieteni,

Doamnelor și domnilor,

Doresc să exprim satisfacția noastră că ne aflăm din nou în frumoasa dumneavoastră țară și să vă adresăm, încă o dată, din partea guvernului, a Consiliului de Stat, a Partidului Comunist Român și a poporului român un salut călduros și cele mai bune urări. *(Aplauze).*

Folosesc acest prilej pentru a exprima cele mai calde mulțumiri populației capitalei patriei dumneavoastră pentru primirea călduroasă pe care ne-a rezervat-o la sosirea în Lusaka. Ca cetățean de onoare al Lusakăi, aș dori să

adresez tuturor locuitorilor săi un salut călduros și cele mai bune urări. *(Aplauze).*

Ne aflăm pentru a treia oară în Zambia. Și dumnea-voastră, tovarășe președinte, ați vizitat de trei ori Româ-nia. Putem afirma că aceste vizite reciproce au dus la dezvoltarea puternică a prieteniei și colaborării dintre partidele și popoarele noastre. În decursul anilor, colabo-rarea dintre România și Zambia s-a dezvoltat pe multiple planuri — economic, politic, cultural, științific. Pe baza a ceea ce am realizat pînă acum, apreciem că există toate condițiile pentru extinderea în continuare a relațiilor din-tre partidele și popoarele noastre, în toate domeniile.

De altfel, în cursul convorbirilor din aceste zile, în do-cumentele pe care le-am semnat astăzi, am stabilit să in-tensificăm conlucrarea noastră, în avantajul ambelor po-poare, pe baza principiilor deplinei egalități, ale avanta-jului reciproc. Dorim ca relațiile și colaborarea dintre partidele și popoarele noastre să servească construcției socialiste și ridicării bunăstării popoarelor noastre. *(Aplauze).*

Am vizitat astăzi două întreprinderi din Zambia. Ne-au produs o impresie plăcută munca și eforturile muncitori-lor zambieni pentru dezvoltarea industriei, a economiei zambiene. Aș dori să adresez cele mai calde felicitări muncitorilor și întregului personal din întreprinderile vizitate, precum și clasei muncitoare zambiene, întregului popor zambian urări de succese tot mai mari în întreaga activitate. *(Aplauze puternice).*

Tovarășe președinte,

Deoarece ați vizitat de mai multe ori România — și sper că o veți vizita într-un timp apropiat din nou —, nu doresc să vă vorbesc despre preocupările poporului meu. Aș menționa doar faptul că, în ciuda condițiilor grele din viața internațională — politice și economice —, acționăm în mod consecvent pentru dezvoltarea socialistă, pentru

ridicarea continuă a bunăstării generale a poporului nos-tru. *(Aplauze).*

Pentru ca popoarele noastre să-și poată concentra for-țele în direcția dezvoltării lor economico-sociale, pentru ca toate popoarele lumii să poată acționa în același fel, este nevoie de pace. Din nefericire, situația internațională s-a agravat foarte mult. Se acționează pentru menținerea și chiar reîmpărțirea zonelor de influență. Asistăm la ameste-cul brutal în treburile interne ale diferitelor state. A luat un puternic avînt cursa înarmărilor, și îndeosebi a înarmă-rilor nucleare, ceea ce creează un pericol deosebit de grav pentru pace, pentru independența popoarelor, pentru însăși existența omenirii.

Trebuie să remarcăm că, în opoziție cu politica de forță și dictat, se dezvoltă puternic lupta popoarelor pentru o politică nouă, democratică, pentru relații noi între state, bazate pe principiile egalității, respectului independenței și suveranității, neamestecului în treburile interne, re-nunțării la forță și la amenințarea cu forța.

Problema fundamentală a epocii noastre este dezarma-rea, și în primul rînd dezarmarea nucleară, împiedicarea unui nou război mondial — care ar fi un război nuclear —, asigurarea păcii trainice pe planeta noastră. Este necesar ca toate popoarele să-și unească forțele și să oprim dru-mul spre catastrofă, să asigurăm dreptul vital al oamenilor la existență, la viață, la pace! *(Aplauze puternice).*

În acest cadru, România acordă o atenție deosebită problemei opririi amplasării rachetelor nucleare cu rază medie de acțiune în Europa, retragerii și distrugerii celor existente. În aceste împrejurări grele este nevoie să se dea dovadă de multă rațiune din partea tuturor statelor, să se pună mai presus interesele popoarelor, interesele generale ale dezvoltării, ale păcii!

România salută cu multă satisfacție faptul că la Ma-drid, la reuniunea pentru securitate și cooperare în Eu-ropa, s-au înregistrat înțelegeri cu privire la încheierea

cu rezultate pozitive a acestei reuniuni. Aceasta deschide perspectiva realizării unei conferințe pentru dezarmare și încredere în Europa la începutul anului 1984. Considerăm acest acord, în actualele împrejurări grave din lume, ca o rază de lumină care poate duce la noi rezultate pozitive pe calea destinderii, a dezarmării și păcii. *(Aplauze)*.

România se pronunță ferm pentru realizarea în Balcani și în alte regiuni din Europa și de pe alte continente a unor zone fără arme nucleare și fără baze militare străine.

În lume sînt o serie de conflicte care fac să cadă zilnic victime omenești, să se producă mari pagube materiale. România s-a pronunțat și se pronunță pentru încetarea tuturor acestor conflicte, pentru soluționarea oricăror probleme litigioase dintre state numai și numai pe cale pașnică, prin tratative. *(Aplauze)*. Oricît de îndelungate și de grele ar fi tratativele, ele sînt incomparabil mai ușoare decît cel mai mic conflict militar. Tratativele reprezintă singura alternativă la calea războiului. Este în interesul tuturor popoarelor să acționăm cu toată fermitatea pentru a elimina din viața internațională calea militară în soluționarea oricăror probleme litigioase dintre state.

România se pronunță ferm pentru soluționarea problemelor din Orientul Mijlociu pe calea tratativelor pașnice. Este necesar ca Israelul să-și retragă trupele din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, să-și retragă necondiționat trupele din Liban, să se acționeze în cadrul tratativelor — eventual al unei conferințe internaționale cu participarea tuturor părților interesate, inclusiv a Organizației pentru Eliberarea Palestinei — pentru soluționarea problemei palestiniene, pentru o pace globală în Orientul Mijlociu. Noi considerăm că este necesară realizarea unui stat palestinian independent.

România a acordat și acordă un sprijin puternic luptei de eliberare a popoarelor. Sprijinim activ lupta poporului namibian, a S.W.A.P.O. pentru deplina independență. Considerăm că este necesar ca Africa de Sud să pună capăt

politicii de apartheid și discriminare rasială și să se asigure deplina egalitate în drepturi pentru toți cetățenii Africii de Sud, fără deosebire de rasă sau culoare. În același timp, este necesar să se pună capăt acțiunilor agresive ale Africii de Sud împotriva vecinilor săi.

Considerăm că problemele litigioase dintre unele state africane trebuie soluționate, de asemenea, numai prin tratative. Este necesar să se acționeze în direcția întăririi unității țărilor africane. Organizația Unității Africane trebuie să joace un rol mai activ în unirea eforturilor acestor țări în direcția consolidării independenței și a dezvoltării lor economico-sociale.

Avînd în vedere problemele deosebit de complexe din viața internațională, accentuarea crizei economice și înrăutățirea și mai mult a situației țărilor în curs de dezvoltare, mărirea decalajelor între țările bogate și țările sărace, considerăm că este necesară întărirea solidarității tuturor țărilor în curs de dezvoltare, pentru realizarea unei noi ordini economice, pentru a conlucra mai activ în direcția lichidării subdezvoltării. Țările dezvoltate trebuie să înțeleagă că nu pot depăși criza economică, nu-și pot asigura progresul pe mai departe în dauna țărilor în curs de dezvoltare. S-a ajuns la o asemenea situație încît există o strînsă interdependență între un grup de state și un alt grup de state, iar progresul unuia nu se poate realiza decît concomitent cu progresul celuilalt. Deci și dezvoltarea în continuare a țărilor avansate, depășirea crizei economice nu se pot realiza decît în condițiile progresului țărilor în curs de dezvoltare, ale dezvoltării lor mai rapide. *(Aplauze)*.

Pentru soluționarea problemelor grave și complexe este necesară o participare activă, cu drepturi depline, a tuturor popoarelor și a tuturor statelor, fără deosebire de mărime sau de orînduire socială, și îndeosebi a țărilor mici și mijlocii, a țărilor în curs de dezvoltare, a țărilor nealiniate. În același timp, este necesar ca Organizația Națiunilor Unite, alte organisme internaționale să aibă un

rol mai important în soluționarea acestor probleme în mod democratic, în interesul tuturor națiunilor lumii.

Pornind de la puternica mișcare pentru pace de pe toate continentele, de la creșterea conștiinței popoarelor, avem ferma convingere că este posibil ca, prin acțiunea lor unită, să se asigure soluționarea problemelor pe calea tratativelor, să se asigure pacea, noua ordine economică internațională, respectarea dreptului fiecărei națiuni la dezvoltare liberă, independentă, fără nici un amestec din afară !

Ne-am înțeles, tovarășe președinte, să conlucrăm mai strîns — atît bilateral, cît și pe plan internațional —, să ne unim eforturile cu toate popoarele care doresc libertatea, o viață mai bună, pacea. Iată de ce consider că vizita și documentele pe care le-am semnat împreună servesc popoarelor noastre, cauzei colaborării și păcii internaționale.

Vă rog să toastăm :

— Pentru întărirea continuă a prieteniei și colaborării dintre Partidul Comunist Român și Partidul Unit al Independenței Naționale !

— Pentru prietenia dintre România și Zambia, dintre poporul român și poporul zambian !

— Urez poporului prieten zambian succese tot mai mari pe calea dezvoltării economico-sociale, a construcției societății socialiste !

— În sănătatea tovarășului președinte al Zambiei, a tovarășei Betty Kaunda !

— În sănătatea celorlalți tovarăși prieteni din conducerea partidului și statului zambian !

— Pentru pace și colaborare în întreaga lume !

— În sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze puternice).*

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU DE CĂTRE TOVARĂȘUL MOHAMED SIAD BARRE, SECRETARUL GENERAL AL PARTIDULUI SOCIALIST REVOLUȚIONAR SOMALEZ, PREȘEDINTELE REPUBLICII DEMOCRATICE SOMALIA

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Democratică Somalia

— *22 iulie 1983* —

Tovarășe Mohamed Siad Barre, secretar general al Partidului Socialist Revoluționar Somalez, președinte al Republicii Democratice Somalia,

Stimată tovarășă Barre,

Doamnelor și domnilor,

Tovarăși și prieteni,

Doresc, în primul rînd, să exprim mulțumirile noastre pentru primirea ospitalieră și călduroasă de care ne-am bucurat la sosirea în capitala patriei dumneavoastră, în orașul Mogadiscio.

În numele meu, al tovarășei mele, al delegației, al guvernului, partidului și poporului român, vă adresez dum-

neavoastră, tovarășe președinte, conducerii de partid și de stat somaleze, poporului prieten somalez cele mai calde salutări și cele mai bune urări.

Vizita pe care o facem în țara dumneavoastră constituie o expresie a relațiilor de colaborare stabilite între partidele și popoarele noastre, un răspuns la vizita pe care dumneavoastră ați efectuat-o cu doi ani în urmă în România.

Între țările noastre s-au dezvoltat o serie de colaborări reciproc avantajoase. În cadrul convorbirilor pe care le-am început astăzi am căzut de acord împreună să dezvoltăm o largă colaborare economică, tehnico-științifică și culturală, să acționăm în așa fel încît această colaborare să servească programelor partidelor și popoarelor noastre de dezvoltare economico-socială independentă, de construcție socialistă.

Am deplina convingere că realizarea celor convenite servește intereselor popoarelor noastre, cauzei păcii și colaborării internaționale.

Popoarele noastre fac parte din grupul țărilor în curs de dezvoltare. Avem o cale lungă de străbătut pentru a asigura dezvoltarea puternică economică și socială, bunăstarea generală a popoarelor. Dorim ca relațiile noastre de colaborare economică, științifică, tehnică și culturală să servească acestor obiective, bunăstării, independenței și fericirii popoarelor noastre.

Pentru realizarea acestor obiective, popoarele noastre — ca, de altfel, toate popoarele lumii — au nevoie de pace. În viața internațională au apărut probleme deosebit de grave. Se intensifică cursa înarmărilor, asistăm la promovarea în continuare a politicii de forță și de amenințare cu forța, de menținere și reîmpărțire a zonelor de influență. Au loc încă multe acțiuni de amestec în treburile altor popoare. Toate acestea complică și agravează considerabil situația internațională.

Cursa înarmărilor cunoaște o dezvoltare continuă. Se

acumulează noi armamente, îndeosebi armamente nucleare, care pun în pericol existența tuturor națiunilor, a înseși vieții pe planeta noastră.

În aceste condiții, problema fundamentală a epocii noastre este oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, asigurarea păcii trainice pe planeta noastră. Trebuie să unim toate forțele, ale tuturor popoarelor care doresc să trăiască libere și în pace, pentru a opri drumul spre catastrofă, spre distrugere. Energia nucleară să fie folosită în scopuri pașnice, nu pentru distrugerea omenirii! Este necesar ca puterile nucleare să renunțe de a fabrica în continuare noi arme de distrugere nucleară. Trebuie să facem totul pentru a triumfa rațiunea, respectul față de popoare, față de viață! Nu există nici o justificare pentru continuarea cursei înarmărilor și pentru producerea de noi arme de distrugere a omenirii. Asigurarea echilibrului de forțe trebuie realizată nu prin noi armamente, ci prin reducerea celor existente la un nivel cît mai scăzut.

În acest cadru, noi, în Europa, sîntem foarte preocupați în legătură cu amplasarea, în acest an, a noilor rachete nucleare cu rază medie de acțiune. Aceasta va mări considerabil pericolul războiului nuclear, care ar duce la o catastrofă generală. De aceea, considerăm că trebuie să facem totul pentru a împiedica amplasarea noilor rachete, pentru trecerea la retragerea și distrugerea celor existente. Realizarea colaborării și securității, reducerea armamentelor nucleare în Europa au o importanță deosebită pentru toate continentele, pentru întreaga lume. Noi dorim ca Europa să joace un rol activ în viața lumii prin tehnologia sa, prin colaborarea, pe principiile egalității, pentru lichidarea subdezvoltării, pentru progresul întregii omeniri.

România se pronunță cu toată fermitatea pentru realizarea în Balcani, în alte regiuni din Europa și de pe alte continente a unor zone fără arme nucleare, fără baze militare străine. Asemenea zone fără arme nucleare trebuie

să fie o parte a luptei pentru lichidarea completă a armamentelor nucleare, pentru dezarmarea nucleară și generală, pentru o lume fără arme, o lume a păcii și colaborării pașnice între toate națiunile !

În lume sînt încă o serie de conflicte care provoacă zilnic victime, mari pierderi umane și materiale. România s-a pronunțat și se pronunță pentru încetarea tuturor conflictelor militare și soluționarea problemelor litigioase dintre state numai și numai prin tratative. Oricît de îndelungate și de grele ar fi tratativele, ele sînt incomparabil mai bune decît cel mai mic conflict militar. În cel mai rău caz, vor avea diplomații mai mult de lucru, vor dormi nopți mai puține, dar este mai bine așa decît să se verse sînge și să cadă morți, decît să se distrugă oameni și bunuri materiale. Calea negocierilor este singura cale rațională, singura cale care servește intereselor fiecărui popor, intereselor generale ale dezvoltării și păcii !

În acest cadru, România s-a pronunțat și se pronunță cu hotărîre pentru soluționarea pe calea tratativelor a problemelor din Orientul Mijlociu. Considerăm că Israelul trebuie să se retragă fără condiții din Liban, să se asigure soluționarea problemei palestiniene — inclusiv formarea unui stat palestinian independent — ca o condiție pentru o pace globală și trainică în Orientul Mijlociu.

În actualele împrejurări, considerăm că este necesară organizarea unei conferințe internaționale pentru Orientul Mijlociu, cu participarea tuturor celor interesați, inclusiv a Organizației pentru Eliberarea Palestinei, ca reprezentant unic și legitim al poporului palestinian. O pace trainică în Orientul Mijlociu trebuie să ducă la retragerea Israelului din toate teritoriile ocupate în urma războiului din 1967 și la asigurarea independenței și securității tuturor statelor din zonă.

Considerăm că este necesar să se ajungă la încetarea conflictului dintre Irak și Iran și la soluționarea problemelor dintre cele două state prin tratative. În același spirit

privim și soluționarea altor probleme litigioase dintre diferite state ale lumii.

În ce privește problemele Africii, aș dori să menționez, în acest cadru, că vizita pe care am efectuat-o în Africa constituie o expresie a solidarității și a relațiilor militante dintre România și popoarele africane.

Noi am acordat întotdeauna și acordăm sprijin activ luptei popoarelor africane împotriva colonialismului, pentru independență națională. Sprijinim activ lupta poporului namibian, a S.W.A.P.O. pentru independența Namibiei.

Considerăm că este timpul ca guvernul, cercurile conducătoare din Africa de Sud să pună capăt politicii rasiste și de apartheid. În Africa de Sud trebuie să se asigure deplina egalitate pentru toți cetățenii, fără deosebire de rasă sau culoare ! De asemenea, Africa de Sud trebuie să pună capăt acțiunilor agresive împotriva vecinilor săi și să stabilească relații bazate pe egalitate, pe respectul independenței și neamestecul în treburile interne.

În ce privește unele conflicte dintre diferite state din Africa, considerăm că ele trebuie soluționate pe calea tratativelor, pornind de la respectul independenței, integrității teritoriale și neamestecul în treburile interne. În acest spirit, considerăm că este posibil — și trebuie — să fie soluționate și problemele dintre Somalia și Etiopia. Aceasta corespunde intereselor ambelor popoare, cauzei dezvoltării lor economico-sociale, întăririi independenței acestora, a unității țărilor africane.

Considerăm că este necesar ca Organizația Unității Africane să acționeze cu mai multă fermitate pentru soluționarea problemelor numai prin tratative și, în același timp, pentru a sprijini dezvoltarea economico-socială a țărilor africane.

Ne pronunțăm, de asemenea, pentru întărirea colaborării și solidarității țărilor în curs de dezvoltare. Problemele economice grave ale țărilor în curs de dezvoltare, criza economică mondială au dus la mărirea decalajului între

țările bogate și țările sărace. Tratativele de pînă acum între Nord și Sud nu au dat nici un rezultat. La Conferința U.N.C.T.A.D. de la Belgrad, datorită poziției țărilor dezvoltate, nu s-au înregistrat rezultate semnificative. De aceea, este necesar ca țările în curs de dezvoltare să-și întărească solidaritatea și colaborarea. Trebuie determinat, prin tratative, ca țările dezvoltate să adopte o poziție realistă și să țină seama de interesele țărilor în curs de dezvoltare.

Se impun o restructurare a sistemului financiar, de credite, o reducere substanțială a dobînzilor și alte măsuri de ordin financiar. Trebuie să se renunțe la măsurile protecționiste adoptate de țările dezvoltate, să se asigure un regim corespunzător, echitabil, de prețuri pentru materiile prime și produsele industrializate.

În noile condiții internaționale există o interdependență tot mai strînsă între țările bogate și țările în curs de dezvoltare. Numai o colaborare pe principii de egalitate, de echitate poate asigura depășirea crizei economice. Este necesar să se realizeze o nouă ordine economică, mai dreaptă, care să țină seama de interesele tuturor națiunilor.

Problemele complexe ale vieții internaționale impun participarea cu drepturi depline la soluționarea lor a tuturor statelor, și în primul rînd a statelor mici și mijlocii, a statelor în curs de dezvoltare și a celor nealiniate.

Este necesar, de asemenea, ca Organizația Națiunilor Unite, alte organisme internaționale să aibă un rol mai activ în soluționarea democratică, în interesul tuturor națiunilor, a problemelor internaționale.

Deși problemele politice și economice ale lumii de azi sînt foarte complexe, noi avem deplina convingere că popoarele dispun de forța necesară pentru a schimba cursul evenimentelor internaționale.

Este necesar să întărim solidaritatea și colaborarea tuturor forțelor progresiste, antiimperialiste, a tuturor

popoarelor care doresc să trăiască libere, independente, care doresc pacea.

Astăzi, puternica mișcare pentru pace de pretutindeni constituie garanția că este posibil — și trebuie — să asigurăm pacea, dreptul vital al popoarelor la existență, la securitate și independență.

Aș dori să menționez cu multă satisfacție că, în cadrul convorbirilor pe care le-am avut, asupra celor mai multe probleme am constatat identitatea sau puncte de vedere foarte apropiate. Am subliniat împreună necesitatea respectării dreptului fiecărui popor de a-și alege orînduirea și calea de dezvoltare pe care o dorește, fără nici un amestec din afară.

Pe această bază, consider că vizita noastră în Somalia va constitui un moment important în dezvoltarea colaborării multilaterale între partidele și popoarele noastre atît pe plan bilateral, cît și pe arena internațională.

Doresc să ridic paharul :

Pentru prosperitatea, bunăstarea și independența poporului somalez prieten !

Pentru prietenia dintre partidele și popoarele noastre !

În sănătatea tovarășului președinte al Somaliei și a tovarășei Barre !

În sănătatea celorlalți tovarăși din conducerea de partid și de stat somaleză !

Pentru pace și colaborare internațională !

În sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze).*

DECLARAȚIA
DE PRESĂ A TOVARĂȘULUI
NICOLAE CEAUȘESCU
LA CEREREA ZIARIȘTILOR PREZENȚI
PE AEROPORTUL INTERNAȚIONAL
DIN MOGADISCIO

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie
în Republica Democratică Somalia

— 23 iulie 1983 —

Vizita pe care am făcut-o în Somalia, la invitația președintelui Mohamed Siad Barre, s-a încheiat cu rezultate deosebit de bune.

Cu puțin timp înainte am semnat împreună Declarația comună, precum și alte documente care asigură dezvoltarea relațiilor dintre țările și partidele noastre, atît pe plan bilateral, cît și pe arena internațională.

Toate acestea deschid perspective noi pentru o largă colaborare în cele mai diferite domenii — politic, economic, tehnic, științific, cultural, precum și în domeniul vieții internaționale.

Iată de ce pot afirma că vizita pe care am făcut-o, documentele semnate cu acest prilej deschid o etapă nouă în dezvoltarea relațiilor dintre România și Somalia.

Am convenit, totodată, să acționăm împreună pe plan internațional pentru promovarea unei politici de pace, pentru o largă colaborare și cooperare, bazate pe deplină egalitate și respect al independenței și suveranității naționale, pentru rezolvarea numai și numai pe calea pașnică,

prin tratative, a tuturor problemelor litigioase, pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale.

Înainte de plecare, doresc să exprim, încă o dată, în numele meu personal, al tovarășei mele, al celorlalți membri ai delegației române, mulțumiri pentru primirea deosebit de călduroasă ce ni s-a făcut pe pămîntul Somaliei prietene.

Urez, încă o dată, partidului și poporului somalez prieten succese tot mai mari în dezvoltarea economică și socială a țării, în activitatea pe care o desfășoară pentru progresul și independența patriei.

CUVÎNTARE LA CONSFĂTUIREA DE LUCRU PE PROBLEMELE MUNCII ORGANIZATORICE ŞI POLITICO-EDUCATIVE DIN 2—3 AUGUST 1983

Stimaţi tovarăşi,

În consfătuirea de lucru pe problemele muncii organizatorice şi politico-educative s-a analizat pe larg activitatea organelor şi organizaţiilor de partid în vederea realizării istoricelor hotărîri ale Congresului al XII-lea şi ale Conferinţei Naţionale a partidului. Se poate spune că tovarăşii care au luat cuvîntul în aceste două zile au prezentat pe larg atît rezultatele bune din activitatea organizaţiilor de partid, cît şi unele stări de lucruri negative şi lipsuri care se mai manifestă în diferite sectoare de activitate.

Aşa cum am subliniat şi în alte împrejurări, în aprecierea muncii organelor şi organizaţiilor de partid trebuie să pornim întotdeauna de la felul cum se îndeplinesc programele de dezvoltare economico-socială şi de ridicare a bunăstării materiale şi spirituale a poporului. Munca organizaţiilor de partid, a comuniştilor trebuie să fie judecată după felul în care ştiu să unească eforturile întregului

popor, să repartizeze just forţele şi să asigure mersul ferm înainte al patriei noastre.

Pe baza faptelor, a realităţilor, putem afirma cu îndreptăţită mîndrie că Partidul Comunist Român îşi îndeplineşte cu cinste misiunea istorică de a conduce întreaga naţiune română pe calea edificării socialismului şi comunismului, a bunăstării şi fericirii poporului. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Sînt cunoscute remarcabilele realizări din anii socialismului, care au transformat România într-o ţară industrial-agrară în plină dezvoltare. Şi în ce priveşte realizarea celui de-al VII-lea cincinal, am obţinut importante împliniri, iar în prima jumătate a acestui an, producţia industrială a fost realizată cu un plus de peste 6 miliarde de lei. Deşi în condiţii grele, avem o serie de rezultate importante şi în agricultură. S-au obţinut, de asemenea, realizări însemnate şi în celelalte ramuri economice, precum şi în domeniul investiţiilor. Succese de mare însemnătate avem în activitatea ştiinţifică, învăţămînt, în activitatea culturală — factori de importanţă fundamentală în edificarea societăţii socialiste, în ridicarea gradului de civilizaţie al poporului.

Toate aceste realizări sînt nemijlocit determinate de munca organelor şi organizaţiilor de partid, a tuturor comuniştilor, care desfăşoară o intensă activitate de unire a eforturilor tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate, în vederea înfăptuirii în cele mai bune condiţii a planului de dezvoltare economico-socială. Munca partidului, a comuniştilor se reflectă în activitatea minunatei noastre clase muncitoare, a ţărănimii, a intelectualităţii, a întregului popor, care, în deplină unitate, înfăptuiesc neabătut politica internă şi externă a partidului şi statului nostru, politică ce corespunde pe deplin năzuinţelor întregii naţiuni. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În lupta şi munca revoluţionară de transformare socială a întregii ţări şi de edificare a noii orînduiri — orîn-

duirea socialistă, partidul nostru s-a întărit continuu, devenind un partid tot mai puternic, unit, un adevărat partid de masă, stimat şi urmat cu încredere de întregul popor. *(Aplauze puternice, îndelungate).* Aceasta se reflectă în faptul că numărul membrilor de partid este astăzi de peste 3 300 000, din care muncitorii reprezintă peste 55%. Avem puternice organizaţii de bază în toate unităţile şi sectoarele activităţii economico-sociale. În cele 69 000 de organizaţii de bază sînt cuprinşi toţi membrii partidului — şi ele asigură unirea tuturor oamenilor muncii, a întregului popor în înfăptuirea politicii partidului. Trebuie să spunem că acest număr important de organizaţii de bază ne dă garanţia că partidul este prezent în toate sectoarele de activitate, că în felul acesta poate îndeplini rolul de organizator, de conducător al tuturor sectoarelor de activitate.

Avem, de asemenea, un puternic activ de partid, care cuprinde peste 580 000 de persoane, activişti care — în jurul organelor de partid — contribuie nemijlocit la înfăptuirea politicii generale a partidului.

În acelaşi timp, se desfăşoară o puternică activitate politico-educativă. Se poate spune că, odată cu creşterea partidului, cu dezvoltarea generală a ţării, a crescut continuu şi nivelul politico-ideologic al comuniştilor. Am dezvoltat puternic învăţămîntul de partid, care a asigurat înarmarea cadrelor de bază cu cunoştinţele necesare conducerii tuturor sectoarelor de activitate. Peste 200 000 de membri ai partidului au absolvit diferite şcoli de partid. Se desfăşoară, de asemenea, o activitate intensă de ridicare a conştiinţei revoluţionare, prin cursuri politico-ideologice, care cuprind peste 3 100 000 de membri de partid. Toate acestea au avut o influenţă directă asupra creşterii nivelului conştiinţei revoluţionare a partidului, au contribuit la îndeplinirea de către partid a rolului său de forţă politică conducătoare în toate domeniile de activitate.

În acelaşi timp, se desfăşoară o intensă activitate de formare a conştiinţei socialiste a maselor largi populare.

În diferite cercuri şi cursuri politico-educative organizate de organizaţiile de masă participă circa 7 300 000 de persoane. În acelaşi timp, se desfăşoară o largă activitate cultural-artistică de masă. Un rol de mare însemnătate în această direcţie îl are Festivalul naţional „Cîntarea României".

Putem deci spune, cu îndreptăţită mîndrie, că în anii construcţiei socialiste — odată cu transformarea revoluţionară a societăţii noastre — partidul nostru s-a transformat într-o puternică forţă politică, care îşi îndeplineşte cu cinste înalta sa misiune istorică, răspunde pe deplin năzuinţelor naţiunii noastre socialiste, asigură făurirea cu succes a socialismului şi comunismului în România. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Stimaţi tovarăşi,

Plenara Comitetului Central din iunie 1982 şi Conferinţa Naţională ale partidului au analizat stadiul actual al societăţii socialiste româneşti şi au adoptat un vast program de muncă pentru activitatea viitoare. Totodată, Conferinţa Naţională a adoptat o serie de programe privind înfăptuirea neabătută a hotărîrilor Congresului al XII-lea, a prevederilor celui de-al VII-lea plan cincinal.

În centrul activităţii tuturor organelor şi organizaţiilor de partid trebuie să stea deci realizarea în cele mai bune condiţii a acestor programe şi hotărîri, a planului pe 1983 şi pe următorii doi ani ai cincinalului.

Aşa cum a stabilit Conferinţa Naţională, în centrul preocupărilor trebuie situată activitatea pentru dezvoltarea mai puternică a bazei energetice şi de materii prime. De asemenea, s-a stabilit să se acorde o atenţie mai puternică producţiei agricole şi realizării noii revoluţii agrare, cuprinzînd aici programul adoptat de recenta plenară a Comitetului Central al partidului cu privire la agricultură.

În general, trebuie să acţionăm pentru realizarea obiectivului fundamental stabilit de Congresul al XII-lea pri-

vind realizarea unei noi calități a muncii și vieții și trecerea la un nou stadiu de dezvoltare a societății românești.

O atenție deosebită trebuie acordată ridicării pe o treaptă superioară a nivelului tehnic și îmbunătățirii substanțiale a calității producției. În mod deosebit, organele și organizațiile de partid trebuie să acorde o atenție sporită creșterii mai puternice a productivității muncii, aceasta constituind una din problemele esențiale pentru înfăptuirea obiectivelor stabilite de Congresul al XII-lea. În același timp, este necesar să se acționeze cu și mai multă hotărîre în direcția reducerii cheltuielilor materiale, a cheltuielilor de producție în general și pentru creșterea mai puternică a eficienței economice.

Este, de asemenea, necesar să se desfășoare o activitate intensă în domeniul cercetării științifice, al învățămîntului, al ridicării nivelului de pregătire profesională și tehnică.

Pornind de la rolul important pe care îl are comerțul exterior în întreaga noastră activitate economică, este necesar să se înfăptuiască neabătut prevederile Congresului al XII-lea, ale planului privind dezvoltarea mai puternică a colaborării și cooperării internaționale, extinderea schimburilor comerciale cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, și îndeosebi creșterea exportului.

Nu doresc să mă opresc pe larg asupra acestor probleme. Le-am dezbătut în cursul acestui an de cîteva ori. Am vorbit despre ele și la recenta plenară a Comitetului Central. Le-am menționat numai pentru a sublinia încă o dată că, în munca organizatorică și politico-educativă, în munca partidului, problemele înfăptuirii programelor de dezvoltare economico-socială trebuie să stea în centrul întregii activități. Organele și organizațiile de partid trebuie să desfășoare o muncă susținută în vederea unirii eforturilor tuturor oamenilor muncii, întăririi ordinii și disciplinei, creșterii spiritului de răspundere în toate sectoarele de activitate. În același timp, comitetele județene de partid, consiliile populare trebuie să acționeze cu mai mare

exigență în vederea realizării în cele mai bune condiții a programului de autoconducere și autoaprovizionare, a tuturor măsurilor privind ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului — țelul suprem al politicii partidului, esența societății socialiste multilateral dezvoltate pe care o edificăm în România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Avem programe și hotărîri clare, avem o linie generală justă pentru activitatea în toate domeniile ; acum hotărîtoare sînt măsurile organizatorice, politice și educative pentru realizarea lor. Oricît de justă ar fi o linie generală, oricît de juste ar fi programele și planurile pe care le avem, ele rămîn numai simple planuri, documente dacă nu se acționează cu întreaga răspundere și dacă nu se iau măsurile necesare în vederea realizării lor în viață. Este un adevăr bine cunoscut ; am discutat nu o dată despre aceasta. Din păcate, trebuie să spunem că tocmai în acest domeniu avem încă lipsuri foarte serioase.

Dacă toate organele și organizațiile de partid, toate organele de stat, conducerile colective ale tuturor unităților ar fi acționat așa cum trebuie, cu întreaga răspundere, ar fi asigurat buna repartizare și organizare a activității, puteam obține rezultate mult mai bune atît în primii doi ani ai acestui cincinal, cît și în această primă jumătate a anului 1983. Deși avem rezultate bune, ele puteau să fie și mai bune. Posibilitățile, capacitățile de producție, forța de care dispunem — tehnică și umană — ne asigură condiții să obținem rezultate mult mai însemnate. Iată de ce este necesar să tragem toate concluziile din lipsurile care s-au manifestat și să luăm măsuri hotărîte în vederea perfecționării și ridicării la un nivel superior a activității organizatorice și de conducere a tuturor organelor de partid și de stat.

Pentru o bună conducere sînt necesare cunoașterea și

aplicarea cu toată fermitatea a hotărîrilor de partid și a legilor țării. Avem hotărîri și legi bune. Trebuie să spunem însă deschis că nu toate organele noastre de partid și de stat studiază temeinic și mai cu seamă înțeleg și acționează cu toată fermitatea pentru aplicarea legilor. Trebuie să fie bine înțeles, tovarăși, că democrația revoluționară, statul democrației muncitorești revoluționare presupun o disciplină și o ordine desăvîrșite ! Socialismul nu se poate realiza prin nesocotirea legilor, prin încălcarea lor, prin anarhie ! Aceasta reprezintă o mentalitate și un spirit burghez, mic-burghez, străin concepției revoluționare, străin clasei muncitoare, care, prin esența ei, este clasă disciplinată, revoluționară.

Trebuie să asigurăm funcționarea statului democrației muncitorești în spiritul celei mai severe discipline, ordini și răspunderi din partea tuturor organelor și organizațiilor de partid și de stat. *(Aplauze puternice).*

Este necesar să se aplice cu fermitate măsurile stabilite pentru studierea temeinică și însușirea de către toate organele de partid și de stat — de sus și pînă jos — a tuturor hotărîrilor și legilor țării. Nimeni nu poate, sub nici un motiv, să nesocotească sau să încalce hotărîrile și legile țării. Insist asupra acestei probleme pentru că, atunci cînd vorbim de creșterea rolului conducător al partidului, trebuie să pornim de la faptul că toți membrii săi, comuniștii din toate sectoarele, oriunde s-ar afla, trebuie să lupte cu cea mai mare fermitate pentru respectarea hotărîrilor și legilor țării !

Este necesar ca organele și organizațiile de partid să asigure organizarea temeinică și în detaliu a muncii, pentru realizarea în cele mai bune condiții a hotărîrilor, a legilor, a tuturor planurilor și programelor de activitate.

Munca de organizare, de repartizare a forțelor și de cuprindere a tuturor sectoarelor de activitate este esențială pentru o bună conducere de partid și de stat. Din

păcate, avem nu puține cazuri cînd unii tovarăși, unele organe de partid și de stat încep o activitate, o desfășoară un timp, dar, intervenind alte probleme, ei lasă la o parte vechile probleme, nu le mai urmăresc. De fapt, se creează astfel o stare de lucruri care face să se perpetueze problemele începute și neduse pînă la capăt. Aceasta este valabil pentru toate sectoarele de activitate, atît de partid, cît și de stat, și nu doresc acum să mă opresc la amănunte. Dar este necesar să înțelegem bine că, față de rolul mare pe care îl au comitetele județene de partid în conducerea întregii activități din județe — și economice, și politice, din toate punctele de vedere —, se impun asemenea măsuri, o asemenea organizare a muncii încît să nu rămînă nici un sector și nici o problemă care să nu fie în atenție, cărora să nu li se asigure condițiile înfăptuirii în viață și să nu se urmărească pînă la capăt îndeplinirea în întregime a sarcinilor. Aceasta presupune o îmbunătățire foarte serioasă a sistemului de control al activității în toate sectoarele. Este vorba de a acționa în direcția îmbunătățirii generale a stilului și metodelor de muncă ale organelor și organizațiilor de partid.

Pornind de la răspunderea pe care comitetele județene și orășenești de partid, organizațiile de partid o poartă pentru activitatea din toate unitățile de pe teritoriul lor sau în care își desfășoară munca, este necesar să se stabilească pentru fiecare activist și membru de partid sarcini concrete. Să se realizeze prevederile Statutului, după care fiecare activist și fiecare membru de partid trebuie să raporteze periodic, dar în mod permanent, în fața organizațiilor de partid sau a organului de partid, despre activitatea pe care o desfășoară.

Noi am mai discutat despre aceste probleme. Trebuie să spunem însă deschis că nu peste tot se aplică cu fermitate prevederile Statutului ca activiștii, cadrele, comuniștii, în general, să raporteze și să dea seama de felul în care își îndeplinesc îndatoririle, sarcinile încredințate. S-a ajuns

chiar că unii tovarăși se simt jigniți, se simt oarecum ofensați dacă li se cere socoteală de felul cum acționează în sectorul lor de activitate, considerînd — unii — că e un sector de care nu trebuie să se atingă nimeni ! Or, tovarăși, fiecare e trimis de partid sau de stat să îndeplinească o activitate într-un domeniu sau altul pentru a asigura înfăptuirea politicii partidului. A raporta în fața partidului, a raporta, în general, în fața poporului, a maselor populare de felul cum își îndeplinesc îndatoririle este o cerință pentru buna conducere, o cerință elementară a democrației muncitorești, revoluționare. *(Aplauze puternice).*

Sînt necesare măsuri și mai hotărîte pentru întărirea răspunderii în muncă, pentru o disciplină și o ordine desăvîrșite în activitatea comuniștilor, a organizațiilor și organelor de partid, a organelor de stat, a conducerilor colective ale tuturor unităților. Se pare că succesele importante pe care le-am obținut în diferite domenii, în dezvoltarea impetuoasă a patriei noastre au dat loc la unele manifestări de automulțumire și de slăbire a exigenței. Se încearcă, totodată, să se aducă tot felul de justificări pentru nerealizarea în viață a sarcinilor, a programelor de dezvoltare economico-socială. Consider că o asemenea stare de lucruri este foarte periculoasă. Trebuie să combatem cu toată fermitatea asemenea manifestări și să acționăm cu și mai multă fermitate pentru creșterea spiritului de răspundere în muncă.

Înfăptuirea Programului partidului, făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea spre comunism cer ca fiecare comunist să muncească, să lupte și să trăiască în spirit revoluționar ! Trebuie să înțelegem că lupta revoluționară nu s-a încheiat odată cu răsturnarea claselor asupritoare și cucerirea puterii. Aceasta a constituit numai o etapă — e drept, foarte importantă —, dar numai o etapă a luptei revoluționare. Se poate afirma că etapele care au urmat nu au fost mai ușoare ; dimpotrivă, unele au fost chiar mai grele decît lupta pentru cucerirea

puterii, pentru că acestea au cerut o înaltă pregătire, înfăptuirea unor mari transformări revoluționare în întreaga societate. Or, aceasta a pus în fața partidului, a clasei muncitoare, a poporului nostru sarcini de mare răspundere. Este adevărat, partidul nostru a răspuns acestor sarcini, a știut să desfășoare lupta revoluționară în noile etape ale procesului de făurire a socialismului și de ridicare a patriei pe o treaptă superioară de dezvoltare. Clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, întregul popor și-au format și au demonstrat înalte calități organizatorice, politice, tehnice și profesionale, științifice, dovedind prin fapte, în realitate, că poporul, stăpîn pe destinele sale, avînd drept conducător un partid revoluționar, poate să conducă mai bine și conduce mai bine decît fostele clase exploatatoare ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Acum ne găsim într-o etapă superioară a construcției socialiste, în care avem de rezolvat probleme hotărîtoare pentru destinul patriei noastre socialiste. Pornind de la aceasta, este necesar ca și activitatea partidului, a membrilor de partid să se ridice la un nivel nou, să fie pătrunsă de un spirit revoluționar militant, necesar înfăptuirii neabătute a Programului partidului, ridicării patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație, întăririi suveranității și independenței sale. *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Trebuie deci să avem permanent în vedere că procesul revoluționar, lupta revoluționară nu s-au încheiat, ci ele continuă în noile condiții istorice. Partidului nostru îi revine — repet — marea răspundere de a ridica spiritul revoluționar de luptă al întregului popor, de a conduce națiunea noastră în noile condiții istorice, de a asigura triumful comunismului în România ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Îndeplinind rolul de centru vital al întregii națiuni, partidul trebuie să asigure funcționarea armonioasă a tu-

turor sectoarelor de activitate. De la partid trebuie să radieze lumina și căldura care să dinamizeze întreaga societate românească. Dacă într-un sector cît de mic, cît de îndepărtat se produce o defecțiune, aceasta se răsfrînge asupra întregului organism social. Legile sociale, ca și legile naturii, ca și legile universului, în general, cer să se asigure funcționarea în cele mai bune condiții a tuturor sectoarelor sociale, a întregii activități, pentru a asigura evitarea apariției de contradicții, de greutăți, care pot să creeze obstacole în bunul mers înainte al societății.

Aceasta impune să facem totul pentru întărirea partidului, a unității și forței sale politice și organizatorice. Este necesar să acordăm mai multă atenție justei repartizări a forțelor și cadrelor în toate sectoarele, acordînd întotdeauna atenția necesară domeniilor hotărîtoare. Numai în acest fel vom asigura buna conducere a procesului revoluționar, realizarea tuturor programelor și planurilor de dezvoltare a patriei noastre.

În această direcție este necesar să folosim cu mai multă pricepere puternicul activ de partid pentru cuprinderea tuturor sectoarelor de activitate. În Statutul partidului, în diferite hotărîri ale Comitetului Central avem prevăzute o serie de comisii, de colective, de organisme, ce cuprind sute și sute de mii de activiști de partid și care trebuie să ajute comitetele județene, celelalte organe de partid, organizații de bază în cuprinderea și în urmărirea îndeplinirii în cele mai bune condiții a tuturor sarcinilor.

Să acționăm pentru îmbinarea mai bună a răspunderii colective cu răspunderea personală în muncă ! Fără nici o îndoială, una din cerințele bunei conduceri este funcționarea organelor colective de partid și de stat, dezbaterea și adoptarea hotărîrilor cu participarea largă a cadrelor, a tuturor membrilor acestor organisme, a activului de partid. Dar, odată cu aceasta, trebuie să crească și mai puternic — repet — răspunderea personală în muncă a fiecărui activist, a fiecărui membru al partidului. Munca și răspunderea colectivă nu presupun, în nici un fel, diminuarea răspunderii personale în muncă. Dimpotrivă, cu cît sînt mai puternice conducerea și răspunderea colectivă, cu atît trebuie să crească și mai mult răspunderea fiecăruia pentru felul în care își îndeplinește însărcinările încredințate de colectivul în care-și desfășoară activitatea. Așa cum răspunderea personală nu diminuează, ci, dimpotrivă, trebuie să ducă la întărirea muncii și a răspunderii colective !

Este necesar să avem în vedere că și activitatea de conducere, a partidului, a tuturor organelor de stat trebuie să se desfășoare pe baza unui plan bine stabilit, care să asigure soluționarea la timp a tuturor problemelor și dezvoltarea armonioasă a întregii societăți.

Pornind de la faptul că în dezvoltarea societății noastre au apărut și apar contradicții — de altfel, trebuie să avem permanent în vedere că dialectica vieții sociale demonstrează cu puterea faptelor că și în societatea socialistă contradicțiile nu dispar de la sine, ele apar, se dezvoltă și pot să capete chiar forme foarte grave —, rolul organelor de partid, al partidului, al organelor de stat, al statului nostru este de a acționa în mod conștient pentru înlăturarea lor. Trebuie deci să studiem temeinic dezvoltarea socială, să înțelegem legile obiective, să sesizăm la timp contradicțiile și să acționăm în mod organizat, conștient pentru soluționarea lor, asigurînd, astfel, baza necesară mersului nostru înainte.

Acordînd atenția necesară pregătirii profesionale, tehnice și economice, doresc să atrag atenția asupra unor manifestări de tehnicism, care reprezintă un mare pericol pentru un partid revoluționar. Vreau să fiu bine înțeles, tovarăși ; trebuie să aplicăm cu fermitate măsurile stabilite privind ridicarea continuă a cunoștințelor profesionale, tehnice, economice, a cunoștințelor științifice, pentru însușirea calităților de conducere a societății noastre so-

cialiste. Ridicarea cunoștințelor profesionale, tehnice și științifice constituie, fără îndoială, o cerință de însemnătate deosebită pentru membrii de partid, și mai ales pentru activiștii și cadrele de partid și de stat. În același timp este însă necesar să dezvoltăm și mai puternic spiritul revoluționar de luptă, să înarmăm comuniștii, activul și cadrele cu știința revoluționară, materialist-dialectică. Cadrele de partid și de stat trebuie să fie buni specialiști, dar, în același timp, să fie buni revoluționari, să îmbine cele două laturi ale cunoașterii cu spiritul de luptă pentru transformarea revoluționară a lumii. Pentru o bună conducere trebuie să îmbinăm în mod corespunzător aceste două laturi ale activității. Or, întîlnim, din păcate, la o serie de activiști de partid, cadre de conducere atitudini de diminuare a spiritului revoluționar, de lipsă de spirit de luptă revoluționară. Cum se poate caracteriza faptul că unii activiști încep să discute dacă să îndeplinească o misiune sau nu, dacă să plece dintr-un județ sau nu ! Ca și cum munca într-un organ de partid și de stat ar fi devenit un fel de proprietate sau un fel de feudă de care nu vrea să se despartă. Ce fel de luptător revoluționar, ce fel de activist comunist este acela care dorește să-și aleagă un loc — dacă se poate — cît mai călduț de muncă ?! Nu în acest fel au crescut cadrele partidului nostru ! Comuniștii au răspuns întotdeauna însărcinărilor pe care le-a dat partidul, în orice domeniu, chiar cînd le era în pericol viața. Și și-au dat și viața pentru partid !

A fi revoluționar, a fi conducător revoluționar nu este suficient să fii un bun inginer, un bun muncitor, un bun economist sau chiar să fii un ministru bun, tovarăși ! A fi revoluționar înseamnă să pui mai presus de toate interesele partidului, ale poporului și să lași la o parte orice interese de ordin personal. Asemenea revoluționari a crescut partidul nostru, de asemenea revoluționari avem nevoie și astăzi ! *(Aplauze puternice, îndelungate).*

Pentru buna conducere se impun dezvoltarea și mai puternică a spiritului critic și autocritic, analiza temeinică a stărilor negative, a felului cum s-au îndeplinit, într-un domeniu sau altul, sarcinile, recunoașterea deschisă a lipsurilor, acestea constituind garanția înțelegerii juste a stărilor de lucruri și a stabilirii măsurilor necesare pentru înlăturarea lipsurilor, pentru desfășurarea în bune condiții a întregii activități.

După cum este bine cunoscut, la baza activității partidului se află centralismul democratic, care asigură buna funcționare a activității de sus pînă jos. Fiind centrul vital al națiunii noastre socialiste, partidul trebuie să fie puternic, unit și sănătos din punct de vedere ideologic și să poată să-și îndeplinească, în orice condiții, rolul său în conducerea tuturor sectoarelor, a întregului nostru popor.

Principiul centralismului democratic presupune o largă democrație de partid. Întreaga activitate a organelor și organizațiilor de partid se bazează pe participarea largă, democratică a membrilor de partid la luarea tuturor hotărîrilor. Avem, în această privință, prevederi minunate în Statutul partidului, în alte hotărîri ale Comitetului Central. Este necesar să acționăm cu toată fermitatea în direcția înfăptuirii neabătute în viață a acestor hotărîri. Să înțelegem bine că forța partidului nostru constă în participarea largă a comuniștilor la dezbaterea și adoptarea tuturor hotărîrilor, la activitatea practică pentru realizarea lor.

Partidul nostru a crescut mult. Avem un puternic activ ; în organele de partid lucrează zeci și zeci de mii de activiști și membri de partid. Aceasta impune o preocupare deosebită pentru alegerea și promovarea în activul și în organele de partid a celor mai buni și mai activi membri ai partidului. Totodată, trebuie să asigurăm o îmbinare mai bună a experienței cadrelor mai în vîrstă cu experiența, elanul și energia cadrelor tinere, promovarea cu mai mult curaj a tineretului în diferite domenii de activi-

tate. Și în această privință încep să apară unele prejudecăți, după care e bine ca tinerii să mai aștepte, să mai capete experiență. Unii tovarăși uită însă că și în ilegalitate, și în primii ani de după 23 August, chiar unii dintre ei au primit sarcini de mare răspundere în partid cînd nu împliniseră încă 30 de ani, și alții chiar mai puțin. Deci nu vîrsta dă neapărat experiența, ci spiritul revoluționar, educația pe care trebuie s-o facem cadrelor. Împletirea justă a activității cadrelor mai în vîrstă cu cea a cadrelor tinere constituie o necesitate pentru forța și spiritul revoluționar ale partidului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În același timp, întîlnim și unele manifestări — de asemenea nejuste — după care ar trebui îndepărtate unele cadre mai în vîrstă, cu experiență, o anumită nerăbdare la unele cadre tinere. Or, trebuie să înțelegem că și în natură, și în societate legile care guvernează cer să se asigure permanent o bună împletire a experienței, a vîrstei, a chibzuinței cîteodată, cu elanul tineresc, revoluționar. Și unele, și altele sînt însă necesare pentru o bună conducere a societății, pentru un spirit revoluționar cutezător. *(Aplauze prelungite).*

Noi trebuie să facem în așa fel încît partidul nostru să rămînă permanent tînăr, să fie purtătorul celor mai înaintate năzuințe ale națiunii, să acționeze întotdeauna împotriva a tot ce este vechi și perimat, pentru promovarea noului, pentru asigurarea mersului ferm înainte spre comunism al națiunii noastre ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Îndeplinind rolul de forță politică conducătoare, de centru vital al întregii națiuni, partidul are marea răspundere de a asigura buna funcționare a întregului sistem al democrației noastre muncitorești, revoluționare. Începînd de la organele de stat, congresele și organismele naționale, la consiliile oamenilor muncii și adunările generale — care toate trebuie să se afle sub îndrumarea

partidului —, să se asigure funcționarea armonioasă a tuturor acestor organe ale democrației muncitorești ! Nu se poate vorbi de o bună democrație în partid fără o largă democrație revoluționară, muncitorească, fără participarea activă a maselor de oameni ai muncii, a întregului popor la conducerea și făurirea conștientă a propriului său viitor, viitorul comunist. *(Aplauze puternice).*

Este necesar, în același timp, ca partidul să asigure conducerea tuturor organizațiilor de masă și obștești, repartizarea bună a tuturor acestor forțe ale societății noastre socialiste, pentru desfășurarea în cele mai bune condiții a activității generale a poporului nostru. Trebuie să întărim continuu legăturile cu masele largi de oameni ai muncii, cu întregul popor ! Să întărim unitatea întregului popor în cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste, sub conducerea politică a Partidului Comunist Român ! Asigurarea întăririi continue a acestei unități constituie cerința de importanță fundamentală pentru o bună conducere științifică, revoluționară, pentru înfăptuirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

În conformitate cu hotărîrile plenarei Comitetului Central din iunie 1982 și ale Conferinței Naționale, trebuie să intensificăm și să perfecționăm activitatea politică, educativă. În primul rînd, este necesar să acordăm o și mai mare atenție ridicării nivelului politico-ideologic al membrilor de partid, al activului, al tuturor cadrelor. Aceasta impune îmbunătățirea activității școlilor de partid pentru formarea cadrelor de conducători, de revoluționari de profesie. Insist asupra acestui lucru, tovarăși, deși poate s-ar părea că nu mai corespunde etapei actuale. Am menționat anterior că noi avem nevoie, și în actualele

împrejurări, de revoluționari de profesie, de activiști cu temeinice cunoștințe în toate domeniile. De altfel, orice comunist trebuie să stăpînească în bune condiții cele mai înalte cunoștințe tehnico-științifice, profesionale, în toate domeniile. Dar el trebuie să aibă o calitate în plus — să fie gata să îndeplinească orice însărcinare din partea partidului, în orice domeniu, să fie revoluționar de profesie. Nu profesionist, un tehnician îngust care lucrează într-un loc sau altul, ci un revoluționar care merge acolo unde o cer dezvoltarea socială a țării, făurirea comunismului în patria noastră ! *(Aplauze puternice).*

Voi da un exemplu. Am adoptat acest program larg de irigații, de îmbunătățiri funciare, de transformare a naturii — un program revoluționar. Va trebui să trimitem mulți activiști de partid să meargă în județe, să meargă pe teren, să meargă în Delta Dunării, să muncească, să lucreze, să realizeze transformarea naturii. Aceasta nu se realizează nici cu circulare, nici din birou, nu din București, ci numai acolo, în activitatea concretă. Am luat acest exemplu, dar nu este unicul. Avem nevoie de revoluționari în conducerea unui județ, unei comune, unei întreprinderi, acolo unde o cer interesele generale ale construcției socialiste, unde partidul consideră că este necesar să meargă să lucreze.

Iată de ce, în activitatea școlilor noastre de partid trebuie să punem accentul pe spiritul revoluționar, să creăm adevărați luptători revoluționari, revoluționari de profesie. Din păcate, însuși învățămîntul nostru de partid a alunecat puțin pe panta profesionalismului îngust ; să primească o diplomă, să fie echivalată și să o primească, dacă e posibil, cît mai ușor. Or, nu de asemenea învățămînt de partid avem nevoie, ci de un învățămînt care să creeze revoluționari. Să vină aici cu facultatea de litere, de filozofie, cu facultăți tehnice, de matematică și să învețe să devină revoluționari, conducători de partid și de stat ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

E necesar să îmbunătățim activitatea cercurilor și a cursurilor învățămîntului de partid în direcția ridicării nivelului politic, ideologic al comuniștilor, a creșterii spiritului revoluționar în muncă, în viață și luptă.

Se poate spune că, față de marile realizări în dezvoltarea patriei noastre socialiste, are loc o anumită rămînere în urmă a conștiinței revoluționare, socialiste. Am vorbit, de altfel, despre aceasta și la plenara de acum un an și la Conferința Națională. Această constatare impune însă să luăm măsurile corespunzătoare, să desfășurăm o activitate politico-educativă, în primul rînd în partid, dar și cu întregul popor, pentru formarea conștiinței omului nou, constructor conștient al noii orînduiri sociale. Fiind stăpîn pe destinele sale, întregul nostru popor trebuie să acționeze în mod conștient pentru făurirea propriului său viitor. Propaganda noastră trebuie să arate cu toată claritatea că socialismul nu este un marș triumfător, ci un drum de muncă și luptă revoluționară ! *(Aplauze puternice).*

În societate, în conștiința oamenilor au rămas unele maladii ale trecutului. De aceea, activitatea politico-educativă trebuie să combată cu fermitate toate concepțiile burgheze, mistice, tendința de a trăi fără muncă, diferite mentalități înapoiate în muncă și viață. S-a vorbit despre unele aici ; nu doresc acum să mă opresc asupra acestor probleme. Este însă necesar să înțelegem că făurirea omului nou presupune o luptă hotărîtă, exigentă împotriva tuturor acestor concepții și mentalități înapoiate.

În același timp, din afară, pe diferite căi, are loc o activitate susținută din partea cercurilor imperialiste de poluare morală și intelectuală. Propaganda noastră de partid, activitatea politico-educativă trebuie să dea răspuns și să înarmeze pe toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, întregul popor în vederea înțelegerii juste și a delimitării de vechile concepții și mentalități înapoiate, de activitatea contrarevoluționară, de poluare morală și intelectuală desfășurată din afară. Să punem cu putere în evi-

dență superioritatea orînduirii noastre, pe baza faptelor, a realităților materiale și spirituale, să înarmăm întregul popor cu concepția nouă despre viață, despre comportarea în muncă, în societate, cu o concepție revoluționară în activitatea de ridicare a patriei noastre pe o nouă treaptă, superioară, de dezvoltare ! *(Vii aplauze).*

O atenție deosebită trebuie să acordăm combaterii oricăror forme de naționalism, rasism, antisemitism, de învrăjbire a oamenilor muncii, a popoarelor. Este bine cunoscut că toate acestea au constituit și constituie și astăzi o armă în mîna cercurilor reacționare, imperialiste, a acelora care doresc să mențină dominația și asuprirea altor popoare. Trebuie să desfășurăm o activitate susținută de combatere și demascare, zi de zi, concret a oricăror asemenea manifestări.

Să punem cu putere în evidență rezolvarea justă a problemei naționale în România, asigurarea deplinei egalități în drepturi între toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate. Avem asemenea realizări, avem asemenea realități, care produc mîndrie partidului și poporului nostru, care sînt cunoscute și admirate de prietenii noștri și recunoscute — chiar dacă nu le plac — de dușmanii noștri. Trebuie să acționăm în așa fel încît fiecare cetățean al patriei noastre să înțeleagă că numai și numai unindu-și forțele, indiferent de naționalitate — în uzină, în sat, în unitatea în care-și desfășoară activitatea —, înfăptuim neabătut politica partidului, asigurăm dezvoltarea și ridicarea bunăstării generale a poporului. Fiecare să înțeleagă că viitorul său se află aici, în România, că viitorul ni-l construim noi, oamenii muncii, întregul popor, fără deosebire de naționalitate, aici și nicăieri în altă țară, că nimeni nu poate și nu se va putea amesteca vreodată în problemele României ! Noi vom hotărî și vom asigura victoria comunismului în patria noastră ! *(Aplauze puternice; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Punînd la baza întregii activități teoria revoluționară, materialist-dialectică și istorică, trebuie să înarmăm partidul, întregul popor cu o concepție clară, cu o perspectivă luminoasă, care vor da forța și puterea necesare învingerii oricăror greutăți și înfăptuirii neabătute a Programului partidului. În același timp, trebuie să dezvoltăm puternic spiritul de dragoste față de țară, față de partid, față de popor. Să împletim educarea generală cu spiritul patriotic, al dragostei față de trecutul glorios de luptă al poporului nostru, care în cele mai grele timpuri a știut să înfrîngă orice greutăți, să-și asigure existența, dezvoltarea economică și socială, formarea statului național, trecerea la făurirea socialismului și să înainteze ferm spre comunism. *(Aplauze puternice, prelungite).*

O atenție deosebită trebuie să acordăm formării tinerei generații pentru muncă, pentru luptă, educării ei în spirit revoluționar. În această privință trebuie să se acorde o atenție mai mare, în toate formele de învățămînt — începînd din grădiniță pînă la cursurile postuniversitare —, formării și educării patriotice, revoluționare a tineretului, a tuturor cetățenilor patriei noastre.

Sarcini de răspundere revin Consiliului Culturii și Educației Socialiste, multiplelor forme de activitate cultural-artistică de masă, zecilor de mii de unități cultural-artistice de toate felurile, care trebuie să devină fiecare — începînd de la Teatrul Național, de la Opera Română pînă la ultimul cămin cultural din cea mai îndepărtată comună sau din cel mai îndepărtat sat — un centru al educației revoluționare, patriotice, de formare a omului nou. Toate acestea trebuie să acționeze, într-o strînsă unitate, pentru formarea și educarea poporului, a tineretului în spiritul concepției revoluționare a partidului nostru despre lume și viață — singura care asigură progresul general al întregii omeniri, deci și al națiunii noastre. *(Aplauze puternice).*

Un rol important revine, în această direcție, Festivalului național „Cîntarea României", devenit, într-adevăr, o mișcare cultural-artistică de masă, dar care trebuie îmbunătățită și îmbogățită, astfel ca, prin toate manifestările sale, să servească educării revoluționare, formării omului nou. Să cultivăm sentimentul dragostei de patrie, de popor. Să dezvoltăm muzica, dansul românesc, tot ceea ce este creația poporului nostru ! Nu trebuie să se alerge după nu știu ce muzică sau dansuri importate din altă parte ! Fiecare popor își are muzica, își are creația sa — și noi avem o creație minunată a poporului nostru și trebuie s-o cultivăm, s-o dezvoltăm, s-o ridicăm la un nivel nou, superior, s-o așezăm pe o bază și mai temeinică, pe baza concepției revoluționare despre lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Radioul și televiziunea au, în această privință, sarcini mari — și trebuie să-și îmbunătățească emisiunile, să înțeleagă că aceste mijloace sînt instrumente ale partidului de educare și formare a omului nou, de răspîndire a științei, culturii bazate pe concepția revoluționară materialist-dialectică și istorică. Nici la televiziune nu trebuie să alergăm după cîntece din cele mai diverse țări, care nu oglindesc, nici ele, cel puțin, spiritul poporului respectiv, ci să căutăm să promovăm ceea ce am spus la „Cîntarea României" — tot ceea ce este bun, sentimentul și spiritul poporului nostru în muzică, în artă, în toate domeniile de activitate.

Sarcini importante are cinematografia. Avem nevoie de filme bune, revoluționare, care să prezinte mărețele realizări ale poporului nostru, să mobilizeze și să înfățișeze eroi care să constituie un model de muncă și de viață. Or, tovarăși, am văzut cîteva filme care nu numai că nu prezintă modele de eroi în viață și în muncă, ci, dimpotrivă, prezintă niște elemente care se mai întîlnesc poate undeva, la periferia societății, dar nu pe aceștia trebuie să-i prezinte scenariștii și regizorii noștri sau cei care conduc și organizează producția de filme. Trebuie să lichidăm cu desăvîrșire această stare de lucruri. Am văzut nu de mult un film prezentînd un tînăr muncitor la Marea Neagră. Dar eroul acestui film nu are nimic cu tînărul muncitor de astăzi. Cum arată și ce reprezintă tînărul muncitor din patria noastră ? Mă întîlnesc, știți bine, permanent cu milioane de tineri. Discut cu ei, îi cunosc. Vezi la ei dragoste față de muncă, față de partid și de patrie, față de socialism ; vezi hotărîre de a face totul pentru a asigura îndeplinirea sarcinilor de mare răspundere ce le au. Iată, la Canalul Dunăre-Marea Neagră, care va intra în curînd în funcțiune, zeci de mii de tineri au dat dovadă de eroism fără seamăn. Și asemenea exemple le întîlnim pe sute și mii de șantiere și unități economico-sociale. Dar scenaristul și regizorul care au realizat filmul, precum și cei care l-au aprobat nu cunosc, se vede, tineretul patriei noastre.

Nu se poate să mai admitem să se producă asemenea filme. Unde este Consiliul Culturii, unde este Secția de propagandă, unde este Comisia ideologică a Comitetului Central, care trebuie să vadă toate aceste filme ? De ce punem în scenă și lansăm pe piață asemenea filme, care prezintă denaturat realitatea societății noastre, oamenii muncii, tineretul sau alte categorii de oameni ai muncii din țara noastră ? Nu de asemenea filme și de asemenea piese de teatru avem nevoie ! Avem nevoie de o artă, de o cinematografie, de un teatru care să prezinte esența, modelul omului pe care trebuie să-l făurim ! Chiar dacă cîteodată trebuie să înfrumusețăm un erou, e bine ca el să devină model, ca tineretul să știe, să înțeleagă că așa trebuie să fie !

Am văzut, în trecut, filme în care eroii principali constituiau un model, care îndemnau : uite, așa revoluționari trebuie să fim ! Acum unii spun că nu este necesar să se prezinte asemenea modele, că trebuie să se evite înfru-

musețarea lucrurilor. Desigur, nu este nevoie să înfrumusețăm, deoarece societatea noastră a obținut asemenea rezultate mărețe încît nu este nevoie decît să fie redate așa cum sînt. Să redăm realitatea, dar să găsim nu neghina, nu putregaiul din pădure, ci să găsim copacii tineri, să găsim tot ceea ce este bun și demn în societatea noastră, în munca și viața constructorilor socialismului. Poporul — în care tineretul are un rol de seamă —, oamenii muncii sînt cei care au realizat tot ceea ce am obținut în dezvoltarea socialistă a patriei noastre. Ei sînt eroii care trebuie să-și aibă locul în film, în teatru, în poezie, în artă, în literatură, în pictură, în toate domeniile creației artistice ! Pe ei trebuie să-i prezentăm. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Este necesar ca presa noastră să țină seama de aceasta, să fie mai activă. Literatura, arta noastră să răspundă acestei cerințe ! Să înțelegem că munca de formare a omului nou, de creare a unui spirit revoluționar în muncă, în viață, în toate domeniile presupune ca toate organele și organismele de partid și de stat din cadrul propagandei și culturii — dar și întregul partid — să considere problema activității politico-educative ca o sarcină centrală în momentul de față.

Trebuie să tragem toate învățămintele din activitatea de pînă acum, să acționăm cu toată răspunderea pentru înlăturarea a tot ceea ce este negativ și să generalizăm tot ceea ce este pozitiv, tot ceea ce s-a subliniat și în cadrul acestei consfătuiri. Să acționăm în așa fel încît să întărim și mai puternic rolul partidului, de conducător în toate domeniile de activitate ! Și — insist, tovarăși — aceasta nu privește numai economia sau construcțiile, industria sau agricultura, ci privește poate mai mult și în primul rînd arta, cultura, învățămîntul, sectoarele esențiale pentru formarea și educarea poporului nostru ca un popor liber, constructor conștient al socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice, îndelungate)*.

Am ferma convingere că se va ține seama de tot ceea ce am realizat pînă acum — atît de ceea ce e bun, cît și de ceea ce e rău —, că, pornind de la noua etapă de dezvoltare, vom lua toate măsurile în direcția îmbunătățirii activității noastre organizatorice, politice, a ridicării activității de partid la cerințele etapei actuale, astfel încît partidul nostru să răspundă în condiții tot mai bune încrederii maselor populare, întregului popor, să-și îndeplinească înalta misiune istorică de a conduce națiunea noastră socialistă pe calea socialismului și comunismului, de a asigura României un loc demn în lume, liber și independent. *(Aplauze puternice ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Stima noastră și mîndria, Ceaușescu — România !")*.

Stimați tovarăși,

Mă voi referi pe scurt la unele probleme internaționale, care constituie o parte inseparabilă a activității de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Cunoașteți bine activitatea internațională a partidului și statului nostru. Considerăm că trebuie să facem totul pentru întărirea continuă a relațiilor cu țările socialiste, pentru perfecționarea activității în C.A.E.R., pentru depășirea divergențelor și întărirea unității țărilor socialiste — ca o condiție a afirmării forței și superiorității socialismului, a creșterii rolului țărilor socialiste în viața internațională, în lupta pentru dezarmare și pentru pace. *(Aplauze puternice, îndelungate)*.

Acționăm larg pentru dezvoltarea relațiilor cu țările în curs de dezvoltare. Însăși vizita pe care am efectuat-o în luna iulie în 5 țări africane constituie o expresie a acestei activități, a preocupării țării noastre de a găsi căile întăririi solidarității și colaborării cu aceste state în lupta împotriva subdezvoltării, a politicii imperialiste și colonialiste, pentru o nouă ordine economică internațională.

De asemenea, extindem relațiile și cu țările capitaliste dezvoltate, pornind de la principiile coexistenței pașnice, de la necesitatea participării active la diviziunea internațională a muncii. Punem în mod constant la baza tuturor relațiilor noastre internaționale principiile egalității, respectului independenței și suveranității, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forța.

În actualele împrejurări internaționale, problema fundamentală o constituie oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmare nucleară, apărarea păcii întregii lumi. Este necesar să facem totul pentru a opri amplasarea rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa și a determina trecerea la retragerea celor existente. Noi considerăm că nu există nici o justificare pentru acceptarea ca un fapt împlinit a amplasării noilor rachete nucleare. Statele, guvernele care vor face acest lucru își asumă o mare răspundere în fața propriilor popoare, în fața întregii omeniri.

În ce ne privește, considerăm că mai este timp și trebuie să facem totul pentru a opri amplasarea acestor rachete, pentru trecerea la reducerea armamentelor nucleare, a armamentelor generale, pentru o Europă fără arme nucleare, o Europă a colaborării și păcii, o Europă unită a tuturor națiunilor ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Sîntem pentru încheierea cît mai grabnică a reuniunii de la Madrid și convocarea Conferinței pentru dezarmare și încredere în Europa. S-a ajuns, în general, la un acord acceptabil ; mai sînt unele observații ale Maltei. Noi considerăm că nu ne putem alătura acelor tendințe care ar dori să ocolească principiul consensului stabilit la Helsinki și să se adopte documentele de la Madrid pe o altă bază. Chiar dacă este necesar să se mai depună eforturi pentru a convinge Malta să se alăture consensului, considerăm că trebuie să se acționeze în această direcție. Trebuie să păstrăm principiul consensului, al unanimității, să facem ca

statele europene să acționeze într-o deplină unitate pentru a-și asigura viața lor, a popoarelor lor, pacea și libertatea. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Ne pronunțăm ferm pentru încetarea conflictelor militare și soluționarea lor numai prin tratative. Considerăm că este necesar să se întărească și mai mult colaborarea tuturor forțelor antiimperialiste și progresiste, a popoarelor de pretutindeni, să dăm un nou imbold puternicei mișcări pentru pace din Europa și de pe alte continente. Avem ferma convingere că forțele păcii, popoarele dispun de capacitatea necesară pentru a putea impune dezarmarea, a impune pacea, pentru asigurarea dreptului vital al oamenilor la existență, la viață, la pace. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În ce ne privește, în spiritul hotărîrilor Congresului al XII-lea, ale Conferinței Naționale, vom acționa cu toată fermitatea pentru a contribui la realizarea dorinței arzătoare a popoarelor — de pace, de libertate, de independență, de o viață mai dreaptă și mai bună ! *(Aplauze îndelungate, prelungite ; se scandează puternic : „Ceaușescu — pace !").*

Stimați tovarăși,

După cum ați observat, în cuvîntul meu nu m-am referit decît succint la programele și planurile de dezvoltare economico-socială pe care le avem, considerînd că ele sînt bine cunoscute și că este necesar să discutăm cum să acționăm, cum să organizăm activitatea partidului, a organelor de stat, a organizațiilor de masă în vederea realizării tuturor acestor obiective. De aceea, în încheiere doresc să atrag foarte pe scurt atenția asupra unor probleme privind activitatea pentru realizarea planului pe acest an.

Trebuie să facem totul ca să îndeplinim planul cu o depășire de cel puțin 12 miliarde de lei, să realizăm producția de export și să pregătim temeinic trecerea la realizarea planului pe 1984—1985. Este necesar, de asemenea,

să luăm toate măsurile pentru încheierea tuturor lucrărilor agricole de vară. Să asigurăm fondul de stat, să trecem la strîngerea recoltei de toamnă ; deja în luna aceasta, în august, trebuie să începem recoltarea florii-soarelui. Trebuie să terminăm recoltatul fasolei şi în anumite zone să începem, către sfîrşitul lunii, şi strîngerea porumbului. Trebuie să pregătim deci temeinic şi să luăm toate măsurile în vederea strîngerii la timp şi fără nici o pierdere a recoltei. De asemenea, să luăm toate măsurile pentru a pregăti temeinic campania însămînţărilor de toamnă. Vom avea însă în această privinţă o consfătuire specială la începutul lui septembrie ; de aceea, nu insist asupra ei. Dar fiecare comitet judeţean trebuie să nu aştepte consfătuirea, ci să ia toate măsurile pentru a face pregătirile necesare. Situaţia din acest an a demonstrat cu deplină claritate pentru toţi că, acolo unde s-a lucrat bine, unde s-au făcut lucrările la timp şi în conformitate cu normele stabilite, s-au obţinut, chiar în condiţii grele de climă, recolte bune.

Este necesar să acţionăm cu toată hotărîrea în vederea trecerii la realizarea programului stabilit de plenara din iunie. Să luăm toate măsurile pentru realizarea producţiei de cărbune, de petrol, a producţiei energetice, pentru a evita anul viitor greutăţile pe care le-am avut, din păcate, şi în iarna aceasta.

Nu mai insist, tovarăşi. Fiecare cunoaşteţi bine problemele, programele pe care le avem. Eu vă rog ca, întorşi acasă, să treceţi cu toată hotărîrea la stabilirea măsurilor privind aplicarea în viaţă a ceea ce am discutat în consfătuire, legat însă de realizarea programelor de activitate din toate sectoarele. Să acţionăm în aşa fel încît fiecare organizaţie, fiecare comitet orăşenesc, municipal şi judeţean de partid să-şi îndeplinească în cît mai bune condiţii sarcinile încredinţate de partid !

Am ferma convingere că această consfătuire va determina o îmbunătăţire a activităţii generale a partidului, a

conducerii în toate domeniile, că toate organele şi organizaţiile de partid, comitetele judeţene îşi vor îndeplini cu şi mai mare hotărîre sarcinile puse de partid, vor răspunde încrederii maselor populare, vor acţiona în aşa fel încît să asigurăm îndeplinirea în bune condiţii a întregului plan în acest cincinal.

Cu această convingere, vă urez tuturor, organelor şi organizaţiilor de partid, întregului nostru popor succese tot mai mari în întreaga activitate ! Multă sănătate şi fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung : „Ceauşescu — P.C.R. !", „Ceauşescu şi poporul !". Într-o atmosferă de puternică însufleţire şi de mare entuziasm, toţi cei prezenţi în sală se ridică în picioare şi ovaţionează îndelung pentru Partidul Comunist Român — forţa politică conducătoare a naţiunii noastre —, pentru secretarul general al partidului, preşedintele republicii).*

CUVÎNTARE LA MAREA MANIFESTARE CONSACRATĂ ÎMPLINIRII A 35 DE ANI DE LA CONSTITUIREA PRIMELOR ȘANTIERE NAȚIONALE ALE TINERETULUI

— *19 august 1983* —

Dragi tovarăși și prieteni,

Cu prilejul marii manifestări consacrate împlinirii a 35 de ani de la constituirea primelor șantiere naționale ale tineretului, doresc ca, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și guvernului, precum și al meu personal, să adresez tuturor participanților, tuturor brigadierilor și întregului tineret al patriei noastre, întregului popor român un călduros salut revoluționar, comunist, împreună cu cele mai bune urări. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii !“).*

Această mare manifestare a tineretului patriei noastre are loc în ajunul împlinirii a 39 de ani de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, de la trecerea patriei noastre pe calea nouă, a făuririi unui viitor liber, a viitorului socialist și comunist ! *(Aplauze puternice, urale; se scandează îndelung : „Ceaușescu și poporul !“).* Au fost ani de luptă și muncă. Din primele zile ale revoluției, tineretul s-a angajat cu toată forța în războiul pentru eli-

berarea patriei, pentru lichidarea deplină a ocupanților hitleriști, precum și în lupta pentru democratizarea țării și refacerea întregii patrii. În această luptă uriașă, poporul nostru, tineretul patriei noastre au dat nenumărate jertfe. Aș dori acum, în ajunul acestei mari sărbători naționale, de la această manifestare a tineretului patriei noastre, să aduc un omagiu fierbinte tuturor luptătorilor revoluționari care au înfăptuit revoluția de eliberare socială și națională, armatei patriei noastre, care a dus o luptă hotărîtă — și în care tineretul a avut un rol foarte important — pentru eliberarea patriei noastre de sub jugul dominației hitleriste. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează îndelung : „Ceaușescu și poporul !“, „Ceaușescu — tinerii !“).*

Încă în lunile războiului împotriva hitlerismului, purtat alături de Armata sovietică, tineretul patriei noastre, întregul popor, răspunzînd chemării partidului, s-a angajat în munca pentru dezvoltarea economiei naționale, asigurînd, în acest fel, condițiile necesare susținerii frontului cu tot ce era necesar. Totodată, s-au inițiat acțiuni — în industrie, în agricultură, în transporturi și în alte sectoare — pentru a asigura refacerea țării după distrugerile provocate de război. În aceste luni a avut loc înfăptuirea revoluției agrare, prin lichidarea moșierimii și trecerea întregului pămînt în mîinile țărănimii muncitoare. Deci, revoluția de eliberare socială și națională a însemnat începutul unei lupte revoluționare hotărîte, pentru transformarea din temelii — și socială, și economică — a patriei noastre, pentru ridicarea României la un nou nivel de dezvoltare. În această luptă, tineretul patriei noastre și-a îndeplinit cu cinste misiunea încredințată de partid, îndreptățind încrederea pe care i-a acordat-o poporul atunci cînd l-a chemat să se afle în primele rînduri ale luptei pentru refacerea patriei noastre. *(Aplauze puternice, urale; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“, „Ceaușescu — tinerii !“).*

În istoria milenară a patriei noastre, tineretul, generațiile tinere s-au aflat întotdeauna în primele rînduri ale luptătorilor pentru progres, pentru independență, pentru libertate și dreptate socială și națională. Întotdeauna tineretul a preluat și dezvoltat pe o treaptă superioară virtuțile și tradițiile înaintate, revoluționare ale poporului nostru, dorința sa de libertate, dorința de a fi stăpîn în propria-i țară. Întotdeauna tineretul a purtat cu cinste făclia progresului economic și social, a libertății sociale și naționale.

Nenumărate sînt jertfele pe care înaintașii noștri le-au dat în marile bătălii pentru existența și formarea națiunii române. Încă de la apariție, clasa noastră muncitoare — clasa cea mai înaintată a societății — și-a asumat răspunderea istorică de a conduce întreaga națiune în realizarea unei lumi noi, a orînduirii fără clase și fără asupritori. Încă de la primul partid muncitoresc, creat cu 90 de ani în urmă — și în acest an am sărbătorit și evocat cu îndreptățită mîndrie aceste tradiții revoluționare ale clasei muncitoare —, și apoi, odată cu crearea Partidului Comunist Român, lupta revoluționară s-a ridicat pe o treaptă superioară. În toate aceste momente hotărîtoare, în lupta revoluționară desfășurată sub conducerea Partidului Comunist Român, tineretul, uteciștii s-au aflat în primele rînduri și nu au precupețit nimic, nici chiar viața, pentru libertatea patriei, pentru bunăstarea poporului! *(Aplauze și urale prelungite; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

Au urmat anii construcției socialiste, în care s-au organizat primele șantiere naționale ale tineretului, dar, în același timp, tineretul a fost prezent în toate sectoarele activității de dezvoltare economică, socială a patriei noastre — la naționalizarea mijloacelor de producție și în dezvoltarea puternică a industriei socialiste, la transformarea socialistă a agriculturii și în realizarea unei agriculturi moderne, în înfăptuirea revoluției culturale și realizarea unui

învățămînt, a unei științe și culturi înaintate. Toate acestea au cerut eforturi susținute, au constituit acțiuni revoluționare desfășurate de poporul nostru, de clasa muncitoare în anii construcției socialiste și în care tineretul patriei noastre a fost prezent întotdeauna, făcîndu-și datoria față de partid, față de patrie, față de popor! *(Aplauze puternice, urale prelungite)*.

De la primele șantiere: Bumbești-Livezeni, Salva-Vișeu, Agnita-Botorca, și pînă la măреțele construcții de astăzi au trecut 35 de ani. Dar în acești ani, patria noastră s-a transformat dintr-o țară cu o industrie înapoiată într-o țară industrial-agrară, cu o industrie dezvoltată, cu o agricultură în plin avînt, care au asigurat ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al patriei noastre! *(Aplauze și urale prelungite; se scandează: „Ceaușescu — tinerii!", „Ceaușescu — P.C.R.!")*.

Am construit zeci și zeci de noi platforme industriale. Am construit noi linii de cale ferată, noi magistrale energetice. Am realizat mari hidrocentrale, ca „Porțile de Fier I", „Porțile de Fier II" și alte hidrocentrale în interiorul țării, am construit termocentrale. De fapt, am transformat și am reînnoit întreaga țară. Priviți localitățile patriei noastre; nu există oraș, nu există sat unde să nu se poată vedea munca fără preget a întregului popor, a tineretului patriei noastre! Prin munca noastră, sub conducerea partidului comunist, am făurit, într-adevăr, o Românie nouă, cum nu a fost niciodată pînă acum! *(Aplauze puternice, îndelungate, urale, ovații; se scandează: „Ceaușescu—România!")*.

Cu puțin înainte am participat la inaugurarea ultimului tronson al magistralei metroului din București, care asigură legătura între cartierele Militari și 23 August. S-a realizat un vis de mult al bucureștenilor, de a avea un metrou. Avem acum o linie de metrou de 27 km, care, în următorii 4—5 ani, va ajunge la circa 50 km. Și la această muncă, tineretul patriei noastre a participat cu întreaga

sa forță — și poate, într-adevăr, să spună că a fost prezent la chemarea partidului. *(Urale prelungite, ovații îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii!")*.

De la această mare adunare doresc să adresez tuturor celor care au lucrat la metrou — specialiștilor, muncitorilor, tinerilor, armatei — cele mai calde felicitări și urarea de noi și noi succese. *(Aplauze puternice, îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii !")*.

Sînt multe lucrările pe care le-am realizat în anii construcției socialiste, atît în industrie, cît și în agricultură, precum și în construcții, în știință și cultură. Consider însă că una din cele mai importante lucrări este Canalul Dunăre-Marea Neagră, care va intra în curînd în funcțiune și care asigură Dunării o nouă ieșire la Marea Neagră, ceea ce va avea o mare importanță economică pentru patria noastră. În această activitate, tineretul a avut de executat un tronson important și care se pare că a fost printre cele mai grele, dar s-a achitat cu cinste de misiune și deja cu o săptămînă în urmă a terminat lucrarea. De fapt, se poate spune că tineretul patriei noastre și-a înscris numele în construirea acestui canal ! *(Urale și aplauze puternice, îndelungate)*.

Vor trece secole și toți care vor trece pe acest canal vor putea privi monumentul pe care îl va ridica tineretul ca un simbol al spiritului revoluționar, al muncii eroice desfășurate de tineretul patriei noastre la realizarea acestui canal, în întreaga țară ! *(Aplauze și urale îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii !")*.

Dar ceea ce este mai important decît toate construcțiile este faptul că tineretul patriei noastre a învățat să muncească și să trăiască în spirit revoluționar, că și-a însușit înalta concepție revoluționară despre lume și viață. În această muncă uriașă, în lupta revoluționară s-a creat un tineret revoluționar, un om nou, constructor conștient al socialismului și comunismului — și aceasta constituie cea mai măreață înfăptuire a revoluției socialiste, a partidului nostru ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii !")*.

Este foarte bine că am organizat această mare manifestare în cinstea brigadierilor, dar consider că, pentru a cinsti permanent munca eroică a tineretului, este bine ca în fiecare an să avem o Zi a tinerilor brigadieri, a tinerilor revoluționari crescuți în muncă și luptă. *(Aplauze și urale puternice, îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii !")*. Am în vedere ca aceasta să aibă loc în fiecare an în luna august, în a treia duminică a acestei luni. *(Aplauze puternice)*.

În același timp, mă gîndesc că ar fi bine ca, pe lîngă monumentul pe care îl vom face la Canal, să realizăm în capitala patriei noastre un monument lucrat de tineret, al tinerilor brigadieri, pe un bulevard al brigadierilor. *(Aplauze și urale puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii !")*.

Dragi tovarăși și prieteni,

Pentru înfăptuirile obținute în toate domeniile, adresez tinerilor brigadieri, tineretului patriei noastre, întregului popor român cele mai calde felicitări și urarea de noi și noi succese în înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea, a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează: „Ceaușescu și poporul !")*.

Dragi tovarăși și prieteni,

În aceste momente cinstim și sărbătorim pe brigadieri, tineretul patriei noastre. Dar trebuie să ne gîndim la viitor. Mîndrindu-ne cu ceea ce am înfăptuit pînă acum, trebuie să avem în vedere că, în fața noastră, Congresul al XII-lea al partidului și Conferința Națională au pus sarcini mărețe privind trecerea patriei la un nou stadiu de dezvoltare, realizarea unei noi calități a muncii și vieții în toate

domeniile, asigurarea independenței energetice și, mai cu seamă, înfăptuirea unei noi revoluții agrare.

Avem sarcina să ne angajăm cu toate forțele în înfăptuirea acestor programe, care vor asigura ridicarea patriei noastre pe o treaptă superioară de dezvoltare, vor asigura înfăptuirea Programului partidului. Am vorbit despre acestea în ultimele luni cu mai multe prilejuri, inclusiv la recenta consfătuire cu activul de partid. Este necesar să înțelegem că ne aflăm într-o nouă etapă de luptă revoluționară, că tot ceea ce am înfăptuit pînă acum asigură mersul ferm înainte al revoluției noastre de transformare a țării, de înălțare a ei pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație, de ridicare continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului, de întărire a independenței și suveranității României! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !").*

Plenara Comitetului Central al partidului din iunie a adoptat un vast program pentru transformarea naturii, pentru a asigura condițiile necesare obținerii unei producții agricole bune în orice condiții de climă. Cunoașteți prevederile acestui program. Nu doresc să le menționez acum. Dar în realizarea lui avem în vedere ca tineretul să execute cel puțin 500 000 ha de irigații, plus alte lucrări de desecări și de ameliorare a solului. Deci, dorim ca tinerii brigadieri, tineretul patriei noastre să-și înscrie numele și în această uriașă activitate revoluționară de transformare a naturii, de punere a unei baze trainice pentru bunăstarea poporului, pentru independența patriei ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !", „Ceaușescu — tinerii !").*

Am deplina convingere că tineretul patriei noastre se va achita cu cinste de această înaltă misiune, că noile șantiere în domeniul agriculturii, dar și varianta a II-a a Canalului Dunăre—Marea Neagră — care trebuie terminată în următorii doi ani —, noul canal între București

și Dunăre, precum și noile canale magistrale de irigații vor da prilejul afirmării forței și capacității creatoare a tinerilor patriei noastre. Sînt convins că noi detașamente de brigadieri și de tineri — muncitori, țărani, intelectuali —, fără deosebire de naționalitate, se vor avînta cu întregul lor elan tineresc pentru a demonstra forța revoluționară, de muncă și de creație a unui tineret stăpîn pe destinele sale, participant conștient, împreună cu întregul popor, la făurirea viitorului liber, comunist al României ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu — tinerii !").*

Odată cu trecerea la realizarea noilor obiective, trecem, de fapt, la un nou stadiu de dezvoltare a acțiunilor tineretului, a brigăzilor de tineret în munca de transformare a patriei, a naturii și, în același timp, de ridicare la un nivel superior a conștiinței revoluționare a tineretului patriei, a întregului nostru popor. Trebuie să avem permanent în minte că făurim o societate nouă și, odată cu ea, făurim un om nou, că omul societății socialiste și comuniste trebuie să fie un om stăpîn pe toate cuceririle științei, pe tot ce a creat mai bun cunoașterea umană, în toate domeniile ! Numai un asemenea tineret, înarmat cu cele mai noi cuceriri ale științei din toate domeniile, va fi un tineret revoluționar, va ști să ducă mai departe făclia libertății și progresului, va reprezenta garanția întăririi patriei noastre, a asigurării independenței și suveranității ei, a viitorului său comunist ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu — tinerii !").*

De la această mare adunare, adresez întregului tineret al patriei noastre chemarea revoluționară de a se angaja cu tot elanul tineresc atît în lupta și munca pentru realizarea Programului partidului, cît și în munca și lupta pentru însușirea a tot ce este mai nou în știință, în tehnică, în cunoașterea umană, pentru a deveni revoluționari permanenți, pentru a manifesta în toate împrejurările re-

ceptivitate și fermitate în lupta pentru nou, împotriva a tot ce este vechi și perimat, pentru a asigura întotdeauna mersul înainte al patriei noastre spre progres și civilizație ! (*Aplauze și urale puternice, prelungite*). Doresc ca tineretul patriei noastre să trăiască și să muncească în spirit revoluționar, comunist, să asigure viitorul patriei noastre ! (*Aplauze și urale prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii !", „Ceaușescu — P.C.R. !"*).

Dragi tovarăși și prieteni,

Sîntem angajați într-o mare operă de transformare revoluționară a patriei ; de aceea avem nevoie de pace, atît noi, cît și toate popoarele lumii. În acest spirit, partidul și guvernul nostru, întregul popor român acționează cu toată hotărîrea pentru pace, pentru colaborare, pentru a asigura dreptul fiecărui om, al fiecărui popor la viață, la libertate, la independență !

Nu există drept mai important decît dreptul de a trăi în pace, de a trăi liber ! Și vom face totul pentru a ne aduce contribuția la victoria păcii, la dezarmare, și în primul rînd la dezarmare nucleară ! (*Aplauze și urale prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — pace !"*).

Considerăm că este necesar să se facă totul pentru a se opri amplasarea rachetelor cu rază medie de acțiune în acest an. Este necesar ca toate popoarele, toți oamenii politici, toți cei cărora le sînt scumpe viața și libertatea să-și ridice glasul, să-și unească eforturile pentru a impune oprirea amplasării noilor rachete și trecerea la retragerea și distrugerea celor existente !

Nu vrem rachete nucleare în Europa ! Vrem o Europă fără arme nucleare, o Europă a colaborării pașnice, a bunăstării și fericirii ! (*Aplauze și urale prelungite ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — pace !"*).

Este necesar să facem totul pentru încetarea tuturor conflictelor militare, pentru soluționarea problemelor litigioase dintre state numai și numai prin tratative. Ne pronunțăm ferm pentru realizarea unei noi ordini economice mondiale, care să ducă la lichidarea subdezvoltării, a împărțirii lumii în bogați și săraci, pentru o lume mai dreaptă și mai bună, în care fiecare națiune să se poată dezvolta liber, așa cum dorește, fără nici un amestec din afară ! (*Aplauze puternice, îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — pace !"*).

Apreciem mișcările pentru pace din Europa, de pretutindeni și avem ferma convingere că, acționînd cu și mai multă hotărîre, unindu-și forțele, popoarele lumii pot opri cursa înarmărilor, pot asigura pacea, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, pot asigura dreptul oamenilor la viață, la libertate. (*Aplauze și urale prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — pace !"*).

În această luptă uriașă, tinerei generații îi revine un rol de mare însemnătate — și doresc ca tineretul patriei noastre să-și întărească continuu legăturile și solidaritatea cu tineretul de pretutindeni pentru a pune capăt războaielor.

Dorim să transformăm natura în patria noastră, să ridicăm noi cetăți ale industriei, agriculturii, științei și culturii, dar dorim ca acestea să nu fie distruse de o bombă atomică !

De aceea trebuie să facem totul, să nu precupețim nimic pentru a apăra pacea. Aceasta corespunde intereselor fiecărei națiuni, fiecărui popor din Europa și din întreaga lume. De aceea, avem convingerea că putem să asigurăm pacea în întreaga lume. (*Aplauze și urale puternice, îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — pace !"*).

Dragi tovarăși și prieteni,

În încheiere, doresc să subliniez încă o dată că partidul, poporul nostru dau o înaltă apreciere activității tinerei generații, întregului tineret și au ferma convingere că și în viitor tineretul patriei noastre va fi la datorie, acolo unde o cer partidul, patria, cauza socialismului și comu-

nismului! *(Urale puternice, îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii !“).*

Vă urez tuturor, întregului tineret al patriei noastre succese tot mai mari în muncă, în învățătură, în viață, în lupta revoluționară! Să creșteți falnici așa cum sînt codrii patriei noastre, care au crescut liberi și niciodată n-au servit decît poporul român! *(Aplauze și urale puternice, prelungite).* În tot ceea ce veți face, să aveți în minte cauza poporului, a libertății, a independenței, cauza socialismului, a comunismului, cauza păcii și colaborării internaționale! *(Aplauze și urale puternice, îndelungate ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — tinerii !“).*

Regret că nu mai sînt tînăr, dar am satisfacția că atunci, la vîrsta voastră, am servit cu toată ființa cauza partidului și a poporului și am convingerea că tineretul patriei noastre își va face și el, la fel, datoria în orice împrejurări! *(Aplauze și urale îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii !“).* Dar, deși nu mai sînt tînăr, mă simt în mijlocul tineretului, mă simt tînăr! Sînt comunist și voi face totul pentru fericirea poporului meu, a patriei, a tineretului, pentru cauza comunismului! *(Urale și aplauze puternice, îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“, „Ceaușescu — tinerii !“).*

Încă o dată, vă urez succese tot mai mari în muncă și în viață, în lupta revoluționară! Multă sănătate și multă fericire! *(Aplauze și urale puternice, îndelungate).*

Trăiască entuziastul tineret al României socialiste! *(Aplauze și urale puternice, prelungite).*

Trăiască Uniunea Tineretului Comunist, organizația revoluționară a tineretului român! *(Urale puternice, prelungite ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — tinerii !“).*

Trăiască poporul român, constructor conștient al socialismului și comunismului! *(Urale și aplauze puternice, îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“)*

Trăiască Partidul Comunist Român, conducătorul glorios al poporului român pe calea socialismului și comu-

nismului, a bunăstării și fericirii! *(Urale și aplauze puternice, îndelungate ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

Trăiască solidaritatea internațională a tuturor forțelor care se pronunță pentru pace!

Trăiască colaborarea și pacea în lume! *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Pace, pace, pace !“, „Ceaușescu — pace !“. Într-o atmosferă de puternică însuflețire și mare entuziasm, zeci de mii de tineri aflați pe marele stadion ovaționează minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru Republica Socialistă România, pentru secretarul general al partidului, președintele țării).*

MESAJ ADRESAT DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, BIROULUI POLITIC AL C.C. AL PARTIDULUI COMUNIST AL UNIUNII SOVIETICE, TOVARĂȘULUI IURI VLADIMIROVICI ANDROPOV, SECRETAR GENERAL AL C.C. AL PARTIDULUI COMUNIST AL UNIUNII SOVIETICE

MOSCOVA

— 22 august 1983 —

Stimate tovarășe Iuri Vladimirovici Andropov,

Comitetul Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român a analizat problemele opririi neîntîrziate a cursei înarmărilor, și în primul rînd ale înarmărilor nucleare, și în acest cadru desfășurarea negocierilor de la Geneva dintre U.R.S.S. și S.U.A. privind rachetele cu rază medie de acțiune și vă adresează, în legătură cu aceasta, considerentele și propunerile sale.

După cum este cunoscut, Uniunea Sovietică a prezentat, de asemenea, numeroase propuneri în legătură cu armele nucleare cu rază medie de acțiune și, în general, cu măsurile de dezarmare.

În Declarația comună adoptată la întîlnirea conducătorilor de partid și de stat din unele țări socialiste europene

la 28 iunie a.c., țările noastre au subliniat că este necesar să se facă totul pentru ca în acest an să se ajungă, în cadrul negocierilor sovieto-americane de la Geneva, la înțelegeri privind neamplasarea în Europa de noi rachete cu rază medie de acțiune și reducerea celor existente.

România consideră că este posibil să se încheie cu succes în acest an negocierile sovieto-americane de la Geneva și că în prezent se impune, pînă nu este prea tîrziu, să se acționeze de ambele părți, pe bază de propuneri reciproc acceptabile, într-un spirit de conlucrare, pentru a se conveni un acord care să corespundă intereselor și aspirațiilor popoarelor europene, ale popoarelor sovietice, ale păcii și securității pe continent și în lume.

Cît timp se desfășoară negocierile și cît timp există o cît de mică șansă de a se ajunge la neamplasarea de noi rachete, trebuie făcut totul pentru a se obține rezultate pozitive, pentru a asigura succesul tratativelor.

În cazul că pînă la sfîrșitul acestui an nu se va ajunge la un acord, România consideră că ar trebui făcut totul pentru a se conveni amînarea amplasării de noi rachete nucleare în Europa cel puțin pînă la sfîrșitul anului 1984, începutul anului 1985, urmînd ca în acest răstimp să fie continuate negocierile pentru a se realiza o înțelegere. Aceasta ar demonstra dorința ambelor părți de a se realiza un acord prin negocieri, ar răspunde așteptărilor și ar fi salutată de popoarele europene, de toate popoarele lumii, deoarece ar evita amplasarea de noi rachete cu arme nucleare, care ar deschide calea intensificării cursei înarmărilor și sporirii pericolului de război.

Considerăm că ar avea o mare importanță ca Uniunea Sovietică să dea garanții în sensul declarațiilor anterioare că, în perioada continuării negocierilor, va opri desfășurarea de noi rachete cu rază medie de acțiune și modernizarea lor și va reduce în mod unilateral o parte a acestora aflate în zona europeană a teritoriului U.R.S.S.

În condițiile că nu se va ajunge la un acord în legătură cu aceste propuneri, România consideră că ar fi posibil să se aibă în vedere cel puțin să nu fie amplasate rachete nucleare cu rază medie de acțiune pe teritoriul Republicii Federale Germania, Republicii Democrate Germane, Republicii Socialiste Cehoslovace și al altor state, ca o măsură intermediară pînă la realizarea unui acord final în cadrul negocierilor sovieto-americane.

România apreciază că, pînă la eliberarea totală a continentului de orice fel de armament nuclear, o mare importanță prezintă crearea de zone denuclearizate pe continent. În spiritul documentelor comune, inclusiv al Declarației adoptate la Moscova la 28 iunie a.c., România consideră că se impune să se acționeze pentru sprijinirea eforturilor consacrate creării de zone denuclearizate în Balcani, în nordul Europei și în alte părți ale continentului.

În interesul opririi cursei înarmărilor, al dezarmării și securității pe continent, considerăm că în prezent se impune să întreprindem acțiuni și să intensificăm eforturile pentru a se ajunge la înghețarea cheltuielilor militare și trecerea la reducerea lor, în conformitate cu înțelegerile convenite și înscrise în documentele comune ale țărilor noastre.

În acest sens, România propune ca U.R.S.S. și S.U.A. să adopte hotărîri unilaterale de înghețare a cheltuielilor militare pe viitorii doi ani la nivelul anului 1983 și în această perioadă de doi ani să se desfășoare negocieri în vederea trecerii la reducerea cheltuielilor militare. Aceasta ar avea o mare importanță politică, nu va afecta securitatea și capacitatea de apărare a celor două țări, ar fi o contribuție practică la politica de dezarmare, la creșterea încrederii și securității internaționale.

Acum mai mult ca oricînd se impune să se manifeste spirit de inițiativă și să se adopte noi măsuri care să ducă la destindere și înțelegere internațională, la asigurarea condițiilor de pace și securitate pentru popoarele țărilor socialiste, ale tuturor popoarelor lumii, pentru întărirea colaborării internaționale.

Prezentînd aceste propuneri din dorința de a se ajunge la înțelegeri care să ducă la succesul negocierilor sovieto-americane de la Geneva, la oprirea cursei înarmărilor și trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, Comitetul Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român își exprimă convingerea că dumneavoastră, Uniunea Sovietică vor face totul pentru a se opri amplasarea noilor rachete cu rază medie de acțiune și retragerea celor existente, pentru o Europă fără arme nucleare, o Europă a păcii și colaborării.

Acționînd în spiritul înțelegerilor comune, România este hotărîtă ca și în viitor să facă totul pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare româno-sovietice, pentru extinderea conlucrării lor în lupta pentru pace, dezarmare, independență națională și socialism.

Cu salutări tovărășești,

NICOLAE CEAUȘESCU

MESAJ ADRESAT DE TOVARĂŞUL NICOLAE CEAUŞESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, PREŞEDINTELUI STATELOR UNITE ALE AMERICII, EXCELENŢEI-SALE DOMNULUI RONALD REAGAN

CASA ALBĂ — WASHINGTON D.C.

— 22 august 1983 —

Stimate domnule preşedinte,

Poporul român, ca şi toate popoarele europene, este profund preocupat de posibilitatea trecerii la amplasarea de noi rachete cu rază medie în Europa, care ar crea o situaţie deosebit de gravă în Europa şi în lume, ar deschide calea intensificării cursei înarmărilor, ar creşte pericolul de război, şi în primul rînd de război nuclear, şi ar pune în primejdie existenţa tuturor popoarelor europene, însăşi existenţa vieţii, a civilizaţiei umane.

Avînd în vedere angajamentele şi declaraţiile dumneavoastră, potrivit cărora Statele Unite ale Americii sînt pentru reducerea şi lichidarea armamentului nuclear din Europa, consider că trebuie făcut totul pentru încheierea cu succes în acest an a negocierilor sovieto-americane de la Geneva privind rachetele cu rază medie de acţiune, ceea ce ar corespunde intereselor şi aspiraţiilor arzătoare ale popoarelor europene şi ale poporului american şi ar avea profunde implicatii pozitive în viaţa internaţională actuală.

Împărtăşindu-vă îngrijorarea mea în legătură cu faptul că pînă în prezent nu s-au înregistrat progrese la negocierile sovieto-americane de la Geneva, apreciez că este încă timp ca, prin noi eforturi, prin tratative desfăşurate într-un spirit de conlucrare şi acţionîndu-se cu întreaga răspundere şi de o parte, şi de alta, să se ajungă repede la un acord corespunzător, care să asigure oprirea amplasării de noi rachete, retragerea şi distrugerea celor existente, ca o măsură intermediară pe calea eliberării continentului de orice arme nucleare.

Cît timp se desfăşoară negocierile şi cît timp există o cît de mică şansă de a se ajunge la neamplasarea de noi rachete, este necesar să se facă totul pentru succesul tratativelor sovieto-americane de la Geneva.

În cazul că nu se va ajunge în cadrul acestor negocieri la un acord pînă la sfîrşitul acestui an, România consideră că ar trebui făcut totul pentru a se ajunge la o înţelegere ca hotărîrea N.A.T.O. privind amplasarea de noi rachete cu rază medie de acţiune să fie amînată cel puţin pînă la sfîrşitul anului 1984, începutul anului 1985. Aceasta ar da posibilitatea continuării tratativelor şi încheierii lor cu rezultate pozitive şi ar demonstra dorinţa atît a S.U.A., cît şi a U.R.S.S. de a răspunde aşteptărilor şi intereselor popoarelor europene, ale popoarelor lumii, ale păcii, încrederii şi securităţii pe continent. În perioada continuării negocierilor, U.R.S.S. să dea garanţii, în sensul declaraţiilor anterioare, că va opri desfăşurarea de noi rachete cu rază medie de acţiune şi modernizarea lor şi că va reduce în mod unilateral o parte a acestora aflate în zona europeană a teritoriului Uniunii Sovietice.

În condiţiile în care nu se va ajunge la un acord în această privinţă, România consideră că ar fi posibil să se aibă în vedere cel puţin să nu fie amplasate rachete cu rază medie de acţiune pe teritoriul Republicii Federale Germania, Republicii Democrate Germane, Republicii Socialiste Cehoslovace şi al altor state, ca o măsură inter-

mediară, pînă la realizarea unei înțelegeri finale privind rachetele cu rază medie de acțiune în Europa.

România consideră că, pînă la eliberarea completă a Europei de orice fel de arme nucleare, ar avea o mare importanță crearea de zone denuclearizate pe continent. În acest spirit se impune să se acționeze în sprijinul eforturilor consacrate creării de zone denuclearizate în Balcani, în nordul Europei și în alte părți ale continentului, ca o parte integrantă a procesului de înfăptuire a dezarmării și securității pe continent.

România propune ca S.U.A. și U.R.S.S. să adopte hotărîri unilaterale de înghețare a cheltuielilor militare pe următorii doi ani la nivelul anului 1983 și în această perioadă să se desfășoare negocieri în vederea trecerii la reducerea cheltuielilor militare. O asemenea măsură ar avea o mare importanță politică, nu ar afecta securitatea nici uneia dintre părți, ar răspunde intereselor popoarelor și ar contribui la creșterea climatului de încredere și securitate internațională.

Tocmai în actualele circumstanțe internaționale este mai necesar ca oricînd să se manifeste spirit de inițiativă și să se adopte noi măsuri care să ducă la reducerea tensiunii internaționale, la oprirea cursei înarmărilor, și în primul rînd a înarmărilor nucleare, la întărirea politicii de pace, destindere și colaborare internațională.

Îmi exprim convingerea că, în spiritul apelului pe care vi-l adresez în numele poporului român, al meu personal, dumneavoastră, S.U.A. vor face totul pentru încheierea cu succes a negocierilor sovieto-americane de la Geneva, pentru a opri escaladarea înarmărilor nucleare în Europa, pentru a se ajunge la măsuri concrete de dezarmare nucleară pe continent, care reprezintă un deziderat vital al tuturor popoarelor europene, al tuturor popoarelor și ar contribui la destinderea și îmbunătățirea climatului vieții internaționale.

Folosesc acest prilej pentru a-mi exprima convingerea că, acționînd în spiritul înțelegerilor și documentelor convenite la nivel înalt între statele noastre, se vor extinde în continuare raporturile bilaterale dintre cele două țări și popoare și se va intensifica, totodată, conlucrarea în interesul politicii de pace, dezarmare, colaborare și respect al independenței naționale a tuturor popoarelor.

Cu deosebită considerație,

NICOLAE CEAUȘESCU

MESAJ ADRESAT LUCRĂTORILOR DIN DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI CU PRILEJUL ÎMPLINIRII A 35 DE ANI DE LA CREAREA ORGANELOR DE SECURITATE

— 29 august 1983 —

Stimați tovarăși,

Cu prilejul împlinirii a 35 de ani de la crearea organelor de securitate — moment de o importanță deosebită în desfășurarea procesului de transformare socialistă a societății românești, de făurire și întărire a statului democrației muncitorești, revoluționare — doresc să adresez lucrătorilor de securitate, tuturor cadrelor Departamentului Securității Statului și Ministerului de Interne un salut călduros și cele mai bune urări.

În înfăptuirea revoluției socialiste și trecerea la construcția noii orînduiri, în procesul complex de întărire a rolului clasei muncitoare, al maselor populare în transformarea revoluționară a societății, în consolidarea puterii muncitorești-țărănești a trebuit să creăm un stat nou, un aparat de stat nou, care să slujească și să apere interesele poporului, să organizeze și să conducă activitatea de realizare în viață a politicii partidului în toate domeniile construcției socialiste. Succesele istorice obținute de clasa muncitoare, de poporul nostru în lichidarea vechii orînduiri

și edificarea noii societăți, în înaintarea neabătută a patriei pe calea socialismului, a progresului și bunăstării sînt rezultatul creșterii continue a rolului partidului în societate, al întăririi statului nostru socialist. În acest cadru, organele de securitate și miliție — ca organe ale puterii populare, slujind interesele socialismului, ale întregului popor — au contribuit activ la desfășurarea cu succes a revoluției și construcției socialiste în România. Acționînd sub îndrumarea și conducerea nemijlocită a partidului, ele și-au perfecționat continuu activitatea, răspunzînd în condiții tot mai bune importantelor sarcini ce le-au revenit în această perioadă. Îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului, înlăturînd o serie de lipsuri și abuzuri care s-au manifestat în munca lor, organele de securitate au adus o contribuție de seamă la întărirea legalității socialiste, a ordinii sociale și de stat, slujind cu credință cauza revoluției, a socialismului, interesele de libertate, bunăstare și progres ale poporului român.

Pentru activitatea desfășurată în toți acești ani și pentru contribuția adusă la înfăptuirea politicii partidului, la consolidarea și dezvoltarea noii orînduiri, la toate marile realizări obținute de poporul nostru pe calea socialismului, adresez, cu prilejul acestei aniversări, cele mai calde felicitări activului de partid, cadrelor de conducere și tuturor lucrătorilor din organele de securitate, din Departamentul Securității Statului și Ministerul de Interne.

Actuala etapă istorică de dezvoltare a societății românești pune sarcini deosebite în fața tuturor sectoarelor construcției noastre socialiste, a întregului popor. Pe baza analizei aprofundate a stadiului actual al societății, a cerințelor obiective ale mersului nostru înainte pe calea progresului, a făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, Congresul al XII-lea și Conferința Națională ale partidului au stabilit un vast program de dezvoltare economico-socială a țării și de ridicare a ei pe o treaptă superioară, de adîncire continuă a democrației socialiste

și de realizare a unei noi calități a muncii și vieții în toate domeniile de activitate. În acest cadru, în spiritul prevederilor Programului partidului, au fost puse sarcini și obiective deosebit de importante privind întărirea rolului statului socialist în conducerea democratică a societății, perfecționarea și ridicarea pe o nouă treaptă calitativă a întregii activități a aparatului de stat. În acest context, sarcini deosebite revin și organelor de securitate și miliție, tuturor organelor Ministerului de Interne, chemate să asigure apărarea și dezvoltarea proprietății socialiste — baza bunăstării oamenilor muncii —, a ordinii publice, a avuției, liniștii și vieții tuturor cetățenilor, a cuceririlor democratice, revoluționare ale poporului. Noua calitate trebuie să se manifeste plenar și în activitatea organelor de securitate, a tuturor lucrătorilor din acest sector.

Societatea socialistă și comunistă pe care o edificăm în România presupune o largă democrație, participarea activă a maselor populare, a poporului la conducerea vieții economice și sociale, a întregii societăți — și aceasta cere să asigurăm intronarea trainică în toate sectoarele de activitate a unui înalt spirit de responsabilitate, de ordine și disciplină socială. În acest cadru, organele de securitate și miliție, acționînd în spiritul legilor statului nostru socialist, trebuie să vegheze permanent la aplicarea și respectarea strictă a legislației socialiste — ca expresie a voinței și intereselor întregului popor —, să acționeze cu cea mai mare fermitate pentru prevenirea oricăror încălcări și abateri de la normele și reglementările societății noastre, de la regulile de conviețuire socială. Nici o încălcare a legii să nu rămînă nepedepsită, și, în același timp, nimeni să nu fie sancționat fără să fie vinovat !

Ținînd seama de faptul că edificăm socialismul în condiții cînd, pe plan internațional, are loc o agravare deosebită, o intensificare a activității cercurilor imperialiste, a forțelor reacționare, neofasciste, care desfășoară o activitate de subminare a socialismului, este necesar să ne îngrijim permanent de întărirea capacității de apărare a statului, astfel încît, în orice împrejurare, să putem da o ripostă hotărîtă tuturor încercărilor de a atenta la libertatea și independența patriei, la cuceririle noastre socialiste, la liniștea și pacea poporului. Dovedind vigilență și intransigență revoluționară, organele de securitate trebuie să zădărnicească orice tentative de a lovi în interesele poporului, să manifeste o atitudine necruțătoare față de toți cei care se pun în slujba dușmanilor țării, trădează interesele națiunii noastre, ale patriei socialiste.

Lucrătorii de securitate au obligația de a promova consecvent spiritul revoluționar în întreaga lor muncă și viață, de a-și ridica necontenit nivelul pregătirii politico-ideologice, științifice și profesionale, spre a fi întotdeauna gata să-și îndeplinească cu competență și răspundere misiunile încredințate. Numai perfecționîndu-și necontenit pregătirea profesională și politică, sporindu-și permanent spiritul ofensiv, discernămîntul și combativitatea în muncă, lucrătorii organelor de securitate vor putea servi în bune condiții țara, poporul, cauza socialismului și comunismului în România !

În întreaga lor viață și activitate, ei trebuie să manifeste un înalt spirit de partid, răspundere comunistă, cinste și corectitudine, abnegație și spirit de sacrificiu în slujirea idealurilor nobile ale socialismului, a intereselor supreme ale patriei, partidului și poporului.

Ca organe ale statului socialist, ale democrației muncitorești, revoluționare, organele de securitate au datoria să acționeze permanent — în toate împrejurările — în strînsă legătură cu organele democratice ale oamenilor muncii, cu masele largi populare în îndeplinirea sarcinilor și răspunderilor încredințate de partid și popor, în asigurarea muncii pașnice, a libertății și independenței națiunii noastre socialiste ! Ele trebuie să-și desfășoare întreaga activitate sub conducerea directă și permanentă a partidului, să răspundă nemijlocit în fața partidului de

felul cum aplică politica partidului și statului în acest important sector al construcției noastre socialiste.

Îmi exprim convingerea că toți comuniștii, întregul efectiv al organelor de securitate vor face și în viitor totul pentru ca, sub conducerea partidului, să-și aducă o contribuție sporită la întărirea statului socialist, la apărarea cuceririlor socialiste, a independenței și suveranității patriei, la înfăptuirea mărețelor obiective ale făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintării României spre comunism.

Cu această convingere, urez tuturor lucrătorilor din organele de securitate, oamenilor muncii și întregului personal din cadrul Ministerului de Interne noi și tot mai mari succese în întreaga lor activitate, multă sănătate și fericire !

NICOLAE CEAUȘESCU

CUVÎNT LA ÎNTÎLNIREA CU LOCUITORII DIN CHILIA VECHE

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Tulcea

— 3 septembrie 1983 —

Dragi tovarăși,

Doresc, în primul rînd, să vă adresez un salut călduros și cele mai bune urări din partea mea, a Comitetului Central, a Consiliului de Stat și a guvernului.

Ne aflăm în Delta Dunării pentru a stabili măsurile de reorganizare a activității de valorificare complexă. În acest cadru, am hotărît ca localitatea Chilia Veche să devină centrul de unde se va conduce întreaga activitate din Delta Dunării. Aici va funcționa Centrala Deltei.

Avem în vedere ca această localitate să devină un oraș agroindustrial, să se bazeze pe agricultură, dar vom dezvolta și industria, transportul, vom realiza aici și un port, portul Chilia.

Activitatea centralei trebuie să înceapă din acest an. Anul viitor vom începe — pe baza planului de sistematizare care se va elabora — și construcțiile de locuințe, social-culturale și cele industriale, ca și amenajarea portului, în așa fel încît pînă în 1985 să apară aici conturul noului oraș agroindustrial.

Cînd am vorbit mai înainte cu dumneavoastră, cineva a spus că trebuie să facem o Chilie nouă. Sigur, trebuie să facem o Chilie care să fie demnă de anii construcției socialiste, să asigure locuitorilor condiții de muncă, de viață, de învățătură echivalente din toate punctele de vedere cu tot ceea ce se realizează în întreaga patrie a noastră, în România. Va trebui însă să ne așezăm încă din acest an pe muncă temeinică. Sînteți de acord ? *(Mulțimea, într-un singur glas, răspunde : „Da !").*

Atunci vom începe să realizăm o Chilie nouă, socialistă, care să devină un puternic centru agroindustrial, de transport și turism.

Cu aceasta, vă doresc succese cît mai mari și să realizăm cît mai rapid posibil ceea ce am stabilit. În trei-patru ani trebuie ca această zonă să devină o cîmpie înfloritoare — cu agricultură, cu zootehnie, cu piscicultură, cu industrie modernă și cu oameni harnici, care să ducă o viață demnă, tot mai bună.

Încă o dată vă urez succes în realizarea acestui obiectiv important în această parte a patriei noastre. Vă doresc multă sănătate, multă fericire !

La revedere, dragi tovarăși !

MESAJ ADRESAT PARTICIPANȚILOR LA REUNIUNEA REGIONALĂ EUROPEANĂ CONSACRATĂ ANULUI INTERNAȚIONAL AL TINERETULUI

— 5 septembrie 1983 —

Stimați participanți,

Îmi este deosebit de plăcut să vă adresez dumneavoastră, participanților la această importantă reuniune internațională, un cald salut prietenesc, împreună cu cele mai bune urări.

Reuniunea regională europeană consacrată Anului Internațional al Tineretului — care își începe astăzi lucrările — constituie un eveniment de seamă în viața tineretului, ea fiind chemată să dezbată probleme de mare importanță pentru unirea forțelor tinerei generații și creșterea aportului ei la dezvoltarea economico-socială a fiecărei țări, la lupta pentru progres social, colaborare și pace în lume. Noi considerăm că actuala reuniune, ca, de altfel, întreaga pregătire și desfășurare a Anului Internațional al Tineretului, trebuie să ducă la intensificarea participării tinerei generații din Europa și din toate țările lumii la eforturile generale pentru soluționarea marilor probleme ale epocii noastre, pentru făurirea unei lumi mai drepte și mai bune, a păcii și colaborării.

În viața internațională s-a ajuns la o încordare deosebită, la o intensificare fără precedent a cursei înarmărilor, ceea ce creează mari pericole la adresa păcii, independenței și vieții tuturor popoarelor. Problema fundamentală a epocii noastre este oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară. Nici o rațiune nu poate justifica politica de înarmare, adoptarea de noi programe de amplasare și desfășurare a armelor nucleare! Trebuie făcut totul pentru oprirea amplasării, în acest an, a rachetelor nucleare cu rază medie de acțiune în Europa, pentru retragerea și distrugerea celor existente! Noi considerăm că este încă timp ca, prin eforturi comune, să se ajungă la un acord corespunzător în această privință. În cazul cînd nu se va ajunge la un asemenea acord pînă la sfîrșitul acestui an, ar trebui să se convină amînarea amplasării rachetelor cel puțin pînă la finele anului 1984 sau începutul anului 1985, pentru a se da timpul necesar continuării cu toată hotărîrea a negocierilor. Este în interesul vital al tuturor popoarelor, al tinerei generații de a lupta în modul cel mai hotărît pentru ca Europa — de pe care au izbucnit în secolul nostru flăcările a două războaie mondiale — să devină un continent al păcii și colaborării, fără rachete, fără arme nucleare, de nici un fel!

Tineretul trebuie să se angajeze cu toate energiile în această luptă, să militeze activ, împreună cu popoarele țărilor lor, pentru oprirea cursei înarmărilor, pentru reducerea cheltuielilor militare, pentru crearea de zone denuclearizate în Europa și în alte regiuni ale lumii, pentru adoptarea de măsuri practice, concrete, de dezarmare. Este necesar să se acționeze cu cea mai mare hotărîre pentru eliminarea forței și a amenințării cu forța în relațiile internaționale, pentru soluționarea tuturor problemelor și conflictelor dintre state numai și numai prin mijloace pașnice, prin tratative. În zilele noastre nu există imperativ mai arzător decît de a preveni războiul, de a apăra

pacea, securitatea și viața popoarelor, de a îndepărta primejdia unei catastrofe nucleare!

Lupta tinerei generații pentru pace și dezarmare trebuie să se împletească strîns cu lupta popoarelor pentru lichidarea subdezvoltării — grav anacronism, ce afectează peste două treimi din populația globului —, a marilor decalaje economice și sociale dintre țările sărace și cele bogate, pentru instaurarea unei noi ordini economice, bazată pe deplină egalitate și echitate, care să asigure progresul mai rapid al țărilor rămase în urmă, să înlesnească accesul larg al popoarelor la cuceririle științei și tehnicii moderne.

În cadrul Anului Internațional al Tineretului trebuie acordată o atenție deosebită problemelor fundamentale ale tineretului, legate de asigurarea dreptului la muncă, la învățătură, la sănătate și cultură, la instrucție și educație. Este necesar să se întreprindă măsuri ferme pentru lichidarea șomajului, pentru reducerea cheltuielilor militare și crearea de noi locuri de muncă, pentru înlăturarea oricăror discriminări sociale și rasiale, care mai împiedică tineretul din multe țări ale lumii să se afirme plenar în muncă, în viața socială și în conducerea societății.

Tuturor statelor, guvernelor și popoarelor le revine nobila misiune de a forma tineretul în spiritul patriotismului, al păcii și prieteniei, al răspunderii pentru cultivarea și dezvoltarea marilor valori ale științei și culturii, ale civilizației umane. În același timp, este necesar să se acționeze cu forțe unite împotriva concepțiilor și mentalităților retrograde naționaliste, șovine, a rasismului și neofascismului, a propagandei războinice, a tuturor practicilor și manifestărilor care înjosesc ființa umană.

Făurind orînduirea nouă, socialistă, poporul român face totul pentru ca tineretul patriei noastre să se dezvolte într-un spirit sănătos, în spiritul muncii, al dragostei față de țară, al înțelegerii și colaborării cu celelalte popoare, al angajării și răspunderii față de destinul de pace și liniște al lumii în care trăiește. Și în viitor, tineretul român va

conlucra strîns, pe multiple planuri, cu tineretul din Europa și din întreaga lume, pentru triumful luptei pentru pace, securitate și dezarmare, pentru colaborare și destindere internațională.

Exprimîndu-mi convingerea că reuniunea dumneavoastră se va înscrie ca o contribuție de seamă la buna pregătire și desfășurare a Anului Internațional al Tineretului — care va trebui să constituie cadrul unor ample manifestări, menite să afirme puternic voința și hotărîrea tinerei generații de a-și făuri un viitor fericit, de pace, bunăstare și progres —, urez succes deplin lucrărilor sale !

NICOLAE CEAUȘESCU

Președintele
Republicii Socialiste România

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA PREȘEDINTELUI REPUBLICII BOTSWANA, PREȘEDINTELE PARTIDULUI DEMOCRATIC DIN BOTSWANA, QUETT K. J. MASIRE, ȘI A DOAMNEI G. MASIRE

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Socialistă România

— 6 septembrie 1983 —

Stimate domnule președinte al Republicii Botswana,

Stimată doamnă Masire,

Stimați oaspeți, prieteni și tovarăși,

Doresc să vă adresez, și în acest cadru, un cald salut prietenesc și să vă urez încă o dată, domnule președinte, bine ați venit în România socialistă.

Aceasta este prima vizită pe care o faceți în țara noastră și considerăm că ea va deschide perspectiva dezvoltării largi a relațiilor de prietenie și colaborare dintre țările și popoarele noastre.

În cadrul discuțiilor pe care le-am început astăzi, am căzut de acord să acționăm în direcția dezvoltării relațiilor economice, tehnico-științifice, culturale, să găsim căile

cooperării în industrie, în domeniul mineritului, în agricultură și alte sectoare de interes comun. Iată de ce doresc să exprim convingerea că vizita dumneavoastră, convorbirile și acordurile la care vom ajunge vor deschide largi posibilități pentru dezvoltarea relațiilor dintre țările noastre, în interesul ambelor popoare, al cauzei păcii și colaborării internaționale.

Domnule președinte,

În cursul convorbirilor vom face și un schimb de păreri asupra problemelor complexe ale vieții internaționale.

După cum este cunoscut, în viața internațională asistăm la o încordare deosebit de periculoasă, la intensificarea cursei înarmărilor, a acțiunilor care pun în pericol independența și libertatea multor popoare. În același timp, criza economică, politica financiară, și îndeosebi a dobînzilor înalte, au înrăutățit și mai mult situația țărilor în curs de dezvoltare, situația economică mondială în general.

Trebuie să subliniez că, față de această situație, popoarele acționează cu tot mai multă hotărîre împotriva politicii imperialiste și neocolonialiste, a politicii de forță și dictat, se pronunță ferm pentru relații bazate pe principiile egalității, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

Noi considerăm că în confruntarea dintre cele două tendințe diametral opuse din viața internațională este posibil să triumfe politica rațiunii, a păcii și colaborării internaționale. Aceasta necesită întărirea și mai puternică a colaborării și solidarității tuturor popoarelor și forțelor care se pronunță pentru o politică nouă, de egalitate între toate statele lumii.

Problema fundamentală a epocii noastre este dezarmarea, și în primul rînd dezarmarea nucleară, trecerea la

reducerea armamentelor, oprirea cursei înarmărilor. Mai mult ca oricînd este necesar să facem totul pentru a opri politica de înarmare, pentru asigurarea păcii, a dreptului vital al popoarelor, al oamenilor la existență, la independență, la pace.

În acest cadru, pentru Europa se pune problema opririi amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune și trecerii la retragerea și distrugerea celor existente. Noi considerăm că există posibilitatea realizării unei înțelegeri corespunzătoare, care să înlăture pericolul declanșării unei noi curse a înarmărilor nucleare în Europa și în întreaga lume. Este evident că trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, necesită asigurarea unui echilibru între cele două părți, dar acesta trebuie realizat nu prin noi armamente, ci prin reducerea celor existente la un nivel cît mai scăzut posibil.

În actuala situație încordată urmează ca, în aceste zile, să se încheie la Madrid reuniunea consacrată colaborării și păcii în Europa. Considerăm că adoptarea documentului care s-a convenit de țările participante, trecerea la organizarea unei conferințe pentru încredere și dezarmare în Europa reprezintă un factor important în politica de destindere și demonstrează că, atunci cînd se pornește de la interesele popoarelor, de la interesele păcii, este posibil să se ajungă la înțelegeri și la acorduri corespunzătoare în interesul tuturor statelor.

După cum este cunoscut, în lume există o serie de conflicte care provoacă zilnic uriașe pierderi umane și materiale și mențin permanent pericolul extinderii și dezvoltării confruntărilor militare. România se pronunță cu toată fermitatea pentru încetarea tuturor acestor conflicte, pentru soluționarea problemelor dintre state numai pe calea tratativelor, prin negocieri.

Sprijinim activ lupta poporului namibian pentru independență. Ne pronunțăm ferm pentru încetarea politicii de apartheid și discriminare rasială din Africa de Sud.

Considerăm că Africa de Sud trebuie să pună capăt cu desăvîrșire acțiunilor sale agresive împotriva statelor vecine.

România acordă o mare importanță relațiilor sale cu țările africane. Nu demult am vizitat un număr de state din Africa, între care unele vecine cu țara dumneavoastră. Considerăm că are o mare importanță soluționarea prin tratative a problemelor litigioase dintre unele state africane, întărirea unității și solidarității Organizației Unității Africane și preocuparea sa pentru colaborarea mai activă în domeniul dezvoltării economico-sociale independente a popoarelor africane.

Ca țară socialistă în curs de dezvoltare, România promovează largi relații cu toate țările în curs de dezvoltare. Ne pronunțăm ferm pentru acțiuni comune în vederea lichidării subdezvoltării, pentru tratative cu țările dezvoltate, pentru o nouă ordine economică mondială.

Deși în viața internațională continuă să se manifeste diferite tendințe diametral opuse, să se dezvolte contradicțiile dintre diferite state și grupări de state, noi considerăm că există posibilitatea reală — și subliniez încă o dată acest lucru — de a se ajunge la înțelegeri corespunzătoare în vederea soluționării problemelor în interesul fiecărei națiuni, al păcii și colaborării internaționale.

Avem ferma convingere că, acționînd unite, popoarele dispun de forța necesară pentru a schimba cursul actual al politicii internaționale, pentru a asigura triumful unei politici noi, democratice, realizarea unei lumi mai drepte și mai bune.

Doresc încă o dată să exprim dorința noastră de a întări colaborarea între România și Botswana, atît pe plan bilateral, cît și pe arena internațională. Consider că aceasta răspunde pe deplin intereselor celor două țări și popoare, cauzei generale a colaborării, păcii și independenței.

Ridic acest pahar pentru progresul și fericirea poporului Botswanei ;

— pentru prietenia și colaborarea dintre țările și popoarele noastre ;

— în sănătatea dumneavoastră, domnule președinte, și a doamnei Masire ;

— pentru pace și colaborare internațională ;

— în sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze).*

MESAJ ADRESAT CONGRESULUI SOCIETĂȚII DE CRUCE ROȘIE DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

— 8 septembrie 1983 —

La deschiderea lucrărilor Congresului Societății de Cruce Roșie din Republica Socialistă România, doresc ca, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și al guvernului, precum și al meu personal, să adresez delegaților și invitaților la congres, precum și activului obștesc și tuturor membrilor organizației un salut călduros și cele mai bune urări.

Actualul congres al Organizației de Cruce Roșie are loc în condițiile cînd întregul nostru popor desfășoară o intensă activitate pentru înfăptuirea mărețelor obiective și sarcini stabilite de Congresul al XII-lea și de Conferința Națională ale partidului în vederea dezvoltării societății noastre într-o etapă superioară, a creșterii mai puternice a potențialului economic și social al țării, a realizării unei noi calități a muncii și vieții în toate domeniile de activitate. Rezultatele obținute în dezvoltarea producției industriale și agricole, în mai buna gospodărire a avuției materiale, în activitatea generală de înfăptuire a planuri-

lor și programelor de producție asigură condiții pentru înfăptuirea consecventă în viață a politicii partidului de ridicare continuă a nivelului de trai al poporului român.

În cadrul acestei politici — care pune în centrul preocupărilor omul, ridicarea gradului de civilizație și bunăstare a poporului —, partidul și statul nostru acordă o atenție deosebită ocrotirii sănătății publice, perfecționării activității în acest important sector al vieții sociale.

Integrîndu-se eforturilor întregului popor, Societatea de Cruce Roșie — membră a Frontului Democrației și Unității Socialiste, largă organizație de masă, ce reunește în rîndurile sale peste 7 000 000 de membri — aduce o contribuție de seamă la aplicarea politicii sanitare și sociale a partidului și statului. Apreciem în mod deosebit aportul sutelor de mii de activiști obștești ai Crucii Roșii, care militează, cu pasiune și devotament, pentru apărarea sănătății și lărgirea orizontului de cultură sanitară a maselor, pentru promovarea spiritului umanist, de răspundere civică și întrajutorare umană în societatea noastră.

Pentru rezultatele dobîndite adresez Societății de Cruce Roșie, activiștilor și tuturor membrilor organizației calde felicitări și urarea de a obține noi succese în îndeplinirea sarcinilor de mare importanță socială ce le revin în cadrul societății noastre.

Analizînd activitatea desfășurată pînă acum, Congresul Societății de Cruce Roșie va trebui să stabilească mijloacele și căile îmbunătățirii în continuare a acestei activități, în vederea creșterii contribuției sale la înfăptuirea importantelor obiective ale politicii partidului în domeniul social, al ocrotirii sănătății poporului. Atrăgînd la activitatea lor mase tot mai largi de cetățeni, îndeosebi tineri, organizațiile de Cruce Roșie vor trebui să dezvolte, în continuare, acțiunile educative vizînd întărirea sănătății in-

dividuale și colective, prevenirea accidentelor și îmbolnăvirilor, asigurarea unui înalt nivel sanitar la fiecare loc de muncă, în fiecare localitate. Ele trebuie, de asemenea, să manifeste mai multă consecvență în educarea cetățenilor în spiritul politicii demografice a statului nostru, pentru formarea unor familii numeroase și bine închegate, pentru creșterea și educarea copiilor, în scopul asigurării vigorii și tinereții națiunii noastre.

Crucea Roșie — care prin însăși natura sa slujește viața, sănătatea oamenilor — trebuie să-și facă un titlu de onoare din a contribui în modul cel mai activ la lupta poporului nostru pentru pace și dezarmare, pentru preîntîmpinarea războiului, a unei catastrofe nucleare, pentru apărarea dreptului fundamental al popoarelor, al oamenilor la viață, la existență liberă și demnă. Trebuie făcut totul pentru a se pune capăt cursei înarmărilor, pentru oprirea amplasării de rachete nucleare cu rază medie de acțiune în Europa, pentru retragerea și distrugerea celor existente, pentru renunțarea la politica de forță și pentru soluționarea tuturor problemelor și conflictelor dintre state numai și numai pe cale pașnică, prin tratative, evitîndu-se războaiele și confruntările armate, care au adus și vor aduce întotdeauna popoarelor mari pagube și suferințe.

Acționînd în spiritul politicii de pace și colaborare a partidului și statului nostru, Crucea Roșie trebuie să militeze mai activ pentru dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare cu organizațiile similare din țările socialiste, din țările în curs de dezvoltare și nealiniate, din celelalte țări, să acționeze, în cadrul organismelor internaționale ale Crucii Roșii, pentru creșterea contribuției acestora la lupta pentru pace și dezarmare, pentru soluționarea pe cale pașnică a tuturor problemelor litigioase, pentru evitarea războiului și a oricăror vărsări de sînge.

Avînd convingerea că Societatea de Cruce Roșie va

face totul pentru a-și îndeplini în condiții tot mai bune atribuțiile importante pe care le are în viața socială a patriei, în înfăptuirea politicii de pace și colaborare a partidului și statului nostru, urez tuturor membrilor săi, întregului activ noi succese în activitatea viitoare, multă sănătate și fericire !

Urez succes deplin lucrărilor congresului.

NICOLAE CEAUȘESCU

CUVÎNTARE LA ȘEDINȚA COMUNĂ A CONSILIULUI NAȚIONAL AL AGRICULTURII, INDUSTRIEI ALIMENTARE, SILVICULTURII ȘI GOSPODĂRIRII APELOR ȘI A CONSFĂTUIRII CU ACTIVUL DIN INDUSTRIE ȘI INVESTIȚII

— 8 septembrie 1983 —

Dragi tovarăși,

Ședința Consiliului Național al Agriculturii și consfătuirea activului pentru problemele industriei și investițiilor urmează să dezbată, fiecare, rezultatele obținute în cele opt luni ale acestui an și să stabilească măsurile pentru realizarea planului pe anul 1983, aceasta avînd o importanță deosebită pentru realizarea întregului cincinal.

Am organizat de la început această ședință în comun avînd în vedere atît importanța industriei, cît și a agriculturii, faptul că multe probleme privesc deopotrivă cele două sectoare importante ale economiei noastre naționale. Problemele care trebuie soluționate în continuare trebuie să asigure o bună organizare și repartizare a forțelor în toate sectoarele de activitate, o strînsă legătură între industrie și agricultură, ca o bază a alianței tot mai puternice între clasa muncitoare și țărănimea muncitoare — forța fundamentală a orînduirii noastre socialiste, garanția mersului ferm înainte pe calea înfăptuirii Programului partidului de făurire a societății socialiste multilate-

ral dezvoltate și de înaintare a României spre comunism. *(Aplauze puternice).*

Aș dori să adresez, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat și guvernului, precum și al meu personal, un salut călduros, revoluționar tuturor participanților la această ședință comună și cele mai bune urări ! *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

În cele opt luni din acest an s-a desfășurat o activitate susținută, atît în industrie și celelalte ramuri de activitate, cît și în agricultură, precum și în domeniul cercetării, învățămîntului, activității culturale, pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea, ale Conferinței Naționale, pentru realizarea în cele mai bune condiții a planului pe acest an. Putem afirma că rezultatele în cele opt luni din acest an sînt, în general, bune, că în toate sectoarele de activitate s-au obținut realizări importante, ceea ce demonstrează capacitatea și forța economiei noastre socialiste, a oamenilor muncii de a asigura înfăptuirea neabătută a programului de construcție socialistă, de ridicare continuă a gradului de civilizație, a bunăstării materiale și spirituale a poporului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În industrie, planul producției a fost realizat cu o depășire de circa 10 miliarde de lei. S-au obținut rezultate importante la principalii indicatori ai planului — productivitatea muncii, eficiența economică, reducerea consumurilor materiale, îmbunătățirea calității producției, a întregii activități. Sînt însă și unele rămîneri în urmă, îndeosebi la realizarea producției pentru export și a exportului, precum și în domeniul investițiilor, al punerii în producție a capacităților programate pentru această perioadă.

Pornind de la rezultatele de pînă acum, am analizat și stabilit măsurile necesare pentru realizarea în cele mai bune condiții a planului pe acest an la toți indicatorii. Avem în vedere ca, în cadrul consfătuirii, toate aceste măsuri să fie temeinic analizate cu fiecare sector de activitate, cu fiecare județ, clarificîndu-se toate problemele, pentru a se acționa în așa fel în următoarele 4 luni încît să încheiem anul nu numai cu realizarea planului, dar și cu o depășire importantă la toți indicatorii.

Pe primul plan trebuie să punem realizarea producției fizice la toate sortimentele. De altfel, și în legea de retribuire și în legea privind acordul global am menționat în mod expres că planul nu poate fi considerat îndeplinit dacă nu se realizează toate sortimentele care sînt prevăzute pentru fiecare întreprindere și sector de activitate. De ce acest lucru, tovarăși ? Pentru că am constatat că există o tendință de a realiza pe global planul, producînd suplimentar unele sortimente mai simple, eventual cu valoare mai mare, dar nerealizînd sortimentele care sînt necesare pentru finalizarea producției. Aceasta ne-a creat și ne creează mari greutăți în buna aprovizionare și în desfășurarea ritmică a procesului de producție. De aceea, realizarea producției fizice la toate sortimentele, pînă la ultimul șurub — ca să spun așa —, pînă la ultimul cui, cel mai mic, trebuie să constituie o obligație și o sarcină pentru toate colectivele de oameni ai muncii, pentru toate întreprinderile, pentru toate organele și organizațiile de partid.

Aș dori să atrag din nou atenția asupra necesității de a acorda toată atenția realizării producției de cărbune, de petrol, a tuturor surselor de energie, precum și realizării planului la celelalte minereuri și materii prime, ca una din sarcinile fundamentale puse de Conferința Națională privind asigurarea independenței energetice și realizarea unei mai bune aprovizionări cu materii prime din resursele interne. Am realizat unele lucruri bune, dar nu la nivelul

prevederilor planului. De aceea, este necesar ca, în următoarele 4 luni, atît ministerele — și am discutat cu ele pe larg aceste probleme —, cît și comitetele județene de partid, toate întreprinderile și unitățile să acționeze cu toată răspunderea pentru realizarea în întregime a prevederilor planului. Avem posibilități și trebuie să facem totul pentru a încheia anul acesta cu rezultate cît mai bune în aceste sectoare de activitate.

Trebuie să luăm în continuare toate măsurile pentru realizarea prevederilor privind reducerea consumurilor energetice și materiale, recuperarea și refolosirea surselor de energie și de materiale, așa cum am discutat, cum sînt stabilite în plan. Nu vreau să intru acum în amănunte ; cunoașteți cu toții aceste prevederi. Ele sînt valabile pentru toate domeniile de activitate — și industriale, și transporturi, și agricole, practic în toate sectoarele productive și social-culturale.

Am luat toate măsurile pentru a asigura o bună aprovizionare tehnico-materială în vederea realizării în bune condiții a planului, dar aceasta presupune o respectare neabătută a normelor de consum, energetice și materiale. Or, pe primele opt luni avem o depășire foarte mare la consumul energetic și de combustibil.

Sînt necesare măsuri hotărîte pentru încadrarea strictă în normele de consum și pentru a găsi noi posibilități în vederea reducerii consumului și recuperării și refolosirii tuturor materialelor. În aceste condiții, avem tot ce este necesar pentru a realiza planul de producție stabilit, pentru o bună aprovizionare tehnico-materială.

Se impune, de asemenea, să se acorde o atenție și mai mare îmbunătățirii în continuare a calității producției, reducerii rebuturilor, ridicării nivelului tehnic al întregii activități. Trebuie să înțelegem că economia noastră națională are nevoie de produse de calitate tot mai bună, de fiabilitate tot mai ridicată și, totodată, pentru a fi competitivi la export, trebuie să mergem în străinătate cu pro-

duse cel puțin egale cu cele produse în alte țări ; dar va trebui să acționăm pentru a ne prezenta pe piața internațională cu produse de calitate mai bună, de fiabilitate mai ridicată. Numai așa vom putea fi competitivi, vom asigura o valorificare superioară a materiilor prime și a forței de muncă. Numai astfel vom asigura ca produsele noastre să poată fi desfăcute în bune condiții pe piața internațională.

Este necesar să acordăm o mult mai mare atenție creșterii productivității muncii în toate sectoarele de activitate, pe baza mecanizării, a automatizării, dar și a bunei organizări a muncii, a fluxurilor de producție. Am vizitat nu de mult o întreprindere navală și trebuie să vă spun că am constatat un flux de producție cu totul inadmisibil, dezorganizat. Numai printr-o bună organizare se poate dubla producția pe aceleași capacități, se poate deci spori productivitatea muncii și asigura o bună calitate a producției. Eu dau numai acest exemplu, dar el nu este singur. Deci, problema productivității muncii începe cu buna organizare a fluxului de producție, cu folosirea la maximum a mijloacelor moderne de producție pe care le avem, cu introducerea de noi mijloace de mecanizare și automatizare. Toate acestea trebuie să ducă la o creștere substanțială a productivității muncii, prin ridicarea, în același timp, a nivelului de calificare, de pregătire profesională a muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, a întregului personal.

Problema pregătirii profesionale constituie una din cele mai importante căi pentru creșterea productivității muncii, pentru o bună calitate a producției. Am discutat de mai multe ori această problemă, insist din nou asupra ei, pentru că are rolul determinant în înfăptuirea tuturor sarcinilor pe care le avem în toate sectoarele de activitate.

De asemenea, va trebui să acționăm cu mai multă exigență și răspundere în vederea reducerii cheltuielilor materiale, a cheltuielilor de muncă și pentru creșterea mai puternică a eficienței economice.

Este necesar ca fiecare unitate, fiecare consiliu de conducere și fiecare colectiv de oameni ai muncii — în calitatea lor de proprietari, de producători și beneficiari — să acționeze cu toată răspunderea pentru ca fiecare sector de activitate, fiecare produs, fiecare leu investit sau cheltuit să dea maximum de eficiență ! Trebuie să lichidăm cu desăvîrșire și să facem să dispară din limbajul economiștilor și finanțiștilor, al conducătorilor de economie noțiunea de activitate neeficientă, de pierderi planificate sau neplanificate ! Nu trebuie să mai avem nici un produs, nici un sector cu pierderi, nici planificate, nici neplanificate ! Fiecare sector trebuie să lucreze cu eficiență maximă ! Aceasta este o cerință fundamentală pentru economia noastră socialistă, pentru afirmarea forței socialismului, a superiorității sale asupra capitalismului. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În această privință aș dori să atrag atenția asupra necesității ca economiștii, organele financiare din întreprinderi, din județe, din toate sectoarele, precum și ministerele, băncile să-și îndeplinească cu mai multă răspundere și cu mai mare exigență atribuțiile pe care le au în ce privește felul în care se cheltuiește fiecare leu. Ele trebuie să asigure respectarea legii și, atunci cînd constată că se fac cheltuieli care nu se încadrează în prevederile legale sau sînt neeficiente, să nu semneze și să nu aprobe efectuarea acestor cheltuieli. Avem legi foarte bune ; ele trebuie să fie aplicate, și organele financiare să-și îndeplinească ferm obligațiile pe care le au în această privință.

Este necesar să facem totul pentru ca, realizînd în întregime planul la toți indicatorii, să obținem o creștere mai puternică a producției nete, a venitului național, care asigură mijloacele necesare atît pentru dezvoltarea generală a țării, cît și pentru creșterea în continuare a bunăstării materiale și spirituale a întregii națiuni.

O atenție deosebită este necesar să se acorde realizării la timp și la nivelul calitativ cel mai ridicat a producției

de export. Am menționat că există o anumită rămînere în urmă în acest domeniu. Am stabilit ca în următoarele 4 luni să realizăm în întregime toate prevederile planului, în conformitate cu contractele pe care le avem asigurate pînă acum. Ele sînt stabilite pe întreprinderi, pe județe. Ați primit deja toate materialele în privința aceasta. În continuare vor trebui analizate în amănunțime și luate toate măsurile încît să realizăm, în termenele stabilite, chiar devansînd — deci realizînd mai din vreme —, producția de export, atît pe devize convertibile, cît și pe țări socialiste. Trebuie să luăm toate măsurile pentru a lichida unele restanțe pe care le mai avem și să asigurăm cu prioritate realizarea producției de export. Este de neînțeles, tovarăși, de ce pe 8 luni am putut depăși planul de producție, dar n-am realizat producția de export. Avem deci capacități, și materiale, și forță de muncă. Am orientat însă greșit acestea și nu am aplicat cu fermitate hotărîrile de partid și de stat privind prioritatea care trebuie dată producției de export.

În ce privește consumurile materiale, am depășit consumul la o serie de materiale, am consumat în plus nichelul echivalent consumului pe o lună, deși n-am realizat producția de export. Am depășit, de asemenea, consumul la cupru. Am depășit consumul la energie și la alte materiale, dar producția de export n-am realizat-o. Deci nu problema lipsei de aprovizionare — cum încearcă unii să spună — a determinat această nerealizare a planului de export, ci proasta organizare, lipsa de răspundere, încercarea de a face producție cît mai simplă și de a se prezenta astfel cu producția realizată. Atrag foarte serios atenția ministerelor, întreprinderilor, comitetelor județene de partid că trebuie să luăm toate măsurile pentru ca producția să fie realizată în primul rînd pentru export, ca depășirile să fie pentru producția de export. Ne rămîn suficiente capacități să realizăm și sarcinile pentru consumul intern. Planurile sînt în așa fel stabilite încît asigură

— atît în industrie, cît și în alte sectoare — acoperirea în întregime a tuturor necesităților industriale sau de consum.

Încă o dată atrag foarte serios atenția de a se lua toate măsurile pentru a realiza, lună de lună, zi de zi, producția de export, așa cum este stabilită și de o calitate cît mai bună.

Pentru toate acestea au fost stabilite — menționez încă o dată — sarcini precise pe fiecare minister, pe fiecare ramură, pe fiecare sector, pe centrale, pe întreprinderi, pe fiecare județ. Acum este necesar să se treacă la luarea tuturor măsurilor organizatorice, la organizarea cît mai bună a producției, la întărirea ordinii și disciplinei, a răspunderii. Să se urmărească zilnic — și de ministere și celelalte organe centrale, dar și de comitetele județene și de organizațiile de partid din întreprinderi — realizarea prevederilor planului ! Avem tot ce este necesar pentru a îndeplini în bune condiții, în următoarele luni, toate cele stabilite.

Este, de asemenea, necesar să se acționeze cu toată hotărîrea pentru realizarea în întregime a investițiilor și punerea în producție a tuturor capacităților de producție. Am stabilit pentru fiecare județ ce mai este de realizat pînă la sfîrșitul anului. De altfel, cred că fiecare cunoaște acest lucru, dar, pentru a veni în ajutorul comitetelor județene, am întocmit lista pentru fiecare obiectiv. Cer atît ministerelor, cît și comitetelor județene, consiliilor populare, desigur și întreprinderilor de construcții, beneficiarilor să urmărească zilnic cum se realizează investițiile și punerea în producție a tuturor capacităților. Trebuie să luăm toate măsurile și să considerăm realizarea programului de investiții și de puneri în producție ca o problemă de importanță deosebită atît pentru acest an, cît, mai cu seamă, pentru asigurarea producției în 1984.

În cadrul consfătuirii pentru problemele industriei, investițiilor și celorlalte sectoare de activitate, va trebui

analizată în amănunțime situația din fiecare județ și fiecare sector și să se stabilească măsurile concrete în vederea realizării în cele mai bune condiții a planului. Cînd se va pleca de la consfătuire, fiecare județ să știe clar ce are de făcut. Chiar dacă va trebui să prelungim consfătuirea, este necesar să clarificăm bine toate problemele. Subliniez, încă o dată, că măsurile stabilite asigură tot ce este necesar pentru realizarea în bune condiții a planului în industrie și celelalte sectoare. Trebuie să facem totul — și de aceea am convocat acum această consfătuire — pentru ca, în următoarele 4 luni, să acționăm cu toată răspunderea spre a încheia anul cu rezultate bune. Avem tot ce este necesar și am convingerea că oamenii muncii, organizațiile de partid, conducerile întreprinderilor, comitetele județene, ministerele vor acționa cu toată fermitatea și vor îndeplini sarcinile de mare răspundere pe care le au ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

În agricultură, deși, după cum este bine cunoscut, am avut un an foarte secetos, am obținut, totuși, o serie de rezultate pozitive. Mai m-am referit la ele la plenara din iunie. Producția de grîu pe acest an, deși nu este la nivelul prevederilor planului, asigură buna aprovizionare a țării. Este adevărat, nu vom realiza prevederile privind exportul unei anumite cantități de grîu. Culturile de toamnă se prezintă, în general, bine și avem toate condițiile să obținem, pe ansamblu, o recoltă satisfăcătoare.

S-au obținut, de asemenea, o serie de rezultate pozitive în zootehnie, atît în ce privește creșterea efectivelor, cît și a producției de carne, lapte și alte produse animaliere.

Toate acestea demonstrează forța și capacitatea agriculturii noastre socialiste de a depăși orice greutăți și de a realiza — atunci cînd lucrările se desfășoară în bune

condiții — recolte care să asigure buna aprovizionare a tuturor oamenilor muncii, a poporului.

Ținînd seama de recolta, în general, bună la culturile de toamnă, este necesar să luăm toate măsurile în vederea stringerii ei la timp, fără pierderi, pentru depozitarea în bune condiții a produselor, realizarea fondului de stat la produsele agricole și desfășurarea la timp a însămînțărilor de toamnă. Tocmai de aceea am hotărît să aibă loc ședința Consiliului Național al Agriculturii, pentru a analiza și stabili toate măsurile necesare, așa cum procedăm, de altfel, în fiecare an.

În ce privește strînsul recoltei, de fapt, sîntem în plină desfășurare a lucrărilor. La floarea-soarelui sîntem pe terminate. A început strînsul recoltei la porumb, la cartofi, la soia ; strînsul legumelor este o problemă continuă. De asemenea, se recoltează strugurii, fructele, se desfășoară stringerea furajelor. Nu doresc să mă opresc la fiecare cultură în parte.

Aș dori să atrag atenția că se impun măsuri foarte hotărîte pentru a stringe la timp și fără nici o pierdere întreaga recoltă. Acolo unde nu se lucrează cum trebuie, avem încă foarte multe pierderi la strînsul recoltei, ceea ce diminuează mult producția. Deși am constatat, cu multă satisfacție, că o serie de unități, o serie de județe au luat măsuri hotărîte și au folosit atît mijloacele mecanizate, dar au trecut și la stringerea manuală a recoltei, asigurînd, în felul acesta, reducerea totală a pierderilor.

Avem posibilitatea să obținem o recoltă bună de floarea-soarelui, o recoltă mai mare de porumb, chiar decît cea planificată. În unitățile pe care le-am vizitat, chiar acolo unde am încercat mașinile agricole — deși în teren neirigat —, se obțin peste 10 tone de porumb boabe la hectar. Avem și unități cu 15 și chiar cu 20 de tone la hectar. Ați vizitat ieri Institutul de cereale. Ați văzut densitățile și producțiile ce se pot realiza. Vom mai vedea astăzi unele culturi. Nimeni nu poate justifica în nici un fel — decît

prin nerealizarea la timp și în bune condiții a lucrărilor, prin nerespectarea densităților — nerealizarea producțiilor stabilite.

Ați văzut producția de soia, chiar în cultura dublă. Avem legume multe și trebuie să le stringem, să asigurăm o bună aprovizionare. Avem o producție bună de struguri și de fructe. Trebuie să le stringem fără pierderi și să le conservăm. Trebuie, de asemenea, să luăm toate măsurile pentru stringerea în întregime a furajelor, a fînețelor, a furajelor grosiere, a tot ceea ce poate fi folosit în buna furajare a animalelor.

Este necesar să facem totul pentru a asigura în întregime fondul de stat de produse agricole, ca o condiție pentru buna aprovizionare a populației. Sînt necesare în continuare măsuri pentru a asigura producțiile de legume de toamnă, de varză.

A doua problemă este aceea a însămînțării culturilor de toamnă, a griului, orzului, rapiței și legumelor care se pun toamna. Cunoașteți termenele stabilite pentru însămînțări ; nu doresc să mă refer la ele. Experiența din acest an a demonstrat încă o dată că, acolo unde s-a însămînțat la timp, unde s-au făcut arăturile adînci și s-au asigurat densitățile necesare, am obținut, chiar în condițiile secetei, producții bune de griu, de orz, rapiță și altele.

De aceea atrag foarte serios atenția că trebuie să se treacă imediat la pregătirea terenurilor în condițiile stabilite pentru însămînțări și să se înceapă de la 10 septembrie — de fapt, imediat cum vă întoarceți acasă — însămînțările la orz, la rapiță — unde deja s-a început — și ulterior la griu. Prevederile legii sînt ca pînă la 1 octombrie să terminăm însămînțările în zonele de deal și de munte. Se cunosc aceste lucruri și la 10 octombrie trebuie să terminăm însămînțările pe întreaga țară.

Nu trebuie să existe nici un fel de justificare pentru a nu realiza însămînțările în condițiile și în timpul optim stabilit. Este necesar să se asigure însămînțarea întregii

cantități de griu stabilite pe hectar. La cantitatea de sămînță pe care o dăm, asigurăm, chiar fără înfrățire, peste 650 de plante pe metru pătrat. Numai cu numărul de boabe pe care le dăm, chiar în cele mai rele condiții, se realizează, totuși, o anumită înfrățire și putem asigura densitatea necesară. Nu mai trebuie să avem suprafețe cu griu sub 600 de plante pe metru pătrat. Să se ia toate măsurile pentru a trata în bune condiții griul, pentru a se alege sămînța și a asigura densitatea necesară. Pe această bază, avem de la început asigurate 4 000—5 000 kg de griu la hectar. Și acest lucru este valabil și pentru cultura orzului.

Sînt necesare măsuri serioase pentru ca S.M.A.-urile, mecanizatorii din sectorul întreprinderilor de stat să realizeze arăturile și lucrările de bună calitate. Am văzut, în multe locuri, lucrările de arătură foarte prost executate. După ce s-a terminat arătura, după 2—3 zile, vezi că au rămas buruienile, și sînt verzi. Se ară la suprafață, nu se respectă normele privind lucrările de arătură. Se recepționează de conducerile unităților și de către specialiști lucrări de arături care sînt de proastă calitate, încălcîndu-se astfel legea. Cer să se ia toate măsurile pentru ca mecanizatorii să execute lucrări de bună calitate, iar acolo unde nu se face acest lucru, să fie obligați, plătind — cum prevede legea — și combustibilul, și toate cheltuielile care s-au făcut, și fără plată suplimentară, să refacă lucrările. Să nu facem nici o concesie ! Orice concesie făcută la lucrările proaste de arătură înseamnă diminuarea de la început a recoltei cu cel puțin 1 000 kg la hectar. Cred că nu e nevoie să intru eu în amănunte. Sînteți aici mulți specialiști, fiecare prim-secretar cred că cunoaște bine aceste lucruri. Dar trebuie să luăm măsuri pentru a pune ordine, disciplină, pentru a nu se mai admite nici un fel de rebut în acest sector de activitate, nici la lucrările de arături, nici la însămînțări. Pentru că, dacă te uiți pe cîmp, vezi că nu peste tot se asigură însămînțarea în bune

condiţii, că rămîn multe suprafeţe neînsămînţate. Aşa se explică faptul că se găsesc goluri foarte mari, datorită felului defectuos în care se execută însămînţările.

Toate aceste lucruri trebuie să le analizăm foarte serios în şedinţa Consiliului Naţional al Agriculturii, în şedinţele pe grupuri de judeţe şi să luăm măsuri foarte hotărîte pentru a realiza toate lucrările de bună calitate. Trebuie să trecem la efectuarea concomitentă şi pe urmă în continuare — după ce terminăm lucrările de însămînţări — a arăturilor de toamnă, a lucrărilor de mare adîncime, a lucrărilor pentru eliminarea băltirilor, a celor de scarificare şi toate lucrările de îmbunătăţire a solului, punînd, astfel, din acest an o bază temeinică pentru culturile din primăvara anului 1984.

Experienţa din acest an a demonstrat că, acolo unde s-au executat arăturile la adîncime cît mai mare, am avut, chiar în condiţii de secetă, o recoltă foarte bună. Numai aşa s-au obţinut, la unitatea de care am vorbit, chiar în condiţiile lipsei de precipitaţii, peste 10 000 kg de porumb boabe la hectar. Cred că nu e nevoie de multe explicaţii, tovarăşi ! Sînteţi specialişti, vă ocupaţi toţi de agricultură şi ştiţi bine acest lucru. Ştiţi că porumbul are o calitate foarte bună, că se duce foarte mult în jos după apă şi, dacă îi facem arăturile bune, cît mai adînci, îi uşurăm să-şi găsească apă la adîncime.

O altă problemă este aceea a programului de seminţe. Prin lege am stabilit să asigurăm seminţe de elită şi din înmulţirea întîi, cel mult înmulţirea a doua. Din păcate, şi în acest an, şi pentru anul viitor nu avem asigurate seminţele necesare în conformitate cu prevederile legii. Am însămînţat — şi se prevăd şi pentru acest an însămînţări aşa-zis din înmulţirea a doua, a treia şi altele pe care nu le mai ştie nimeni din ce înmulţiri sînt. Este evident că, în aceste condiţii, diminuăm de la început cu circa 1 000 kg recolta.

Am văzut şi în acest an că, acolo unde am semănat

elită, s-au obţinut recolte de circa 6 000 kg de grîu la hectar, iar unde au fost seminţe din înmulţirea a doua sau necunoscute, am obţinut 1 500—2 000 kg. Cunoaşteţi foarte bine acest lucru. Este o lipsă foarte mare a Academiei agricole, a Ministerului Agriculturii că nu au asigurat şi n-au acţionat cu toată răspunderea pentru realizarea seminţelor necesare în conformitate cu legea. Este şi o lipsă a judeţelor, fiindcă în fiecare judeţ avem staţiuni, avem condiţii şi trebuie să producem seminţele necesare. Acum s-a stabilit un program care însă ne duce pînă în '86, pentru a asigura seminţele în conformitate cu prevederile legii. Cînd am văzut acest program, am atras atenţia tovarăşilor că trebuie să luăm măsuri să-l realizăm mai repede. Practic, consider că pînă în '85 cel mai tîrziu trebuie să încheiem acest program şi să asigurăm producerea seminţelor în conformitate cu prevederile legilor. Avem forţa necesară, avem soiurile necesare — şi trebuie să ne apucăm să facem acest lucru !

În general, pe baza recoltelor obţinute, putem spune că la porumb avem hibrizi buni, care demonstrează că şi în condiţii de irigare şi de secetă dau producţii mari, desigur, în condiţiile respectării lucrărilor şi densităţii necesare.

Nu stăm prea bine la grîu. Trebuie să depunem eforturi mai mari pentru a ne crea soiuri mai productive, care să răspundă condiţiilor de sol, de climă din ţara noastră, să ne asigure producţii stabile şi sigure. Sînt ani în care soiul respectiv dă recoltă foarte bună, iar după aceea, nefiind stabilizat, neasigurînd de fapt elita şi înmulţirea întîi din acelaşi soi, se ajunge la diminuarea recoltelor cu 50% şi chiar mai mult. Deci, este necesar să acordăm o mare atenţie realizării seminţelor de grîu şi orz şi să perfecţionăm în continuare şi porumbul. Trebuie să ne ocupăm mult mai serios de floarea-soarelui — unde avem o serie de rezultate bune —, de soia, de fasole, de cartofi, de toate plantele. În mod deosebit trebuie să rezolvăm rapid pro-

blema seminței de in și a tehnologiilor necesare pentru a asigura recolte bune la in.

În mod deosebit trebuie să ne ocupăm de rezolvarea rapidă și completă a problemelor asigurării cu semințe în legumicultură. Avem unele rezultate, dar sînt încă multe minusuri, se produc încă soiuri neproductive. Chiar la Institutul de legumicultură am constatat zilele acestea lucruri inadmisibile. Nu doresc să insist acum asupra acestei probleme. Este necesar însă să luăm măsuri hotărîte pentru ca, în următorii doi-trei ani, să rezolvăm complet problema semințelor și a tehnologiilor în legumicultură, pentru a asigura realizarea de producții mari și stabile.

Ați văzut ieri la institut unele rezultate în ce privește densitatea și culturile duble. La porumb avem deja o bună experiență, cu care se poate merge la densități pînă la 150 000 de plante la hectar, cu producții de 25 000—30 000 kg pe hectar. La institut ați văzut producții de peste 20 000 kg la hectar. Ați văzut experiența însămînțărilor în cultură dublă ; la porumb, ea este deja cunoscută, cu condiția să le lucrăm ca și pe cele din cultura întîi. Dar ați văzut floarea-soarelui, care este chiar mai bună decît cea din cultura întîi ; ați văzut soia, care asigură în cultura a doua o recoltă de 4 000 kg. Și nu este nici un secret ! Tovarășii de la institut au un mare merit că au creat deja și un soi propriu, dar este de-abia la început. Dar și cu vechiul soi, ei, trecînd de la însămînțarea la 50 cm sau 60 și 70 cm între rînduri la 25 cm, deci dublînd sau triplînd densitatea plantelor pe hectar, pot să obțină 4 500 kg la soia la hectar. Cred că tovarășii de la institut au reușit să vă convingă că este chiar mai bine să lucreze așa, pentru că nu mai apar nici buruienile și, realmente, producția este mai bună. Eu am fost bucuros că acum tovarășii de la institut au devenit ei propagandiști pentru însămînțări cît mai dese, cît mai eficiente.

Tovarăși,

Trebuie să ne fie foarte clar că atît la cerealele de toamnă, cît și de primăvară, precum și la legume, semințele, densitatea și tehnologia sînt hotărîtoare. Dacă punem la porumb 30 000 de plante la hectar, este una ; dacă punem de la început 60 000 de plante, dublăm cultura. În teren irigat nu trebuie să punem porumb sub 80 000 de plante la hectar. Nu trebuie să punem mai puțin de 60 000 de plante de roșii la hectar, și atunci vom avea 80 000—100 000 kg de roșii la hectar. De asemenea, nu trebuie să punem mai puțin de 60 000 de cuiburi de cartofi la hectar, și atunci vom avea cel puțin 30 000 kg de cartofi la hectar. Dacă punem 30 000 de cuiburi, nu putem să scoatem mai mult de 15 000—16 000 kg de cartofi la hectar. La sfeclă nu trebuie să punem mai puțin de 100 000 de plante la hectar. Trebuie să mergem optim la 120 000—140 000 de plante la hectar, și atunci, în orice condiții, avem asigurată o producție de 50 000—60 000 kg de sfeclă la hectar. Și aceasta este valabil la toate culturile.

Trebuie să elaborăm noi tehnologii și o nouă sistemă de mașini. Noi trebuie să facem culturile nu după sistema de mașini, ci sistema de mașini să fie realizată pentru culturi.

Pentru executarea lucrărilor este necesar să asigurăm măsurile corespunzătoare, să pregătim temeinic mecanizatorii pentru executarea lucrărilor cu toată atenția. Insist asupra acestei probleme pentru că însămînțările din acest an la timp, de bună calitate, densitatea, sămînța sînt hotărîtoare pentru producție. În orice condiții de climă — și de secetă multă, și de ploi multe — putem și trebuie să asigurăm recolte bune ! Aceasta este cerința pe care o punem în fața agriculturii, a specialiștilor — și trebuie s-o rezolvăm ! *(Aplauze puternice).*

La plenara din iunie am stabilit programul de irigații cunoscut. În cadrul acestei ședințe a Consiliului Național

al Agriculturii vor trebui analizate măsurile care s-au luat, felul cum se realizează și ce trebuie făcut pentru a realiza în cele mai bune condiții programul de irigații, de desecări și de ameliorare generală a solului, tot ceea ce este prevăzut. Cunoașteți programul pe fiecare județ. Este necesar să înțelegem că realizarea acestor lucrări are, de asemenea, un rol hotărîtor pentru ca agricultura noastră să poată să răspundă cerințelor pe care le pune economia națională, să asigure, în orice condiții, producții bune, sigure, buna aprovizionare a poporului.

Despre zootehnie am discutat de cîteva ori în acest an. În acest sector avem o serie de rezultate, dar și unele rămîneri în urmă. Trebuie să acționăm cu toată hotărîrea pentru pregătirea temeinică a iernatului animalelor — mă refer la strîngerea și asigurarea bazei furajere, la terminarea tuturor lucrărilor de modernizare a adăposturilor pentru toate speciile, asigurarea apei și tot ce este necesar. Să acordăm, în continuare, toată atenția realizării efectivelor stabilite și a producției de carne, lapte, ouă și alte produse animaliere. Acestea sînt stabilite pe fiecare județ — cunoașteți acest lucru — și trebuie luate toate măsurile pentru buna organizare și urmărire a realizării planului. În mod deosebit trebuie să ne ocupăm de a asigura realizarea în întregime a producției de carne stabilite, a producției de lapte și ouă. Efectivele pe care le avem asigură realizarea prevederilor stabilite. Fiecare județ cunoaște acest lucru. Am constatat la complexul Căzănești că s-au luat unele măsuri bune pentru a urmări, nu pe ansamblu, ci pe loturi, îngrășarea porcilor pe fiecare lună, asigurînd și administrarea hranei pentru a ajunge la greutatea de tăiere.

Este necesar să luăm toate măsurile și să se discute cum să acționăm pentru a realiza în întregime prevederile din programele de autoaprovizionare, atît pentru buna aprovizionare a populației, cît și pentru necesitățile pe care le avem în alte domenii, inclusiv exportul.

Trebuie, în general, să luăm toate măsurile în vederea asigurării stocurilor necesare de produse agricole pentru buna aprovizionare a populației în perioada din toamnă și iarnă, în conformitate — repet — cu programele de autoaprovizionare. Avem toate condițiile și putem, dacă lucrăm cum trebuie — și unele județe au deja rezultate bune —, să asigurăm chiar un surplus de produse, mai cu seamă în legumicultură, la fructe, la struguri, unde avem producții foarte bune.

Subliniez, încă o dată, necesitatea de a asigura predarea în întregime la fondul de stat a produselor agricole și animaliere, realizarea contractelor și achizițiilor stabilite. Aceasta are o importanță deosebită atît în vederea asigurării bunei aprovizionări, cît și realizării celorlalte obligații pentru economia națională, pentru export.

Pe ansamblu, și în agricultură dispunem de tot ce este necesar pentru a realiza în bune condiții sarcinile stabilite, pentru a pune bazele unei producții bune — și, aș spune, mai bune în anul viitor — în toate sectoarele agricole. Este necesară însă creșterea spiritului de răspundere, de exigență, începînd de la Ministerul Agriculturii, Academia agricolă, de la celelalte organe agricole centrale, pînă la consiliile populare județene, comitetele județene, organele și organizațiile de partid din toate sectoarele de activitate.

Esențialul este acum buna organizare, aplicarea fermă a prevederilor legilor privind efectuarea lucrărilor agricole. Trebuie să realizăm o mobilizare generală a tuturor forțelor din agricultură, din sate, din orașe pentru strîngerea la timp a recoltei, pentru buna desfășurare a tuturor lucrărilor agricole. Dar atrag foarte serios atenția — făcînd apel și la orașe, mă refer la orașele mari, pentru că în orașele mici, care au agricultură, aceasta este una din obligațiile permanente — că trebuie, în primul rînd, să asigurăm ca toți locuitorii satelor să participe la lucrările agricole. Nu numai membrii cooperatori sau țăranii, indi-

ferent de vîrstă, dar și școlile, și învățătorii, și profesorii, și tot personalul — așa cum prevede legea efectuării lucrărilor agricole — în perioada lucrărilor trebuie să participe la muncă. Trebuie închise toate restaurantele, bufetele sau celelalte unități comerciale și toată lumea, inclusiv personalul din aceste unități, trebuie să meargă la strînsul recoltei, la efectuarea lucrărilor agricole. Este inadmisibil ca noi să luăm muncitori și să întrerupem lucrul în fabrică pentru lucrările agricole, iar în comune să găsești oameni stînd la bufet, la consiliul popular sau în alte locuri. Inclusiv căminul cultural trebuie închis în perioada aceasta ! Toată lumea trebuie să fie la strînsul recoltei. Să existe o mobilizare generală, să se treacă la aplicarea fermă a prevederilor legilor în privința aceasta ! Trebuie întărite ordinea, disciplina, răspunderea pentru realizarea la timp a lucrărilor agricole !

Am convingerea că organele agricole, organele de partid vor acționa mai bine în acest an, cu întreaga răspundere, și vom obține și în agricultură realizarea, în bune condiții, a sarcinilor, că vom încheia acest an atît cu producțiile bune pe care le avem, cît și cu pregătirile temeinice pentru recolta din 1984. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În general, este necesar ca atît în industrie, cît și în agricultură să acționăm cu toată hotărîrea pentru creșterea spiritului de răspundere, a disciplinei, a ordinii în toate sectoarele de activitate. Să ridicăm nivelul activității organelor de partid, să facem ca afirmarea rolului partidului ca forță politică conducătoare să se exprime nu numai în ședințe și în adunări, ci în munca practică, în felul în care comuniștii, organele și organizațiile de partid acționează pentru unirea tuturor eforturilor oamenilor muncii, ale întregului popor în vederea realizării planului pe acest an, aceasta constituind o bază trainică pentru îndeplinirea în bune condiții a întregului cincinal.

În același timp, este necesar să acordăm, în continuare, toată atenția realizării măsurilor privind pregătirea temeinică a anului 1984. Urmează să aibă loc adunările generale de aprobare a planurilor în întreprinderi, iar mai tîrziu și în agricultură. Să fie luate toate măsurile ca, odată cu realizarea planului pe acest an, să se asigure pregătirea temeinică, din toate punctele de vedere, a planului pe 1984 și 1985.

În acest sens doresc să atrag atenția și asupra activității de înfăptuire a măsurilor tehnice, de punere în producție a rezultatelor cercetării. Avem mii de probleme rezolvate dar neaplicate în producție, în toate sectoarele — într-unul mai mult, într-unul mai puțin. Trebuie să luăm toate măsurile pentru a asigura și în acest domeniu realizarea în practică a măsurilor stabilite, deoarece îmbunătățirea calității și toate măsurile de care am vorbit sînt strîns legate de ridicarea nivelului tehnic, îmbunătățirea cercetării, de aplicarea în producție a rezultatelor cercetării, a tehnicii noi.

Să acționăm astfel încît în toate sectoarele, unind toate forțele, să îndeplinim prevederile pe acest an, demonstrînd capacitatea partidului, a clasei muncitoare, a țărănimii, a poporului nostru de a asigura mersul ferm înainte al patriei noastre, înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale, a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate în România ! *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Stimați tovarăși,

Recent, Comitetul Politic Executiv al Comitetului Central al partidului a stabilit măsurile în vederea trecerii la mărirea retribuției, la aplicarea în toate sectoarele a acordului global, la perfecționarea mecanismului economic. Încă de la 1 septembrie, minerii, petroliștii, geologii, energeticienii urmează să primească retribuția majorată, iar în lunile următoare să se treacă la alte categorii, astfel ca pînă la 1 august 1984 să se încheie pe întreaga țară mărirea

retribuţiei la toate categoriile de oameni ai muncii. În agricultură am stabilit ca mărirea retribuţiei să înceapă la 1 martie, odată cu începerea campaniei agricole de primăvară.

Cunoaşteţi prevederile legii, nu doresc să mă refer la ele. Prin aplicarea acestor măsuri vom asigura ca, la sfîrşitul anului 1984, retribuţia reală să crească cu 5%, iar la sfîrşitul lui 1985, cu circa 8%, aşa cum a prevăzut Conferinţa Naţională a partidului.

Realizarea acestor măsuri cere eforturi serioase. Trebuie avut în vedere că realizăm mărirea retribuţiei în condiţii grele, de criză economică mondială, în timp ce în multe ţări are loc nu o mărire, ci o reducere a salariilor sau retribuţiei, creşte în continuare şomajul. Cu atît mai mult trebuie să vedem şi să înţelegem importanţa deosebită, eforturile pe care le face economia naţională, statul nostru socialist pentru înfăptuirea hotărîrilor de partid şi de stat privind creşterea în continuare a nivelului de trai material şi spiritual al poporului.

Aceasta demonstrează, în acelaşi timp, forţa şi capacitatea economiei noastre socialiste. Dar trebuie să înţelegem că luarea acestor măsuri necesită buna realizare a planului la toţi indicatorii, creşterea mai puternică a eficienţei şi asigurarea unui strict control în ce priveşte preţurile, pentru a nu mai admite creşterea preţurilor în economia noastră naţională peste ceea ce este planificat şi stabilit. Numai în aceste condiţii, creşterea retribuţiei va putea, într-adevăr, să fie reală şi să ducă la ridicarea nivelului general de viaţă.

Sînt stabilite toate măsurile în această privinţă şi trebuie să acţionăm cu toată hotărîrea pentru aplicarea lor în viaţă.

În al doilea rînd, urmează ca de la 1 octombrie să trecem la generalizarea acordului global — pe baza principiilor şi în condiţiile stabilite —, legînd mai strîns veniturile tuturor oamenilor muncii de producţia realizată. Şi

pînă acum, cea mai mare parte a muncitorilor au lucrat în acord sau în acord global. Acum avem în vedere ca, practic, să fie angajate toate sectoarele de activitate în acord global, inclusiv maiştrii, inginerii, personalul tehnic, pînă la conducerea întreprinderilor. Avem în vedere ca veniturile tuturor să fie legate numai şi numai de realizarea producţiei şi a celorlalţi indicatori.

Am stabilit şi vom aplica cu fermitate prevederile legilor, ca acest principiu să funcţioneze pînă sus, ca şi conducerile ministerelor — deci şi personalul din ministere — să aibă venituri în raport de realizarea planului la indicatorii stabiliţi. Primul indicator este producţia fizică, pentru toată lumea ; dar, în raport de sectoarele de activitate, s-au stabilit un număr de 6—7 indicatori care trebuie obligatoriu realizaţi. Toate acestea presupun măsuri foarte hotărîte pentru pregătirea temeinică, pentru buna înţelegere a prevederilor legii şi trecerea, de la 1 octombrie, la aplicarea sa în toate sectoarele de activitate.

Vreau să fie bine înţeles că nimeni nu poate primi retribuţie dacă nu se realizează planul de producţie, că nimeni nu poate primi retribuţie fără muncă — şi că aceasta înseamnă aplicarea fermă a principiului socialist : fiecăruia după muncă.

Trebuie să luăm toate măsurile necesare încît, realizînd în bune condiţii producţia şi toţi indicatorii, să creăm condiţii ca să se poată primi în plus. Pentru că legea şi principiul acordului global prevăd că realizarea producţiei suplimentare presupune şi retribuţie suplimentară, după cum nerealizarea producţiei presupune o reducere a retribuţiei, deci plata după muncă. Deci, acordul global acţionează şi în sus, dînd posibilitatea creşterii nelimitate a veniturilor legate de muncă, şi în jos, prin limitarea veniturilor în raport de producţia realizată.

Am stabilit să aplicăm cu fermitate în toate sectoarele de activitate acest principiu, inclusiv să trecem ferm la aplicarea lui în comerţ, în comerţul exterior. Se prevede

ca în toate sectoarele unde nu există norme de muncă să se stabilească normative sau obligaţii de serviciu, iar plata se va face în raport de realizarea obligaţiilor stabilite. Aceasta e valabil pentru toate organele centrale, inclusiv în sectoarele social-culturale. Subliniez că aceasta se va aplica ferm şi în domeniul financiar şi în toate sectoarele.

Am avut şi avem în vedere să aplicăm cu fermitate principiile socialiste de retribuţie, să creăm condiţiile corespunzătoare de cointeresare materială, să asigurăm buna organizare a activităţii în toate sectoarele. Trebuie să înţelegem că toate acestea cer creşterea şi mai puternică a răspunderii tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate, în calitatea lor de adevăraţi proprietari, producători şi beneficiari, de stăpîni ai întregii avuţii naţionale, în calitatea lor de realizatori ai tuturor bunurilor materiale şi spirituale, de făuritori ai celei mai drepte şi superioare societăţi — a societăţii socialiste şi comuniste. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Aplicarea acestor măsuri demonstrează încă o dată, cu întreaga putere, că scopul suprem al politicii partidului, esenţa socialismului îl constituie omul, bunăstarea şi fericirea sa, că tot ce se realizează în societatea noastră socialistă este destinat dezvoltării generale a forţelor de producţie ale ţării şi ridicării, pe această bază, a nivelului de trai material şi spiritual al poporului. Depinde de noi — şi avem tot ce este necesar pentru a obţine rezultate cît mai bune, pentru a încheia nu numai acest an, dar şi întregul cincinal cu rezultate remarcabile, cu înfăptuirea prevederilor Programului şi hotărîrilor Congresului al XII-lea privind trecerea României la un nou stadiu de dezvoltare, realizarea unei noi calităţi a muncii şi vieţii. Şi această nouă calitate presupune şi un nivel mai bun al vieţii poporului ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Este necesar să desfăşurăm o activitate intensă de pregătire a cadrelor, de ridicare a nivelului lor profesional,

de reciclare, pornind de la faptul că numai pe această cale vom crea condiţiile bunei desfăşurări a întregii activităţi. Nu insist acum asupra acestei probleme, deoarece săptămîna viitoare vom deschide anul de învăţămînt şi mă voi referi mai pe larg la această problemă.

Este necesar să întărim şi să desfăşurăm o largă activitate politico-educativă. Am vorbit la consfătuirea din Mangalia despre aceasta. Sînt necesare însă măsuri hotărîte în toate unităţile, în toate sectoarele, pentru a ridica activitatea politico-educativă la nivelul cerinţelor societăţii noastre noi, ale construcţiei socialiste. Să desfăşurăm o activitate tot mai intensă de formare a conştiinţei revoluţionare a omului nou, constructor conştient al socialismului, de dezvoltare a spiritului revoluţionar, de muncă şi de luptă pentru făurirea socialismului şi comunismului, pentru întărirea continuă a patriei noastre, a suveranităţii şi independenţei sale. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Dragi tovarăşi,

Aşa cum am menţionat şi în alte împrejurări, punînd pe primul plan şi în centrul activităţii noastre înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea şi ale Conferinţei Naţionale, a Programului partidului, ne îndeplinim îndatorirea fundamentală faţă de poporul nostru, dar şi faţă de cauza socialismului, a păcii şi colaborării internaţionale.

Iată de ce acordăm şi vom acorda şi în viitor o atenţie deosebită dezvoltării relaţiilor noastre cu ţările socialiste, cu ţările în curs de dezvoltare, precum şi cu ţările capitaliste dezvoltate, pe baza principiilor deplinei egalităţi în drepturi, a respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunţării la forţă şi la ameninţarea cu forţa în relaţiile internaţionale.

În viaţa internaţională continuă să fie multe probleme complicate. Din păcate, cursa înarmărilor continuă să se dezvolte ; se acumulează noi armamente, se înrăutăţeşte

în continuare situația economică și îndeosebi a țărilor în curs de dezvoltare, continuă să cadă zilnic victime omenești, să se producă pagube materiale, ca urmare a numeroase conflicte în diferite zone ale lumii.

Pornind de la aceasta, noi considerăm că este necesar ca toate forțele progresiste și antiimperialiste să acționeze cu și mai multă hotărîre pentru schimbarea cursului evenimentelor internaționale, pentru o politică nouă, care să asigure realizarea năzuințelor tuturor popoarelor pentru o viață mai bună, mai dreaptă, pentru o politică de pace și colaborare internațională.

În actualele împrejurări, considerăm că problema fundamentală este aceea a încetării cursei înarmărilor, a dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare, a asigurării păcii, a dreptului oamenilor, al fiecărei națiuni la existență, la viață, la libertate, la independență și pace. *(Aplauze puternice).*

În mod deosebit, în Europa se pune problema de a acționa cu toată hotărîrea pentru împiedicarea amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune în acest an și pentru trecerea la retragerea și distrugerea celor existente. Tocmai în acest scop, Comitetul Politic Executiv a hotărît să fie adresate scrisorile — care au fost publicate — atît conducătorilor Uniunii Sovietice, cît și conducătorilor S.U.A., precum și conducătorilor celorlalte state din Europa. Am făcut acest lucru considerînd că trebuie să fie întreprins tot ce este posibil pentru a se putea ajunge, în acest an, la înțelegerile necesare privind neamplasarea rachetelor și trecerea la retragerea și distrugerea celor existente. Dar avem în vedere că, dacă se vor prelungi tratativele, ele să nu fie întrerupte, să nu se treacă la amplasarea noilor rachete, ci să se continue tratativele pînă la realizarea unei înțelegeri. Făcînd propunerile de amînare a amplasării cu un an a rachetelor, nu ne-am gîndit ca peste un an să fim de acord cu amplasarea rachetelor. Noi ne pronunțăm ferm împotriva amplasării și acum, și peste un an, și peste

doi, și oricînd. *(Vii aplauze).* Sîntem împotriva amplasării acestor rachete, dar considerăm că amînarea amplasării dă posibilitatea ca, în acest timp, să se desfășoare tratativele — și se asigură timpul suficient ca să se ajungă la înțelegerile necesare.

Este de înțeles că aceasta presupune păstrarea unui echilibru între cele două părți. România a prezentat nu o dată propuneri în care a subliniat necesitatea că reducerea armamentelor, a armamentelor nucleare în primul rînd, trebuie să se facă sub un control strict internațional și cu asigurarea unui echilibru între cele două părți, dar un echilibru nu prin producerea de noi armamente, ci prin reducerea celor existente la un nivel cît mai scăzut.

Este evident că, vorbind de rachetele cu rază medie de acțiune, trebuie luate în calcul toate rachetele, inclusiv rachetele Franței și ale Angliei, precum și alte mijloace echivalente cu rachetele medii de transport a armamentelor nucleare.

Nimeni nu poate pretinde că rachetele lui servesc pacea, că rachetele lui nu trebuie luate în considerație. Toți cei care dețin armamente nucleare și mijloacele de transport în Europa — acum ne referim la aceasta — trebuie să se înscrie în măsurile de reducere și de eliminare a acestora, iar pe plan general, în întreaga lume, trebuie să se ajungă acolo încît toate țările producătoare de armament nuclear să participe la negocieri și să-și asume răspunderea unei reduceri echilibrate și controlate, pînă la eliminarea armamentelor nucleare. *(Aplauze puternice).*

Aceste măsuri nu creează inferioritate pentru nici o parte — și noi considerăm că trebuie, într-adevăr, să se urmărească o dezarmare echilibrată și sub control internațional. De altfel, țările socialiste, atît în Declarația de la Praga din ianuarie, cît și în Declarația de la Moscova din iunie, au prezentat propuneri foarte importante în direcția aceasta, inclusiv necesitatea tratativelor directe

între țările din N.A.T.O. și Pactul de la Varșovia, în vederea unei dezarmări generale, în primul rînd nucleare, sub control corespunzător internațional. Noi considerăm că trebuie să acționăm ferm ca să se ajungă la asemenea negocieri între cele două blocuri militare. De ce, tovarăși? Pentru că aceste țări dețin aproape totalitatea armamentelor nucleare și marea majoritate a armamentelor. Reducerea armamentelor de către aceste țări din cele două blocuri militare va fi hotărîtoare pentru dezarmarea generală, pentru asigurarea păcii în întreaga lume. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu—pace !")*.

În Declarația țărilor socialiste de la Moscova s-a făcut propunerea ca țările din cele două blocuri militare să treacă la înghețarea cheltuielilor militare și la reducerea corespunzătoare a acestora în viitor. După cum este bine cunoscut, România a luat, timp de trei ani la rînd, măsuri de reducere a cheltuielilor militare, iar în 1982 am hotărît ca pînă în 1985 să nu mai sporim cheltuielile militare. Noi considerăm că oprirea creșterii cheltuielilor militare are o importanță deosebită atît din punct de vedere economic pentru fiecare stat, cît și pentru a pune odată stavilă cursei înarmărilor. Reducerea cheltuielilor militare va crea posibilități ca o parte din aceste mijloace financiare și materiale să fie folosite pentru programele de dezvoltare economico-socială din fiecare țară — și în fiecare țară sînt multe probleme de soluționat. E suficient să mă refer în această privință la șomajul din multe țări capitaliste — precum și pentru folosirea unei părți din aceste economii în sprijinul țărilor în curs de dezvoltare.

Pornind de la aceasta, am formulat propunerea, în mesajele adresate, că ar fi bine ca Statele Unite și Uniunea Sovietică, fiind cele mai mari puteri, să hotărască ele, unilateral, fiecare, înghețarea cheltuielilor militare. Considerăm că aceasta nu va dezavantaja pe nimeni și va constitui un bun exemplu, va da un puternic stimulent luptei popoarelor pentru a cere și a impune reducerea, în

toate țările, a cheltuielilor militare, va deschide calea reducerii reale a acestor cheltuieli. Trebuie să se înceapă cu un exemplu. România a făcut aceasta, dar exemplul României nu e suficient. Exemplul Uniunii Sovietice și al Statelor Unite ar avea o importanță deosebită în privința aceasta! *(Aplauze puternice, prelungite)*.

În general, considerăm că este necesar să se acționeze acum, prin măsuri concrete, pentru a reduce încordarea internațională, pentru reluarea politicii de destindere și de a nu se întreprinde nici o acțiune care poate agrava situația internațională, de a se acționa de către toate statele cu cea mai înaltă răspundere față de propriul popor, față de cauza generală a păcii, a securității internaționale.

Problema păcii, problema asigurării vieții popoarelor constituie problema fundamentală și obligația supremă a fiecărui guvern, a fiecărui partid politic care dorește să joace un rol în conducerea unui stat, în viața politică a unei țări. De aceea, noi ne pronunțăm ferm pentru unirea eforturilor și dezvoltarea colaborării cu toate partidele și forțele politice de pretutindeni în lupta pentru pace, pentru dezarmare, pentru o lume fără războaie. *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — pace !")*.

Salutăm cu deosebită satisfacție adoptarea prin consens a documentului reuniunii de la Madrid consacrată securității și cooperării în Europa. România a participat activ, timp de aproape trei ani, la lucrările reuniunii, iar în ultima vreme a depus eforturi susținute pentru realizarea consensului, considerînd că nu este bine de a se adopta un document prin încălcarea principiilor consensului stabilite la Helsinki. O asemenea cale ar fi creat un precedent foarte periculos și ar fi putut fi folosit și în viitor și, de fapt, ar fi dus în fond la lichidarea principiilor stabilite la Helsinki.

De aceea, România a considerat că trebuie acționat cu răbdare, depuse toate eforturile pentru realizarea consensului, chiar dacă acesta se referă la o singură țară, oricît de mică ar fi ea. Și sîntem bucuroși că, pînă la urmă, s-a realizat acest consens și documentul, elaborat timp de aproape trei ani, a fost adoptat prin consens de toate statele participante la Conferința de la Helsinki și care au fost prezente și la Madrid. Considerăm aceasta ca o mare victorie, ca triumful unei politici noi, al politicii de securitate și pace în Europa ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Acum au loc lucrările de încheiere a conferinței, în prezența miniștrilor de externe. Se va putea trece la începutul anului viitor la organizarea conferinței pentru încredere și dezarmare în Europa și a altor reuniuni de experți, în vederea dezvoltării cooperării în Europa. Considerăm că după ani de zile de tratative intense, dar mai cu seamă după aproape 4 ani de încordare, în care s-a ajuns la situații destul de grave cîteodată, înțelegerile realizate la Madrid reprezintă un succes deosebit și pot marca — și am dori să marcheze — o nouă etapă a politicii de destindere, de întărire a încrederii și colaborării în Europa și în întreaga lume. De fapt, am putea spune că, după 4 ani de încordare, este primul rezultat concret care demonstrează că este posibil ca prin negocieri să se depășească orice problemă și să se găsească calea colaborării și înțelegerii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Noi vom acționa cu toată hotărîrea pentru realizarea celor convenite la Madrid, pentru dezvoltarea colaborării și cooperării în Europa, pentru realizarea unei Europe unite, fără arme nucleare, în care să se asigure dezvoltarea egală a fiecărei națiuni, fără deosebire de orînduire socială. Considerăm că aceasta răspunde atît intereselor fiecărei națiuni europene, cît și intereselor păcii și colaborării în întreaga lume. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Vom acorda, în continuare, toată atenția activității pentru realizarea și dezvoltarea cooperării și colaborării

în Balcani, pentru crearea în zona noastră a unei regiuni fără arme nucleare, fără baze militare străine. Vom sprijini, în continuare, realizarea de asemenea zone și în alte părți ale Europei sau ale lumii, considerînd că ele se înscriu în contextul dezarmării generale, al renunțării la armele nucleare pe continent și în întreaga lume, că realizarea acestor zone fără arme nucleare și fără baze militare constituie o contribuție concretă, reală la lupta pentru dezarmare și pentru pace. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Mai mult ca oricînd este necesar să se facă totul pentru soluționarea problemelor litigioase dintre state numai și numai pe calea tratativelor. Aceasta privește și Orientul Mijlociu, și conflictul dintre Irak și Iran, și diferite conflicte din Africa și din alte zone ale lumii. Este în interesul statelor respective, al cauzei generale a păcii să se acționeze cu întreaga răspundere pentru oprirea conflictelor militare, pentru soluționarea problemelor prin tratative. Faptele — inclusiv reuniunea de la Madrid — demonstrează cu toată puterea că numai calea tratativelor, a negocierilor, chiar dacă durează mai mult, este singura cale care corespunde intereselor popoarelor, care poate asigura pacea, care poate asigura popoarelor posibilitatea de a-și concentra forțele în direcția dezvoltării lor economico-sociale. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Acordăm o mare importanță marilor mișcări pentru pace din Europa, din America, din Asia, de pe alte continente. De altfel, consider că ele au avut deja un rol însemnat în adoptarea de către unele state și guverne a unor măsuri mai realiste. Este necesar tocmai acum să se intensifice mișcarea pentru pace în Europa și în întreaga lume. Să unim toate forțele Europei pentru a împiedica amplasarea noilor rachete, pentru trecerea la distrugerea celor existente, pentru asigurarea securității fiecărei națiuni europene și în întreaga lume ! În acest sens, consider că este necesar ca și poporul nostru să se angajeze, din

nou, în această toamnă — în strînsă colaborare cu mișcările de pace din Europa — în noi manifestări și acțiuni, așa cum a făcut anul trecut, pentru a demonstra voința și solidaritatea noastră cu toate popoarele care doresc să trăiască în pace, fără arme atomonucleare, cu toți cei care doresc să trăiască fără grija că mîine ei sau copiii lor vor fi victimele războiului nuclear, că viața, civilizația vor fi distruse. Să facem totul pentru a asigura liniștea, viața popoarelor, să le asigurăm dreptul la existență, la muncă și la pace! *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — pace !").*

În spiritul hotărîrilor partidului, al politicii noastre generale internaționale, România va acționa și în viitor cu toată fermitatea pentru dezvoltarea relațiilor și colaborării sale cu toate statele, își va aduce întreaga contribuție la triumful rațiunii, al politicii de înțelegere, de colaborare, la triumful păcii pe planeta noastră. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

În încheiere, doresc să subliniez, încă o dată, că este necesar ca, în cadrul ședinței Consiliului Național al Agriculturii și al Consfătuirii pentru problemele industriei și investițiilor, să se dezbată cu întreaga răspundere și în spirit de înaltă exigență toate problemele și să se stabilească măsurile necesare în vederea realizării în bune condiții a planului pe acest an, a pregătirii pentru realizarea planului pe anii viitori.

Încă o dată, doresc să subliniez că anul acesta are un rol hotărîtor pentru realizarea întregului cincinal. La plenara Comitetului Central din iunie am stabilit planul pentru 1984—1985, pornind de la încrederea că vom realiza în bune condiții planul pe acest an. Așa cum vă este cunoscut, prevederile plenarei pentru întregul cincinal asigură, de fapt, înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea, ale Conferinței Naționale, realizarea obiectivului de trecere a patriei noastre la un nou stadiu de dezvoltare, de ridicare a gradului de civilizație, de înfăptuire a tuturor măsurilor privind ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului. Să facem totul, să acționăm cu toată răspunderea pentru a realiza în bune condiții planul, în toate domeniile, pe acest an !

Am deplina convingere că toți oamenii muncii, organele de stat din toate sectoarele — cuprind aici și industria, și agricultura, și celelalte ramuri economice, precum și sectoarele culturale —, că toate organele de stat, centrale și județene, organele și organizațiile de partid din toate unitățile vor face totul și își vor îmbunătăți activitatea, asigurînd realizarea în cele mai bune condiții a tuturor prevederilor planului și a hotărîrilor partidului și statului nostru, demonstrînd astfel forța și capacitatea partidului, a statului, a poporului nostru de a asigura triumful socialismului și comunismului în România ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !", „Stima noastră și mîndria, Ceaușescu—România !").*

Cu această convingere, vă urez dumneavoastră, precum și tuturor organelor de partid și de stat, tuturor oamenilor muncii, întregului popor succese cît mai mari în toate domeniile, multă sănătate și fericire ! *(Urale prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !". Toți cei prezenți în sală se ridică în picioare și ovaționează îndelung, într-o atmosferă de puternic entuziasm, pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul general al partidului, președintele țării).*

CUVÎNTARE LA MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN MUNICIPIUL TÎRGU MUREȘ

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Mureș

— 13 septembrie 1983 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Doresc să vă adresez dumneavoastră, tuturor locuitorilor municipiului Tîrgu Mureș și județului Mureș, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat și guvernului, precum și al meu personal, un salut revoluționar, împreună cu cele mai bune urări. *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Ne aflăm în județul Mureș într-o vizită de lucru. În cursul zilei de ieri și de azi am vizitat un număr important de întreprinderi industriale, unități agricole și o unitate de cercetare în domeniul zootehniei, precum și o unitate din domeniul sănătății. Nu doresc să mă refer acum la constatările din fiecare unitate pe care am vizitat-o, cu atît mai mult cu cît am apreciat, pe scurt, în fiecare din aceste unități activitatea și rezultatele obținute de oamenii muncii.

Pe ansamblu, avem impresii bune despre activitatea desfășurată de oamenii muncii din județul Mureș în toate domeniile. Am constatat, cu multă satisfacție, că muncitorii, tehnicienii, inginerii din toate unitățile industriale au obținut rezultate bune, că desfășoară o activitate intensă în vederea îndeplinirii în cele mai bune condiții a planului.

De altfel, pe ansamblu, oamenii muncii din municipiul Tîrgu Mureș și din județul Mureș au realizat planul producției industriale pe opt luni cu o depășire importantă. Aceasta demonstrează că, într-adevăr, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, sînt ferm angajați pentru a obține rezultate cît mai bune, pentru a încheia anul 1983 cu succese importante și a ocupa astfel un loc cît mai de frunte în întrecerea socialistă între toate județele țării. Și vă doresc să obțineți rezultate cît mai bune ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Pentru toate aceste rezultate, adresez tuturor oamenilor muncii cele mai călduroase felicitări și urarea de succese tot mai mari în viitor. *(Aplauze și urale puternice, îndelungate).*

Am constatat, de asemenea, rezultate bune în domeniul agriculturii. Producțiile obținute la grîu, la porumb, la celelalte culturi, precum și dezvoltarea zootehniei demonstrează că și județul Mureș a trecut cu mai multă hotărîre la realizarea programului de dezvoltare a agriculturii, participînd activ la înfăptuirea noii revoluții agrare. Într-adevăr, chiar în condițiile climatice mai grele din acest an, județul Mureș a obținut rezultate bune, superioare anilor precedenți. Aceasta demonstrează că stă în puterea țărănimii, a tuturor oamenilor muncii din agricultură de a obține recolte mai bogate decît pînă acum și de a face ca agricultura socialistă din Mureș — la fel ca din întreaga țară — să aibă un rol tot mai însemnat în dezvoltarea generală a patriei noastre socialiste. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — România, stima noastră și mîndria !").*

Pentru aceste rezultate, adresez țărănimii, tuturor oa-

menilor muncii din agricultură calde felicitări și urarea de a obține recolte mai bogate, mai îmbelșugate ! *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !")*.

Pe ansamblu, industria patriei noastre a obținut, în cele 8 luni care au trecut, rezultate bune, înfăptuind prevederile planului și realizînd o depășire de circa 10 miliarde de lei. De asemenea, și în agricultură s-au obținut rezultate bune, cu toate condițiile climatice nu prea favorabile din acest an. Avem rezultate bune și în domeniile științei, învățămîntului, culturii, în toate sectoarele de activitate. Putem spune că economia românească și toate domeniile de activitate vor încheia acest an cu rezultate importante, înfăptuind prevederile planului pe 1983, hotărîrile Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale, punînd astfel o bază trainică pentru realizarea în bune condiții a actualului cincinal, care va asigura trecerea României la un nou stadiu de dezvoltare și ridicarea continuă a bunăstării întregii națiuni. *(Aplauze și urale puternice, prelungite ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — P.C.R. !")*.

Pentru toate aceste rezultate, doresc ca, de la marea adunare populară din Tîrgu Mureș, să adresez tuturor oamenilor muncii, întregului popor felicitări pentru realizările de pînă acum și urarea de noi și noi succese în ridicarea patriei noastre socialiste pe culmi tot mai înalte de progres și civilizație. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — România !")*.

Dragi tovarăși și prieteni,

În cursul vizitei am constatat, pe lîngă rezultatele bune, și unele minusuri și lipsuri, dar le-am discutat cu fiecare colectiv de oameni ai muncii, nu doresc să mă refer acum la ele. Am convingerea că atît comitetul județean, comitetele orășenești, organizațiile de partid, cît și consiliile oamenilor muncii și toate colectivele de oameni

ai muncii vor acționa cu hotărîre pentru lichidarea lipsurilor și îmbunătățirea întregii activități. Deci, neprezentînd critici, acord un credit tuturor oamenilor muncii că vor acționa cu toată hotărîrea pentru a demonstra că acestea sînt trecătoare și că ei sînt în stare să lucreze cu rezultate tot mai bune în toate domeniile ! *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !")*.

Mi-a produs o mare satisfacție să constat activitatea desfășurată în domeniul construcțiilor de locuințe, pentru înfrumusețarea orașelor, asigurarea condițiilor tot mai bune de locuit, de viață, pentru dezvoltarea unităților de învățămînt, de sănătate, cum este acest mare spital pe care l-am vizitat astăzi — unul dintre cele mai mari din țară — și sper că și rezultatele pe care le va obține să fie printre cele mai bune. *(Aplauze puternice, urale ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !")*.

Rezultatele obținute în Tîrgu Mureș și în județul Mureș — ca, de altfel, în toate județele patriei — demonstrează cu putere justețea politicii partidului nostru de amplasare a forțelor de producție pe întreg teritoriul, în toate județele. Pornim de la faptul că numai prin dezvoltarea puternică a industriei, agriculturii, a științei, învățămîntului, culturii în toate zonele țării asigurăm condiții de manifestare deplină a forței creatoare a poporului nostru, condiții ca fiecare cetățean să aibă posibilitatea de a-și demonstra capacitatea de muncă, de creație liberă, fiind fiu al unui popor liber, stăpîn pe destinele sale, care-și făurește viitorul socialist și comunist în deplină libertate, convins că aceasta îi asigură bunăstarea, fericirea, independența și suveranitatea ! *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !" „Ceaușescu și poporul !")*.

În același timp, aș dori să menționez, și la această mare adunare populară, faptul că tot ceea ce se realizează în acest județ, în general în toate județele patriei noastre,

este rezultatul muncii unite a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. Aici, în Mureș, trăiesc și români, și maghiari, și germani, și alte naționalități. Împreună, ei acționează în deplină unitate pentru a asigura înfăptuirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism. Putem afirma cu îndreptățită mîndrie că politica națională a partidului nostru, de deplină egalitate pentru toți cetățenii patriei, constituie o realitate — și am dori ca în toate țările această egalitate să fie cel puțin așa cum este în România ! *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !")*.

Dragi tovarăși și prieteni,

Discutînd despre ceea ce am realizat, este necesar să ne gîndim la ceea ce trebuie să facem în continuare pentru ca rezultatele noastre să fie și mai bune, spre a asigura înfăptuirea în toate sectoarele de activitate a hotărîrilor Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale partidului. Am vorbit mult în acest an despre aceste probleme; totuși, voi sintetiza cîteva.

În primul rînd, subliniez necesitatea de a face totul pentru realizarea programului energetic, pentru reducerea consumurilor energetice, asigurînd astfel condiții pentru realizarea independenței în acest domeniu de activitate. Să dezvoltăm mai puternic baza de materii prime ! Să dezvoltăm, de asemenea, puternic agricultura — una din ramurile de bază ale economiei naționale ! Să acționăm cu toată hotărîrea în direcția creșterii mai puternice a productivității muncii, aplicînd cu mai multă fermitate măsurile de bună organizare, de mecanizare și automatizare a proceselor de producție ! Să depunem eforturi mai susținute pentru îmbunătățirea calității și ridicarea nivelului tehnic al produselor în toate domeniile de activitate ! Să acționăm pentru reducerea, în toate ramurile economiei naționale, a consumurilor materiale, pentru recuperarea și refolosirea acestora și creșterea continuă a eficienței economice ! Acestea sînt domenii hotărîtoare, pentru care trebuie să unim toate eforturile, să depunem o activitate susținută în fiecare unitate, la fiecare loc de muncă, spre a asigura înfăptuirea programului de dezvoltare economico-socială a țării în cele mai bune condiții, la un nivel superior și realizarea unei noi calități a muncii și vieții în toate domeniile de activitate. Dispunem, pentru aceasta, de tot ce este necesar. Avem, mai cu seamă, o clasă muncitoare minunată, cu o bună experiență ; avem ingineri, tehnicieni, oameni de știință ; avem o țărănime minunată. Avem deci un popor care a demonstrat că — stăpîn pe destinele sale — știe să muncească mult mai bine și să asigure dezvoltarea țării, așa cum nici nu se putea visa în anii orînduirii burghezo-moșierești ! Și, tocmai pe aceste baze, trebuie să ne propunem să mergem și mai ferm înainte, să demonstrăm că numai și numai socialismul asigură fiecărui popor condiții de afirmare liberă, de bunăstare, de fericire ! *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !")*.

Dragi tovarăși,

Odată cu aceasta, trebuie să dezvoltăm și o activitate susținută — și doresc să menționez acest lucru și aici, în preajma deschiderii noului an de învățămînt — pentru ridicarea continuă a gradului de pregătire profesională, de calificare, a nivelului de cunoștințe al muncitorilor, țărănimii, al tuturor oamenilor muncii din toate domeniile. Trebuie să înțelegem bine că ridicarea continuă a cunoștințelor profesionale, tehnico-științifice constituie o necesitate pentru constructorii socialismului din patria noastră, pentru înfăptuirea programului de dezvoltare generală a țării.

În același timp, este necesar să desfășurăm o susținută activitate politico-educativă, de formare a conștiinței re-

voluţionare, a omului nou. În Tîrgu Mureş şi în judeţ dispuneţi de multe instituţii de cultură, de teatre, de tot ce este necesar. Trebuie să folosim toate acestea pentru a desfăşura o largă activitate politico-educativă. Să acordăm o atenţie deosebită conţinutului revoluţionar al acestei activităţi, pornind de la concepţia materialist-dialectică despre lume şi viaţă. Să sădim în conştiinţa fiecărui constructor al socialismului convingerea fermă, spiritul revoluţionar de luptă pentru dezvoltarea patriei, pentru socialism, pentru pace şi colaborare internaţională! *(Aplauze şi urale puternice ; se scandează : „Ceauşescu — P.C.R. !", „Ceauşescu şi poporul !").*

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Punînd pe primul plan problemele dezvoltării patriei noastre, nu uităm nici un moment condiţiile grele ale vieţii internaţionale, necesitatea de a face totul pentru o politică de pace, de colaborare cu toate naţiunile lumii.

În acest spirit, partidul şi statul nostru desfăşoară o largă activitate internaţională, punînd în centru dezvoltarea relaţiilor cu toate ţările socialiste — în primul rînd cu vecinii noştri —, acţionînd pentru lărgirea relaţiilor cu ţările în curs de dezvoltare, precum şi cu ţările capitaliste dezvoltate, în spiritul principiilor coexistenţei paşnice. La baza relaţiilor noastre internaţionale punem în mod ferm principiile deplinei egalităţi în drepturi, respectul independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, renunţarea la forţă şi la ameninţarea cu forţa, dreptul fiecărei naţiuni la dezvoltare liberă, aşa cum doreşte, fără nici un amestec din afară ! *(Aplauze şi urale puternice ; se scandează : „Ceauşescu — pace !").*

În mod deosebit acordăm o mare atenţie problemelor din Europa. Salutăm cu multă satisfacţie încheierea reuniunii de la Madrid, aprobarea, prin consens, a documentului final şi a hotărîrii de a organiza la începutul anului

viitor o conferinţă pentru încredere şi dezarmare în Europa. Dorim să facem totul pentru ca între toate naţiunile Europei să se dezvolte relaţii de încredere, de colaborare. Dorim să se asigure respectul fiecărei naţiuni de pe continentul nostru, realizarea unei Europe fără arme nucleare, a unei Europe unite, a oamenilor liberi şi independenţi. *(Urale şi aplauze puternice ; se scandează : „Ceauşescu — pace !").*

Acţionînd cu toată hotărîrea pentru oprirea amplasării rachetelor cu rază medie de acţiune şi trecerea la retragerea şi distrugerea celor existente, avem ferma convingere că popoarele europene pot şi trebuie să facă totul pentru a nu admite instalarea de noi rachete nucleare în Europa. Este necesar să facem totul ca, la tratativele de la Geneva dintre Uniunea Sovietică şi Statele Unite, să se ajungă la înţelegeri concrete în această problemă. Noi avem ferma convingere şi sîntem hotărîţi să facem totul ca pe continentul european să nu se mai amplaseze noi rachete nucleare. Aceasta corespunde intereselor fiecărei naţiuni, intereselor păcii, ale fiecărui popor european şi ale popoarelor întregii lumi. *(Aplauze şi urale îndelungate).*

Fără îndoială că neamplasarea acestor rachete, reducerea celor existente şi distrugerea lor trebuie să se realizeze în condiţiile unui echilibru între forţele care acţionează în Europa. Dar acest echilibru între cele două părţi trebuie să se realizeze nu prin noi rachete, nu prin noi mamente, ci prin reducerea celor existente la un nivel cît mai scăzut. Este necesar, fără îndoială, să fie luate în calcul şi rachetele pe care le au alte ţări din Europa. În general, ne pronunţăm ferm pentru realizarea unei dezarmări nucleare generale, la care să participe toate ţările posesoare de armamente nucleare — şi, în acest cadru, să fie luate în calcul toate mijloacele de distrugere în masă, precum şi mijloacele de transport al armamentelor nucleare. Dar esenţialul este să se treacă la reducerea şi ne-

amplasarea în Europa a rachetelor de către cele mai puternice țări nucleare — Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii. Trebuie să înțelegem că, indiferent în mîna cui se găsesc armele nucleare, ele sădesc pretutindeni moartea și distrugerea omului ! Și trebuie să punem capăt armelor nucleare, în general ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — pace !")*.

Este necesar să înțelegem că prin dezvoltarea de noi armamente, prin acumularea acestora crește pericolul de război, de distrugere a omenirii, a însuși omului pe planeta noastră. Așa cum am spus în primăvara acestui an la o adunare, nu trebuie să așteptăm să se ajungă la folosirea armamentelor nucleare ; atunci va fi prea tîrziu. Nu trebuie să uităm că se pot oricînd găsi iresponsabili care să apese pe trăgaciul armamentelor nucleare, că un accident întîmplător poate declanșa distrugerea atomică a lumii. De aceea, problema distrugerii armamentelor nucleare este o necesitate vitală — și trebuie să facem totul pentru a obține aceasta ! *(Aplauze și urale puternice; se scandează: „Ceaușescu — dezarmare !", „Ceaușescu — pace !")*.

Noi acordăm o mare însemnătate mișcărilor pentru pace din Europa. Considerăm că activitatea uriașă a mișcărilor de pace din toate țările europene demonstrează că popoarele își dau bine seama că nu trebuie să admită, sub nici o formă și sub nici un motiv, amplasarea noilor rachete pe continent. Este necesar ca și noi, românii, să ne angajăm în acest an cu mai multă fermitate în lupta pentru pace, alături de toate popoarele din Europa.

Trebuie să ne adresăm tuturor statelor europene, celor două mari puteri nucleare cu cererea fermă de a ajunge la înțelegere, de a pune capăt politicii de înarmare nucleară și de dezvoltare de noi rachete nucleare.

Doresc din nou să menționez, și la această mare adunare populară, că statele, guvernele și oamenii politici care admit amplasarea rachetelor pe teritoriul lor își asumă o mare răspundere în fața propriului popor, în fața tuturor

popoarelor — și este necesar să renunțe de a pune în pericol viața și existența popoarelor lor, a întregii Europe, a întregii omeniri ! *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — pace !")*.

Dragi tovarăși și prieteni,

În același timp, România acționează cu toată hotărîrea pentru soluționarea tuturor problemelor dintre state numai pe cale pașnică, prin tratative. Considerăm că este necesar să înceteze conflictele existente și să se renunțe la calea armelor pentru soluționarea litigiilor dintre state, să se acționeze numai și numai prin tratative ! Oricît de mult ar dura tratativele, ele reprezintă singura cale care poate să soluționeze problemele și să asigure oamenilor pacea și colaborarea !

În acest spirit, ne pronunțăm pentru soluționarea tuturor problemelor din Orientul Mijlociu, din Africa, de pe alte continente ale lumii. Sîntem ferm hotărîți să acționăm, împreună cu toate țările în curs de dezvoltare, în direcția lichidării subdezvoltării, pentru o nouă ordine economică mondială, pentru a crea condiții în vederea dezvoltării mai puternice a statelor rămase în urmă, ca rezultat al îndelungatei dominații colonialiste, imperialiste. În general, considerăm că trebuie întărită solidaritatea tuturor forțelor și popoarelor care se pronunță pentru pace, pentru independență, pentru o lume mai dreaptă și mai bună. *(Aplauze și urale puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — pace !")*.

Dragi tovarăși și prieteni,

În încheiere, doresc să menționez încă o dată impresiile deosebit de plăcute despre vizitele pe care le-am făcut în Mureș și, mai cu seamă, despre întîlnirile cu oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, cu bărbați, femei, tineri, copii. În cadrul acestor întîlniri, am constatat peste tot, cu multă satisfacție, entuziasmul oamenilor

muncii, hotărîrea fermă de a acționa pentru înfăptuirea prevederilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale, pentru dezvoltarea patriei noastre. Dar — peste tot — nu a lipsit o întîlnire, o manifestare cît de mică în care cuvîntul Pace să nu răsune cu putere pretutindeni. Aceasta demonstrează că întregul nostru popor sprijină ferm politica de pace și independență a patriei noastre, că este hotărît să-și aducă întreaga contribuție la apărarea dreptului suprem al popoarelor la existență, la pace, la o viață liberă ! *(Urale și aplauze puternice, indelungate ; se scandează : „Ceaușescu — pace !")*.

Am ferma convingere că veți încheia acest an cu rezultate bune, că — așa cum am mai spus — județul Mureș se va angaja cu mai multă putere pentru a obține un loc cît mai de frunte în întrecerea socialistă dintre județe. Și, dacă e posibil, mi-ar face o mare plăcere să obțineți locul I în întrecerea între toate județele ! *(Urale și aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !")*.

Vă urez din toată inima succese tot mai mari în întreaga activitate, multă sănătate și fericire ! *(Urale și aplauze puternice, prelungite ; se scandează îndelung : „Ceaușescu și poporul !", „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu — pace !". Într-o atmosferă de puternică însuflețire și unitate, toți cei prezenți la marea adunare populară aclamă și ovaționează minute în șir pentru Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare a întregii națiuni —, pentru secretarul general al partidului, președintele țării)*.

CUVÎNTARE LA MAREA ADUNARE POPULARĂ DIN MUNICIPIUL CLUJ-NAPOCA

Cu prilejul vizitei de lucru în județul Cluj și al deschiderii noului an de învățămînt 1983—1984

— 15 septembrie 1983 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Ne aflăm în județul Cluj și în municipiul Cluj-Napoca într-o vizită de lucru și pentru deschiderea noului an de învățămînt 1983—1984. Folosesc acest prilej pentru a vă adresa dumneavoastră, tuturor locuitorilor municipiului și județului Cluj, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat și guvernului, al meu personal, un salut călduros, revoluționar, împreună cu cele mai bune urări, precum și felicitări cu prilejul deschiderii noului an de învățămînt și urarea fierbinte de a obține rezultate cît mai bune în toate domeniile ! *(Aplauze și urale puternice; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !")*.

Am vizitat unele întreprinderi industriale, agricole și unități de învățămînt și cercetare din județ. Aș menționa vizita la Combinatul metalurgic Cîmpia Turzii, care a devenit un puternic centru metalurgic al județului Cluj și realizează produse de înaltă calitate pentru economia națională. De asemenea, mi-au produs o deosebită satisfacție dezvoltarea și rezultatele obținute la noul Combinat de

utilaj greu din Cluj-Napoca, ce a devenit — se poate spune — unul din marile combinate ale construcției de mașini grele, nu numai din județ, dar din întreaga țară.

Aș dori, cu acest prilej, să menționez impresiile plăcute pe care le avem, în general, despre toate unitățile vizitate, despre rezultatele obținute de oamenii muncii din aceste unități, precum și din întregul județ în realizarea producției pe acest an. Faptul că, pe ansamblu, pe opt luni, industria clujeană a depășit planul de producție dă garanția că va realiza în bune condiții planul pe întregul an. Am discutat cu oamenii muncii din unitățile vizitate, cu organizațiile de partid și consiliile oamenilor muncii atît despre activitatea de pînă acum, cît și despre măsurile ce trebuie luate pentru perfecționarea și îmbunătățirea activității în viitor.

Pentru rezultatele bune obținute, atît în unitățile pe care le-am vizitat, cît și în întreaga industrie, de toți oamenii muncii din municipiul Cluj-Napoca și din județul Cluj, doresc să le adresez cele mai calde felicitări și urarea de noi și noi succese. *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“).*

Dezvoltarea puternică a industriei în Cluj — ca, de altfel, din toate județele patriei noastre — reprezintă materializarea politicii consecvent revoluționare a partidului nostru, de dezvoltare puternică a forțelor de producție în întreaga țară, ca o bază trainică a progresului general al patriei, a ridicării bunăstării materiale și spirituale a poporului, a realizării adevăratei egalități în drepturi între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate. Putem afirma, cu îndreptățită mîndrie, că industria românească a devenit o forță puternică a societății noastre socialiste, că în toate județele patriei industria modernă a chemat și a ridicat la o viață nouă milioane și milioane de oameni, demonstrînd că numai și numai socialismul asigură condiții pentru dezvoltarea rapidă economico-socială a întregii țări, pentru ridicarea bunăstării materiale și spirituale a

poporului. *(Aplauze și urale prelungite ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“).*

În întreaga țară, oamenii muncii au realizat, în primele 8 luni ale acestui an, o producție suplimentară de circa 10 miliarde de lei, ceea ce demonstrează că întregul popor acționează cu toată energia pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea, ale Conferinței Naționale, în vederea realizării unei noi calități a muncii și vieții, a creării condițiilor necesare trecerii la un nou stadiu de dezvoltare a patriei noastre.

Pentru rezultatele bune obținute de oamenii muncii din întreaga țară, doresc ca de aici, de la marea adunare populară din Cluj, să adresez clasei muncitoare, inginerilor, tehnicienilor, întregului nostru popor cele mai calde felicitări și urarea de a face totul pentru a încheia anul cu rezultate cît mai bune, pentru realizarea cu succes a întregului cincinal ! *(Aplauze și urale puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !“).*

Toate rezultatele pe care le avem în Cluj, în celelalte județe, în întreaga țară demonstrează cu putere justețea politicii materialist-dialectice a partidului nostru, de aplicare în mod consecvent a adevărurilor general valabile, a principiilor socialismului științific la condițiile patriei noastre. Tocmai aceasta demonstrează că partidul nostru își îndeplinește în bune condiții misiunea istorică de a conduce întreaga națiune pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație, pe calea socialismului și comunismului. *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“, „Ceaușescu și poporul !“).*

Dragi tovarăși și prieteni,

În cursul vizitei am discutat cu oamenii muncii, cu fiecare colectiv, cu organizațiile de partid atît despre ceea ce s-a realizat bun, cît și despre unele minusuri și lipsuri. Nu doresc însă să mă refer acum la aceste lipsuri și minusuri. Așa cum am procedat și în alte județe, consider că organi-

zația de partid, oamenii muncii, consiliile de conducere, organizațiile de masă și obștești vor trage toate concluziile și vor acționa cu toată hotărîrea pentru lichidarea lipsurilor și pentru îmbunătățirea întregii activități. Fac aceasta considerînd că în Cluj există suficiente forțe să facă o analiză critică și autocritică și să acționeze pentru îmbunătățirea activității. Acord, în acest fel, o încredere organizațiilor de partid, consiliilor de conducere, puternicelor colective de oameni ai muncii din toate domeniile. Am convingerea că, acționînd în deplină unitate, veți demonstra că această încredere este pe deplin justificată! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!").*

Așa cum am menționat la recenta ședință comună a Consiliului Național al Agriculturii și a Consfătuirii de lucru pe problemele industriei și investițiilor, este necesar să facem totul pentru realizarea în cele mai bune condiții a planului pe 1983, să pregătim temeinic trecerea la realizarea planului pe 1984. În mod deosebit, este necesar să acordăm toată atenția realizării producției fizice la toate sortimentele, satisfăcînd, în acest fel, cerințele economiei naționale, necesitățile de consum ale populației, precum și prevederile pentru export. Clujul trebuie să-și aducă și el o contribuție importantă la realizarea sarcinii puse de Congresul al XII-lea și de Conferința Națională ale partidului privind dezvoltarea mai puternică a surselor de energie și de materii prime. Trebuie acționat cu mai multă hotărîre în direcția reducerii consumurilor energetice și materiale, a recuperării și refolosirii energiei și materialelor.

O atenție deosebită se impune să fie acordată și la Cluj — ca pretutindeni, de altfel — îmbunătățirii în continuare a calității produselor, ridicării continue a nivelului tehnic. Toate produsele ce ies dintr-o unitate, dintr-o secție trebuie să corespundă cerințelor și exigențelor unei înalte calități, unui nivel tehnic cît mai ridicat. Atît produsele

privind bunurile de consum, cît și utilajele și mașinile din diferite domenii trebuie să fie competitive cu cele mai bune utilaje și mașini similare existente pe plan mondial. Avînd în vedere faptul că în Cluj dispunem de o bază puternică de cercetare și învățămînt, precum și de o dotare tehnică modernă, de combinate moderne — așa cum am mai arătat cînd m-am referit la combinatul de utilaj greu, dar acesta nu este singurul —, trebuie să facem utilaje și mașini de calitate chiar mai bună decît pe plan mondial, să demonstrăm astfel forța și capacitatea constructorilor de mașini clujeni, a oamenilor muncii din Cluj, din întreaga noastră patrie! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu—România, stima noastră și mîndria!")*

Este necesar să se acorde mai multă atenție creșterii productivității muncii, pe baza organizării științifice a activității în fiecare unitate, la fiecare loc de muncă, a automatizării și mecanizării proceselor de producție. Nu este, cred, nevoie să insist acum de ce este necesar să obținem o creștere puternică a productivității muncii. Știți bine că tocmai în domeniul productivității muncii trebuie să demonstrăm atît capacitatea clasei noastre muncitoare, cît și forța socialismului, să învingem, din acest punct de vedere, și să întrecem tot ceea ce a realizat mai bun capitalismul. Să demonstrăm că în socialism oamenii muncii, stăpîni pe mijloacele de producție, pe bogățiile țării, pe destinele lor, știu să muncească mai bine, să făurească o productivitate mult superioară, conștienți că lucrează pentru sine, pentru națiunea lor. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul!").*

Odată cu aceasta, este necesar ca în toate unitățile și în toate domeniile — atît ale activității materiale, cît și științifice, de învățămînt și culturale — să acționăm pentru reducerea mai puternică a cheltuielilor de producție și a cheltuielilor materiale. Să economisim și să cheltuim cu grijă fiecare leu! Să obținem maximum de eficiență din fiecare leu investit, din fiecare leu pe care-l cheltuim! Pro-

blema creșterii eficienței economice trebuie să constituie, de asemenea, una din preocupările zilnice ale tuturor colectivelor de oameni ai muncii. Să nu uităm nici un moment că avem datoria de a face totul pentru ca întreaga activitate, fiecare produs să fie rentabil, să aducă maximum de eficiență, deoarece numai pe această cale vom asigura creșterea mai puternică a venitului național, a avuției patriei noastre — singura cale pentru dezvoltarea mai puternică a forțelor de producție, a întregii societăți, de ridicare continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului. *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu— P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !").*

Doresc să atrag și în acest cadru atenția asupra necesității îndeplinirii în cele mai bune condiții și de calitatea cea mai bună a producției de export, a realizării exportului și valorificării superioare a materiilor prime, a muncii poporului nostru. Nu este, cred, necesar să insist de ce trebuie să realizăm exportul. Știți bine, importăm materii prime din toate domeniile, importăm mult petrol. Este necesar să creăm mijloacele de plată corespunzătoare spre a asigura baza materială pentru dezvoltarea în continuare a economiei noastre, să participăm activ la diviziunea internațională a muncii, să lărgim colaborarea atît cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cît și cu țările capitaliste dezvoltate. Trebuie să înțelegem, dragi tovarăși și prieteni, că relațiile internaționale, schimburile de produse în toate domeniile, cooperarea în producție constituie o necesitate pentru dezvoltarea patriei noastre socialiste, pentru întărirea colaborării între toate statele lumii. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

În județul Cluj am realizat — și continuăm să realizăm — un volum mare de investiții. Au intrat în producție o serie de capacități, dar sînt și unele rămîneri în urmă. De aceea este necesar să fie luate toate măsurile pentru asigurarea realizării în cele mai bune condiții a programului de investiții pe acest an și pe anii viitori, pentru intrarea în producție a tuturor capacităților prevăzute pentru anul 1983. Insist asupra acestei probleme deoarece are o importanță deosebită pentru buna gospodărire a mijloacelor materiale și financiare și pentru asigurarea bazei necesare producției pentru 1984—1985 și în viitor.

De asemenea, este necesar să acționăm pentru realizarea investițiilor în domeniul construcției de locuințe, pentru aplicarea fermă a principiilor privind sistematizarea și organizarea orașelor și localităților patriei noastre. În Cluj și în toate orașele județului s-a construit mult. Este necesar însă să acționăm acum ca toate aceste construcții să capete un contur unitar, să dea o înfățișare nouă, modernă — din punct de vedere urbanistic și al sistematizării — localităților patriei noastre. Inclusiv în Cluj este necesar să se pună mai multă ordine în sistematizare, să se dea orașului o înfățișare nouă, socialistă. *(Aplauze și urale îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R.!").*

Dragi tovarăși și prieteni,

Am vizitat și unele unități din agricultură ; am văzut unele lucruri la o mică expoziție, dar, mai cu seamă, am putut vedea aproape cea mai mare parte a județului — și am deci o impresie mai generală despre felul în care arată agricultura clujeană. Fără nici o îndoială că și Clujul, țărănimea și oamenii muncii din agricultura clujeană au obținut o serie de rezultate, dar, ca să vă spun deschis, ele nu sînt pe măsura posibilităților și a necesităților județului. Doresc, totuși — înainte de a mă referi la unele probleme ale activității agricole —, să adresez și țărănimii, tuturor oamenilor muncii din agricultură felicitări pentru rezultatele de pînă acum și, în același timp, urarea de a acționa în așa fel încît încă de anul viitor să obțină rezultate mult mai bune. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Așa cum am discutat la recenta consfătuire, este necesar să se acționeze cu toată hotărîrea pentru strîngerea rapidă și fără pierdere a recoltei, pentru depozitarea și asigurarea fondului de stat de cereale și de produse agricole, în vederea asigurării bunei aprovizionări a populației în cadrul autoconducerii și autoaprovizionării, cît și a realizării fondului de stat în general.

Se impun, de asemenea, măsuri hotărîte pentru realizarea în condiții mai bune și la timpul necesar a însămînțărilor, respectînd toate prevederile legii și cerințele unei agriculturi moderne, științifice. Realizînd în bune condiții atît lucrările agricole din această toamnă, cît și cele necesare pentru însămînțările din primăvara anului viitor, se va pune o bază trainică pentru ca, încă în 1984, agricultura județului Cluj să obțină succese mult mai mari decît pînă acum. Sînt condiții pentru aceasta. Clujul dispune de forțe puternice; avem aici un institut de învățămînt agricol, avem, de asemenea, o stațiune de cercetare. Dar — deși am spus că nu o să fac critică — nu pot să nu menționez că nu se simte încă prezența acestui institut, a acestor specialiști în agricultura din Cluj. Am dori ca și ei să înțeleagă aceasta și, începînd de anul viitor, să se simtă că avem aici un institut agronomic superior. *(Aplauze puternice, prelungite).*

După cum este cunoscut, plenara Comitetului Central din iunie anul acesta a adoptat un program vast de irigații, de desecări și de combatere a eroziunii solului. Pentru județul Cluj este necesară întocmirea, încă în toamna acestui an, a unui program foarte serios privind combaterea eroziunii solului. Am putut vedea și ieri — deși cunoșteam acest lucru — suprafețe foarte întinse unde, datorită efectuării în condiții necorespunzătoare a lucrărilor agricole, încălcării normelor și regulilor elementare pentru lucrarea solului, s-a ajuns la degradarea unor suprafețe foarte mari de pămînt. Pentru a obține o agricultură bună în județul Cluj, este necesar să trecem serios la combaterea eroziunii, la efectuarea lucrărilor prevăzute în programul adoptat la plenară și pentru care avem experiență și tot ce este necesar și în județul Cluj. Aceasta constituie sarcina fundamentală — și este necesar ca atît comitetul județean de partid, consiliul popular, cît și organele agricole să treacă la elaborarea acestui program și, încă din această toamnă, să ia măsuri hotărîte pentru ca în cîțiva ani să punem capăt acestei situații și să redăm agriculturii aceste terenuri, să facem să crească fertilitatea pămîntului și în județul Cluj. Dispunem de tot ce este necesar. Vom da întregul sprijin în această direcție — și dorim ca și Clujul să obțină, în domeniul agriculturii, rezultate bune, să devină un județ care să nu mai rămînă în urmă, cum este acum. *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

În general, dragi tovarăși și prieteni, în toate celelalte sectoare economico-sociale trebuie să acționăm cu toată hotărîrea și fermitatea pentru realizarea prevederilor planului, a programelor pe care le avem pentru diferite domenii ! Să facem în așa fel încît și Clujul să aibă rezultate mai bune în toate domeniile și să ocupe un loc tot mai important în rîndul județelor patriei noastre, un loc cît mai de frunte, să-și aducă o contribuție tot mai puternică — pe măsura dotării și a forței materiale și umane de care dispune — la dezvoltarea generală a patriei noastre, la înfăptuirea Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism. *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !")*

Dragi tovarăși și prieteni,

Astăzi, în întreaga țară începe noul an de învățămînt 1983—1984. Între marile realizări ale socialismului, ale poporului nostru se numără și perfecționarea învățămîntului, crearea unui învățămînt modern, care asigură pre-

gătirea cadrelor pentru toate domeniile de activitate. În sistemul nostru de învățămînt sînt cuprinși astăzi peste 5 800 000 de tineri, la toate nivelurile de învățămînt — elevi și studenți. Adăugînd la aceasta cursurile de perfecționare și de reciclare, de ridicare a nivelului de cunoștințe, putem spune că mai mult de 25% din populația patriei noastre învață. Este un lucru foarte bun ! Aceasta reprezintă o mare cucerire a socialismului, care a lichidat de mult înapoierea și stările de lucruri din timpul regimului burghezo-moșieresc. Tocmai pe această bază am asigurat și dezvoltarea generală a forțelor de producție, a industriei, a cercetării, a agriculturii, a tuturor sectoarelor de activitate. Pornind de la aceasta, avem garanția că vom realiza cu succes Programul partidului, că vom asigura ridicarea țării noastre pe culmi tot mai înalte de progres și civilizație ! *(Aplauze și urale puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii !“).*

Am vizitat unele unități de învățămînt și de cercetare din Cluj. În general, avem impresii bune atît despre activitatea învățămîntului, cît și despre cea de cercetare. Avem și în Cluj — ca, de altfel, în întreaga țară — o puternică bază materială, care asigură tot ce este necesar pentru însușirea temeinică a celor mai noi cunoștințe din toate domeniile de activitate. Dispunem de 256 000 de cadre didactice în toate domeniile învățămîntului, din care peste 13 000 în învățămîntul superior. Avem deci și o forță umană, avem și o bază tehnică, cu o dotare la un nivel foarte bun. Avem un tineret minunat. Este necesar să acționăm acum pentru a folosi cît mai bine toate aceste condiții și să obținem o ridicare mai puternică a nivelului învățămîntului, în toate domeniile.

Așa cum prevede Legea învățămîntului, cum stabilesc Programul partidului și hotărîrile Congresului al XII-lea, este necesar să acordăm și mai multă atenție disciplinelor de bază — matematicii, fizicii, chimiei, biologiei —, precum și științelor tehnice din toate domeniile. Dar să nu

uităm că, pentru a avea buni specialiști, în stare să soluționeze în cele mai bune condiții problemele pe care le pune dezvoltarea impetuoasă a științei și tehnicii, a întregii activități, este nevoie de oameni cu o pregătire multilaterală, multidisciplinară. Din păcate, în multe domenii s-a fărîmițat prea mult învățămîntul. Scoatem unii specialiști prea limitați, cu cunoștințe prea reduse. Or, avem nevoie de ingineri, de specialiști agricoli nu pentru un domeniu sau o activitate îngustă, ci care să fie în stare să rezolve orice problemă și să treacă în orice moment de la o activitate la alta.

În general, în dezvoltarea științei există o interdependență puternică, care a fost, este și va fi și în continuare. Specializările înguste nu fac decît să limiteze posibilitatea de cunoaștere, de afirmare a personalității umane în domeniul științei, al creației din toate domeniile. *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii !“).*

În Programul partidului se vorbește despre politehnizarea învățămîntului. Noi avem nevoie de muncitori care să fie în stare să rezolve cu ușurință orice problemă și să treacă de la o meserie la alta. Deci concentrarea învățămîntului, realizarea unei pregătiri multilaterale sînt necesare de sus pînă jos, pentru a asigura cadrele de care avem nevoie în vederea dezvoltării în continuare a patriei noastre socialiste. Sînt necesare, de asemenea, măsuri pentru a realiza o mai bună unitate între învățămînt-cercetare și producție. Am realizat multe în această privință și avem rezultate bune ; am constatat aceasta și la Cluj. Dar mai avem încă mult de făcut în această direcție — și trebuie să acționăm cu toată hotărîrea pentru realizarea acestor obiective.

Este necesar să acordăm, în continuare, mai multă atenție activității de cercetare — inclusiv antrenării cadrelor din învățămînt, a studenților în activitatea de cercetare —, în vederea soluționării mai rapide a unor pro-

bleme de mare importanță pentru dezvoltarea patriei noastre. Aceasta privește deopotrivă și cercetarea din Cluj. La baza întregii activități a învățămîntului trebuie să punem permanent tot ce este nou în domeniul științei și tehnicii, al cunoașterii umane ! Să așezăm, în toate domeniile, la baza activității noastre concepția revoluționară despre lume și viață, materialismul dialectic și istoric ! Să pornim întotdeauna de la faptul că ceea ce s-a realizat, ceea ce se cunoaște pînă acum într-un domeniu sau altul nu reprezintă limita maximă. Dimpotrivă, pe această bază trebuie să mergem înainte și să acționăm pentru a pătrunde tot mai adînc în tainele naturii, ale cunoașterii umane ! Să pornim întotdeauna de la convingerea că oamenii de știință români, tineretul patriei noastre trebuie să participe activ la dezvoltarea științei, a cunoașterii universale ! Pe această bază să asigurăm făurirea societății comuniste și creșterea contribuției patriei noastre, a științei românești la dezvoltarea științei mondiale ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii !")*.

Este necesar să păstrăm și să dezvoltăm continuu spiritul revoluționar, novator, spiritul umanist al învățămîntului românesc. Să facem în așa fel încît, prin întreaga sa activitate, învățămîntul să constituie factorul fundamental pentru educarea și formarea omului nou, pentru crearea unui cetățean cu o înaltă conștiință revoluționară și patriotică, înarmat cu tot ce este mai nou în toate domeniile — constructorul societății comuniste, al unei Românii libere și independente ! *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !")*.

Dragi tovarăși și prieteni,

Pe baza hotărîrilor plenarei Comitetului Central, Comitetul Politic Executiv a hotărît recent trecerea, începînd de la 1 septembrie, la majorarea retribuției tuturor categoriilor de oameni ai muncii, la perfecționarea noului

mecanism economic, la accentuarea și generalizarea acordului global, în general a principiului autoconducerii și autogestiunii muncitorești. Măsurile vă sînt cunoscute, au fost publicate și se dezbat larg în presă și cu toți oamenii muncii. De aceea nu doresc să insist asupra lor.

Este însă necesar să înțelegem că aceste măsuri de perfecționare a conducerii și de majorare a retribuției, de trecere la generalizarea acordului global trebuie să ducă la îmbunătățirea radicală a întregii activități. Pentru a realiza aceste măsuri trebuie să asigurăm înfăptuirea neabătută a planurilor și a tuturor indicatorilor economici de care am vorbit. Numai pe baza creșterii mai puternice a productivității muncii, a venitului național vom asigura ca majorarea retribuției să fie reală, să ducă, realmente, la creșterea mai puternică a bunăstării materiale și spirituale a poporului nostru. Avem toate condițiile — și trebuie să ne angajăm cu toată hotărîrea în această direcție. Aplicăm măsurile de perfecționare a muncii, a acordului global pornind de la principiul că fiecare trebuie să fie retribuit, să primească după muncă ; introducem mai ferm principiul socialist că veniturile pot fi nelimitate în raport de muncă și ca rezultat al muncii, dar nu mai garantăm nimănui venituri fără muncă. Trebuie să aplicăm ferm principiul : „nici pîine fără muncă, dar nici muncă fără pîine !". Să asigurăm ca oamenii muncii, constructorii socialismului, cei care fac totul pentru a contribui la dezvoltarea patriei să primească în raport cu munca lor, iar leneșii, cei care mai gîndesc că pot trăi fără muncă sau cu muncă mai puțină, să înțeleagă că trebuie să se apuce de muncă foarte serios ! Este loc de muncă pentru toți — și trebuie să facem totul ca fiecare să participe activ la întreaga activitate de făurire a socialismului. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — muncitorii !", „Ceaușescu și poporul !")*.

Dragi tovarăși,

Am luat aceste măsuri în condițiile grele ale crizei economice pe plan internațional, cînd în multe țări se reduce nivelul de viață, scad veniturile oamenilor muncii, crește șomajul. Faptul că am putut lua aceste măsuri demonstrează că economia românească, societatea noastră socialistă este în stare să diminueze influențele crizei mondiale și să acționeze pentru dezvoltarea în continuare a forțelor de producție. Aceasta este o demonstrare a forței socialismului, a forței poporului nostru, care își făurește în mod conștient propriul său viitor. Aceasta demonstrează — repet — că tot ceea ce realizăm aparține poporului, celor ce muncesc, că tot ceea ce vom face în viitor va aparține poporului, întregii națiuni, că depinde de noi ca viața tuturor cetățenilor patriei noastre, indiferent de naționalitate, să fie tot mai bună, tot mai îmbelșugată. Să facem totul pentru a înfăptui neabătut politica partidului de dezvoltare puternică a forțelor de producție ale societății noastre — politică ce pune pe primul plan omul, necesitatea creșterii continue a bunăstării și fericirii lui ! Să facem totul pentru a demonstra că politica partidului nostru comunist răspunde pe deplin năzuințelor întregii națiuni, că vom asigura continuu ridicarea patriei noastre la un nivel tot mai înalt de viață liberă, independentă ! *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“).*

Este necesar — așa cum am menționat la consfătuirea de la Mangalia — să acordăm o atenție mai mare activității politico-educative, de formare a conștiinței revoluționare, a omului nou. Trebuie să dezvoltăm o activitate politico-educativă susținută — și Clujul dispune în acest domeniu de condiții minunate, de multe instituții și formații cultural-artistice, de cadrele necesare. Trebuie să ridicăm și activitatea politico-educativă la nivelul cerințelor luptei revoluționare pentru formarea unui om cu o înaltă conștiință patriotică și revoluționară ! Să acționăm ferm pentru combaterea oricăror manifestări retrograde, a șovinismului, naționalismului și antisemitismului, a oricăror forme de înjosire a omului ! Este bine cunoscut că numai clasele exploatatoare au avut întotdeauna și mai au și astăzi interesul să învrăjbească oamenii muncii de diferite naționalități, pentru a-i putea asupri și domina mai bine. Întotdeauna, partidul nostru comunist — socialismul științific, în general — s-a ridicat împotriva concepțiilor șoviniste și naționaliste, pentru deplina egalitate în drepturi între toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate. Putem afirma cu îndreptățită mîndrie că partidul nostru a realizat, în România socialistă, principiile socialismului și în domeniul național. Felul în care am rezolvat problema națională în România constituie o mîndrie pentru partidul și statul nostru socialist ! După cum am spus și în alte împrejurări, am dori ca, cel puțin așa cum s-au realizat în România, să se asigure înfăptuirea acestor principii în toate statele lumii.

Știți bine că, din păcate, în lume sînt încă multe nedreptăți, nu numai sociale, ci și naționale. În diferite zone ale lumii există încă politica rasistă, îndemnuri fățișe de distrugere a unor grupuri mai mici sau a unor naționalități — și altele, și altele. Este necesar să înțelegem că asemenea manifestări aparțin numai acelora care și-au pierdut simțul uman, că socialismul — societatea cea mai umană și mai dreaptă — nu poate și nu trebuie să cunoască asemenea manifestări. În socialism trebuie să realizăm adevărata frăție și egalitate între toți cetățenii, fără deosebire de naționalitate și indiferent ce limbă vorbesc unii sau alții ! Trebuie să vorbim o limbă comună, limba socialismului științific, limba revoluționară a luptei pentru socialism, pentru comunism, pentru colaborare și pentru pace ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“, „Ceaușescu — pace !“).*

Să dezvoltăm puternic dragostea față de patrie, față de popor, față de partid, față de cauza socialismului ! Spi-

ritul educației patriotice, revoluționare trebuie să constituie o trăsătură fundamentală în întreaga noastră activitate ! Să facem din fiecare instituție cultural-artistică, din fiecare școală, din fiecare uzină o cetate a muncii, dar și a educației revoluționare, patriotice, de formare a revoluționarului militant pentru cauza socialismului, pentru egalitate între popoare, pentru o lume fără războaie, o lume a păcii și colaborării ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !").*

Ținînd seama de faptul că întregul tineret se găsește pe băncile școlii, că nu există tînăr care să nu treacă prin școală, trebuie să subliniem — și repet din nou acest lucru — rolul important pe care îl are școala, pe care îl au cadrele didactice în activitatea politico-educativă. Va trebui să ridicăm și mai mult acest rol, să îmbunătățim activitatea învățămîntului, a cadrelor didactice în educarea și formarea patriotică, revoluționară a tineretului nostru. Este necesar ca organele și organizațiile de partid, preocupîndu-se de toate problemele, să nu uite nici un moment necesitatea muncii politico-educative, de formare a omului nou.

Sarcini deosebite revin organizațiilor obștești — și, în acest cadru, doresc să mă refer astăzi îndeosebi la tineret, la organizațiile de tineret, care trebuie să-și îndeplinească în cele mai bune condiții misiunea de organizare și formare a tineretului în spirit revoluționar. Doresc ca și de aici, de la Cluj, să adresez întregului tineret al patriei noastre chemarea de a face totul pentru a-și însuși cele mai noi cunoștințe din toate domeniile de activitate ! Învățați, învățați și iar învățați, dragi prieteni ! Pregătiți-vă pentru a deveni buni cetățeni ai patriei noastre, cu înalte cunoștințe în domeniile în care învățați, pentru a putea să asigurați dezvoltarea pe noi trepte a patriei, să duceți mai departe făclia civilizației, a umanismului revoluționar, a socialismului și comunismului ! Să duceți mai departe făclia unității poporului român, a statului nostru, puternic, unitar și independent ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — tinerii !", „Ceaușescu și poporul !").*

Peste două luni vom sărbători 65 de ani de la realizarea statului național unitar, de la unirea Transilvaniei cu România — cerință vitală a dezvoltării națiunii noastre și care a creat condițiile afirmării puternice a poporului nostru în lume, a forței sale creatoare. *(Aplauze și urale puternice).* Să sărbătorim acest eveniment istoric cu noi succese în toate domeniile de activitate ! Să demonstrăm că poporul nostru, sub conducerea partidului, unit în cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste, este ferm hotărît să facă totul pentru înfăptuirea Programului partidului, pentru întărirea continuă a forței națiunii noastre, a unității, independenței și suveranității patriei noastre — România ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Stima noastră și mîndria, Ceaușescu — România !").*

Dragi tovarăși și prieteni,

Preocupîndu-ne de soluționarea problemelor dezvoltării patriei noastre în toate domeniile, nu uităm nici un moment problemele complexe din viața internațională, necesitatea unei activități intense pentru a contribui la oprirea agravării situației mondiale, la reluarea și dezvoltarea politicii de destindere, la oprirea cursei înarmărilor, la realizarea dezarmării, la asigurarea păcii în lume ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — pace !").*

Problema fundamentală a zilelor noastre este dezarmarea și apărarea păcii. În acest cadru, noi acordăm astăzi o mare importanță problemei opririi amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune și trecerii la retragerea și distrugerea celor existente.

Este necesar să facem totul pentru a nu se trece în

acest an la amplasarea noilor rachete în Europa. Au loc tratativele de la Geneva între Uniunea Sovietică și Statele Unite. Noi considerăm că trebuie făcut totul și că este posibil ca la aceste tratative să se ajungă la înțelegerea de a se opri amplasarea noilor rachete. Dar — așa cum am menționat în mesajele adresate șefilor de state și guverne din Europa —, dacă nu se va ajunge la rezultate în acest an, este bine să se continue tratativele și să nu se treacă la amplasarea noilor rachete. Iar dacă cele două mari puteri — Uniunea Sovietică și Statele Unite — nu vor ajunge la înțelegerile corespunzătoare, ținînd seama că rachetele privesc toate statele europene, considerăm necesar ca statele europene să participe direct la conferința pentru oprirea amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune. Să nu se treacă peste voința popoarelor europene, care se manifestă peste tot, cu întreaga putere, împotriva acestor noi rachete, ce măresc primejdia de distrugere în Europa și în întreaga lume. Trebuie să facem totul pentru a impune trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară !

Noi sîntem ferm hotărîți ca, împreună cu popoarele europene, să facem totul pentru ca Europa să nu cunoască noile rachete cu rază medie de acțiune, pentru ca să se asigure un echilibru al forțelor nu prin noi armamente, prin noi rachete, ci prin reducerea celor existente la un nivel cît mai scăzut.

Este necesar, de asemenea, să acționăm cu toată fermitatea pentru soluționarea tuturor problemelor numai și numai pe calea tratativelor, pentru a se pune capăt conflictelor militare, pentru renunțarea la forță și la amenințarea cu forța.

Ne pronunțăm ferm pentru realizarea în Balcani și în alte regiuni ale Europei și ale lumii de zone fără arme nucleare, fără baze militare străine, ca o parte a activității generale pentru eliminarea totală a armelor nucleare din Europa, din întreaga lume, pentru dezarmare, pentru o lume fără arme, fără războaie. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — pace !", „Dezarmare — pace !").*

Acordăm o mare însemnătate luptei împotriva subdezvoltării, pentru o nouă ordine economică mondială, care să asigure accesul țărilor rămase în urmă la cuceririle civilizației, progresul lor mai rapid. Aceasta constituie o cerință fundamentală pentru depășirea crizei economice și pentru stabilitatea economiei mondiale.

Considerăm că este necesar să se asigure participarea, cu drepturi egale, a tuturor statelor, fără deosebire de orînduire socială sau de mărime, la activitatea de soluționare a problemelor. În primul rînd, este necesar să se asigure participarea țărilor mici și mijlocii, a țărilor în curs de dezvoltare, a țărilor nealiniate.

Ne pronunțăm ferm pentru creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în soluționarea problemelor complexe, în mod democratic, în folosul și interesul fiecărui popor, al fiecărei națiuni. Avem ferma convingere că popoarele dispun de forța necesară și, acționînd în deplină unitate, pot opri cursul periculos spre prăpastie, spre o catastrofă nucleară, pot da vieții internaționale un nou curs — cursul spre dezarmare, spre colaborare, pentru asigurarea dreptului vital al popoarelor la existență, la viață, la libertate și la pace. *(Aplauze și urale puternice, prelungite ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — pace !").*

Dragi tovarăși și prieteni,

În încheiere, doresc să menționez încă o dată că avem impresii deosebit de plăcute despre ceea ce am putut constata în cursul acestei vizite și, mai cu seamă, despre întîlnirile cu oamenii muncii, cu muncitorii, cu inginerii și tehnicienii, cu țăranii, cu locuitorii orașelor și satelor prin care am trecut. Peste tot am constatat entuziasmul și hotărîrea de a acționa cu toată fermitatea pentru înfăp-

tuirea politicii partidului. Peste tot am simțit dragostea față de partid, față de patria noastră socialistă, dorința arzătoare de pace. Nu a fost loc unde cuvîntul „pace" să nu răsune ca o chemare și ca un angajament al poporului nostru de a-și uni eforturile pentru a contribui la triumful păcii în lume. Bazat pe aceste manifestări călduroase, pe care le-am întîlnit peste tot și în care vedem o puternică expresie a încrederii în politica partidului și statului nostru socialist, doresc să vă asigur, dragi tovarăși, să asigur întregul nostru popor că vom face totul pentru înfăptuirea Programului partidului, pentru triumful păcii, pentru întărirea independenței și suveranității României socialiste! *(Aplauze și urale puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — pace!").*

Sînt încredințat că oamenii muncii, toți locuitorii județului Cluj și ai municipiului Cluj-Napoca vor face totul pentru a-și îndeplini îndatoririle și sarcinile de mare răspundere ce le revin, pentru a spori continuu contribuția lor la dezvoltarea generală a patriei.

Cu această convingere, vă urez tuturor succese tot mai mari în întreaga activitate! Să faceți totul pentru ca județul Cluj să ocupe un loc tot mai important în întrecerea dintre toate județele patriei noastre!

Vă doresc multă sănătate, multă fericire! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!", „Ceaușescu — pace!". Într-o atmosferă de puternică însuflețire și unitate, toți cei prezenți la adunare ovaționează și aclamă îndelung pentru Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare a întregii națiuni —, pentru secretarul general al partidului, președintele țării).*

RĂSPUNSUL TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, LA SCRISOAREA MEMBRILOR CAMEREI REPREZENTANȚILOR A CONGRESULUI S.U.A.

— 17 septembrie 1983 —

Stimați domni deputați,

Am primit scrisoarea dumneavoastră în care subliniați importanța întreprinderii unei inițiative care să contribuie la scoaterea din impas a negocierilor sovieto-americane în problemele dezarmării și menționați că un mare număr dintre membrii Congresului S.U.A. sprijină înghețarea imediată, reciprocă și verificabilă a experimentării, producerii și desfășurării armelor nucleare.

Exprimînd profunda preocupare a poporului meu și pornind de la interesele și aspirațiile arzătoare ale tuturor popoarelor europene, inclusiv ale S.U.A., de a se ajunge repede la un acord care să asigure oprirea amplasării de noi rachete, retragerea și distrugerea celor existente, am adresat, după cum vă este cunoscut, mesaje președintelui S.U.A., Ronald Reagan, și președintelui Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., Iuri Andropov, în care am făcut apelul să se facă totul pentru succesul tratativelor sovieto-americane de la Geneva.

În cazul că pînă la sfîrșitul acestui an negocierile nu se vor încheia cu rezultate pozitive, am propus să se ajungă la o înțelegere ca amplasarea de noi rachete cu rază medie de acțiune să fie amînată cel puțin pînă la sfîrșitul anului 1984, începutul anului 1985, iar în acest timp să continue tratativele în vederea ajungerii la înțelegere. În perioada continuării negocierilor, U.R.S.S. să dea garanții, în sensul declarațiilor sale anterioare, că va opri desfășurarea de noi rachete cu rază medie de acțiune și modernizarea lor și că va reduce în mod unilateral o parte a acestora aflate în zona europeană a teritoriului Uniunii Sovietice.

Totodată, am considerat că, în condițiile în care nu se va ajunge la un acord în legătură cu aceste propuneri, ar fi posibil să se aibă în vedere cel puțin să nu fie amplasate rachete cu rază medie de acțiune pe teritoriul Republicii Federale Germania, Republicii Democrate Germane, Republicii Socialiste Cehoslovace și altor state, ca o măsură intermediară pînă la realizarea unei înțelegeri finale în cadrul negocierilor sovieto-americane.

Salutînd cu multă satisfacție și apreciind preocuparea dumneavoastră privind oprirea cursei înarmărilor, și în primul rînd a înarmărilor nucleare, doresc să menționez că în mesajele adresate conducătorilor S.U.A. și U.R.S.S. am propus ca cele două țări să adopte hotărîri unilaterale de înghețare a cheltuielilor militare pe viitorii doi ani la nivelul anului 1983, iar între timp să se poarte negocieri în vederea trecerii la reducerea cheltuielilor militare.

România este gata să acționeze și să se alăture și în viitor oricărei inițiative vizînd înfăptuirea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare, salvgardarea și consolidarea păcii. În acest spirit, avînd în vedere rolul important pe care parlamentele și parlamentarii îl au în asigurarea unei politici de pace, dezarmare, de conlucrare

fructuoasă între popoarele noastre, exprimîndu-mi satisfacția pentru bunele relații dintre Congresul S.U.A. și Marea Adunare Națională a Republicii Socialiste România, aș saluta vizita în România a grupului dumneavoastră, a altor membri ai Camerei Reprezentanților a Congresului S.U.A.

Cu considerație,
NICOLAE CEAUȘESCU

SCRISOARE DE FELICITARE ADRESATĂ COMITETULUI JUDEȚEAN DE PARTID ȘI TUTUROR OAMENILOR MUNCII DIN AGRICULTURA JUDEȚULUI OLT

— 29 septembrie 1983 —

Dragi tovarăși,

Am primit cu multă satisfacție telegrama prin care raportați terminarea recoltării porumbului în județul Olt și doresc să adresez cele mai calde felicitări organizației județene de partid, comuniștilor, unităților agricole și tuturor oamenilor muncii din agricultura județului pentru succesul obținut.

Apreciez ca deosebit de importantă această realizare, care demonstrează că, printr-o bună organizare a muncii, prin folosirea deplină a timpului de lucru, a tuturor forțelor materiale și umane, este posibil ca recoltatul porumbului din acest an să fie încheiat într-un timp cît mai scurt și în cele mai bune condiții.

Sînt convins că acest succes va constitui un exemplu și un imbold pentru toate județele țării de a intensifica și mai mult ritmul recoltării și depozitării porumbului și celorlalte culturi, de a executa la timp și în condiții de bună calitate însămînțările de toamnă, de a asigura pregătirea temeinică a recoltei anului viitor.

Încredințat că veți face, în continuare, totul pentru desfășurarea exemplară a tuturor lucrărilor agricole din acest an, vă urez, dragi tovarăși, noi și tot mai importante succese în întreaga activitate consacrată creșterii producției agricole, sporirii contribuției agriculturii noastre socialiste la dezvoltarea generală a patriei, la ridicarea bunăstării poporului.

Vă doresc tuturor multă sănătate și fericire.

NICOLAE CEAUȘESCU

INTERVIU ACORDAT UNUI GRUP DE ZIARIŞTI MEXICANI, REPREZENTANŢI AI CLUBULUI DE PRESĂ „PRIMERA PLANA“

— 5 octombrie 1983 —

ÎNTREBARE : *Domnule preşedinte, v-am ruga să ne prezentaţi poziţia şi iniţiativele României în legătură cu problemele dezarmării în Europa, şi în primul rînd ale dezarmării nucleare. Ce şanse de succes acordaţi negocierilor de la Geneva dintre S.U.A. şi Uniunea Sovietică şi cum pot fi acestea influenţate de ţările europene, interesate în problema controlului armamentului nuclear ?*

RĂSPUNS : Pornind de la situaţia internaţională deosebit de gravă, determinată de accentuarea cursei înarmărilor, şi în primul rînd a înarmărilor nucleare, de alte acţiuni care au dus la agravarea încordării mondiale, România se pronunţă ferm pentru dezvoltarea unor relaţii între state bazate pe încredere, pe o colaborare care să asigure soluţionarea tuturor problemelor mondiale numai prin tratative.

În acest scop, acordăm o atenţie deosebită situaţiei din Europa, avînd în vedere că pe acest continent sînt acumulate aproape totalitatea armamentelor nucleare şi urmează să fie amplasate noi rachete cu rază medie de acţiune,

ceea ce va spori în mod considerabil pericolul războiului nuclear, care ar duce la distrugerea civilizaţiei, a înseşi vieţii în Europa şi pe planeta noastră. Este deci necesar ca nu numai în Europa, dar şi pe plan mondial să facem totul pentru a determina oprirea cursei înarmărilor, şi în primul rînd a înarmărilor nucleare, pentru trecerea la dezarmare, pentru a se pune capăt cu desăvîrşire înarmărilor nucleare.

În ce priveşte problema rachetelor cu rază medie de acţiune, noi considerăm că există posibilitatea să se ajungă la un acord corespunzător între Uniunea Sovietică şi Statele Unite ale Americii, să nu se treacă la amplasarea rachetelor cu rază medie de acţiune ale Statelor Unite ale Americii şi, totodată, să se treacă la retragerea şi distrugerea rachetelor existente de către Uniunea Sovietică.

Desigur, avem în vedere realizarea unui echilibru al forţelor, dar considerăm că acest echilibru între cele două părţi trebuie să se realizeze nu prin noi armamente nucleare sau de alt fel, ci prin reducerea la nivelul cel mai scăzut a celor existente, ca un prim pas pentru eliminarea totală a armelor nucleare din Europa şi din întreaga lume.

Avînd în vedere că rachetele cu rază medie de acţiune privesc în primul rînd ţările europene, noi considerăm că aceste ţări pot şi trebuie să fie foarte active în vederea determinării Statelor Unite ale Americii şi Uniunii Sovietice să realizeze un acord corespunzător. De altfel, aş menţiona, în acest sens, mişcările uriaşe pentru pace, împotriva rachetelor cu rază medie de acţiune, care au loc în Europa.

România a făcut o serie de propuneri în această direcţie, printre care aceea cu privire la participarea ţărilor europene la tratative, la organizarea eventuală a unei întîlniri directe între ţările din N.A.T.O. şi cele din Tratatul de la Varşovia pentru a discuta aceste probleme şi a acţiona în direcţia realizării unei înţelegeri în această privinţă.

Avem încă speranța și considerăm că este posibil să se realizeze o înțelegere și să se oprească amplasarea noilor rachete, să se treacă la distrugerea celor existente.

ÎNTREBARE : *Excelență, sinteți cunoscut în lume ca una din marile personalități politice care militează constant pentru prioritatea tratativelor. Vă rugăm să ne spuneți care este opinia dumneavoastră în legătură cu conflictele din Orientul Mijlociu și America Centrală și care sînt căile de urmat pentru soluționarea acestor conflicte pe calea negocierilor ?*

RĂSPUNS : România s-a pronunțat și se pronunță cu toată fermitatea pentru renunțarea la calea militară, a forței și a amenințării cu forța în soluționarea diferitelor probleme dintre state, pentru rezolvarea tuturor problemelor dintre state numai și numai prin tratative. De altfel, evenimentele din ultimii ani demonstrează cu putere că conflictele care au izbucnit — unele cu foarte mare ușurință — au provocat popoarelor mari pierderi umane și materiale, au dus la agravarea considerabilă a situației internaționale. Însăși viața demonstrează că nu există o altă cale de soluționare a problemelor decît aceea a tratativelor. În acest sens privim noi și problemele din Orientul Mijlociu, din America Centrală, cît și din alte zone ale lumii.

În ce privește Orientul Mijlociu, în momentul de față considerăm că este necesar să se facă totul pentru realizarea unei reconcilieri în Liban, pentru retragerea trupelor israeliene din această țară și pentru asigurarea deplină a independenței și suveranității Libanului — ca un factor important pentru soluționarea celorlalte probleme din această regiune.

În al doilea rînd, acordăm o mare însemnătate și considerăm că este esențial să se facă totul pentru soluționarea problemei palestiniene, pe baza recunoașterii dreptului poporului palestinian la autodeterminare, inclusiv la realizarea unui stat palestinian independent. În același timp, considerăm că trebuie să se ajungă la relații normale între Israel și statul palestinian, precum și cu celelalte țări arabe, la asigurarea independenței și integrității tuturor statelor din această regiune. Așa cum am afirmat și în alte împrejurări, în această zonă este loc și pentru statul Israel, și pentru statul palestinian independent.

Ne pronunțăm ferm pentru trecerea la negocieri în vederea unei soluții globale, eventual pentru realizarea unei conferințe internaționale, sub egida Organizației Națiunilor Unite, la care să participe toate statele interesate, inclusiv Organizația pentru Eliberarea Palestinei.

În ce privește America Centrală, desigur, problemele sînt de altă natură. Noi considerăm că trebuie respectat dreptul popoarelor din America Centrală — ca din orice parte a lumii — la dezvoltarea economico-socială independentă, dreptul de a-și alege calea dezvoltării pe care o doresc, fără nici un amestec din afară. Avînd în vedere încordarea existentă din această regiune, noi considerăm că eforturile care se fac de grupul țărilor Americii Centrale — între care și Mexicul — pentru o soluționare a problemelor pe calea politică, a tratativelor, trebuie sprijinite ; ele reprezintă o acțiune foarte importantă, care trebuie să ducă la evitarea oricărui amestec în treburile țărilor Americii Centrale, ale Americii Latine în general, și să permită acestor țări să-și asigure — subliniez încă o dată — dezvoltarea economico-socială independentă pe care o doresc, fără nici un amestec din afară.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, România, ca multe alte țări ale lumii, resimte efectele crizei economice și ale politicii imperialiste de creștere a ratei dobînzilor la datoriile externe. Ce măsuri au fost luate și se iau de către România pentru soluționarea acestei probleme ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, criza economică mondială a dus la o agravare deosebită a situației țărilor în curs de

dezvoltare, a creat greutăți mari, practic, tuturor statelor, și desigur că și României. La aceasta trebuie adăugate politica imperialistă a dobînzilor excesiv de mari, precum și alte acțiuni care au lovit îndeosebi în țările în curs de dezvoltare.

În ce privește România, ea a acționat pentru diminuarea acestor influențe, punînd un accent deosebit pe mobilizarea forțelor proprii și pe soluționarea unor probleme privind sursele de energie și de materii prime pe baza utilizării într-o măsură tot mai mare a resurselor interne. În același timp, țara noastră a acționat în direcția dezvoltării largi a colaborării cu alte state, cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, precum și cu țările capitaliste dezvoltate, considerînd că cel mai bun răspuns și cea mai bună acțiune pentru diminuarea influențelor crizei este intensificarea activității economice, de producție.

Aș putea să menționez că, în acest an, România realizează o dezvoltare importantă a producției industriale — de circa 5% —, ceea ce îi permite să depășească o serie de greutăți provocate de criza economică mondială.

Desigur, rămîn problemele de fond, care nu depind însă de România — aceea a dobînzilor mari, a politicii de prețuri, îndeosebi scăderea serioasă a prețurilor la materiile prime, care lovesc în mod deosebit țările în curs de dezvoltare, a necesității ca țările dezvoltate, bogate, să ajute mai mult țările în curs de dezvoltare pentru a putea depăși greutățile create de criza economică.

Doresc să subliniez însă că, după părerea României, esențial este ca fiecare țară să apeleze mai mult la resursele proprii, să fie întărite colaborarea și solidaritatea țărilor în curs de dezvoltare.

ÎNTREBARE : *Excelență, după opinia dumneavoastră, impun oare cuantumul datoriilor externe ale țărilor în curs de dezvoltare și situația critică datorată crizei economice mondiale instaurarea unei noi ordini economice internaționale ?*

RĂSPUNS : Am menționat faptul că politica economică și criza economică mondială au lovit în mod deosebit țările în curs de dezvoltare. Tratativele care s-au desfășurat pînă acum — denumite generic Nord-Sud — s-au încheiat toate fără nici un rezultat; inclusiv reuniunea U.N.C.T.A.D. de la Belgrad nu a dus la nici un rezultat, datorită poziției adoptate de țările dezvoltate, și în primul rînd de Statele Unite ale Americii. Aceasta determină o analiză mai temeinică de către țările în curs de dezvoltare a problemelor actuale, pentru a stabili cum să acționeze în direcția depășirii actualelor greutăți economice.

Rămîne, desigur, problema tratativelor între țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare. Aici însă sînt necesare acțiuni hotărîte pentru a determina țările bogate să-și schimbe atitudinea de pînă acum și să adopte o poziție constructivă.

România a prezentat o serie de propuneri. Acestea s-ar referi în primul rînd la o rezolvare într-un spirit revoluționar a problemelor datoriilor pentru țările în curs de dezvoltare. Noi avem în vedere anularea acestor datorii pentru țările cu venituri pînă la 500—600 de dolari pe locuitor, o reducere a datoriilor pentru un alt grup de țări, o diminuare substanțială a dobînzilor, care să nu depășească 5—6%, și o anulare a acelei părți din datorii care este rezultatul dobînzilor excesiv de mari. Este evident că acestea nu se pot realiza fără o acțiune foarte hotărîtă și solidară a țărilor în curs de dezvoltare, dar cred că nu există o altă cale. Chiar în zilele acestea, la Fondul Monetar Internațional s-a apreciat că în anul 2000 datoria țărilor în curs de dezvoltare va ajunge la 2 000 de miliarde de dolari. Este greu de presupus că o asemenea situație poate fi suportată de cineva, inclusiv de economia mondială. De aceea, trebuie să se găsească soluții radicale pentru rezolvarea problemelor datoriei țărilor în curs de dez-

voltare, pentru realizarea unui nou sistem financiar mondial, în care țările în curs de dezvoltare să aibă un cuvînt mai important de spus, precum și pentru un sprijin mai puternic din partea țărilor bogate pentru țările în curs de dezvoltare, în vederea dezvoltării forțelor de producție din aceste țări. Repet însă, avem în vedere ca înseși țările în curs de dezvoltare să facă un efort mai mare în vederea dezvoltării lor economico-sociale, să îmbine sprijinul din partea țărilor dezvoltate cu eforturile proprii în această direcție.

Sînt multe probleme care trebuie soluționate în domeniul economiei mondiale. Toate acestea sînt înscrise sau sînt avute în vedere în cadrul realizării unor relații noi, de egalitate, de avantaj reciproc, care sînt denumite „noua ordine economică internațională". Noi considerăm că realizarea acestui obiectiv constituie o necesitate vitală pentru economia mondială, atît pentru țările în curs de dezvoltare, cît și pentru țările dezvoltate, pentru că, fără a se ajunge la realizarea unei noi concepții și a unor noi relații, de egalitate, în viața mondială — care să pună capăt inegalităților din trecut —, nu se vor putea asigura o dezvoltare echilibrată și o stabilitate în economia internațională. Avem convingerea că o asemenea ordine economică nouă este posibilă și trebuie să fie realizată !

Noi ne pronunțăm ferm pentru tratative între țările bogate și țările sărace, dar este evident că, dacă țările dezvoltate nu vor trage concluziile necesare, se va ajunge la o confruntare cu repercusiuni grave în viața internațională.

Doresc să subliniez încă o dată necesitatea întăririi colaborării și solidarității țărilor în curs de dezvoltare, atît pentru a putea duce tratativele cu țările dezvoltate, cît și pentru a asigura o dezvoltare economico-socială bazată pe forțele proprii. În acest sens, noi ne gîndim că ar fi necesar ca țările în curs de dezvoltare să se întîlnească la nivelul cel mai înalt, pentru a elabora o linie generală sau o strategie comună în vederea soluționării acestor pro-

bleme, care sînt hotărîtoare pentru viitorul lor, pentru viitorul întregii lumi.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, România este recunoscută pe plan internațional pentru politica sa independentă, inclusiv în relațiile cu țările socialiste. Care sînt avantajele, precum și dezavantajele unei asemenea poziții pentru progresul și dezvoltarea României ?*

RĂSPUNS : România a cunoscut multă vreme dominația străină. Ea și-a cucerit independența națională prin lupte grele. De fapt, aș putea spune că numai odată cu revoluția de eliberare socială și națională, înfăptuită în urmă cu aproape 40 de ani, România și-a asigurat deplina independență națională. De aceea, țara noastră a acționat și acționează cu toată fermitatea pentru o politică de deplină independență economică și politică. Considerăm că aceasta constituie un factor esențial pentru făurirea societății socialiste.

Privim, desigur, problema politicii independente nu în mod abstract, nu ca o tendință de izolare, ci, dimpotrivă, de dezvoltare largă a colaborării internaționale cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. O izolare ar fi una din cele mai mari greșeli — și nici o țară nu poate să adopte o poziție de izolare pe plan internațional. Doresc deci să subliniez că politica de independență nu urmărește izolarea, ci, dimpotrivă, dezvoltarea largă a colaborării internaționale. Ceea ce avem însă în vedere este ca aceste relații să se bazeze pe principiile egalității în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

În acest sens, dezvoltăm larg relațiile cu toate țările socialiste — și doresc să menționez că aceste relații ocupă un loc important în politica generală a României. De asemenea, extindem continuu relațiile cu țările în curs de dezvoltare ; totodată, avem relații largi cu țările capita-

liste dezvoltate, în spiritul și pe baza principiilor coexistenței pașnice.

Vă pot declara că această politică a făcut ca România să întrețină astăzi relații internaționale, practic, cu toate statele Organizației Națiunilor Unite, să participe activ la viața economică și politică internațională, la soluționarea problemelor complexe ale lumii contemporane în interesul fiecărei națiuni, al cauzei păcii, colaborării și independenței naționale.

Dacă am face bilanțul acestei politici, am putea spune că, pe ansamblu, acesta este foarte pozitiv, că numai această politică a asigurat dezvoltarea puternică a României, făurirea cu succes a socialismului, ridicarea nivelului de trai, material și spiritual, al poporului.

Fără îndoială că, în decursul anilor, au apărut și anumite greutăți, însă ele au fost determinate mai mult de neînțelegerea, cîteodată, de către unele state a politicii și activității internaționale a României. Pe ansamblu însă pot spune că această politică s-a dovedit pe deplin justă, că ea corespunde nu numai intereselor României, ci și intereselor fiecărei națiuni care dorește să se dezvolte independent, să trăiască liberă.

ÎNTREBARE : *V-am fi recunoscători, domnule președinte, dacă ne-ați înfățișa stadiul relațiilor României cu Mexicul. In ce domenii economice și sociale s-a avansat și în ce sectoare mai este încă nevoie de acționat pentru a se progresa în continuare ?*

RĂSPUNS : Relațiile dintre România și Mexic au cunoscut o dezvoltare importantă în ultimii ani. Din punct de vedere politic, în abordarea problemelor internaționale, pozițiile României și Mexicului sînt, în multe probleme, identice, iar în altele, foarte apropiate. S-a realizat o colaborare bună în organismele internaționale, reprezentanții noștri conlucrînd activ în soluționarea diferitelor probleme.

Și relațiile economice au cunoscut o anumită dezvoltare. Dar, deși ele s-au dezvoltat într-o anumită măsură, trebuie să vă spun deschis că schimburile comerciale, colaborarea economică sînt cu mult în urmă față de relațiile generale dintre țările noastre.

Ținînd seama atît de dezvoltarea României, cît și a Mexicului, consider că sînt toate condițiile pentru a asigura o creștere mult mai puternică a colaborării economice, a schimburilor comerciale dintre cele două țări. Aceasta corespunde, după părerea mea, intereselor ambelor țări și popoare și are, totodată, o mare importanță pentru afirmarea în lume a unor relații noi, de egalitate, între toate statele.

ÎNTREBARE : *Excelență, problema asigurării dezvoltării democratice a societății este o preocupare de importanță deosebită. Ca unul din oamenii politici care aveți o mare experiență în conducerea statului, în elaborarea unor concepte larg cunoscute pe plan internațional despre libertate și democrație, v-am ruga să ne înfățișați caracteristicile dezvoltării democrației socialiste în România, căile și mijloacele de înfăptuire.*

RĂSPUNS : Într-adevăr, dezvoltarea democratică a societății umane reprezintă un factor de importanță deosebită în actualele împrejurări internaționale. România, trecînd la edificarea orînduirii socialiste, a avut totdeauna în vedere să acționeze cu toată fermitatea în direcția creării celor mai bune condiții pentru participarea largă a maselor populare, a poporului la soluționarea tuturor problemelor dezvoltării economico-sociale. Principiile societății noastre socialiste, ale socialismului, în general, se oglindesc ferm în Constituția țării, care asigură manifestarea deplină a personalității umane, participarea la viața politică a tuturor cetățenilor, fără deosebire de naționalitate, a tuturor categoriilor sociale.

Avem organe reprezentative alese prin vot universal — Marea Adunare Națională, consiliile populare județene, orășenești și comunale —, în care sînt reprezentați muncitori, țărani, intelectuali, toate categoriile sociale. În

același timp, am creat noi organisme democratice, care să asigure participarea la conducerea activității economico-sociale a tuturor oamenilor muncii, a maselor populare. Avem consilii ale oamenilor muncii în toate unitățile, în care muncitorii direct productivi reprezintă cel puțin 30%. Avem asemenea organisme și pe plan județean. Avem Consiliul Național al Oamenilor Muncii din industrie, construcții și alte ramuri ; avem Consiliul Național al Agriculturii și altele. La fiecare 5 ani are loc Congresul oamenilor muncii, la care participă 11 000 de oameni, precum și Congresul național al agriculturii, la care participă, de asemenea, 11 000 de oameni. Avem un Congres al culturii și educației socialiste, la care participă circa 6 000 de oameni. De asemenea, avem un Congres al consiliilor populare, al organelor locale ale puterii de stat, care se întrunește o dată la 5 ani pentru a dezbate toate problemele administrației locale și pentru a alege o Cameră, un parlament al consiliilor populare.

Am creat deci, alături de organele de stat, un sistem larg, democratic de organisme naționale, teritoriale și în unități, care asigură participarea întregului popor la luarea deciziilor în toate domeniile. Toate planurile de dezvoltare economico-socială se dezbat în aceste organisme înainte de a fi discutate și adoptate de Marea Adunare Națională. Adunările generale ale oamenilor muncii din toate întreprinderile discută și hotărăsc planul de dezvoltare economico-socială.

Consider că prin toate aceste măsuri, prin organismele pe care le-a creat, România a realizat un larg sistem democratic, unic în felul său și care este superior față de oricare alt sistem democratic din țările capitaliste.

Dorim să dezvoltăm în continuare sistemul democrației noastre. Noi pornim de la faptul că socialismul nu se poate înfăptui decît împreună cu poporul și pentru popor, că orînduirea socialistă trebuie să asigure cea mai largă democrație și cea mai largă participare a poporului la conducerea societății.

ÎNTREBARE : *Dumneavoastră, domnule președinte — și România —, v-ați manifestat totdeauna poziția anticolonialistă. Care este părerea dumneavoastră despre luptele de eliberare națională ce au loc în diverse regiuni ale lumii ? Considerați că imperialismul va mai domina mult timp ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România a acordat întotdeauna sprijin activ luptei de eliberare națională. Țara noastră a sprijinit și sprijină toate popoarele care luptă pentru lichidarea dominației colonialiste și imperialiste.

Aș putea spune că în momentul de față s-a ajuns la un stadiu în care trebuie lichidate ultimele rămășițe ale dominației colonialiste — am îndeosebi în vedere realizarea independenței Namibiei, care, se poate spune, reprezintă ultima țară și ultimul popor care se mai află sub dominația colonialistă. România acordă un sprijin activ S.W.A.P.O., poporului namibian pentru cucerirea deplinei independențe naționale.

Desigur, lupta pentru lichidarea dominației coloniale nu trebuie însă considerată încheiată odată cu proclamarea independenței politice. Pentru multe țări care s-au aflat sub dominația colonială și și-au cucerit independența, este necesară, în continuare, o luptă susținută pentru asigurarea independenței depline — în primul rînd prin dezvoltarea unei economii proprii, puternice —, o luptă hotărîtă împotriva formelor noi de colonialism, a neocolonialismului. Considerăm că politica de dominație colonială este spre sfîrșite, că ea va putea fi lichidată într-un timp relativ scurt.

În ce privește politica imperialistă, aceasta nu se limitează însă numai la dominația colonială, ci trebuie avute în vedere diferitele forme — economice, financiare, bancare — de manifestare a imperialismului. Deci trebuie să privim lupta împotriva politicii imperialiste nu numai

legată de lichidarea dominaţiei coloniale, ci de înlăturarea tuturor formelor şi practicilor de dominaţie imperialistă. Pentru aceasta consider că sînt necesare o luptă îndelungată, întărirea solidarităţii şi colaborării tuturor popoarelor care se pronunţă pentru o politică de deplină egalitate, pentru lichidarea oricăror forme de manifestare a politicii de dominaţie, de amestec în treburile altor state.

Perspectiva aparţine, desigur, unei lumi în care să fie lichidate cu desăvîrşire inegalitatea, asuprirea, în care popoarele să se dezvolte libere, corespunzător dorinţelor lor. Noi avem încredere şi sîntem convinşi că această lume se va realiza, dar ea necesită luptă, activitatea susţinută a tuturor oamenilor, a tuturor popoarelor care doresc să trăiască libere şi independente.

ÎNTREBARE : *Domnule preşedinte, aţi afirmat recent, într-unul din discursurile dumneavoastră, că pot avea loc accidente şi acţiuni iresponsabile, care ar putea duce la declanşarea unui război nuclear distrugător. Ce consideraţi că trebuie făcut pentru evitarea unor asemenea situaţii-limită ? Credeţi că în lumea de astăzi există suficiente forţe capabile de a evita o nouă conflagraţie mondială ?*

RĂSPUNS : Am menţionat încă de la început că în viaţa internaţională s-a ajuns la o încordare deosebit de gravă. S-au acumulat multă neîncredere, multe armamente, inclusiv armamente nucleare, ceea ce a dus la creşterea uriaşă a pericolului de război. Aceasta necesită luarea tuturor măsurilor pentru a se pune capăt cursei înarmărilor, pentru a diminua neîncrederea şi pentru trecerea la măsuri concrete de dezarmare, în primul rînd la dezarmare nucleară.

Există pericolul ca un calcul greşit — şi aceasta o recunosc astăzi toţi — să ducă la declanşarea unui război mondial, cu consecinţe incalculabile. De aceea, este necesar să se ajungă la stabilirea unor măsuri care să evite o asemenea situaţie. În primul rînd, este vorba de a se realiza o

înţelegere mai bună între cele două părţi, îndeosebi între Statele Unite ale Americii şi Uniunea Sovietică, pentru că — să vorbim clar — pericolul cel mai mare îl reprezintă o confruntare între aceste două părţi. Noi considerăm că este necesar ca şi de o parte, şi de cealaltă să se facă totul pentru a se pune capăt încordării, pentru a se stabili măsurile necesare care să înlăture posibilitatea unui accident ce ar putea duce la declanşarea unui război nuclear. Chiar recent am văzut că Uniunea Sovietică a propus la O.N.U. două rezoluţii — una în legătură cu condamnarea, ca inadmisibil, a războiului nuclear, şi alta privind trecerea la îngheţarea armamentelor nucleare, în primul rînd de către Uniunea Sovietică şi Statele Unite ale Americii. Consider însă că toate statele lumii trebuie să acţioneze, să depună eforturi pentru a determina adoptarea unor măsuri reale de încredere, de control, care să evite o asemenea situaţie. Dar cea mai bună garanţie este aceea a trecerii la reducerea armamentelor, a armelor nucleare, la lichidarea, pînă la urmă, a armamentului nuclear. Cît timp vor exista armamente nucleare, arme de distrugere în masă, nu poate exista garanţie pentru pace, pentru asigurarea vieţii oamenilor !

Deci problema fundamentală este aceea de a intensifica lupta tuturor popoarelor în vederea renunţării la înarmările nucleare, a îngheţării lor, a reducerii treptate, pînă la eliminarea lor totală. Numai în asemenea condiţii se va înlătura pericolul distrugerii vieţii, a civilizaţiei umane.

Avînd în vedere marile mişcări pentru dezarmare şi pace existente în toată lumea, consider că popoarele dispun de o uriaşă forţă şi că este necesar ca oamenii politici, guvernele, care răspund — şi trebuie să răspundă — de viaţa propriilor popoare, să-şi unească eforturile şi să acţioneze cu mai multă energie decît pînă acum pentru a pune capăt acestei situaţii foarte încordate, pentru a asigura trecerea la dezarmare, pentru a asigura pacea, drep-

tul vital al popoarelor la existență, la independență, la viață.

ÎNTREBARE : *Ce mesaj ați dori, Excelență, să transmiteți pentru opinia publică din Mexic și pentru țările iubitoare de pace din întreaga lume ?*

RĂSPUNS : Aș dori să adresez poporului mexican prieten cele mai bune urări de prosperitate, de dezvoltare economico-socială independentă, precum și urarea de întărire tot mai puternică a prieteniei și colaborării dintre poporul român și poporul mexican.

Doresc să adresez, încă o dată, tuturor țărilor și popoarelor iubitoare de pace chemarea de a întări colaborarea și solidaritatea pentru o lume a păcii și colaborării, în care fiecare popor să se poată dezvolta corespunzător voinței sale, să trăiască în libertate și pace !

CUVÎNT LA FESTIVITATEA ÎNMÎNĂRII TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ȘI TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU A MEDALIEI JUBILIARE „GHEORGHI DIMITROV" DE CĂTRE TOVARĂȘUL TODOR JIVKOV, SECRETAR GENERAL AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST BULGAR, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII POPULARE BULGARIA

Cu prilejul vizitei de prietenie în Republica Socialistă România

— 6 octombrie 1983 —

Aș dori ca, în numele meu și al tovarășei mele, să vă mulțumesc mult dumneavoastră, Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar pentru înmînarea acestei medalii comemorative.

Noi am dat întotdeauna o înaltă apreciere activității desfășurate de Gheorghi Dimitrov atît în direcția dezvoltării relațiilor dintre partidele și popoarele noastre, cît și în conducerea Partidului Comunist Bulgar și în activitatea internațională, ca militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești, al forțelor antifasciste.

Consider această medalie pe care ne-ați înminat-o ca pe o expresie a bunelor relații dintre partidele și popoarele noastre, a activității pe care o desfășurăm împreună pentru dezvoltarea continuă a acestei prietenii, în construcția socialistă, în lupta pentru pace și colaborare internațională. Încă o dată, vă mulțumesc.

TOAST LA DINEUL OFERIT DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA TOVARĂȘULUI TODOR JIVKOV, SECRETAR GENERAL AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST BULGAR, PREȘEDINTELE CONSILIULUI DE STAT AL REPUBLICII POPULARE BULGARIA

Cu prilejul vizitei de prietenie în Republica Socialistă România

— 6 octombrie 1983 —

Dragă tovarășe Todor Jivkov,

Dragi tovarăși și prieteni,

Aș dori să vă adresez încă o dată un salut călduros, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat și guvernului, al meu personal, împreună cu cele mai bune urări de bun venit în România.

Vizita pe care o faceți în România se înscrie în spiritul tradițiilor care s-au statornicit de a ne întîlni în fiecare an — anul acesta ne-am întîlnit deja a doua oară — pentru a acționa împreună în direcția dezvoltării colaborării dintre partidele și popoarele noastre.

Se poate afirma că întîlnirile noastre au contribuit in-

totdeauna la identificarea de noi domenii de colaborare, la întărirea prieteniei dintre partidele și popoarele noastre.

Am obținut rezultate bune în dezvoltarea colaborării în toate domeniile de activitate și, prin colaborarea noastră, am servit interesele ambelor popoare, cît și interesele socialismului, ale colaborării și păcii.

Am început astăzi convorbirile. Le vom continua și am deplina convingere că vom ajunge la concluzii comune privind intensificarea colaborării dintre partidele și popoarele noastre.

Ne-am propus să facem și un schimb de păreri cu privire la problemele internaționale. După cum este bine cunoscut, în viața internațională s-a ajuns la o încordare foarte gravă. Cursa înarmărilor, inclusiv a înarmărilor nucleare, continuă să se dezvolte. De aceea, noi considerăm că trebuie să facem totul pentru oprirea cursei înarmărilor, pentru trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară. În momentul de față nu există problemă mai importantă decît problema păcii !

În acest cadru se înscrie și oprirea amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa și trecerea la distrugerea celor existente. Noi considerăm că este încă posibil ca, la tratativele de la Geneva dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii, să se ajungă la un acord în problemele rachetelor cu rază medie de acțiune. Considerăm că este necesar să se continue tratativele pînă la realizarea unui acord și, în acest timp, să nu se treacă la amplasarea noilor rachete.

Noi acordăm o mare însemnătate marilor mișcări din Europa împotriva noilor rachete, pentru dezarmare, și în primul rînd pentru dezarmare nucleară.

Sîntem preocupați de situația economică gravă, îndeosebi a țărilor în curs de dezvoltare, și ne pronunțăm ferm pentru realizarea unei noi ordini economice internaționale.

Sînt multe probleme în viața internațională. Considerăm că toate conflictele și problemele litigioase trebuie să fie soluționate numai prin tratative, să se renunțe cu desăvîrșire la calea militară, la folosirea forței și la amenințarea cu forța.

Apreciem că propunerile formulate de țările socialiste în Declarația de la Praga și în Declarația de la Moscova oferă o bază bună pentru soluționarea problemelor dezarmării și altor probleme internaționale. Există, de asemenea, propunerile făcute de cealaltă parte, care, de asemenea, pot să fie luate în considerație și, pe aceste baze, să se acționeze pentru realizarea acordurilor corespunzătoare.

Aș dori să subliniez că România este ferm hotărîtă să acționeze, în această direcție, împreună cu țările socialiste, cu popoarele europene, cu toate forțele care se pronunță pentru dezarmare, care doresc să nu se treacă la amplasarea noilor rachete în Europa.

Încă o dată, doresc să exprim satisfacția noastră pentru vizita pe care o faceți și să dau glas convingerii că, în cursul convorbirilor, vom ajunge la concluzii comune și vom întări colaborarea noastră, atît bilaterală, cît și pe plan internațional. Aceasta va corespunde pe deplin intereselor popoarelor noastre, intereselor socialismului, păcii și colaborării internaționale.

Doresc să toastez pentru o colaborare tot mai rodnică între partidele și popoarele noastre !

Urez poporului prieten bulgar succese tot mai mari pe calea construcției socialiste !

În sănătatea dumneavoastră, tovarășe Jivkov, a celorlalți tovarăși și prieteni bulgari !

În sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze).*

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI EGIPTEAN „AL AHRAM"

— *13 octombrie 1983* —

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, în ultima perioadă v-ați întîlnit cu un număr important de șefi de state și guverne, cu alte personalități politice din Orientul Mijlociu, inclusiv din Israel și din alte părți ale lumii, în vederea impulsionării procesului de pace din această zonă. Recent chiar ați primit pe liderul druz Walid Joumblatt. V-am ruga să înfățișați pentru cititorii ziarului nostru rezultatele acestor contacte. În acest cadru v-am fi recunoscători să ne spuneți părerea în legătură cu modalitățile de realizare a reconcilierii naționale în Liban, precum și cu situația din cadrul O.E.P.*

RĂSPUNS : România s-a pronunțat întotdeauna și se pronunță ferm pentru soluționarea problemelor din Orientul Mijlociu pe calea negocierilor între părțile interesate. În momentul de față, situația este din nou deosebit de gravă. Pornind de la aceasta, România se pronunță ferm — și insistă — pentru ca toate părțile interesate să renunțe la calea forței și să acționeze pentru soluționarea problemelor litigioase numai prin tratative.

În acest sens discutăm și am discutat cu toate statele, cu forțele politice, cu șefi de guvern și personalități politice. Și trebuie să declar că am constatat că există o preocupare generală pentru a se găsi căile unei soluționări politice a problemelor din Orientul Mijlociu.

Actualmente consider că este necesar să se facă totul pentru consolidarea încetării focului în Liban și realizarea reconcilierii naționale între toate forțele politice, pornind de la necesitatea asigurării independenței și integrității teritoriale a Libanului. Noi considerăm că nu există problemă mai importantă astăzi, în Liban, decît de a se menține și consolida acordul privind încetarea luptelor și realizarea întîlnirii pentru soluționarea problemelor între libanezi, pornind de la interesele fundamentale ale poporului libanez.

Totodată, considerăm că este necesar să se acționeze în continuare pentru retragerea necondiționată a trupelor israeliene din Liban, pentru o înțelegere și acorduri corespunzătoare privind asigurarea deplină a independenței și suveranității Libanului.

În același timp, ne pronunțăm pentru trecerea la organizarea unei conferințe internaționale, cu participarea tuturor părților interesate, inclusiv a Organizației pentru Eliberarea Palestinei. Considerăm că, în momentul de față, este necesar să se depășească divergențele din cadrul O.E.P., pornindu-se de la necesitatea unității depline a acestei organizații, în vederea acționării pentru soluționarea problemei palestiniene pe baza dreptului la autodeterminare, inclusiv la realizarea unui stat palestinian independent.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, cînd l-ați primit pe Yitzhak Shamir la București, s-a vorbit mult că dumneavoastră ați încercat o mediere pentru normalizarea relațiilor dintre Uniunea Sovietică și Israel. La întoarcerea*

sa acasă, Shamir a făcut unele declarații în Knesset în legătură cu noile așezări evreiești în teritoriile ocupate.

RĂSPUNS : În întîlnirile cu ministrul de externe, actualul prim-ministru al Israelului, Shamir, am discutat problemele bilaterale, problemele din Orientul Mijlociu și alte probleme internaționale. Pe primul plan au stat problemele legate de realizarea unei păci trainice și juste în Orientul Mijlociu, prin soluționarea problemei palestiniene, inclusiv organizarea unei conferințe internaționale. Nu ne-am propus niciodată să mediem între Uniunea Sovietică și Israel. Am subliniat însă importanța participării Uniunii Sovietice la soluționarea problemelor din Orientul Mijlociu și, în acest cadru, și necesitatea și perspectiva unei normalizări a relațiilor dintre Uniunea Sovietică și Israel.

ÎNTREBARE : *Excelență, conflictul dintre Iran și Irak continuă. Cum vedeți rezolvarea situației grave din această zonă ?*

RĂSPUNS : După cum este bine cunoscut, conflictul dintre Iran și Irak a produs multe pierderi umane și multe pagube economiei celor două țări. În același timp, el a agravat situația din zonă și, în general, a contribuit la încordarea situației internaționale.

Continuarea acestui conflict nu răspunde intereselor nici ale Irakului, nici ale Iranului. Dimpotrivă, interesele ambelor țări sînt de a se pune capăt cît mai repede acestui conflict.

În același sens, România s-a pronunțat întotdeauna pentru încetarea luptelor, pentru retragerea trupelor, și de o parte, și de alta, de pe teritoriul ambelor țări la granițele internaționale existente înainte și pentru trecerea la soluționarea problemelor pe calea negocierilor directe între Irak și Iran. Consider că, în momentul de față, este imperios necesar să se acționeze pentru încetarea luptelor, retragerea trupelor la granițele internaționale și soluționarea tuturor problemelor numai prin tratative. Aceasta răspunde intereselor ambelor popoare, cauzei păcii în regiune, cauzei păcii în general.

ÎNTREBARE : *Cum apreciați, domnule președinte, declarația Iranului în legătură cu închiderea strîmtorii Ormuz, în cadrul conflictului cu Irakul ?*

RĂSPUNS : Cît timp conflictul va continua se poate ajunge la acțiuni și măsuri care să complice și să agraveze și mai mult situația din întreaga zonă. Deci este necesar să se facă totul pentru a se pune capăt acestui conflict și pentru trecerea la soluționarea problemelor prin tratative. Acțiunile militare nu pot fi prevăzute întotdeauna și fiecare parte poate recurge la diferite acțiuni, ceea ce nu face însă decît să complice și mai mult situația. De aceea — subliniez încă o dată — calea pentru a soluționa conflictul dintre Iran și Irak este oprirea luptelor și rezolvarea problemelor prin negocieri.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, recent a avut loc la Geneva conferința internațională în problema palestiniană, care însă nu a dat rezultate. Ce credeți că s-ar mai putea face în legătură cu această conferință internațională?*

RĂSPUNS : Așa cum am menționat mai înainte, pentru soluționarea problemei palestiniene și, în general, pentru realizarea unei păci trainice în Orientul Mijlociu este necesară realizarea unei conferințe internaționale. La Geneva s-a votat o rezoluție care susține ideea unei conferințe internaționale, iar la sesiunea O.N.U. din această toamnă, reprezentantul O.E.P. a reluat această idee, susținînd necesitatea organizării unei conferințe și chiar realizarea unei delegații arabe, în care să fie incluși și reprezentanți palestinieni, pentru participarea la tratative în cadrul acestei conferințe. Consider că aceasta creează noi posibilități și demonstrează dorința O.E.P. de a se ajunge la o soluție politică în problemele din Orientul Mijlociu.

Avînd în vedere toate acestea, consider că ar fi necesar ca O.N.U. sau Consiliul de Securitate să adopte hotărîri corespunzătoare și să inițieze organizarea conferinței internaționale, iar țările interesate, inclusiv țările arabe, toate statele și forțele politice care se pronunță pentru o soluție politică în Orientul Mijlociu ar trebui să acționeze și să contribuie la organizarea acestei conferințe internaționale. Am în vedere inclusiv Egiptul, care are, în continuare, un rol important în soluționarea problemelor din Orientul Mijlociu.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, pînă în prezent, tratativele de la Geneva privind rachetele cu rază medie de acțiune nu au dat rezultate pozitive. În acest caz, rachetele americane „Cruise" și „Pershing-2" urmează să fie instalate în Europa, conform hotărîrii N.A.T.O., pînă la sfîrșitul acestui an. Cît de mult amenință pacea Europei aceste rachete, cît și cele existente deja în arsenalele militare și ce trebuie făcut pentru asigurarea păcii și securității pe continentul european și în lume ?*

RĂSPUNS : După cum este binecunoscut, cursa înarmărilor a continuat să se dezvolte. În mod deosebit, s-au intensificat înarmările nucleare. În acest cadru trebuie privită și problema amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune. Amplasarea acestor rachete va intensifica și mai mult cursa înarmărilor nucleare, va duce la creșterea pericolului de război nuclear, care ar putea duce la distrugerea cuceririlor civilizației, a înseși vieții pe planeta noastră. De aceea, noi considerăm că oprirea cursei înarmărilor nucleare, trecerea la dezarmare, la reducerea armamentului nuclear constituie problema fundamentală a zilelor noastre. În acest cadru privim și oprirea instalării rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa și trecerea la retragerea și distrugerea celor existente.

Este adevărat, pînă acum nu s-a ajuns la un acord, dar consider că s-au avansat propuneri importante în această privință și de o parte, și de cealaltă. Nu doresc să apreciez

acum care din aceste propuneri sînt mai importante și care mai puțin importante. Consider că principalul este că de ambele părți se acționează, se fac propuneri, declarații cu privire la necesitatea unei înțelegeri privind oprirea amplasării noilor rachete și trecerea la retragerea și distrugerea celor existente. Noi considerăm că aceasta trebuie să se realizeze pe baza unui echilibru real între cele două părți, dar care să asigure menținerea raportului de forțe prin reducerea continuă a armamentului la un nivel cît mai scăzut, și nu prin noi armamente, prin noi rachete nucleare.

În această privință, România a prezentat o serie de propuneri. Ne pronunțăm pentru continuarea tratativelor pînă la realizarea unui acord, urmînd ca, în această perioadă, a tratativelor, Uniunea Sovietică să nu mai amplaseze noi rachete și chiar să treacă, în conformitate cu declarațiile făcute, la reducerea unei anumite cantități din rachetele existente.

În același timp, considerăm că ar fi necesar ca celelalte state europene — în mod deosebit statele din N.A.T.O. și Pactul de la Varșovia — să se întîlnească pentru a contribui la realizarea acordului dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii privind oprirea amplasării noilor rachete și distrugerea celor existente. Aceasta ar deschide perspective importante pentru abordarea generală a reducerii armamentelor nucleare, pentru întărirea păcii și securității în Europa și în întreaga lume.

Aș menționa, în acest sens, importanța încheierii cu succes a reuniunii de la Madrid și convocării unei conferințe pentru încredere și dezarmare în Europa, care urmează să înceapă anul viitor. Aceasta demonstrează că, atunci cînd se pornește de la interesele păcii și independenței popoarelor, cînd se acționează în spiritul deplinei răspunderi, este posibil să fie găsite soluții acceptabile pentru toate părțile și să se poată acționa în direcția destinderii, colaborării și păcii.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, ați apreciat în repetate rînduri că destinderea și securitatea trebuie să fie rodul înțelegerilor și al tratativelor. În actuala situație internațională gravă, ce rol pot avea întîlnirile la nivel înalt între S.U.A. și Uniunea Sovietică ? Ce rol pot juca, de asemenea, țările mici și mijlocii în slăbirea încordării și confruntării internaționale ?*

RĂSPUNS : Așa cum am mai menționat, situația internațională este deosebit de gravă și, din păcate, în ultimele luni s-a ajuns din nou la o accentuare a încordării. Aceasta demonstrează de ce este necesar să se acționeze cu întreaga răspundere și cu toate forțele pentru depășirea încordării și pentru soluționarea tuturor problemelor dintre state numai și numai prin tratative.

Desigur, un rol important în această privință îl au Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii. Noi apreciem că tratativele care au loc actualmente între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii trebuie să ducă la depășirea încordării și la soluționarea unei serii de probleme, și în primul rînd — așa cum am menționat — a problemelor opririi cursei înarmărilor, reducerii armamentelor nucleare și realizării unui echilibru al forțelor la un nivel al înarmărilor cît mai scăzut.

Ținînd seama că toate statele sînt direct interesate într-o politică de destindere și de pace, noi acordăm o mare însemnătate țărilor mici și mijlocii, țărilor nealiniate, care reprezintă, de altfel, marea majoritate a statelor lumii. Considerăm că ele trebuie să acționeze cu toate forțele pentru a contribui la soluționarea problemelor actuale și pentru reluarea politicii de destindere și colaborare. În mod deosebit, aș menționa, în acest cadru, necesitatea soluționării, numai și numai prin tratative, a unor probleme divergente dintre țările mici și mijlocii, dintre țările nealiniate. Considerăm că țările mici și mijlocii, țările nealiniate trebuie, ele însele, să dea exemplu de felul cum își soluționează prin tratative problemele dintre ele, de re-

nunțare la forță și la amenințarea cu forța, pentru a putea avea astfel un rol și mai activ în rezolvarea problemelor complexe ale vieții internaționale.

ÎNTREBARE : *Excelență, v-aș ruga să ne vorbiți de stadiul relațiilor României cu țările balcanice. De asemenea, ce părere aveți despre perspectiva situației din bazinul răsăritean al Mării Mediterane ?*

RĂSPUNS : România întreține bune relații cu toate țările balcanice. Aș putea să declar, cu satisfacție, că relațiile României cu statele din Balcani au o mare însemnătate nu numai pentru raporturile bilaterale dintre țările noastre, dar și pentru realizarea unei înțelegeri generale între toate statele din această regiune.

Noi ne-am pronunțat și ne pronunțăm ferm pentru depășirea unor divergențe dintre unele state din Balcani, pentru soluționarea problemelor pe calea tratativelor și realizarea în Balcani a unei zone fără arme nucleare, fără baze militare străine. Doresc să menționez, în acest cadru, că, în ultimii ani, au avut loc cîteva reuniuni la nivel de experți sau de miniștri adjuncți pe problemele economice, precum și pe alte probleme ale colaborării în Balcani, ceea ce deschide perspectiva pregătirii și realizării unei întîlniri la nivel înalt în problema colaborării și transformării Balcanilor într-o zonă fără arme nucleare și fără baze militare străine. Considerăm aceasta ca o parte a realizării unei Europe fără arme nucleare și fără baze militare străine.

În acest sens, consider că este necesar să se depună eforturi susținute și în bazinul răsăritean, și, în general, în bazinul Mării Mediterane, pentru a se găsi căile realizării unei colaborări trainice între statele din Mediterana, pentru transformarea Mării Mediterane într-o mare a colaborării și a păcii.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, relațiile dintre România și Egipt sînt bune. V-am ruga să ne vorbiți de*

perspectivele dezvoltării în continuare a colaborării și cooperării româno-egiptene.

RĂSPUNS : Doresc să menționez, cu multă satisfacție, dezvoltarea ascendentă a relațiilor dintre România și Egipt. În ultimii ani am obținut o intensificare a colaborării economice, tehnico-științifice și culturale dintre țările noastre. S-au intensificat, de asemenea, schimburile la diferite niveluri, au avut loc — după cum este cunoscut — întîlniri la nivelul cel mai înalt, vizitele președintelui Mubarak în România, ceea ce a contribuit la dezvoltarea continuă a colaborării și cooperării economice și în celelalte domenii.

De asemenea, pe plan internațional, într-o serie de probleme, începînd cu cele din Orientul Mijlociu, România și Egiptul au acționat și acționează pentru rezolvarea acestor probleme pe calea tratativelor, pentru o pace trainică și justă, inclusiv pentru soluționarea problemei poporului palestinian. Și în alte probleme internaționale, inclusiv în problemele dezarmării, ale păcii, ale lichidării subdezvoltării și instaurării noii ordini economice internaționale, țările noastre au poziții comune sau foarte apropiate și colaborează strîns pentru a contribui la soluționarea lor.

Pornind de la aceasta, consider că există largi perspective pentru extinderea cooperării economice româno-egiptene în industrie, în agricultură, pentru dezvoltarea colaborării științifice, culturale, ceea ce corespunde pe deplin intereselor ambelor țări și popoare, cauzei păcii și colaborării mondiale.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, Hosni Mubarak se află la conducerea statului de doi ani. Ce părere aveți despre colaborarea dumneavoastră cu dînsul în viitor?*

RĂSPUNS : Am menționat că am avut mai multe întîlniri cu președintele Mubarak, și în trecut, și în perioada de cînd îndeplinește funcția de președinte al Egiptului. Președintele Mubarak a vizitat, în această perioadă, de cîteva ori România. Am ajuns la bune înțelegeri și aș putea spune că între noi s-au stabilit relații de prietenie. De aceea consider că și vizita pe care o voi face în Egipt, întîlnirile și convorbirile cu președintele Mubarak vor reprezenta un nou moment important în relațiile dintre România și Egipt, vor întări relațiile prietenești directe dintre noi doi, ceea ce corespunde intereselor ambelor țări și popoare.

ÎNTREBARE : *Poate ne spuneți cîteva cuvinte, domnule președinte, și despre apropiata dumneavoastră vizită în Sudan ?*

RĂSPUNS : Relațiile noastre cu Sudanul sînt, de asemenea, foarte bune. Cu președintele Nimeiri am avut mai multe întîlniri ; am ajuns, împreună, la bune înțelegeri privind dezvoltarea relațiilor dintre țările noastre. Vizita pe care urmează să o fac în Sudan se înscrie în cadrul bunelor relații de colaborare dintre țările noastre, inclusiv în relațiile prietenești ce s-au statornicit între mine și președintele Nimeiri.

Noi acordăm o mare însemnătate atît relațiilor cu Egiptul, cît și relațiilor cu Sudanul și, de aceea, consider că și vizita în Sudan va fi importantă atît pentru întărirea prieteniei și colaborării dintre popoarele noastre, cît și, în general, pentru politica de pace și colaborare internațională.

Aș dori să închei prin a transmite, prin intermediul ziarului dumneavoastră, un mesaj de prietenie și cele mai bune urări de prosperitate, bunăstare și progres poporului egiptean prieten.

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI OLANDEZ „TROUW"

— 14 octombrie 1983 —

ÎNTREBARE : ***Domnule președinte, în țara mea sînteți bine cunoscut pentru inițiativele promovate de dumneavoastră de mai mulți ani pentru dezarmare, pace și securitate. În prezent, cînd negocierile de la Geneva privind rachetele cu rază medie de acțiune din Europa nu au dus la rezultate pozitive, ce soluții de compromis s-ar putea găsi pentru scoaterea acestora din impasul în care se află ?***

RĂSPUNS : După cum este cunoscut, în viața internațională s-a ajuns la o încordare deosebit de gravă. S-a intensificat cursa înarmărilor, și îndeosebi a înarmărilor nucleare, ceea ce a dus la creșterea considerabilă a pericolului unui război nuclear, care ar putea duce la distrugerea civilizației, a înseși existenței vieții pe planeta noastră.

Pornind de la această situație, România a acționat și acționează cu toată hotărîrea în vederea opririi cursei înarmărilor, pentru trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmare nucleară. Acordăm o atenție deosebită problemelor din Europa, avînd în vedere că pe continentul nostru s-au concentrat uriașe cantități de armament, și în

special de armamente nucleare. În acest context, considerăm că trebuie să facem totul pentru a opri amplasarea în Europa a rachetelor cu rază medie de acțiune, în general a altor armamente nucleare, pentru trecerea la retragerea și distrugerea celor existente.

În prezent, la Geneva au loc negocierile dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii în legătură cu rachetele cu rază medie de acțiune. S-au formulat propuneri interesante și de o parte și de alta, dar pînă acum nu s-a ajuns la un acord. Noi considerăm însă că propunerile prezentate oferă posibilitatea unui acord acceptabil pentru ambele părți, și în mod deosebit pentru Europa, care nu are nevoie de noi rachete cu rază medie de acțiune și de nici un fel de armament nuclear.

Este necesar, într-adevăr, să se ajungă la o soluție de compromis, acceptabilă pentru ambele părți, care să mențină echilibrul de forțe, dar nu prin noi armamente, ci prin reducerea celor existente la cel mai scăzut nivel.

ÎNTREBARE : *După întîlnirea cu dumneavoastră, domnule președinte, vicecancelarul Genscher a avansat ideea că, în cazul în care nu se realizează nici o înțelegere la Geneva, dumneavoastră veți promova o sugestie în această privință. Despre ce este vorba ?*

RĂSPUNS : În scrisorile adresate Uniunii Sovietice și Statelor Unite ale Americii, cît și altor state, am formulat unele sugestii în direcția aceasta. Desigur, sînt multe posibilități, și noi considerăm că încă nu s-au epuizat căile realizării unui compromis acceptabil între cele două părți.

ÎNTREBARE : *Excelență, scrisorile adresate de dumneavoastră Statelor Unite ale Americii și Uniunii Sovietice de a continua tratativele de la Geneva și după data stabilită pentru instalarea rachetelor „Pershing II" și „Cruise" în unele țări occidentale, perioadă în care să nu se efectueze amplasarea de noi rachete nucleare cu rază medie de acțiune, sînt realiste și înțelepte. Considerați însă*

că — dat fiind importantele dezacorduri existente între cele două mari puteri, S.U.A. și Uniunea Sovietică, privind numărul de rachete sovietice existente deja în Europa, cît și cel al focoaselor nucleare — se poate ajunge la o soluție acceptabilă pentru toate părțile ?

RĂSPUNS : În scrisorile adresate conducătorilor Uniunii Sovietice și Statelor Unite ale Americii, România a propus să se acționeze în așa fel de către ambele state, încît să se ajungă la un acord privind neamplasarea noilor rachete, retragerea și distrugerea celor existente. Avînd în vedere timpul scurt pînă la sfîrșitul acestui an, cînd N.A.T.O. prevede să treacă la instalarea noilor rachete americane în Europa, am formulat propunerea de a nu se încheia tratativele la această dată, ci de a le continua pînă la realizarea unui acord, avînd convingerea că este posibil ca, într-un timp rezonabil, să se realizeze o înțelegere acceptabilă. În acest sens, pentru a permite continuarea tratativelor, am formulat propunerea de a nu se trece la amplasarea rachetelor cu rază medie de acțiune ale Statelor Unite ale Americii în Europa pe toată durata tratativelor. În același timp, Uniunea Sovietică să-și asume obligația de a nu amplasa noi rachete și chiar de a trece la reducerea și distrugerea unui anumit număr de rachete existente. În acest fel s-ar permite continuarea tratativelor și realizarea unui acord privind neamplasarea, trecerea la distrugerea celor existente și realizarea unui echilibru la un nivel cît mai scăzut, așa cum propun, de altfel, atît Uniunea Sovietică, cît și Statele Unite ale Americii.

Ținînd seama de faptul că ambele state — posesoare de arme nucleare — recunosc că armamentul nuclear reprezintă un grav pericol pentru existența omenirii, că ambele se pronunță, într-o formă sau alta, pentru oprirea înarmărilor nucleare și trecerea la reducerea acestora, considerăm că este posibil și că trebuie să se ajungă la un acord pentru a se trece la realizarea acestui obiectiv.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, ați propus ca neamplasarea rachetelor americane „Pershing II" și „Cruise" să fie urmată de retragerea și distrugerea celor existente în Europa. Se referă această propunere și la rachetele sovietice, precum și la cele din arsenalele franceze și engleze ?*

RĂSPUNS : Este, într-adevăr, necesar să se ajungă la un acord privind neamplasarea rachetelor americane, cît și trecerea la retragerea și distrugerea celor existente. Desigur, cînd mă refer la retragerea și distrugerea rachetelor existente, am în vedere, în primul rînd, rachetele Uniunii Sovietice, dar, în realizarea unui echilibru al forțelor, este necesar să fie luate în calcul și rachetele deținute de Franța și Anglia. În cadrul unei soluții de compromis s-ar putea ajunge la un acord de luare în calcul a rachetelor franceze și engleze în raportul general de forțe al armelor strategice și cu rază medie de acțiune. În orice caz, pentru a se putea ajunge la măsuri reale de neamplasare și de reducere a armelor nucleare, trebuie neapărat ca, într-o formă sau alta, într-un anumit stadiu — în primul stadiu, sau în al doilea — să fie luate în calcul și rachetele franceze și engleze, toate armele nucleare și mijloacele de transportare a lor.

ÎNTREBARE : *Excelență, ați propus în mai multe rînduri ca problemele dezarmării pe continentul european să nu fie discutate doar de un număr restrîns de state, ci la tratative să participe toate statele Europei. Cum vedeți realizarea unei asemenea propuneri ? Ce rol ar putea să joace O.N.U. în această privință ?*

RĂSPUNS : După cum este bine cunoscut, cursa înarmărilor, acumularea de noi armamente creează un pericol grav pentru toate statele europene și pentru toate statele lumii. Deci este necesar ca toate statele și toate popoarele să participe activ la oprirea cursei înarmărilor, la realizarea măsurilor de dezarmare. Desigur, trebuie să

avem permanent în vedere faptul că acestea trebuie să înceapă cu marile puteri, cu Uniunea Sovietică și cu Statele Unite ale Americii, dar ele nu se pot limita numai la aceste state. De altfel, există conferința de dezarmare de la Geneva, unde participă toate statele, iar nu demult, la Madrid — odată cu încheierea cu succes a reuniunii pentru securitate și cooperare europeană — s-a stabilit și convocarea unei conferințe de încredere și dezarmare în Europa, care urmează să aibă loc la începutul anului viitor.

În legătură cu problemele din Europa și, mai cu seamă, cu oprirea amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune, statele socialiste au propus organizarea unei întîlniri directe între țările din Pactul de la Varșovia și din N.A.T.O. S-ar putea deci avea în vedere o întîlnire specială a țărilor europene, sau cel puțin a țărilor din N.A.T.O. și Pactul de la Varșovia, pentru a acționa împreună și a ajuta la realizarea unui acord între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii.

Desigur, în acest cadru, Organizația Națiunilor Unite ar putea avea un rol mai important în organizarea unei asemenea întîlniri și, mai cu seamă, în determinarea Comitetului de dezarmare de la Geneva să depășească stadiul discuțiilor și să treacă la elaborarea de măsuri practice în domeniul dezarmării.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, în Olanda sînt bine cunoscute, de asemenea, preocupările dumneavoastră în legătură cu evoluția situației din Orientul Mijlociu. Cum apreciați că s-ar putea ajunge la o soluție care să restituie Libanului independența și care să conducă, în același timp, la o anumită înțelegere între Israel și palestinieni ?*

RĂSPUNS : România s-a pronunțat și a acționat întotdeauna pentru soluționarea pe calea tratativelor politice a problemelor din Orientul Mijlociu. Viața, evenimentele au demonstrat că nu există o altă cale decît tratativele în vederea unei soluții globale și a realizării unei păci juste și trainice în Orientul Mijlociu. Aceasta presupune retragerea Israelului din teritoriile ocupate în urma războiului din 1967, soluționarea problemei palestiniene pe baza dreptului la autodeterminare și la realizarea unui stat palestinian independent, asigurarea, în același timp, a unor relații de bună vecinătate și garantarea integrității și suveranității fiecărui stat din Orientul Mijlociu. Noi am spus, nu o dată, că există loc și trebuie să coexiste atît Israelul, cît și un stat palestinian independent, împreună, desigur, cu celelalte state arabe din Orientul Mijlociu.

S-a creat o situație foarte gravă în Liban, ca urmare a înseși existenței conflictului și mai cu seamă a acțiunilor militare agresive ale Israelului în Liban, dar și a unor divergențe și lupte între diferite forțe din Liban. Noi considerăm că este necesar să se facă totul în direcția asigurării independenței și suveranității Libanului. În această privință are o importanță deosebită consolidarea acordului de încetare a focului, realizarea congresului de reconciliere națională. Pornind de la faptul că, în momentul de față, nu există problemă mai importantă în Liban decît aceea a consolidării încetării focului, reconcilierii naționale și asigurării independenței și suveranității acestei țări, toți libanezii, indiferent de concepțiile lor politice, filozofice sau religioase, trebuie să facă totul pentru a asigura pacea internă, independența și suveranitatea Libanului, soluționarea problemelor de către ei înșiși.

În același timp, este necesar să se acționeze pentru retragerea fără condiții a trupelor Israelului din Liban, realizarea unor înțelegeri corespunzătoare cu celelalte state, inclusiv cu O.E.P., privind asigurarea independenței și integrității Libanului.

În ce privește problemele generale ale Orientului Mijlociu, considerăm că, în vederea soluționării acestor probleme, ar fi necesară organizarea unei conferințe internaționale sub egida O.N.U., cu participarea și a O.E.P. De altfel, atît la Geneva, cît și la O.N.U., înșiși reprezentanții palestinieni au insistat și s-au pronunțat pentru organi-

zarea unei asemenea conferințe și pentru realizarea unei delegații arabe în care să fie incluși și reprezentanții palestinieni, ca participanți la această reuniune. Aceasta ar deschide, după părerea mea, calea trecerii la pregătirea și organizarea conferinței internaționale în vederea unei soluții globale, în spiritul a ceea ce am menționat mai înainte.

ÎNTREBARE : *Excelență, lumea este frămîntată de serioase conflicte cu caracter regional. Mulți oameni se tem de posibilitatea unui nou război mondial care să înceapă în Europa. Considerați că și în alte părți ale lumii sînt situații care ar putea deveni mai periculoase pentru pacea globală decît ceea ce se petrece în Europa ?*

RĂSPUNS : În viața internațională sînt multe probleme complicate, o serie de conflicte care, fiecare, într-un fel sau altul, constituie un grav pericol pentru pace. Pe lîngă aceste probleme ar mai trebui menționate și cele economice, și mărirea decalajelor dintre țările bogate și țările sărace, ceea ce reprezintă, de asemenea, o problemă de o importanță deosebită pentru asigurarea păcii și stabilității în lume.

Dacă ne referim însă numai la aspectele de ordin militar, ale raportului de forțe militare, se poate spune că în Europa s-au concentrat cele mai puternice armamente — și deci principalul pericol pentru un război mondial continuă să rămînă tot în Europa. De aici decurge și necesitatea de a se face totul pentru trecerea la măsuri de dezarmare, și în primul rînd de dezarmare nucleară, aceasta reprezentînd o cerință nu numai pentru Europa, dar și pentru întreaga lume.

Fără îndoială că este necesar să se acorde însă atenție și soluționării conflictelor din alte zone ale lumii. Așa cum am discutat deja, este necesar să se asigure soluționarea pe cale politică a problemelor din Orientul Mijlociu, a conflictului dintre Iran și Irak, a problemelor din America Centrală. De asemenea, trebuie să se asigure soluționarea

problemei Namibiei prin realizarea independenței poporului namibian, deoarece toate acestea afectează, într-o formă sau alta, pacea internațională.

Dar, în mod obiectiv, pornind de la raportul de forțe, principalul pericol pentru un nou război mondial continuă să se afle în Europa. De aceea, acționînd pentru soluționarea pe calea tratativelor a conflictelor existente, trebuie să facem totul pentru realizarea măsurilor de dezarmare, pentru înfăptuirea documentelor de la Helsinki, a documentelor realizate la Madrid, pentru desfășurarea cu succes a conferinței pentru încredere și dezarmare în Europa.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, cu puțin timp în urmă, o delegație olandeză a vizitat România pentru a discuta despre situația actuală și perspectiva contactelor și relațiilor dintre cele două țări. La 24 octombrie a.c., primul ministru al României va începe o vizită oficială în Olanda. Cum apreciați stadiul actual al relațiilor româno-olandeze și cum vedeți dumneavoastră dezvoltarea acestor raporturi în viitor ? Ce posibilități sînt pentru extinderea comerțului și a cooperării economice dintre cele două țări ?*

RĂSPUNS : Aș dori să menționez, cu multă satisfacție, bunele relații dintre România și Olanda. În decursul anilor am realizat o dezvoltare puternică a schimburilor economice, precum și unele acțiuni de cooperare în producție. Este adevărat că în ultimii doi ani a avut loc o anumită reducere a volumului schimburilor economice, pe care eu o consider însă vremelnică, determinată de influența crizei economice mondiale. Dar aș putea spune că acum există deja condițiile pentru depășirea acestei situații și pentru continuarea dezvoltării puternice a schimburilor economice și a cooperării în producție.

Vizita delegației olandeze în România, ca și vizita pe care primul ministru al României o va face în curînd în Olanda vor permite — și una, și alta — identificarea de noi posibilități în vederea depășirii greutăților care s-au ivit și dezvoltarea în continuare a schimburilor economice,

a cooperării în producție româno-olandeze. Noi dorim să facem totul în această direcție și am convingerea că, împreună, țările noastre vor reuși să realizeze o colaborare economică bună.

În același timp, aș dori să menționez dezvoltarea colaborării în domeniul științei, învățămîntului, culturii, al schimbului de reprezentanți ai țărilor noastre la diferite niveluri, cît și între cetățenii din România și Olanda.

Totodată, doresc să subliniez că țările noastre colaborează activ pe plan internațional. Aș menționa, în acest sens, buna colaborare dintre reprezentanții țărilor noastre la reuniunea de la Madrid. Sper că vom colabora activ și la conferința pentru încredere și dezarmare, care va începe anul viitor, astfel încît, odată cu dezvoltarea relațiilor bilaterale pe diverse planuri, să acționăm, împreună cu alte state, pentru o politică de pace, de independență națională, de progres economico-social al fiecărui popor.

ÎNTREBARE : *Ne amintim cu toții de vizita dumneavoastră în Olanda, de vizita reginei Iuliana în România. Vă rog să ne spuneți, domnule președinte, dacă întrevedeți o nouă vizită a dumneavoastră în Olanda ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, ambele vizite au contribuit la dezvoltarea relațiilor noastre. Sperăm să continuăm aceste vizite — și vizita mea în Olanda, și vizita reginei Olandei în România. În cadrul colaborării noastre, aceste vizite au un rol important și ele trebuie să continue.

În încheiere, doresc ca, prin intermediul ziarului dumneavoastră, să adresez poporului olandez un mesaj de prietenie și cele mai bune urări de progres, prosperitate și pace.

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ȘI A TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU DE CĂTRE PREȘEDINTELE REPUBLICII MALTA, AGATHA BARBARA

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Malta

— 18 octombrie 1983 —

Stimată președinte al Republicii Malta,

Domnule prim-ministru, doamnă Mintoff,

Doamnelor și domnilor,

Doresc ca, în numele meu și al tovarășei mele, al colaboratorilor care mă însoțesc, să vă mulțumesc pentru invitația de a vizita Republica Malta, pentru urările de bun venit și primirea ospitalieră ce ni s-a făcut. Îmi este plăcut să folosesc acest prilej pentru a vă adresa dumneavoastră, guvernului și poporului maltez prieten un salut călduros și cele mai bune urări.

Vizita pe care o facem în țara dumneavoastră este o ilustrare a cursului pozitiv pe care-l cunosc relațiile dintre țările și popoarele noastre, o expresie a dorinței comune de a dezvolta în continuare prietenia și colaborarea româno-malteză, de a lărgi conlucrarea pe arena internațională, pentru promovarea politicii de destindere, înțelegere și pace.

Poporul român a salutat proclamarea Republicii Malta și lichidarea prezenței militare străine pe teritoriul său

— evenimente care au deschis calea dezvoltării independente a țării, a înaintării ei pe calea progresului economic și social.

Sîntem bucuroși că vizita pe care o efectuăm în țara dumneavoastră ne dă prilejul să cunoaștem eforturile poporului maltez prieten pe calea făuririi unei patrii libere, independente și prospere. Vă urăm dumneavoastră, poporului maltez prieten succese tot mai mari pe acest drum.

Ați vizitat România și cunoașteți eforturile pe care poporul român le depune pentru dezvoltarea sa, pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și întărirea independenței economice și politice a patriei sale.

România acționează cu toată fermitatea pentru dezvoltarea relațiilor cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. În actualele împrejurări internaționale, considerăm că trebuie făcut totul pentru ca relațiile dintre state să se bazeze pe deplina egalitate în drepturi, respectul independenței și suveranității naționale, neamestecul în treburile interne, renunțarea la forță și la amenințarea cu forța, pe respectul dreptului fiecărui popor de a-și organiza viața în mod liber, fără nici un amestec din afară.

În acest spirit, dorim să întărim și să dezvoltăm în continuare colaborarea și conlucrarea dintre țările noastre, atît pe plan bilateral — în domeniile economic, tehnico-științific și cultural —, cît și în problemele vieții internaționale, ale asigurării păcii și securității pe continentul european și în întreaga lume.

În viața internațională s-a ajuns la o încordare deosebită. Se intensifică cursa înarmărilor, și îndeosebi a înarmărilor nucleare. Împotriva acestei politici se ridică tot mai hotărît popoarele, forțele progresiste și antiimperialiste de pretutindeni, care doresc să asigure realizarea unei politici noi, democratice, să pună capăt pentru totdeauna amestecului în treburile interne ale altor state.

Pornind de la aceasta, problema fundamentală a zilelor noastre este apărarea păcii și oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară. Nu există problemă mai importantă, în actualele împrejurări, decît oprirea amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa și trecerea la retragerea și distrugerea celor existente. Considerăm că propunerile formulate — și de o parte, și de alta — creează condiții pentru realizarea unui acord în această problemă și ne pronunțăm ferm pentru încheierea cu succes a negocierilor de la Geneva dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii.

Considerăm că nu trebuie acceptată ideea datei stabilite de N.A.T.O. ca un fapt împlinit, ci trebuie continuate tratativele, în condițiile neamplasării rachetelor și luării unor măsuri de reducere de către Uniunea Sovietică a rachetelor, pînă la realizarea acordului care să pună capăt amplasării și să ducă la înlăturarea rachetelor existente.

Consider că trebuie respinsă cu hotărîre teza după care instalarea noilor rachete poate permite să se ajungă la o înțelegere ; dimpotrivă, odată cu instalarea acestor rachete s-ar deschide calea unei noi intensificări a cursei înarmărilor nucleare, ce ar duce la mărirea pericolului de război.

Este necesar să se asigure un echilibru între cele două părți, dar acest echilibru trebuie realizat nu prin noi armamente, ci prin reducerea la nivelul cel mai scăzut a celor existente.

Noi avem ferma convingere că popoarele pot opri cursa înarmărilor, pot asigura pacea, pot impune dezarmarea și apărarea dreptului suprem al oamenilor, al națiunilor la existență, la viață, la pace.

România acționează pentru transformarea Balcanilor într-o regiune a păcii și colaborării, fără arme nucleare și fără baze militare străine, și sprijină realizarea unor ase-

menea zone denuclearizate în nordul și în alte zone ale Europei.

Salutăm și sprijinim eforturile Maltei pentru rezolvarea problemelor din regiunea Mediteranei pe calea înlăturării bazelor militare străine, a flotelor militare străine, pentru transformarea Mediteranei într-o regiune a păcii și colaborării — ca parte a securității și colaborării în Europa și în întreaga lume.

Considerăm încheierea cu succes a reuniunii pentru securitate și cooperare de la Madrid ca un factor important, care demonstrează că există posibilitatea să se găsească calea soluționării problemelor complexe, atunci cînd toate statele pornesc de la interesele păcii și colaborării.

Într-adevăr, România și Malta, împreună și cu alte state, au conlucrat activ la încheierea cu succes a acestei reuniuni.

La începutul anului viitor urmează să aibă loc conferința pentru încredere și dezarmare, hotărîtă la Madrid. Am dori ca țările noastre să conlucreze și la această conferință pentru obținerea unor rezultate cît mai bune pe calea întăririi încrederii și a dezarmării.

România se pronunță cu toată hotărîrea pentru încetarea tuturor conflictelor militare și soluționarea problemelor dintre state numai pe calea tratativelor. În acest spirit considerăm că trebuie soluționate problemele din Orientul Mijlociu, problemele din Liban, problemele dintre Iran și Irak, precum și alte conflicte din diferite zone ale lumii. Oricît de grele și îndelungate ar fi tratativele, ele reprezintă singura alternativă care corespunde intereselor popoarelor, păcii și colaborării.

Avînd în vedere înrăutățirea situației țărilor în curs de dezvoltare, creșterea decalajului dintre țările bogate și sărace, România se pronunță ferm pentru întărirea solidarității și colaborării țărilor în curs de dezvoltare, în ve-

derea realizării noii odini economice internaționale și a progresului lor economic și social.

Deși în viața mondială sînt probleme foarte complexe, noi considerăm că popoarele dispun de forța necesară și este necesar să întărească solidaritatea și lupta pentru soluționarea lor, în interesul păcii, al independenței naționale, al asigurării dreptului fiecărui popor la dezvoltare liberă.

Sînt încredințat că vizita pe care o facem în țara dumneavoastră, convorbirile și înțelegerile la care vom ajunge vor reprezenta un nou moment important în dezvoltarea colaborării multilaterale dintre țările noastre, atît pe plan bilateral, cît și pe arena internațională.

Cu această convingere, ridic paharul :

— pentru progresul și fericirea poporului maltez prieten ;

— pentru prietenia și colaborarea dintre țările noastre ;

— în sănătatea președintelui Republicii Malta, Agatha Barbara ;

— în sănătatea primului ministru și a doamnei Mintoff ;

— pentru pace și colaborare internațională ;

— în sănătatea dumneavoastră a tuturor ! *(Aplauze)*.

CUVÎNT LA PRIMIREA DE CĂTRE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU A CONDUCERII UNIUNII GENERALE A LUCRĂTORILOR ȘI A REPREZENTANȚILOR INDUSTRIILOR DIN MALTA

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Malta

— 19 octombrie 1983 —

Aș dori, în primul rînd, să adresez un salut călduros tuturor muncitorilor și conducerii sindicatelor din Malta, precum și industriașilor și tuturor celor care acționează pentru dezvoltarea economico-socială independentă a Maltei.

În convorbirile pe care le-am avut și în documentele pe care le-am convenit avem în vedere o dezvoltare mai puternică a relațiilor economice, tehnico-științifice, culturale dintre România și Malta. Considerăm că aceasta va deschide perspective mai bune pentru dezvoltarea și mai puternică a colaborării între muncitorii din țările noastre, între sindicatele noastre, precum și între întreprinderile românești și întreprinderile din Malta.

Adresînd invitația ca o delegație a muncitorilor, a sindicatelor din Malta și reprezentanții industriei din Malta să viziteze România, șeful statului nostru și-a exprimat convingerea că de ambele părți se va acționa pentru dezvoltarea puternică a relațiilor, a prieteniei dintre popoarele celor două țări.

În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat

că România pune pe primul plan problemele păcii și dezarmării, în primul rînd ale dezarmării nucleare în Europa și în lume, și, în acest cadru, a relevat necesitatea ca în Balcani și în Mediterana, precum și în alte regiuni ale continentului să se realizeze zone fără arme nucleare, fără baze militare străine.

Eu aș dori — a spus în încheiere președintele Nicolae Ceaușescu — să vă urez dumneavoastră, sindicatelor, industriașilor succese în activitatea pe care o desfășurați, o bună colaborare cu România, să adresez întregului popor prieten maltez cele mai bune urări de prosperitate, de bunăstare și de pace.

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ŞI A TOVARĂŞEI ELENA CEAUŞESCU DE CĂTRE PREŞEDINTELE REPUBLICII ARABE EGIPT, HOSNI MUBARAK, ŞI DOAMNA SUZANNE MUBARAK

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Arabă Egipt

— *19 octombrie 1983* —

Domnule preşedinte Hosni Mubarak, drag prieten,

Stimată doamnă Mubarak,

Doamnelor şi domnilor,

Doresc să exprim satisfacţia noastră de a face această nouă vizită în Republica Arabă Egipt, de a ne reîntîlni cu dumneavoastră, cu poporul egiptean prieten. Îmi face o deosebită plăcere să folosesc acest prilej pentru a vă adresa dumneavoastră, domnule preşedinte, doamnei Mubarak, precum şi întregului popor egiptean prieten un salut călduros şi cele mai bune urări.

Vizita pe care o facem în Republica Arabă Egipt constituie o ilustrare a evoluţiei pozitive a raporturilor de prietenie şi colaborare dintre ţările şi popoarele noastre, o expresie a dorinţei comune de a le asigura dimensiuni tot mai largi.

Într-adevăr, în decursul anilor, popoarele noastre au învăţat să se cunoască, să conlucreze activ şi să-şi dedice forţele atît dezvoltării economico-sociale independente, cît

şi cauzei păcii. În ultimii doi ani ne-am întîlnit de mai multe ori şi am hotărît să continuăm dialogul şi schimbul de păreri pentru dezvoltarea relaţiilor dintre popoarele noastre, pentru soluţionarea problemelor complexe ale lumii de astăzi pe calea tratativelor. Sînt convins că, în timpul vizitei, al convorbirilor ce le vom avea în aceste zile, vom identifica noi căi şi mijloace de a lărgi şi mai mult relaţiile româno-egiptene — în domeniile economic, tehnico-ştiinţific şi cultural —, precum şi conlucrarea activă pe plan internaţional, în vederea realizării politicii de destindere, de dezarmare, de pace şi colaborare.

Domnule preşedinte,

În ultimul timp, în viaţa internaţională s-a ajuns, din nou, la o încordare deosebit de gravă. În mod deosebit se intensifică cursa înarmărilor, şi în primul rînd a celor nucleare, se manifestă cu putere, în diferite părţi ale lumii, politica de forţă şi dictat, de menţinere şi reîmpărţire a zonelor de influenţă, de amestec brutal în treburile interne ale altor state. Adăugînd la acestea diferitele conflicte care continuă în diferite zone ale lumii, inclusiv agravarea situaţiei din Orientul Mijlociu, putem spune că s-a ajuns la o situaţie deosebit de gravă, care poate duce lumea la o catastrofă.

Iată de ce se poate afirma cu toată tăria că problema fundamentală a epocii noastre este aceea a opririi cursei înarmărilor, a trecerii la dezarmare, şi în primul rînd la dezarmarea nucleară, asigurarea unei păci trainice în lume.

Dacă privim evenimentele din trecut şi pe cele actuale, putem afirma că viaţa demonstrează că nu există decît o singură cale pentru soluţionarea problemelor litigioase dintre state, şi aceasta este calea tratativelor paşnice. Oricît de îndelungate şi de grele ar fi tratativele, ele sînt incomparabil mai acceptabile decît cel mai uşor — ca să mă exprim aşa — război, decît orice recurgere la forţă. În lumina evenimentelor internaţionale actuale, a încordării

din momentul de faţă, se poate vedea şi mai bine ce mare importanţă au avut acţiunile Egiptului pentru realizarea păcii.

Pornind de la toate acestea, este necesar să se intensifice eforturile pentru încetarea conflictelor militare şi soluţionarea tuturor problemelor litigioase dintre state numai pe calea tratativelor. În acest spirit, noi considerăm că este necesar să se acţioneze cu mai multă fermitate pentru instaurarea unei păci globale, trainice şi juste în Orientul Mijlociu, pentru retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967, pentru soluţionarea problemei poporului palestinian prin respectarea dreptului său la autodeterminare şi la constituirea unui stat palestinian independent.

România se pronunţă ferm pentru organizarea unei conferinţe internaţionale sub egida O.N.U., la care să participe toate ţările interesate, inclusiv Organizaţia pentru Eliberarea Palestinei, pentru a se desfăşura tratative în vederea soluţionării problemelor din Orientul Mijlociu, şi — subliniez încă o dată — în primul rînd problema palestiniană.

România se pronunţă pentru retragerea necondiţionată a trupelor israeliene din Liban. În acelaşi timp, considerăm că este necesar să se asigure consolidarea încetării luptelor şi realizarea reconcilierii naţionale între toate forţele din Liban în vederea asigurării independenţei şi suveranităţii acestei ţări.

Considerăm, de asemenea, că este necesar să se ajungă la încetarea luptelor dintre Iran şi Irak, la retragerea trupelor ambelor ţări la graniţele internaţionale şi la soluţionarea problemelor dintre ele pe calea tratativelor.

Există, într-adevăr, o strînsă legătură între Europa şi Orientul Mijlociu. De aici, şi interesul ţărilor europene pentru soluţionarea problemelor din Orientul Mijlociu pe calea tratativelor, pentru o pace trainică şi justă în această regiune.

În acelaşi timp, în Europa s-a creat o situaţie deosebit de gravă. Aceasta este determinată de acumulările şi concentrarea pe continent a mari cantităţi de armament, şi în primul rînd de armamente nucleare. La aceasta se adaugă perspectiva amplasării noilor rachete nucleare cu rază medie de acţiune, ceea ce ar duce la intensificarea fără precedent a înarmărilor şi la înrăutăţirea situaţiei internaţionale în general.

Iată de ce România se pronunţă ferm împotriva amplasării noilor rachete, pentru retragerea şi distrugerea celor existente. Considerăm că propunerile formulate în acest sens, inclusiv de către Uniunea Sovietică şi Statele Unite ale Americii, oferă posibilitatea realizării unei înţelegeri. Ne pronunţăm cu hotărîre împotriva tendinţelor de a se trece la amplasarea rachetelor cu justificarea că aceasta va grăbi realizarea unei înţelegeri. Asemenea teze au drept scop de a adormi vigilenţa opiniei publice şi a popoarelor. Noi considerăm că trebuie să spunem cinstit şi deschis popoarelor, atît europene, cît şi ale întregii lumi, că instalarea noilor rachete va mări primejdia războiului nuclear, care înseamnă distrugerea vieţii, a existenţei înseşi a omului.

În aceste împrejurări, noi considerăm că popoarele europene, cît şi popoarele din Orientul Mijlociu, din alte zone ale planetei şi din întreaga lume trebuie să-şi unească eforturile pentru a pune capăt pericolului unei catastrofe nucleare, pentru apărarea dreptului suprem al oamenilor, al naţiunilor la viaţă, la existenţă liberă şi demnă, la libertate şi independenţă, la pace.

România a sprijinit întotdeauna lupta popoarelor împotriva imperialismului şi colonialismului. Acordăm, în momentul de faţă, întregul nostru sprijin luptei poporului namibian, sub conducerea S.W.A.P.O., pentru independenţă, pentru dreptul de a fi stăpîn pe destinele sale. Ne pronunţăm ferm împotriva politicii rasiste, de apartheid,

din Africa de Sud, condamnăm actele agresive ale acesteia împotriva statelor vecine.

În actualele împrejurări internaționale, considerăm că au o mare însemnătate întărirea unității țărilor africane, soluționarea diferitelor probleme dintre ele pe calea tratativelor și concentrarea eforturilor în direcția dezvoltării economico-sociale independente.

Ca țară socialistă în curs de dezvoltare, România conlucrează strîns cu toate țările în curs de dezvoltare, în vederea întăririi solidarității și colaborării lor, pentru a putea desfășura cu rezultate mai bune tratative cu țările dezvoltate.

Ne pronunțăm ferm pentru realizarea unei noi ordini economice internaționale, bazată pe deplina egalitate, pe schimburi economice echitabile și pe accesul larg al țărilor în curs de dezvoltare la tehnologiile avansate.

Avînd în vedere problemele complexe ale lumii contemporane, este necesară participarea largă, cu drepturi depline, la soluționarea acestora a tuturor statelor, fără deosebire de mărime sau orînduire socială. Considerăm că un rol deosebit de important trebuie să-l aibă țările mici și mijlocii, țările în curs de dezvoltare, țările nealiniate, care constituie majoritatea statelor lumii și sînt nemijlocit interesate într-o politică nouă, democratică, de respect al independenței și de pace.

În același timp, este necesar ca Organizația Națiunilor Unite, alte organisme internaționale să aibă un rol mai activ în soluționarea acestor probleme, în asigurarea păcii.

Deși problemele sînt deosebit de grave, avem ferma convingere că stă în puterea popoarelor, a forțelor progresiste de pretutindeni ca, întărind solidaritatea și colaborarea, să oprească drumul spre prăpastie și să asigure realizarea unei politici noi, triumful păcii în lume.

În încheiere doresc, dragă prietene Mubarak, domnilor și prieteni, să subliniez, încă o dată, bunele relații dintre popoarele noastre, conlucrarea lor activă atît în ce privește

dezvoltarea economico-socială, cît și în soluționarea problemelor internaționale.

Menționez, încă o dată, acțiunile desfășurate de Egipt, care au demonstrat că este posibil ca pînă și cele mai complicate probleme să fie soluționate prin tratative. Se poate afirma că, de fapt, prietenia dintre popoarele noastre s-a cimentat tocmai în aceste acțiuni complexe pentru pace. Iată de ce consider că va trebui să intensificăm conlucrarea noastră bilaterală, cît și pe plan internațional, pentru a contribui la soluționarea problemelor din Orientul Mijlociu, din Europa și din alte zone ale lumii, pentru o lume a păcii și dreptății sociale. Acționînd în acest spirit, noi vom răspunde năzuințelor popoarelor noastre, năzuințelor întregii lumi, vom servi cauza păcii și colaborării dintre toate națiunile lumii.

Vă rog să ridicăm un toast în sănătatea președintelui Mubarak și a doamnei Mubarak,

— pentru progresul și fericirea poporului egiptean prieten,

— pentru prietenia și colaborarea trainică româno-egipteană, în sănătatea dumneavoastră, a tuturor! *(Vii aplauze).*

CUVÎNT LA CEREMONIA SEMNĂRII DOCUMENTELOR OFICIALE ROMÂNO-SUDANEZE

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Democratică Sudan

— 24 octombrie 1983 —

Semnarea documentelor în această dimineață, prin care se asigură noi perspective dezvoltării colaborării multilaterale dintre România și Sudan, precum și exprimarea unor poziții comune în problemele complexe ale vieții internaționale reprezintă un eveniment important în relațiile româno-sudaneze și vor marca un moment de seamă în direcția întăririi colaborării dintre popoarele noastre.

Vreau să mulțumesc pentru ospitalitatea și prietenia de care ne-am bucurat în țara dumneavoastră.

Avem ferma convingere că cele două popoare ale noastre vor dezvolta în continuare o largă colaborare și că vor întări conlucrarea pe plan internațional în direcția destinderii, a dezarmării, a soluționării problemelor litigioase pe calea tratativelor, în lupta pentru colaborare și pace în lume.

Vă urez dumneavoastră tuturor și poporului sudanez prieten succese tot mai mari în dezvoltarea economico-socială a patriei.

Vă urez dumneavoastră personal noi succese și doresc ca, și în acest cadru, să vă adresez invitația de a efectua cît mai curînd, împreună cu doamna Nimeiri, o vizită în țara noastră. *(Aplauze).*

CUVÎNT LA SOLEMNITATEA ÎNMÎNĂRII TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ȘI TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU A „MARELUI COLAN AL ORDINULUI MAKARIOS"

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Cipru

— 24 octombrie 1983 —

Aș dori să vă mulțumesc mult pentru acest înalt ordin al Republicii Cipru. Consider că această distincție este un simbol al colaborării și prieteniei dintre România și Cipru.

Într-adevăr, România s-a pronunțat și se pronunță ferm pentru o soluție politică, pe calea negocierilor, a problemelor din Cipru, ca, în general, a tuturor problemelor internaționale. Dorim ca poporul cipriot, în întregimea lui, să trăiască într-un Cipru unit, independent și nealiniat. Considerăm că nu există problemă mai importantă pentru ciprioți decît refacerea unității și asigurarea independenței Ciprului.

Dorim ca raporturile de colaborare dintre țările noastre să servească ambelor popoare, cauzei păcii și conlucrării internaționale. *(Aplauze).*

TOAST
LA DINEUL OFICIAL OFERIT ÎN ONOAREA TOVARĂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ŞI A TOVARĂŞEI ELENA CEAUŞESCU DE CĂTRE PREŞEDINTELE REPUBLICII CIPRU, SPYROS KYPRIANOU, ŞI DOAMNA MIMI KYPRIANOU

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Cipru

— 24 octombrie 1983 —

Domnule preşedinte,

Doamnă Kyprianou,

Doamnelor şi domnilor,

Ne este deosebit de plăcut să vizităm Republica Cipru, să cunoaştem nemijlocit munca şi preocupările poporului cipriot şi să folosim acest prilej pentru a vă adresa dumneavoastră şi poporului cipriot prieten un salut călduros şi cele mai bune urări.

Vizita pe care o facem în Cipru constituie o ilustrare a cursului pozitiv al relaţiilor româno-cipriote, a dorinţei comune de a acţiona pentru întărirea şi dezvoltarea lor. Îmi exprim convingerea că noul nostru dialog, convorbirile pe care le-am început astăzi şi înţelegerile la care vom ajunge vor înscrie noi şi importante momente în dezvoltarea relaţiilor de prietenie şi colaborare multilaterală dintre ţările şi popoarele noastre.

În lumea de astăzi, a puternicei revoluţii tehnico-ştiinţifice, dar şi a existenţei unui număr mare de state sub-

dezvoltate sau în curs de dezvoltare, colaborarea dintre toate ţările, fără deosebire de orînduire socială, constituie o necesitate obiectivă pentru progresul fiecărei naţiuni, pentru politica de pace şi colaborare internaţională.

Pornind de la aceste considerente, România acţionează pentru extinderea largă a relaţiilor cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Concentrîndu-şi eforturile în direcţia realizării programului de dezvoltare economico-socială, de făurire a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, de ridicare a bunăstării materiale şi spirituale a poporului, România este profund interesată în promovarea unor relaţii largi, de colaborare, în toate domeniile, într-o politică de pace, care să permită fiecărei naţiuni să-şi consacre eforturile dezvoltării economico-sociale, realizării dorinţelor sale de prosperitate şi bunăstare.

Aşezăm la baza relaţiilor noastre cu toate statele — şi militām pentru afirmarea lor în lume — principiile deplinei egalităţi în drepturi, respectului independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne şi avantajului reciproc, renunţării cu desăvîrşire la forţă şi la ameninţarea cu forţa.

Domnule preşedinte,

După cum este cunoscut, în viaţa internaţională s-a ajuns, din nou, la o încordare deosebit de gravă. Asistăm la intensificarea fără precedent a cursei înarmărilor, şi îndeosebi a celei nucleare, ceea ce duce la creşterea pericolului unui nou război mondial, care va fi un război nuclear şi care ar duce la distrugerea omenirii. Se menţin şi chiar se agravează unele conflicte, se recurge cu prea multă uşurinţă la forţă, la calea militară, în soluţionarea diferitelor probleme litigioase dintre state.

În acelaşi timp, trebuie să menţionez însă, cu satisfacţie, că popoarele se ridică cu tot mai multă hotărîre împotriva vechii politici de dominaţie şi asuprire, pentru a-şi

apăra independența și suveranitatea, pentru o politică nouă, care să asigure fiecărei națiuni dezvoltarea liberă pe care o dorește, fără nici un amestec din afară.

Avînd în vedere situația internațională deosebit de gravă, considerăm că imperativul fundamental al epocii noastre este de a se face totul pentru oprirea cursei înarmărilor, pentru trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, pentru apărarea păcii întregii lumi.

În acest spirit, România participă intens la activitatea internațională pentru întărirea colaborării și încrederii între state, pentru soluționarea marilor probleme care preocupă omenirea în spiritul politicii de destindere, al colaborării și asigurării securității fiecărei națiuni.

Acordăm o atenție deosebită situației din Europa, avînd în vedere că pe continentul nostru s-au concentrat uriașe cantități de armament, îndeosebi de armament nuclear. Considerăm că trebuie să facem totul pentru oprirea amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa, pentru retragerea și distrugerea celor existente. Încercările de a justifica amplasarea rachetelor cu rază medie de acțiune prin teza că aceasta va grăbi realizarea unei înțelegeri și va servi păcii nu fac decît să abată atenția popoarelor, a opiniei publice de la pericolul deosebit de grav pe care îl prezintă, pentru Europa, pentru fiecare națiune, noile rachete, de la pericolul distrugerii civilizației, al înseși vieții pe planeta noastră. Dimpotrivă, avînd în vedere marele pericol pe care îl reprezintă noile rachete, trebuie să spunem cinstit popoarelor, întregii lumi că instalarea acestora va duce la intensificarea și mai puternică a înarmărilor, va mări și mai mult pericolul catastrofei nucleare. Dezarmarea, securitatea și pacea nu se pot realiza prin noi armamente distrugătoare, ci prin realizarea unui echilibru, prin reducerea la cel mai scăzut nivel al acestora.

Guvernele, oamenii politici care își asumă răspunderea de a accepta pe teritoriul țărilor lor armele nucleare pun în pericol viața propriilor lor popoare, dar și viața altor popoare. Ei își asumă o grea răspundere în fața popoarelor lor, a întregii omeniri. Mai mult ca oricînd, este necesar ca toate popoarele europene, toți oamenii politici și guvernele care iubesc pacea și își iubesc propriul popor să-și intensifice activitatea pentru oprirea amplasării noilor rachete, pentru încheierea cît mai curînd, cu succes, a negocierilor de la Geneva. Noi considerăm că propunerile formulate și de o parte și de cealaltă deschid posibilități reale pentru un acord care să împiedice trecerea la amplasarea noilor rachete și să asigure retragerea și distrugerea celor existente, trecerea la noi măsuri de dezarmare, care să permită realizarea dorinței popoarelor de a trăi în pace și liniște.

Acționînd în direcția înfăptuirii securității și cooperării în Europa, a unei Europe unite, fără arme nucleare, România a salutat cu satisfacție încheierea cu rezultate pozitive a reuniunii de la Madrid. Adoptarea documentelor de la Madrid, convocarea unei conferințe pentru încredere și dezarmare în Europa demonstrează, încă o dată, că, atunci cînd se pornește de la interesele păcii și libertății popoarelor, cînd se dă dovadă de realism, se pot găsi soluții acceptabile pentru toate părțile, care să asigure întărirea politicii de destindere și de colaborare.

România se pronunță ferm pentru dezvoltarea colaborării între toate statele din Balcani, pentru soluționarea pe calea tratativelor a problemelor dintre unele țări balcanice și dezvoltarea unei largi colaborări bilaterale și multilaterale în vederea transformării regiunii noastre într-o zonă a păcii și colaborării, fără arme nucleare și fără baze militare străine. În acest scop, considerăm că organizarea unei întîlniri la nivel înalt a statelor din Balcani ar avea o mare însemnătate în găsirea căilor pentru întărirea încrederii și colaborării, ceea ce ar avea o importanță deosebită pentru politica de pace din Europa și din întreaga lume.

Domnule președinte.

România a manifestat întotdeauna preocupare și simpatie față de poporul cipriot. Ea s-a pronunțat totdeauna și se pronunță pentru soluționarea problemelor din Cipru pe calea negocierilor pașnice, pentru asigurarea unității Ciprului, a integrității sale, a respectării statutului său de țară nealiniată și a conviețuirii pașnice a celor două comunități cipriote. Considerăm că o asemenea cale de rezolvare a problemelor, între cele două părți în primul rînd, corespunde pe deplin intereselor fundamentale ale întregului popor cipriot, aspirațiilor sale de bunăstare și progres. În același timp, aceasta ar fi și în interesul popoarelor Greciei și Turciei, al dezvoltării colaborării dintre ele, ar servi cauzei păcii și securității în Balcani, în zona Mediteranei și în întreaga lume.

România socialistă se pronunță cu consecvență pentru renunțarea la forță și la amenințarea cu folosirea forței în relațiile dintre state, pentru soluționarea tuturor conflictelor și problemelor litigioase numai și numai pe cale pașnică, prin tratative, pornindu-se de la interesele fiecărui popor, ale păcii și colaborării internaționale.

România — ca și Ciprul, ca și alte state, de altfel — este profund interesată și se pronunță activ pentru realizarea în Orientul Mijlociu a unei păci trainice și juste, pe calea negocierilor, care să ducă la retragerea Israelului din teritoriile ocupate în urma războiului din 1967, la recunoașterea dreptului poporului palestinian la autodeterminare, inclusiv la crearea unui stat palestinian independent, la asigurarea independenței, suveranității și integrității tuturor statelor din această regiune. Totodată, considerăm că trebuie să fie retrase neîntîrziat trupele Israelului din Liban, să se asigure respectarea încetării luptelor și realizarea reconcilierii între toate forțele libaneze, în vederea asigurării unității, integrității și independenței Libanului.

Ne pronunțăm, de asemenea, pentru încetarea conflictului dintre Iran și Irak, pentru retragerea trupelor la granițele internaționale și soluționarea problemelor dintre cele două țări pe calea negocierilor.

România, ca țară socialistă în curs de dezvoltare — ca toate statele în curs de dezvoltare, de altfel —, este profund preocupată de situația economică gravă existentă în lume și, îndeosebi, de adîncirea decalajelor dintre țările bogate și țările sărace, ca urmare a crizei economice, a politicii financiare, și în special a politicii dobînzilor excesiv de înalte.

Avînd în vedere că tratativele desfășurate sub denumirea Nord-Sud, precum și reuniunea U.N.C.T.A.D. de la Belgrad nu au dus, de fapt, la nici un rezultat, considerăm că se impune ca țările în curs de dezvoltare să-și întărească solidaritatea și colaborarea, să acționeze mai unite în vederea stabilirii unei strategii comune în negocierile cu țările dezvoltate, pentru soluționarea problemelor subdezvoltării, reducerii dobînzilor și a datoriilor, pentru instaurarea unei noi ordini economice mondiale, bazată pe deplina egalitate și echitate, pe avantajul reciproc, aceasta constituind condiția fundamentală pentru depășirea crizei economice și dezvoltarea generală a activității economice, pentru stabilitatea economiei mondiale, pentru politica de pace în lume.

Soluționarea problemelor complexe ale lumii contemporane impune participarea activă la viața internațională a tuturor statelor, fără deosebire de mărime și orînduire socială, și în mod deosebit a țărilor mici și mijlocii, a țărilor în curs de dezvoltare, a țărilor nealiniate, care sînt direct interesate într-o politică de colaborare, independență și pace.

Este, de asemenea, necesar să crească și mai mult rolul Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în soluționarea democratică a tuturor problemelor, în vederea asigurării progresului fiecărei națiuni, a păcii și promovării unor raporturi noi între state, care

să asigure fiecărui popor dreptul la dezvoltare liberă, realizarea unei lumi mai drepte și mai bune pe planeta noastră.

Deși problemele vieții internaționale sînt deosebit de grave și complexe, noi privim cu încredere viitorul. Avem ferma convingere că popoarele lumii dispun de forța necesară și, întărindu-și unitatea, acționînd cu mai multă fermitate, pot opri cursul periculos spre război, spre o catastrofă nucleară, pot să asigure triumful politicii de pace, de destindere, colaborare și independență în lume.

Domnule președinte,

Aș dori să menționez, cu multă satisfacție, că, atît pe plan bilateral, dar mai cu seamă pe plan internațional, popoarele noastre au conlucrat activ, aducîndu-și contribuția la soluționarea problemelor complexe ale lumii. De aceea, aș dori să exprim convingerea că vizita noastră în Republica Cipru va da noi impulsuri și va deschide noi perspective relațiilor bilaterale dintre țările noastre și, în același timp, conlucrării și mai active pe plan internațional, în lupta pentru dezarmare, pentru independență și pace.

Cu această dorință și convingere, vă rog să ridicăm paharul

— în sănătatea președintelui Spyros Kyprianou și a doamnei Mimi Kyprianou,

— pentru progresul și prosperitatea poporului cipriot,

— pentru unitatea și independența sa,

— pentru prietenia și colaborarea dintre Republica Socialistă România și Republica Cipru,

— pentru pace și colaborare în întreaga lume,

— în sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze).*

CUVÎNT LA CEREMONIA ÎNMÎNĂRII TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ȘI TOVARĂȘEI ELENA CEAUȘESCU A MEDALIEI COMEMORATIVE DE ARGINT A ORAȘULUI NICOSIA

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Cipru

— 25 octombrie 1983 —

Domnule președinte al republicii,

Doamnă,

Domnilor și prieteni,

Aș dori să vă mulțumesc pentru cuvintele pe care ni le-ați adresat și pentru medalia pe care mi-ați înmînat-o.

Consider aceasta ca un simbol al prieteniei dintre România și Cipru.

De asemenea, doresc să folosesc acest prilej pentru a exprima cele mai vii mulțumiri populației din Nicosia și din celelalte localități prin care am trecut la sosire pentru manifestările călduroase cu care ne-au întîmpinat. Vedem în acestea o expresie a bunelor relații dintre poporul român și poporul cipriot, a dorinței de a întări și mai mult prietenia și colaborarea româno-cipriotă.

România se pronunță ferm pentru o politică de pace, de colaborare între toate țările, fără deosebire de orînduire socială sau de mărime, pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase numai pe calea negocierilor. În acest

spirit am susținut și susținem necesitatea realizării unei înțelegeri între ciprioți, asigurarea unității, independenței și integrității Ciprului, aceasta fiind în interesul ciprioților — de a trăi în pace, de a-și asigura o viață liberă, demnă, de bunăstare.

Sperăm — și doresc să repet ceea ce am spus și la dineul de aseară — că vizita pe care o facem în țara dumneavoastră, convorbirile cu președintele Kyprianou și alți membri ai guvernului cipriot vor deschide noi perspective relațiilor dintre România și Cipru. Sînt convins că, în acest cadru, vor exista posibilități și pentru dezvoltarea legăturilor dintre capitala României și capitala Ciprului.

Aș dori să vă urez dumneavoastră și Consiliului municipal succes în activitatea de conducere a Nicosiei, de asigurare a unor condiții de viață, de muncă cît mai bune pentru toți locuitorii orașului.

Doresc să adresez locuitorilor Nicosiei și tuturor locuitorilor Republicii Cipru cele mai bune urări de bunăstare, de unitate și independență, de pace și prosperitate. *(Aplauze).*

CUVÎNT LA CEREMONIA SEMNĂRII DECLARAȚIEI COMUNE ROMÂNO-CIPRIOTE

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Cipru

— 25 octombrie 1983 —

Încheiem vizita în Cipru cu rezultate deosebit de bune privind dezvoltarea relațiilor bilaterale și a colaborării țărilor noastre pe plan internațional.

În Declarația comună, pe care am semnat-o cu puțin timp înainte, sînt exprimate, deopotrivă, dorințele și concluziile la care am ajuns în timpul convorbirilor privind extinderea schimburilor economice, a colaborării în diferite domenii ale științei, tehnicii, culturii, lărgirea conlucrării și a raporturilor generale dintre cele două țări și popoare. De asemenea, sînt exprimate pozițiile și concluziile la care am ajuns în abordarea problemelor complexe ale vieții internaționale.

Am pus pe primul plan și ne-am pronunțat cu toată hotărîrea împotriva cursei înarmărilor, pentru dezarmare, și în mod deosebit pentru dezarmarea nucleară, pentru pace, pentru oprirea amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa și trecerea la retragerea și distrugerea celor existente.

Am ajuns la concluzii comune cu privire la soluționarea pe calea negocierilor a diferitelor probleme și con-

flicte. În acest cadru, doresc să subliniez din nou că România se pronunță ferm pentru soluționarea cît mai rapidă a problemei cipriote, pe baza negocierilor și realizării înțelegerii între cele două părți, care să asigure independența, suveranitatea, integritatea teritorială și unitatea Ciprului, să permită tuturor locuitorilor Ciprului, fără deosebire de origine, să trăiască într-un stat unit, să-și asigure dezvoltarea economico-socială, bunăstarea și fericirea. Ne pronunțăm ferm pentru retragerea tuturor trupelor străine din Cipru, aceasta fiind o necesitate pentru asigurarea unității și deplinei independențe a Ciprului. Avem ferma convingere că, pe această cale, este posibil să se ajungă la o soluție — și doresc, și cu acest prilej, să urez încheierea cît mai grabnică a procesului de soluționare a problemei cipriote.

Aș dori să exprim mulțumirile noastre președintelui Kyprianou și doamnei Kyprianou pentru primirea ospitalieră și, în general, pentru ospitalitatea de care ne-am bucurat.

De asemenea, doresc să exprim mulțumirile și sentimentele noastre de prietenie locuitorilor Nicosiei și ai celorlalte localități prin care am trecut pentru manifestările prietenești cu care ne-au întîmpinat. Am văzut în aceasta o expresie a sentimentelor de prietenie dintre România și Cipru și, totodată, am simțit și am înțeles dorința fierbinte a poporului cipriot de a trăi într-un Cipru independent și unit.

Aș dori să adresez poporului cipriot prieten cele mai bune urări în dezvoltarea sa economico-socială, în asigurarea independenței, bunăstării și fericirii sale.

Încă o dată, doresc să adresez, și în acest moment, domnului președinte și doamnei Kyprianou invitația de a vizita România și să-mi exprim speranța că această vizită se va realiza într-un timp nu prea îndepărtat.

Vă doresc succes în activitatea dumneavoastră pentru asigurarea independenței și unității Ciprului! *(Aplauze).*

MESAJ ADRESAT PARTICIPANȚILOR LA SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL PUGWASH

— 28 octombrie 1983 —

Îmi este deosebit de plăcut să adresez participanților la Simpozionul Internațional Pugwash, consacrat dezarmării și păcii în Balcani și în Europa, un salut cordial și cele mai bune urări de succes în desfășurarea lucrărilor acestei importante manifestări internaționale, ce reunește oameni de știință și cultură din numeroase țări ale lumii.

În viața internațională s-a ajuns la o încordare deosebită, ca urmare a intensificării cursei înarmărilor, în primul rînd a înarmărilor nucleare, a agravării unor conflicte și apariției de noi focare de tensiune în diferite regiuni ale lumii, a adîncirii decalajelor dintre țările bogate și sărace, ceea ce sporește necontenit pericolele la adresa păcii, independenței popoarelor, a înseși existenței umane. În aceste condiții, problema fundamentală a zilelor noastre este apărarea păcii și preîntîmpinarea războiului, oprirea cursei înarmărilor și trecerea la măsuri concrete de dezarmare, în primul rînd de dezarmare nucleară.

Avînd în vedere situația internațională deosebit de gravă, este mai necesar ca oricînd ca toate popoarele, for-

țele democratice, progresiste din întreaga lume să-și unească eforturile și să conlucreze tot mai strîns, în deplină unitate, pentru a opri cursul periculos al evenimentelor spre încordare și război, spre o catastrofă nucleară, pentru apărarea dreptului fundamental al națiunilor, al oamenilor la viață, pace, la existență liberă și demnă.

Simpozionul Pugwash, consacrat dezarmării și păcii în Balcani și în Europa, constituie o importantă contribuție la unirea și întărirea conlucrării tuturor forțelor care se pronunță și militează pentru securitate și destindere pe continentul european, pentru o Europă unită, a colaborării și păcii. Este bine cunoscut că în Europa s-a acumulat o uriașă cantitate de arme, îndeosebi nucleare, peste 80% din totalul acestora aflîndu-se în dotarea celor două blocuri militare, Pactul Atlanticului de Nord și Tratatul de la Varșovia. Amplasarea de noi rachete cu rază medie de acțiune în Europa va duce la intensificarea și mai puternică a înarmărilor, va spori considerabil pericolul unui război nuclear, cu consecințe extrem de grave pentru civilizația umană, pentru viața continentului și a întregii lumi. De aceea, în momentul de față, cea mai importantă problemă pentru Europa este de a se face totul, de a se mobiliza larg toate popoarele, toate forțele și categoriile sociale, opinia publică mondială pentru a determina oprirea amplasării noilor rachete cu rază medie de acțiune, pentru retragerea și distrugerea celor existente. Este necesar să se depună toate eforturile pentru ca la negocierile de la Geneva să se ajungă la o înțelegere care să ducă la neamplasarea rachetelor, să deschidă perspectiva eliberării continentului de arme nucleare. Noi considerăm că propunerile care s-au făcut în acest sens, și de o parte, și de alta, oferă o bază bună pentru a se ajunge la o asemenea înțelegere.

Amplele mișcări de pace și dezarmare care au loc în Europa și pe alte continente sînt tocmai o expresie a faptului că popoarele, mase tot mai largi de oameni ai muncii

înțeleg și sînt conștiente de marile pericole pe care le creează noile rachete și cer cu tot mai multă hotărîre să se facă totul pentru a se ajunge la o înțelegere corespunzătoare privind oprirea amplasării lor pe continent. Un rol tot mai important în această privință revine oamenilor de știință și cultură, care înțeleg bine consecințele deosebit de grave ale cursei înarmărilor, ale creării de noi arme de distrugere.

Pornind de la gravitatea situației care s-a creat în Europa, noi considerăm însă că popoarele Europei, opinia publică mondială trebuie să fie și mai active în această direcție, să determine pe conducătorii de state și guverne să dea dovadă de rațiune, de responsabilitate față de soarta propriilor popoare și față de soarta păcii, să acționeze mai hotărît pentru a se ajunge la înțelegeri privind oprirea amplasării noilor rachete și, în general, încetarea cursei periculoase a înarmărilor. Trebuie arătat clar că noile rachete, armele în general nu pot asigura în nici un fel pacea și securitatea popoarelor, ci, dimpotrivă, ele sporesc insecuritatea, primejdiile la adresa păcii și vieții popoarelor. Acei conducători de state și oameni politici care acceptă ca pe teritoriul țărilor lor să fie amplasate rachetele cu rază medie de acțiune își asumă o grea răspundere nu numai față de pacea și de viața popoarelor lor, dar și față de pacea și viața tuturor popoarelor lumii. Prin amplasarea noilor rachete se încalcă Tratatul de neproliferare a armelor nucleare, se creează un precedent deosebit de periculos, care deschide, de fapt, calea trecerii la proliferarea armelor nucleare.

România socialistă, în cadrul politicii sale generale de pace și colaborare, a acționat și acționează neabătut pentru întărirea încrederii și destinderii internaționale, pentru oprirea agravării situației mondiale, pentru dezarmare și neamplasarea de noi rachete nucleare în Europa. Împreună cu întregul popor, oamenii de știință și cultură români participă activ la inițiativele și acțiunile României

pentru pace și dezarmare, la marile manifestări ale maselor populare, care dau expresie voinței întregii noastre națiuni de a-și aduce contribuția activă la eforturile popoarelor lumii pentru pace și dezarmare, pentru preîntîmpinarea unui război nuclear nimicitor.

Noi considerăm că, în actualele împrejurări internaționale, toate forțele iubitoare de pace, indiferent de concepțiile lor politice și filozofice, trebuie să-și unească rîndurile și să acționeze cu cea mai mare hotărîre împotriva înarmărilor, pentru o politică nouă, de destindere, colaborare și pace. Este necesar ca acum, înainte de a fi prea tîrziu, înainte de a începe să cadă bombele nimicitoare, să se facă totul pentru oprirea amplasării rachetelor, pentru retragerea și distrugerea celor existente, pentru realizarea unui echilibru militar la nivelul cel mai scăzut al armamentelor. Europa — care a dat și dă atît de mult civilizației umane — trebuie să devină o Europă unită, a păcii și colaborării, fără arme nucleare !

Deși situația internațională este deosebit de gravă și complexă, avem convingerea că popoarele dispun de capacitatea necesară și pot, acționînd unite, să asigure triumful luptei pentru pace, pentru dezarmare, pentru înlăturarea pericolului unui război nuclear. Sîntem încredințați că, în acest cadru, acțiunea unită a oamenilor de știință și cultură va putea aduce o contribuție deosebit de importantă.

Cu această convingere, urez succes lucrărilor Simpozionului Internațional Pugwash și îmi exprim dorința ca el să se înscrie ca o importantă contribuție a oamenilor de știință și cultură la eforturile popoarelor pentru destindere, pentru dezarmare, pentru pace și înțelegere în întreaga lume.

NICOLAE CEAUȘESCU

MESAJ ADRESAT ȚĂRĂNIMII COOPERATISTE, LUCRĂTORILOR DIN ÎNTREPRINDERILE AGRICOLE DE STAT, MECANIZATORILOR ȘI SPECIALIȘTILOR, TUTUROR OAMENILOR MUNCII DIN AGRICULTURĂ, CU PRILEJUL „ZILEI RECOLTEI"

— 30 octombrie 1983 —

Dragi tovarăși,

Cu prilejul tradiționalei sărbători a „Zilei recoltei", adresez țărănimii cooperatiste, lucrătorilor din întreprinderile agricole de stat, mecanizatorilor și specialiștilor, tuturor oamenilor muncii din agricultură cele mai calde felicitări din partea Comitetului Central al partidului, a Consiliului de Stat și a guvernului, precum și din partea mea, împreună cu urarea de noi și tot mai mari succese în activitatea viitoare.

„Ziua recoltei" — pe care o sărbătorim prin intensificarea eforturilor pentru încheierea cit mai grabnică a tuturor lucrărilor agricole de toamnă — constituie pentru oamenii muncii din agricultură, pentru organele agricole, precum și pentru organele și organizațiile de partid și de stat un prilej de a trece în revistă și a analiza felul cum s-a muncit în acest an și rezultatele obținute, de a trage concluziile necesare și a stabili, pe această bază, măsurile ce se impun în vederea realizării în anul viitor a unor producții agricole ridicate în toate sectoarele agriculturii.

Deși condițiile climatice din acest an nu au fost dintre cele mai favorabile, seceta prelungită afectînd însemnate suprafețe, am obținut, totuși, o serie de rezultate pozitive, atît la culturile de vară, la cerealele păioase, cît și la culturile de toamnă. Un număr important de unități agricole au realizat și în acest an recolte bune și foarte bune la majoritatea culturilor. La grîu, în acest an, 57 de întreprinderi agricole de stat și 190 de cooperative agricole de producție au obținut o producție medie de peste 4 000 kg la hectar, iar 856 de unități de stat și cooperatiste — peste 3 000 kg la hectar. La porumb, unele unități din județele Olt, Timiș, Giurgiu, Călărași, Arad și altele au realizat, pe întreaga suprafață sau pe sute de hectare, producții în jur de 20 de tone la hectar și chiar mai mult.

O serie de rezultate pozitive s-au obținut, de asemenea, în zootehnie, atît în ceea ce privește creșterea efectivelor, cît și a producției de carne, lapte și alte produse animaliere.

Remarc în mod deosebit rezultatele bune obținute în acest an de județele Arad, Timiș, Olt, precum și de sectorul agricol Ilfov, care se situează pe locuri fruntașe în întrecerea pentru producții agricole cît mai mari. Realizările acestor județe, ale tuturor unităților fruntașe demonstrează marile posibilități ale agriculturii noastre socialiste de a obține recolte bogate chiar în condiții de climă mai puțin favorabile. Ele arată, încă o dată, că, acolo unde se respectă cu strictețe tehnologiile, unde se folosește eficient baza tehnico-materială, unde se muncește organizat, cu spirit de răspundere, de disciplină, se obțin producții mari în orice condiții de climă. Pe baza rezultatelor obținute pe ansamblul agriculturii, putem spune că producția agricolă din acest an asigură aprovizionarea corespunzătoare a populației, precum și a industriei cu materii prime necesare.

Cu prilejul „Zilei recoltei" și pentru rezultatele obținute în agricultură în acest an, adresez calde felicitări harnicei noastre țărănimi cooperatiste, lucrătorilor întreprinderilor agricole de stat, mecanizatorilor și specialiștilor, tuturor oamenilor muncii de la sate, precum și urarea de noi succese în înfăptuirea importantelor obiective stabilite de Congresul al XII-lea și Conferința Națională ale partidului în domeniul agriculturii.

În acest an s-au obținut, de asemenea, rezultate importante în industrie — sectorul de bază al economiei noastre —, care contribuie în mod hotărîtor la creșterea avuției naționale și a venitului național. Pentru toate aceste realizări, precum și pentru contribuția adusă la asigurarea mijloacelor necesare dezvoltării și modernizării bazei tehnico-materiale a agriculturii, adresez, de asemenea, din toată inima, calde felicitări clasei muncitoare — clasă conducătoare în societatea noastră —, muncitorilor, tehnicienilor și specialiștilor din industrie. Le adresez noi și tot mai mari succese în realizarea planului pe acest an și pe întregul cincinal.

Adresez, totodată, cu prilejul „Zilei recoltei", felicitări pionierilor, uteciștilor, tuturor tinerilor de la orașe și sate, precum și militarilor forțelor noastre armate, care și în acest an au participat și participă activ — animați de spirit revoluționar, patriotic — la muncile agricole, la strîngerea și depozitarea în bune condiții a recoltei.

Apreciind rezultatele obținute în agricultură în 1983, trebuie să spunem însă că ele puteau fi mai bune dacă pretutindeni s-ar fi muncit cum trebuie, cu spirit de răspundere, dacă nu s-ar fi manifestat o serie de lipsuri și neajunsuri în activitatea unităților agricole de stat și cooperatiste, a consiliilor unice agroindustriale, a organelor agricole și consiliilor populare, a organelor și organizațiilor de partid, a Ministerului Agriculturii și Indus-

triei Alimentare. Și în acest an sînt unități agricole unde nu au fost valorificate din plin marile resurse și posibilități de care dispune agricultura noastră socialistă, nu s-au asigurat buna folosire a fondului funciar, aplicarea corespunzătoare a tehnologiilor stabilite, îngrijirea și furajarea rațională a animalelor — condiții esențiale pentru obținerea unor producții superioare.

Pornind atît de la experiența unităților fruntașe, cît și de la neajunsurile care s-au manifestat în acest an, trebuie să desprindem toate învățămintele care se impun, să stabilim măsuri concrete în vederea lichidării lipsurilor și a îmbunătățirii organizării muncii în agricultură, la toate nivelurile, începînd de la minister pînă la fermă și brigadă.

Dispunem de tot ceea ce este necesar și avem toate condițiile pentru ca agricultura noastră socialistă să înfăptuiască cu succes sarcinile importante stabilite de partid, să-și sporească aportul la dezvoltarea generală a economiei naționale, la creșterea venitului național și ridicarea nivelului de trai al poporului.

Trebuie să punem pe primul plan înfăptuirea neabătută a obiectivelor stabilite de Congresul al XII-lea și Conferința Națională privind desfășurarea noii revoluții agrare în România, realizarea exemplară a tuturor prevederilor din programele prioritare de dezvoltare a agriculturii și de autoaprovizionare teritorială.

În acest scop, trebuie să concentrăm toate forțele și mijloacele pentru stringerea și depozitarea în cel mai scurt timp și fără pierderi a producției agricole din acest an, pentru terminarea grabnică a tuturor lucrărilor privind buna pregătire a recoltei anului viitor.

Trebuie folosite cu randament maxim tractoarele și mașinile agricole, organizînd munca în două schimburi și în schimburi prelungite. În mod deosebit este necesar

să se asigure, în aceste zile, intensificarea arăturilor adînci de toamnă, astfel încît această lucrare de bază pentru recoltele viitoare să se încheie pînă la 10 noiembrie !

În zootehnie trebuie acționat cu toată hotărîrea pentru realizarea efectivelor de animale și producțiilor stabilite. În acest scop este necesar să se asigure stringerea și însilozarea tuturor resurselor furajere, să se efectueze în fiecare unitate de producție, în fiecare fermă toate lucrările stabilite privind modernizarea adăposturilor !

O atenție deosebită trebuie acordată realizării integrale a fondului de stat, atît la produsele vegetale, cît și la carne, lapte, ouă și alte produse, pentru a se asigura, astfel, buna aprovizionare a populației cu produse agroalimentare, precum și a industriei cu materiile prime necesare.

Am stabilit și adoptat în acest an un vast program pentru asigurarea unor producții agricole sigure și stabile prin creșterea potențialului productiv al pămîntului, mai buna organizare și folosire a întregii suprafețe agricole a țării, realizarea lucrărilor de irigații, desecări și combaterea eroziunii solului. Se impune să fie luate toate măsurile și intensificate acțiunile în vederea înfăptuirii în cele mai bune condiții a obiectivelor stabilite în acest program, asigurînd punerea deplină în valoare a tuturor terenurilor afectate de secetă, exces de umiditate, eroziune și alți factori care influențează negativ producția !

Urmărind folosirea cu randament maxim a fiecărei suprafețe agricole, trebuie să acordăm o atenție sporită extinderii culturilor duble. Experiența din acest an a demonstrat că avem posibilitatea ca la cele mai multe culturi să realizăm două recolte pe an, sporind, astfel, în mod substanțial producția agricolă a țării.

Să facem totul pentru ca în anul 1984 — anul celei de-a 40-a aniversări a victoriei revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă — să obținem

o recoltă agricolă record, în toate domeniile, prin efectuarea la timp și de bună calitate a tuturor lucrărilor, prin respectarea întocmai a normelor și regulilor agrotehnice stabilite.

Comitetele județene de partid, organele și organizațiile de partid, consiliile populare, organele agricole să acționeze cu toată fermitatea pentru mobilizarea largă a țărănimii, a tuturor forțelor de la sate în vederea organizării și desfășurării în cele mai bune condiții a lucrărilor din campania agricolă de toamnă, a bunei pregătiri a recoltei anului viitor.

Luînd toate măsurile pentru îndeplinirea neabătută a hotărîrilor și sarcinilor stabilite de partid și de stat în domeniul agriculturii, acționînd cu cea mai mare hotărîre pentru realizarea prevederilor de plan în toate ramurile economiei naționale, să ne aducem întreaga contribuție la dezvoltarea generală a patriei, la politica de pace și colaborare a României socialiste ! Să facem în așa fel încît sărbătoarea „Zilei recoltei" să constituie o puternică afirmare a hotărîrii întregului popor de a asigura înaintarea neabătută a patriei pe calea progresului și bunăstării și, totodată, o nouă și viguroasă manifestare a voinței sale de a-și uni eforturile și a acționa, împreună cu celelalte popoare, pentru pace și colaborare, pentru dezarmare și pentru oprirea amplasării noilor rachete, retragerea și distrugerea celor existente, pentru făurirea unei Europe unite, fără arme și fără războaie, pentru o lume mai bună și mai dreaptă.

Îmi exprim convingerea că, împreună cu întregul popor, oamenii muncii de la sate, toți lucrătorii de pe ogoarele patriei vor face totul pentru înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului, a hotărîrilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale, pentru realizarea neabătută în viață a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Urez, încă o dată, întregii noastre țărănimi, tuturor oamenilor muncii de la orașe și sate, întregului popor noi realizări în toate domeniile de activitate, în munca și lupta consacrate progresului și înfloririi patriei socialiste, multă sănătate și multă fericire !

NICOLAE CEAUȘESCU

CUVÎNTARE
LA PRIMIREA DE CĂTRE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU A PARTICIPANȚILOR LA CEL DE-AL 44-LEA SIMPOZION INTERNAȚIONAL PUGWASH

— 31 octombrie 1983 —

Doamnelor și domnilor,

Tovarăși,

Aș dori, încă o dată, să vă adresez dumneavoastră și tuturor participanților la Simpozionul Pugwash cele mai bune urări.

Ați dezbătut în aceste zile în capitala României socialiste probleme care preocupă nu numai Europa, ci întreaga lume. Ne aflăm într-un moment în care încordarea a ajuns deosebit de gravă. În viața omenirii au mai existat, este adevărat, după cel de-al doilea război mondial, multe momente grave; au existat și perioade de destindere — la care v-ați referit și dumneavoastră — după anii '70. Dar se poate spune că situația actuală este — poate — printre cele mai grave. În decursul acestor ani, chiar în perioada destinderii, s-au acumulat armamente care pot distruge — după cum declară chiar deținătorii acestora — de 10 sau de mai multe ori lumea, întreaga omenire.

Dacă am privi retrospectiv, poate ar trebui să ne facem anumite reproșuri pentru perioada de destindere.

Toți am crezut că aceasta poate fi ireversibilă sau de lungă durată și nu am acordat prea multă atenție faptului că în acei ani s-a continuat producerea de armament nuclear și de alte armamente de distrugere în masă.

Acum, pentru Europa, situația este deosebit de gravă. Aici sînt concentrate aproape totalitatea mijloacelor de distrugere în masă, inclusiv cele nucleare, iar dacă nu se va reuși să se împiedice amplasarea noilor rachete cu rază medie de acțiune, va spori și mai mult armamentul nuclear, ceea ce va înmulți considerabil mijloacele de distrugere, nu numai a Europei, ci a întregii lumi.

Se poate spune că Europa are mari merite în crearea și dezvoltarea civilizației moderne. Desigur, în decursul istoriei au fost multe zone care au contribuit la civilizația și dezvoltarea lumii, dar Europa poate fi considerată leagănul civilizației actuale. Și, acum, Europa este în pericol. Distrugerea Europei înseamnă distrugerea întregii civilizații. Există însă un pericol și mai mare — acela de a distruge însuși omul, însăși viața pe planeta noastră. De aceea, problema opririi cursei înarmărilor, împiedicarea unui nou război și impunerea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare, asigurarea păcii constituie problema fundamentală a epocii noastre.

Din Europa au pornit cele două războaie mondiale din acest secol. Trebuie să facem totul pentru a nu mai porni și al treilea război mondial, care ar duce la distrugerea lumii.

În Europa și în lume sînt, fără îndoială, multe probleme — economice, sociale, culturale, științifice. Sînt multe probleme pe care popoarele, guvernele, știința trebuie să le soluționeze. Se poate spune că sînt multe drepturi pe care încă oamenii nu le pot folosi în întregime, dar acum este problema de a le asigura dreptul fundamental — la existență și la viață.

De aceea apreciez foarte mult simpozionul dumneavoastră, care s-a ocupat de problemele transformării Bal-

canilor într-o regiune fără arme nucleare, de problemele păcii în Europa și întreaga lume. Fără îndoială că apelul pe care dumneavoastră îl adresați celor două blocuri militare, șefilor de state care dețin armele nucleare va avea o influență mare în opinia publică mondială. Am dori ca el să fie bine înțeles și reținut de șefii de state și de guverne, și în primul rînd de cele două mari puteri — de Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii —, pentru a face totul în vederea realizării unui acord la Geneva și a opririi amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune. Am dori să fie reținut și înțeles acest apel și de șefii de state și guverne din țările unde urmează să fie amplasate noile rachete, pentru a renunța la acceptarea pe teritoriul lor a noilor arme nucleare.

Consider că acum, în această lună, trebuie să intensificăm eforturile în această direcție. Noi dăm o mare importanță marilor manifestări pentru pace ce se desfășoară în prezent în Europa. Sutele de mii și milioanele de oameni care parcurg străzile și cer renunțarea la amplasarea rachetelor cu rază medie de acțiune cer realizarea unei înțelegeri, la Geneva, între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii, cer renunțarea la arma nucleară — reprezintă voința tuturor popoarelor europene și a întregii lumi.

În acest cadru, oamenii de știință și de cultură au o participare foarte activă, dar vreau să vă spun deschis că, după părerea mea, ar putea face ceva mai mult. Desigur, muncitorii ar putea face ce au făcut nu o dată — să renunțe să mai producă și să transporte armele nucleare, dar principalii producători sînt oamenii de știință. Ei trebuie să-și asume răspunderea de a nu mai lucra pentru distrugerea omului, să nu mai admită producerea armelor nucleare, să nu mai lucreze pentru armele nucleare.

După Hiroshima, mulți dintre cei care au produs bomba au recunoscut că au greșit. Acum însă situația este de așa natură că, dacă vor fi folosite din nou armele nucleare, nu va mai avea probabil cine să recunoască că a greșit. Desigur, se pot face multe declarații, se pot formula avertismente cu privire la răspunderea pe care o au cei care vor folosi armele nucleare, dar probabil că nu va mai avea cine să-i tragă la răspundere. Acum însă trebuie să acționăm și să determinăm încetarea cursei înarmărilor, oprirea amplasării noilor rachete nucleare, retragerea și distrugerea celor existente.

Se vorbește din nou de o nouă revoluție tehnico-științifică pentru anii 2000. Desigur, posibilitățile cunoașterii, ale științei sînt incomensurabile. Dar pentru a da această perspectivă trebuie să asigurăm oamenilor liniștea și pacea, trebuie să oprim cursul spre o catastrofă nucleară. Poate tocmai aceasta trebuie să fie — ca să mă exprim tot în acești termeni — revoluția cu care să începem: distrugerea armelor nucleare, asigurarea unei lumi fără războaie, a unei lumi a păcii și colaborării pașnice între toate națiunile, între toate țările, fără deosebire de orînduire socială.

Noi, în România, sîntem preocupați de dezvoltarea patriei noastre, de asigurarea unei vieți mai bune pentru poporul nostru, dar înțelegem bine că nu putem face acest lucru decît în condiții de pace și colaborare internațională. Întrecerea între statele cu diferite orînduiri sociale trebuie să aibă loc nu în domeniul armelor de distrugere, ci în domeniul creației științifice, culturale, de bunuri materiale, în domeniul asigurării unor condiții tot mai bune de muncă, de viață, de cultură pentru popoare. Este mult de făcut în acest domeniu. Dumneavoastră cunoașteți bine ce se publică, de către diferite institute, cu privire la subdezvoltare, la sutele de milioane de oameni care nu au ce mînca, la zecile de milioane de șomeri, în rîndul cărora se numără și mulți oameni de știință, de cultură, îndeosebi tineri. Toate aceste mijloace, care astăzi sînt destinate producerii armelor de distrugere în masă, de distrugere a omenirii, trebuie îndreptate înspre solu-

ționarea problemelor complexe ale vieții, ale progresului și civilizației omenirii.

Am dori ca apelul, declarațiile dumneavoastră să fie înțelese de oamenii de știință și cultură de pretutindeni și să determine o intensificare a activității acestora, în strînsă legătură cu milioanele și milioanele de oameni de pretutindeni care se ridică în apărarea păcii.

Deși situația este gravă, noi considerăm că nu este prea tîrziu și că se poate încă opri drumul spre prăpastie, spre catastrofă, se poate asigura pacea întregii lumi. Și trebuie să facem totul în această privință ! Puteți fi siguri că oamenii de știință și cultură români, întregul nostru popor vor continua să acționeze cu toate forțele în direcția aceasta.

Încă o dată, doresc să subliniez rolul important pe care îl are, în momentul de față, simpozionul dumneavoastră, apelurile pe care le-ați adresat. Urez tuturor participanților la Simpozionul organizației Pugwash succese tot mai mari în această activitate ! Urez să triumfe pacea, înțelegerea și colaborarea între toți oamenii de știință, între toate națiunile lumii !

Vă doresc succes în activitatea dumneavoastră și sănătate ! *(Aplauze puternice).*

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, PREȘEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU ÎN ONOAREA TOVARĂȘULUI MIKA ȘPILIAK, PREȘEDINTELE PREZIDIULUI REPUBLICII SOCIALISTE FEDERATIVE IUGOSLAVIA, ȘI A TOVARĂȘEI ȘTEFIȚA ȘPILIAK

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Socialistă România

— 2 noiembrie 1983 —

Stimate președinte Mika Șpiliak,

Stimată tovarășă Ștefița Șpiliak,

Tovarăși și prieteni,

Îmi este deosebit de plăcut ca, în numele Comitetului Central al Partidului Comunist Român, al Consiliului de Stat și al guvernului, precum și al meu personal, să vă adresez un cordial salut tovărășesc și să vă urez, și în acest cadru, un călduros bun venit pe pămîntul patriei noastre.

Continuînd frumoasa tradiție a întîlnirilor româno-iugoslave la nivel înalt, vizita pe care o faceți constituie o ilustrare a bunelor relații dintre țările, partidele și popoarele noastre, a dorinței comune de a le asigura, în con-

tinuare, un cadru tot mai larg. Noi apreciem că există mari posibilități pentru ca, prin eforturi comune, relațiile româno-iugoslave să cunoască o dezvoltare și mai puternică, în toate domeniile, în folosul deplin al țărilor și popoarelor noastre. Dorim ca aceste relații să constituie, în toate privințele, un exemplu de raporturi între țări socialiste vecine, care colaborează și cooperează multilateral, într-un spirit de deplină egalitate, de stimă și respect reciproc, pentru edificarea noii orînduiri și făurirea unei vieți libere, independente și fericite pentru popoarele lor. În cadrul convorbirilor pe care le-am început astăzi am exprimat hotărîrea noastră de a face totul pentru ca această conlucrare să devină tot mai strînsă, convinși că ea corespunde intereselor de progres ale României și Iugoslaviei și constituie o contribuție la cauza păcii și colaborării internaționale.

Ca țări socialiste europene — și, mai ales, ca țări situate în aceeași zonă, a Balcanilor —, România și Iugoslavia au multe interese comune. Popoarele noastre sînt profund interesate să conlucreze activ pentru ca în regiunea în care trăiesc, în Europa și în lume să fie instaurat un climat trainic de încredere și colaborare, care să le dea posibilitatea să-și consacre plenar eforturile în direcția propășirii lor economice și sociale, în condiții de liniște și pace.

După cum este cunoscut, în viața internațională s-a ajuns la o încordare deosebit de gravă. Cunoaște o intensificare fără precedent cursa înarmărilor, îndeosebi nucleare, se mențin și se agravează vechile conflicte și apar altele noi, se recurge cu prea multă ușurință la forță și la amenințarea cu folosirea forței, la încălcarea drepturilor suverane ale popoarelor la libertate și independență. Toate acestea pun tot mai grav în primejdie viața popoarelor, pacea și securitatea lumii.

Iată de ce problema fundamentală a epocii noastre este oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, asigurarea păcii în întreaga lume. Acum este mai necesar ca oricînd ca popoarele, forțele înaintate de pretutindeni să-și întărească colaborarea și solidaritatea, să acționeze tot mai unite în vederea opririi agravării încordării internaționale, a cursului spre catastrofă nucleară, pentru reluarea și afirmarea politicii de destindere, de colaborare și respect al independenței naționale, de pace.

Ne pronunțăm ferm pentru oprirea amplasării noilor rachete cu rază medie de acțiune în Europa, pentru retragerea și distrugerea celor existente. Apreciem că trebuie făcut totul pentru realizarea unei înțelegeri între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii privind oprirea amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune, retragerea și distrugerea celor existente. După părerea noastră, propunerile care s-au făcut, și de o parte, și de alta, deschid posibilități reale pentru a se ajunge la un acord corespunzător, echitabil în cadrul negocierilor de la Geneva.

Trebuie să respingem cu fermitate teza după care amplasarea noilor rachete va grăbi realizarea unei înțelegeri și va asigura pacea și securitatea. Este necesar să spunem deschis popoarelor că instalarea noilor rachete va duce la intensificarea și mai puternică a înarmărilor, va mări și mai mult pericolul unui război, al unei catastrofe nucleare. În același timp, prin amplasarea noilor rachete se încalcă prevederile tratatului de neproliferare, se creează un precedent periculos, care deschide, de fapt, calea proliferării armelor nucleare. Acei conducători de stat și oameni politici care acceptă ca pe teritoriul țărilor lor să fie amplasate rachetele cu rază medie de acțiune își asumă o grea răspundere, nu numai față de propriile popoare, dar și față de pacea și viața tuturor națiunilor, a întregii omeniri. Securitatea și pacea nu se pot realiza prin noi armamente, ci prin reducerea acestora și realizarea unui echilibru la un nivel cît mai scăzut.

Popoarele europene sînt vital interesate ca în Europa să nu se amplaseze noi rachete, ci să se treacă la înlătu-

rarea celor existente și la asigurarea unei securități bazate pe o Europă fără arme nucleare.

România a salutat cu satisfacție încheierea cu succes a reuniunii de la Madrid, realizarea unui consens privind organizarea, la începutul anului viitor, a Conferinței pentru încredere, securitate și dezarmare în Europa. Este deosebit de important să se continue eforturile pentru consolidarea și dezvoltarea rezultatelor obținute, pentru făurirea unei Europe unite, a păcii și colaborării, ceea ce va avea un rol important asupra întregii vieți mondiale.

România se pronunță ferm pentru dezvoltarea colaborării între toate statele din Balcani, pentru soluționarea, pe calea tratativelor, a problemelor care mai există între unele din aceste țări și pentru dezvoltarea unei largi colaborări bilaterale și multilaterale, pentru transformarea regiunii noastre într-o zonă a păcii și colaborării, lipsită de arme nucleare și fără baze militare străine. În acest scop, considerăm că este necesară organizarea unei întîlniri la nivel înalt a tuturor statelor din această zonă, pentru a acționa împreună în realizarea dorințelor popoarelor noastre de a trăi în colaborare și pace.

Ne pronunțăm pentru renunțarea la forță și la amenințarea cu folosirea forței în soluționarea diferitelor probleme. Considerăm că este necesar să se facă totul pentru a se pune capăt conflictelor existente și pentru soluționarea problemelor numai și numai pe calea tratativelor pașnice. În acest spirit, România se pronunță ferm pentru soluționarea problemelor din Orientul Mijlociu pe calea tratativelor, pentru organizarea unei conferințe internaționale, cu participarea tuturor țărilor interesate, care să ducă la realizarea unei păci trainice și juste, la rezolvarea problemei palestiniene, inclusiv la realizarea unui stat palestinian independent. Ne pronunțăm, de asemenea, pentru retragerea necondiționată a trupelor israeliene din Liban, pentru succesul conferinței privind realizarea unei înțelegeri între toate forțele libaneze, în vederea asigurării independenței, integrității și unității Libanului.

Considerăm că este necesar să se facă totul pentru încetarea conflictului militar dintre Iran și Irak și rezolvarea problemelor dintre cele două țări pe calea tratativelor, pornindu-se de la respectul independenței și suveranității ambelor state, de la interesele păcii și securității în această regiune.

Avînd în vedere situația gravă a țărilor în curs de dezvoltare, considerăm că este necesar ca ele să-și întărească solidaritatea și colaborarea, să acționeze mai unite pentru stabilirea unei strategii comune în tratativele cu țările dezvoltate, pentru soluționarea problemelor subdezvoltării, ale reducerii dobînzilor și datoriilor, pentru realizarea noii ordini economice mondiale.

România dezvoltă larg relațiile cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Ne pronunțăm ferm pentru afirmarea în relațiile dintre toate statele a principiilor deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc și renunțării la forță și la amenințarea cu forța.

Soluționarea problemelor complexe ale lumii contemporane impune participarea activă, în deplină egalitate, la viața internațională a tuturor statelor, fără deosebire de orînduire socială, și în mod deosebit a țărilor mici și mijlocii, a țărilor în curs de dezvoltare, a celor nealiniate.

Dăm o înaltă apreciere rolului țărilor nealiniate în viața internațională, în promovarea politicii de independență, de colaborare și de pace. Ne pronunțăm, de asemenea, pentru creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în soluționarea democratică a tuturor problemelor, în asigurarea păcii, progresului și libertății popoarelor.

Deși problemele vieții mondiale sînt deosebit de grave și complexe, noi avem ferma convingere că popoarele, ac-

ționînd în deplină unitate, pot să oprească cursa spre război, spre catastrofa nucleară, dispun de forța necesară pentru a impune dezarmarea, și în primul rînd dezarmarea nucleară, pentru afirmarea politicii de colaborare, de independență și de pace în lume.

Doresc să exprim deplina satisfacție pentru colaborarea activă a țărilor noastre pe plan internațional, pentru faptul că, în cele mai multe probleme internaționale, pozițiile țărilor noastre sînt identice sau foarte apropiate.

Am convingerea că vizita pe care o faceți în România va deschide noi perspective colaborării și conlucrării dintre țările, partidele și popoarele noastre, atît pe plan bilateral, cît și pe arena internațională.

Cu această convingere, vă invit să toastăm :

— pentru prietenia și colaborarea româno-iugoslavă,

— pentru progresul și prosperitatea Iugoslaviei socialiste prietene,

— în sănătatea președintelui Mika Șpiliak și a tovarășei Ștefița Șpiliak,

— pentru pace și colaborare în întreaga lume,

— în sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze)*.

CUVÎNTARE LA PLENARA COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, DIN 14—15 NOIEMBRIE 1983

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului Central al partidului a adoptat în unanimitate Planul național unic de dezvoltare economico-socială pe 1984, precum și unele programe de măsuri de mare însemnătate pentru perfecționarea întregii activități și înfăptuirea neabătută a hotărîrilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale privind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism.

Pe baza rezultatelor din cele 10 luni ale acestui an, se poate aprecia că planul pe 1983 în industrie se va îndeplini în bune condiții, realizîndu-se un ritm de creștere a producției industriale de circa 5%. S-au obținut, de asemenea, unele rezultate pozitive în ce privește indicatorii economici, despre care s-a vorbit aici și s-a menționat în raportul prezentat — și, de aceea, nu mă voi opri asupra lor.

În agricultură, în condițiile secetei din acest an, am obținut, pe ansamblu, o producție satisfăcătoare, deși nu pe măsura posibilităților pe care le avem.

S-au dezvoltat, de asemenea, și celelalte sectoare de activitate. Se poate spune că cercetarea științifică a avut, în acest an, un rol foarte important în perfecționarea activității și în marile realizări pe care le-am obținut.

Avînd în vedere rezultatele pe 1983, putem spune că, aplicînd ferm hotărîrile Conferinței Naționale, am reușit să depășim unele greutăți care s-au manifestat în primii doi ani ai acestui cincinal și să obținem, pe ansamblu, realizări importante în întreaga dezvoltare economico-socială, creîndu-se astfel baza necesară îndeplinirii în bune condiții a planului cincinal 1981—1985.

Pe această bază, am putut trece și la adoptarea măsurilor privind creșterea în continuare a nivelului de trai al tuturor oamenilor muncii, demonstrînd încă o dată că ridicarea bunăstării întregului popor este nemijlocit legată de înfăptuirea neabătută a programelor de dezvoltare economico-socială, de creșterea eficienței economice în toate sectoarele, de asigurarea sporirii continue a venitului național — baza sigură a dezvoltării generale a patriei și a ridicării bunăstării generale a poporului.

Putem deci spune că, prin rezultatele de pînă acum, avem toate condițiile să realizăm hotărîrile Conferinței Naționale privind dezvoltarea economico-socială în acest cincinal și să înfăptuim astfel prevederile Congresului al XII-lea al partidului privind realizarea unei noi calități a muncii, trecerea la un nou stadiu de dezvoltare a patriei noastre.

Dragi tovarăși,

După cum ați putut constata din materialele studiate, planul pe 1984 prevede o creștere importantă a producției industriale, agricole și a tuturor celorlalte sectoare ale economiei noastre. În unele ramuri sînt prevăzute ritmuri

de creștere de peste 10%. Tovarășii din unele județe au arătat aici că vor avea ritmuri de 12—13 și chiar de 14%, atît în ce privește producția industrială, cît și alți indicatori de bază ai planului.

Trebuie să spunem că prevederile planului pe 1984 se întemeiază pe existența bazei materiale și tehnice, a forței umane de care dispunem, că aceste ritmuri sînt pe deplin în concordanță cu realitățile și forța economiei noastre naționale.

În același timp, va trebui să avem în vedere că în 1981—1982 și chiar în 1983, cu tot ritmul bun de creștere, totuși, dezvoltarea generală a fost sub posibilitățile și prevederile planului. Acum este necesar să acționăm cu toată hotărîrea pentru ca în 1984 și în 1985 să recuperăm în cea mai mare parte rămînerea în urmă din primii ani ai cincinalului. Am acumulat puternice mijloace tehnico-materiale, avem un puternic potențial științific, s-a ridicat nivelul de calificare al oamenilor muncii, dispunem deci de tot ce este necesar. Acum trebuie să transformăm cantitatea într-o calitate superioară. De altfel, încă la Congresul al XII-lea s-a pus pe primul plan realizarea acestui obiectiv.

În același timp, la întocmirea planului pe 1984 s-a avut în vedere și înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea privind dezvoltarea forțelor de producție în toate județele, repartizarea mai justă pe teritoriu a industriei, a celorlalte ramuri, precum și dezvoltarea în mod corespunzător a agriculturii. Față de primii trei ani, s-au adus unele îmbunătățiri și s-au prevăzut măsurile necesare în cîteva județe care au rămas ceva mai în urmă în prima parte a cincinalului, pentru a se asigura, în toate județele, realizarea, în linii generale, a prevederilor privind dezvoltarea forțelor de producție.

Dacă, din punctul de vedere al industriei, lucrurile s-au rezolvat prin plan, aș dori să atrag atenția asupra faptului că, în afară de industrie, sînt rămîneri în urmă și în ce privește mica industrie. Avem un număr destul de mare

de județe care stau foarte slab cu mica industrie și căreia trebuie să i se acorde o atenție mai mare. În același timp, fiecare județ va trebui să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu prevederile de plan, pentru a lichida rămînerea în urmă și a asigura dezvoltarea corespunzătoare a serviciilor, în raport cu cerințele oamenilor muncii, ale populației. De asemenea, trebuie spus că sînt județe care au depășit prevederile din cincinal privind producția agricolă, dar avem, din păcate, și județe — și nu puține — care sînt sub prevederile cincinalului. Atrag atenția că fiecare județ va trebui să ia toate măsurile pentru a realiza cel puțin prevederile ce-i revin din cincinal. Ținînd seama că, chiar la întocmirea cincinalului, pentru unele județe nu s-a lucrat cu destulă exigență, trebuie să spunem că există încă mari rezerve și trebuie să obținem o dezvoltare mai puternică, atît prin folosirea rațională a suprafețelor existente, cît și prin culturile duble, care oferă fiecărui județ posibilități foarte mari în această privință.

Deci, am avut în vedere ca planul pe 1984 și, în continuare, pe 1985 să asigure înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea în ce privește dezvoltarea teritorială a forțelor de producție — condiția esențială pentru creșterea gradului general de civilizație, pentru înfăptuirea programului de autoconducere și autoaprovizionare.

Se poate spune că în plan sînt prevăzute toate mijloacele necesare pentru realizarea prevederilor sale, pornindu-se de la normele de consum energetic și material stabilite, precum și de la realizarea în mod ritmic a producției în toate sectoarele de activitate. După cum vă este cunoscut, în acest an am adoptat o serie de măsuri privind reducerea consumurilor materiale, stabilirea de noi norme de consumuri, de noi standarde, apropiindu-le cît mai mult de nivelul mondial. S-a demonstrat că unele din ele au putut fi depășite chiar în acest an, că avem mari rezerve și posibilități să reducem foarte serios, pe această cale, con-

sumurile și să asigurăm, de fapt, o bună aprovizionare materială.

În 1984 trebuie să depunem eforturi pentru a asigura înfăptuirea neabătută a programului energetic și de materii prime. Ne confruntăm și acum cu unele greutăți în ce privește energia, pe de o parte datorită faptului că în centralele hidroelectrice, din cauza lipsei de apă, avem un minus de circa 1 300—1 500 MW zilnic. În al doilea rînd, intîmpinăm unele greutăți datorită faptului că nu folosim în mod corespunzător termocentralele pe cărbune, din cauza nerealizării la timp a reparațiilor capitale, precum și a proastei întrețineri a acestora. Dacă centralele pe cărbune ar lucra cu numai 70% din capacitatea construită, nu am avea nici un fel de probleme cu energia, chiar în condițiile lipsei de apă. Am discutat această problemă cu primii secretari din județele care au principalele centrale pe cărbune. Am luat, de asemenea, o serie de măsuri în domeniul minier, pentru a asigura livrarea cărbunelui la caloriile stabilite — și, cel puțin în ultima săptămînă, acest lucru se realizează, chiar cu o depășire la unele centrale. Totuși, avem un număr mare de centrale care nu funcționează. Rog comitetele județene ca, împreună cu Ministerul Energiei Electrice, cu celelalte organe centrale, să ia măsurile necesare pentru a termina rapid toate reparațiile, pentru a urmări zilnic și a concentra forțele în vederea funcționării normale și la capacitatea stabilită a centralelor pe cărbune. A trebuit să facem eforturi foarte mari, să apelăm la importuri suplimentare de păcură pentru a putea asigura energia necesară bunei desfășurări a întregii activități. Dar nu putem merge mai departe în felul acesta, tovarăși ! Nu avem nici capacități de păcură, pentru că n-am mai construit, deoarece întregul accent l-am pus pe energia pe bază de cărbune. Vreau să fie bine înțeles și de mineri că trebuie să dăm cărbunele necesar și la timp, dar și de cei din domeniul energetic că se impune să luăm

toate măsurile pentru ca centralele pe cărbune să funcționeze cum trebuie.

Am obținut unele rezultate în dezvoltarea bazei de materii prime. Deja, anul viitor acoperim în întregime necesarul de plumb și zinc din producția internă. Crește ponderea cuprului din țară și avem perspectiva ca, în următorii 3 ani cel mult, să acoperim și în această privință în întregime necesarul. Avem posibilități să realizăm acest lucru și la alte minereuri. Trebuie însă să ne ocupăm mai bine de activitatea minieră, să realizăm programul de investiții în domeniul minier, precum și toate măsurile de mecanizare și tot ceea ce este stabilit, spre a asigura realizarea hotărîrilor Congresului, ale Conferinței Naționale privind atît asigurarea independenței energetice, cît și obținerea într-o mai mare măsură a materiilor prime din țară.

Avem anumite rezultate bune în recuperarea și refolosirea materialelor, a pieselor și subansamblelor. Sînt sectoare — așa cum am mai menționat — care pot fi asigurate cu 50 și chiar peste 50% din necesarul de materii prime prin recuperări și prin refolosirea materialelor. Este deja o pondere foarte importantă, tovarăși ! Avem posibilitatea și trebuie să acționăm mai rapid pentru recuperarea, recondiționarea și refolosirea pieselor și subansamblelor, care, în unele locuri, trebuie să ajungă pînă la 50%, ceea ce înseamnă, de asemenea, o bună sursă de aprovizionare. Toate acestea au și un rol important în reducerea generală a costurilor, pentru că materialele recuperabile intră în producție cu costuri mai mici decît materiile prime din import sau chiar ale celor produse în țară. Și subansamblele și piesele intră, de asemenea, în producție cu costuri pînă la 50% mai mici. Deci, toate acestea conduc și la reducerea cheltuielilor materiale, a costurilor — și arată de ce am prevăzut ca în 1984 să mergem la o reducere foarte hotărîtă a costurilor și a cheltuielilor materiale.

Subliniez aceasta pentru că am rămas cu impresia că unii tovarăși au pus în așa fel problema încît au dorit să arate că sînt prea mari cerințele de reducere a cheltuielilor materiale. Nu, tovarăși ! Avem încă posibilități și mai mari. Dacă noi am redus consumurile materiale la unele produse cu 30—35, iar la cîteva chiar cu 40%, dacă introducem în mod corespunzător recuperarea materialelor, recondiționarea pieselor și subansamblelor, precum și alte măsuri de economie, apoi vom constata — și, de fapt, aceasta trebuie să fie concluzia — că ceea ce am stabilit pentru 1984 nu reprezintă încă ceea ce trebuie și putem să realizăm. Avem în continuare rezerve în această privință.

Este deci necesar ca, pornind de la toate acestea, să acționăm cu fermitate pentru înfăptuirea neabătută a programelor, a hotărîrilor privind problemele energiei, materiilor prime, reducerea consumurilor materiale și energetice, considerînd ca minime cele stabilite prin plan și în programe în ce privește reducerea consumurilor și acționînd, în continuare, pentru a identifica noi posibilități de micșorare a lor.

Planul și celelalte programe pun un accent deosebit pe ridicarea calității producției, pe îmbunătățirea nivelului tehnic și valorificarea superioară a materiilor prime. Programul dezbătut și aprobat în unanimitate de plenară în privința aceasta trebuie considerat ca unul din cele mai importante programe privind înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea, realizarea unei noi calități în toate domeniile de activitate.

Dispunem de o industrie modernă, dotată cu utilaje și mașini de mare tehnicitate. Am investit mult, am luat și credite pentru aceasta ; acum este necesar să producem la un nivel calitativ și tehnic cel puțin egal cu ceea ce se realizează pe plan mondial.

Programul pe care l-am adoptat cu puțin înainte prevede toate aceste măsuri. Ne-am propus chiar să avem în vedere ca, permanent, la cîteva procente din producția

noastră, să fim chiar înainte, să realizăm produse mai bune decît pe plan mondial. Numai așa ne putem înscrie în competiția și în lupta pentru o nouă revoluție tehnico-științifică ! Numai așa putem să fim permanent competitivi pe plan mondial ! Acest program trebuie înțeles ca o orientare generală, urmînd ca, permanent, el să fie îmbunătățit. În fiecare an să-i aducem corecturile necesare în sensul perfecționării lui, punînd sarcini tot mai mari, superioare, pentru că numai așa societatea noastră socialistă își va demonstra forța și capacitatea de a ține pasul cu tot ce este mai modern în lume. Numai așa vom demonstra forța și capacitatea oamenilor muncii — în calitate de proprietari, de producători și beneficiari, de stăpîni ai țării — de a ști să gospodărească, să conducă mai bine decît capitaliștii. Și trebuie să facem acest lucru !

Planul acordă, de asemenea, o atenție deosebită problemelor productivității muncii. Am adoptat, cu puțin timp înainte, un program special în privința aceasta. Și aici avem rezerve foarte mari. Avem dotarea tehnică corespunzătoare, avem o clasă muncitoare care a căpătat deja o experiență corespunzătoare ; avem ingineri, tehnicieni în stare să asigure o organizare modernă a producției și a muncii, o creștere puternică a productivității muncii.

Este, cred, bine înțeles de fiecare dintre noi — și trebuie să fie și pentru întregul nostru popor — că productivitatea muncii constituie, de asemenea, o latură hotărîtoare pentru realizarea Programului partidului, pentru edificarea unei societăți socialiste superioare, pentru trecerea la făurirea comunismului ! Ritmurile prevăzute pentru 1984 trebuie considerate ca minime. În general, prevederile programului pînă în 1985 și 1990 trebuie socotite ca minime. În fiecare an va trebui să acționăm pentru a găsi noi căi și posibilități de perfecționare a activității, de creștere tot mai puternică a productivității muncii. Programul, într-adevăr, prevede ca abia în 1990 să ajungem, în această privință, unele țări dezvoltate. Am luat, desigur, în cal-

cul o anumită creștere a productivității muncii și în aceste state. După părerea mea, tovarășii care au lucrat la program au fost prea indulgenți față de ceea ce trebuie să facem noi. Ei au subapreciat dezvoltarea productivității muncii în alte țări, luînd un ritm mic. Or, este bine cunoscut că în toată lumea problema productivității muncii preocupă nu numai pe conducătorii de firme, ci și pe conducătorii de stat. De fapt, toți conducătorii statelor dezvoltate acționează și subliniază permanent că trebuie să se obțină o creștere mai puternică a productivității muncii. Iată de ce trebuie să avem în vedere că prevederile pe care le avem sînt minime și că riscăm să continuăm să rămînem în urmă. De aceea, fără a propune acum modificări în program sau în prevederile pe 1984, doresc să subliniez că acestea trebuie considerate ca minime și că, în fiecare an, trebuie să acționăm pentru îmbunătățirea lor. De fapt, toate aceste măsuri sînt în concordanță cu directivele Congresului al XII-lea, ale Conferinței Naționale și au drept scop să asigure înfăptuirea în viață a hotărîrilor organelor supreme ale partidului nostru.

Se impune, de asemenea, să acordăm mai multă atenție creșterii eficienței economice în toate sectoarele de activitate. Aceasta presupune să acționăm cu mult mai multă fermitate în direcția reducerii cheltuielilor materiale și de producție. Programele stabilite merg în această direcție. Dar sînt și alte posibilități și căi prin care se cheltuiesc sume uriașe, se risipesc mijloace materiale importante — și cărora trebuie să le punem capăt. Este necesar ca toate consiliile oamenilor muncii, conducerile ministerelor, adunările generale, organele financiare să acționeze cu întreaga răspundere pentru a asigura o creștere mult mai puternică a eficienței economice, a rentabilității tuturor sectoarelor.

Toate aceste probleme sînt esențiale pentru a asigura înfăptuirea în bune condiții a planului pe 1984—1985, a planului cincinal, pentru înfăptuirea prevederilor Congre-

sului al XII-lea și ale Conferinței Naționale, pentru ridicarea patriei noastre la un nou stadiu de dezvoltare și crearea condițiilor necesare dezvoltării continue a țării noastre, a ridicării, pe această bază, a nivelului de trai material și spiritual al poporului.

Consider că în aceste domenii prevederile planului și ale programelor sînt foarte clare, sînt realiste. Acum este necesar să trecem cu toate forțele și să luăm măsurile necesare pentru realizarea lor în cele mai bune condiții.

Stimați tovarăși,

În 1984 va trebui să realizăm o creștere importantă a producției agricole vegetale și animale. Anul acesta am avut un an greu din punctul de vedere al condițiilor climatice, o secetă prelungită. Dar chiar în aceste condiții, acolo unde s-a lucrat bine, am obținut producții peste prevederile planului. Avem multe unități care, în 1983, au realizat la porumb, spre exemplu, producții de 20 000 și chiar peste 20 000 kg la hectar. Unele au obținut aceste producții în condiții de irigare, dar altele și pe terenuri neirigate, ceea ce demonstrează că esențialul pentru a obține producții agricole mari constă în aplicarea fermă a științei agricole, în realizarea în cele mai bune condiții și la timpul necesar a lucrărilor agricole, în îngrijirea corespunzătoare și strîngerea fără pierderi a recoltei.

Iată de ce nu putem fi mulțumiți cu recolta obținută într-un județ care are aproape 80% suprafață irigată, și nici chiar cu recoltele din acele județe — și nu sînt puține — care au deja irigată 40—50—60% din suprafață. Nimeni nu se poate sustrage de la răspundere și acoperi nerealizările vorbind de secetă și de alte neajunsuri.

Subliniez acest lucru pentru că sînt aici toți membrii Comitetului Central, toți primii secretari — și este necesar să înțelegem bine că trebuie să lichidăm stările de lucruri negative din agricultură. Desigur, avem de gînd să organizăm, în decembrie, o consfătuire specială. Am

discutat, de altfel, despre aceasta. Va trebui să dezbatem foarte amănunțit toate învățămintele din 1983 și să luăm măsurile necesare pentru a asigura înfăptuirea în cele mai bune condiții a producției agricole din 1984.

Prevederile din plan, pe ansamblu, la cereale sînt sub posibilitățile agriculturii noastre. Nici un județ nu poate spune că are prevăzute producții mari. Producția de 3 500 kg de grîu la hectar e o producție satisfăcătoare, dar nu o producție bună. Noi trebuie să înțelegem că și în această privință am ajuns la o acumulare cantitativă din toate punctele de vedere, că dispunem de tot ce este necesar pentru a realiza o agricultură de mare productivitate și a obține producții mult mai mari decît cele pe care le-am realizat pînă acum. Și aceasta — la toate culturile, fără excepție!

Pentru anul viitor, problema cerealelor continuă să stea pe primul plan. Am realizat, într-adevăr, însămînțările de toamnă. Mai avem de încheiat lucrările de arături pentru primăvară. Cred că fiecare s-a convins ce mare importanță au și de ce este necesar să realizăm toate arăturile și să facem lucrările de mare adîncime și în bune condiții. Nu cred că exagerez dacă spun că, dacă n-am fi avut lucrările de arături de toamnă în întregime realizate, noi n-am fi putut obține nici jumătate din recolta din acest an.

Trebuie să trecem cu hotărîre la pregătirea de acum a celorlalte lucrări pentru însămînțările de primăvară. Să asigurăm stabilirea parcelelor, pentru a primi îngrășămintele corespunzătoare, să realizăm lucrările de organizare a teritoriului, așa cum este stabilit, și, mai cu seamă, lucrările de irigat pe brazdă pe întreaga suprafață cu porumb și prășitoare. Toate acestea trebuie să le pregătim de pe acum. Deci, în afară de arături, trebuie să executăm în toamnă și iarnă toate lucrările care sînt hotărîtoare pentru a avea o recoltă bună în anul 1984.

Nu putem fi deloc mulțumiți cu producțiile obținute la plantele tehnice. Avem semințe bune, avem tehnologii și

avem unele rezultate, dar, pe ansamblu, nu putem fi mulțumiți. Trebuie și aici să luăm măsuri hotărîte pentru a asigura tot ceea ce este necesar în vederea obținerii unei producții bune la toate culturile de plante tehnice, în legumicultură, în viticultură, în pomicultură. Trebuie, din toamnă, pregătit terenul pentru culturile tehnice, asigurate îngrășămintele. De asemenea, trebuie pregătit terenul pentru legumicultură, unele însămînțări din toamnă și tot ce este necesar ca să asigurăm recolta corespunzătoare. La fel trebuie efectuate toate lucrările din viticultură și pomicultură.

Am obținut în acest an o experiență bună la culturile duble. Însămînțam mai de mult porumb în culturi duble, dar nu se asigura efectuarea lucrărilor așa cum se cere. Anul acesta s-a demonstrat că se poate obține o producție bună și la floarea-soarelui, și la soia, și la alte culturi, inclusiv la in și cînepă, însămînțate după orz. De aceea am și prevăzut ca, anul viitor, să însămînțăm cel puțin două milioane de hectare, urmînd ca pînă în 1990 să ajungem la trei milioane — trei milioane și jumătate de hectare în culturi duble. Aceasta presupune însă să tragem toate învățămintele, toate concluziile — și să considerăm culturile duble nu ca ceva suplimentar, ci ca oricare lucrare agricolă, care trebuie executată după toate cerințele științei agricole, făcînd tot ceea ce se cere în privința aceasta. Va trebui să aplicăm prevederile legilor privind folosirea rațională a fiecărui hectar, a fiecărui metru pătrat de pămînt.

În domeniul creșterii animalelor, anul acesta avem anumite rezultate bune. S-a realizat o anumită creștere atît a efectivelor, cît și a producției animaliere. Deși nu la nivelul stabilit în plan, totuși, putem spune că avem rezultate care demonstrează că dispunem de tot ceea ce este necesar pentru a realiza prevederile planului în zootehnie. Considerăm că, în ce privește porcinele, nivelul efectivelor la care am ajuns este suficient. În viitor nu vom mai dez-

volta, în sectorul de stat, peste prevederile de plan, creșterea porcinelor, pentru că, dacă ajungem să avem o jumătate de porc pe locuitor, considerăm suficient pentru consum. Desigur, urmează ca gospodăriile țărănești să realizeze numărul de porci de circa 4 000 000 anual — și au și ele aceste efective. Deci, în acest domeniu vom pune accentul și va trebui să realizăm îngrășarea în condiții cît mai economice, cu consumuri cît mai mici.

La bovine trebuie încă să facem eforturi pentru a ajunge la efectivele stabilite prin plan. De aceea, vom continua, și în 1984, și în 1985, și poate încă un an-doi în cincinalul viitor, să tăiem un număr mai mic de bovine spre a putea să ajungem la efectivele necesare, care să ne permită să putem să tăiem după aceea, anual, între 2 500 000 și 3 000 000 de bovine, ceea ce va asigura, în bune condiții, necesarul de carne și, desigur, de lapte și celelalte produse. Bovinele sînt mai economice decît porcii, consumă mult mai puține cereale, valorifică superior pășunile, fînețele și celelalte subproduse agricole — și trebuie să dezvoltăm creșterea lor. De asemenea, trebuie să facem eforturi pentru a ajunge la cel puțin 25 000 000 de oi, care, la fel, sînt mai economice ; ele asigură și carne, și lapte, și lînă și valorifică pășunile, fînețele și celelalte subproduse agricole în condiții foarte bune.

Subliniez aceasta pentru că vreau să fie bine înțeles că trebuie să facem totul pentru a realiza programul privind creșterea efectivelor de bovine și de ovine. Chiar și la păsări, considerăm că nivelul la care am ajuns în complexe este suficient. Trebuie să dezvoltăm și alte specii, cum sînt iepurii de casă, care nu sînt mari consumatori de cereale.

Dar, cu efectivele pe care le avem acum, noi avem asigurat tot ce-i necesar ca să realizăm prevederile planului — inclusiv ale planului de autoaprovizionare —, să îndeplinim toate prevederile privind dezvoltarea sectorului zootehnic. Trebuie să punem un accent mai mare pe creș-

terea producțiilor, astfel ca, în scurt timp, să ajungem obligatoriu la cel puțin 4 000 de litri de lapte pe vacă la I.A.S. Trebuie să ne propunem, în prima etapă, să ajungem la 3 000 de litri de lapte pe vacă în cooperativele agricole. Chiar la efectivele actuale, realizînd aceste producții, vom avea un mare surplus de lapte.

Deci, pe lîngă sporirea efectivelor, trebuie să acționăm pentru creșterea producțiilor. Trebuie să asigurăm tăierile la greutatea prevăzută prin lege și toate celelalte măsuri care sînt stabilite. În acest scop, se impune să luăm, în toate județele, măsurile necesare pentru realizarea programului privind pășunile și fînețele naturale, care reprezintă o mare sursă pentru buna furajare a animalelor.

O atenție deosebită va trebui să se acorde realizării programului național de irigații, desecări și de combatere a eroziunii solului. Am discutat pe larg aceste probleme la plenara din vară ; este însă necesar să acționăm cu toată hotărîrea și să realizăm an de an aceste prevederi, aceasta constituind singura cale care ne va asigura obținerea unor recolte bune în orice condiții. Am făcut mult în privința aceasta, tovarăși ; înainte eram printre țările din Europa cu cea mai mică suprafață irigată ; dacă nu mă înșel, acum ocupăm primul loc în Europa la suprafața arabilă irigată — mă refer la procentul din suprafața noastră —, pentru că am depășit deja 25%. Desigur, am făcut eforturi mari, am cîștigat o experiență bună. Ne propunem să ajungem la 60% suprafață irigată — și va trebui să facem aceasta ! Dar, în același timp, trebuie să folosim în mod corespunzător suprafața irigată.

Doresc să pun din nou, în fața dumneavoastră, problema folosirii raționale a pămîntului. Este cu totul anormal să punem grîul și porumbul pe pantă și să lăsăm pășunile la șes. Acest lucru se întîmplă în județul Bacău, de fapt în toate zonele de deal și de munte. Deci, problema unor recolte mari cere și o amplasare mai bună a culturilor, pentru a folosi la maximum capacitatea de producție a pămîntului, pe lîngă lucrările de combatere a eroziunii, de taluzări. În ultimii zece ani, am pus zeci de mii de hectare de vii și pomi în șes, în loc să ne ducem pe deal. Prin aceasta am diminuat, de fapt, suprafața arabilă. Iată de ce este necesar ca guvernul, Consiliul Național al Agriculturii să ia măsuri hotărîte, și, treptat, va trebui să scoatem plantațiile de la șes, să le ducem pe dealuri. Deci, este o problemă și de mai bună organizare, dar și de folosire mai rațională a suprafeței pe care o avem, pentru a obține recolte corespunzătoare.

Nu doresc să mă mai refer nici la îngrășăminte, nici la mecanizare ; în această privință, prevederile planului sînt clare. Dispunem acum de tot ce este necesar din punct de vedere tehnic, avem suficiente cadre de specialiști — chiar ceva mai mulți decît ar trebui —, avem muncitori, avem cooperatori, o țărănime care a căpătat, în condițiile noi, experiența muncilor în sistem mecanizat. Deci, trebuie să trecem cu hotărîre să realizăm prevederile în agricultură ! Să facem în așa fel ca, într-adevăr, anul 1984 să ducă la o îmbunătățire radicală a întregii activități din agricultură, să obținem recolte corespunzătoare.

Stimați tovarăși,

Planul prevede realizarea unui volum important de investiții pentru 1984. Este o creștere, într-adevăr, importantă față de 1983, dar și aici trebuie avut în vedere ceea ce am menționat mai înainte, că, în primii doi ani și chiar în acest an, prevederile investițiilor nu s-au realizat. În primii ani am redus chiar cu ceva investițiile, iar în 1983 nu se realizează în întregime programul stabilit. De aceea, s-ar părea că ritmul de creștere a investițiilor pe 1984 este mare. Dacă ne vom raporta la prevederile inițiale, vom constata însă că sîntem cu mult sub prevederile cincinalului, chiar cu acest ritm prevăzut pentru 1984.

Este necesar să luăm toate măsurile pentru a realiza în întregime programul de investiții în toate sectoarele,

pentru punerea la timp în producție a noilor capacități, spre a asigura, în felul acesta, tot ce este necesar pentru desfășurarea normală a întregii activități. De asemenea, aș sublinia necesitatea măsurilor pentru buna întreținere și realizarea la timp a reparațiilor capitale, deoarece multe minusuri în realizarea producției fizice — și de aici, și celelalte influențe economice — se datoresc și nefuncționării la timp a tuturor capacităților, deselor opriri și stagnări, ceea ce ne produce mari pagube. Fiecare cunoașteți aceste lucruri, nu doresc să insist asupra lor. Este însă necesar să luăm toate măsurile, să revedem programul de reparații și de întreținere. Fiecare unitate trebuie să discute în consiliul de conducere aceste probleme ; să revedem programul de reparații capitale — care este o anexă a planului de investiții general — și să urmărim realizarea lui în bune condiții. Acestea au o mare importanță pentru desfășurarea în cele mai bune condiții a întregii noastre activități, pentru realizarea producției și a celorlalți indicatori prevăzuți în plan.

Se impune să luăm, în continuare, măsuri pentru îmbunătățirea activității în transporturi, pentru o mai bună raționare și folosire a mijloacelor, pentru reducerea consumului de carburanți. Trebuie să încărcăm mai bine trenurile, să asigurăm remorcile stabilite pentru fiecare autocamion. În general, trebuie să acționăm în așa fel încît cheltuielile de transport să fie reduse în mod radical. Aceste cheltuieli au o pondere mare în cheltuielile materiale din întreprinderi.

Noi am discutat aceste lucruri cu tovarășii din transporturi. Toate ministerele însă dispun de mijloace de transport auto și trebuie să ia măsurile ce se impun pentru folosirea lor cu maximum de eficiență, pentru încărcarea lor la maximum.

De asemenea, în toate celelalte sectoare ale activității economico-sociale sînt necesare măsuri hotărîte pentru a înfăptui programele stabilite. Trebuie să luăm măsuri

energice pentru a realiza, spre exemplu, volumul de locuințe stabilit, dar cu minimum de cheltuieli, cu o reducere în continuare a consumurilor materiale, cu economii la întreținerea drumurilor și la alte activități. Deci, în realizarea tuturor lucrărilor de investiții, de întreținere și reparații trebuie să pornim de la folosirea cu maximum de eficiență a mijloacelor materiale, financiare și umane, pentru creșterea mai puternică a eficienței economice.

Stimați tovarăși,

Sarcini importante revin, în anul viitor, cercetării științifice. Avem un program larg, pe fiecare ramură și sector, cu obiectivele care trebuie finalizate și puse în producție, precum și cu noile obiective de cercetare care trebuie începute. Problemele realizării unei noi calități, a nivelului tehnic, ale valorificării superioare, ale productivității muncii sînt strîns legate de ridicarea la un nivel superior a întregii activități de cercetare. Dispunem și aici de suficiente forțe, avem o experiență, avem institute, avem tot ce este necesar pentru ca cercetarea românească să-și poată îndeplini sarcinile de mare răspundere ce îi revin și să se angajeze cu toate forțele în realizarea programelor stabilite pentru a menține permanent România — la o serie de produse — în primele rînduri ale revoluției tehnico-științifice. Aceasta este valabil și în industrie, și în agricultură, în toate sectoarele de activitate.

În mod corespunzător, și învățămîntul nostru trebuie să se angajeze mai hotărît în cercetare, dar să acorde în continuare și o atenție mai mare ridicării nivelului de pregătire a cadrelor, a specialiștilor, realizării programelor de perfecționare și reciclare a acestora. Trebuie să înțelegem bine că toate programele pe care le discutăm sînt legate și de un nivel corespunzător al învățămîntului, de ridicarea continuă a gradului de pregătire profesională, tehnică, științifică a muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor, a tuturor oamenilor muncii din toate sectoarele de activitate.

După cum ați putut reține din materialele discutate, ne propunem ca în 1984 să obținem o îmbunătățire radicală a activității în toate sectoarele. Aceasta impune și perfecționarea în continuare a conducerii, creșterea răspunderii cadrelor de conducere, întărirea disciplinei și ordinii în toate domeniile.

Trebuie să aplicăm cu mai multă fermitate noul mecanism economic, care va duce la o creștere mai puternică a cointeresării materiale, la legarea mai strînsă a tuturor oamenilor muncii de realizarea producției, de buna gospodărire a mijloacelor încredințate, în calitate de proprietari, producători și beneficiari. Am adoptat în acest an o serie de măsuri în privința aceasta. Trebuie să trecem însă cu hotărîre la realizarea lor. Este necesar ca fiecare activist de partid și de stat, indiferent de munca pe care o ocupă, să acționeze într-un spirit de mai mare responsabilitate față de interesele generale, față de interesele întregului popor. Să facem totul, încît organele noastre de partid și de stat să-și îndeplinească în bune condiții sarcinile pe care le au, în toate domeniile ! De fapt, rolul decisiv în înfăptuirea hotărîrilor îl are acum munca de organizare, de conducere.

Este necesar să acționăm pentru întărirea continuă a monedei naționale, pentru menținerea stabilității prețurilor — atît a prețurilor industriale, cît și a prețurilor la bunurile de consum. De altfel, ați putut constata că, pentru anul viitor, nu se prevede nici o creștere a prețurilor, nici în industrie, nici la bunurile de consum.

Prin măsurile pe care le-am luat în acest an am reușit să punem anumită ordine și să asigurăm ca prețurile pe piața neorganizată, la producători, să fie cu 50 sau chiar cu 60% mai mici decît au fost în perioada corespunzătoare a anului 1982. Trebuie să înțelegem bine că menținerea prețurilor sub un control strict are o mare importanță pentru întreaga noastră activitate economică și că sporirea veniturilor nu se realizează pe seama creșterii prețurilor ; dimpotrivă, aceasta va duce la diminuarea veniturilor. În mod greșit, unii producători își închipuie că dacă vînd mai scump au venituri mai mari, pentru că aceasta va determina să cumpere și mai scump, și, în fond, nu vor avea decît de pierdut. Acest lucru trebuie să-l înțeleagă chiar și conducătorii din economie, pentru că mai avem și aici unii care cred că pot să soluționeze lucrurile prin prețuri, nu prin măsuri de a produce din aceeași cantitate de materii prime produse superioare, mai valoroase, cu o eficiență mai ridicată. De aceea, este necesar să acționăm cu toată hotărîrea pentru a menține un control strict al prețurilor, atît în industrie, cît și în domeniul bunurilor de consum, înțelegînd că, de fapt, perfecționarea activității economice, noul mecanism economic presupun realizarea unui echilibru stabil al dezvoltării economiei naționale și consolidarea permanentă a monedei naționale în raport cu alte monede.

Trebuie să acționăm pentru înfăptuirea neabătută a prevederilor privind venitul social și venitul național, pentru reducerea ponderii cheltuielilor materiale și creșterea mai puternică, pe această cale, a venitului net și a venitului național. Prevederile în ce privește creșterea venitului național le consider ca minime ; în ce privește însă ponderea cheltuielilor materiale, le consider ca maxime — și trebuie să acționăm în continuare, în toate sectoarele, pentru realizarea lor în cele mai bune condiții.

Acestea sînt căile sigure — și singurele — care pot asigura dezvoltarea în continuare a economiei noastre naționale, înfăptuirea Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Stimați tovarăși,

În plan se subliniază, pe drept cuvînt, rolul important pe care îl are, în întreaga noastră economie, activitatea de comerț exterior și de cooperare în producție cu alte state.

Este necesar să luăm toate măsurile pentru a realiza în cele mai bune condiții producția de export, la calitatea și nivelul tehnic cel mai ridicat, pentru a crește continuu, pe această cale, valorificarea superioară a materiilor prime. Să dezvoltăm, totodată, puternic cooperarea în producție, ca o cale importantă pentru activitatea de comerț exterior.

Trebuie să acționăm pentru perfecționarea continuă a colaborării cu țările din C.A.E.R., a mecanismului organismelor pe care le avem și pentru creșterea eficienței acestei activități. În spiritul poziției consecvente a partidului și a României socialiste, trebuie să acționăm pentru a face din C.A.E.R. un organism care să asigure dezvoltarea armonioasă și echilibrată a tuturor țărilor socialiste, creșterea ponderii lor în economia mondială, dar și soluționarea cu forțe proprii a multor probleme privind dezvoltarea economico-socială, inclusiv a celor energetice și de materii prime, a celor din domeniul tehnic și al cercetării.

Este necesar să dezvoltăm, de asemenea, și mai mult relațiile — și comerciale, și de cooperare în producție — cu toate țările socialiste. Și în continuare trebuie să dăm o mai mare atenție colaborării și cooperării cu țările în curs de dezvoltare și, în același timp, să lărgim relațiile și cu țările capitaliste dezvoltate, în spiritul principiilor coexistenței pașnice, al participării active la diviziunea internațională a muncii. Desigur, în toate relațiile noastre economice trebuie să veghem permanent la realizarea unui comerț echitabil, echilibrat, la asigurarea deplinei egalități în drepturi, a avantajului reciproc.

În acest an, în comerțul nostru exterior avem unele rezultate pozitive, deși nu pe măsura prevederilor planului și a posibilităților existente, datorită unor deficiențe ce s-au manifestat în această activitate. Este necesar să luăm toate măsurile pentru ca asemenea stări de lucruri să fie complet lichidate, pentru a asigura din prima lună a anului viitor realizarea producției în mod ritmic și la

nivelul cerințelor pieței mondiale. Să asigurăm o balanță comercială și de plăți excedentară, aceasta fiind una din condițiile hotărîtoare pentru a putea să lichidăm, într-o perioadă cît mai scurtă, datoria externă. În acest an vom asigura o anumită reducere a datoriei noastre externe. Pentru 1984 ne propunem s-o reducem cu cel puțin 25%, și trebuie să considerăm aceasta ca minimum, pentru a putea — așa cum am spus — ca, într-o perioadă scurtă, să lichidăm complet datoria noastră externă. Dar aceasta presupune — insist încă o dată — să desfășurăm o largă activitate de schimburi economice, de cooperare în producție, să realizăm în bune condiții producția de export. Să acționăm permanent pentru a participa activ la soluționarea marilor probleme economice mondiale, care preocupă întreaga omenire, pentru depășirea greutăților crizei economice, pentru lichidarea subdezvoltării, pentru realizarea noii ordini economice internaționale.

Dragi tovarăși,

În acest an am adoptat o serie de măsuri privind creșterea retribuției și ridicarea generală a nivelului de trai, material și spiritual, al tuturor categoriilor de oameni ai muncii. Ele se vor aplica în continuare în anul 1984. Este necesar să acționăm cu toată hotărîrea pentru a asigura înfăptuirea neabătută a acestor măsuri, în strînsă concordanță cu înfăptuirea programelor de dezvoltare economico-socială.

Consider că principiile pe care le-am aplicat în retribuție, privind renunțarea la limitarea veniturilor, dar și renunțarea la garantarea acestor venituri, asigură aplicarea mai fermă și consecventă a principiilor socialiste de a asigura fiecăruia venituri în raport cu munca pe care o desfășoară. Aceste principii au fost bine înțelese de clasa muncitoare și de toți oamenii muncii. Trebuie să le aplicăm însă cu toată fermitatea și să înțelegem bine că sporirea veniturilor nu se poate realiza decît odată cu perfecționarea

și creșterea producției, a beneficiilor, a eficienței economice.

Subliniez încă o dată că trebuie să acționăm cu toată hotărîrea pentru a pune capăt oricăror forme de speculă, pentru a lichida din comerț orice activitate care nu este în concordanță cu legile țării. Societatea noastră nu are nevoie de speculanți, nu are nevoie de oameni care doresc să trăiască fără muncă, pe seama altora ! Subliniez acest lucru pentru că, în unele județe, s-au făcut concesii unor asemenea elemente. Aceasta a determinat organele de stat să ia măsurile corespunzătoare ; dar necesită și o analiză mai serioasă a felului în care organele de partid, consiliile populare, organele comerțului interior și altele își fac datoria. De fapt, specula, însușirea de bunuri materiale din avutul poporului înseamnă activitate contrarevoluționară și trebuie tratată ca atare de legile și de organele noastre. În fond, s-ar putea spune că tocmai însușirea din avutul general al poporului, specula, sustragerea de bunuri materiale și altele sînt, în actualele împrejurări, formele cele mai periculoase ale activității contrarevoluționare. În nici un fel ele nu trebuie să fie justificate sau tolerate, oriunde se produc și oricine comite asemenea fapte ! Legile noastre sînt foarte ferme — și combaterea hotărîtă a unor asemenea manifestări este o cerință a dezvoltării noastre sociale, o cerință a democrației socialiste, care presupune apărarea drepturilor poporului împotriva celor care atentează la ele.

Am adoptat Programul de autoaprovizionare a populației. El are prevederi bune și se bazează pe realități. Repet însă că aceste prevederi sînt legate nemijlocit de realizarea prevederilor planului din industrie și agricultură, de creșterea și mai puternică a producției și a eficienței economice în toate domeniile.

Este necesar ca fiecare comitet județean de partid, celelalte organe de partid, consiliile populare județene și toate consiliile populare să acționeze cu întreaga răspundere pentru realizarea în bune condiții a programului de autoconducere și autoaprovizionare, asigurînd livrarea la fondul de stat a produselor, precum și mijloacele necesare pentru consumul județean, orășenesc și așa mai departe. Prevederile legilor sînt foarte clare și numai pe măsura realizării de producții suplimentare, în conformitate cu prevederile legii — care dă posibilități foarte mari —, județele și localitățile pot consuma suplimentar. Trebuie bine înțeles că, pentru a putea consuma cît este prevăzut în plan, trebuie să realizăm prevederile din plan ; pentru a consuma suplimentar, trebuie să producem suplimentar. Dacă pentru consumul general am menținut un anumit echilibru, cum este normal, pentru consumul suplimentar lăsăm fiecărui județ și fiecărei unități posibilitatea de a avea cu mult peste ceea ce este prevăzut. Fiecare are dreptul să-și rețină pînă la 50% din realizările suplimentare, și deci are posibilitatea să dispună de mijloace suplimentare, mă refer, desigur, la bunuri de consum. Stă deci la îndemîna fiecărui județ, a fiecărei localități să poată avea suplimentar peste ceea ce este prevăzut în program, producînd mai mult. Și unii au și făcut acest lucru. Trebuie — repet — ca toate organele noastre de partid și de stat, consiliile populare să-și îndeplinească cu maximum de exigență răspunderile pe care le au în toate domeniile — deci și în domeniul autoconducerii și autoaprovizionării —, să manifeste permanent grijă pentru oamenii muncii, pentru a întări continuu legăturile dintre partid și popor, unitatea indestructibilă a întregii națiuni în jurul partidului.

Stimați tovarăși,

Toate acestea impun luarea tuturor măsurilor pentru lichidarea lipsurilor și neajunsurilor care s-au manifestat și în acest an în multe sectoare. Avem un plan bun, avem programe foarte bune. Acum hotărîtoare este munca or-

ganelor de partid și de stat, începînd de la Comitetul Central, de la guvern pînă jos.

Subliniez, încă o dată, că este necesar să acționăm pentru perfecționarea stilului de muncă, pentru întărirea răspunderii, a disciplinei. Conducerile ministerelor trebuie să acționeze cu întreaga răspundere pentru soluționarea operativă și la timp a problemelor complexe pe care le pune dezvoltarea noastră economică și socială. Este necesar să crească rolul consiliilor oamenilor muncii, al adunărilor generale, să asigurăm ca întregul nostru popor să participe, cu toate forțele, la înfăptuirea neabătută a politicii interne și externe a partidului.

Sarcini importante au sindicatele în întreaga activitate de înfăptuire a programelor complexe și de unire a oamenilor muncii din fiecare unitate pentru buna desfășurare a muncii.

Uniunea Tineretului Comunist are, de asemenea, mari răspunderi în mobilizarea tineretului. De asemenea, celelalte organizații de masă și obștești, fiecare în domeniul său de activitate, trebuie să acționeze cu mai multă hotărîre, cu mai multă operativitate pentru a-și îndeplini îndatoririle de mare răspundere ce le au în cadrul democrației socialiste românești.

Este necesar să crească și mai mult rolul organizațiilor de partid, al organelor de partid, la toate nivelurile. Să înțelegem bine că afirmarea rolului conducător al partidului este determinată, în primul rînd, de felul în care fiecare organizație, fiecare comunist își îndeplinește sarcinile în domeniul său de activitate. Să întărim continuu activitatea de educație politică și culturală, de formare a omului nou, constructor conștient al socialismului și comunismului ! Să acționăm neabătut pentru a îndeplini răspunderea mare pe care o avem în fața întregii națiuni de a asigura înfăptuirea Programului partidului, ridicarea continuă a patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație, asigurarea bunăstării materiale și spirituale a poporului, în-

tărirea continuă a independenței și suveranității României. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Nu doresc să mă refer acum la problemele internaționale ; s-a discutat mult în ultimul timp despre ele. Comitetul Central a întreprins, în ultima vreme, o serie de acțiuni în direcția opririi cursei înarmărilor și, mai cu seamă, a opririi amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa și trecerea la retragerea și distrugerea celor existente. Considerăm că, în spiritul orientărilor consecvente ale activității noastre internaționale, Comitetul Central și guvernul trebuie să acționeze și în continuare în această direcție, să facem totul pentru a contribui la oprirea agravării situației internaționale, la împiedicarea amplasării noilor rachete, la realizarea unei politici internaționale noi, bazată pe egalitate, pe respect al independenței și suveranității naționale, pe neamestec în treburile interne.

Nu există problemă mai importantă în momentul de față decît aceea a dezarmării, a păcii, a asigurării dreptului vital al popoarelor la viață, la libertate și la pace ! Sînt multe probleme în viața internațională ; le-am discutat nu o dată, dar, pînă la urmă, toate sînt subordonate acestui deziderat vital al lumii, al fiecărui popor. Și trebuie să facem totul în direcția aceasta ! Vom asigura pacea, vom opri cursa înarmărilor — vom obține o mare victorie și vom crea condiții să se treacă și la soluționarea celorlalte probleme complexe ale vieții internaționale ! Desigur, nu înțeleg că trebuie să așteptăm rezolvarea celorlalte probleme pînă soluționăm această problemă fundamentală. Trebuie să acționăm și pentru soluționarea celorlalte probleme, în spiritul poziției noastre bine cunoscute ; dar, repet, esențială este oprirea cursei înarmărilor și asigurarea păcii. De aceasta depinde viitorul întregii lumi — deci și al României — și de aceea, împreună cu întreaga ome-

nire, trebuie să facem totul pentru pace ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

La 1 Decembrie aniversăm împlinirea a 65 de ani de la formarea statului național unitar român — moment de importanță istorică hotărîtoare pentru destinele întregului nostru popor. Să întîmpinăm acest eveniment cu rezultate cît mai bune, în toate domeniile de activitate ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Am adoptat planul pe 1984 și programele pentru această perioadă și perioada următoare. Să acționăm în așa fel încît, în 1984, să obținem succese remarcabile în toate domeniile, întîmpinînd în acest fel sărbătorirea a 40 de ani de la victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă cu realizări mărețe, demonstrînd forța și capacitatea poporului român de a-și făuri o viață nouă, socialistă și comunistă ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Tot în 1984 vom avea al XIII-lea Congres al partidului. Trebuie să luăm toate măsurile și să ne pregătim să întîmpinăm Congresul cu realizarea în cele mai bune condiții a planului pe 1984 ! Să facem în așa fel încît fiecare județ, fiecare unitate, din toate sectoarele, să se prezinte la Congres cu rezultate cît mai bune, în toate domeniile ! Să acționăm astfel, încît, în perioada scurtă pe care o mai avem din acest an, să pregătim temeinic trecerea la realizarea planului pe 1984, înfăptuind în bune condiții planul pe acest an, în toate domeniile de activitate !

Consider că, acționind în acest fel, îndeplinind în bune condiții planul pe acest an, punem o bază trainică pentru anul viitor, pentru întregul cincinal — și, într-adevăr, ne vom putea prezenta, atît la a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, cît și la Congresul al XIII-lea al partidului, cu rezultate remarcabile în toate domeniile.

Am convingerea că întregul Comitet Central, toate organele de partid, guvernul, toate organele de stat, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, întregul popor vor acționa într-o deplină unitate în realizarea tuturor acestor obiective. *(Aplauze puternice).*

Cu această convingere, declar închise lucrările plenarei și vă urez tuturor, organizațiilor de partid și tuturor oamenilor muncii, întregului popor, succese tot mai mari, multă sănătate și fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

CUVÎNTARE ÎN CADRUL SESIUNII MARII ADUNĂRI NAȚIONALE

— 16 noiembrie 1983 —

Stimați tovarăși deputați,

Apelul Marii Adunări Naționale către parlamentele din statele europene, Statele Unite ale Americii și Canada reprezintă voința unanimă a poporului român de a trăi în pace și colaborare cu toate națiunile lumii, fără deosebire de orînduire socială.

În situația internațională s-a ajuns la o încordare foarte gravă, cum nu a fost — se poate spune — niciodată pînă în prezent. Cursa înarmărilor, și îndeosebi a înarmărilor nucleare, a dus la creșterea pericolului de război, al unei catastrofe nucleare. Ignorîndu-se opinia publică, voința popoarelor europene, ale întregii lumi, s-au început, de fapt, pregătirile pentru instalarea rachetelor americane cu rază medie de acțiune în Europa și pentru instalarea, ca răspuns, de noi rachete sovietice. În Marea Britanie, după cum s-a anunțat oficial, au și început să sosească primele rachete din Statele Unite ale Americii.

Niciodată în istoria sa îndelungată, omenirea nu s-a

aflat într-o situație atît de gravă, care amenință însuși existența și viața pe planeta noastră.

Amplasarea noilor rachete și extinderea celor existente vor intensifica fără precedent cursa înarmărilor nucleare. Europa — leagănul civilizației moderne — este în pericol.

Trebuie să facem totul pentru a salva continentul nostru, pentru a salva Europa și întreaga omenire de la catastrofă, de la distrugere !

Să acționăm cu toate forțele pentru apărarea dreptului vital al popoarelor, al oamenilor la existență, la viață, la libertate, independență și pace !

Declarațiile că instalarea noilor rachete servește pacea și va grăbi dezarmarea nucleară urmăresc, de fapt, să ascundă realitatea, să liniștească și să abată atenția popoarelor de la marele pericol pe care îl reprezintă noile rachete. Trebuie să se spună deschis și cinstit popoarelor adevărul ! Noile rachete nu servesc și nu pot servi pacea ! Dimpotrivă, ele vor mări considerabil pericolul războiului nuclear, al catastrofei nucleare !

De ce oare atîta grabă, atîta nerăbdare pentru trecerea la amplasarea noilor rachete ? Nu ar fi oare mai bine să se depună cel puțin tot atît interes, să se acționeze cu tot atîta grabă și nerăbdare pentru realizarea unui acord pentru oprirea amplasării rachetelor ? Aceasta este în interesul popoarelor, al întregii omeniri ! *(Aplauze puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — pace !")*.

Nu trebuie uitat că, în ultimul timp, au avut loc o serie de evenimente foarte grave, care au demonstrat că există oricînd posibilitatea și pericolul ca o serie de arme, inclusiv cele nucleare, să ajungă în mîinile unor oameni iresponsabili sau să poată fi folosite din greșeală, ceea ce face să crească și mai mult primejdia amplasării noilor rachete cu rază medie de acțiune.

Ne aflăm în al 12-lea ceas, în momentul hotărîtor pentru existența lumii. Acum, pînă nu este prea tîrziu, să acționăm cu toată hotărîrea și să facem să fie oprite am-

plasarea noilor rachete și dezvoltarea celor existente! *(Aplauze puternice; se scandează: „Dezarmare — pace!")*.

Marile manifestări și marșuri ale popoarelor Europei și de pe alte continente demonstrează cu toată puterea că masele largi populare nu vor noi arme nucleare, că ele se pronunță pentru dezarmare, și în primul rînd pentru dezarmarea nucleară, se pronunță pentru pace. Acum ne aflăm într-un moment cînd trebuie să dăm o amploare și mai mare luptei pentru dezarmare, pentru pace, pentru oprirea amplasării noilor rachete în Europa. Considerăm că popoarele europene nu și-au spus încă ultimul cuvînt și că ele pot și trebuie să oprească drumul spre catastrofa nucleară în Europa! *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu — pace!")*.

În numele poporului român, de la această înaltă tribună, ne adresăm din nou cu apelul către conducătorii Statelor Unite ale Americii și conducătorii Uniunii Sovietice pentru renunțarea la amplasarea noilor rachete în Europa și la dezvoltarea celor existente, pentru trecerea la retragerea și distrugerea celor existente.

Din partea unor conducători de state și guverne, precum și a unor conducători politici din Europa s-au făcut numeroase propuneri în vederea realizării unui acord corespunzător între Uniunea Sovietică și Statele Unite. În același timp, atît Uniunea Sovietică, cît și Statele Unite ale Americii au prezentat numeroase propuneri care pot contribui la realizarea unei înțelegeri și la oprirea amplasării și dezvoltării noilor rachete. În general, se recunoaște astăzi că este încă posibil să se realizeze un acord între cele două părți. Cît timp există încă cea mai mică șansă pentru un acord, nu trebuie să se întreprindă nimic care să pună Europa în pericol, să deschidă calea catastrofei nucleare, a distrugerii continentului nostru, a întregii lumi!

Nimic nu justifică amplasarea noilor rachete și dezvoltarea celor existente! Trebuie să spunem deschis că renunțarea de către Statele Unite la amplasarea noilor rachete nu va produce nici un fel de dezechilibru în raportul de forțe între cele două părți. Tot așa, deschis, trebuie să spunem, de asemenea, că retragerea și distrugerea de către Uniunea Sovietică chiar a totalității rachetelor cu rază medie de acțiune nu va duce la un dezechilibru între cele două părți. După cum este bine cunoscut, chiar din declarațiile ambelor părți, ale diferitelor conferințe internaționale, ale oamenilor de știință, ambele țări dispun astăzi de mijloace nucleare în stare să distrugă lumea de mai multe ori. În aceste împrejurări, a avea în plus sau în minus cîteva sute de rachete cu rază medie de acțiune, nu se poate vorbi de un dezechilibru în raportul de forțe dintre cele două părți. Dimpotrivă, trebuie să se acționeze cu toată hotărîrea pentru a se trece, după oprirea amplasării noilor rachete, în continuare, la reducerea armamentelor nucleare, a armamentelor în general și la realizarea unui echilibru la un nivel cît mai redus al armamentelor nucleare, al armamentelor în general.

Este deci necesar nu un acord care să pornească de la a lăsa ambelor părți un număr egal de focoase nucleare cu rază medie de acțiune. Aceasta nu înseamnă o acțiune în serviciul păcii și dezarmării; înseamnă o acțiune de război, o acțiune de înarmare nucleară. Este necesar un acord care să pornească de la oprirea oricărui armament cu rază medie de acțiune în Europa, care să ducă la distrugerea celor existente, să deschidă calea realizării unei Europe fără nici un fel de arme nucleare. *(Aplauze puternice; se scandează îndelung: „Dezarmare — pace!")*.

Dorim să subliniem, și în acest cadru, că, prin amplasarea noilor rachete cu rază medie de acțiune în mai multe țări europene, se trece, de fapt, la proliferarea armelor nucleare, încălcîndu-se, în acest fel, Tratatul de neproliferare. Prin aceasta se deschide calea ca noi state să treacă la producerea sau la procurarea de arme nucleare. Trebuie să spunem deschis că, în asemenea împrejurări, orice

stat va fi îndreptățit să se gîndească la noi arme, inclusiv la armament nuclear, pentru a-și apăra independența și existența, cu tot riscul care există. Dacă puterile care dețin armele nucleare trec la proliferare, nici un stat nu va putea fi oprit de a-și produce tot ceea ce consideră că este necesar pentru a contribui la pace, pentru a da ripostă celor care vor să stăpînească lumea. *(Aplauze puternice, prelungite; se scandează îndelung: „Ceaușescu — pace!")*.

România socialistă, poporul nostru nu doresc o asemenea cale ! Dar, dacă puterile nucleare nu vor înțelege donea cale ! Dar, dacă puterile nucleare nu vor înțelege, ele înseși deschid calea distrugerii întregii lumi. Trebuie să facem totul pentru a determina puterile nucleare să renunțe la politica lor, care duce la distrugerea lumii, nu la apărarea păcii. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Să facem totul pentru a opri proliferarea armelor nucleare, pentru trecerea treptată la distrugerea tuturor armelor nucleare, pentru o lume fără rachete nucleare, fără armamente !

Ne adresăm conducătorilor țărilor europene în care urmează să se amplaseze noile rachete — de a nu admite ca teritoriul statelor lor să devină baze de rachete nucleare cu rază medie de acțiune !

Ne adresăm popoarelor Europei, Statelor Unite ale Americii și Canadei pentru a-și uni forțele și a acționa cu și mai multă fermitate și hotărîre pentru oprirea politicii spre catastrofă nucleară, pentru salvarea Europei și a întregii lumi de la distrugerea atomonucleară ! În numele vieții, ne adresăm tuturor popoarelor de a face totul pentru dezarmare și pace !

Stă în puterea popoarelor să oprească politica spre război și catastrofă nucleară, să asigure o nouă politică democratică internațională, de egalitate și respect al independenței și suveranității, de neamestec în treburile interne, de colaborare, de dezarmare și de pace. Să facem totul pentru o lume fără arme, fără războaie, o lume mai

dreaptă și mai bună, în care fiecare națiune să-și poată concentra forțele în direcția dezvoltării economice și sociale, în direcția progresului întregii lumi. *(Aplauze puternice, prelungite)*.

Poporul român se angajează solemn să nu precupețească nici un efort pentru apărarea dreptului său suprem, a dreptului suprem al tuturor popoarelor la existență, la libertate și independență, la pace, la viață ! Avem ferma convingere că putem obține victoria în această luptă dreaptă. Și vom duce lupta cu toată hotărîrea !

(Aplauze puternice, îndelungate ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — pace !", „Dezarmare — pace !". Toți cei prezenți în sală se ridică în picioare și aclamă puternic, minute în șir, pentru președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru politica sa fermă de pace, de dezarmare, de apărare a dreptului fundamental al popoarelor la viață, la pace, la existență liberă și demnă !).

TOAST LA DINEUL OFICIAL OFERIT DE TOVARĂŞUL NICOLAE CEAUŞESCU, PREŞEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA, ÎN ONOAREA PREŞEDINTELUI COMITETULUI MILITAR DE SALVARE NAŢIONALĂ, ŞEF AL STATULUI REPUBLICA ISLAMICĂ MAURITANIA, LOCOTENENT-COLONEL MOHAMED KHOUNA OULD HAIDALLA

Cu prilejul vizitei oficiale de prietenie în Republica Socialistă România

— 17 noiembrie 1983 —

Domnule preşedinte,

Îmi este deosebit de plăcut ca, în numele Consiliului de Stat şi al guvernului, precum şi al meu personal, să vă adresez un salut călduros şi urarea prietenească de bun venit pe pămîntul României socialiste.

Vizita pe care o faceţi reprezintă o ilustrare a bunelor relaţii, de prietenie şi colaborare, care s-au statornicit între România şi Mauritania, a dorinţei comune de a acţiona pentru întărirea lor în continuare. Constatăm cu satisfacţie că ţările noastre dezvoltă o cooperare rodnică pe tărîm economic — îndeosebi în domeniul pescuitului —, că există bune perspective pentru extinderea în continuare a conlucrării în această direcţie, pentru amplificarea schimburilor tehnico-ştiinţifice, culturale, precum şi în alte domenii de interes comun. Îmi exprim convingerea că, în cadrul convorbirilor pe care le-am început astăzi,

vom identifica noi căi şi mijloace, atît pentru lărgirea relaţiilor bilaterale, cît şi a conlucrării pe plan internaţional.

În cursul vizitei veţi avea prilejul să cunoaşteţi nemijlocit unele din preocupările şi realizările oamenilor muncii din România, care, acţionînd în strînsă unitate, înfăptuiesc neabătut hotărîrile stabilite de Congresul al XII-lea al Partidului Comunist Român şi de Conferinţa Naţională privind dezvoltarea economico-socială a patriei şi ridicarea, pe această bază, a nivelului de trai şi de civilizaţie al întregului popor. Cunoaştem şi apreciem eforturile pe care ţara dumneavoastră le depune pe calea asigurării progresului său economic şi social, a dezvoltării independente şi, ca prieteni, urăm poporului mauritanian prieten noi şi tot mai mari succese pe acest drum !

Domnule preşedinte,

După cum este cunoscut, în viaţa internaţională s-a ajuns la o încordare deosebit de gravă. Cursa înarmărilor, şi în primul rînd a înarmărilor nucleare — care a atins proporţii fără precedent —, a dus la creşterea puternică a pericolului de război, a sporit nemăsurat primejdia unei catastrofe nucleare, cu consecinţe imprevizibile pentru întreaga civilizaţie umană. Niciodată în istoria sa îndelungată, omenirea nu s-a aflat într-o situaţie atît de gravă ca acum. Pacea, libertatea şi independenţa popoarelor, înseşi existenţa şi viaţa pe planeta noastră sînt tot mai puternic ameninţate.

Pornind de la aceste realităţi, noi considerăm că problema fundamentală a epocii noastre este oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, şi în primul rînd la dezarmarea nucleară, asigurarea păcii în lume. Trebuie să se ţină seama de voinţa opiniei publice, a popoarelor, care nu doresc şi nu vor noi arme nucleare şi care, în mari manifestaţii şi acţiuni de masă, se pronunţă cu toată hotărîrea pentru pace, pentru dezarmare.

România va acționa neabătut în această direcție, va face tot ce depinde de ea și va conlucra strîns cu toate națiunile lumii, cu forțele înaintate de pretutindeni, pentru oprirea amplasării noilor rachete, pentru dezarmare, pentru apărarea dreptului suprem al poporului român și al tuturor popoarelor lumii la existență, la libertate și independență, la viață, la pace !

În spiritul întregii sale politici de pace și colaborare, România se pronunță și militează consecvent pentru înlăturarea forței și a amenințării cu forța din relațiile internaționale, pentru rezolvarea problemelor litigioase dintre state numai și numai pe cale pașnică, prin tratative. Considerăm că se recurge cu prea multă ușurință la forță, la calea militară, în loc să se depună toate eforturile pentru a se găsi căile soluționării, prin negocieri, a problemelor. Viața a demonstrat că tratativele, oricît de grele și îndelungate ar fi ele, sînt infinit mai bune decît orice război — fie el oricît de redus —, care nu poate decît să aducă popoarelor mari pierderi și suferințe, să sporească și mai mult încordarea internațională.

Poporul român își manifestă întreaga solidaritate și sprijină activ lupta popoarelor împotriva colonialismului și imperialismului, pentru apărarea dreptului lor la dezvoltare liberă, independentă. Acordăm întregul nostru sprijin luptei poporului namibian, sub conducerea S.W.A.P.O., pentru dobîndirea independenței depline, pentru dreptul de a fi stăpîn pe destinele sale, de a-și făuri viitorul așa cum și-l dorește, fără nici un amestec din afară. Condamnăm cu hotărîre politica rasistă, de apartheid din Africa de Sud, actele agresive ale acesteia împotriva statelor independente vecine.

Considerăm, de asemenea, că este de mare actualitate întărirea rolului Organizației Unității Africane în soluționarea diferendelor dintre țările acestui continent pe calea tratativelor, în întărirea colaborării și solidarității dintre aceste țări, în vederea asigurării progresului lor economico-social, consolidării independenței lor economice și politice. Avînd în vedere situația gravă a țărilor în curs de dezvoltare, considerăm că este necesar ca ele să-și întărească solidaritatea și colaborarea, să acționeze mai unite pentru stabilirea unei strategii comune în tratativele cu țările dezvoltate, în vederea soluționării problemelor subdezvoltării, ale reducerii dobînzilor și datoriilor, pentru realizarea noii ordini economice mondiale.

Soluționarea problemelor complexe ale lumii contemporane impune participarea egală la viața internațională a tuturor statelor, fără deosebire de mărime sau de orînduire socială. Dăm o înaltă apreciere rolului important pe care trebuie să-l aibă țările mici și mijlocii, țările în curs de dezvoltare, țările nealiniate, care constituie majoritatea statelor lumii și sînt nemijlocit interesate într-o politică nouă, democratică, de respect al independenței și suveranității naționale, de pace și înțelegere.

Ne pronunțăm, de asemenea, pentru creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în soluționarea democratică a problemelor, în asigurarea păcii, progresului și libertății popoarelor.

Deși problemele vieții mondiale sînt deosebit de grave și complexe, avem ferma convingere că, acționînd în deplină unitate, popoarele, forțele înaintate de pretutindeni pot opri cursul evenimentelor spre încordare și război, pot asigura afirmarea politicii de pace, de independență, destindere și colaborare internațională.

Doresc să subliniez, încă o dată, colaborarea activă a țărilor noastre atît pe plan bilateral, cît și pe arena internațională și să-mi exprim convingerea că vizita pe care o faceți în țara noastră va contribui la dezvoltarea și mai puternică a acestei colaborări, în interesul deplin al celor două țări și popoare, al cauzei destinderii și păcii în lume.

Cu această convingere, vă invit să toastăm :

— pentru prietenia și colaborarea dintre Republica Socialistă România și Republica Islamică Mauritania, dintre cele două popoare ale noastre ;

— în sănătatea președintelui Mohamed Khouna Ould Haidalla ;

— pentru pace și colaborare în întreaga lume ;

— în sănătatea dumneavoastră a tuturor ! *(Vii aplauze).*

MESAJ ADRESAT CELUI DE-AL XII-LEA CONGRES AL PARTIDULUI DEMOCRAT DIN GUINEEA

— 19 noiembrie 1983 —

Tovarășului AHMED SEKOU TOURE, secretar general al Partidului Democrat din Guineea

Dragi tovarăși,

În numele Partidului Comunist Român și al meu personal, vă adresez dumneavoastră, stimate tovarășe secretar general, Comitetului Central al Partidului Democrat din Guineea, participanților la congres și tuturor militanților partidului un călduros salut de prietenie, împreună cu cele mai bune urări de succes lucrărilor forumului național al partidului dumneavoastră.

Invitația adresată Partidului Comunist Român de a trimite o delegație la cel de-al XII-lea Congres al Partidului Democrat din Guineea reprezintă o nouă mărturie a bunelor raporturi de prietenie și solidaritate care s-au statornicit între partidele și popoarele noastre. Aceste raporturi au fost consolidate și au căpătat noi impulsuri în urma întîlnirilor și convorbirilor pe care le-am avut cu dumneavoastră, tovarășe Ahmed Sekou Toure, atît pe

pămîntul Guineei prietene, cît și în România. Înțelegerile și acordurile la care am ajuns cu aceste ocazii asigură o bază trainică pentru evoluția mereu ascendentă, în spiritul prieteniei, colaborării și respectului reciproc, a relațiilor politice, economice și social-culturale dintre popoarele, partidele și țările noastre. Aceasta corespunde intereselor fundamentale ale României și Guineei, cauzei întăririi solidarității tuturor forțelor și națiunilor care luptă împotriva imperialismului și colonialismului, pentru independență, pentru pace.

Noi, în România, urmărim cu profundă simpatie ampla activitate desfășurată de Partidul Democrat din Guineea, în frunte cu secretarul său general, pentru conducerea și mobilizarea poporului în făurirea societății noi, socialiste, pentru crearea unei economii puternice, de sine stătătoare, realizarea de transformări înnoitoare în toate domeniile vieții social-politice. Avem deplina convingere că hotărîrile pe care le va adopta acest congres vor dinamiza eforturile partidului și poporului pe calea dezvoltării și progresului, vor marca o nouă etapă în consolidarea independenței țării, în emanciparea și înflorirea națiunii, în întărirea rolului Partidului Democrat din Guineea în viața societății guineeze. Considerăm realizările dumneavoastră ca o vie expresie a uriașului potențial și a energiei creatoare ale unui popor care, luîndu-și soarta în propriile mîini, a pășit cu fermitate spre edificarea vieții libere și prospere în patria sa.

Sub conducerea Partidului Comunist Român, în urmă cu 39 de ani, s-a desfășurat revoluția de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, care a deschis calea revoluției socialiste și a trecerii la construcția socialismului în România. Realizările de însemnătate istorică obținute în acești ani sînt rodul participării conștiente, entuziaste a tuturor oamenilor muncii din țara noastră la înfăptuirea mobilizatoarelor programe adoptate de partid

pentru propășirea patriei. Ca urmare, România a parcurs, într-o perioadă relativ scurtă, mai multe etape istorice și se află în plin proces de construire a societății socialiste multilateral dezvoltate, în conformitate cu obiectivele stabilite de Congresul al XII-lea și de Conferința Națională a P.C.R. Aceste rezultate își au izvorul în justețea politicii promovate de Partidul Comunist Român, în capacitatea sa de a mobiliza, de a organiza și conduce clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, întregul popor în opera măreață de transformare revoluționară a societății.

Activitatea și pozițiile adoptate pe plan internațional de România socialistă, de Partidul Comunist Român izvorăsc din puternicele aspirații ale poporului nostru de a-și făuri în pace și securitate viitorul său socialist și din sentimentele de stimă și prețuire pe care le nutrește față de celelalte popoare ale lumii. Desfășurăm o amplă politică de dezvoltare a colaborării cu toate țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare și nealiniate, cu alte state ale lumii — indiferent de orînduirea lor social-politică —, precum și de sporire a prezenței noastre la schimbul mondial de valori materiale și spirituale. Partidul și statul nostru așază ferm la baza relațiilor externe principiile egalității depline în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, dreptul fiecărui popor de a-și făuri destinele în conformitate cu aspirațiile proprii.

Pe arena internațională, România participă activ la soluționarea marilor probleme care preocupă omenirea, conștientă fiind că aceasta corespunde pe deplin intereselor vitale ale poporului român, cauzei instaurării unei politici noi în lume și a unor raporturi democratice între state, fundamentate pe egalitate, echitate și respect reciproc. Apreciem că problema esențială a epocii noastre o reprezintă oprirea cursei înarmărilor și trecerea la măsuri concrete de dezarmare, în primul rînd de dezarmare

nucleară, în Europa și în întreaga lume. Partidul nostru consideră că mai este încă timp și trebuie să se facă totul pentru oprirea amplasării noilor rachete în Europa, pentru retragerea și distrugerea celor existente, pentru făurirea unui continent al păcii, fără arme.

Așa cum demonstrează cu tot mai multă putere realitățile contemporane, singura alternativă pentru asigurarea păcii și colaborării internaționale o constituie reglementarea politică, prin tratative, a tuturor conflictelor și disputelor între state, a tuturor problemelor complexe ale vieții internaționale actuale. Sîntem convinși, de asemenea, că numai prin crearea condițiilor propice creșterii economice accelerate în țările în curs de dezvoltare și instaurării unei noi ordini economice internaționale se vor putea asigura stabilitatea și progresul, crearea unei lumi a colaborării pașnice.

În spiritul solidarității noastre constante cu lupta pentru eliberare națională și socială, am acordat și dăm în continuare sprijin activ luptei popoarelor africane împotriva colonialismului și neocolonialismului, sîntem alături de poporul Namibiei, condus de S.W.A.P.O., în realizarea aspirațiilor sale de independență națională și militām susținut pentru lichidarea politicii de apartheid și discriminare rasială în Africa de Sud. Prețuim acțiunile Organizației Unității Africane pentru întărirea independenței politice și economice a țărilor continentului, pentru afirmarea solidarității și unității statelor membre în promovarea idealurilor comune.

După opinia noastră, stă în puterea popoarelor de pretutindeni ca, acționînd unite, să zădărnicească politica imperialistă de împărțire a lumii în sfere de influență, de înarmare și asuprire a altor popoare, pentru a se deschide omenirii perspectiva unei dezvoltări durabile pe calea progresului și a colaborării, pentru făurirea unei lumi mai drepte, mai bune.

Doresc deplin succes lucrărilor celui de-al XII-lea Congres al Partidului Democrat din Guineea în înfăptuirea hotărîrilor pe care le veți adopta și urez partidului, guvernului și poporului guineez prieten noi realizări de seamă în construcția socialistă a patriei, în realizarea aspirațiilor lor de libertate și progres, de colaborare, înțelegere și pace în lume.

NICOLAE CEAUȘESCU

Secretar general
al Partidului Comunist Român

EXPUNERE LA ADUNAREA FESTIVĂ CONSACRATĂ SĂRBĂTORIRII A 65 DE ANI DE LA FĂURIREA STATULUI NAȚIONAL UNITAR ROMÂN

— *1 decembrie 1983* —

Stimați tovarăși,

Cu prilejul celei de-a 65-a aniversări a marii sărbători naționale a poporului nostru — unirea Transilvaniei cu România și făurirea statului național unitar român —, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat și al guvernului, precum și al meu personal, adresez participanților la adunarea solemnă, întregului nostru popor un fierbinte salut revoluționar și cele mai bune urări. *(Aplauze puternice, îndelungate ; asistența, în picioare, scandează îndelung : „Ceaușescu—P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!").*

Crearea statului național unitar cu șase decenii și jumătate în urmă a constituit o strălucită victorie istorică a luptei eroice, îndelungate a maselor populare pentru făurirea națiunii române, a marcat împlinirea visului secular al tuturor românilor de a trăi uniți în granițele aceleiași țări, într-un stat unic, liber și independent. *(Aplauze puternice).*

Sărbătorind măreţul eveniment, ne îndreptăm gîndurile cu profundă recunoștință spre marii noștri înaintași, spre toți acei care, cu nestinsă dragoste de țară și popor, au luptat și s-au jertfit pentru mărețele idealuri ale Unirii, pentru unitatea, libertatea și demnitatea patriei noastre scumpe. *(Aplauze puternice).* În aceste clipe solemne, aducem un vibrant omagiu patrioților, revoluționarilor, tuturor forțelor progresiste care au luptat cu înflăcărare pentru idealurile unității naționale, întregului popor român, din voința și prin acțiunea căruia s-a realizat năzuința dintotdeauna a românilor. *(Vii aplauze).*

În acest moment înălțător nu putem să nu evocăm, chiar și numai sumar, glorioasa istorie a poporului nostru, epopeea permanenței sale pe milenara vatră strămoșească, eroicele lupte purtate de-a lungul secolelor împotriva asupritorilor străini, pentru păstrarea ființei proprii și formarea națiunii române, pentru libertate și dreptate socială și națională.

Unirea este rezultatul firesc, legic al îndelungatei dezvoltări istorice a poporului român, al luptei sale pentru dreptul de a fi liber și stăpîn în propria-i țară. Din cele mai vechi timpuri, idealurile unirii, libertății și independenței au însuflețit permanent poporul român, constituind făclia care a luminat, generație după generație, drumul spre dreptate, spre progres, spre o viață mai bună, liberă și demnă. Milenara noastră istorie este jalonată de nenumărate bătălii, de jertfe și sacrificii fără seamăn pentru păstrarea ființei naționale, pentru apărarea drepturilor fundamentale ale poporului. *(Aplauze puternice).* Carpații semeți, cu falnicii săi codri seculari, cu rîurile sale milenare, au constituit leagănul de formare și dezvoltare a poporului nostru din cele mai îndepărtate timpuri. Carpații nu i-au despărțit, ci i-au unit întotdeauna pe locuitorii din cîmpiile de la răsărit și apus, de la miazăzi și miazănoapte. În Carpați s-au format caracterul

poporului român, dîrzenia, vitejia, bunătatea și omenia, mîndria și neînfricarea în luptă. *(Aplauze îndelungate)*.

După vremurile de adîncă restriște, cînd s-au perindat pe aceste meleaguri popoarele migratoare, românii, preocupați de refacerea unității de neam, au întemeiat primele formațiuni statale noi, dezvoltate și consolidate apoi pentru a ține piept agresiunilor, încercărilor de cotropire din afară. Statele române feudale, conduse de mari domnitori și căpitani de oști, ca Mircea cel Bătrîn, Ștefan cel Mare, Ioan Vodă cel Cumplit, Vlad Țepeș și atîția alții, s-au împotrivit cu eroism năvălirilor străine, în special Imperiului otoman, înscriind pagini de glorie nepieritoare în letopisețul libertății și neatîrnării patriei. *(Aplauze puternice)*.

Idealul poporului român și-a găsit o înaltă expresie în unirea Țării Românești, Transilvaniei și Moldovei în anul 1600 de către marele voievod Mihai Viteazul. Așa cum arăta Nicolae Bălcescu : *„Mihai realizase acum visarea iubită a voievozilor cei mari ai românilor. Acum românul s-a înfrățit cu românul și cu toți au una și aceeași patrie, una și aceeași cîrmuire națională, astfel precum au fost din vremile uitate ale vechimii"*. *(Aplauze prelungite)*.

Împrejurările istorice — mai cu seamă intervenția imperiilor străine — au dus la desființarea statului unitar centralizat realizat de Mihai Viteazul. Dar ideea unirii țărilor românești, idealurile făuririi unui stat unitar puternic pe pămîntul vechii Dacii au rămas mereu vii în conștiința poporului, dinamizînd voința sa de luptă, reprezentînd forța motrice a luptei pentru dreptate socială și națională, pentru progres și civilizație. *(Aplauze puternice)*.

Cauza unității s-a împletit strîns cu acțiunile revoluționare, cu întreaga luptă socială a maselor populare. Revoluția din Transilvania de la 1784, condusă de Horea, Cloșca și Crișan, și revoluția din 1821 din Țara Românească, condusă de Tudor Vladimirescu, au pus puternic în evidență atît marile resurse revoluționare ale maselor populare, cît și năzuința imperioasă spre unitate a celor trei principate românești. Asemenea eroilor legendari, în întreaga sa istorie milenară, poporul român a găsit mereu în sine puterea de a renaște, chiar și după cele mai grele înfrîngeri, ridicîndu-se la luptă cu și mai multă forță. Victoriile obținute i-au sporit, de asemenea, elanul și neînfricarea, îndemnîndu-l să continue neabătut eforturile și bătăliile pentru împlinirea năzuințelor sale vitale. *(Vii aplauze)*. Exprimînd parcă simbolic această realitate, Karl Marx, scriind despre răscoala lui Horea, spunea că acesta a devenit *„simbolul renașterii Daciei"*. *(Aplauze puternice)*.

Un moment de importanță deosebită în creșterea conștiinței de sine a poporului român, al luptei pentru libertate socială și națională, în care a fost puternic afirmată voința de unitate și independență a românilor din toate cele trei principate românești, l-a constituit revoluția burghezo-democratică de la 1848. În centrul ei s-au aflat, în toate principatele române, ca obiective fundamentale, înlăturarea rînduielilor vechi feudale, scuturarea oricărei dominații și asupriri străine, dezvoltarea economico-socială a poporului pe drumul progresului, făurirea unei Românii moderne, unite și libere. *(Aplauze prelungite)*.

Marile idealuri ale revoluției de la 1848, pentru care au luptat masele largi ale poporului român, aveau să rodească la 24 Ianuarie 1859, cînd, prin *„actul energic al întregii națiuni române"*, cum spunea Mihail Kogălniceanu, s-a făurit unirea Moldovei cu Muntenia, creîndu-se statul național român modern. *(Aplauze îndelungate)*. Prin acțiunea lor energică, masele populare au dejucat, deopotrivă, manevrele unor cercuri reacționare interne, ca și intențiile unor puteri europene, care-și vedeau stînjenite, prin crearea unui stat național român, planurile expansioniste în această parte a continentului. Unirea princi-

patelor a avut o uriașă însemnătate pentru evoluția social-politică a poporului nostru, ea a deschis noi perspective dezvoltării forțelor de producție, angajării României pe drumul civilizației moderne, constituind un moment epocal în procesul plămădirii statului național unitar român. *(Aplauze puternice).*

O etapă nouă, calitativ superioară în dezvoltarea societății românești, a marcat dobîndirea independenței de stat în 1877, prin lupta armată eroică a poporului împotriva Imperiului otoman. Cucerirea independenței a inaugurat o eră nouă în existența României, în afirmarea națiunii române pe calea progresului și civilizației materiale și spirituale, în participarea sa la viața comunității internaționale a popoarelor libere. *(Puternice aplauze).* Deosebit de semnificativ pentru conștiința unității poporului este participarea la războiul de independență, în rîndurile forțelor armate, a românilor veniți din Transilvania. În această perioadă, situația populației românești din Transilvania cunoștea o deosebită înrăutățire. Crearea dualismului austro-ungar în cadrul Imperiului habsburgic și includerea Transilvaniei în Ungaria prin lichidarea statutului de principat autonom de care se bucurase timp de sute de ani au avut consecințe grave pentru români. În loc să se îndeplinească promisiunile făcute în cursul revoluției burghezo-democratice, de acordare a unor drepturi mai largi românilor, în Transilvania se desfășoară un proces de asimilare forțată, urmărind — evident, fără nici o șansă de izbîndă — schimbarea realităților istorice, deznaționalizarea românilor și modificarea structurii și caracterului populației. Se poate spune că, prin această politică de restrîngere și chiar lichidarea completă a drepturilor românilor — fapt criticat și de cercuri și personalități progresiste maghiare —, perioada respectivă s-a înscris ca cea mai neagră din istoria poporului român din Transilvania.

Existența statului național român și cucerirea inde-

pendenței au exercitat o puternică atracție asupra românilor care se aflau sub dominația Imperiului austro-ungar. Aceasta a dus la intensificarea luptei împotriva dominației străine, pentru făurirea statului național unitar român. În cadrul unor mari acțiuni de masă, în adunări populare și în presă se făcea tot mai puternic auzită chemarea la unirea Transilvaniei cu patria mamă. La Conferința românilor ținută la Sibiu în mai 1881 s-a creat Partidul Național Român, prin unificarea celor două partide românești din Banat și Transilvania, și s-a adoptat un program de luptă împotriva dominației Imperiului austro-ungar.

Acțiunea memorandiștilor, eșuată, ca și alte încercări ale unor oameni politici de a trata drepturile naționale ale poporului român la curtea de la Viena sau în Dieta de la Budapesta, nesocotirea protestelor largi ale opiniei publice au dus la pierderea iluziilor că românii își pot împlini idealurile lor vitale prin bunăvoința asupritorilor. A reieșit încă o dată clar că singura cale ce rămînea pentru poporul român din Transilvania asuprită de a-și dobîndi drepturile legitime era calea luptei. Masele largi populare au respins alternativa cerșirii sau așteptării pasive a libertății și neatîrnării și au pășit ferm pe drumul luptei pentru eliberarea de sub dominația Imperiului austro-ungar și pentru unirea cu țara. *(Vii și prelungite aplauze).*

Războiul imperialist din anii 1914—1918 a determinat profunde schimbări în situația internațională, în raportul de forțe mondial. În această perioadă a avut loc victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, care a dus la răsturnarea Imperiului țarist, închisoarea popoarelor, cum îl denumea Lenin, una din forțele cele mai reacționare ale timpului. Revoluția din Octombrie a constituit un eveniment de însemnătate epocală, deschizînd drumul eliberării popoarelor de sub dominația străină, lichidării exploatării și asupririi, edificării noii orînduiri sociale — socialismul. *(Aplauze puternice, prelungite).* Înfrîngerea Puterilor

Centrale, în coaliția cărora se găsea Austro-Ungaria, și ridicarea la luptă a popoarelor asuprite au determinat dezmembrarea Imperiului habsburgic și crearea pe ruinele sale a unor state naționale independente, printre care Cehoslovacia și Serbia.

Analizînd politica imperialistă a puterilor coloniale din Europa, Lenin sublinia că *„în special politica dusă și de Austria și de Rusia, atît în timp de pace, cît și în timp de război, e o politică de înrobire a națiunilor, și nu de eliberare a lor“* și, definind epoca imperialismului, menționează că *„această epocă nu exclude cituși de puțin războaiele naționale, de pildă cele purtate de state mici (să zicem anexate sau asuprite din punct de vedere național) împotriva puterilor imperialiste, după cum nu exclude nici mișcările naționale pe scară largă în Răsăritul Europei“*. Comentînd lucrarea lui Iunius, Lenin apreciază că acesta judecă foarte bine relevînd *„lipsa de viabilitate a Austriei“* și afirmînd că *„monarhia habsburgică nu este organizația politică a unui stat burghez, ci doar o uniune șubredă a cîtorva clici de paraziți sociali“*, și că *„lichidarea Austro-Ungariei nu reprezintă istoricește decît o continuare a destrămării Turciei, fiind, ca și aceasta, o necesitate a procesului istoric de dezvoltare“*.

Desfășurarea evenimentelor, istoria au confirmat pe deplin analiza politică făcută epocii primului război mondial de Lenin, ca și de alți gînditori și oameni politici, ducînd la prăbușirea imperiilor absolutiste asupritoare, inclusiv la lichidarea Austro-Ungariei. *(Aplauze puternice, îndelungate).* Aceste împrejurări au creat noi premise și pentru eliberarea românilor din Transilvania, pentru realizarea unității noastre naționale. Dornică să-și realizeze năzuințele de veacuri, România s-a alăturat puterilor Antantei, care recunoscuseră drepturile istorice ale poporului român asupra teritoriilor cotropite de Austro-Ungaria. În acest război, România a dat un greu tribut de sînge în

lupta împotriva cotropitorilor germani, pentru apărarea gliei strămoșești.

Desfășurarea evenimentelor, viața, istoria însăși demonstrează cu putere caracterul revoluționar, profund progresist al lichidării imperiilor absolutiste în primul război mondial, ca și necesitatea legică a formării, pe ruinele lor, a statelor naționale ale popoarelor asuprite în trecut.

Lupta poporului român pentru făurirea statului național unitar a avut un caracter larg popular, antrenînd clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, celelalte forțe sociale și politice. Marile manifestații și demonstrații organizate în tot cursul anului 1918, participarea de masă la acțiunile inițiate de societățile românești din Transilvania exprimau elocvent aspirațiile de libertate ale acelei părți a poporului român care se afla sub dominația austro-ungară. În același timp, mari personalități ale vieții culturale și sociale din Transilvania au militat cu ardoare în cadrul unor manifestări organizate în străinătate, în publicațiile vremii pentru afirmarea dreptului istoric al poporului român la libertate, la unirea într-un singur stat suveran și independent.

Către sfîrșitul anului 1918, lupta pentru formarea statului național unitar a intrat într-o etapă finală. La 18 octombrie 1918, în Transilvania s-a constituit Consiliul Național Român Central, *„ca unicul for care reprezenta voința poporului român“*, format din șase reprezentanți ai Partidului Social Democrat și șase reprezentanți ai Partidului Național Român. Pe întreg teritoriul Transilvaniei s-au format consilii naționale regionale, locale și gărzi naționale, ca organe ale mișcării populare democratice pentru unire, care, practic, au luat în mîinile lor conducerea generală, și-au asumat rolul de forțe conducătoare ale vieții economico-sociale. În același timp, din inițiativa Consiliului Național Român Central, a fost organizată o mare adunare

populară, la care românii și-au exprimat hotărît în fața lumii întregi voința lor de unire.

La 1 Decembrie 1918, la Alba Iulia, pe Cîmpul lui Horea, peste 100 000 de muncitori, țărani, intelectuali, meseriași au adoptat istorica Declarație prin care a fost proclamată solemn *„Unirea Transilvaniei și Banatului cu România, pentru toate veacurile"*. *(Aplauze și urale puternice; asistența, în picioare, scandează îndelung: „Ceaușescu—România!", „Ceaușescu și poporul!")*. Relevînd semnificația acestui eveniment epocal, ziarul „Dacia" a scris: *„Știam că va veni. Așteptam numai ceasul binecuvîntat cînd acest măreț act național să iasă la lumină, împins ca de puterea legilor eterne ce conduc răsăritul soarelui"*.

Desfășurarea evenimentelor istorice a demonstrat cu putere că Unirea de la 1 Decembrie 1918, care a dus la crearea statului național unitar român, a fost rezultatul nemijlocit al luptei hotărîte a celor mai largi mase populare, a întregului popor, un act în deplină concordanță cu drepturile inalienabile ale românilor, cu realitatea obiectivă, cu cerințele legice ale dezvoltării istorice sociale.

Conferința de pace încheiată în 1920, la doi ani după realizarea de fapt a unirii Transilvaniei cu România, n-a făcut decît să consfințească o realitate concretă, obiectivă. Unirea nu este rezultatul tratativelor de pace, al Tratatului de la Trianon, ea fusese hotărîtă și realizată prin lupta maselor populare din Transilvania și România încă din 1918. *(Vii și puternice aplauze)*. Tratatul de pace de la Trianon nu putea să nu recunoască această realitate, impusă prin lupta întregii națiuni române. Nimeni nu mai putea schimba judecata istoriei, voința dîrză a unui întreg popor, hotărît, după secole de dezbinare impusă, să trăiască unit, în independență și pace, colaborînd prietenește cu toți vecinii săi, cu toate popoarele lumii. *(Aplauze puternice)*.

Unirea a creat în rîndurile întregului popor român un

profund sentiment de demnitate și firească mîndrie națională, determinînd un puternic entuziasm în cele mai largi mase populare.

Mărețul act al Unirii a fost salutat și s-a bucurat de larga aprobare a celorlalte naționalități din Transilvania și Banat, inclusiv a unor cercuri și forțe progresiste maghiare. În ianuarie 1919, oamenii muncii de naționalitate germană din Transilvania, întruniți la Mediaș, au hotărît în unanimitate recunoașterea unirii Transilvaniei cu România și au trimis poporului român *„salutul frățesc cu urările cordiale la îndeplinirea idealurilor sale naționale"*. Aceeași atitudine au adoptat și șvabii din Banat, care, întruniți în congresul de la Timișoara în august 1919, și-au exprimat dorința unirii cu România, considerînd că hotărîrea de la Alba Iulia este o chezășie pentru dezvoltarea lor etnică și culturală.

Este demn de subliniat faptul că, după desfășurarea revoluției proletare din Ungaria, conducătorul revoluției, Bela Kun, denunțînd poziția fostului guvern al țării, care, *„invocînd așa-zisul drept istoric, deducea din vechea subjugare dreptul de a continua oprimarea"*, declara oficial într-o telegramă trimisă guvernului român că guvernul revoluționar maghiar *„recunoaște fără nici o rezervă toate pretențiile teritorial-naționale"* ale României. Odată înfăptuită aspirația legitimă a românilor, Bela Kun aprecia că *„de acum înainte poate domni pacea între noi"*.

Conducători de state și guverne dintr-o serie de țări, ca, de pildă, Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Franța, Italia și altele, importante personalități ale vieții politice internaționale recunoșteau legitimitatea unirii românilor și-și declarau sprijinul față de statul național unitar român. Președintele S.U.A., Woodrow Wilson, adresîndu-se guvernului român, scria: *„Guvernul S.U.A. este martorul marilor suferințe și jertfe ale poporului român pentru cauza libertății, în fața dușmanilor și asupritorilor săi. Simpatizînd cu spiritul unității naționale și cu dorin-*

țele românilor din toate regiunile. Guvernul S.U.A. nu va pregeta să-și impună influența la timpul oportun pentru ca drepturile politice și teritoriale furate poporului român să fie realizate și asigurate împotriva oricărui atac din străinătate". La rîndul său, premierul englez, David Lloyd, declara : *„Înainte ca puterile să ajungă să examineze pacea austriacă, ele erau confruntate cu fapte săvîrșite și ireversibile. Ceea ce se prevăzuse cu multă vreme înainte — prăbușirea «Imperiului jefuitor» austro-ungar — se realizase în practică, dar într-un ritm neașteptat de rapid și într-un mod complet ireparabil"*. Într-un mesaj către șeful statului român, președintele Franței, Raymond Poincaré, manifestîndu-și simpatia și sprijinul față de revendicările poporului român, își exprimă încrederea că pacea *„va consacra victoria dreptului și realizarea unității naționale a poporului român !"*. Actul Unirii s-a bucurat de recunoașterea, într-o formă sau alta, a tuturor statelor cu care România întreținea relații diplomatice și a stîrnit un ecou profund favorabil în rîndul a numeroși exponenți ai opiniei publice mondiale, a constituit un îndemn la lupta popoarelor pentru scuturarea dominației străine, pentru formarea statelor naționale independente. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Evocînd evenimentele care au dus la realizarea Unirii, putem afirma, cu deplin temei, că făurirea statului nostru național unitar a fost opera întregului popor, a maselor populare din toate principatele locuite de români, constituind încununarea victorioasă a luptei seculare duse de de cele mai înaintate forțe, de cărturarii și marii gînditori ai neamului, de întregul nostru popor.

Odată cu intrarea pe scena istoriei a clasei muncitoare, cu formarea partidului ei politic, mișcarea muncitorească revoluționară, socialiștii români au jucat un rol activ în lupta pentru constituirea statului național unitar român.

Muncitorimea vedea în unire calea spre înfăptuirea unor rînduieli mai bune și mai drepte, a unei societăți noi, fără exploatați și exploatatori. Salutînd unirea, Comitetul executiv provizoriu al Partidului Socialist și Comisia generală provizorie a Sindicatelor din România subliniau în Declarația din februarie 1919 : *„România nouă de astăzi trebuie să devină România socialistă de mîine"*. *(Aplauze îndelungate, puternice).*

Făurirea statului național român unitar a creat condiții pentru un progres mai puternic al forțelor de producție, a dat noi perspective dezvoltării economico-sociale a țării, creșterii forței și avîntului mișcării muncitorești, revoluționare și progresiste.

Trebuie spus, de asemenea — fără a micșora cu nimic însemnătatea istorică a Unirii și rolul forțelor sociale, al oamenilor politici și de stat care au participat la realizarea statului național unitar român —, că deținerea puterii în stat de către burghezie și moșierime, cu limitele lor de clasă, a făcut ca o serie de năzuințe ale maselor populare să nu fie soluționate. Clasele stăpînitoare urmăreau să folosească noile împrejurări pentru a-și întări pozițiile politice și economice, accentuînd exploatarea clasei muncitoare, a celorlalți oameni ai muncii, continuînd să lege interesele României de marile puteri imperialiste. Aceasta a dus la ascuțirea contradicțiilor de clasă, la intensificarea luptei clasei muncitoare și a partidului ei pentru apărarea intereselor maselor populare, împotriva exploatării și asupririi, pentru cucerirea de noi drepturi și libertăți democratice.

Formarea Partidului Comunist Român a constituit un moment istoric de importanță deosebită în organizarea și desfășurarea mișcării revoluționare din țara noastră, pentru unirea muncitorimii, a tuturor forțelor înaintate în lupta împotriva politicii claselor exploatatoare, pentru apărarea intereselor vitale ale întregii națiuni. *(Aplauze puternice).* Preluînd și ducînd mai departe cele mai bune

tradiţii ale poporului, animat de fierbinte patriotism, partidul comunist s-a ridicat pentru aspiraţiile de bunăstare şi progres ale maselor, pentru dreptate şi egalitate între toţi oamenii muncii, fără deosebire de naţionalitate, pentru înlăturarea exploatării şi asupririi sociale şi naţionale. Partidul nostru s-a situat cu fermitate în apărarea independenţei naţionale, a integrităţii teritoriale şi suveranităţii patriei. *(Aplauze şi urale puternice ; asistenţa, în picioare, scandează îndelung : „Ceauşescu—P.C.R. !", „Ceauşescu şi poporul !").*

Partidul comunist a chemat poporul la lupta armată împotriva „Dictatului de la Viena", care smulgea Ardealul de nord din trupul ţării. Poziţia sa a determinat un puternic protest în rîndul clasei muncitoare, al organizaţiilor democratice, al unor personalităţi politice şi al maselor largi populare, inclusiv din rîndul naţionalităţilor conlocuitoare.

Sub conducerea partidului, s-a desfăşurat lupta dirză împotriva războiului antisovietic, pentru sabotarea maşinii de război hitleriste, pentru răsturnarea dictaturii militaro-fasciste şi întoarcerea armelor împotriva Germaniei naziste. Partidul a chemat armata şi întregul popor la lupta pentru eliberarea întregului teritoriu al ţării, alături de glorioasa Armată Roşie, pentru participarea cu toate forţele la războiul antihitlerist, pînă la victoria finală împotriva Germaniei fasciste. *(Aplauze puternice).*

Înfăptuind o largă unitate a forţelor patriotice naţionale, partidul a organizat şi condus cu succes revoluţia de eliberare naţională şi socială, care a deschis poporului român calea făuririi unei vieţi noi, a preluării destinului în propriile mîini, a lichidării exploatării şi asupririi, a realizării unei Românii socialiste, aşa cum au dorit-o în momentele constituirii statului naţional unitar revoluţionarii, masele muncitoare din România.

I-a revenit partidului comunist marea cinste, misiunea revoluţionară de a înfăptui aceste idealuri şi năzuinţe ale

maselor populare din perioada Unirii. În condiţiile socialismului, aspiraţiile de libertate, de dreptate socială şi naţională, de independenţă au putut fi înfăptuite, asigurind întregului popor o viaţă nouă şi demnă. *(Aplauze şi urale îndelungate ; se scandează cu putere : „Ceauşescu — P.C.R. !", „Ceauşescu şi poporul !").*

Stimaţi tovarăşi,

Sărbătorim astăzi împlinirea a 65 de ani de la făurirea statului naţional unitar român, în condiţiile unor mari şi profunde transformări revoluţionare ale societăţii româneşti, ale victoriei socialismului şi trecerii la făurirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate, care au schimbat din temelii înfăţişarea patriei, modul de viaţă al întregului nostru popor. România a parcurs într-o perioadă istorică scurtă mai multe etape : instaurarea puterii democrat-populare, cucerirea întregii puteri economice şi politice de către clasa muncitoare în alianţă cu ţărănimea muncitoare, lichidarea claselor exploatatoare, înfăptuirea sarcinilor revoluţiei socialiste, desfăşurarea cu succes a operei de edificare a orînduirii socialiste, consolidarea societăţii socialiste şi trecerea la construirea societăţii socialiste multilateral dezvoltate.

Succesele remarcabile pe care le-am obţinut în dezvoltarea forţelor de producţie, în construirea unei economii moderne, în creşterea avuţiei naţionale a patriei noastre, realizările dobîndite în dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului au transformat România, într-o perioadă istorică scurtă, într-un stat industrial-agrar cu o industrie modernă în continuă dezvoltare şi cu o agricultură socialistă în plin proces de dezvoltare şi modernizare, cu un nivel de civilizaţie materială şi spirituală tot mai ridicat. Pentru a da o imagine acestor mari schimbări, voi menţiona numai că producţia industrială a ţării este în prezent de peste 50 de ori mai mare, iar producţia agri-

colă de circa 3,5 ori mai mare decît în 1938. S-au dezvoltat puternic știința, învățămîntul, cultura, factori fundamentali ai civilizației socialiste. Comparînd creșterea venitului național, am putea afirma că România este astăzi de 15 ori mai bogată decît în trecut.

Partidul a subordonat întreaga politică de dezvoltare economico-socială a țării țelului suprem al ridicării necontenite a nivelului de viață al maselor largi de oameni ai muncii, satisfacerii în condiții tot mai bune a necesităților celor ce muncesc, asigurării mijloacelor necesare pentru ca întregul nostru popor să se bucure de roadele civilizației moderne, de cuceririle științei și culturii, ale cunoașterii umane.

Societatea noastră socialistă este o societate unită, formată din clase și categorii sociale legate prin aceleași interese și aspirații, care acționează în strînsă unitate pentru înfăptuirea Programului partidului, pentru ridicarea României pe culmi tot mai înalte de progres și civilizație. *(Aplauze puternice).* Întărirea continuă a unității și coeziunii întregului nostru popor, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, constituie o uriașă forță motrice în construcția socialismului și comunismului în România ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

S-a consolidat continuu statul nostru socialist, s-a perfecționat permanent activitatea sa, la baza întregii vieți sociale punîndu-se tot mai ferm principiile conducerii științifice a societății. A avut loc un amplu proces de adîncire continuă a democrației muncitorești, revoluționare în toate sferele activității economico-sociale, de lărgire a participării efective a oamenilor muncii, a întregului popor la conducerea societății. S-au asigurat înfăptuirea în viață a principiilor autoconducerii muncitorești și autogestiunii economico-financiare a întreprinderilor, îmbinarea armonioasă a autonomiei fiecărei unități cu conducerea unitară a întregii vieți economico-sociale.

O cucerire istorică a partidului și statului nostru o constituie rezolvarea justă, în spiritul principiilor socialismului științific, al marxism-leninismului, a problemei naționale. În condițiile în care, în dezvoltarea istorică, în decursul timpului, pe teritoriul țării noastre s-au așezat și populații de alte naționalități, viața a demonstrat că numai luptînd în deplină unitate oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, își pot realiza interesele și aspirațiile de bunăstare și fericire. Partidul și statul nostru au asigurat și asigură deplina egalitate în drepturi pentru toți cetățenii patriei, fără deosebire de naționalitate, crearea posibilităților egale de afirmare în viața politică, socială și culturală a tuturor fiilor țării. Aceasta constituie adevărata egalitate în drepturi, adevărata democrație muncitorească, revoluționară. *(Vii urale, aplauze puternice ; asistența, în picioare, scandează îndelung : „Ceaușescu și poporul !").*

Marile realizări obținute de poporul nostru în construcția economică și socială demonstrează cu putere justețea politicii partidului nostru, care, pornind de la condițiile specifice ale țării, de la cerințele și necesitățile obiective ale dezvoltării economico-sociale ale României, aplică într-un spirit profund creator principiile generale ale socialismului, materialismului dialectic și istoric, adevărurile universal valabile. Toate succesele obținute sînt rezultatul muncii eroice, pline de abnegație a clasei muncitoare, țărănimii și intelectualității, a tuturor celor ce muncesc din patria noastră, fără deosebire de naționalitate, a întregului popor. Ele ilustrează cu strălucire minunata forță creatoare a poporului român, care, dezvoltînd pe o treaptă superioară marile tradiții din trecut, liber și stăpîn deplin pe destinele sale, își făurește în mod conștient propria viață așa cum o dorește, viitorul liber, viitorul comunist al României. *(Aplauze și urale îndelungate ; asistența, în picioare, scandează puternic : „Ceaușescu—România, stima noastră și mîndria !").*

Stimați tovarăși,

Oamenii muncii din țara noastră se prezintă la a 65-a aniversare a făuririi statului național unitar român cu un rodnic bilanț în înfăptuirea prevederilor actualului cincinal, în realizarea în viață a hotărîrilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale. Așa cum am arătat și la recenta plenară a C.C. al P.C.R., în primii trei ani ai actualului cincinal, în pofida unor lipsuri și greutăți, a influenței crizei economice mondiale, economia românească a continuat să se dezvolte, înregistrînd progrese importante în toate domeniile de activitate.

Pe baza rezultatelor obținute pînă acum, se poate aprecia că prevederile planului unic de dezvoltare economico-socială pe acest an vor fi îndeplinite și depășite, realizîndu-se o creștere a producției industriale de circa 5%, precum și sporirea productivității muncii, reducerea cheltuielilor materiale și ridicarea calității produselor. În agricultură, în condițiile secetei din acest an, s-a obținut, pe ansamblu, o producție satisfăcătoare, deși nu pe măsura posibilităților pe care le avem. S-au dezvoltat, de asemenea, celelalte ramuri ale economiei naționale. Pe această bază, am putut trece la adoptarea măsurilor privind creșterea, în continuare, a nivelului de trai al tuturor oamenilor muncii, de ridicare a gradului general de civilizație al întregului popor. Putem spune că în toate sectoarele de activitate se înfăptuiesc neabătut obiectivele stabilite de Congresul al XII-lea și de Conferința Națională a partidului privind trecerea țării într-o etapă nouă de dezvoltare, realizarea unei noi calități a muncii și vieții întregului nostru popor.

Pentru toate aceste realizări, doresc să adresez, și cu acest măreț prilej, cele mai calde felicitări clasei noastre muncitoare, țărănimii, intelectualității și tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, întregii națiuni, împreună cu urarea de noi și tot mai mari succese în activitatea viitoare. *(Vii și îndelungate aplauze ; se scandează puternic : „Ceaușescu și poporul !")*.

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului Central a adoptat proiectul planului pe 1984, care prevede o creștere importantă a producției industriale, agricole și a tuturor celorlalte sectoare ale economiei naționale. Ritmurile stabilite sînt pe deplin realizabile, în concordanță deplină cu realitățile, cu baza materială și forța umană de care dispunem. Am acumulat puternice mijloace tehnico-materiale, avem un puternic potențial științific, s-a ridicat nivelul de calificare al oamenilor muncii. Esențial este acum să valorificăm cît mai bine aceste mari acumulări cantitative, pentru trecerea la o nouă calitate, pentru a obține o eficiență cît mai înaltă a întregii activități economice.

Am avut, de asemenea, în vedere ca planul pe 1984 și pe 1985 să asigure înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea în ce privește dezvoltarea armonioasă a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării — condiția esențială pentru asigurarea posibilităților egale de afirmare pentru toți oamenii muncii, pentru ridicarea gradului general de civilizație, pentru înfăptuirea programului de autoconducere și autoaprovizionare.

În 1984 trebuie să depunem eforturi pentru a asigura înfăptuirea neabătută a programului energetic și de materii prime. Deși au fost adoptate o serie de măsuri pentru reducerea consumului de energie și combustibili, consumul general din anul acesta este mai mare ca anul trecut. Este necesar să luăm toate măsurile pentru realizarea hotărîrilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale privind reducerea fermă a consumurilor, asigurarea independenței energetice a țării și creșterea mai puternică a bazei proprii de materii prime.

Planul pe anul viitor, programele adoptate pun un accent deosebit pe îmbunătățirea nivelului tehnic și ridi-

carea calității întregii producții, precum și pe creșterea productivității muncii, astfel ca, în aceste domenii esențiale, pînă în 1990 — și chiar mai devreme — să ne situăm la nivelul mondial și în unele privințe chiar să-l depășim.

Este necesar să acordăm mai multă atenție creșterii eficienței economice, lichidării hotărîte a pierderilor și creșterii rentabilității și beneficiilor în toate unitățile economico-sociale.

În agricultură, pe baza concluziilor trase din experiența acestui an, să asigurăm realizarea, în orice condiții climatice, a producției planificate. Să facem în așa fel ca anul 1984 să ducă la o îmbunătățire radicală a întregii activități din agricultură, la obținerea unor recolte cît mai înalte.

Realizarea unei noi calități, ridicarea nivelului tehnic, valorificarea superioară a materiilor prime și a materialelor, creșterea productivității muncii sînt nemijlocit legate de ridicarea la un nivel superior a întregii activități de cercetare științifică și tehnologică, de perfecționarea continuă a învățămîntului și lărgirea orizontului de pregătire profesională și tehnică a tuturor oamenilor muncii.

Trebuie să aplicăm cu mai multă fermitate noul mecanism economic, care va duce la o creștere mai puternică a cointeresării materiale, la legarea mai strînsă a retribuției oamenilor muncii de realizarea producției. Este necesar să crească spiritul de răspundere al tuturor colectivelor, al tuturor oamenilor muncii în buna gospodărire a mijloacelor încredințate, în calitatea lor de proprietari, producători și beneficiari. Trebuie să asigurăm, paralel cu dezvoltarea tot mai largă a participării maselor de oameni ai muncii la conducerea unităților de producție, a tuturor domeniilor vieții sociale, întărirea ordinii și disciplinei în muncă, a exigenței în administrarea fondurilor și mijloacelor societății.

Necesitățile dezvoltării economice impun să luăm toate măsurile pentru a realiza în cele mai bune condiții producția de export, la calitatea și nivelul tehnic cel mai ri-

dicat. Militäm pentru intensificarea colaborării în C.A.E.R., pentru creșterea rolului acestuia în satisfacerea cerințelor de dezvoltare ale țărilor membre, în progresul lor economico-social mai rapid. Vom extinde, totodată, cooperarea cu celelalte state, atît în domeniul producției materiale, cît și în domeniul științei și tehnologiei.

Trebuie să acționăm cu toată hotărîrea pentru înfăptuirea neabătută a măsurilor de creștere a retribuției și ridicare a nivelului de trai al tuturor categoriilor de oameni ai muncii, pentru înfăptuirea în bune condiții a programului de autoaprovizionare a populației.

Să dezvoltăm și mai puternic democrația muncitorească, revoluționară, avînd permanent în vedere că societatea socialistă și comunistă se construiește cu poporul și pentru popor, că tot ceea ce se realizează în patria noastră, liberă și demnă, trebuie să servească poporului, dezvoltării, bunăstării și fericirii sale. *(Aplauze puternice ; se scandează îndelung : „Ceaușescu și poporul !")*. Este necesar să acționăm în continuare pentru perfecționarea organizării activității de conducere economico-socială, în concordanță cu cerințele actualei etape de dezvoltare a țării.

În interesul propășirii țării și bunăstării poporului, să manifestăm cea mai fermă intransigență împotriva celor care încalcă legile țării, să luăm măsuri hotărîte pentru apărarea proprietății socialiste, a proprietății întregului popor, cît și a proprietății cooperatiste — condiția principală a dezvoltării continue a forțelor de producție și ridicării bunăstării —, pentru apărarea avutului și liniștii întregului nostru popor. Vom acorda și în viitor toată atenția perfecționării activității organelor de stat, ale justiției și procuraturii, apărării ferme a legalității socialiste, astfel ca nimeni să nu fie pedepsit pe nedrept, dar, totodată, nimeni să nu scape judecății drepte atunci cînd, prin acte antisociale, dăunează intereselor generale ale poporului și

patriei, cauzei socialismului și independenței țării. *(Aplauze puternice).*

În actualele condiții internaționale deosebit de grele se impune să luăm măsurile necesare în vederea întăririi capacității de apărare a țării, să ridicăm nivelul de pregătire politică și de luptă al forțelor armate, pentru a-și putea îndeplini oricînd datoria sfîntă față de cauza libertății poporului, față de cauza socialismului, a independenței și suveranității României. *(Aplauze puternice ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Îndeplinirea în bune condiții a marilor obiective care ne stau în față cere perfecționarea continuă a activității tuturor organelor și organizațiilor de partid, creșterea rolului conducător al partidului în toate domeniile vieții economico-sociale. În același timp, să desfășurăm o tot mai intensă și largă activitate politico-ideologică și cultural-educativă, folosind toate mijloacele de care dispunem, pentru formarea omului nou, în spiritul principiilor eticii și echității socialiste, al umanismului revoluționar.

Realizarea hotărîrilor Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale, dezvoltarea continuă a economiei naționale, ridicarea permanentă a bunăstării și civilizației societății noastre socialiste impun întărirea unității tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului nostru popor în jurul partidului, conducătorul încercat al națiunii pe drumul socialismului și comunismului. *(Aplauze puternice și urale ; se scandează îndelung : Ceaușescu—P.C.R. !).* Să sărbătorim aniversarea măreţului eveniment al făuririi statului național român unitar unind toate energiile creatoare ale poporului nostru pentru înfăptuirea neabătută în viață a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a patriei pe culmile luminoase ale comunismului. Să facem totul pentru a asigura minunatului nostru popor o viață tot mai demnă și liberă, o viață tot mai fericită, în cadrul celei mai înaintate societăți, o viață egală

în rîndul națiunilor libere ale lumii. *(Vii și îndelungate aplauze ; se scandează îndelung : „Ceaușescu și poporul!").*

Stimați tovarăși,

Pe plan mondial, România desfășoară o activitate consecventă și activă pentru pace, independență națională și colaborare cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială. Datorită acestei politici, care corespunde pe deplin intereselor supreme ale patriei, țara noastră se bucură de un binemeritat prestigiu internațional, are prieteni pe toate meridianele planetei. *(Aplauze puternice).*

Înfăptuirea Programului partidului de dezvoltare economico-socială și ridicare a gradului de civilizație al poporului nostru impune participarea activă la diviziunea internațională a muncii, la schimbul de valori materiale și spirituale. Numai în condiții de pace și colaborare, România — ca, de altfel, toate statele lumii — își va putea concentra forțele în direcția dezvoltării economico-sociale, a ridicării bunăstării materiale și spirituale.

La baza tuturor raporturilor cu alte state am situat și vom situa neabătut principiile deplinei egalități în drepturi, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, nerecurgerii la forță și la amenințarea cu forța. Considerăm că numai pe baza acestor principii se pot asigura pacea, o conlucrare egală între toate națiunile lumii. Mai mult ca oricînd este necesar să se respecte cu fermitate dreptul fiecărui popor de a-și alege calea dezvoltării economico-sociale în mod independent, fără nici un amestec din afară. *(Aplauze puternice ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — pace !").*

În ultimii ani, în viața internațională au apărut continuu noi probleme, noi conflicte, care au dus la agravarea relațiilor mondiale. Au avut loc numeroase manifestări ale politicii de forță, inclusiv acțiuni militare de consolidare și reîmpărțire a zonelor de influență, de amestec în trebu-

rile interne ale altor state, de încălcare a independenței și suveranității unor popoare.

În mod deosebit a luat o amploare fără precedent cursa înarmărilor, și în primul rînd a celor atomonucleare, ceea ce a dus la creșterea pericolului unui nou război mondial, al unei catastrofe nucleare. Niciodată în istoria sa îndelungată, omenirea nu s-a aflat într-o situație atît de gravă, care amenință însăși existența vieții pe planeta noastră. S-a ajuns la o asemenea situație cînd oprirea cursei înarmărilor și trecerea la dezarmare, îndeosebi la dezarmarea nucleară, asigurarea păcii au devenit problema fundamentală a epocii noastre. *(Aplauze și urale puternice; asistența, în picioare, scandează îndelung : „Ceaușescu—pace !“).*

În ultimele zile s-au produs noi evenimente care au agravat considerabil situația din Europa și din întreaga lume. S-a trecut la amplasarea rachetelor americane cu rază medie de acțiune în unele state din Europa. Ca răspuns la aceasta, Uniunea Sovietică a părăsit negocierile de la Geneva și a declarat că va trece la măsuri privind amplasarea de noi rachete pe teritoriul unor state din Europa și în alte zone ale lumii. Toate acestea pun în fața Europei, a întregii lumi răspunderea istorică pentru existența popoarelor, a înseși vieții pe planeta noastră.

Nu putem accepta ca o fatalitate instalarea noilor rachete ! Nimeni nu are dreptul să acționeze după bunul plac, să pună în primejdie viața și existența popoarelor, a planetei noastre.

Nu poate exista nici o justificare pentru trecerea la escaladarea cursei înarmărilor nucleare.

Înțelegem bine preocupările țărilor socialiste, ale Uniunii Sovietice legate de amplasarea în Europa a noilor rachete cu rază medie de acțiune. Înțelegem, de asemenea, și preocupările unor țări occidentale față de existența rachetelor cu rază medie de acțiune ale Uniunii Sovietice. Dar considerăm că, pornind de la aceste realități, trebuie să acționăm nu pentru aducerea în Europa și amplasarea

de noi rachete, ci pentru înlăturarea celor existente, pentru o Europă fără nici un fel de arme atomonucleare, pentru reducerea generală a înarmărilor. Aceasta corespunde intereselor tuturor popoarelor — și din țările socialiste, și din cele capitaliste —, ale întregii omeniri. *(Aplauze și urale puternice ; asistența scandează puternic : „Nu rachete în Europa !“, „Ceaușescu — pace !“, „Dezarmare — pace !“).*

Preocupați de această creștere a mijloacelor de distrugere nucleară în Europa, trebuie să ne gîndim nu la acumularea de noi armamente, care vor mări pericolul de distrugere, ci la ce trebuie să facem pentru a reduce mijloacele existente, pentru eliminarea lor. Aceasta este problema fundamentală care se pune în momentul de față. Aceasta răspunde cerințelor popoarelor europene, cerințelor întregii omeniri. *(Aplauze puternice).*

Așa cum am declarat și cu alte prilejuri, nu mai este un secret pentru nimeni că astăzi un număr mare de state pot să producă sau să-și procure arme atomonucleare. Mergînd pe calea intensificării cursei înarmărilor, nu se întărește securitatea popoarelor, nu se creează condiții pentru o pace mai bună, dimpotrivă, se mărește zi de zi pericolul războiului mondial nuclear, pericolul catastrofal care va duce la distrugerea planetei noastre.

Iată de ce nu putem accepta și considerăm că trebuie să facem totul, împreună cu toate popoarele europene, pentru a opri acest curs spre prăpastie al evenimentelor din ultimele zile.

Este necesar să se oprească realizarea planurilor de amplasare a noilor rachete ale Statelor Unite ale Americii în Europa, precum și măsurile de răspuns adoptate de Uniunea Sovietică.

Popoarele europene se pronunță ferm pentru reluarea negocierilor de la Geneva dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii și realizarea unui acord care să asigure un echilibru al forțelor între cele două părți, la un

nivel cît mai scăzut al înarmărilor, care să excludă amplasarea noilor rachete cu rază medie de acțiune în Europa și să ducă la retragerea și distrugerea celor existente. În Declarația recentă a organelor de partid și de stat ale Republicii Socialiste România am prezentat poziția țării noastre, o serie de propuneri în această direcție și nu doresc să le reamintesc din nou.

De asemenea, mai multe state, o serie de partide și de personalități politice au făcut numeroase propuneri care pot oferi o bază pentru un acord echitabil între cele două părți.

De altfel, se declara că pe masa tratativelor de la Geneva se găsesc propuneri care pot duce la un acord. Dacă există asemenea propuneri — și noi considerăm că există posibilitatea reală a unui acord —, atunci de ce s-a trecut la amplasarea noilor rachete, care au dus la întreruperea negocierilor, la măsuri de răspuns, în loc să se acționeze pentru desfășurarea cu succes a negocierilor, amînîndu-se amplasarea noilor rachete pînă la realizarea acordului corespunzător echitabil ?

De la această mare adunare festivă ne adresăm, din nou, în mod solemn, conducătorilor Uniunii Sovietice și conducătorilor Statelor Unite ale Americii cu chemarea de a lua în considerare voința popoarelor de pretutindeni și de a opri realizarea măsurilor stabilite sau anunțate, de a relua negocierile și a face totul pentru realizarea unui acord echitabil, care să ducă la oprirea amplasării noilor rachete, la retragerea și distrugerea celor existente, să deschidă calea eliminării complete a oricăror arme nucleare din Europa. *(Vii și puternice aplauze ; se scandează îndelung : „Ceaușescu—pace !", „Dezarmare—pace !").*

Acum este necesară nu intensificarea acțiunilor de propagandă și de justificare a noilor măsuri, care sporesc pericolul de război, ci sînt necesare acțiuni concrete pentru a pune capăt acestei situații, pentru revenirea la situația anterioară și reluarea negocierilor. În acest scop trebuie

intensificate eforturile tuturor statelor ! În acest sens trebuie intensificată activitatea de propagandă ! Nu să se justifice cursa înarmărilor, ci să se lămurească opinia publică și popoarele de ce trebuie oprită cursa înarmărilor, de ce trebuie unite forțele pentru apărarea păcii pe planeta noastră ! *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu—pace !", „Dezarmare—pace !").*

În aceste împrejurări deosebit de grave este necesar, mai mult ca oricînd, ca toate statele, toate popoarele, toți cei ce iubesc viața să-și unească eforturile și să acționeze cu toată hotărîrea pentru a opri noua cursă a înarmărilor, pentru apărarea drepturilor supreme ale oamenilor, ale popoarelor la existență, la viață, la libertate, la pace !

Să ne unim forțele și să oprim politica spre catastrofa nucleară, spre distrugerea lumii !

În general, România se pronunță ferm pentru intensificarea luptei împotriva înarmărilor, pentru dezarmarea generală, pentru o lume fără arme, o lume a păcii și colaborării egale între toate națiunile lumii.

În acest spirit, România este hotărîtă să participe activ la activitatea tuturor organismelor europene și internaționale pentru dezarmare și pace. Vom participa la Conferința pentru încredere și dezarmare de la Stockholm de la începutul anului viitor, animați de dorința de a ne aduce întreaga contribuție la întărirea încrederii și colaborării, la trecerea la dezarmare în Europa, pentru realizarea unei Europe unite, fără arme nucleare, pentru instaurarea păcii și colaborării între toate națiunile, fără deosebire de orînduire socială.

România desfășoară o largă activitate internațională pentru dezvoltarea colaborării multilaterale în Balcani, pentru soluționarea pe calea tratativelor a tuturor problemelor care mai există între unele țări din această regiune și transformarea Balcanilor într-o zonă a bunei vecinătăți, a păcii și colaborării, fără arme nucleare și baze militare străine.

Sprijinim, de asemenea, realizarea unor astfel de zone fără arme nucleare în Nordul și în alte părți ale Europei și ale lumii.

România se pronunță consecvent pentru soluționarea pe cale pașnică, prin tratative, a tuturor problemelor litigioase dintre state. Considerăm că, oricît de îndelungate și grele ar fi tratativele, ele reprezintă singura alternativă la politica de război, care provoacă uriașe pierderi umane și materiale popoarelor și duce la agravarea situației internaționale, la creșterea pericolului unui nou război mondial.

Ca țară socialistă în curs de dezvoltare, România participă activ la lupta pentru lichidarea subdezvoltării, pentru realizarea unei noi ordini economice mondiale. În actualele împrejurări, considerăm că țările în curs de dezvoltare trebuie să-și întărească și mai mult solidaritatea și colaborarea, să acționeze mai unite pentru stabilirea unei strategii comune în negocierile cu țările dezvoltate, cît și pentru soluționarea cu forțe proprii a unor probleme ale dezvoltării economice și sociale.

Soluționarea marilor probleme internaționale necesită participarea activă, cu drepturi egale, a tuturor statelor, fără deosebire de mărime sau de orînduire socială. În mod deosebit este necesar ca țările mici și mijlocii, țările în curs de dezvoltare, țările nealiniate, care reprezintă marea majoritate a populației globului, să participe mai activ la soluționarea democratică a tuturor problemelor, în interesul fiecărei națiuni, al dezvoltării economice-sociale, al păcii și independenței popoarelor. *(Aplauze puternice).*

Este, de asemenea, necesar să crească rolul Organizației Națiunilor Unite, al altor organisme internaționale în promovarea unei politici de destindere, de colaborare și pace, de soluționare a tuturor problemelor internaționale numai și numai pe calea negocierilor.

Acum, la a 65-a aniversare a formării statului nostru național unitar, doresc să reafirm din nou hotărîrea po-

porului român de a dezvolta larg colaborarea cu toate țările socialiste, acordînd o atenție deosebită bunelor relații cu toți vecinii noștri. Considerăm că întărirea colaborării și solidarității țărilor socialiste, depășirea unor divergențe constituie un factor de importanță deosebită în actualele împrejurări internaționale, în afirmarea principiilor și creșterea prestigiului socialismului, în politica de pace și colaborare internațională.

Vom dezvolta, de asemenea, relațiile cu țările în curs de dezvoltare, cu statele nealiniate, considerînd aceasta ca un factor important în lupta pentru progresul economico-social, pentru pace, pentru o lume mai dreaptă și mai bună.

În același timp, vom extinde în continuare relațiile cu țările capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, în spiritul principiilor coexistenței pașnice.

Avem ferma convingere că larga colaborare internațională între toate statele lumii reprezintă singura cale, singura alternativă care asigură fiecărei națiuni, asigură lumii o perspectivă luminoasă de pace, posibilitatea de a-și concentra forțele umane și materiale în dezvoltarea economico-socială, în progresul științei, culturii, în ridicarea bunăstării fiecărui popor. Să întărim colaborarea pentru depășirea greutăților economice, a crizei economice, pentru folosirea minunatelor cuceriri ale științei și cunoașterii umane numai și numai în scopuri pașnice, în scopul bunăstării și fericirii popoarelor, al independenței și suveranității lor ! *(Aplauze puternice).*

Afirmăm și cu acest prilej hotărîrea Partidului Comunist Român de a întări colaborarea și solidaritatea cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu partidele socialiste și social-democrate, cu alte partide și forțe democratice, progresiste și antiimperialiste de pretutindeni. Considerăm că întărirea acestei colaborări și solidarități constituie o necesitate istorică și răspunde năzuințelor de

pace, de prietenie, de progres și colaborare ale tuturor națiunilor lumii. *(Aplauze puternice).*

Mai mult ca oricînd este necesară întărirea solidarității și colaborării tuturor forțelor progresiste, antiimperialiste, a tuturor popoarelor care se pronunță pentru pace și colaborare. *(Aplauze puternice).*

Avem ferma convingere că stă în puterea popoarelor, acționind într-o deplină unitate, în spirit de răspundere pentru existența și viața lor, a planetei noastre, să oprească cursul spre prăpastie, spre catastrofă al evenimentelor, să asigure triumful rațiunii, să impună dezarmarea, și în primul rînd dezarmarea nucleară, să asigure pacea, libertatea și independența fiecărui popor, dreptul fundamental al oamenilor la existență, la viață. *(Aplauze prelungite ; se scandează cu putere : „Ceaușescu—pace!“).*

De la tribuna marii adunări festive consacrate Unirii și formării statului național unitar român, doresc să exprim încă o dată, în mod solemn, voința fermă a României socialiste, a întregului nostru popor de a acționa cu toată consecvența și în viitor pentru dezvoltarea colaborării și solidarității cu toate popoarele lumii, cu forțele revoluționare, progresiste, democratice, antiimperialiste de pretutindeni, de a milita și în viitor neobosit pentru triumful idealurilor de libertate și independență ale popoarelor, pentru dezarmare, pentru cauza păcii și colaborării între toate națiunile lumii, pentru o lume mai dreaptă și mai bună, a egalității între toate națiunile pe planeta noastră. *(Vii și puternice aplauze ; se scandează îndelung : „Ceaușescu—pace !“, „Dezarmare—pace !“).*

Stimați tovarăși,

Cetățeni ai României socialiste,

Adresez pe această cale, la a 65-a aniversare a făuririi statului național unitar român, chemarea :

Să facem legămîntul solemn că vom consacra întreaga noastră putere de muncă cauzei înfloririi și prosperității României socialiste, înaintării ei victorioase pe drumul luminos al socialismului, spre înaltele culmi ale civilizației comuniste ! *(Urale puternice, aplauze îndelungate ; asistența, în picioare, scandează : „Ceaușescu și poporul !“).*

Să ne angajăm cu toată hotărîrea că vom face totul pentru a asigura îndeplinirea în cele mai bune condiții a planului de dezvoltare economico-socială în acest an, a întregului cincinal, asigurînd trecerea României la un nou stadiu de dezvoltare, ridicarea gradului de civilizație și bunăstare a poporului nostru !

Să întîmpinăm cea de-a 40-a aniversare a victoriei revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, pe care o vom sărbători anul viitor, cu noi și mărețe victorii în toate domeniile de activitate ! *(Vii și puternice aplauze).*

Să întîmpinăm Congresul al XIII-lea al partidului, care va avea loc anul viitor, cu noi realizări în dezvoltarea economico-socială, în ridicarea patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează îndelung : „Ceaușescu—P.C.R. !“).*

Să facem legămîntul solemn că vom face totul pentru întărirea continuă a patriei noastre socialiste, pentru dezvoltarea democrației muncitorești revoluționare, pentru ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului, pentru întărirea independenței și suveranității naționale a României ! *(Urale puternice ; se scandează îndelung : „Ceaușescu și poporul !“).*

Unirea-i rodul luptelor de veacuri
Ale viteazului și mîndrului popor român,
Unirea-i chezășia marilor victorii
În vremurile comuniste care vin.

Din nou, tovarăși, să facem legămînt
Uniți în veci să fim în crez și gînd.
Să apărăm uniți ce-avem mai sfînt,
Poporul, comunismul, pacea pe pămînt !

(Urale și aplauze puternice ; asistența, în picioare, scandează îndelung : „Ceaușescu—România, stima noastră și mîndria !").

Să facem legămînt că vom acționa întotdeauna și în toate împrejurările pentru întărirea continuă a unității întregului popor în cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste, sub conducerea Partidului Comunist Român, forța politică conducătoare a întregii națiuni, că vom munci și vom lupta cu toate forțele pentru a asigura României un loc demn în rîndul tuturor națiunilor lumii ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Să facem legămîntul solemn că vom face totul pentru întărirea continuă a colaborării și solidarității cu țările socialiste, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială, că vom milita neabătut pentru pace, independență și colaborare cu toate națiunile lumii ! *(Urale puternice, îndelungate, aplauze ; se scandează : „Ceaușescu—pace !").*

Trăiască și înflorească de-a pururi scumpa noastră patrie liberă și independentă — Republica Socialistă România ! *(Urale puternice, aplauze îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu—România, stima noastră și mîndria!").*

Trăiască eroicul nostru popor, constructor victorios al socialismului și comunismului pe pămîntul României ! *(Urale puternice, aplauze îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Trăiască Partidul Comunist Român, organizatorul și conducătorul încercat al întregii națiuni pe calea socialismului, a comunismului, a păcii și colaborării ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu—P.C.R. !").*

Trăiască solidaritatea, colaborarea cu toate popoarele și forțele progresiste !

Trăiască pacea în întreaga lume ! *(Urale și aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu—pace !", „Ceaușescu—România, stima noastră și mîndria !".*

Într-o atmosferă însuflețitoare, de înălțător patriotism, participanții la solemnitatea prilejuită de împlinirea a șase decenii și jumătate de la făurirea statului național unitar român, dînd vibrantă expresie unității tuturor fiilor patriei în jurul partidului, al secretarului său general, hotărîrii ferme, nestrămutate a întregului nostru popor de a transpune exemplar în fapt mărețele obiective ale Congresului al XII-lea, ale Conferinței Naționale, de a aplica neabătut politica internă și externă a partidului și statului nostru, ovaționează minute în șir pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul său general, președintele republicii).

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI „TORONTO STAR“ DIN CANADA

— 5 decembrie 1983 —

ÎNTREBARE : *Vă rugăm, Excelență, să înfățișați cititorilor ziarului nostru planurile de perspectivă ale României privind dezvoltarea în anii următori, atît ca țară socialistă, cît și ca parte a economiei mondiale.*

RĂSPUNS : România este angajată în realizarea Programului partidului și a hotărîrilor Congresului al XII-lea, care prevăd făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră. Întreaga activitate și planurile de perspectivă sînt determinate de prevederile acestor documente.

În prima parte a perioadei anilor '80 a trebuit să facem față unor greutăți. Ritmul de dezvoltare economico-socială a fost ceva mai redus decît prevederile programului și ale planului cincinal actual. Încă din acest an am reușit să depășim în bună parte aceste greutăți. Ele au fost determinate de unele probleme legate de dezvoltarea noastră internă, de anumite rămîneri în urmă privind baza de materii prime și baza energetică, cît și de criza economică

mondială, de politica financiară și, mai cu seamă, de rata excesiv de mare a dobînzilor.

Am adoptat, în anii precedenți, o serie de măsuri care au în vedere să asigure cel mai tîrziu pînă în anii '90 independența energetică completă și, de asemenea, să asigure din resursele interne, într-o măsură mai mare, baza de materii prime pentru industria prelucrătoare.

Avem deja anumite rezultate pozitive. Pentru anii 1984—1985 prevedem un ritm de dezvoltare superior chiar celui din acest an — de 6—7% —, dar, mai cu seamă, avem în vedere intensificarea eforturilor în domeniul energetic și al materiilor prime. În 1986 va intra în producție și prima centrală nucleară, pe care o construim împreună cu Canada, urmînd ca pînă în 1990 să mai intre cîteva centrale. Pe această bază, apreciem că vom putea asigura complet necesarul energetic al țării. Am menționat că, chiar anul viitor, vom asigura cu forțele proprii peste 90% din sursele de energie necesare.

Punem un mare accent pe problema calității, a ridicării nivelului tehnic al producției, pe creșterea mai puternică a productivității muncii. Chiar recent, la sfîrșitul lunii noiembrie, am publicat două documente speciale care se ocupă de aceste probleme. Considerăm că problema calității, a nivelului tehnic, precum și problema productivității muncii vor constitui obiectivele principale ale dezvoltării pînă în 1990.

Am introdus o serie de măsuri privind perfecționarea noului mecanism economic, creșterea cointeresării materiale a oamenilor muncii — în calitatea lor de proprietari, de producători, beneficiari —, cît și sporirea mai puternică a rentabilității și a eficienței economice.

Avem, de asemenea, în vedere să extindem în continuare colaborarea economică internațională. În ultimii 2—3 ani am fost obligați să reducem în mod mai radical importurile. Acum avem în vedere să acționăm în așa fel încît să extindem colaborarea economică, atît cu țările

socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cît și cu țările capitaliste dezvoltate. Dorim însă să realizăm un echilibru în schimburile internaționale, atît al balanței comerciale, cît și al balanței de plăți.

Avînd în vedere problemele complexe ale crizei economice mondiale, considerăm că este necesar să acționăm cu toată hotărîrea pentru a contribui la dezvoltarea schimburilor internaționale, aceasta fiind în interesul dezvoltării economico-sociale și construcției socialiste în România și reprezentînd, totodată, o parte importantă a participării noastre active la soluționarea problemelor economice mondiale și, îndeosebi, a lichidării subdezvoltării, a realizării noii ordini economice mondiale.

Avem convingerea că programele pe care ni le-am propus pentru următorii ani sînt realizabile ; ele se bazează atît pe capacitățile de producție de înalt nivel tehnic de care dispunem, cît și pe ridicarea nivelului de pregătire profesională, tehnică a oamenilor muncii. Ca atare, considerăm că avem tot ce este necesar pentru a asigura realizarea prevederilor dezvoltării noastre economice într-un ritm anual de 6—7% pînă în 1990 și tot ceea ce am menționat mai înainte în ce privește calitatea, productivitatea și eficiența economică.

Am adoptat, de asemenea, programe speciale în domeniul agriculturii, mai cu seamă în domeniul irigațiilor, al îmbunătățirilor funciare, în general. În această privință ținem seama de lipsa, aproape anuală, de precipitații suficiente și deci pornim de la necesitatea de a asigura, prin irigarea unei suprafețe mari — și avem în vedere să ajungem la circa 60% din suprafața arabilă a țării irigată —, condițiile materiale pentru a avea recolte constante în orice condiții de climă.

Desigur, aș mai putea sublinia un lucru, și anume că toate acestea au în vedere să creeze condițiile dezvoltării generale a țării, să ducă la ridicarea continuă a nivelului de trai, material și spiritual, al poporului — țelul suprem

al politicii noastre, esența societății socialiste pe care o edificăm în România.

ÎNTREBARE : *Cum reacționează România, domnule președinte, la începerea, în unele țări occidentale, a amplasării de rachete „Pershing-2" și de croazieră ? Ce va însemna această măsură pentru perspectiva realizării păcii, securității și stabilității în Europa ?*

RĂSPUNS : Începerea amplasării rachetelor americane cu rază medie de acțiune în Europa a dus la agravarea considerabilă a situației internaționale. Aceasta a determinat Uniunea Sovietică să părăsească tratativele, să anunțe luarea de contramăsuri, ceea ce înseamnă că vom asista la o intensificare considerabilă a cursei înarmărilor. Toate acestea creează o situație deosebit de gravă în Europa, dar, în general, pentru întreaga lume.

România a prezentat considerentele sale și o serie de propuneri care au drept scop de a opri aplicarea măsurilor de amplasare a rachetelor și, deci, și anularea contramăsurilor anunțate de către Uniunea Sovietică, continuarea tratativelor sovieto-americane pentru realizarea unui acord corespunzător, care să aibă în vedere păstrarea unui raport și a unui echilibru al forțelor între cele două părți, dar nu pe seama a noi rachete și armamente nucleare, ci a reducerii celor existente la un nivel cît mai scăzut.

Noi considerăm că, în momentul de față, este necesar să se facă tot ce este posibil pentru a se depăși situația creată, pentru a se acționa, într-un spirit de mare răspundere, pentru cauza păcii, securității și independenței popoarelor din Europa și din întreaga lume.

ÎNTREBARE : *Dumneavoastră, domnule președinte, ați cerut o amînare a amplasării noilor rachete nucleare în Europa. Sînteți satisfăcut sau dezamăgit de răspunsurile pe care le-ați primit la această cerere pînă acum ? Formulați, cumva, alte sugestii care să conducă la o apropiere între cele două mari puteri nucleare ? În această privință, și*

primul ministru Pierre-Elliott Trudeau a formulat recent unele propuneri. Considerați, domnule președinte, că propunerile și inițiativele României și Canadei au unele puncte de convergență ?

RĂSPUNS : Așa cum am menționat, România a formulat, în declarațiile sale, o serie de propuneri ce au în vedere realizarea unui acord corespunzător între cele două părți, care să ducă la renunțarea la amplasarea noilor rachete americane cu rază medie de acțiune, la retragerea și distrugerea rachetelor cu rază medie de acțiune ale Uniunii Sovietice.

Într-adevăr, am propus la un moment dat — desigur, înainte de începerea amplasării rachetelor — ca să se amîne trecerea la amplasarea acestora în vederea continuării tratativelor pînă la realizarea unui acord corespunzător. Acum, această propunere este depășită de evenimente, pentru că s-a trecut de fapt la amplasarea noilor rachete, la măsuri sau la contramăsuri din partea Uniunii Sovietice.

Problema care se pune acum este de a se opri lucrările de amplasare, de a se opri aducerea de noi rachete în Europa — într-un anumit sens, de a se reveni la situația anterioară —, de a se reveni asupra contramăsurilor anunțate de Uniunea Sovietică și de a se trece la reluarea negocierilor de la Geneva, în vederea realizării acordului necesar eliminării rachetelor cu rază medie de acțiune din Europa. S-au făcut declarații că pe masa tratativelor la Geneva se găsesc propuneri care pot permite un acord în această direcție. Dacă lucrurile stau așa — și noi considerăm că aceste afirmații sînt reale —, atunci este cu totul de neînțeles de ce s-a trecut la amplasarea noilor rachete ?

Răspunsurile pe care le-am primit, în ultimul timp, din partea diferiților șefi de state și guverne sînt încurajatoare. Există o preocupare generală pentru a opri acest curs periculos al evenimentelor. Considerăm însă că numai îngrijorarea nu este suficientă. Acum este necesar să se găsească

soluții corespunzătoare care să ducă la oprirea realizării în viață a măsurilor privind amplasarea rachetelor și a contramăsurilor anunțate de Uniunea Sovietică.

Apreciem pozitiv faptul că unele țări vest-europene pe teritoriul cărora urmează să se amplaseze noile rachete au anunțat că vor amîna această amplasare și vor analiza, în cursul anului viitor, dacă trebuie sau nu să se treacă la instalarea acestor rachete. Ținînd seama de aceasta, consider că acum arbitrul — ca să mă exprim în limbaj sportiv — a devenit Republica Federală Germania, pentru că pe teritoriul ei urmează să se amplaseze noi rachete. Ea poate avea un rol hotărîtor în a ajuta la depășirea actualelor greutăți, la reluarea negocierilor și realizarea unui acord la Geneva. Sperăm că își va îndeplini acest rol sau — mai bine zis — așteptăm să acționeze în direcția aceasta.

S-au făcut mai multe propuneri de către o serie de șefi de state, de prim-miniștri, de oameni politici din Europa. În acest cadru aș menționa că noi apreciem mult propunerile formulate de primul ministru Pierre-Elliott Trudeau privind depășirea situației la care s-a ajuns și reluarea negocierilor în vederea realizării unui acord. Între propunerile României și ale primului ministru canadian, precum și între aceste propuneri și propunerile formulate de alte personalități sînt multe puncte comune sau foarte apropiate. Desigur, formulările sînt foarte diverse — și este natural să fie așa. Dar toate au ca obiectiv oprirea amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune, eliminarea celor existente, înfăptuirea dezarmării și asigurarea unei păci trainice. Din acest punct de vedere, între propunerile României și propunerile Canadei există foarte multe convergențe — și noi sperăm că țările noastre vor conlucra și mai activ în viitor în direcția dezarmării, a păcii, a colaborării egale între toate națiunile lumii.

ÎNTREBARE : *Dacă îmi permiteți, domnule președinte : la ce vă gîndiți, concret, pentru a materializa activitatea*

comună cu primul ministru al Canadei în vederea realizării propunerilor dumneavoastră și ale sale ?

RĂSPUNS : Consider că aceasta ar trebui să se îndrepte în direcția opririi amplasării rachetelor și a contramăsurilor și ca ambele părți să acționeze în această direcție, împreună cu alte state, și, eventual, în realizarea unei întîlniri între țările Pactului de la Varșovia și țările N.A.T.O., pentru a contribui la realizarea înțelegerilor dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii. Avem în vedere această întîlnire nu ca o acțiune care să se contrapună, ci ca o acțiune complementară, consultativă — dacă m-aș putea exprima așa —, care să contribuie la discutarea diferitelor soluții și să ajute la realizarea unui acord între cele două părți. Desigur, formele de colaborare pot fi foarte diverse.

ÎNTREBARE : *Noi manifestăm un interes deosebit pentru a cunoaște punctul de vedere al României în aceste probleme. Deci, domnule președinte, care este viziunea României asupra Europei ? Reprezintă dezarmarea, atît nucleară, cît și convențională, singura condiție pentru pace și stabilitate ? Se poate concepe realizarea unei Europe neutre în acest domeniu ?*

RĂSPUNS : România se pronunță pentru realizarea unei colaborări largi în Europa, bazată pe principiile egalității, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și, totodată, pe respectarea neabătută a dreptului fiecărui popor de a-și alege orînduirea socială pe care o dorește.

În Europa se materializează poate cel mai bine principiile coexistenței pașnice între țările cu orînduiri sociale diferite. Avînd în vedere că un număr important de țări de pe continentul european au trecut la construcția socialistă, că în alte țări europene, din vest și din sud, se fac experiențe socialiste, aș putea deci spune că aici, în Europa, se face un larg schimb de experiență, se realizează, ca într-un laborator, o concepție nouă de relații între țări

cu orînduiri sociale diferite. Viața din ultimii 40 de ani — de cînd au apărut mai multe țări socialiste pe continent — demonstrează că această experiență devine tot mai viabilă.

Noi dorim o Europă unită, nu împărțită în blocuri militare ; dorim o Europă unită, însă în diversitatea orînduirilor sociale, care să colaboreze pentru dezvoltarea economico-socială a fiecărui popor și, în același timp, să contribuie, în continuare, la progresul general al umanității. Am în vedere faptul că Europa ar putea fi considerată leagănul civilizației moderne și că ea poate și trebuie să aibă în continuare un rol important în înflorirea științei, culturii, în dezvoltarea economico-socială a omenirii ; dar ea își poate îndeplini acest rol numai în condiții de pace, în condițiile în care va acționa tot mai unită în activitatea sa internațională.

Fără nici o îndoială că dezarmarea generală sau convențională, și în primul rînd dezarmarea nucleară, constituie o condiție fundamentală pentru pace, pentru stabilitate, dar și pentru ca Europa să poată avea în continuare un rol important în viața internațională. Realizarea păcii, a dezarmării, întărirea unității Europei, în diversitatea orînduirilor sociale, nu presupun neutralitatea continentului european. Nu cred că în deceniul actual — și nici în perspectivă — se va putea vorbi de o Europă neutră. Europa nu poate, și nu trebuie, să fie neutră în viața internațională. Ea trebuie să fie un participant activ la soluționarea marilor și complexelor probleme internaționale, în interesul fiecărei națiuni !

Cred însă că Europa poate să ducă o activitate mai independentă și să-și aibă o politică proprie în soluționarea marilor probleme internaționale. Am însă în vedere aceasta nu în sensul îndreptării activității împotriva uneia sau alteia din marile puteri, ci în colaborarea cu acestea, însă pe principiile de deplină egalitate și printr-o politică proprie, care să contribuie la pacea generală, la

dezvoltarea mai puternică a vieții fiecărei națiuni, la asigurarea unei păci trainice în întreaga lume.

ÎNTREBARE: *Excelență, unele cercuri din Canada, ca și din alte țări vest-europene, consideră, în general, că țările Pactului de la Varșovia amenință stabilitatea Europei, în primul rînd prin menținerea unor arsenale militare, cît și prin politicile lor interne rigide. Ce ne-ați putea spune în legătură cu toate aceste evoluții și atitudini?*

RĂSPUNS: Însăși întrebarea reflectă stările de neîncredere existente între cele două grupări de țări — și acestea sînt rezultatul existenței celor două blocuri militare: Pactul N.A.T.O. și Tratatul de la Varșovia.

După cum se știe, dacă am privi lucrurile în mod cronologic, primul a luat ființă Pactul N.A.T.O. S-ar pune logic întrebarea: de ce a fost necesară formarea acestui pact, cînd nu exista încă Tratatul de la Varșovia și deci nu se putea justifica formarea N.A.T.O. prin existența unui bloc similar? Este bine cunoscut că Tratatul de la Varșovia s-a format cu justificarea de a răspunde existenței Pactului N.A.T.O. Dar chiar în actul de constituire al Tratatului de la Varșovia se prevede că, dacă se va trece la dizolvarea Pactului N.A.T.O., atunci și Tratatul de la Varșovia își va înceta activitatea imediat. Ulterior, în mai multe rînduri, inclusiv în acest an, țările din Tratatul de la Varșovia au propus să se treacă la desființarea concomitentă a celor două blocuri militare. Consider că ar fi o soluție foarte bună și ar fi salutată de întreaga lume ca o acțiune reală în direcția diminuării încordării și a îmbunătățirii relațiilor internaționale.

Cred că în Canada și în țările vest-europene există multă neînțelegere cu privire la țările socialiste, la țările din Tratatul de la Varșovia. Nu aș putea spune că activitatea țărilor din Tratatul de la Varșovia ar urmări să amenințe stabilitatea Europei sau stabilitatea diferitelor țări din Europa, și cu atît mai mult a Canadei. Dimpotrivă, țările din Tratatul de la Varșovia au propus — repet — și în acest an să se acționeze în direcția îmbunătățirii relațiilor dintre cele două grupări militare, a unor conlucrări active, economice, științifice și în alte domenii. De altfel, este bine cunoscut că relațiile economice dintre țările socialiste din Europa, din Tratatul de la Varșovia și țările capitaliste dezvoltate, inclusiv Canada, s-au dezvoltat puternic în ultimii ani. Aceasta demonstrează că există o altă cale pentru rezolvarea relațiilor dintre state — aceea a colaborării economice, tehnico-științifice, care să înlăture blocurile militare.

Nu văd de ce „politicile rigide interne" din țările socialiste — cum le numiți dumneavoastră — ar fi un pericol pentru diferite țări europene sau pentru Canada. În primul rînd, cred că și această formulare oglindește o anumită necunoaștere sau neînțelegere a realităților din țările socialiste. Desigur, există deosebiri de orînduiri sociale între cele două grupări de state, dar în ce privește rigiditatea politicilor interne, aceasta poate fi discutată. Și cred că la o discuție deschisă, liberă, am putea să înregistrăm anumite succese în ce privește comparabilitatea dintre „rigiditățile" celor două părți.

Dacă m-aș referi la România, noi promovăm larg o politică de construcție socialistă, dar și o politică de repartiție socialistă a veniturilor; tot ceea ce realizăm este destinat dezvoltării generale a țării și ridicării nivelului general de viață al poporului. Sînt încă deosebiri în ce privește nivelul de dezvoltare al României și nivelul de dezvoltare al unor țări din N.A.T.O. Aceste deosebiri sînt însă rezultatul dezvoltării istorice și, mai cu seamă, al faptului că sute de ani România s-a aflat sub dominație străină. Dar progresele înregistrate în 40 de ani de construcție socialistă în România au dus la micșorarea considerabilă a acestor diferențe — și avem convingerea că, cel mai tîrziu pînă în 1990, vom reuși să facem să dispară, practic, aceste diferențe care mai există astăzi.

Noi acordăm o însemnătate deosebită dezvoltării democrației, participării maselor, a poporului la conducerea societății. Este adevărat că avem o concepție nouă despre democrație, concepție pe baza căreia punem pe primul plan participarea maselor, a tuturor categoriilor sociale la conducerea societății. După părerea noastră, aceasta este o formă superioară, mult mai democratică decît cea bazată pe competiția dintre diferite partide, care reprezintă anumite grupări sociale. Dar nu doresc să intru acum în dezbaterea acestei probleme. Menționez numai că ar fi greu de vorbit de rigiditate în politicile interne acolo unde au loc uriașe transformări sociale, creșterea puternică a forțelor de producție, dezvoltarea științei, culturii, unde s-a lichidat într-un timp scurt analfabetismul, unde sînt asigurate condiții egale de viață și de afirmare pentru toți cetățenii, în toate domeniile. Din acest punct de vedere, cred că țările occidentale au chiar ceva de învățat. În România, realmente, întregul tineret are condiții egale de învățătură, de a se afirma, de a-și pune în valoare capacitățile și posibilitățile sale. Nu aș putea spune că în toate țările aceste condiții sînt asigurate astăzi tinerei generații.

Pornind de la toate acestea, consider că ar trebui să încercăm să schimbăm aceste păreri greșite — și aceasta o putem realiza prin intensificarea contactelor, atît politice și economice, cît și științifice și culturale, prin lărgirea schimburilor la diferite niveluri, prin realizarea unor legături tot mai strînse între popoarele noastre.

ÎNTREBARE : *Sînt convins că și canadienii împărtășesc punctul dumneavoastră de vedere că există încă mari posibilități pentru dialog între cele două părți. În același timp însă, unor canadieni le este uneori greu să reconcilieze conceptul lor despre democrația în stil occidental cu modul în care unele țări socialiste europene își rezolvă problemele lor interne. Iată de ce vă rog să ne spuneți dacă aveți în vedere ceva concret ca acest dialog să ajute la o mai bună înțelegere între cele două părți ?*

RĂSPUNS : Noi apreciem mult politica și activitatea Canadei în direcția depășirii unor contradicții și a soluționării unor probleme ale vieții internaționale — și am dori ca această politică să se manifeste și mai mult. Consider că trebuie să pornim de la necesitatea principiilor coexistenței pașnice, a respectării dreptului fiecărui popor de a-și alege orînduirea socială pe care o dorește.

Desigur, la dumneavoastră, sau în Occident, se absolutizează felul de viață occidental. Numai că acest fel de viață are multe inegalități pe care, în țările socialiste, le-am înlăturat. Cred că nu vă este necunoscut faptul că cea mai mare parte a țărilor din lumea a treia consideră că acest mod de viață nu corespunde noilor condiții. El s-a creat într-o anumită perioadă istorică — și trebuie să o spunem deschis —, în condițiile asupririi, de către țările dezvoltate astăzi, a aproape întregii omeniri. Deci, absolutizarea modului de viață occidental nu corespunde realităților, cerințelor dezvoltării sociale, realizării unei lumi mai drepte, mai bune, a unei păci trainice pe planeta noastră.

În orice caz, nu trebuie să se ajungă din nou la epoca cruciadelor — de data aceasta, nu religioase —, ci să se pornească de la necesitatea că pot coexista și trebuie să conviețuiască pe planeta noastră diferite orînduiri sociale, diverse moduri de organizare a vieții interne într-un stat sau altul. Evoluția societății va decide, pînă la urmă, care mod de viață și de organizare socială este mai bun, superior. Noi considerăm că, în nici un caz, nu trebuie să se recurgă la forță, la presiuni, la măsuri de ordin economic sau de altă natură pentru a impune un anumit mod de viață. Aceasta nu poate duce decît la confruntare, la război, la distrugerea, pînă la urmă, a civilizației, indiferent de forma de organizare socială.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, o zonă principală de tensiune este Orientul Mijlociu. Vă rugăm să ne spuneți care a fost rolul României în regiune și care sînt considerentele dumneavoastră privind modul de soluționare a situației din Orientul Mijlociu ?*

RĂSPUNS : România s-a pronunțat întotdeauna pentru soluționarea problemelor din Orientul Mijlociu pe calea tratativelor. În general, noi considerăm că, în situația actuală, este necesar să se facă totul pentru soluționarea oricăror probleme litigioase dintre state numai și numai prin negocieri, să se renunțe cu desăvîrșire la forță sau la amenințarea cu forța. Calea forței nu a dus, pînă acum, decît la complicații în Orientul Mijlociu. A intervenit un moment care a dus la realizarea unui acord între Egipt și Israel, la tratatul de pace, la retragerea Israelului din Sinai, ca rezultat al negocierilor, ceea ce demonstrează în mod concret că pe calea negocierilor se pot soluționa orice probleme, oricît de grele ar fi ele.

Actualmente, în Orientul Mijlociu este o situație deosebit de gravă. Considerăm că este necesar să se treacă la retragerea necondiționată a trupelor israeliene din Liban, să se asigure realizarea reconcilierii naționale, întărirea independenței și suveranității Libanului, retragerea celorlalte trupe străine din Liban — și am în vedere aici, în primul rînd, trupele țărilor N.A.T.O. După cum cunoașteți, deja au început să se ivească complicații ca urmare a prezenței acestor trupe în Liban, și se poate ajunge la situații mult mai grave.

Totodată, este necesar să se treacă mai ferm la soluționarea problemei palestiniene, prin recunoașterea dreptului poporului palestinian la autodeterminare și la formarea unui stat palestinian independent. Aceasta presupune retragerea Israelului din teritoriile arabe ocupate în urma războiului din 1967 și realizarea unei păci generale, care să asigure atît existența statului Israel, cît și cea a unui stat plestinian independent.

Avînd în vedere situația complicată din Orientul Mijlociu, apreciez că ar fi necesar să se treacă la organizarea unei conferințe internaționale, cu participarea tuturor țărilor interesate, inclusiv a Organizației pentru Eliberarea Palestinei, a Statelor Unite ale Americii și Uniunii Sovietice, precum și a altor state. De altfel, după cîte cunosc, la Organizația Națiunilor Unite se discută în prezent un asemenea proiect de rezoluție în problema palestiniană.

STEPHAN HANDELMAN : Vă mulțumesc foarte mult, domnule președinte, pentru această discuție atît de cuprinzătoare și atît de bogată. Am dorit să vin în România pentru a cunoaște realitățile din această țară și pentru că știm că dumneavoastră — ca și noi — sînteți preocupați de a face față problemelor internaționale complexe, ale progresului și păcii.

Tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU : Desigur, ne confruntăm cu multe probleme. Dar, dacă ar fi pace, le-am putea soluționa. Problema principală pentru noi este pacea. Noi acționăm în direcția aceasta și puteți scrie că românii doresc realmente pacea și doresc să nu fie rachete de nici un fel în Europa.

În încheiere, vă rog să transmiteți cititorilor ziarului dumneavoastră și întregului popor canadian prieten cele mai bune urări de sănătate și fericire, de progres, prosperitate și pace.

CUVÎNT
LA ȘEDINȚA COMANDAMENTULUI NAȚIONAL PENTRU IRIGAȚII, DESECĂRI ȘI COMBATEREA EROZIUNII SOLULUI

— 7 decembrie 1983 —

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, insistînd asupra necesității de a se acționa cu toată răspunderea pentru îndeplinirea sarcinilor Programului național privind creșterea potențialului productiv al pămîntului, a cerut să fie adoptate soluții simple, cît mai avantajoase din punct de vedere tehnic și economic. În acest sens, secretarul general al partidului a indicat ca organizarea teritoriului să aibă la bază amenajarea de sole mici, avînd 200—300 ha, în raport de particularitățile terenului. S-a stabilit, totodată, ca în structura irigațiilor să capete prioritate udarea prin brazde și prin inundare, renunțîndu-se oriunde este posibil la sistemele costisitoare bazate pe folosirea conductelor metalice și de beton. S-a subliniat, în legătură cu aceasta, rolul important pe care îl are colaborarea dintre proiectanți și beneficiari în găsirea metodelor și soluțiilor adecvate, prin aplicarea largă a tipizării, inclusiv în construcția de motoare, pompe, a celorlalte agregate folosite, astfel încît să fie reduse la minimum consumurile de materiale și energetice, să se asigure o organizare cît mai bună a teritoriului.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat să se treacă imediat la definitivarea lucrărilor mari, să fie definitivat fără întîrziere întregul program pentru a se putea trece cît mai repede posibil la executarea lui. O grijă deosebită trebuie acordată scoaterii unor suprafețe de teren cît mai reduse din circuitul agricol, inclusiv prin organizarea lacurilor de acumulare ale amenajărilor hidroelectrice în locuri unde se pierd suprafețe mici de teren arabil, îndeosebi în văile inaccesibile agriculturii, prin reorganizarea cursurilor rîurilor.

Secretarul general al partidului a cerut să fie întreprinse de urgență măsuri pentru a se asigura în întregime necesarul de apă în zootehnie prin adoptarea de soluții ieftine — lacuri mici și puțuri prin foraj —, evitîndu-se aducțiunile costisitoare, care pretind și un mare consum de energie.

A fost accentuată importanța ce trebuie acordată protecției mediului înconjurător, îndeosebi combaterii poluării apelor, apelîndu-se și în acest domeniu la instalații cît mai simple și ieftine. S-a insistat asupra necesității de a se asigura apă curată pentru industrie și agricultură și s-a indicat să fie stabilite în acest sens norme obligatorii.

INTERVIU ACORDAT CORESPONDENTULUI SPECIAL AL ZIARULUI „THE NEW YORK TIMES" — S.U.A.

— 8 decembrie 1983 —

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, v-aș ruga să prezentați pentru cititorii ziarului „The New York Times" poziția țării dumneavoastră privind amplasarea în Europa de rachete nucleare cu rază medie de acțiune ; care sînt motivele și circumstanțele acestei măsuri ?*

RĂSPUNS : Situația în Europa este deosebit de gravă, datorită acumulării pe acest continent a celei mai mari părți a armamentelor nucleare, cît și a armamentelor clasice, precum și a existenței celor două blocuri militare — N.A.T.O. și Tratatul de la Varșovia.

În ultimii ani s-au adus pe continent noi armamente, iar cu puțin timp în urmă s-a trecut la amplasarea rachetelor cu rază medie de acțiune ale Statelor Unite în unele țări din vestul Europei ; ca răspuns la aceasta, Uniunea Sovietică a anunțat trecerea la amplasarea unor rachete în două țări din Tratatul de la Varșovia și în alte zone ale lumii. Aceste măsuri deschid calea intensificării cursei înarmărilor, creează noi pericole pentru izbucnirea războiului nuclear, punînd Europa și întreaga lume în fața unei

catastrofe nucleare, care va duce la distrugerea a înseși vieții pe planeta noastră.

Avînd în vedere gravitatea situației care s-a creat, România s-a pronunțat și se pronunță cu hotărîre împotriva amplasării noilor rachete ale Statelor Unite, cît și pentru retragerea și distrugerea rachetelor existente. Am prezentat și recent — într-o Declarație a organelor de partid și de stat ale Republicii Socialiste România — considerentele noastre și unele propuneri în direcția opririi realizării acestor măsuri și de către o parte, și de alta, trecerii la reluarea negocierilor dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite în vederea realizării unui acord corespunzător, care să asigure un echilibru în raportul de forțe între cele două părți nu prin noi armamente sau rachete nucleare, ci prin reducerea la nivelul cel mai scăzut a celor existente. Amplasarea noilor rachete și dezvoltarea celor existente nu va aduce nici un fel de securitate în plus pentru nici una din părți, și cu atît mai mult pentru țările din Europa. Dimpotrivă, acestea vor mări gradul de insecuritate și pericolul unui război nuclear.

După părerea noastră, acum ar fi necesar ca Statele Unite și țările occidentale pe teritoriul cărora urmează să se amplaseze noile rachete să oprească realizarea măsurilor anunțate și să treacă la reluarea tratativelor. În același timp, Uniunea Sovietică să oprească, la rîndul său, aplicarea măsurilor de răspuns anunțate, să treacă la reducerea unora din rachetele existente — cel puțin pînă la nivelul pe care l-a anunțat anterior, dar care să nu depășească numărul de focoase deținute de Franța și Anglia — și să fie reluate tratativele.

Noi considerăm că propunerile formulate la Geneva, și de o parte și de alta, oferă posibilitatea unui acord. De altfel, s-au făcut asemenea afirmații chiar de către părțile participante la tratative. Deci, nimic nu poate justifica graba în aplicarea măsurilor de amplasare a noilor rachete.

În propunerile formulate de România am menționat pe

larg că rachetele deținute de Franța și de Anglia trebuie luate în calcul în raportul general de forțe dintre cele două părți, dar considerăm că, în prima etapă, ele ar putea să fie numai inventariate — ca să spun așa —, urmînd să se cadă de acord ca, într-o etapă ulterioară, ele să fie neapărat incluse în calcul, în raportul general de forțe dintre cele două părți.

Ținînd seama de preocupările largi ale tuturor statelor europene, de marile mișcări de pace din Europa și de pericolul real pe care îl reprezintă noile rachete, considerăm că trebuie să se dea dovadă de o răspundere sporită din partea ambelor părți și să se oprească cursul periculos al politicii de înarmare nucleară, să se reia tratativele și să se realizeze un acord pentru renunțarea completă la aceste rachete. Noi dorim o Europă fără rachete nucleare, fără arme nucleare de nici un fel ! Considerăm că aceasta răspunde nu numai intereselor Europei, dar și ale Statelor Unite, ale Uniunii Sovietice și ale întregii omeniri.

ÎNTREBARE : *Vă mulțumesc, domnule președinte. V-am fi recunoscători dacă, în continuare, ne-ați vorbi despre modul în care se manifestă în mod concret politica externă românească, originală și independentă, mai cu seamă în abordarea problemelor vitale, cum ar fi dezarmarea, desființarea blocurilor militare, nesprijinirea unor acțiuni militare pe teritoriul altor țări, cum a fost în Afganistan.*

RĂSPUNS : În politica sa internațională, România pornește de la necesitatea dezvoltării colaborării cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Considerăm că, în epoca noastră, în condițiile existenței de state cu orînduiri sociale diferite și cu niveluri de dezvoltare diferite, este necesar să se acționeze în spiritul principiilor coexistenței pașnice, să se renunțe cu desăvîrșire la politica de forță, de amenințare cu forța și să se respecte neabătut drepturile fiecărui popor de a-și alege orînduirea socială,

calea dezvoltării economico-sociale pe care o dorește, fără nici un amestec din afară.

Noi considerăm că existența, într-o țară sau alta, a unei orînduiri sociale care se deosebește de cea a altei țări, sau a unui grup de țări, nu reprezintă pentru nimeni un pericol. Dimpotrivă, s-ar putea spune că existența diferitelor orînduiri sociale, a diferitelor căi de dezvoltare, reprezintă o necesitate legică a dezvoltării istorico-sociale.

Ne pronunțăm ferm pentru respectarea neabătută în relațiile dintre state a principiilor deplinei egalități în drepturi, independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Acționăm cu toată hotărîrea pentru soluționarea tuturor problemelor dintre state numai pe calea negocierilor. Considerăm că trebuie să se renunțe cu desăvîrșire la calea militară în soluționarea diferitelor probleme existente între un stat și altul.

Pornind de la aceste principii, România întreține relații foarte largi pe plan internațional. Desigur, în primul rînd, dezvoltăm relațiile noastre cu toate țările socialiste. Avem, de asemenea, relații largi cu țările în curs de dezvoltare, cu țările nealiniate ; în același timp, întreținem relații cu toate țările dezvoltate. Considerăm că tocmai pentru că am acționat și acționăm în spiritul principiilor pe care le-am menționat am reușit să dezvoltăm asemenea relații largi și să putem participa activ la soluționarea diferitelor probleme internaționale.

În momentul de față, într-adevăr, problema fundamentală este aceea a opririi cursei înarmărilor, a trecerii la dezarmare, și în primul rînd la dezarmarea nucleară, asigurarea unei păci trainice. S-ar putea spune că problema păcii constituie factorul hotărîtor pentru soluționarea diferitelor probleme complexe ale vieții internaționale, pentru depășirea crizei economice și pentru progresul economico-social al popoarelor. În acest sens, ne-am pronunțat întotdeauna și ne pronunțăm consecvent pentru

desființarea blocurilor militare. De altfel, trebuie să menționez că, încă la înființarea Tratatului de la Varșovia, în actul său constitutiv s-a prevăzut că el își va înceta existența odată cu desființarea Pactului N.A.T.O. În nenumărate rînduri, inclusiv în acest an, țările din Tratatul de la Varșovia au făcut propuneri pentru a se trece la desființarea concomitentă a celor două blocuri militare. Noi considerăm că una din cauzele încordării actuale o reprezintă și existența celor două blocuri militare diametral opuse. Deci, desființarea lor va contribui mult la diminuarea încordării, a neîncrederii, va favoriza politica de destindere, de colaborare și de pace.

Am arătat mai înainte că ne pronunțăm pentru soluționarea tuturor problemelor pe calea tratativelor, pentru respectarea independenței și pentru neamestecul în treburile interne ale altor țări. Deci, considerăm că și conflictele existente trebuie soluționate în același sens — mă refer atît la Orientul Mijlociu, la războiul dintre Irak și Iran, la problemele din America Centrală, cît și la Afganistan și la Indochina —, pentru că, în fond, toate acestea constituie factori care duc la încordare. Ele trebuie soluționate pe calea tratativelor pașnice, respectîndu-se independența popoarelor și principiile neamestecului în treburile interne.

Apreciem că este posibil să se realizeze progrese pe calea depășirii conflictelor și a problemelor existente, pentru că opinia publică, popoarele din toate țările — atît din Est, cît și din Vest, precum și din țările în curs de dezvoltare — se pronunță cu hotărîre pentru colaborare și pentru pace. Sperăm că, pe această bază, guvernele, inclusiv cele două blocuri militare, vor înțelege că trebuie să treacă la o politică nouă, să țină seama de faptul că interesele popoarelor impun colaborarea între toate țările, fără deosebire de orînduire socială, impun o politică de dezarmare și de pace.

ÎNTREBARE : *Găsiți, domnule președinte, că acest curs independent al politicii externe a României, care are particularități pe care nu le găsim în alte țări socialiste, își are sorgintea numai în istoria națională ?*

RĂSPUNS : Desigur, în primul rînd, ar trebui să spun că politica externă a României rezidă din însuși felul de viață, de existență al poporului român, din orînduirea socialistă a României. Însăși în concepția socialismului, problemele făuririi unei lumi a egalității, a dreptății, a colaborării egale, problemele păcii și înlăturării războaielor s-au situat, de la primele începuturi, pe primul plan — și ele constituie și acum principiile de bază ale societății pe care o edificăm în România. Desigur, la acestea trebuie adăugată și dezvoltarea istorică a poporului român, a țării noastre, care a cunoscut multă vreme dominația străină, a trebuit să ducă lupte îndelungate pentru a-și cîștiga independența. Recent am vorbit însă pe larg despre aceste probleme și nu vreau să insist acum asupra lor.

Fără îndoială că toate acestea au avut și au un anumit rol în politica externă a României, în insistența cu care România acționează pentru respectarea neabătută a independenței fiecărui popor.

Noi avem ferma convingere că numai respectîndu-se independența fiecărei națiuni se poate realiza o colaborare reciproc avantajoasă, se poate asigura progresul economico-social al fiecărui popor, se poate asigura pacea. Orice încălcare a independenței unui popor — și aceasta o putem constata de-a lungul întregii istorii — nu poate duce decît la noi și noi conflicte, avînd în vedere că nici un popor nu a acceptat și nu va accepta niciodată să-și piardă independența și să trăiască în condiții de subjugare, că, mai devreme sau mai tîrziu, el se va ridica cu toată forța pentru a-și dobîndi independența națională. De aceea, pentru a avea pace, trebuie să se asigure independența popoarelor.

Nu aș putea spune că numai România duce o asemenea politică. Dimpotrivă, cred că aceasta o găsim, într-o măsură mai mare sau mai mică, în toate țările socialiste, în toate țările în curs de dezvoltare, în toate țările care și-au dobîndit nu de mult independența și luptă pentru a și-o consolida; dar o găsim chiar în țările dezvoltate. Chiar în țările din N.A.T.O., dacă analizăm manifestarea politicii unui stat sau altul, întîlnim, într-o formă sau alta, manifestări active pentru păstrarea și consolidarea independenței. Deci, problema independenței fiecărei națiuni, a unei țări — chiar dacă aceasta participă, într-o formă sau alta, în diferite organisme de colaborare economică, politică sau militară — continuă să rămînă una din orientările fundamentale ale fiecărui stat.

Vreau să fiu bine înțeles: punînd problema independenței, noi nu înțelegem prin aceasta a duce o politică de izolare. Dimpotrivă, noi sîntem pentru o largă colaborare cu toate statele lumii. Vorbind de independență, noi înțelegem că aceasta presupune o conlucrare largă economică, științifică, culturală cu alte state, inclusiv participarea și conlucrarea în diferite organisme regionale și internaționale — așa cum, de altfel, România participă în C.A.E.R., chiar în Tratatul de la Varșovia, care sperăm că va dispărea cît mai curînd.

ÎNTREBARE: *Dacă îmi permiteți, domnule președinte, aș face o completare. Scopul întrebării mele a fost și acela de a reflecta propria istorie a României în contextul aniversării recente a 65 de ani de la crearea statului național unitar român.*

RĂSPUNS: Am menționat că vreme îndelungată România a fost sub dominația străină. În cele mai grele timpuri însă, principatele românești, chiar atunci cînd erau separate, și-au păstrat o anumită independență sau autonomie. În toată această perioadă au avut loc continuu acțiuni pentru realizarea unității tuturor principatelor

românești, a întregului popor, pentru făurirea unui stat național unitar. Idealul de unitate a poporului român și-a găsit o înaltă expresie în unirea — pentru prima dată în istoria noastră națională — a celor trei principate românești, Muntenia, Transilvania și Moldova, în anul 1600, de către marele voievod Mihai Viteazul. Împrejurările istorice, mai cu seamă intervenția marilor imperii ale vremii, au dus la desființarea, la scurt timp, a statului centralizat realizat de Mihai Viteazul, dar ideea unirii țărilor românești, idealul făuririi unui stat unitar puternic și independent au rămas mereu vii în conștiința poporului, i-au întărit continuu voința de luptă. Un moment de importanță deosebită l-a constituit unirea — la 24 ianuarie 1859 — a Moldovei cu Muntenia, care a dus la crearea statului național român modern. Aceasta a avut o uriașă însemnătate pentru evoluția social-politică a poporului nostru, pentru dezvoltarea forțelor de producție și angajarea României pe drumul civilizației moderne, constituind un moment epocal în procesul plămădirii statului unitar român. O etapă calitativ superioară în dezvoltarea societății românești a fost marcată de către dobîndirea independenței de stat a României în 1877, prin lupta armată a poporului împotriva Imperiului otoman. Cucerirea independenței a inaugurat o eră nouă în existența României, în afirmarea națiunii române pe calea progresului și civilizației materiale și spirituale, în participarea sa la viața comunității internaționale a popoarelor libere. Existența statului național român și cucerirea independenței au exercitat o puternică atracție asupra românilor care se aflau sub dominația Imperiului austro-ungar. Aceasta a dus la intensificarea luptei împotriva dominației străine, pentru făurirea statului național unitar român. La 1 Decembrie 1918, ca act al voinței întregului popor, a fost realizat statul național unitar român. Desfășurarea eveni-

mentelor istorice a demonstrat cu putere că marea Unire de la 1 Decembrie 1918, care a dus la crearea statului național unitar român, a fost rezultatul nemijlocit al luptei hotărîte a celor mai largi mase populare, a întregii noastre națiuni, un act în deplină concordanță cu drepturile inalienabile ale românilor, cu cerințele legice ale dezvoltării istorico-sociale. Conferința de pace încheiată în 1920, la doi ani după realizarea de fapt a unirii Transilvaniei cu România, și Tratatul de la Trianon n-au făcut decît să consfințească o realitate concretă, obiectivă. Deci, în fapt, Unirea nu a fost dobîndită la masa tratativelor, ea a fost hotărîtă și realizată prin lupta maselor populare din Transilvania și România încă din 1918. De altfel, mulți conducători de state și guverne dintr-o serie de țări — printre care și președintele de atunci al Statelor Unite, Woodrow Wilson —, precum și alte importante personalități ale vieții politice internaționale au recunoscut în mod unanim legitimitatea unirii românilor și și-au declarat sprijinul total față de statul național unitar român.

Chiar de atunci, din primele momente ale constituirii sale ca stat național unitar, România a afirmat cu toată claritatea că va duce o politică de bună vecinătate, de prietenie cu toți vecinii săi, că nu va acționa niciodată împotriva altor popoare, dar că își va apăra cu hotărîre în toate împrejurările independența și unitatea.

Trecerea la construcția socialistă nu a făcut decît să întărească unitatea, independența României și să dea — aș putea spune — noi dimensiuni politicii de independență, concepută, așa cum am mai menționat, nu ca o politică de izolare, ci de colaborare largă cu alte popoare pe principiile deplinei egalități în drepturi și neamestecului în treburile interne.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, apreciați că sînt în continuare perspective favorabile pentru dezvoltarea*

relațiilor țării dumneavoastră, pe multiple planuri, atît cu țările socialiste, cît și cu țările occidentale ?

RĂSPUNS : Relațiile internaționale ale României le-aș putea considera bune, chiar foarte bune, atît cu țările socialiste, cît și cu țările occidentale și celelalte țări ale lumii. Avem în vedere să acționăm și în continuare pentru extinderea largă a colaborării cu țările socialiste, atît în cadrul C.A.E.R., cît și cu statele socialiste care nu sînt în C.A.E.R.

Am mai menționat că punem un mare accent pe relațiile cu țările în curs de dezvoltare și cu țările nealiniate. Și actualmente dezvoltăm cu aceste țări o largă colaborare economică, tehnico-științifică și culturală și prevedem să intensificăm această colaborare, cu atît mai mult cu cît România este ea însăși o țară socialistă în curs de dezvoltare. Înscriem aceste relații și în lupta comună pentru lichidarea subdezvoltării, pentru o nouă ordine economică mondială.

Avem relații bune cu țările occidentale, inclusiv cu Statele Unite ale Americii. Desigur, există deosebiri de orînduiri sociale, dar, așa cum am mai menționat, consider că acestea nu trebuie să constituie în nici un fel un obstacol în calea dezvoltării unor relații bilaterale active — în domeniile economic, tehnico-științific, cultural, în schimburile de persoane —, cît și a conlucrării pe plan internațional, în vederea soluționării diferitelor probleme.

În ce ne privește, noi ne propunem să acționăm și în viitor pentru a extinde și mai mult aceste relații, considerînd că ele corespund deopotrivă atît intereselor României, cît și ale țărilor respective.

Desigur, nu scăpăm din vedere faptul că încordarea la care s-a ajuns în viața internațională, intensificarea cursei înarmărilor pot să afecteze dezvoltarea unei bune colaborări între popoare. De aceea acordăm o mare atenție problemelor dezarmării, politicii de colaborare, de destin-

dere și de pace, pentru că ele constituie factori fundamentali pentru o bună colaborare în toate domeniile. Sperăm ca viitorul să demonstreze justețea politicii României și ca principiile acestei politici să se afirme cu mai multă putere și să fie respectate de toate statele.

Doresc să închei rugîndu-vă să transmiteți cititorilor ziarului dumneavoastră salutul meu cordial și cele mai bune urări de progres, prosperitate și pace.

CUVÎNTARE LA CONSFĂTUIREA DE LUCRU DE LA COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN PE PROBLEME DE AGRICULTURĂ

— 9 decembrie 1983 —

Stimați tovarăși,

Consfătuirea de lucru cu activul de partid și de stat pe problemele agriculturii a făcut bilanțul activității din 1983 și a dezbătut pe larg problemele și măsurile în vederea realizării prevederilor planului de creștere a producției agricole în 1984.

În 1983, activitatea în agricultură s-a desfășurat în condiții mai grele, datorită secetei îndelungate, dar și unor lipsuri și neajunsuri în organizarea și conducerea activității din acest sector. Măsurile luate în primăvară pentru irigarea și udarea culturilor au dus la diminuarea efectelor secetei ; acolo unde lucrările s-au efectuat în bune condiții, s-au asigurat recolte mari. În aceste condiții, am obținut o producție de cereale de aproape 20 000 000 de tone.

S-au realizat, de asemenea, recolte satisfăcătoare, pe ansamblu, și în celelalte sectoare ale producției vegetale. În zootehnie am obținut unele rezultate pozitive în ce privește creșterea efectivelor de animale și, în mod deosebit, a producției de carne, lapte, ouă și lînă.

Trebuie să spunem însă deschis că producția agricolă din anul 1983 este sub prevederile planului și nu corespunde posibilităților pe care le are agricultura noastră, chiar în aceste condiții mai grele. Pe baza producțiilor obținute, putem asigura buna aprovizionare a populației, în conformitate cu prevederile programului de autoaprovizionare ; a trebuit însă să diminuăm mult unele necesități, nu am asigurat tot ce era necesar pentru industrie și am redus foarte mult exportul.

În consfătuire s-au discutat pe larg cauzele care au dus la nerealizarea producției agricole. Unii tovarăși au arătat mai clar ce s-a întîmplat, cum s-a ajuns că nu au realizat producțiile stabilite. Din păcate, s-au făcut și încercări de a justifica și de a pune toate nerealizările numai pe seama lipsei de precipitații. Fără nici o îndoială, seceta a avut o puternică influență negativă, dar, în același timp, s-au manifestat și o serie de lipsuri foarte serioase în efectuarea lucrărilor agricole, începînd cu lucrările din toamnă, cu arăturile — care nu s-au realizat în bune condiții —, cu însămînțările, care, de asemenea, nu peste tot s-au desfășurat în perioadele stabilite. Am fost informat că în consfătuirea pe grupe de județe unii tovarăși au pus chiar problema că trebuie să se admită neîncadrarea în aceste perioade optime. Or, una din cauzele producțiilor slabe din acest an este și neînsămînțarea la timp. Rezultatele pe care le avem în multe unități agricole, cooperatiste și de stat, în unele județe, demonstrează că efectuarea arăturilor adînci și toate celelalte lucrări de pregătire a terenului au rolul hotărîtor pentru obținerea unor recolte bune.

Adevărata capacitate a celor din agricultură se poate vedea nu în condiții normale ; cînd este abundență de precipitații, oricine poate să fie un bun agronom. Pentru a demonstra capacitatea și buna cunoaștere a problemelor din agricultură este necesar să se acționeze în așa fel încît să se obțină recolte bune în orice condiții de climă. Și

poate tocmai în condițiile climatice grele trebuie să se demonstreze această capacitate ! De altfel, acest lucru a și fost demonstrat de sute și mii de specialiști, de agronomi, de lucrători din agricultură. Din păcate, avem însă un număr mare de cadre agricole care au demonstrat că, în fața unor greutăți, nu pot să rezolve în mod corespunzător problemele. Unii au demonstrat chiar o lipsă gravă de pregătire de specialitate, precum și o lipsă totală de răspundere, ceea ce necesită o analiză serioasă și tragerea concluziilor corespunzătoare.

Am avut, într-adevăr, un an greu ! Dar, cu suprafața irigată pe care o avem, cu măsurile care s-au luat pentru a asigura apă și cu alte mijloace, trebuia, practic, să nu se resimtă influența secetei. De altfel, așa cum s-a constatat și în consfătuire, în județele și în unitățile unde s-a lucrat cu spirit de răspundere și s-au efectuat lucrările în bune condiții, am obținut recolte bune și chiar foarte bune.

După cum ați văzut, avem multe unități agricole care au obținut, chiar în acest an, recolte record, de 15—20 și peste 20 de tone de porumb pe hectar, de 5—6 tone de grîu și orz, de 50—60 de tone la hectar de cartofi, sfeclă și altele. Deci, trebuie să spunem deschis că recoltele slabe obținute în acest an nu sînt rezultatul numai al condițiilor climatice și al secetei, ci al lipsurilor foarte grave existente în organizarea și conducerea activității din agricultură, în munca specialiștilor, a mecanizatorilor, a oamenilor muncii din agricultură ; ele sînt rezultatul neefectuării la timp și în mod corespunzător a lucrărilor agricole. Nu se poate obține producția agricolă fără a se face în bune condiții toate lucrările agricole, de la arat pînă la strînsul recoltei. Fără prașilă sau cu o singură prașilă nu se poate obține o recoltă bună. Dar — subliniez încă o dată — avem suprafețe mari irigate ; în Constanța, peste 70%, în alte județe, 40—50%. Și, cu toate acestea, tocmai în aceste județe am obținut recolte slabe.

În consfătuire s-au prezentat și rezultatele obținute în

cultura a doua, după orz și grîu — de 7—10 tone de porumb la hectar. Asemenea rezultate s-au obținut și la floarea-soarelui, la soia și altele, în timp ce multe unități au obținut, în condiții de irigat, în cultura întîi, recolte de numai 4—5 tone de porumb la hectar.

Putem deci afirma, fără teama de a greși, că, dacă în toate județele și în toate unitățile agricole s-ar fi lucrat cum trebuie, dacă toți oamenii muncii din agricultură, toți specialiștii își îndeplineau obligațiile cu spirit de înaltă răspundere față de patrie, față de interesele poporului, dacă executau la timp lucrările și de bună calitate, am fi avut o recoltă bună, corespunzător prevederilor planului.

Deci, concluzia generală este aceea că principalele cauze ale nerealizării planului producției agricole constau în lipsurile foarte grave care s-au manifestat în organizarea și executarea lucrărilor agricole. Aceste lipsuri s-au evidențiat cu putere tocmai în aceste condiții mai grele, ale secetei. Așa cum am mai menționat, în condiții normale, aceste lipsuri nu se văd, ele fiind acoperite de precipitații, de condițiile climatice generale bune. Din acest punct de vedere, putem spune că greutățile cauzate de secetă ne-au dat posibilitatea să înțelegem mai bine ce trebuie să facem pentru îmbunătățirea muncii organelor agricole, a activității din acest domeniu, ce probleme tehnologice se ridică pentru a putea ca, în orice condiții, să obținem recolte bune. Trebuie să înțelegem că este necesar să generalizăm experiența unităților care au obținut recolte bune în aceste condiții, să facem ca ea să fie studiată și răspîndită în întreaga noastră agricultură.

Am discutat pe larg, în timpul consfătuirii, o serie de probleme. Este necesar să tragem toate învățămintele și să luăm măsurile care se impun pentru lichidarea tuturor lipsurilor manifestate, pentru buna organizare a întregii activități.

S-au luat aici multe angajamente. Este necesar însă să înțelegem că numai angajamentele nu sînt îndeajuns ; ele nu înseamnă și realizarea unor recolte bune. Trebuie să trecem cu toată hotărîrea la luarea măsurilor necesare în vederea realizării în cele mai bune condiții și în timpul optim stabilit a tuturor lucrărilor, pentru a asigura lichidarea lipsurilor manifestate, astfel ca, realmente, ceea ce s-a întîmplat în acest an să fie un episod care să nu se mai repete în agricultura românească.

Stimați tovarăși,

În consfătuire s-a discutat pe larg despre măsurile ce trebuie luate în vederea realizării planului producției agricole în 1984. S-au prezentat aici o serie de programe. Avem, în general, pentru toate culturile și pentru toate sectoarele prevederi clare, programe amănunțite de măsuri, inclusiv baza materială pentru a obține în anul viitor o recoltă bună. Este deci necesar ca, în spiritul programelor, al planului, al măsurilor stabilite, să acționăm cu toată hotărîrea pentru a obține în 1984 o producție record în toate sectoarele de activitate !

Planul și programele sînt bine cunoscute de toate județele și unitățile. Nu doresc să mă opresc asupra lor. Acum este necesar să se treacă la pregătirea temeinică și efectuarea lucrărilor necesare pentru recolta anului viitor. În primul rînd, trebuie să terminăm în cel mai scurt timp — și am în vedere cîteva zile — toate arăturile adînci, efectuîndu-se un control temeinic și luîndu-se măsuri de refacere a arăturilor acolo unde acestea nu s-au efectuat în condiții corespunzătoare.

Trebuie să se definitiveze în cel mai scurt timp amplasarea culturilor și să se treacă la lucrările de pregătire a terenului pentru însămînțările de primăvară. În acest scop este necesar să se încheie în cel mai scurt timp lucrările de organizare a teritoriului, de stabilire a solelor și a celorlalte lucrări necesare.

Prin programele stabilite sînt asigurate semințele necesare pentru toate culturile. Trebuie să luăm toate mă-

surile pentru păstrarea lor în bune condiții, pentru controlul germinației, pentru tratarea lor corespunzătoare, în așa fel încît la începutul lucrărilor de însămînțări — la sfîrșitul lui februarie — fiecare unitate să dispună de întreaga cantitate de semințe, pregătită în mod corespunzător.

Nu mă refer acum la problema însămînțărilor de primăvară. Ele vor trebui însă să fie executate la timp, în termenele optime stabilite, înlăturîndu-se orice fel de concepții și teorii, care își mai fac loc, cu privire la perioadele de însămînțări. Practica a demonstrat că, acolo unde s-a însămînțat din timp, unde porumbul s-a semănat pînă la 1 aprilie — mă refer în zonele de sud — și s-au efectuat toate lucrările, am avut recolte foarte bune.

Deci, este necesar ca, în cursul lunilor următoare, să se ia toate măsurile pentru a putea trece imediat — la sfîrșitul lunii februarie sau începutul lui martie — la realizarea însămînțărilor, așa cum am stabilit.

Pe primul plan se află producția de cereale. Însămînțările de toamnă — grîu, orz și celelalte — s-au realizat, în general, la timp și, după cît se pare, în condiții mai bune. Precipitațiile căzute în ultimul timp au creat condiții corespunzătoare pentru a se asigura răsărirea și dezvoltarea în bune condiții a plantelor. Este necesar să fie urmărită continuu evoluția culturilor, să se execute la timp toate lucrările de întreținere care sînt necesare, pentru a avea astfel garanția obținerii unor recolte bune.

În 1984 trebuie să însămînțăm cu porumb 3 600 000 ha, din care 600 000 în cultura a doua, după orz îndeosebi, și numai o mică suprafață după grîu. Din cele 3 000 000 ha de porumb în cultura întîi, 500 000 ha trebuie cultivate intensiv, pentru a obține cel puțin 20 de tone de știuleți la hectar.

În acest an am cîștigat o bună experiență în această privință. Avem și recolte de peste 20 de tone la hectar,

iar pe suprafețe mai mici am obținut chiar și peste 30 de tone de știuleți la hectar. Este deci necesar ca, pe baza experienței pe care o avem, a practicii, să luăm toate măsurile pentru realizarea recoltei de porumb stabilite pe cele 500 000 ha. S-a arătat aici, în consfătuire, că pentru obținerea unor asemenea recolte mari nu s-au făcut lucruri deosebite, nu s-au făcut minuni, ci pur și simplu s-a asigurat executarea în bune condiții a lucrărilor necesare și respectarea densității corespunzătoare. Multe din unitățile care au obținut 20 de tone de porumb la hectar l-au obținut în condiții de neirigare. Deci nu se poate spune că nu este posibil să obținem asemenea recolte. Dimpotrivă, avem toate condițiile pentru a realiza — și trebuie cu orice preț să realizăm aceste producții.

Densitatea își are și ea un rol hotărîtor, și de aceea, în programele pe care le-ați studiat, problema densității este precizată amănunțit, pe diferite faze de dezvoltare a culturilor, pînă la recoltare. Noi trebuie să intrăm cu densitățile stabilite la recoltare și să mergem chiar la densități de 100 000—120 000 de plante și chiar mai mult la hectar la culturile intensive, unde avem irigații.

Avem în vedere să introducem, pentru recoltele deosebite, un sistem special de premiere pentru producțiile de 20—30 de tone de porumb la hectar, pentru 50—60 de tone de cartofi și sfeclă la hectar ; de asemenea, pentru floarea-soarelui, pentru soia, de 4 000—5 000 kg pe hectar, și pentru alte culturi. Aceste premii urmează să fie date suplimentar nu unităților, ci acelora care realizează aceste culturi, începînd cu mecanizatorii și cu cei care au efectuat lucrările în toată perioada, inclusiv specialiștilor.

Este necesar să stabilim formații permanente de lucru pe aceste terenuri. Dar, în general, cel puțin pe o perioadă de un an, să nu se schimbe nici specialistul, nici mecanizatorii, nici muncitorii agricoli. De altfel, acordul global presupune ca cel puțin un an de zile o formațiune completă, în frunte cu specialistul, să execute toate lucră-

rile în întregime, pentru că numai așa poate beneficia de acordul global. Sistemul actual de a schimba permanent specialiștii, mecanizatorii și muncitorii de pe o anumită suprafață duce la diminuarea răspunderii și, de fapt, nu creează condițiile necesare aplicării în mod corespunzător a acordului global.

De altfel, va trebui să ne gîndim și la permanentizarea formațiilor pe o perioadă de 4—5 ani, pentru ca acestea să poată realiza și o rotație, o îngrijire corespunzătoare. Numai așa ele vor putea să aibă, după 2—3 ani, și rezultate mai bune. Dacă fiecare știe că timp de 5 ani de zile cel puțin va lucra pe aceeași suprafață, va fi mult mai cointeresat să facă toate lucrările — și astfel se va putea, într-adevăr, vedea dacă a lucrat bine sau nu.

În anul 1984 este prevăzută irigarea unei suprafețe de cel puțin 800 000 ha cu porumb. Va trebui ca, pe întreaga suprafață irigată, să obținem cel puțin 10 tone de porumb boabe la hectar. În timpul consfătuirii am discutat aceste probleme. La densitatea de 70 000—80 000 de plante la hectar vom depăși de fapt această producție. Și trebuie neapărat să obținem această recoltă ! Nu se justifică să folosim energie electrică și să dăm apă pentru recolte de 4 000 sau 5 000 kg la hectar.

Se impun, de asemenea, măsuri foarte serioase pentru a obține recoltele corespunzătoare pe cele 600 000 ha de porumb în cultură dublă. S-a arătat aici că s-au obținut 7 000—8 000 și 10 000 kg de porumb la hectar, că sînt unități care au obținut și peste 10 000 kg în cultura a doua la porumb. În ce privește cultura a doua, planul prevede o recoltă foarte redusă, cu atît mai mult cu cît va trebui ca cea mai mare parte, dacă nu totalitatea porumbului din cultura a doua, să fie în terenuri irigate, în afară de zonele unde sînt precipitații corespunzătoare și unde nu se justifică irigarea. Asemenea recolte au fost obținute și în anii precedenți, și în acest an, de multe unități și deci

trebuie să luăm toate măsurile pentru ca anul viitor să ne situăm cel puțin la nivelul acestor recolte.

Noi ne propunem să ajungem aproape la 6 000 000 ha irigate. Aceasta va însemna să irigăm în viitor cel puțin 2 000 000 ha cu porumb. Pe aceste terenuri trebuie să obținem minimum 10 tone de porumb la hectar, dar la porumbul intensiv, în condiții de irigare, va trebui să mergem la 20 de tone de porumb știuleți pe hectar. Sămînța de porumb pe care o avem s-a dovedit bună. Cu această sămînță, cu hibrizii pe care îi avem am obținut recoltele de care s-a vorbit aici. Nu trebuie să ne mulțumim însă cu ce avem, deși subliniez că sămînța pe care o avem acum este bună. Nimeni nu poate justifica recoltele slabe punînd aceasta pe seama calității semințelor. Folosind însă sămînță-elită, din înmulțirea întîi, cel mult a doua, adică dînd sămînța corespunzătoare, putem să obținem recoltele pe care le avem în vedere.

După cum ați văzut, pentru recoltele acestea mari de porumb nu se cer lucruri deosebite, ci doar realizarea în practică a normelor științei agricole, a lucrărilor de bună calitate, începînd cu arăturile, cu lucrările de întreținere, cu asigurarea densității corespunzătoare. Este evident că, dacă am realizat lucrările de irigații, dacă consumăm energia electrică, trebuie să facem în așa fel încît apa să ajungă la toate plantele. În general, este necesar să trecem la irigarea pe brazdă a tuturor culturilor prășitoare. Nu se poate face o irigare corespunzătoare a porumbului, spre exemplu, prin aspersiune, cînd porumbul a ajuns la 1,5 sau 2 m. Cîteodată, aceasta are chiar efecte negative asupra plantei, împiedicînd ca apa să ajungă la rădăcină, unde este nevoie de ea. Am discutat problemele acestea și în Comandamentul de irigații. Obligatoriu trebuie să facem organizarea teritoriului, să stabilim sole mici pe care să le putem controla și pe care să aplicăm irigarea prin brazde. Practic, nu mai trebuie să avem la culturile prășitoare, inclusiv la legumicultură, irigații prin asper-

siune. Cu atît mai mult în pomicultură și viticultură. Aceasta înseamnă pur și simplu să risipim energia, să risipim apa și, cîteodată, să distrugem și plantele.

Este deci necesar să luăm toate măsurile pentru ca recolta de cereale, de porumb să fie cel puțin la nivelul prevederilor planului pe ansamblu și să realizăm producțiile pe care le-am menționat în sistemele irigate. Avem toate condițiile și trebuie să acționăm cu toată hotărîrea pentru a demonstra că nerealizările din acest an sînt, într-adevăr, ceva întîmplător și că fiecare unitate, fiecare județ este în stare să-și îndeplinească în bune condiții sarcinile ce-i revin.

Stimați tovarăși,

În ce privește plantele tehnice pentru ulei, producțiile obținute, pe ansamblu, anul acesta nu ne pot mulțumi — nici la floarea-soarelui, nici la soia, nici la alte plante pentru ulei, inclusiv la inul pentru ulei. Producțiile sînt cu mult sub posibilitățile pe care le avem — și aceasta tot datorită neajunsurilor manifestate în efectuarea lucrărilor agricole. Trebuie să luăm toate măsurile pentru a obține producțiile stabilite la toate plantele pentru ulei, să asigurăm atît producția de ulei stabilită, cît și șroturile necesare în zootehnie.

Să ne ocupăm foarte serios de plantele tehnice pentru fibră : inul, cînepa, bumbacul, precum și de programul de mătase naturală. Producțiile pe care le avem, mai cu seamă la in, sînt cu totul nesatisfăcătoare. Trebuie să luăm toate măsurile pentru a obține în anul viitor producțiile stabilite la toate aceste plante pentru fibră. Avem condiții, sînt și în acest domeniu anumite rezultate bune care demonstrează că putem și trebuie să obținem și la aceste plante recolte corespunzătoare.

Se impune să acționăm pentru realizarea în condiții mai bune a producției de sfeclă. Avem stabilite densitățile ; s-a arătat, în consfătuire, că, acolo unde s-a respectat și s-a realizat densitatea de 100 000 de plante la hectar — și trebuie să mergem chiar la 120 000—130 000 —, s-a putut obține și o producție corespunzătoare, de 60 000 kg de sfeclă la hectar.

Este inadmisibil să irigăm sfecla și să scoatem doar 20 000 și chiar sub 20 000 kg la hectar. În condiții de irigare nu trebuie să avem recolte de sfeclă sub 60 000 kg la hectar, asigurînd executarea la timp a lucrărilor, densitatea de 120 000—130 000 de plante la hectar. De altfel, în program este prevăzut ca pe întreaga suprafață să obținem anul viitor producția de 40 000 kg de sfeclă pe hectar. Este pe deplin posibil, și la o densitate de 100 000 de plante la hectar este chiar puțin, pentru că aceasta ar însemna, în medie, o sfeclă de 400 de grame de la fiecare plantă.

Trebuie să ținem seama de experiența din acest an și să realizăm — în conformitate, de altfel, cu prevederile planului — în anul viitor culturi duble la fasole, soia, in, cînepă și sfeclă de zahăr. Pentru noi este o necesitate de a obține și în cultura a doua recolte bune la o serie de plante — și experiența ne-a demonstrat că este posibil. Cei care ați fost la institut ați văzut că au obținut peste 2 000 kg de soia la hectar în cultura a doua și chiar tovarășii de acolo spuneau că aceasta se prezintă ceva mai bine decît soia din cultura întîi.

Deci trebuie să luăm toate măsurile și să stabilim de pe acum în ce sole vom pune aceste culturi, pentru a urmări strîngerea la timp a recoltei și buna pregătire a suprafețelor respective în vederea obținerii unor culturi corespunzătoare.

Desigur, culturile duble nu trebuie tratate însă ca ceva în plus, ca niște lucrări care mai trebuie făcute. Ele trebuie să se efectueze exact cum se fac lucrările pentru cultura întîi ; cîteodată, aceste lucrări necesită o atenție chiar mai mare, pentru a putea asigura ca ele să dea rezultatele cerute.

Programul pentru horticultură prevede, de asemenea, obținerea unor recolte mai mari. În plan, recolta totală de legume este de aproape 7 000 000 de tone. Discutînd cu tovarășii din conducerea ministerului și cu cei din sectorul horticol, am stabilit însă că trebuie să mergem la recolte mai mari la hectar. Noi am mărit foarte mult suprafața cu legume, reducînd, de fapt, din terenul afectat altor culturi, și aceasta datorită recoltelor mici pe care le avem în sectorul legumicol. Normal, ar trebui, cu jumătate din suprafața actuală, să realizăm 7 000 000—8 000 000 de tone de legume.

Nu se poate să nu obținem, în solarii, cel puțin 50 000 kg de roșii la hectar. Nu este admis să obținem în cultura de cîmp, la tomate mai puțin de 30 000—40 000 kg la hectar. Și aceasta nu presupune nimic deosebit, decît, desigur, de a executa cum trebuie toate lucrările și de a asigura densitatea de 50 000—60 000 de plante la hectar. Aceleași lucruri sînt valabile și pentru celelalte culturi. Sînt stabilite densitățile, este prevăzut tot ceea ce este necesar pentru a obține o schimbare radicală în sectorul legumicol. Prevedem în mod obligatoriu ca toate suprafețele cultivate cu legume să fie irigate. Însă acestea trebuie lucrate în sistem de grădinărie — cum se spune —, nu în culturi de cîmp, cum lucrăm porumbul sau alte culturi. Legumicultura trebuie lucrată după regulile legumiculturii ! Este necesar să facem și sole mici, ca să le putem controla, să le putem iriga, să putem să aplicăm toate regulile și cunoștințele agrotehnice.

Insist mult asupra acestor lucruri, pentru că noi trebuie să ne apucăm să facem o legumicultură de înaltă productivitate ; avem în vedere ca în viitor să reducem substanțial suprafața la legumicultură, pe seama creșterii producțiilor la hectar. Același lucru este valabil și pentru mazăre, pentru fasole, unde recoltele sînt nesatisfăcătoare. La cartofi trebuie neapărat să obținem 35 000—40 000 kg la hectar.

Nu mă mai refer la producțiile ce sînt prevăzute pentru alte culturi, deoarece ați studiat cu toții planul. Am luat numai spre exemplificare cîteva, dar la toate este valabilă necesitatea de a se lua toate măsurile pentru a obține recolte corespunzătoare încă din anul viitor. Se impune să acordăm atenția necesară realizării tuturor sortimentelor de legume. Este inadmisibil ca anumite legume să nu se găsească pe piață. În programul concret am încercat să cuprindem toate sortimentele de legume. Trebuie să cultivăm atît cît este necesar să asigurăm consumul prevăzut. Multe legume se pot obține în cultură dublă sau intercalată. De exemplu, dacă se însămînțează odată cu porumbul, varza timpurie și salata, la începutul lunii aprilie, pînă la 15 mai s-a strîns și salata, și varza. Pe această cale putem să asigurăm, în mod corespunzător, și recolte, dar și venituri suplimentare cooperativelor, cooperatorilor și muncitorilor, tuturor celor care concură la realizarea acestor producții. Vorbesc despre aceasta nu teoretic, ci din experiența practică pentru realizarea acestor culturi.

Se impune să acordăm atenția corespunzătoare culturilor succesive și duble. De fapt, la o serie de legume, culturile duble sînt culturi principale. Tomatele de toamnă trebuie să le punem după orz sau după mazăre. Fasolea la fel, mazărea la fel ; chiar și cartofii. Noi nu trebuie să obținem la tomate sau la alte culturi, așa-zis în cultura dublă, recolte mai mici decît cele de care am vorbit — de 40—50 de tone la hectar — fiindcă ele trebuie tratate în aceleași condiții, la aceeași densitate ; aceleași lucrări trebuie să se facă și pentru ele. Tot ceea ce se cere este să tratăm și în legumicultură culturile succesive, culturile duble nu ca ceva suplimentar, ci ca o activitate de bază, care trebuie să ne asigure recoltele corespunzătoare și venituri corespunzătoare.

Am dezvoltat puternic viticultura și pomicultura. Am trecut la plantații intensive și superintensive — este ade-

vărat, mai mult în pomicultură și ceva mai redus în viticultură. Programul prezentat prevede să intensificăm activitatea privind realizarea de plantații intensive și superintensive în pomicultură și în viticultură, modernizarea celor existente și, cu acest prilej, să dublăm numărul de plante la hectar — mă refer la vie. Producțiile pe care le obținem în ultimii ani sînt, într-adevăr, mai mari decît în trecut. Dar sînt, totuși, sub ceea ce trebuie să realizăm. Sînt necesare și în această privință măsuri hotărîte pentru realizarea în bune condiții a lucrărilor de întreținere, pentru a obține recolte mari și a asigura astfel satisfacerea, în bune condiții, a cerințelor de consum ale populației, precum și alte necesități ale industriei, ale economiei naționale, inclusiv creșterea exportului.

Stimați tovarăși,

În zootehnie avem, în acest an, unele rezultate pozitive. Trebuie însă să luăm toate măsurile pentru a realiza în întregime prevederile planului, ale programelor privind efectivele, la toate speciile. În mod deosebit trebuie să acordăm o atenție corespunzătoare bovinelor și ovinelor. Trebuie ca, în următorii cîțiva ani, să ajungem la cel puțin 9 000 000—10 000 000 de bovine, la 24 000 000—25 000 000 de ovine. Numai în aceste condiții vom putea asigura numărul de bovine necesar pentru tăiere, vom putea asigura carnea de care avem nevoie. Va trebui să asigurăm efectivele de oi, în primul rînd, pentru a avea cantitatea de lînă necesară industriei noastre și pentru a asigura și carnea de care avem nevoie. Bovinele și ovinele sînt cele două specii care pot valorifica în cele mai bune condiții pășunile, fînețele, inclusiv pădurile — și, de aceea, trebuie să le acordăm atenția corespunzătoare, să le dezvoltăm în conformitate cu prevederile planului.

La porcine considerăm că efectivele la care am ajuns sînt la nivelul necesităților economiei naționale și nu mai avem în vedere să creștem prea mult efectivele pe ansamblu. Desigur, într-un județ sau altul va trebui să acționăm pentru ca fiecare să-și asigure numărul de porcine necesar pentru satisfacerea necesităților sale.

La fel la păsări ; considerăm că efectivul de păsări de carne la care am ajuns este, de asemenea, la nivelul cerințelor economiei naționale ; nu mai avem în vedere dezvoltarea prea mult a efectivelor de păsări de carne. Va trebui, desigur, să realizăm programul privind păsările de ouă și producția de ouă corespunzătoare. Să dezvoltăm, de asemenea, mai mult creșterea iepurilor de casă, care să completeze într-o anumită măsură carnea de pasăre, acest lucru fiind mult mai avantajos din punctul de vedere al consumului de concentrate. De asemenea, trebuie să realizăm programele privind animalele mici de blană.

Sînt necesare măsuri pentru a realiza prevederile privind apicultura, un domeniu în care avem o bună experiență și o serie de rezultate bune, dar unde trebuie să facem eforturi ca, în cîțiva ani, să realizăm prevederile din programele pe care le avem.

Efectivele stabilite în programele care le-ați primit sînt pe deplin posibil de realizat și chiar de depășit, în condițiile înfăptuirii neabătute a tuturor măsurilor stabilite. În primul rînd, să asigurăm monta și natalitatea corespunzătoare, în conformitate cu cele stabilite. Desigur, natalitatea de 85% nu este o limită maximă. Avem acum multe unități care realizează 90—95%. De aceea spun că sînt rezerve mari pentru a crește natalitatea la bovine. La oi putem obține și două fătări pe an, deci aici rezervele sînt și mai mari decît la bovine. La porcine trebuie să obținem două fătări și ceva, 2,2—2,3 pe an. Cu matca pe care o avem acum este pe deplin posibil să realizăm și chiar să depășim efectivele prevăzute. De aceea, rog să fie luate toate măsurile pentru a asigura realizarea în întregime a efectivelor, în conformitate cu planul, și chiar de a realiza, la unele, efective suplimentare.

Să luăm toate măsurile necesare în vederea reducerii

mortalităților la animale, care sînt încă foarte mari, practic la toate speciile. S-a realizat ceva în această privință în 1983, dar pierderile prin mortalitate rămîn încă foarte mari, mai cu seamă la ovine, porcine și păsări. Dar chiar și la bovine mai este loc pentru a reduce mortalitățile. Aceasta presupune o activitate foarte serioasă pentru urmărirea și asigurarea fătărilor în bune condiții, pentru îngrijirea tineretului în mod corespunzător și îmbunătățirea activității sanitar-veterinare.

Trebuie să ridicăm nivelul și rolul organelor sanitar-veterinare în conformitate cu cerințele dezvoltării zootehniei românești. Este necesar ca medicii veterinari să aibă un rol mai mare și o răspundere sporită în dezvoltarea zootehniei.

Am impresia că s-a diminuat rolul medicilor veterinari, că aceștia au fost puși pe planul doi. Trebuie ca medicii veterinari să revină pe primul plan în zootehnie, din toate punctele de vedere. Inginerii agronomi trebuie să învețe, să știe și zootehnie.

Este deci nevoie să luăm măsuri foarte serioase pentru a îmbunătăți în scurt timp activitatea sanitar-veterinară, de apărare a sănătății animalelor, care înseamnă și apărarea sănătății oamenilor, a populației. Trebuie să revedem programul de activitate al medicinei veterinare și să luăm toate măsurile care se impun în acest domeniu.

Realizînd efectivele, trebuie să ne ocupăm de creșterea producțiilor de lapte, de carne, de ouă, de lînă. Am făcut, într-adevăr, anul acesta progrese. Față de 1982 am realizat creșteri importante la producțiile din zootehnie, dar ele nu ne pot încă mulțumi. Trebuie ca, începînd din 1985, la toate întreprinderile agricole de stat să obținem producții de cel puțin 4 000 de litri de lapte pe vacă și să trecem spre 5 000 de litri pe vacă începînd din 1986. Nu este posibil să mai avem, la întreprinderile de stat, ferme în care producțiile de lapte să fie sub 4 000 de litri pe vacă începînd din 1985. Este necesar ca, într-un timp scurt, în

toate cooperativele agricole de producție să obținem cel puțin 3 000 de litri de lapte pe vacă. La efectivele pe care le avem, cu aceste producții vom avea lapte mai mult decît ne este necesar.

Aceasta este singura cale — și trebuie să luăm toate măsurile în această direcție și, în mod corespunzător, să crească producția și la producătorii particulari.

Trebuie să asigurăm realizarea greutății la tăiere, în conformitate cu programul de autoaprovizionare. Realizînd greutatea la tăiere la toate speciile, noi putem avea un plus de carne — și trebuie să-l avem încă în anul viitor — la efectivele prevăzute a fi tăiate.

Pentru aceasta este necesar să ne ocupăm serios de asigurarea bazei furajere. Toți ați declarat aici că avem o situație mai bună decît acum un an, și aceasta înseamnă că vom obține și producțiile stabilite în plan.

Am asigurat, conform normelor, baza furajeră, în concentrate, pînă la recolta viitoare. Este însă necesar s-o gospodărim cum trebuie, să facem o furajare corespunzătoare. Se impun măsuri pentru a mări în continuare suprafața de lucernă și trifoi prin însămînțarea a cel puțin 300 000 ha din pășuni cu lucernă și trifoi. Aceasta nu înseamnă o diminuare, ci, dimpotrivă, o dezvoltare puternică a bazei furajere. Deci, este necesar să asigurăm o bază bună de furaje vegetale, proteice, pe calea lucernei și trifoiului. Va trebui să studiem posibilitatea să ajungem la 900 000—1 000 000 ha de trifoi și lucernă. În plus, să asigurăm îmbunătățirea pășunilor și fînețelor și prin unele supraînsămînțări cu anumite leguminoase care să îmbunătățească conținutul pășunilor și fînețelor. Deci, să rezolvăm problema proteinelor pe această cale.

Este necesar să punem hotărît în valoare cele 4 500 000 ha de pășuni și fînețe. S-a făcut ceva în această privință, dar ne mișcăm încă încet, chiar foarte încet. Trebuie să ne asigurăm toată sămînța necesară. Anul 1985 trebuie să fie anul în care să intrăm în normal cu rotația

de îngrijire şi de fertilizare, de cultivare a păşunilor şi fîneţelor. Inclusiv să realizăm fertilizarea celor 3 000 000 ha în pădure pentru a asigura şi aici un păşunat cu rezultate cît mai bune.

În acelaşi timp sînt necesare măsuri ferme pentru a strînge toate furajele grosiere. Şi acum se găsesc pe cîmp paie, se găsesc coceni de porumb ; au fost mulţi băgaţi sub brazde şi împiedică, de fapt, realizarea în bune condiţii a semănatului şi a densităţii la culturi. Grosierele constituie o rezervă foarte bună pentru realizarea unei furajări corespunzătoare. Avem deja o anumită experienţă în ridicarea calităţii acestor plante — şi a paielor, şi a cocenilor —, dar ne-am oprit la cîteva experienţe. Trebuie să generalizăm aceste experienţe bune pentru că practica a demonstrat că, pe această cale, valoarea nutritivă a paielor, a cocenilor creşte de 2—3 ori, iar în unele cazuri, chiar mai mult.

Trebuie să luăm toate măsurile pentru a însămînţa cel puţin 600 000 ha cu porumb siloz în cultura a doua ; dar aceasta trebuie considerat ca minimum. Fiecare unitate şi fiecare judeţ trebuie să-şi facă toate socotelile necesare şi să ia măsurile ce se impun în această privinţă.

Trebuie să terminăm complet cu modernizarea grajdurilor şi asigurarea apei pentru întregul efectiv. Se impune să revedem programul pe care îl avem, să trecem la forarea şi săparea puţurilor necesare acolo unde nu avem asigurată apă suficientă, în aşa fel încît să nu mai existe, în anul 1984, problema apei în nici un sector de creştere a animalelor.

Sînt, totodată, necesare măsuri pentru realizarea programelor stabilite privind creşterea animalelor la membrii cooperatori, în gospodăriile populaţiei în general. Am obţinut anumite progrese şi aici, însă mai avem încă mult pînă la realizarea prevederilor programelor stabilite, astfel ca fiecare gospodărie să dispună de o vacă, de 5—10 oi, de capre, să crească porci, păsări, pentru a-şi asigura necesarul de lapte, de carne, ouă şi alte produse. Trebuie, practic, în 1985 să încheiem realizarea acestor prevederi, a programului stabilit.

Am insistat asupra tuturor acestor probleme pentru că este necesar să nu mai discutăm în general, ci să ne ocupăm de fiecare ramură şi subramură în mod amănunţit, deoarece numai aşa vom reuşi să asigurăm îndeplinirea în bune condiţii a programelor pe care le avem. Dispunem de toate condiţiile şi trebuie să facem totul pentru ca anul 1984 să ducă la o schimbare substanţială a activităţii în agricultură, la o îmbunătăţire radicală a muncii organelor agricole, a unităţilor agricole, a tuturor oamenilor muncii din agricultură. Trebuie făcut totul pentru a obţine o recoltă bună, o recoltă record, pentru a înfăptui neabătut hotărîrile Congresului al XII-lea, ale Conferinţei Naţionale, pentru realizarea noii revoluţii agrare, care presupune o agricultură de înaltă productivitate, o producţie bună, de înalt nivel, în toate sectoarele ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Toate acestea pun sarcini serioase în faţa activităţii de cercetare agricolă. Avem unele rezultate, am vorbit de ele. Trebuie însă să acţionăm cu şi mai multă fermitate pentru soluţionarea deplină a problemelor seminţelor pentru toate culturile, pentru toate plantele. Ne trebuie, într-adevăr, şi seminţe de mai mare productivitate, şi seminţe mai timpurii şi rezistente la condiţiile de climă de la noi, la timpul ceva mai rece, dar şi la secetă.

Trebuie să îmbunătăţim materialul săditor şi să realizăm plantaţii cu material de o valoare mai mare, de o productivitate sporită atît în pomicultură, cît şi în viticultură.

Avem programele privind îmbunătăţirea raselor de animale la toate speciile. Este necesar ca cercetarea noastră să fie mai activă în acest domeniu. Sînt, în acelaşi timp, necesare noi tehnologii care să răspundă cerinţelor agriculturii moderne, în condiţii de irigare, de realizare a unor densităţi sporite şi tot ceea ce se impune pentru a asigura

obținerea unor recolte tot mai mari pe fiecare suprafață de pămînt.

Deci, cercetării, institutelor de cercetare le revin sarcini deosebit de mari în realizarea tuturor programelor pe care le avem în agricultură. Am dori ca neajunsurile care s-au constatat în unele sectoare să fie rapid înlăturate și ca cercetarea noastră să lucreze și mai strîns cu producția, să considere că și-a îndeplinit, într-adevăr, îndatoririle numai atunci cînd se obțin recoltele corespunzătoare. Dacă recoltele sînt mici, înseamnă că și activitatea cercetării a fost necorespunzătoare. Avem suficiente forțe în cercetare și trebuie să luăm toate măsurile pentru a răspunde cerințelor pe care le pune acum agricultura noastră, pe care le pune programul de realizare a unor producții sporite, de înfăptuire a noii revoluții agrare.

Trebuie să perfecționăm în continuare învățămîntul agricol, să acordăm mai multă atenție pregătirii profesionale și tehnice. În acest an s-au luat măsuri pentru a îmbunătăți pregătirea profesională a mecanizatorilor. Trebuie să vedem, în general, și în alte sectoare cum acționează învățămîntul, cum funcționează cursurile de perfecționare, în vederea ridicării calificării profesionale, tehnice a tuturor oamenilor muncii din agricultură, a tuturor cooperatorilor. Este necesar să realizăm în condiții mai bune cursurile agrozootehnice de masă, pe care le avem în fiecare an. Atrag atenția că toate învățămintele pe care le-am tras din activitatea agricolă din acest an, toate programele de măsuri pentru anul viitor trebuie să stea la baza cursurilor agrozootehnice pe care le avem, a pregătirii tuturor oamenilor muncii din agricultură, a tuturor specialiștilor.

Avem o mecanizare, în general, bună. Pe ansamblu, sistema noastră de mașini răspunde necesităților, ceea ce s-a stabilit în cursul anului trecut și în acest an asigură practic soluționarea completă a mecanizării tuturor lucrărilor agricole. Trebuie însă să luăm măsuri pentru o bună

întreținere și folosire a mașinilor agricole, să asigurăm funcționarea corespunzătoare a tractoarelor și mașinilor, să realizăm repararea și întreținerea lor. Să luăm toate măsurile pentru a nu mai avea pierderi datorită proastei reglări a mașinilor de strîns recolta.

În executarea tuturor lucrărilor agricole — începînd cu arăturile —, rolul hotărîtor îl au stațiunile de mecanizare, mecanizatorii. Din păcate, după cum s-a văzut, avem încă multe stațiuni și mulți mecanizatori care nu își îndeplinesc cum trebuie obligațiile, care execută lucrări de slabă calitate. Trebuie să aplicăm ferm prevederile legilor. Inginerii, conducerile unităților trebuie să verifice lucrările, să le recepționeze și să oblige ca ele să fie refăcute atunci cînd nu sînt executate conform cerințelor. Pentru fiecare solă trebuie să i se dea scris șefului formației de mecanizare la ce adîncime și ce calitate trebuie să aibă lucrările. Nu trebuie să mai admitem să se treacă la efectuarea lucrărilor pînă nu s-a terminat curățirea completă a terenului. Este inadmisibil și nu se pot face arături de calitate arînd printre grămezi de paie, de coceni sau de alte plante. Trebuie să le cerem și mecanizatorilor — și să-i obligăm — să nu facă lucrările pînă nu li se dă terenul eliberat complet. Va trebui să facem un sistem de angajament, semnat și de o parte, și de alta, pentru a înlătura lipsa de răspundere și a asigura realizarea în mod corespunzător a lucrărilor agricole.

Nu este pentru nimeni un secret, s-a discutat mult aici că arăturile constituie baza unor recolte bune. Dacă nu s-au făcut arăturile cum trebuie, înseamnă că de la început s-a pornit cu o bază proastă și deci nu sînt asigurate condițiile pentru a se putea realiza recoltele stabilite. Aceasta e valabil și pentru densități, pentru toate lucrările pe care le execută S.M.A.-urile. Retribuția — de altfel, așa și este stabilit — trebuie să se facă în raport de lucrări, de producțiile realizate. Aceasta înseamnă o creștere mai mare a răspunderii stațiunilor de mașini agricole, a secțiunilor

de mecanizare din toate unitățile. Însă, repet, consiliile de conducere, și din I.A.S.-uri, și din cooperative, specialiștii au obligația să verifice și să nu recepționeze nici o lucrare care nu corespunde sarcinilor stabilite.

Stimați tovarăși,

Plenara Comitetului Central din iunie a adoptat un program de îmbunătățiri funciare, de irigații, de creștere a potențialului productiv al solului pînă în 1990. Am început din acest an realizarea lui. Pentru următorii doi ani avem de executat un volum foarte mare de irigații. Există o anumită rămînere în urmă în acest an. Trebuie deci luate toate măsurile pentru a realiza în întregime prevederile programelor de irigații și îmbunătățiri funciare. Este necesar să acordăm toată atenția perfecționării, îmbunătățirii sistemelor actuale de irigații, pentru a asigura, încă din anul viitor, ca ele să funcționeze în cele mai bune condiții. În general, se impune să gospodărim mult mai atent, cu mai multă răspundere fondul funciar. Aceasta înseamnă să punem capăt risipei, să nu mai admitem scoaterea din producție a terenurilor arabile sau agricole, să redăm agriculturii noi terenuri și să cultivăm întreaga suprafață în cele mai bune condiții. Să aplicăm ferm ceea ce am stabilit, ca fiecare deținător al unei suprafețe agricole să cultive întreaga suprafață, fiecare metru pătrat de pămînt! Suprafețele noastre sînt reduse. Posibilități de a reda noi suprafețe agriculturii nu avem prea multe. Deci, singura cale pentru a satisface necesitățile economiei naționale este, în primul rînd, folosirea în bune condiții a suprafeței existente și creșterea producției pe fiecare hectar.

Avem, menționez din nou, bune rezultate într-un număr mare de unități. Pe această bază trebuie să trecem cu hotărîre la înfăptuirea neabătută a tuturor măsurilor stabilite și să obținem pe fiecare hectar, pe fiecare metru pătrat o producție maximă.

Sînt necesare măsuri de îmbunătățire a activității în

cooperativele agricole de producție, în unitățile agricole de stat. Este necesar să acordăm mai multă atenție lichidării neajunsurilor din I.A.S.-uri. Să facem în așa fel încît, încă în 1984, întreprinderile agricole de stat să devină exemplu de organizare, de productivitate prin producțiile pe care le obțin atît în sectorul vegetal, cît și în cel animal.

De asemenea, trebuie să îmbunătățim activitatea în cooperativele agricole de producție, să crească rolul consiliilor de conducere, al adunărilor generale. Fiecare cooperator trebuie să înțeleagă că este proprietar, este producător, că venitul lui depinde nemijlocit de rezultatele obținute în cooperativă.

În același timp, să acordăm mai multă atenție și lucrării suprafețelor acordate în folosință membrilor cooperatori. Să folosim și aici experiențele bune pe care le avem, să ne ocupăm mai atent și să acordăm întregul sprijin gospodăriilor proprietate particulară din zonele de munte și de deal, pentru a obține producții tot mai bune, atît în sectorul vegetal, cît și în creșterea animalelor și a producției animaliere.

Se impun măsuri de creștere a răspunderii consiliilor unice agroindustriale, care trebuie să aibă un rol activ în asigurarea bunei desfășurări a activității pe raza consiliului, în realizarea producțiilor stabilite, în efectuarea tuturor lucrărilor la timp și în bune condiții.

Trebuie să crească, de asemenea, răspunderea organelor agricole județene. Avem un personal destul de numeros în aceste organe agricole. Este necesar, totodată, să se îmbunătățească activitatea Ministerului Agriculturii, a Consiliului Național al Agriculturii. Toate organele agricole, centrale și locale, trebuie să acționeze cu mai multă răspundere, să asigure realizarea în bune condiții a tuturor programelor și măsurilor stabilite. Nu este suficient să constatăm că nu s-a realizat un lucru. Organele agricole, începînd cu ministerul, trebuie să asigure și să con-

ducă realizarea lucrărilor în fiecare etapă și să răspundă de înfăptuirea lor în bune condiții.

Este necesar să crească răspunderea inginerilor, a tuturor specialiștilor din agricultură. Avem un număr mare de ingineri agronomi. Raportat la suprafața arabilă și agricolă, avem aproape cel mai mare număr de ingineri și specialiști în comparație cu alte țări. Dar trebuie ca acești specialiști să se facă simțiți, ca agricultura să simtă că acolo există un inginer sau un specialist agricol.

Trebuie să schimbăm radical concepția de muncă a specialiștilor din agricultură. Ei trebuie să participe efectiv, nemijlocit, la efectuarea lucrărilor și nu numai la supravegherea lor. Am mai discutat despre această problemă, dar am făcut puțin în direcția rezolvării ei. Trebuie ca inginerii tineri care vin în unități să fie introduși în procesul de producție, să lucreze efectiv, așa cum se făcea și în trecut. Nu se poate considera că absolventul Institutului de agronomie, dacă a venit în cooperativă sau în I.A.S., trebuie să devină funcționar. Nu avem nevoie de funcționari ! Nu trebuie să mai avem un inginer funcționar ! El trebuie să lucreze efectiv în agricultură — și numai în raport cu necesitățile să punem pe unii în anumite munci de conducere ! Nu de șefi avem nevoie ; avem prea mulți șefi ! Avem nevoie de oameni care să lucreze în agricultură, ca în toate domeniile, și trebuie să se înțeleagă bine acest lucru ! Legat de aceasta, trebuie să revedem însă și structura și forma de organizare din agricultură.

Trebuie să introducem ferm stabilitatea ; am vorbit în general despre aceasta, dar un specialist nu trebuie să plece sau să fie mutat, după cîteva luni sau după un an, dintr-o unitate unde a lucrat prost în altă parte, ca să lucreze și acolo tot prost. Dacă s-a constatat că nu știe să lucreze ca specialist, să fie pus să muncească ca muncitor în sectorul în care are pregătirea, să învețe ce este agricultura. Să interzicem mutarea pe o perioadă de cîțiva ani

a specialiștilor. În general, specialistul trebuie să devină parte integrantă a cooperativei, a I.A.S.-ului, a satului. El trebuie să înțeleagă că, mergînd într-o comună, devine cetățean al comunei, devine membru al cooperativei — și acolo trebuie să-și desfășoare întreaga lui activitate ! *(Aplauze puternice).*

Cer comitetelor județene de partid și consiliilor populare să nu mai dea nici un fel de negație, nici un fel de aprobare de mutare dintr-un județ în altul, dintr-o unitate în alta, decît cu totul excepțional, cînd trebuie promovat într-o muncă sau trecut în altă activitate. Dar aceasta nu trebuie să constituie o practică generală. La o analiză pe care am făcut-o în unele sectoare din agricultură, am constatat că aproape jumătate din ingineri trec anual dintr-un loc în altul, dintr-o unitate în alta. Cu ce răspundere, cum poate să lucreze un asemenea specialist, tovarăși ? Îi facem un mare rău și specialistului, și muncitorului respectiv. Într-un an de zile abia începe să cunoască comuna, să cunoască terenul. Cum poate atunci să obțină o recoltă bună sau să se ocupe bine de creșterea animalelor sau de celelalte sectoare ? Același lucru trebuie spus și în legătură cu mecanizatorii, cu toți specialiștii din agricultură. Deci, sînt necesare măsuri hotărîte pentru a pune ordine, pentru stabilitatea și pentru ridicarea pregătirii cadrelor, pentru aplicarea fermă a principiilor acordului global, de cointeresare materială. Sistemul actual este foarte progresist, el dă posibilitatea nelimitată de a avea venituri cît mai mari, pe baza producțiilor obținute. Desigur, cînd s-au obținut 20 000 kg de porumb la hectar, cred că și inginerul, și mecanizatorul, și cooperatorul au venituri mari. Dar dacă s-au obținut 2 500 kg de porumb la hectar, de unde să primească și cooperatorul, și inginerul și să mai se dea și pentru animale, și pentru stat ? Nu mai putem plăti pe nimeni decît în raport de producție ! Nu mai garantăm nimănui venituri fără muncă și fără producție ! În raport de producție, veniturile sînt nelimitate ; dar această ne-

limitare este și în sus, și în jos, tovarăși. Cointeresarea materială presupune să ne ocupăm serios de producție. Aceasta este singura cale pentru a crește veniturile specialiștilor, cooperatorilor, muncitorilor și mecanizatorilor — mă refer acum la sectorul agricol. Și veniturile celor din sectorul creșterii animalelor sînt nelimitate, în raport cu creșterea efectivelor de animale, cu producțiile de lapte, carne, ouă pe care le obțin. Orice alt fel de a judeca lucrurile nu corespunde principiilor noastre socialiste.

Acordul global cuprinde și pe președintele de cooperativă, și pe inginerul-șef, și pe directorul de I.A.S., și pe directorul stației de mecanizare. Să-și unească toți forțele, să organizeze bine activitatea ! Muncitorii, cooperatorii — care au rolul de control asupra activității acestor organisme — să-i controleze, să le ceară să conducă bine activitatea. Și dacă n-o fac, să-i înlocuiască, să pună oameni care răspund cerințelor, care sînt în stare să conducă un sector sau altul de activitate ! Trebuie să spunem clar și muncitorilor, și cooperatorilor, dar și celor care sînt în conducere că veniturile tuturor sînt legate de producție, de muncă ! Nu există o altă cale și nu se mai poate merge pe o altă cale !

Este necesar ca și organele și organizațiile de partid să tragă toate concluziile din activitatea lor de pînă acum, din realizările bune din agricultură, dar și din stările de lucruri negative și să ia măsuri pentru a ridica munca de partid, activitatea fiecărui colectiv de oameni ai muncii la nivelul cerințelor puse de Congresul partidului, de Conferința Națională, de Programul partidului privind realizarea unei agriculturi de înaltă productivitate. Este necesar ca și comitetele județene de partid, și consiliile populare să aplice mai ferm hotărîrile de partid, legile țării, să vegheze ca ele să fie bine cunoscute și realizate în viață de toate colectivele de oameni ai muncii din agricultură.

Trebuie să înțelegem că lipsurile manifestate în agricultură înseamnă, de fapt, și existența unor serioase

neajunsuri în munca organizațiilor și organelor de partid, a comitetelor comunale, a consiliilor unice, a comitetelor orășenești și comitetelor județene de partid.

Trebuie să spun deschis că aceasta arată, totodată, și lipsurile serioase existente în activitatea organelor noastre centrale, în felul în care s-au exercitat controlul și îndrumarea activității, pentru că nu este admis ca asemenea stări de lucruri să nu fie sesizate la timp și să nu se acționeze pentru îndepărtarea lor atunci cînd se constată. Nu facem nimănui nici un serviciu dacă trecem cu vederea, sau ne facem că nu observăm unele stări de lucruri negative, dacă nu atragem atenția și nu intervenim hotărît și la timp pentru îmbunătățirea lucrurilor. Mai cu seamă, facem un mare rău intereselor construcției socialiste, ale poporului, ale dezvoltării generale a patriei noastre. Or, întreaga noastră activitate, a organelor de partid și de stat, a tuturor organelor agricole, a tuturor oamenilor muncii din agricultură trebuie să pornească de la răspunderea față de interesele generale ale țării, ale întregii națiuni ! Să facem totul ca fiecare la locul său de muncă să-și îndeplinească răspunderile ce-i revin, să servească în condițiile cele mai bune cauza socialismului, a partidului, a poporului ! *(Aplauze puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).*

Stimați tovarăși,

Întorși acasă, trebuie trecut imediat la luarea tuturor măsurilor necesare în vederea realizării în viață, încă din aceste zile, din luna aceasta, a tuturor prevederilor din programele stabilite.

Aș dori ca anul viitor, la consfătuirea care o vom ține pe problemele agriculturii — care va fi, probabil, după Congresul al XIII-lea —, să nu ne mai întîlnim cu stările de lucruri pe care le-am dezbătut în consfătuirea de astăzi. Să putem constata că s-a acționat cu spirit de răspundere

și că fiecare unitate, toate județele au făcut totul și au obținut recolte corespunzătoare prevederilor planului.

Dispunem de toate aceste posibilități. Avem și baza materială și baza tehnică necesară. Avem cadre, avem specialiști, avem muncitori, avem cooperatori, avem o țărănime în stare să rezolve în bune condiții problemele care se pun în vederea dezvoltării agriculturii noastre, a obținerii unor recolte bogate, a înfăptuirii noii revoluții agrare.

Am convingerea că fiecare comitet județean de partid, toate organele de partid, organele agricole, colectivele de oameni ai muncii, cooperatorii vor trage toate concluziile, vor lua toate măsurile și se vor prezenta la a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională și la Congresul al XIII-lea al partidului cu rezultate cît mai bune în toate sectoarele de activitate ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cu această convingere, doresc să urez tuturor oamenilor muncii din agricultură, cooperatorilor, țărănimii, tuturor specialiștilor, organelor agricole, organelor de stat și organelor și organizațiilor de partid, succese în întreaga activitate, un an cu recolte record în 1984, multă sănătate și fericire ! *(Aplauze și urale puternice, îndelungate ; se scandează puternic : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !". Toți cei prezenți în sală se ridică în picioare și ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul general al partidului, președintele republicii).*

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI „NODON SINMUN" DIN R. P. D. COREEANĂ

— 10 decembrie 1983 —

ÎNTREBARE : *Poporul coreean urmărește cu un mare interes realizările remarcabile pe care le obține Republica Socialistă România în lupta pentru transpunerea în viață a hotărîrilor celui de-al XII-lea Congres și Conferinței Naționale ale Partidului Comunist Român.*

V-am ruga să vă referiți la preocupările actuale ale poporului român pentru edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate și la lupta sa viitoare pentru întîmpinarea cu strălucite realizări în muncă a celei de-a 40-a aniversări a eliberării patriei și a celui de-al XIII-lea Congres al Partidului Comunist Român.

RĂSPUNS : În momentul de față, întregul popor este angajat în realizarea obiectivelor Congresului al XII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, care reprezintă o etapă importantă în înfăptuirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

În primii trei ani ai cincinalului am obținut o serie de rezultate pozitive în dezvoltarea industriei și a întregii economii naționale. În acest an, ritmul de dezvoltare a indus-

triei este de circa 5%. Deși am avut un an greu, datorită secetei care s-a prelungit pînă aproape la sfîrșitul anului, am obținut, pe ansamblu, o recoltă agricolă care asigură buna aprovizionare a populației. S-au dezvoltat, de asemenea, și celelalte sectoare ale economiei naționale, precum și învățămîntul, știința și cultura — factori fundamentali pentru făurirea societății socialiste.

Plenara Comitetului Central din noiembrie a adoptat planul pe 1984 și prevederile pentru încheierea întregului cincinal. Planul și celelalte programe au fost dezbătute de organismele democrației noastre socialiste, precum și de Marea Adunare Națională.

Pentru anii 1984—1985 prevedem un ritm de dezvoltare a producției industriale de 6—7%, o creștere a venitului național de circa 8%.

De asemenea, am adoptat o serie de măsuri și prevedem o creștere importantă a producției agricole. Aceasta se bazează și pe intensificarea irigațiilor și îmbunătățirilor funciare, ceea ce va crea condiții favorabile obținerii de recolte stabile și în condiții climaterice mai grele.

Prin realizarea acestor prevederi vom asigura înfăptuirea hotărîrilor Congresului al XII-lea, a obiectivului fundamental pentru acest cincinal, de trecere la un nou stadiu de dezvoltare.

Acordăm, de asemenea, o mare însemnătate problemelor calitative, înfăptuirii obiectivului privind realizarea unei noi calități a muncii și vieții întregului popor. Prevedem intensificarea cercetării științifice. Am adoptat, de asemenea, o serie de măsuri privind perfecționarea învățămîntului, a întregii activități de formare a cadrelor și de ridicare a conștiinței socialiste a poporului.

În ultimele săptămîni am dat publicității unele programe importante privind îmbunătățirea calității, ridicarea nivelului tehnic și creșterea eficienței economice. De asemenea, am adoptat programul privind creșterea mai puternică a productivității muncii în anii următori. Avem

în vedere necesitatea ca, pînă în 1990, să obținem o transformare puternică a întregii activități, să ajungem — din punctul de vedere al productivității muncii, al eficienței și al calității — la nivelul țărilor celor mai avansate.

Pornim de la faptul că socialismul trebuie să demonstreze în fapte că poate și trebuie să realizeze o calitate, o eficiență și o productivitate mai bune decît capitalismul.

În același timp, am adoptat noi măsuri privind creșterea nivelului de trai, material și spiritual, al poporului. Începînd de la 1 septembrie se aplică hotărîrea privind creșterea cu circa 5% a veniturilor reale ale tuturor oamenilor muncii.

Deci, vom întîmpina a 40-a aniversare a victoriei revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, precum și Congresul al XIII-lea al partidului cu noi realizări în toate domeniile, cu hotărîrea fermă de a asigura înfăptuirea neabătută a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

În aceste realizări, un loc important îl ocupă înfăptuirea programelor de dezvoltare mai puternică a bazei energetice și de materii prime, pentru întărirea independenței energetice a țării. Avem un consum de energie mai mare decît anul precedent; consumul energetic a crescut mai mult decît a crescut producția de energie. Seceta ne-a creat și în domeniul energiei o serie de greutăți, deoarece nu putem realiza 1 200—1 500 MW energie pe hidrocentrale. Am adoptat însă măsuri pentru folosirea mai intensivă a centralelor electrice pe cărbune și hidrocarburi. Totodată, am luat măsuri de a realiza o reducere a consumurilor energetice neproductive. Încă în anul viitor vom acoperi din resursele proprii circa 94—95% din necesarul de energie. Aceasta ne creează posibilitatea de a realiza programul privind asigurarea independenței energetice a țării în următorii 2—3 ani cel mai tîrziu.

ÎNTREBARE: *Poporul coreean cunoaște bine că Partidul Comunist Român și Guvernul Republicii Socialiste*

România, în frunte cu dumneavoastră, promovează o politică externă suverană şi iubitoare de pace.

Am fi recunoscători dacă v-aţi putea referi la direcţiile principale, în etapa actuală, ale activităţii pe plan internaţional.

RĂSPUNS : În viaţa internaţională s-a ajuns la o încordare deosebit de gravă. Se poate spune că, de la terminarea celui de-al doilea război mondial, niciodată situaţia nu a fost atît de gravă. Acesta este rezultatul direct al intensificării cursei înarmărilor, în primul rînd a înarmărilor atomonucleare, al adîncirii contradicţiilor pe plan internaţional dintre diferite state şi grupări de state, al politicii de menţinere şi reîmpărţire a sferelor de influenţă, de recurgere la forţă şi la ameninţarea cu forţa, de amestec brutal în treburile interne ale altor state.

În acelaşi timp s-a adîncit criza economică — cu implicaţiile sale generale, ale crizei morale şi politice —, s-a înrăutăţit considerabil situaţia economică a ţărilor în curs de dezvoltare.

Pornind de la aceasta, noi considerăm că în momentul de faţă problema fundamentală este aceea a opririi cursei înarmărilor, a trecerii la dezarmare, şi în primul rînd la dezarmare nucleară, asigurarea unei păci trainice în întreaga lume. Considerăm că lupta pentru pace constituie astăzi factorul fundamental pentru a asigura popoarelor posibilitatea de a-şi concentra forţele în direcţia dezvoltării economico-sociale şi ridicării bunăstării materiale şi spirituale a fiecărui popor.

În mod special aş dori să menţionez agravarea deosebită a situaţiei din ultimele săptămîni, ca urmare a trecerii la amplasarea rachetelor nucleare americane cu rază medie de acţiune în unele state din vestul Europei. Ca răspuns la aceasta, Uniunea Sovietică a hotărît întreruperea negocierilor de la Geneva şi adoptarea unor măsuri de răspuns privind amplasarea de rachete nucleare în unele ţări socialiste europene şi în alte zone ale lumii. Amplasarea noilor rachete va duce la creşterea considerabilă a pericolului unui război nuclear, al unei catastrofe nucleare, care ameninţă însăşi existenţa vieţii pe planeta noastră.

De aceea, noi considerăm că în momentul de faţă trebuie făcut totul pentru oprirea amplasării noilor rachete americane, precum şi pentru oprirea realizării măsurilor de răspuns anunţate de Uniunea Sovietică, pentru reluarea negocierilor de la Geneva, în vederea realizării unui acord acceptabil, care să asigure un echilibru al raportului de forţe între cele două părţi la un nivel cît mai scăzut al înarmărilor şi să deschidă calea reducerii şi lichidării totale a oricăror arme nucleare în Europa şi în întreaga lume.

În acelaşi timp, România se pronunţă ferm pentru soluţionarea tuturor problemelor litigioase dintre state numai şi numai prin tratative. Oricît de îndelungate şi de grele ar fi tratativele, ele reprezintă singura cale şi singura alternativă care poate duce la evitarea războiului, cu toate consecinţele sale.

Acţionăm pentru realizarea unei noi ordini economice internaţionale, pentru întărirea solidarităţii şi colaborării tuturor forţelor progresiste, antiimperialiste.

România dezvoltă larg relaţiile sale internaţionale cu toate ţările socialiste, se pronunţă ferm pentru depăşirea unor divergenţe şi întărirea solidarităţii şi colaborării dintre aceste ţări. Considerăm că aceasta va avea o însemnătate deosebită pentru afirmarea principiilor socialismului, pentru creşterea rolului ţărilor socialiste în viaţa internaţională, pentru politica de pace, de colaborare între toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Extindem, de asemenea, relaţiile cu ţările în curs de dezvoltare, cu ţările nealiniate, ca o parte a luptei împotriva politicii imperialiste şi neocolonialiste. Acţionăm, de asemenea, pentru lărgirea colaborării cu ţările capitaliste

dezvoltate, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

România se pronunță ferm pentru realizarea în viață a principiilor egalității, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

Dezvoltăm, de asemenea, colaborarea cu partidele comuniste și muncitorești, cu partidele socialiste, social-democrate, cu alte partide și forțe democratice. Considerăm că această colaborare are o mare importanță în actualele împrejurări internaționale.

Acordăm o mare însemnătate luptei popoarelor pentru pace, mișcărilor uriașe, din ultimul timp, în favoarea păcii și dezarmării, împotriva războiului.

Avem ferma convingere că popoarele, forțele progresiste și antiimperialiste dispun de forța necesară pentru a opri cursul periculos, spre prăpastie, al evenimentelor internaționale, pentru a impune trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmare nucleară, pentru asigurarea dreptului popoarelor la dezvoltarea liberă, independentă, pentru pace.

În acest cadru aș dori să menționez, cu multă satisfacție, că în principalele probleme ale vieții internaționale partidele și statele noastre au poziții identice sau foarte apropiate, că țările și popoarele noastre conlucrează foarte strîns și contribuie la soluționarea problemelor complexe ale vieții internaționale, în interesul socialismului și păcii.

ÎNTREBARE: *Partidul Comunist Român, Guvernul Republicii Socialiste România, îndeosebi dumneavoastră personal, stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, ați manifestat întotdeauna sprijinul și solidaritatea fermă față de cauza poporului nostru de reunificare a patriei. Poporul nostru este recunoscător pentru aceasta.*

La ora actuală, crește zi de zi pericolul unui nou război, război nuclear, în Peninsula Coreeană, datorită acțiunilor agresive și de dezlănțuire a unui nou război ale imperialismului american și ale marionetelor sud-coreene, acțiuni ce se intensifică, mai ales în preajma și după călătoria în Coreea de Sud a președintelui Reagan.

Mult stimate tovarășe președinte, dumneavoastră cum apreciați asemenea evenimente create în Peninsula Coreeană și ce fel de probleme considerați că trebuie să fie soluționate pentru realizarea reunificării independente și pașnice a Coreei ?

RĂSPUNS : România a sprijinit întotdeauna lupta pentru reunificarea pașnică a Coreei de Nord și de Sud. Am salutat și am sprijinit și sprijinim activ propunerile formulate de tovarășul Kim Ir Sen în direcția reunificării și realizării unei Corei independente, pașnice și democratice. Încordarea din ultimul timp și în această zonă și creșterea pericolului unui nou război nuclear sînt un rezultat direct al încordării generale în viața internațională.

Avînd în vedere toate acestea — așa cum am menționat —, este necesar să se intensifice eforturile pentru oprirea agravării situației generale mondiale, pentru a se pune capăt și acțiunilor agresive din Peninsula Coreeană, pentru a se ajunge la o retragere a trupelor străine din Coreea de Sud și intensificarea acțiunilor în vederea soluționării pe cale pașnică, între cele două părți, a problemelor reunificării poporului coreean, fără nici un amestec din afară.

După părerea noastră, în actualele împrejurări se impune intensificarea activității politice, diplomatice, găsirea căilor pentru trecerea la negocieri directe între cele două părți ale Coreei.

Așa cum am menționat, propunerile formulate de Republica Populară Democrată Coreeană, de tovarășul Kim Ir Sen constituie o bază bună în direcția aceasta. Singura cale pentru realizarea acestor propuneri este aceea a negocierilor directe între cele două părți.

Noi vom acorda în continuare întregul sprijin realizării năzuințelor poporului coreean, vom sprijini neabătut lupta

împotriva oricăror acțiuni agresive împotriva R.P.D. Coreene.

Avem ferma convingere că este posibil și se va ajunge la reunificarea pașnică a Coreei.

ÎNTREBARE : *Relațiile de prietenie și colaborare între cele două partide, țări și popoare ale Coreei și României cunosc o continuă întărire și dezvoltare spre o nouă treaptă, superioară. Întîlnirile istorice și convorbirile care au avut loc între marele conducător al poporului nostru, tovarășul Kim Ir Sen, și iubitul și stimatul conducător al poporului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, precum și documentele comune adoptate cu aceste ocazii constituie o solidă bază menită să dezvolte în mod excelent și în continuare relațiile de prietenie și colaborare dintre cele două țări ale noastre.*

V-am ruga să vă referiți la perspectiva relațiilor de prietenie și colaborare coreeano-române.

RĂSPUNS : Aș dori să menționez cu multă satisfacție bunele relații de solidaritate, prietenie și colaborare dintre partidele, țările și popoarele român și coreean.

Într-adevăr, colaborarea româno-coreeană s-a dezvoltat continuu — și aceasta își are originea în pozițiile comune în multe probleme ale construcției socialiste și ale vieții internaționale, în politica partidelor noastre de dezvoltare independentă, de colaborare cu alte partide și țări socialiste, pe principiile deplinei egalități, ale independenței.

Un rol important în dezvoltarea colaborării dintre partidele și popoarele noastre au avut întîlnirile și convorbirile cu tovarășul Kim Ir Sen, stabilirea unor relații de prietenie între noi, care au o însemnătate deosebită pentru buna colaborare și întărirea solidarității între partidele și popoarele noastre.

Bazîndu-mă pe aceasta și ținînd seama de programele țărilor noastre privind dezvoltarea economico-socială în perioada următoare, precum și de politica generală a partidelor și statelor noastre în soluționarea problemelor mondiale și în construcția socialistă, consider că există perspective minunate pentru extinderea continuă a colaborării și prieteniei româno-coreene.

Există condiții bune pentru extinderea colaborării economice, tehnico-științifice, aceasta avînd o mare însemnătate pentru dezvoltarea țărilor noastre și reprezentînd, totodată, o contribuție importantă la cauza socialismului, a colaborării și păcii în lume.

Noi dăm o mare apreciere succeselor înregistrate de poporul prieten coreean, sub conducerea partidului, în frunte cu tovarășul Kim Ir Sen, în construcția socialistă și doresc să adresez, pe această cale, comuniștilor, întregului popor prieten al Republicii Populare Democrate Coreene urări de succese tot mai mari pe calea dezvoltării socialiste, realizarea năzuințelor sale de reunificare pașnică, multă prosperitate și fericire.

TOAST
LA DEJUNUL OFERIT DE TOVARĂŞUL NICOLAE CEAUŞESCU, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, ÎN ONOAREA TOVARĂŞULUI ENRICO BERLINGUER, SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ITALIAN

Cu prilejul vizitei în Republica Socialistă România

— 10 decembrie 1983 —

Dragă tovarăşe Berlinguer,

Dragi tovarăşi italieni,

Dragi tovarăşi,

Aş dori să exprim satisfacţia conducerii noastre de partid, a mea personal pentru vizita pe care o faceţi, tovarăşe Berlinguer, în România, la invitaţia Comitetului Central al partidului, să vă adresez, încă o dată, un salut călduros şi urarea de bun venit în România.

Vizita pe care o faceţi acum în România constituie o expresie a relaţiilor bune dintre partidele noastre, care acţionează — în împrejurări şi în condiţii diferite — în aceeaşi direcţie, atît în ce priveşte dezvoltarea relaţiilor dintre popoarele noastre, a colaborării dintre România şi Italia, cît şi în soluţionarea problemelor complexe ale vieţii internaţionale, în interesul fiecărei naţiuni, pentru o politică de pace, de independenţă a fiecărui popor, de largă conlucrare între toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

În cursul convorbirilor pe care le-am avut, am făcut un schimb larg de păreri asupra problemelor actuale ale vieţii internaţionale. Am apreciat, de comun acord, că s-a ajuns la o agravare fără precedent a relaţiilor internaţionale, că aceasta este determinată de intensificarea cursei înarmărilor, de o serie de conflicte, de folosirea forţei şi de ameninţarea cu forţa, de intervenţia brutală în treburile interne ale altor state.

Sînt probleme complexe în viaţa economică, criza economică afectează practic toate statele. Politica financiară, îndeosebi a dobînzilor excesiv de mari, duce la înrăutăţirea situaţiei economice internaţionale. În mod deosebit aş menţiona înrăutăţirea continuă a situaţiei ţărilor în curs de dezvoltare, mărirea decalajelor între ţările dezvoltate şi ţările în curs de dezvoltare.

Avînd în vedere evenimentele din ultimul timp, în centrul discuţiilor noastre au stat problemele din Europa. Într-adevăr, în ultimele săptămîni s-au produs evenimente care au agravat considerabil situaţia de pe continentul european şi din lume. S-a trecut la amplasarea în unele ţări vest-europene a rachetelor americane cu rază medie de acţiune, ignorîndu-se cererile şi opoziţia opiniei publice, care s-a pronunţat şi se pronunţă tot mai hotărît împotriva acestor rachete. Ca răspuns la aceasta, Uniunea Sovietică s-a retras de la convorbirile de la Geneva şi a anunţat o serie de contramăsuri privind amplasarea unor rachete în unele ţări socialiste europene şi în alte zone ale lumii.

Putem afirma că s-a ajuns la o situaţie de o gravitate cum nu a fost niciodată de la terminarea celui de-al doilea război mondial. Nu este acum momentul şi nu consider că este cazul să insist mai mult asupra cauzelor care au făcut să se ajungă aici. Acum se pune problema ce trebuie făcut pentru a opri acest curs periculos al evenimentelor,

pentru a determina oprirea amplasării rachetelor americane în unele state din vestul Europei și, în același timp, oprirea realizării contramăsurilor anunțate de Uniunea Sovietică și reluarea negocierilor de la Geneva în vederea ajungerii la un acord care să ducă la reducerea substanțială a mijloacelor racheto-nucleare existente, la realizarea unui echilibru în raportul de forțe dintre cele două părți la un nivel cît mai scăzut posibil.

Desigur, România s-a pronunțat ferm pentru înlăturarea completă din Europa a oricăror arme nucleare, pentru o Europă fără arme nucleare, de nici un fel, pentru trecerea în continuare la măsuri de dezarmare generală. Înțelegem însă bine că aceasta trebuie realizată în mai multe etape — și, actualmente, noi considerăm că etapa cea mai importantă este aceea a opririi amplasării noilor rachete în Europa.

În această privință s-au făcut multe propuneri. Și România a prezentat o serie de propuneri. Apreciem propunerile făcute de Partidul Comunist Italian, de diferite guverne și personalități politice. Toate acestea oglindesc, pînă la urmă, preocuparea și dorința de a contribui la oprirea cursului periculos al evenimentelor, la reluarea negocierilor, la realizarea unui acord între cele două părți.

După părerea noastră, este încă posibil să se oprească actualul curs al evenimentelor și, în această privință, doresc să subliniez că partidele noastre și — pe plan mai larg — popoarele român și italian pot să-și aducă o contribuție importantă la realizarea acestui obiectiv. Trebuie să facem totul pentru a răspunde așteptărilor popoarelor, care doresc să trăiască în pace, în colaborare, pentru a asigura dreptul fundamental al națiunilor la existență, la viață, la libertate și independență.

Noi dăm o înaltă apreciere marilor mișcări pentru pace din Europa. Însuși poporul român s-a angajat cu toate forțele sale în asemenea acțiuni. În 1982 am avut mari manifestări în această privință, iar în a doua parte a acestui an, masele largi populare din România s-au angajat din nou și continuă să organizeze mari manifestări consacrate dezarmării și păcii, dezvoltînd, în această privință, colaborarea cu forțele care se pronunță pentru pace, cu popoarele altor țări din Europa. Noi considerăm că mișcarea pentru pace din Europa poate să determine o schimbare a cursului evenimentelor.

Acordăm, de asemenea, o mare însemnătate poziției diferitelor partide și forțe politice democratice în favoarea păcii și dezarmării. Considerăm că este necesar să întărim colaborarea cu partidele comuniste și muncitorești, cu partidele socialiste, social-democrate, cu alte partide democratice și forțe progresiste, inclusiv cu mișcările religioase, cu organizațiile științifice, culturale, care au, de asemenea, un rol important în lupta pentru pace și dezarmare.

Doresc să subliniez, încă o dată, convingerea fermă a partidului nostru, a României socialiste că este posibil să se oprească cursul periculos al evenimentelor, să se împiedice o nouă cursă a înarmărilor, să fie reluate tratativele de la Geneva și să se treacă la o politică reală de dezarmare nucleară, de dezarmare generală. Aceasta răspunde intereselor tuturor popoarelor — și din țările socialiste, și din țările occidentale, și din țările Tratatului de la Varșovia, și din țările N.A.T.O.

Așa cum am menționat în cursul convorbirilor, noi considerăm că țările europene trebuie să ia parte activă la negocieri pentru realizarea acordului privind oprirea realizării măsurilor de amplasare a noilor rachete și de realizare a contramăsurilor de răspuns.

Încă o dată, doresc să subliniez satisfacția pentru această întîlnire — care are loc în împrejurări grave ale situației internaționale, și îndeosebi din Europa — și să exprim convingerea că ea va duce la întărirea colaborării

între partidele noastre, ceea ce corespunde intereselor ambelor noastre popoare, cît și cauzei păcii și colaborării internaționale.

Cu această convingere, doresc să ridic paharul pentru o colaborare tot mai strînsă între partidele noastre,

pentru colaborarea dintre poporul român și poporul italian, dintre România și Italia,

pentru o politică de pace și colaborare internațională,

în sănătatea dumneavoastră ! *(Aplauze).*

CUVÎNTARE LA SESIUNEA CONSILIULUI SUPREM AL DEZVOLTĂRII ECONOMICE ȘI SOCIALE

— 12 decembrie 1983 —

Stimați tovarăși,

Sesiunea Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a dezbătut planul dezvoltării economico-sociale, al agriculturii, programele privind productivitatea muncii și ridicarea nivelului tehnic și a calității produselor, programul de autoaprovizionare și bugetul de stat. Ele au fost adoptate în unanimitate. Am dezbătut aceste planuri și programe la plenara Comitetului Central, în secțiuni ale Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și urmează să fie supuse dezbaterii și aprobării Marii Adunări Naționale.

Consider că prevederile tuturor acestor documente — începînd cu planul dezvoltării economico-sociale pe 1984 și cu bugetul de stat — sînt clare și asigură înfăptuirea neabătută a hotărîrilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale a partidului, realizarea în viață a noii etape de înfăptuire a Programului partidului privind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintarea României spre comunism.

Adoptarea în unanimitate a acestor documente de către Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale arată că toți tovarășii sînt hotărîți să acționeze cu toată fermitatea pentru a asigura realizarea lor în viață în cele mai bune condiții.

În secțiuni și în sesiunea plenară a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale s-au discutat o serie de probleme legate de realizarea planului pe acest an, de măsurile privind pregătirea pentru trecerea la înfăptuirea în cele mai bune condiții a planului pe 1984. Consider că ambele planuri — atît din industrie, cît și din agricultură — sînt deosebit de clare ; prevederile lor răspund cerințelor dezvoltării societății noastre socialiste și se întemeiază pe existența bazei tehnico-materiale și pe forța umană necesară, ceea ce asigură realizarea lor în bune condiții. De asemenea, programele pe care le-am adoptat corespund necesităților dezvoltării într-un ritm mai înalt și ridicării continue a calității, înfăptuirii în viață a obiectivului trasat de Congresul al XII-lea privind realizarea unei noi calități a muncii și vieții în toate domeniile de activitate. De aceea, nu doresc să mă opresc acum asupra lor. Consider însă că trebuie să subliniez necesitatea de a acționa cu toată hotărîrea pentru realizarea lor în cele mai bune condiții.

Aceasta presupune o bună cunoaștere și înțelegere a planurilor, a programelor pe care le avem. Vreau să spun deschis că, din felul cum s-au desfășurat lucrurile în acest an, se poate trage concluzia că nu în toate sectoarele, nu în toate unitățile planurile și programele sînt bine cunoscute și înțelese, că nu peste tot se acționează cu toată hotărîrea pentru realizarea lor.

Este adevărat, în cursul lunilor octombrie și noiembrie, planurile au fost dezbătute în adunările generale, însă acest lucru nu este suficient. Va trebui să trecem imediat la cunoașterea temeinică și la stabilirea pe fiecare unitate, pe fiecare fabrică și secție a programelor de măsuri pentru realizarea lor. Fiecare om al muncii, fiecare muncitor, tehnician și inginer — în calitatea sa de proprietar, de producător și beneficiar — trebuie să cunoască în amănunțime ce sarcini îi revin lui personal în acest domeniu, precum și echipei și formațiunii în care își desfășoară activitatea.

Sînt necesare măsuri hotărîte, în fiecare unitate, pentru asigurarea pregătirilor materiale și tehnice necesare, precum și din punctul de vedere al forței de muncă calificate, în vederea realizării în bune condiții și în termenele stabilite a prevederilor planului.

În mod deosebit, sînt necesare o mai bună cunoaștere și aplicarea fermă a legilor statului și a hotărîrilor Comitetului Central al partidului, a hotărîrilor partidului în general. Și din sesiunea Consiliului Suprem al Dezvoltării a reieșit că unele legi nu sînt înțelese, nu sînt cunoscute, sînt aplicate formal, ceea ce, de fapt, contribuie la stările negative de lucruri care se manifestă în diferite sectoare de activitate. Noi am adoptat o serie de legi — și insist asupra legilor pentru că ele sînt obligatorii pentru toate organele de partid și de stat, pentru toate consiliile oamenilor muncii, pentru toți cetățenii patriei noastre. Nimeni nu poate da altă interpretare legilor decît aceea care este înscrisă în lege ! Numai Consiliul de Stat și Marea Adunare Națională au dreptul să dea interpretare legilor. Nici un minister, nimeni altcineva nu poate da o altă interpretare și nu se poate sustrage de la aplicarea fermă a legilor ! Consider inadmisibil felul în care s-a acționat în aplicarea legii privind comerțul exterior. Mă refer la aceasta, dar ea nu e singura lege care nu se urmărește și nu se aplică pînă la capăt în mod corespunzător. Este necesar să introducem o ordine și disciplină de fier ! Societatea socialistă nu se poate construi fără disciplină, fără ordine în toate sectoarele ! Și aceasta este valabil cu atît mai mult pentru cadrele de conducere.

Consider necesar să fie luate măsuri pentru a face o revedere și o studiere temeinică, în toate ministerele, în toate întreprinderile, a legilor țării. Să ne asigurăm că cei care sînt chemați să le realizeze le înțeleg și acționează cum trebuie pentru aplicarea lor. Este nevoie, de asemenea, să întărim controlul din partea Marii Adunări Naționale, a organelor de stat — mă refer la Consiliul de Stat și la Consiliul Legislativ —, care au obligația să controleze cum se aplică legile. De asemenea, trebuie întărit controlul de către Consiliul Muncitoresc, de către toate celelalte organe, începînd cu Consiliul de Miniștri, cu organele centrale de sinteză, care au rolul să vegheze la buna cunoaștere și aplicare a legilor țării. Multe din stările negative de lucruri își au izvorul în lipsurile grave existente în felul în care se acționează în aplicarea legilor și a hotărîrilor de partid.

Stimați tovarăși,

În programele noastre, în plan se acordă o atenție deosebită problemelor energetice și de materii prime. De fapt, greutățile pe care le avem acum sînt nemijlocit legate de aceleași stări de lucruri, de indisciplina, de lipsa de răspundere demonstrată de conducerea Ministerului Energiei. Desigur, se poate veni acum cu fel de fel de justificări. Dar se știe că s-a asigurat tot ce este necesar ca să se poată pregăti temeinic reparațiile în termenele stabilite. Dacă acestea erau respectate pînă la capăt și, în loc de asigurările care s-au dat permanent, se lucra cu răspundere și se realizau lucrările la timp și de calitate, noi am fi avut acum surplus de energie electrică.

Ministerul Minelor, cu toate lipsurile lui — l-am criticat și am discutat mult —, livrează, totuși, cărbunele de calitatea corespunzătoare, stabilită. Însă centralele pe cărbune nu funcționează. Avem o pierdere zilnică de 1 500 MW în centralele pe cărbune, la care se adaugă pierderile din energia hidroelectrică, datorită secetei. Dar chiar și fără energia hidroelectrică, dacă centralele pe cărbune funcționează normal, noi avem asigurată în întregime, chiar cu o rezervă substanțială, energia electrică pentru toate sectoarele. Desigur, s-a discutat, s-au luat măsuri; sperăm să se pună ordine, ca angajamentele luate să fie îndeplinite. Dacă nu, desigur, va trebui să luăm și alte măsuri pentru a pune odată ordine în acest foarte important sector de activitate.

În același timp, trebuie să aplicăm foarte hotărît măsurile stabilite privind economisirea și folosirea rațională a energiei electrice, asigurîndu-se cu prioritate energia pentru producție, pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a planului pe acest an și pe anul 1984.

În plan se pun, de asemenea, o serie de probleme legate de dezvoltarea mai accentuată a bazei de materii prime, precum și alte măsuri — pe care le-ați studiat și le-ați aprobat în unanimitate — și care urmăresc asigurarea înfăptuirii neabătute a hotărîrilor Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale a partidului.

Este necesar să atrag din nou atenția asupra problemelor exportului. Nu putem fi mulțumiți de felul cum s-a acționat în acest an pentru realizarea producției și a exportului. Dacă se lucra cu mai mare răspundere, cu mai multă atenție în toate sectoarele, noi puteam să avem un export mult mai mare, să avem o situație a balanței comerciale și de plăți mult mai bună decît o avem acum. Fără excepție, în toate sectoarele s-a lucrat nemulțumitor, fără răspundere și s-au căutat tot felul de justificări, în loc să se acționeze pentru realizarea prevederilor legii — deoarece planul este lege —, a hotărîrilor Comitetului Central al partidului.

Prevederile pe 1984 sînt — cred — destul de clare. Este necesar să fie luate toate măsurile pentru a asigura în întregime și cu prioritate realizarea exportului. Am subliniat, nu o dată, că sîntem obligați să importăm multe produse, multe materii prime — și, pentru a putea să im-

portăm, trebuie să exportăm. Avem de plătit datorii ca rezultat al importurilor — cîteodată nejustificate — din trecut, dar pe care le-am făcut, le-am consumat, cîteodată bine, altă dată nu prea bine, neeconomic ; dar acum trebuie să restituim aceste datorii. De aceea, trebuie să înțelegem că avem obligația să facem totul pentru a realiza în întregime exportul stabilit. Să facem producție de bună calitate, de nivel înalt tehnic, astfel încît produsele românești să fie competitive cu cele mai bune produse similare pe plan mondial, să putem obține, pe această bază, și o creștere a valorificării și a eficienței produselor noastre la export.

Este necesar să acordăm atenția necesară exportului pe țări socialiste, realizării în întregime a colaborării in C.A.E.R., avînd în vedere ponderea și rolul important pe care îl are exportul în aceste țări, pe care îl are colaborarea în cadrul C.A.E.R. De asemenea, trebuie — subliniez încă o dată — să facem totul pentru a realiza exportul pe devize convertibile. În devize convertibile, ținînd seama de sistemul nostru, cuprindem și țările în curs de dezvoltare — chiar dacă exportul se face în compensație —, și țările capitaliste dezvoltate. De aceea, în acest cadru, nu m-am mai referit la fiecare în parte.

Sînt necesare măsuri și mai hotărîte pentru reducerea consumurilor materiale, pentru recuperarea și refolosirea materialelor, a pieselor și subansamblelor, care au o pondere importantă în buna aprovizionare materială și în asigurarea desfășurării normale a producției.

Trebuie să acordăm o atenție deosebită creșterii rentabilității și eficienței întregii activități economice. Am adoptat o serie de măsuri privind noul mecanism economic ; va trebui să analizăm temeinic și să luăm toate măsurile pentru aplicarea lui în mod corespunzător. Să punem capăt tărăgănărilor, birocratismului, care duc la înecarea în vorbe și în hîrtii a activității practice și care dăunează foarte mult desfășurării corespunzătoare a activității noastre.

Doresc să subliniez încă o dată că trebuie să acordăm o atenție deosebită calității, nivelului tehnic, productivității muncii și tuturor măsurilor de realizare a programelor pe care le-am adoptat, a celorlalte programe, care au în vedere de a ridica nivelul calitativ, sub toate aspectele, al întregii activități a societății noastre socialiste.

În acest cadru se impun măsuri mai hotărîte în domeniul activității de cercetare, atît pentru scurtarea termenelor și pentru soluționarea mai rapidă a unor probleme prevăzute în programul nostru de dezvoltare, cît și pentru aplicarea mai operativă în producție a rezultatelor cercetării.

Avem un număr mare — chiar foarte mare — de probleme care și-au găsit soluționarea în cercetarea noastră, dar ele nu au intrat încă în producție. Unele așteaptă de ani și ani de zile să fie luate în seamă de către conducătorii din economie și să fie introduse în producție. Este necesar să asigurăm o legătură reală, mai bună, între cercetare și producție, un control mai eficient din partea Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, inclusiv al institutelor de cercetare, asupra felului cum rezultatele cercetării sînt introduse și se materializează în producție.

Se impun, de asemenea, măsuri hotărîte în ce privește realizarea în bune condiții a investițiilor pe acest an, pregătirea temeinică și înfăptuirea întregului program de investiții pe 1984. Aș atrage numai atenția asupra concentrării celor mai bune forțe din ministere și din cercetare pentru terminarea la timp a investițiilor, pentru scurtarea probelor tehnologice, punerea în producție și realizarea parametrilor care au fost stabiliți în studiile tehnico-economice.

Avem multe unități care lucrează sub parametrii stabiliți. Datorită indisciplinei, lipsei de organizare și de răspundere se prelungesc nejustificat perioadele de probe

tehnologice, de punere în funcțiune și, cîteodată, au loc și grave avarii.

Respectarea tehnologiilor este o problemă esențială. Sînt multe lipsuri în ce privește calitatea produselor, determinate de încălcarea inadmisibilă a tehnologiilor stabilite. Nimeni nu poate și nu trebuie să dea nici o derogare de la tehnologiile stabilite ! Este necesar ca guvernul, Consiliul Muncitoresc să acționeze cu toată hotărîrea pentru a pune capăt stărilor inadmisibile de a se da de către un ministru sau de altul derogări de la tehnologiile care au fost stabilite pentru realizarea unui produs sau pentru funcționarea unei instalații.

În general, doresc să subliniez, și în acest cadru, necesitatea creșterii spiritului de răspundere în toate domeniile de activitate, de a întări disciplina și ordinea în producție și în muncă, de a lua toate măsurile privind buna organizare și repartizare a forțelor de care dispunem în vederea îndeplinirii în cele mai bune condiții a planurilor, a programelor, a sarcinilor pe care le avem în toate domeniile.

Dispunem de tot ce este necesar ca prevederile planurilor și programelor pe care le-am adoptat, ale bugetului de stat și alte măsuri privind dezvoltarea societății noastre socialiste să le realizăm în bune condiții.

Trebuie să acționăm fiecare la locul său de muncă cu întreaga răspundere, să facem totul pentru unirea eforturilor tuturor colectivelor de oameni ai muncii în vederea îndeplinirii în cele mai bune condiții a planurilor pe care le-am adoptat. Anul 1984 să fie un an care să constituie un punct de cotitură — ca să spun așa — în perfecționarea activității în toate sectoarele, în realizarea noii calități a muncii și a vieții, prin noua calitate înțelegînd și buna organizare, și ordinea, și disciplina în muncă ! Nu se poate vorbi de o nouă calitate fără răspundere, fără o ordine și disciplină exemplare în toate domeniile de activitate !

Să facem în așa fel încît anul 1984 să aibă un rol hotărîtor în înfăptuirea obiectivelor Congresului al XII-lea privind trecerea la un nou stadiu de dezvoltare, în realizarea întregului cincinal, pentru a asigura astfel crearea condițiilor necesare dezvoltării continue a societății și ridicării nivelului de trai, material și spiritual, al poporului !

Se impune să acționăm cu toată hotărîrea în vederea înfăptuirii programului de autoaprovizionare, a măsurilor privind creșterea, în cursul anului 1984, a retribuției tuturor categoriilor de oameni ai muncii. Avem însă în vedere că, pentru a fi reală, această retribuție trebuie să se bazeze pe o creștere puternică a producției, a productivității, a eficienței economice, pe menținerea sub control a prețurilor, și de producție, și a prețurilor de consum în general.

Să acționăm în așa fel încît să întîmpinăm a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, Congresul al XIII-lea al partidului cu rezultate remarcabile, pentru a putea să stabilim la Congres noile obiective pînă în 1990, în vederea înfăptuirii neabătute a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism !

Subliniez încă o dată că avem tot ce este necesar să realizăm programele noastre, atît în industrie, cît și în agricultură, în toate sectoarele de activitate. Trebuie să ne concentrăm toate forțele pentru a încheia anul acesta cu rezultate cît mai bune și pentru pregătirea temeinică a anului viitor.

Sînt încredințat că, adoptînd aceste documente în unanimitate, Consiliul Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale și-a luat și angajamentul de a acționa pentru înfăptuirea lor, de a aduce, în acest fel, o contribuție importantă la dezvoltarea generală a patriei noastre.

Aș dori să-mi exprim convingerea că toți membrii Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale vor înțelege bine răspunderile pe care le au nu numai pentru adoptarea, dar și pentru realizarea acestor documente, că fiecare se va angaja cu toată hotărîrea în muncă, își va uni și va acționa cu toate forțele în vederea înfăptuirii neabătute a tuturor documentelor adoptate.

Cu această convingere, vă urez succes în activitatea voastră, multă sănătate și fericire ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI „ARBEITER ZEITUNG" DIN AUSTRIA

— 12 decembrie 1983 —

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, ca urmare a hotărîrii statelor membre ale N.A.T.O. cu privire la amplasarea de rachete americane „Pershing II" și de croazieră, situația în lume a cunoscut, în ultimele săptămîni, o înrăutățire vizibilă. România a încercat constant, prin scrisorile pe care dumneavoastră le-ați adresat partenerilor de la negocierile de la Geneva, prin alte acțiuni diplomatice, să determine ajungerea la obiectivul dezarmare, în locul unei noi înarmări. Cum vedeți situația în prezent ? Mai există oare, după părerea dumneavoastră, speranțe ca cele două mari puteri nucleare să se reașeze la masa tratativelor și intenționați ca, în acest scop, să aduceți o nouă contribuție ?*

RĂSPUNS : Situația internațională s-a agravat în mod considerabil, ca urmare a intensificării cursei înarmărilor, îndeosebi a celei nucleare, și a altor acțiuni care vizează menținerea sau chiar reîmpărțirea zonelor de influență.

În mod deosebit, în ultimele săptămîni s-a ajuns la o înrăutățire considerabilă a situației din Europa, ca urmare a trecerii la amplasarea rachetelor americane cu rază me-

die de acțiune în unele state din vestul continentului. Aceasta a dus la retragerea Uniunii Sovietice de la tratativele de la Geneva și la adoptarea de contramăsuri, care au în vedere amplasarea de rachete în două țări socialiste europene, cît și în alte zone ale lumii. Aceste acțiuni vor determina o intensificare fără precedent a cursei înarmărilor nucleare, vor duce la mărirea pericolului izbucnirii unui război nuclear, care ar însemna distrugerea a înseși vieții pe planeta noastră.

România — ca și alte state, de altfel — a acționat permanent pentru a se ajunge la un acord corespunzător la Geneva, care să oprească amplasarea noilor rachete și dezvoltarea celor existente.

În Europa au avut loc mari manifestări și luări de poziție din partea opiniei publice, a diferitelor personalități politice, a cercurilor științifice ; s-au făcut diferite propuneri care constituiau o bază reală pentru realizarea unui acord. Se poate spune însă că au precumpănit interesele de prestigiu mai mult decît ale unui echilibru real al forțelor ; s-au nesocotit opinia publică și interesele supreme ale statelor europene de a nu se ajunge la intensificarea înarmărilor nucleare.

În situația care s-a creat, se pune, într-adevăr, problema de a se face totul pentru a se opri aplicarea măsurilor de amplasare a rachetelor americane, cît și a contramăsurilor anunțate de Uniunea Sovietică. Pentru a se putea opri actualul curs al evenimentelor, al înarmărilor nucleare, este necesar să se revină, de fapt, la situația existentă înainte de începerea amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune. Aceasta presupune oprirea amplasării rachetelor, retragerea, sau, cel puțin, stocarea lor, oprirea trimiterii din Statele Unite ale Americii de noi rachete în Europa ; în același timp, aceasta presupune oprirea realizării contramăsurilor anunțate de Uniunea Sovietică. Pe această bază, să se reia tratativele de la Geneva în vederea realizării unui acord care să oprească complet trecerea la amplasarea noilor rachete cu rază medie de acțiune.

Noi considerăm că ar fi necesar ca țările europene — îndeosebi țările din cele două blocuri militare — să ia poziție mai activă și să participe la realizarea acordurilor corespunzătoare. Avem în vedere, în acest sens, o întîlnire specială a miniștrilor de externe ai țărilor din cele două pacte militare, care să ajute la reluarea convorbirilor, paralel cu o întîlnire între miniștrii de externe ai Uniunii Sovietice și Statelor Unite ale Americii și, eventual, pregătirea întîlnirii între președinții celor două țări.

Odată cu începerea negocierilor de la Geneva, considerăm că ar fi deosebit de important ca țările europene, sau cel puțin țările din cele două blocuri militare, să ia parte activă, eventual sub forma unei comisii consultative care să discute diferite propuneri și să ajute la realizarea unui acord care să asigure un echilibru între cele două părți — dar un echilibru bazat nu pe noi armamente nucleare, ci pe reducerea la nivelul cel mai scăzut a celor existente — și acționarea în continuare pentru eliminarea completă a rachetelor și armamentelor nucleare de orice fel din Europa.

Avem părerea că propunerile care s-au formulat pînă acum constituie o bază reală pentru a se putea realiza un acord corespunzător. Este în interesul popoarelor europene, al tuturor statelor lumii de a se opri actualul curs foarte periculos al evenimentelor, al înarmărilor nucleare, de a se da dovadă de reținere și înțelegere corespunzătoare față de interesele păcii, ale colaborării. În locul politicii de înarmare, să se treacă la o politică reală de dezarmare, de colaborare, de pace !

ÎNTREBARE : *Există, oare, după părerea dumneavoastră, domnule președinte, perspective să se realizeze propunerile de creare de zone denuclearizate în sud-estul*

Europei ? Şi, în acest context, care este contribuţia României la realizarea acestei propuneri ?

RĂSPUNS : România s-a pronunţat întotdeauna pentru realizarea în Balcani şi în sud-estul Europei, în general, a unei zone a colaborării paşnice, fără arme nucleare şi fără baze militare străine. În această direcţie trebuie remarcat faptul că, în ultimii ani, au avut loc o serie de întîlniri între statele din Balcani — pe problemele economice, pe problemele energetice —, iar în curînd, la începutul anului viitor, urmează să aibă loc la Atena o întîlnire a experţilor care vor discuta ce trebuie făcut în vederea transformării Balcanilor într-o zonă a păcii şi dezvoltării colaborării, a transformării acestei zone într-o regiune fără arme nucleare.

În acest spirit, România va continua să acţioneze cu toată hotărîrea, pornind de la relaţiile ei bune pe care le are cu toate statele din această zonă, de la faptul că realizarea în Balcani, dar şi în alte regiuni — cum ar fi în Europa centrală sau în Europa de nord — de zone denuclearizate va avea o mare însemnătate în procesul general de dezarmare, şi în primul rînd de dezarmare nucleară, de transformare a Europei într-un continent fără arme nucleare, al colaborării paşnice, de făurire a unei Europe unite, bazată pe o colaborare egală între toate naţiunile, fără deosebire de orînduiri sociale.

ÎNTREBARE : *Într-o strînsă legătură cu riscurile noi pe care le va aduce noua escaladare a înarmării cu rachete se află şi problemele securităţii în unele regiuni sensibile din punct de vedere politic din afara Europei. Dumneavoastră, domnule preşedinte, sînteţi unul din şefii de stat care aţi depus eforturi constante pentru realizarea unei înţelegeri în Orientul Mijlociu. Cum apreciaţi situaţia existentă în prezent în această zonă ?*

RĂSPUNS : În ultimii ani s-au produs o serie de noi conflicte care au contribuit, de asemenea, la agravarea

situaţiei internaţionale. S-a înrăutăţit, în acelaşi timp, situaţia în Orientul Mijlociu.

România s-a pronunţat întotdeauna şi se pronunţă pentru încetarea tuturor conflictelor militare şi rezolvarea problemelor litigioase numai pe calea negocierilor. Considerăm că numai pe această cale se pot găsi soluţii viabile oricăror probleme litigioase dintre state, se pot asigura colaborarea şi pacea.

În acest sens, am acţionat întotdeauna pentru soluţionarea problemelor din Orientul Mijlociu pe calea tratativelor. După cum este însă cunoscut, în Orientul Mijlociu s-a creat din nou o încordare deosebită ; s-a ajuns la prezenţa trupelor unor state din N.A.T.O. în Liban şi s-a întărit şi prezenţa altor state — a Uniunii Sovietice — în Orientul Mijlociu. Ca urmare a situaţiei create, se poate spune că astăzi nu mai este posibilă o soluţionare a problemelor fără participarea activă atît a Statelor Unite ale Americii, cît şi a Uniunii Sovietice.

În actualele împrejurări, noi considerăm că este necesar să se retragă, fără nici o condiţie, trupele israeliene din Liban, să se ajungă la reconciliere şi întărirea unităţii Libanului şi să se treacă la retragerea tuturor trupelor străine din Liban — am în vedere, în primul rînd, a forţei multinaţionale. Pînă la această retragere însă se impune ca aceste forţe să nu se mai amestece în nici un fel în problemele interne din Liban şi să înceteze orice acţiuni militare împotriva altor state — mă refer, în mod concret, împotriva Siriei.

În acelaşi timp, este necesar să se treacă la organizarea unei conferinţe internaţionale în vederea unei soluţii politice globale şi realizării unei păci trainice şi juste în Orientul Mijlociu. Am în vedere participarea la o asemenea conferinţă a tuturor ţărilor interesate, inclusiv a Organizaţiei pentru Eliberarea Palestinei, a Uniunii Sovietice şi a Statelor Unite ale Americii şi, eventual, şi a altor state.

Noi ne pronunţăm ferm pentru o soluţie care să ducă

la realizarea dreptului poporului palestinian la autodeterminare, inclusiv la realizarea unui stat palestinian independent, precum şi la asigurarea integrităţii, suveranităţii şi independenţei tuturor statelor din zonă. Considerăm că este loc şi trebuie să se asigure existenţa atît a Israelului cît şi a unui stat palestinian independent. Pe această bază se pot realiza o pace trainică, o convieţuire, pe principiul coexistenţei paşnice, între toate statele din Orientul Mijlociu.

ÎNTREBARE : *Întrevedeţi, domnule preşedinte, posibilităţi deosebite în actualele împrejurări internaţionale, pentru o colaborare mai strînsă şi mai eficientă a statelor mici şi mijlocii, indiferent dacă ele sînt neutre, nealiniate sau membre ale unor blocuri militare, în interesul asigurării păcii şi înfăptuirii unei noi perioade de destindere ?*

RĂSPUNS : Problemele foarte complexe ale vieţii internaţionale — politice, militare, dar şi economice — impun participarea la soluţionarea lor a tuturor statelor, fără deosebire de orînduire socială sau de mărime. În mod deosebit, noi considerăm că este necesar să se asigure condiţiile necesare participării active, pe principiile deplinei egalităţi, a ţărilor mici şi mijlocii, a ţărilor în curs de dezvoltare, a ţărilor nealiniate şi a ţărilor neutre la soluţionarea tuturor problemelor internaţionale. Avem în vedere că ţările mici şi mijlocii, grupul de ţări la care m-am referit, sînt cele mai interesate într-o soluţionare democratică a tuturor problemelor, care să asigure fiecărei naţiuni, fără deosebire de mărime sau orînduire socială, dreptul la dezvoltare liberă, independentă, fără nici un amestec din afară.

După părerea noastră, numai o participare activă a tuturor statelor la soluţionarea problemelor internaţionale poate duce la soluţii viabile, la oprirea cursei înarmărilor, la asigurarea dreptului fundamental al oamenilor la viaţă, la pace, la independenţă, poate deschide calea progresului

economico-social al tuturor naţiunilor lumii. Şi avem convingerea că se va acţiona în direcţia aceasta !

ÎNTREBARE : *Domnule preşedinte, criza politică în care se află lumea în prezent este legată, fără îndoială, şi de criza economică globală de lungă durată. În ce măsură este afectată şi România de această criză şi care sînt căile prin care vrea să înlăture efectele ei ?*

RĂSPUNS : Am menţionat că încordarea internaţională este determinată şi de criza economică, de politica financiară şi, în mod deosebit, de cea a dobînzilor excesiv de mari, care au înrăutăţit în mod considerabil situaţia ţărilor în curs de dezvoltare, au adîncit decalajul între ţările bogate şi sărace.

România, ca ţară în curs de dezvoltare, care construieşte societatea socialistă, acţionează în strînsă legătură cu toate ţările în curs de dezvoltare în vederea găsirii căilor pentru îmbunătăţirea situaţiei ţărilor în curs de dezvoltare, a realizării de progrese pe calea dezvoltării economico-sociale şi înfăptuirii unei noi ordini economice mondiale.

Ţinînd seama de amploarea crizei economice mondiale — care a afectat practic toate statele lumii —, aceasta s-a reflectat, într-o anumită măsură, şi asupra României. Am acţionat pentru a diminua într-o măsură cît mai mare aceste influenţe. Desigur, unele din problemele apărute în România sînt legate şi de o anumită neconcordanţă în dezvoltarea unor ramuri şi, mai cu seamă, de o anumită rămînere în urmă în realizarea programelor de dezvoltare a bazei energetice şi a bazei de materii prime. De aceea, printre măsurile pe care România le-a luat au fost şi acelea de a dezvolta mai puternic baza energetică proprie, precum şi baza de materii prime, de a asigura o concordanţă şi un echilibru mai bun între diferite ramuri şi sectoare de activitate. În acest cadru, am avut în vedere şi măsurile pentru dezvoltarea mai puternică a agriculturii — şi acestea se referă la programul de realizare, pînă

în anul 1990, a irigării a circa 60% din suprafața arabilă a țării, precum și a altor lucrări de îmbunătățiri funciare, de creștere a potențialului productiv al pămîntului. În condițiile României, realizarea irigațiilor pe mari suprafețe, realizarea unei agriculturi intensive constituie o necesitate, avînd în vedere că, în fiecare an, într-o măsură mai mare sau mai mică, sîntem afectați de lipsa de precipitații. Spre exemplu, în acest an am avut o secetă prelungită și, dacă nu am fi avut irigată circa 25% din suprafața arabilă a țării, practic nu am fi putut face față situației.

Deci, avem în vedere ca realizarea acestor măsuri — atît în domeniul energiei, al materiilor prime și în agricultură — să ducă la un echilibru mai bun între diferitele ramuri ale economiei naționale și să asigure dezvoltarea economico-socială armonioasă a țării, înfăptuirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Ca urmare a acestor măsuri, în acest an industria românească va cunoaște un ritm de dezvoltare de aproape 5%, iar pentru anii 1984—1985 avem în vedere o dezvoltare a industriei într-un ritm de circa 6—7%, precum și o creștere a venitului național de circa 7—8%.

Paralel cu acestea, am adoptat încă din acest an o serie de programe privind aplicarea mai fermă și perfecționarea noului mecanism economic, creșterea mai puternică a productivității muncii, ridicarea calității și a nivelului tehnic al producției, creșterea competitivității produselor românești pe plan internațional și realizarea unei eficiențe mai mari în toate sectoarele de activitate.

Toate aceste măsuri, precum și rezultatele pe care le-am obținut ne-au permis să adoptăm hotărîrea privind majorarea, începînd din septembrie anul acesta, a retribuției reale a tuturor categoriilor de oameni ai muncii cu circa 5%. Aceasta demonstrează, o dată în plus, capacitatea economiei românești de a depăși greutățile care s-au ivit la un moment dat și, în același timp, faptul că tot ceea ce reali-

zăm în societatea noastră este destinat atît dezvoltării generale, cît și creșterii continue a bunăstării generale a poporului — scopul fundamental al politicii partidului, esența societății socialiste pe care o edificăm în România.

Avem convingerea că, în condiții normale în viața internațională — aceasta presupune, în primul rînd, condiții de pace —, vom putea realiza obiectivele pe care ni le propunem, dezvoltînd, fără îndoială, o largă colaborare internațională cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduirea socială.

ÎNTREBARE : *Excelență, este bine cunoscut că ați avut raporturi personale bune cu fostul cancelar federal al Austriei, dr. Bruno Kreisky, ceea ce s-a reflectat și în adîncirea raporturilor politice și economice dintre România și Austria. Cum vedeți relațiile dintre cele două țări în prezent și care apreciați că sînt perspectivele dezvoltării acestora ?*

RĂSPUNS : Aș dori să remarc, cu multă satisfacție, bunele relații și dezvoltarea ascendentă a colaborării economice, tehnico-științifice și culturale dintre România și Austria. Un rol important au avut în această direcție întîlnirile, convorbirile și relațiile bune care s-au statornicit între mine și fostul cancelar federal al Austriei, dr. Bruno Kreisky. Trebuie să menționez că, într-adevăr, întotdeauna în cadrul acestor întîlniri am ajuns la concluzii comune în problemele fundamentale atît în legătură cu relațiile bilaterale, cît mai cu seamă în ce privește problemele complexe ale vieții internaționale. Pe această bază, țările noastre au realizat o colaborare activă în soluționarea multor probleme internaționale în cadrul Organizației Națiunilor Unite și al altor organisme internaționale.

Avînd în vedere bunele relații dintre țările noastre, considerăm că există, în continuare, largi posibilități pentru a realiza o dezvoltare continuă a colaborării economice, tehnico-științifice, culturale, precum și o intensificare a

contactelor politice. Atît programele de dezvoltare ale României, cît și programele de dezvoltare ale Austriei oferă o bază în direcția aceasta. De asemenea, preocupările ambelor țări pentru politica de pace, de independență, participarea lor activă la soluționarea problemelor complexe internaționale oferă posibilitatea conlucrării active, în continuare, pe plan mondial și, desigur, acum, în mod deosebit, în vederea opririi agravării situației din Europa, a realizării obiectivelor stabilite la Madrid privind conferința pentru dezarmare și încredere ce urmează să înceapă, în ianuarie, la Stockholm, cît și în soluționarea altor probleme complexe ale vieții internaționale.

Consider că țările noastre sînt interesate să conlucreze activ și că aceasta corespunde, deopotrivă, năzuințelor de progres ale ambelor popoare, cît și cauzei generale a păcii și colaborării.

Aș dori să adresez, în încheiere, cititorilor ziarului dumneavoastră, întregului popor austriac prieten cele mai bune urări de prosperitate, de bunăstare și de pace, precum și întărirea continuă a colaborării și prieteniei dintre poporul român și poporul austriac.

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI „CORRIERE DELLA SERA" DIN ITALIA

— *13 decembrie 1983* —

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, situația în Europa a devenit deosebit de încordată datorită întreruperii negocierilor de la Geneva asupra eurorachetelor și începerii instalării noilor rachete nucleare cu rază medie de acțiune în Europa occidentală și răsăriteană. Dumneavoastră, domnule președinte, sînteți în prezent unul dintre cei mai activi promotori de propuneri și inițiative destinate căutării de soluții noi pentru diminuarea tensiunii create în Europa. Care ar putea fi căile și mijloacele pentru a relua negocierile de la Geneva asupra eurorachetelor și a împiedica o înrăutățire a situației din Europa ?*

RĂSPUNS : Situația internațională, pe ansamblu, a ajuns la o încordare extrem de gravă, datorită continuării și chiar intensificării cursei înarmărilor, și îndeosebi a înarmărilor nucleare, a unor acțiuni ale politicii de forță, de amestec în treburile altor state, a preocupării de menținere și chiar de reîmpărțire a zonelor de influență. În același timp, la încordarea situației mondiale contribuie și criza economică, politica financiară și a dobînzilor excesiv

de mari, care au dus la înrăutățirea considerabilă a situației țărilor în curs de dezvoltare, la mărirea decalajelor dintre țările bogate și țările sărace. De asemenea, o serie de conflicte s-au agravat, ceea ce a contribuit mult la înrăutățirea situației pe plan internațional.

În aceste împrejurări au intervenit măsurile de amplasare a noilor rachete americane cu rază medie de acțiune în unele state din Europa — printre care și în Italia — și, ca rezultat al trecerii la amplasarea acestor rachete, retragerea Uniunii Sovietice de la tratativele care au avut loc la Geneva și anunțarea unor contramăsuri, care prevăd amplasarea de noi rachete în două state din cadrul Tratatului de la Varșovia, precum și în alte zone ale lumii.

Deci, se poate spune că rezultatul direct al trecerii la amplasarea rachetelor americane în Europa a determinat contramăsuri — și toate acestea au dus la o agravare fără precedent a situației în Europa și în întreaga lume. S-ar putea spune că niciodată de la terminarea celui de-al doilea război mondial situația nu a fost atît de gravă, că niciodată omenirea nu s-a aflat într-o situație atît de încordată. Ca rezultat al concentrării de noi mijloace nucleare, se poate ajunge la o catastrofă atomonucleară, care ar însemna distrugerea Europei și a întregii lumi, a înseși vieții pe planeta noastră.

De aceea, noi considerăm că situația creată este de o gravitate excepțională. Trebuie să declar deschis că, dacă s-ar fi dat dovadă de mai multă reținere și de mai multă înțelegere față de interesele popoarelor și de interesele păcii, se putea evita crearea acestei situații. Se pare însă că au prevalat mai mult considerentele de prestigiu decît interesele păcii și ale vieții oamenilor și popoarelor.

Continuarea realizării măsurilor stabilite, de amplasare a rachetelor în Europa occidentală și de realizare a contramăsurilor anunțate de Uniunea Sovietică, va crea

în Europa și în întreaga lume o situație care oricînd va putea duce la declanșarea unui război nuclear.

Acum se pune problema de a găsi căile depășirii situației care s-a creat, de a face totul pentru a opri noua cursă a înarmărilor nucleare, de a apăra dreptul suprem al oamenilor și popoarelor la existență, la viață, la libertate și independență. Nu există, în momentul de față, probleme mai importante decît acelea ale încetării cursei înarmărilor nucleare, în mod concret în Europa, ale opririi amplasării rachetelor cu rază medie de acțiune și a contramăsurilor de răspuns !

România — ca și alte state, de altfel, ca și alți oameni politici — a prezentat o serie de propuneri menite să ajute la găsirea unor soluții, la realizarea unui acord între cele două părți care să asigure un echilibru în raportul de forțe — dar nu pe bază de noi rachete și armamente nucleare, ci pe baza reducerii celor existente la un nivel cît mai scăzut —, iar apoi să se acționeze pentru eliminarea completă a armamentelor nucleare din Europa și din întreaga lume, pentru reducerea generală a înarmărilor.

Pentru a se putea depăși situația creată, consider că se impune oprirea lucrărilor de amplasare a noilor rachete, stocarea sau depozitarea lor, a celor care au fost aduse pe continentul european, oprirea trimiterii de noi rachete în Europa de către Statele Unite ale Americii. În același timp, Uniunea Sovietică să anuleze sau să nu aplice măsurile de contrarăspuns anunțate și, pe această bază, să fie reluate tratativele de la Geneva dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii. După cum s-a declarat, pe masa tratativelor există propuneri care pot duce la un acord — și deci este logic să se reia tratativele și să se acționeze pentru realizarea unui acord corespunzător.

Ținînd seama de faptul că popoarele europene sînt direct interesate, pentru că războiul cu rachetele nucleare cu rază medie de acțiune se va desfășura în Europa și va afecta direct viața tuturor națiunilor de pe continent, con-

siderăm că statele din Europa trebuie să participe nemijlocit la realizarea unui acord între cele două părți. Am în vedere o eventuală întîlnire a miniștrilor de externe ai statelor celor două blocuri militare — N.A.T.O. și Tratatul de la Varșovia —, care să discute situația creată și să ajute la depășirea momentului critic și la reluarea negocierilor.

Ne pronunțăm pentru o întîlnire cît mai rapidă între miniștrii de externe sovietic și american, precum și pentru pregătirea unei conferințe la nivel înalt între președinții Uniunii Sovietice și Statelor Unite ale Americii.

Odată reluate tratativele de la Geneva, România consideră că ar fi necesar ca, paralel cu negocierile dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii, să funcționeze și o comisie consultativă a țărilor celor două blocuri militare pentru a analiza diferite aspecte ale realizării unui acord și a contribui la realizarea unei înțelegeri între cele două părți. Ar fi de dorit ca, eventual, la toate acestea să ia parte toate țările din Europa, inclusiv țările neutre și nealiniate ; dar, în orice caz, țările din cele două blocuri militare trebuie să participe activ, într-o formă sau alta, la realizarea unui acord corespunzător.

Așa cum am menționat, s-au formulat mai multe propuneri și, indiferent sub ce formă, ar trebui să facem totul pentru a se opri amplasarea rachetelor, contramăsurile anunțate și pentru începerea negocierilor în vederea realizării unui acord. Noi considerăm că este încă posibil să se oprească cursa înarmărilor nucleare, să se realizeze un acord, pe baza reducerii mijloacelor nucleare existente. Aceasta corespunde intereselor tuturor popoarelor europene — inclusiv popoarelor Uniunii Sovietice și Statelor Unite ale Americii —, intereselor întregii lumi.

ÎNTREBARE : *Opinia publică italiană a luat cunoștință cu interes de inițiativele române privind euroracheтele, cît și de știrea privind o viitoare vizită la București a președintelui Consiliului de Miniștri, Bettino Craxi, pentru un schimb de păreri asupra acestor probleme complexe. Considerați, domnule președinte, că România și Italia, eventual și alte țări europene pot găsi puncte de convergență pentru a stopa procesul periculos al înarmării nucleare pe continentul nostru ?*

RĂSPUNS : Avînd în vedere gravitatea situației create, România a inițiat o serie de contacte cu șefi de state și guverne din Europa și din țările interesate în aceste probleme. În acest cadru am avut un schimb de păreri, prin intermediul unui reprezentant special, și cu președintele Consiliului de Miniștri italian, Bettino Craxi — schimb de păreri care s-a dovedit foarte util și a evidențiat preocuparea comună a celor două țări pentru a se depăși situația gravă care s-a creat.

Aștept cu mult interes vizita președintelui Consiliului de Miniștri italian în România și consider că aceasta va da posibilitatea unui schimb mai larg de păreri privind colaborarea dintre țările noastre și, mai cu seamă, în problemele internaționale, îndeosebi în problemele din Europa. Am convingerea că România și Italia pot să aducă o contribuție importantă la depășirea situației care s-a creat, la reluarea negocierilor și la realizarea unui acord corespunzător între cele două părți. Cu atît mai mult cu cît Italia urmează să amplaseze pe teritoriul său rachete nucleare cu rază medie de acțiune și, ca atare, poate avea un rol deosebit de important în privința aceasta. Eu am în vedere că țările pe teritoriul cărora urmează să fie amplasate noile rachete au și o răspundere mare, dar pot avea și un rol important în depășirea situației care s-a creat — și înțeleg aceasta în sensul că aceste țări pot cere amînarea amplasării rachetelor pînă la realizarea unui acord. Spre exemplu, dacă Republica Federală Germania, pe teritoriul căreia a început de acum amplasarea rachetelor, nu ar fi acceptat să se treacă la această amplasare pînă nu se încheie tratativele, s-ar fi putut evita situația creată. Și acum aceste țări pot să contribuie mult la depășirea situa-

ției, la revenirea, de fapt, la situația anterioară, dinainte de începerea amplasării rachetelor. Aceasta ar reprezenta o contribuție de importanță deosebită — aș putea spune chiar istorică — a Republicii Federale Germania, a Italiei la depășirea acestei situații. Și cred că nu numai popoarele italian și german ar aprecia acest lucru, dar toată Europa, întreaga lume ar prețui în mod deosebit această inițiativă.

Iată de ce eu consider că țările noastre — România și Italia — pot face mult în această privință. Consider că vizita președintelui Consiliului de Miniștri, Craxi, în România va avea o importanță deosebită. Fără nici o îndoială că trebuie să acționăm pentru a găsi puncte de convergență și, împreună și cu alte state europene — atît cu țările din Est, cît și cu cele din Vest, precum și cu țările nealiniate și neutre —, să acționăm pentru a înlătura pericolul grav care s-a creat în Europa, pentru a opri cursa înarmărilor nucleare, pentru o Europă fără arme nucleare, o Europă a colaborării și a păcii.

ÎNTREBARE : *Dacă mi-ați permite, domnule președinte, ați abordat aceste probleme și în convorbirile cu secretarul general al Partidului Comunist Italian, Enrico Berlinguer, care s-a aflat recent la București ? Ne puteți spune dacă convorbirile cu secretarul general al Partidului Comunist Italian pot fi considerate ca un pas înainte spre obiectivul, atît italian, cît și român, privind depășirea situației care s-a creat în Europa ?*

RĂSPUNS : Convorbirile pe care le-am avut cu secretarul general al Partidului Comunist Italian, Enrico Berlinguer, au demonstrat că asupra problemelor create în Europa există puncte de vedere identice sau foarte apropiate. De altfel, însuși Partidul Comunist Italian, secretarul său general au formulat o serie de propuneri cu privire la depășirea situației care s-a creat.

Noi considerăm că forțele politice din țările noastre, din Europa, opinia publică au un rol foarte important — și trebuie să-și intensifice contactele și acțiunile comune pentru a salva Europa de o catastrofă nucleară. În acest sens, vizita secretarului general al Partidului Comunist Italian în România, convorbirile pe care le-am avut le consider ca o contribuție importantă în această activitate, vitală pentru întreaga Europă, pentru întreaga lume.

ÎNTREBARE : *Ne puteți spune, domnule președinte, cu ce speranțe și așteptări se pregătește România pentru conferința consacrată întăririi încrederii și securității și pentru dezarmare de la Stockholm, din ianuarie 1984, în cadrul eforturilor generale în favoarea destinderii în Europa ?*

RĂSPUNS : România a desfășurat o activitate intensă pentru încheierea cu succes a reuniunii de la Madrid, consacrată securității și cooperării în Europa. Considerăm convocarea conferinței pentru încredere, securitate și dezarmare de la Stockholm, în ianuarie 1984, ca foarte importantă, mai cu seamă în situația nouă care s-a creat ca urmare a trecerii la amplasarea rachetelor cu rază medie de acțiune în Europa.

România se pregătește și va participa la conferința de la Stockholm cu dorința de a-și aduce întreaga contribuție la întărirea încrederii între țările europene, la adoptarea unor măsuri concrete privind reducerea încordării în vederea reluării politicii de destindere și trecerii la unele măsuri concrete de dezarmare în Europa. Am în vedere — în afară de problemele rachetelor și armamentelor nucleare, care trebuie să-și găsească o soluție în cadrul tratativelor între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii și cu participarea altor state, după cum am menționat — stabilirea unor măsuri concrete de dezarmare generală ; mă refer la armamentele clasice, care, de asemenea, trebuie avute în vedere în contextul securității, încrederii și realizării unor măsuri de dezarmare.

Sperăm că la această conferință se va acționa în așa fel încît ea să răspundă așteptărilor tuturor statelor și

popoarelor din Europa și să marcheze un nou moment în calea realizării unei colaborări pașnice, a întăririi securității și prieteniei între toate statele continentului nostru.

ÎNTREBARE : *Dumneavoastră, domnule președinte, sînteți considerat un profund cunoscător al situației din Orientul Mijlociu și ca om politic care a desfășurat o intensă activitate diplomatică pentru soluționarea dificilelor probleme ale acestei regiuni. Situația devine din ce în ce mai preocupantă și datorită recentelor ciocniri armate. După părerea dumneavoastră, ce soluții ar putea fi aplicate pentru ameliorarea situației din Liban și pentru a pune ordine în celelalte probleme ale regiunii ?*

RĂSPUNS : În activitatea sa internațională, România s-a pronunțat și se pronunță ferm pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase dintre state numai pe calea tratativelor. Viața, evenimentele au demonstrat că recurgerea la calea militară provoacă mari pierderi umane și materiale țărilor respective și, în același timp, determină o accentuare a încordării și o creștere a pericolului de război în general. De aceea, oricît de îndelungate și grele ar fi tratativele, ele reprezintă singura alternativă logică ce răspunde intereselor fiecărui popor, ale păcii în general. Nimic nu justifică recurgerea la arme, la calea militară în soluționarea unor probleme !

În acest sens, România s-a pronunțat întotdeauna pentru soluționarea problemelor din Orientul Mijlociu numai pe calea tratativelor. În acest context, aș dori să menționez faptul că, pe această cale, s-a reușit să se ajungă la un acord de pace între Egipt și Israel, la retragerea Israelului din Sinai și la redobîndirea în mod pașnic a Sinaiului de către Egipt, ceea ce demonstrează în mod evident că această cale poate să ducă realmente la soluționarea oricăror probleme, oricît de complicate ar fi ele.

În Orientul Mijlociu, din păcate, în ultimii doi ani, situația s-a complicat și mai mult, iar în ultimul timp este deosebit de gravă. Acțiunile militare ale Israelului au dus, de fapt, la o complicare considerabilă a acestei situații și la prezența unor trupe străine, în cadrul forțelor multinaționale, în Liban.

În general, raportul de forțe din Orientul Mijlociu s-a schimbat. Astăzi se poate spune că o soluționare deplină a problemelor din Orientul Mijlociu nu mai este posibilă fără o participare activă la aceasta atît a Statelor Unite ale Americii, cît și a Uniunii Sovietice.

Actualmente consider că se impune retragerea necondiționată a trupelor israeliene din Liban, depășirea situației din această țară prin realizarea reconcilierii naționale între toate forțele politice și soluționarea deosebirilor și divergențelor pe calea politică, a negocierilor, în mod democratic, în vederea asigurării independenței și suveranității Libanului. În același timp, trebuie să se ajungă și la retragerea celorlalte trupe din Liban — și am în vedere, în primul rînd, a trupelor din cadrul forțelor multinaționale. Pînă atunci, se impune însă ca aceste trupe să nu se mai amestece în problemele interne din Liban și să pună capăt unor acțiuni împotriva altor state.

În același timp, consider că este necesar să se treacă la organizarea unei conferințe internaționale în vederea realizării unei păci trainice și juste în Orientul Mijlociu, în cadrul căreia să fie soluționată în primul rînd problema palestiniană, pe baza dreptului acestui popor la autodeterminare, inclusiv la realizarea unui stat palestinian independent. La o asemenea conferință internațională ar trebui să participe toate țările interesate, inclusiv Organizația pentru Eliberarea Palestinei, precum și Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii și, eventual, și alte state care pot contribui la o soluție politică.

Se poate spune că este posibil și trebuie să se ajungă la realizarea unei păci generale în Orientul Mijlociu, care să asigure atît existența și suveranitatea Israelului, cît și existența și suveranitatea unui stat palestinian independent. Numai pe o asemenea bază este posibilă o pace trai-

nică, o pace justă, care va restabili liniștea în Orientul Mijlociu.

ÎNTREBARE : *Acum o întrebare despre Balcani, domnule președinte. Există pericolul ca actuala tensiune Est-Vest să aibă repercusiuni negative asupra situației din Peninsula Balcanică. Ce credeți că ar trebui făcut, domnule președinte, pentru a promova și realiza propunerea României privind crearea unei regiuni a colaborării, bunei vecinătăți, fără arme nucleare și fără baze militare străine?*

RĂSPUNS : În primul rînd, aș dori să menționez, cu multă satisfacție, că România întreține relații bune cu toate țările din Balcani, că, în ultimii ani, s-au dezvoltat relațiile și colaborarea — atît bilaterală, cît și multilaterală —între diferite state din această zonă a Europei. Au avut loc o serie de reuniuni pe problemele economice, energetice și altele, iar la începutul anului viitor urmează să aibă loc la Atena o reuniune de experți consacrată problemelor colaborării și transformării Balcanilor într-o zonă fără arme nucleare.

În actualele împrejurări s-ar putea întîmpla, într-adevăr, ca situația din Europa, încordarea extremă la care s-a ajuns să aibă anumite influențe negative. Consider însă că este în interesul țărilor din Balcani să nu se lase influențate de această situație. Dimpotrivă, ele trebuie să-și întărească colaborarea și să acționeze pentru îmbunătățirea continuă a relațiilor dintre ele, pentru a contribui la depășirea situației grele din Europa, dintre Est și Vest, și, în același timp, pentru dezvoltarea colaborării, bunei vecinătăți și pregătirea unei conferințe la nivel înalt a statelor din Balcani în vederea realizării unor noi înțelegeri, care să dezvolte relațiile de prietenie și colaborare și să creeze condițiile necesare realizării în Balcani a unei zone fără arme nucleare, fără baze militare străine.

În ce-o privește, România va continua să depună eforturi în direcția aceasta. Sprijinim, de asemenea, toate preocupările privind realizarea unei asemenea zone fără arme nucleare în centrul Europei, în nordul Europei și, desigur, am saluta cu multă bucurie dacă s-ar realiza o asemenea zonă și în sudul Europei.

ÎNTREBARE : *Se apropie sfîrșitul anului. Vă pot întreba, domnule președinte, cu ce gînduri și cu ce preocupări întîmpină poporul român Anul Nou?*

RĂSPUNS : În momentul de față avem două grupe de preocupări legate de încheierea anului 1983 și trecerea în noul an. Prima grupă de preocupări este legată de realizarea în cele mai bune condiții a planului de dezvoltare economico-socială. În aceste zile am avut și vom continua să avem o serie de întruniri ale organismelor democrației noastre socialiste, care analizează problemele dezvoltării economico-sociale, planul și programele pe anul viitor.

Ne propunem să încheiem acest an cu rezultate, pe ansamblu, bune în dezvoltarea economiei naționale, cu un ritm de creștere a industriei în acest an de aproape 5%, cu înfăptuirea fermă a măsurilor de creștere a veniturilor oamenilor muncii.

Ne pregătim pentru a realiza în anul viitor un ritm mai mare de dezvoltare, pentru a obține în agricultură rezultate mai bune, pentru a încheia aplicarea măsurilor de creștere a veniturilor oamenilor muncii. Considerăm că anul 1984 este hotărîtor pentru realizarea cu succes a planului cincinal, a hotărîrilor Congresului al XII-lea al partidului privind trecerea României la un nou stadiu de dezvoltare și realizarea unei noi calități a vieții și muncii poporului nostru. Aș putea spune că din acest punct de vedere întîmpinăm Noul An cu multe speranțe și cu posibilități reale de a realiza tot ceea ce ne propunem.

Al doilea grup de probleme este cel legat de situația internațională. Din păcate, încheiem anul într-o situație deosebit de încordată și de gravă. Așa cum am menționat, România este hotărîtă să facă totul pentru depășirea acestei situații. Dorim să conlucrăm activ cu toate statele, fără

deosebire de mărime sau orînduire socială — și sperăm să reușim să găsim căile unei colaborări în vederea depășirii acestei situații, pentru a obține în viitorul an rezultate mai bune, pentru a opri amplasarea rachetelor cu rază medie de acțiune și pentru a se relua politica de destindere, spre a răspunde astfel năzuințelor popoarelor de a trăi în pace, în libertate și independență, de a-și avea asigurată liniștea și pacea.

Aș dori să urez cititorilor dumneavoastră și întregului popor italian succese cît mai mari în dezvoltarea economico-socială, un An Nou care să ducă la neamplasarea rachetelor cu rază medie de acțiune în Italia, un An Nou cu rezultate cît mai bune și multă fericire !

CUVÎNTARE LA PLENARA CONSILIULUI NAȚIONAL AL OAMENILOR MUNCII

— 13 decembrie 1983 —

Stimați tovarăși,

Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii a dezbătut și aprobat planul și bugetul pe 1984, programele privind dezvoltarea în continuare a societății noastre socialiste, creșterea mai accentuată a productivității muncii, ridicarea nivelului tehnic, precum și programul de autoaprovizionare.

Adoptarea acestor documente, în unanimitate, înseamnă că toți membrii Consiliului Național s-au angajat de a acționa cu toate forțele în vederea realizării lor în cele mai bune condiții.

Avem o perspectivă clară ; avem planul și programe clare pentru activitatea din anul viitor și în următorii ani. Acum, hotărîtor este trecerea la realizarea lor în viață. Este necesar să acționăm cu toată hotărîrea, în puținele zile care au mai rămas pînă la sfîrșitul anului, pentru încheierea în cele mai bune condiții a planului pe acest an și pregătirea planului pe 1984, în așa fel încît din prima zi a noului an

să se desfăşoare o activitate ritmică şi să se evite lipsurile, care, din păcate, s-au mai manifestat şi în acest an.

Cunoscînd planul, bugetul, programele pentru toate domeniile de activitate, este necesar să elaborăm măsurile concrete, organizatorice şi tehnice, în vederea realizării lor. Planul şi programele au fost dezbătute de acum în adunările generale — şi aceasta constituie un factor pozitiv, pentru că toate colectivele de oameni ai muncii ştiu ce au de făcut, cunosc ce sarcini le revin şi deci pot acţiona în deplină cunoştinţă pentru realizarea în cele mai bune condiţii a prevederilor stabilite în toate domeniile de activitate.

Aş dori să subliniez că realizarea planului şi a programelor are o mare însemnătate pentru înfăptuirea obiectivelor stabilite de Congresul al XII-lea al partidului privind trecerea la un nou stadiu de dezvoltare, la realizarea unei noi calităţi a muncii şi vieţii în toate domeniile de activitate.

Aşa cum reiese din planul de dezvoltare economico-socială, trebuie să acordăm în continuare o atenţie deosebită problemelor energiei şi materiilor prime. S-a discutat şi în secţiuni, şi în plenara Consiliului Naţional al Oamenilor Muncii despre măsurile care trebuie luate în vederea îndeplinirii în cele mai bune condiţii a planului de producţie energetică, a reducerii consumurilor şi a realizării de economii în toate domeniile. Se poate spune că, printr-o bună gospodărire, în toate sectoarele — începînd cu sectorul producţiei — am putea, chiar la nivelul actual de energie, să avem un excedent important de energie electrică. Aţi auzit aici ce posibilităţi sînt — în cîteva sectoare numai — de a reduce consumurile prin aplicarea unor procedee tehnologice, a unor lucrări care se aplică, şi deci nu sînt necunoscute. Aceasta presupune însă spirit de răspundere pentru interesele generale ale întregului popor, cere măsuri concrete pentru aplicarea în viaţă a tehnologiilor care sînt

cunoscute. Nu trebuie să inventăm nimic nou ca să ne înscriem în consumurile care sînt stabilite !

Nu vreau să se înţeleagă însă că trebuie să ne oprim numai aici. Va trebui ca, odată cu aplicarea măsurilor pentru reducerea consumurilor şi realizarea de economii, să intensificăm cercetarea pentru a elabora noi tehnologii, pentru a găsi noi căi de reducere a consumurilor energetice şi de combustibil în general. Am în vedere nu numai energia electrică şi termică, ci inclusiv consumurile energiei primare în tehnologii, mai cu seamă în petrochimie.

Este necesar să luăm măsuri hotărîte pentru dezvoltarea în continuare a bazei de materii prime, pentru reducerea consumurilor în conformitate cu programele pe care le avem, pentru recuperarea şi refolosirea materialelor şi subansamblelor. Aşa cum am menţionat şi la plenara Comitetului Central, în multe sectoare, prin recuperare şi refolosire, trebuie să acoperim 50% şi chiar mai mult din necesarul de materii prime. Deci, problema recuperării şi refolosirii materialelor, a subansamblelor şi pieselor devine o problemă de importanţă deosebită pentru desfăşurarea întregii noastre activităţi — şi aceasta reprezintă miliarde de dolari, milioane şi milioane de tone de materii prime, pe care ar trebui să le importăm dacă nu realizăm aceste recuperări şi refolosiri.

Este necesar să acţionăm cu toată hotărîrea în vederea realizării programelor privind modernizarea producţiei, reducerea greutăţii produselor, pentru a fi la nivelul mondial şi a putea fi competitivi pe piaţa mondială. Reducerea greutăţii şi înscrierea în parametrii stabiliţi, luarea de măsuri practice pentru reproiectarea şi realizarea de noi produse cu o greutate şi mai mică în toate sectoarele constituie probleme de cea mai mare importanţă, atît pentru a putea fi competitivi pe plan internaţional, cît şi pentru a asigura reducerea consumurilor materiale de care am vorbit.

În general, trebuie să acordăm atenția corespunzătoare realizării prevederilor programului pe care l-am adoptat privind calitatea și nivelul tehnic al producției. Astăzi, pe piața internațională, produsele românești stau față în față cu produse similare din zeci de state, și cumpărătorul alege pe acelea pe care le consideră mai bune atît din punct de vedere tehnic, al calității, al esteticii, cît și, desigur, al prețurilor.

Trebuie să facem în așa fel încît produsele românești să stea — ca să mă exprim cît mai plastic — cu fruntea sus, să nu le fie rușine că sînt fabricate în România ; dimpotrivă, să poată sta cu fruntea sus și să spună : „Da, iată, acestea sînt produsele realizate de muncitorii, de constructorii socialismului din România, care știu că sînt proprietari, producători, că muncesc pentru ei și sînt hotărîți să facă lucruri de înaltă tehnicitate, de bună calitate". *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși,

Este necesar să ne ocupăm cu toată seriozitatea de creșterea productivității muncii. Sîntem, practic, rămași în urmă cu productivitatea muncii în toate sectoarele, în unele chiar de două sau de mai multe ori. Deci este necesar să luăm măsuri serioase pentru a asigura creșterea puternică a productivității muncii pe calea mecanizării, automatizării, a ridicării gradului de calificare al muncitorilor, dar și a bunei organizări a muncii și a producției, a fluxului de producție, pe calea întăririi ordinii și disciplinei în muncă.

Nu putem fi mulțumiți cu productivitatea muncii realizată în acest an. E greu să considerăm că o creștere de 4% a productivității muncii în construcția de mașini este bună ; dimpotrivă, este cu mult sub ceea ce trebuie să realizăm. Aceasta este valabil și pentru alte sectoare de activitate. Noi trebuie să înțelegem că, pentru a putea fi competitivi pe plan mondial din punctul de vedere al eficienței economice, trebuie să realizăm o productivitate a muncii superioară. Cunoașteți că cerințele socialismului presupun să realizăm cel puțin o productivitate egală cu cea realizată în cele mai dezvoltate țări capitaliste. Dar, pentru a făuri societatea socialistă multilateral dezvoltată, este necesar să realizăm o productivitate superioară ! În direcția aceasta trebuie să acționăm și de la aceasta pornește programul pe care l-am adoptat în unanimitate !

Se impun măsuri hotărîte pentru întărirea disciplinei și ordinii, pentru buna gospodărire a mijloacelor materiale și financiare, pentru creșterea rentabilității și a eficienței întregii activități.

Aș dori să atrag atenția că organele noastre financiare, bancare, Ministerul Finanțelor nu acționează cu toată răspunderea și nu-și exercită cum trebuie atribuțiile încredințate și nu îndeplinesc prevederile legilor — de a face din sistemul financiar, din controlul prin leu una din pîrghiile hotărîtoare pentru buna desfășurare a activității, pentru creșterea eficienței și rentabilității. Aceasta constituie calea sigură a creșterii avuției naționale, a venitului național și a asigurării, pe această bază, a dezvoltării generale a țării și ridicării nivelului de trai, material și spiritual, al poporului ! *(Aplauze puternice).*

Este necesar să aplicăm cu toată fermitatea prevederile noului mecanism economic, măsurile stabilite în acest an, care au intrat în vigoare în lunile septembrie-octombrie. Din păcate, și în această privință acționăm cu multă încetineală. Trebuie să înțelegem că prevederile mecanismului economic, perfecționarea activității de conducere economică, creșterea cointeresării materiale a oamenilor muncii, participarea la beneficii, introducerea noului principiu de retribuție — înlăturînd limitarea în ce privește veniturile, dar și limita privind garantarea retribuției — înseamnă o așezare mai bună a principiilor de retribuție, în spiritul socialismului, în raport cu munca și activitatea pe care o desfășoară fiecare. Este nelimitată posibili-

tatea fiecărui om al muncii, a fiecărui muncitor, tehnician, inginer, să cîștige nelimitat, ca rezultat al creșterii producției, așa cum este însă nelimitată și reducerea retribuției în raport cu nerealizarea sarcinilor ce revin, prin plan, fiecărui om al muncii.

Trebuie să luăm toate măsurile necesare pentru ca toate aceste principii ale mecanismului economic socialist să fie bine cunoscute și aplicate în viață, în toate sectoarele de activitate.

Stimați tovarăși,

În mod deosebit doresc să atrag din nou atenția asupra exportului. Am subliniat ieri — și chiar tovarășii care nu au fost la ședință au putut citi în „Scînteia" și in celelalte ziare — că sîntem obligați să importăm mult. De altfel, am vorbit nu o dată despre aceasta. Trebuie să avem mijloace pentru a realiza importurile, să ne creăm posibilități pentru a ne plăti datoria externă pe care am realizat-o în anii precedenți, cînd am importat prea mult, consumînd prea mult și nu am aplicat cu fermitate hotărîrile care prevedeau să limităm consumul și importurile la strictul necesar.

Neapărat trebuie să realizăm în bune condiții exportul stabilit, în toate sectoarele. Aceasta presupune să realizăm producție de nivel tehnic și de calitate corespunzătoare, să valorificăm superior materiile prime și forța de muncă. Cu baza materială actuală, realizînd produse de mai bună calitate, putem să creștem cu cel puțin 50% valoarea producției exportate, să încasăm pe aceeași cantitate de materii prime prelucrate superior cu 50% mai multă valută decît încasăm acum. De la aceasta trebuie să pornim! De altfel, programul de valorificare și de eficiență economică — la care se lucrează în prezent — pune cu toată seriozitatea tocmai această problemă. În toate sectoarele avem mari, chiar foarte mari posibilități — și trebuie să acționăm cu toată răspunderea în direcția aceasta.

Se impune să acordăm o atenție sporită exportului pe devize convertibile și, totodată, să facem totul pentru a realiza în bune condiții, la timp și de calitate corespunzătoare exportul pe țări socialiste, să întărim colaborarea și cooperarea cu țările socialiste din C.A.E.R., cu toate celelalte țări socialiste, aceasta avînd o mare însemnătate pentru dezvoltarea generală a economiei noastre socialiste. În același timp — repet — trebuie să dezvoltăm larg relațiile cu țările în curs de dezvoltare, precum și cu țările capitaliste dezvoltate, să participăm activ la diviziunea internațională a muncii.

Avem toate condițiile ca prevederile la export să fie nu numai îndeplinite, ci chiar depășite — și să acționăm cu toată hotărîrea în această direcție din prima lună a anului viitor! Realizarea tuturor sarcinilor pe care le avem în comerțul exterior cere o îmbunătățire a activității tuturor organelor, a întreprinderilor de comerț exterior. Practic, toate ministerele au activitate de comerț exterior. În mod deosebit, desigur, se impune ca Ministerul Comerțului Exterior, Ministerul de Finanțe și celelalte organe de sinteză să acorde mai multă atenție și să urmărească permanent realizarea în bune condiții a planului de comerț exterior, în toate domeniile.

Pe baza hotărîrilor plenarei Comitetului Central din iunie și în spiritul hotărîrilor Conferinței Naționale, am trecut, tot din luna septembrie, la majorarea retribuției tuturor categoriilor de oameni ai muncii. Urmează ca, în cursul anului viitor, să încheiem majorarea retribuției în toate sectoarele. Dar este necesar să înțelegem că, adoptînd aceste măsuri, am pornit de la necesitatea de a înfăptui neabătut prevederile stabilite privind reducerea consumurilor materiale și creșterea eficienței economice. Noi vom putea realiza în bune condiții aceste măsuri și să asigurăm o creștere reală a retribuției cu 5%

numai în măsura în care vom reduce prețul de cost, vom asigura creșterea producției nete, sporirea mai puternică a venitului național și menținerea sub control a prețurilor de producție și a prețurilor de consum. De altfel, în plan se prevede ca anul viitor să nu aibă loc nici un fel de creștere a prețurilor, nici de producție, nici a prețurilor de consum. Este deci necesar să luăm toate măsurile pentru a îndeplini în cele mai bune condiții și aceste prevederi.

Luăm aceste măsuri de creștere a retribuției, a veniturilor oamenilor muncii în condițiile cînd, în multe țări, are loc o reducere a veniturilor generale, a retribuției reale a oamenilor muncii. Faptul că societatea noastră socialistă poate adopta asemenea măsuri, în aceste împrejurări, demonstrează forța și tăria societății noastre, încrederea în capacitatea creatoare a clasei muncitoare, a poporului nostru, care va acționa în așa fel încît să realizeze în bune condiții prevederile planului și, în felul acesta, să reușim să îndeplinim în bune condiții hotărîrile Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale, să ridicăm patria noastră pe o treaptă mai înaltă de bunăstare și civilizație, să creăm condiții pentru un progres mai rapid al societății socialiste românești. *(Aplauze puternice).*

Stimați tovarăși,

Toate acestea impun perfecționarea în continuare a conducerii, la toate nivelurile, creșterea răspunderii consiliilor de conducere ale ministerelor, ale centralelor, sporirea răspunderii consiliilor de conducere din întreprinderi și ale adunărilor generale — ca organe supreme ale oamenilor muncii —, care constituie expresia cea mai elocventă a democrației muncitorești, revoluționare în România, garanția participării directe a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, la conducerea diferitelor sectoare de activitate, a întregii societăți. Trebuie să înțelegem bine că participarea la conducere, activitatea, cu deplină răspundere, a adunărilor generale și a consiliilor oamenilor muncii constituie cerința obligatorie pentru o democrație reală, pentru dezvoltarea cu succes a socialismului în România. Și trebuie să dezvoltăm puternic democrația muncitorească, revoluționară ! Fiecare om al muncii să participe cu toată forța și răspunderea la soluționarea problemelor și la conducerea tuturor sectoarelor de activitate ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

În acest spirit este necesar ca și Consiliul Național al Oamenilor Muncii, Biroul său Executiv să acționeze cu și mai multă hotărîre, să urmărească mai bine felul în care își desfășoară activitatea toate organele de conducere colectivă, adunările generale, pentru a asigura, în acest fel, buna desfășurare a întregii activități. Doresc să subliniez în mod deosebit necesitatea ca Biroul Executiv să acorde mai multă atenție și să controleze, în primul rînd, felul în care consiliile de conducere ale ministerelor își desfășoară activitatea și soluționează cu spirit de răspundere, competență și la timp problemele de mare importanță ce le sînt încredințate.

Toate acestea presupun creșterea spiritului de răspundere, de sus pînă jos și de jos pînă sus, atît a răspunderii colective, cît și a răspunderii individuale, personale, a fiecăruia în munca încredințată.

Vreau din nou să atrag atenția că răspunderea colectivă, funcționarea în bune condiții a organelor democrației noastre socialiste constituie un factor hotărîtor pentru buna desfășurare a întregii activități. De aceea trebuie să acordăm toată atenția bunei funcționări a tuturor organelor democrației noastre socialiste ! Dar, în același timp, este necesar să îmbinăm răspunderea colectivă cu răspunderea personală a fiecăruia în munca încredințată. Răspunderea colectivă nu scutește pe nimeni de răspunderea pe care o are în fața organelor colective, în fața organelor superioare, în fața partidului și a poporului

pentru realizarea în cele mai bune condiții a însărcinărilor încredințate. Trebuie să îmbinăm în mod armonios răspunderea colectivă cu răspunderea individuală, cu întărirea disciplinei, a ordinii în toate sectoarele, cu lichidarea mai hotărîtă a manifestărilor de birocratism, care, din păcate, se mai manifestă în diferite domenii. Să reducem substanțial hîrtiile care „se fabrică" foarte mult. Cheltuim și hîrtie, și muncă, și împiedicăm și oamenii de la activitatea practică, productivă. Să „producem" hîrtii mai puține, să acționăm direct în întreprinderi, în activitatea practică pentru soluționarea problemelor.

Avem, în privința aceasta, mult de făcut. Ne gîndim să luăm în continuare o serie de măsuri în această privință. Trebuie ca toate organele noastre de conducere, Consiliul Național al Oamenilor Muncii să se angajeze cu toată hotărîrea pentru perfecționarea întregii activități, pentru lichidarea birocratismului din activitatea tuturor organelor noastre, de sus pînă jos. Trebuie să fim pe deplin conștienți că birocratismul devine o frînă, un dușman foarte periculos al construcției socialismului, al îndeplinirii în bune condiții a planurilor de dezvoltare economico-socială. Și trebuie să declarăm război birocratismului și birocraților! *(Aplauze puternice).*

Deci este necesar să tragem toate concluziile din activitatea de pînă acum, din lipsurile care s-au manifestat și în acest an și care s-au discutat, într-o măsură mai mare sau mai mică, în secțiuni și în plen. Să analizăm temeinic propunerile și sugestiile care s-au formulat, să răspundem la toate acestea, luînd în considerație ceea ce se va găsi că răspunde necesităților și arătînd de ce nu au fost luate în considerație unele, care nu pot fi acceptate. În orice caz, să avem în vedere că este necesar să trecem cu toată hotărîrea la realizarea în viață a tot ceea ce am stabilit, a tuturor hotărîrilor adoptate în unanimitate în ședința de astăzi.

Am deplina convingere că toți membrii Consiliului Național al Oamenilor Muncii se vor angaja cu toată hotărîrea în activitatea practică, în sectoarele unde își desfășoară activitatea, pentru îndeplinirea în cele mai bune condiții a planului pe acest an, a planului și a programelor în 1984 și în anii următori.

Să acționăm în așa fel încît să întîmpinăm a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și Congresul al XIII-lea al partidului cu rezultate cît mai bune în toate sectoarele de activitate! De fapt, trebuie să ne propunem nu numai să realizăm, dar și să depășim prevederile planului! Așa vom întîmpina cum se cuvine aceste importante evenimente din istoria poporului și a patriei noastre!

Am convingerea că toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, întregul popor vor acționa cu toată hotărîrea pentru realizarea acestor obiective mărețe, care vor asigura înfăptuirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate, de înaintare spre comunism, de înflorire continuă a patriei noastre, de ridicare a bunăstării poporului, întărind independența și suveranitatea României! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cu această convingere, declar închise lucrările plenarei Consiliului Național al Oamenilor Muncii. Vă urez dumneavoastră, tuturor oamenilor muncii și întregului nostru popor succese tot mai mari în toate domeniile, multă sănătate și fericire! *(Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandează: „Ceaușescu — P.C.R.!", „Ceaușescu și poporul!". Într-o atmosferă de mare însuflețire și de puternică unitate, toți cei prezenți în sală se ridică în picioare și ovaționează îndelung pentru Partidul Comunist Român, pentru secretarul său general, președintele Republicii Socialiste România).*

CUVÎNTARE
LA PLENARA CONSILIULUI NAȚIONAL AL FRONTULUI DEMOCRAȚIEI ȘI UNITĂȚII SOCIALISTE

— 14 decembrie 1983 —

Stimați tovarăși și prieteni,

Plenara Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste a aprobat în unanimitate planurile dezvoltării economice și sociale, dezvoltării agriculturii, bugetul de stat, programele privind calitatea, ridicarea nivelului tehnic al producției și creșterea mai accentuată a productivității muncii, precum și programul autoconducerii și autoaprovizionării. Toate acestea sînt chemate să asigure înfăptuirea neabătută a hotărîrilor Congresului al XII-lea al partidului, ale Conferinței Naționale, realizarea obiectivelor din actualul cincinal privind trecerea la realizarea unei noi calități a muncii și a vieții, la un stadiu superior de dezvoltare a patriei noastre.

După cum reiese din documentele pe care le-am adoptat în unanimitate, în anul viitor urmează să realizăm un ritm mai înalt de dezvoltare decît în primii trei ani ai cincinalului și decît în acest an, cînd realizăm o dezvoltare a industriei într-un ritm de circa 5%.

Acordăm o mare atenție înfăptuirii programelor privind dezvoltarea agriculturii și, în mod deosebit, a programelor de creștere a producției agricole, a programului de irigații, de îmbunătățiri funciare — ca una din condițiile fundamentale pentru a asigura o recoltă agricolă constantă și de înalt nivel, în orice condiții de climă.

Din studierea documentelor s-a putut constata că este asigurată baza materială necesară, că dispunem de tot ce este necesar pentru realizarea prevederilor planurilor. Mai mult chiar, avînd în vedere că în domeniul industriei am luat în calcul o folosire numai în proporție de circa 94% a capacităților existente, înseamnă că dispunem încă de rezerve mari chiar pentru o depășire a planului — dacă aceasta va apărea necesar —, îndeosebi pentru realizarea unui export suplimentar.

Dispunem, mai cu seamă, de forța umană necesară. Am realizat o ridicare continuă a nivelului pregătirii profesionale, tehnice și științifice. Clasa noastră muncitoare, tehnicienii, inginerii și țărănimea și-au însușit noi și noi cunoștințe și constituie o forță puternică, cu un înalt nivel de pregătire profesională și tehnică. Aceasta constituie, de fapt, garanția fundamentală, principală a realizării în bune condiții a planurilor, a programelor, a ridicării patriei noastre pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație. *(Aplauze puternice).*

Planurile pe anul viitor, programele pe care le-am adoptat au în vedere punerea mai bună în valoare a resurselor naturale ale țării, realizarea independenței energetice într-un timp cît mai scurt și creșterea bazei de materii prime.

În ce privește independența energetică — după cum s-a putut constata —, încă anul viitor vom acoperi cu forțele proprii circa 94% din necesarul de energie primară al țării. Avem deci perspectiva ca mai devreme decît am prevăzut în programele noastre — în următorii 2—3 ani — să realizăm complet acoperirea întregului necesar de energie.

Avem unele rezultate bune și trebuie să acționăm cu toată hotărîrea pentru creșterea mai puternică și a bazei de materii prime. Este adevărat, resursele noastre nu sînt prea bogate. Minereurile care le avem au un conținut sărac, deci cheltuielile de producție sînt mai mari ; dar, totuși, avem încă posibilități să sporim rezervele de materii prime în țară și deci să reducem într-o mai mare măsură importul.

Avem o resursă deosebită — la care m-am referit la Consiliul Dezvoltării și la Consiliul Național al Oamenilor Muncii și doresc numai s-o menționez —, aceea a recuperării și refolosirii materialelor, a subansamblelor și pieselor de schimb. Pe această cale acoperim, în unele sectoare, 50% și în cîteva chiar peste 50% din necesarul de materii prime. Deci, aceasta devine de acum o sursă de prim ordin pentru buna aprovizionare materială, pentru desfășurarea în bune condiții a producției, pentru creșterea generală a nivelului de dezvoltare și, pe această bază, a bunăstării generale a poporului. Tuturor acestora trebuie să le acordăm atenția care se cuvine.

Este bine cunoscut de către toată lumea că, oricît de mari ar fi bogățiile materiale ale unei țări, ele capătă o valoare reală numai atunci cînd intervine munca omului, cînd ele sînt valorificate. Deci și pentru țara noastră — subliniez încă o dată — esențialul îl constituie munca poporului nostru. Numai și numai prin munca întregului popor vom reuși să valorificăm materiile prime și mijloacele materiale de care dispunem sau pe care le importăm și să obținem o valoare tot mai mare, să creștem gradul de valorificare și să realizăm atît în țară, cît și în schimburile internaționale un raport tot mai bun, prin munca depusă de poporul nostru.

Subliniez aceasta pentru că apreciez că toate organizațiile componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste trebuie să se angajeze, și în continuare, cu

toată hotărîrea în înfăptuirea neabătută a planurilor și programelor, pe care le-am adoptat în unanimitate.

Este necesar să acordăm mai multă atenție problemelor eficienței și rentabilității în toate sectoarele de activitate.

De asemenea, trebuie să acordăm o atenție deosebită exportului, avînd în vedere că este necesar să importăm încă multe materii prime, multe materiale pentru asigurarea dezvoltării societății noastre în toate domeniile.

Stimați tovarăși și prieteni,

Sînt în curs de înfăptuire măsurile privind creșterea retribuției tuturor categoriilor de oameni ai muncii, ridicarea, pe această bază, a bunăstării materiale și spirituale a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, a întregului nostru popor. Luăm aceste măsuri în condițiile economice grele internaționale, cînd în multe țări are loc o reducere a retribuției și a veniturilor oamenilor muncii. Acționăm pentru a asigura ca întreaga populație aptă de a munci să aibă asigurat locul de muncă, acum, cînd, în multe țări ale lumii — unele chiar foarte dezvoltate —, numărul șomerilor a crescut considerabil, ajungînd la circa 30 000 000.

Toate acestea demonstrează forța și superioritatea economiei noastre socialiste, capacitatea poporului nostru, care, devenind stăpîn pe bogățiile naționale, pe destinele sale, își făurește în mod conștient o viață nouă, orînduirea socialistă, făcînd astfel ca tot ceea ce se realizează în patria noastră să servească dezvoltării generale a țării, bunăstării și fericirii întregii națiuni — scopul fundamental al politicii partidului, esența societății socialiste pe care o edificăm în România. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Acum hotărîtoare este activitatea practică, luarea măsurilor organizatorice necesare înfăptuirii neabătute a prevederilor planurilor și programelor pentru 1984—1985.

Dar, aș dori să subliniez, totodată, că încă nu am încheiat anul 1983 ; nu mai sînt multe zile — și trebuie depusă o activitate susținută pentru realizarea în toate sectoarele, în toate unitățile a planului pe acest an în cele mai bune condiții. În acest fel vom crea și o bază corespunzătoare pentru planul pe anul viitor.

Este, de asemenea, necesar ca, în perioada care o mai avem din acest an, să luăm toate măsurile pentru o bună pregătire, din toate punctele de vedere, a planului pe 1984, pentru a trece din prima zi a noului an, din ziua de 1 ianuarie, la realizarea în bune condiții a prevederilor de plan.

În această privință doresc să atrag din nou atenția asupra rolului important pe care-l au toate organizațiile componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste. Organismul nostru democratic cuprinde în rîndurile sale toate categoriile sociale, este expresia structurii naționale; el reunește, în diversitatea sa, toate organismele sociale, diferite feluri de a privi societatea, inclusiv toate cultele care-și desfășoară activitatea în cadrul statului nostru. Însăși această componență constituie expresia largului democratism al societății noastre, a faptului că edificăm noua orînduire socială în strînsă unitate cu întregul popor, pentru popor, pentru bunăstarea și fericirea sa. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Consider că toate organismele și organizațiile componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste trebuie să acționeze cu toată hotărîrea și cu întreaga răspundere pentru unirea eforturilor tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, în vederea desfășurării în bune condiții a întregii activități. Aceasta presupune creșterea spiritului de răspundere, întărirea ordinii și disciplinei în muncă, în producție, în viață, în toate sectoarele de activitate. Reprezentăm o mare familie socialistă ; trebuie însă ca această mare familie, în diversitatea ei, să acționeze într-o deplină unitate, pentru a asigura dezvoltarea continuă a României pe calea socialismului, pentru a asigura creșterea puterii sale materiale, pe baza dezvoltării continue a forțelor de producție, pentru a asigura dezvoltarea bogăției naționale, sporirea venitului național — calea singură și sigură pentru a dispune de mijloacele necesare progresului general și continuu al patriei noastre, ridicării necontenite a bunăstării materiale și spirituale a poporului.

Va trebui să asigurăm participarea maselor largi la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, funcționarea în cele mai bune condiții a organismelor democratice, a întregului sistem al democrației noastre socialiste. Aceasta constituie, de asemenea, un factor de importanță deosebită în activitatea multilaterală și uriașă pe care o desfășurăm în vederea înfăptuirii Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate. Nu trebuie să uităm nici un moment că dezvoltarea democrației muncitorești, revoluționare, care presupune participarea întregului popor la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, constituie o necesitate obiectivă, reprezintă garanția făuririi cu succes a socialismului, a înaintării patriei noastre pe înaltele culmi ale civilizației comuniste. *(Aplauze îndelungate).*

Toate acestea presupun o înaltă conștiință politică, ridicarea continuă a gradului de pregătire profesională, tehnică, științifică, a nivelului de cultură și de conștiință al tuturor cetățenilor patriei noastre. În acest scop, este necesar ca toate organizațiile componente ale Frontului Democrației să desfășoare și o largă activitate pentru ridicarea nivelului cultural și de conștiință al poporului, pentru formarea omului nou, constructor conștient al noii orînduiri socialiste. Trebuie să pornim de la convingerea că, numai atunci cînd cetățenii patriei noastre sînt pe deplin conștienți și înțeleg bine atît problemele interne, cît și problemele internaționale, sensul dezvoltării sociale, vor acționa cu și mai multă forță, cu mai multă răspundere

pentru a asigura înflorirea continuă a României socialiste. *(Vii aplauze).*

Trebuie să acționăm continuu pentru întărirea unității întregului popor în cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste, sub conducerea politică a Partidului Comunist Român — forța politică conducătoare a națiunii noastre ! Să acționăm în așa fel încît întreaga activitate a tuturor organizațiilor și organismelor Frontului Democrației și Unității Socialiste, a societății noastre să fie pusă în slujba cauzei socialismului, a ridicării patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație, a creșterii continue a nivelului de viață și de civilizație al poporului nostru, a întăririi independenței și suveranității României! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși și prieteni,

Într-adevăr, pentru a înfăptui programele și planurile noastre de dezvoltare, avem nevoie de pace. De aceea, partidul și statul nostru, întregul popor acționează cu toată hotărîrea pentru oprirea cursei înarmărilor, și în primul rînd a celor nucleare. Avînd în vedere gravitatea deosebită a situației create prin trecerea la amplasarea noilor rachete americane cu rază medie de acțiune în Europa, care a determinat retragerea Uniunii Sovietice de la tratativele de la Geneva și anunțarea de contramăsuri, s-a ajuns la situația în care se deschide calea pentru o cursă a înarmărilor nucleare fără precedent. Se creează astfel un grav pericol pentru pacea continentului nostru și a întregii lumi, pentru însăși existența oamenilor, a vieții pe planeta noastră.

Iată de ce considerăm că acum, în viața internațională, problema fundamentală este aceea a opririi amplasării noilor rachete cu rază medie de acțiune în Europa și a tuturor măsurilor anunțate legate de aceasta, crearea condițiilor necesare reluării tratativelor la Geneva în vederea

realizării unui acord între cele două părți, care să ducă la înlăturarea rachetelor cu rază medie de acțiune și să deschidă calea înlăturării oricăror arme nucleare din Europa și din întreaga lume.

Înțelegem că acesta este un proces lung, dar esențialul acum îl constituie oprirea amplasării noilor rachete cu rază medie de acțiune. Noi acționăm și vom acționa — împreună cu toate popoarele, cu toate forțele, cu toți aceia cărora le este dragă viața, care pun mai presus interesele popoarelor, ale oamenilor — pentru a obține realizarea acestui deziderat, pentru dezarmare, pentru o lume fără arme nucleare, pentru pace și colaborare internațională. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Vom participa, de asemenea, activ la rezolvarea tuturor problemelor complexe ale vieții internaționale, pentru renunțarea la politica de forță și de amenințare cu forța în relațiile dintre state, pentru soluționarea conflictelor și a oricăror probleme litigioase numai și numai pe cale pașnică, prin tratative. Sîntem hotărîți să participăm activ, împreună cu toate țările în curs de dezvoltare, la soluționarea problemelor subdezvoltării, la realizarea noii ordini economice mondiale, a unei largi colaborări între toate statele lumii, pe baza principiilor deplinei egalități în drepturi, a respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc.

Trebuie să facem totul pentru a se depăși situația deosebit de gravă care s-a creat, pentru reluarea politicii de destindere, pentru realizarea unor largi înțelegeri, de colaborare, între toate națiunile lumii !

Considerăm că marile mișcări pentru pace din Europa, de pe alte continente — la care poporul nostru s-a alăturat cu întreaga forță — trebuie să-și intensifice eforturile. Avem ferma convingere că, acționînd unite, popoarele lumii, forțele progresiste, toți oamenii care

doresc pacea și iubesc viața pot să oprească cursul evenimentelor spre prăpastie, să asigure o politică nouă, de colaborare și de pace, de respect al independenței naționale a fiecărui popor. *(Aplauze puternice, prelungite).*

În acest spirit va acționa și în viitor România. Cred că toate organismele Frontului Democrației și Unității Socialiste, în întregimea lor, Consiliul Național vor acționa și își vor întări colaborarea cu organismele corespunzătoare internaționale, aducîndu-și, în acest fel, o contribuție tot mai activă la înfăptuirea politicii internaționale a statului nostru — politică de pace, de colaborare, care corespunde în întregime intereselor națiunii noastre, dar și intereselor tuturor națiunilor lumii. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Stimați tovarăși și prieteni,

În încheiere, aș dori să exprim încă o dată convingerea că toate organizațiile și organismele componente ale Frontului Democrației și Unității Socialiste, întregul Front vor acționa cu toată hotărîrea pentru înfăptuirea programelor și planurilor pe care le-am adoptat, a politicii interne și externe a patriei noastre, că vom întîmpina a 40-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională și Congresul al XIII-lea al partidului cu noi și noi succese în toate domeniile de activitate, că vom face totul pentru a servi, prin activitatea noastră, în orice împrejurări, cauza generală a socialismului, a poporului, a ridicării continue a bunăstării și fericirii sale ! *(Aplauze puternice, prelungite).*

Cu această convingere, vă urez tuturor succese în activitatea viitoare ! Și, aflîndu-ne cu puțin timp înainte de încheierea anului, doresc să adresez tuturor organizațiilor și organismelor componente din Frontul Democrației și Unității Socialiste cele mai bune urări de Anul Nou, în-

tregului nostru popor urarea de „Multă sănătate, multă fericire în Noul An !". *(Aplauze și urale puternice ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — P.C.R. !", „Ceaușescu și poporul !". Toți cei prezenți în sală se ridică în picioare și aclamă îndelung pentru Partidul Comunist Român — forța politică conducătoare a întregii națiuni —, pentru secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România).*

TOAST
LA DINEUL OFICIAL
OFERIT DE TOVARĂŞUL
NICOLAE CEAUŞESCU,
PREŞEDINTELE
REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA,
ÎN ONOAREA PRIMULUI MINISTRU
AL REPUBLICII ELENE,
ANDREAS PAPANDREU

Cu prilejul vizitei de prietenie în Republica Socialistă România

— 17 decembrie 1983 —

Stimate domnule prim-ministru Papandreu,

Domnilor,

Tovarăşi şi prieteni,

Aş dori să exprim satisfacţia mea, a conducerii României socialiste pentru bunele relaţii dintre România şi Grecia, pentru vizita de prietenie pe care o efectuaţi şi să vă adresez, cu acest prilej, un salut călduros şi cele mai bune urări de bun venit. Însăşi noua vizită pe care o faceţi în România, convorbirile pe care le avem cu acest prilej sînt o ilustrare elocventă a cursului ascendent al colaborării româno-elene.

Colaborarea şi relaţiile româno-elene îşi au rădăcinile în trecutul îndepărtat al popoarelor noastre, în lupta împotriva asupririi străine, pentru independenţă şi progres economic şi social. Noi avem răspunderea şi sîntem chemaţi însă să adăugăm noi şi noi elemente acestor relaţii tradiţionale, să le dăm noi dimensiuni. Şi se poate spune că acţionăm în mod corespunzător în această direcţie. Pe această bază, am reuşit să obţinem succese importante în

dezvoltarea colaborării economice, tehnico-ştiinţifice şi culturale dintre România şi Grecia.

Dezvoltăm, de asemenea, o colaborare largă şi activă pe plan internaţional în găsirea căilor pentru depăşirea situaţiei deosebit de încordate care s-a creat, pentru o politică de colaborare, de independenţă şi de pace.

Vizita dumneavoastră în România are loc la scurt timp după agravarea considerabilă a situaţiei în Europa, a situaţiei internaţionale. Aceasta este determinată de trecerea la amplasarea rachetelor americane cu rază medie de acţiune în unele state din vestul Europei şi de întreruperea, ca urmare a acestor măsuri, a tratativelor de la Geneva şi anunţarea de contramăsuri de către Uniunea Sovietică.

Sîntem, de fapt, la începutul unei noi etape a cursei înarmărilor. Realizarea măsurilor de amplasare a rachetelor pe continentul european va duce la creşterea considerabilă a pericolului unui război nuclear în Europa, în întreaga lume, ceea ce ar însemna distrugerea a înseşi vieţii pe planeta noastră.

De aceea, problema fundamentală care se pune acum este aceea a opririi cursului periculos al evenimentelor spre o catastrofă nucleară, a trecerii la dezarmarea nucleară şi la dezarmarea generală, oprirea amplasării rachetelor cu rază medie de acţiune în Europa şi a contramăsurilor anunţate, reluarea negocierilor de la Geneva şi realizarea unui acord care să ducă la un echilibru al forţelor, pe baza unui nivel cît mai scăzut al înarmărilor.

În cursul convorbirilor de astăzi am discutat pe larg aceste probleme. Am ajuns la multe concluzii comune. Aş dori să subliniez faptul că sîntem deopotrivă de acord pentru a se face totul spre a se depăşi situaţia gravă care s-a creat. Deşi ţările noastre se află în două blocuri militare opuse, ele sînt deopotrivă de acord că trebuie să facem totul pentru a nu se ajunge la confruntare, ci pentru a se realiza o politică de destindere, de colaborare, de res-

pect al independenței fiecărei națiuni. Această coincidență a pozițiilor noastre corespunde, de altfel, cu pozițiile multor state mici și mijlocii din Europa și din întreaga lume — și am putea spune că ea corespunde, de fapt, intereselor tuturor popoarelor, inclusiv ale țărilor mari, inclusiv intereselor popoarelor sovietic și american.

Noi am dori să dezvoltăm continuu această colaborare și acțiune în direcția păcii și colaborării. Vrem să acordăm o atenție deosebită problemelor din Balcani, realizării unei zone fără arme nucleare și baze militare străine, să acționăm pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase dintre state numai pe calea tratativelor. Viața, evenimentele demonstrează că, oricît de îndelungate și grele ar fi tratativele, ele reprezintă singura alternativă la politica de război.

În același timp, în cursul convorbirilor avem în vedere să găsim noi domenii de extindere a colaborării economice, tehnico-științifice și în alte domenii dintre țările și popoarele noastre.

Iată de ce doresc să subliniez că vizita dumneavoastră, deși foarte scurtă, va avea un rol important și va reprezenta un nou moment în relațiile dintre România și Grecia.

Cu această convingere și cu această dorință, ridic paharul pentru o colaborare tot mai strînsă între poporul român și poporul elen, între România și Grecia, urez poporului prieten elen succese tot mai mari în dezvoltarea sa economico-socială, în dezvoltarea sa independentă !

Ridic, de asemenea, paharul pentru președintele Republicii Elene, domnul Constantin Karamanlis !

În sănătatea domnului prim-ministru, Andreas Papandreu, căruia îi urez succes în întreaga sa activitate !

În sănătatea dumneavoastră, a tuturor ! *(Aplauze).*

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI „PAESE SERA" DIN ITALIA

— 17 decembrie 1983 —

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, România este promotoarea unei poziții constructive în problema dezarmării, care, printre altele, prevede și reducerea, într-o etapă, cu 50% a armamentelor nucleare de către marile puteri. În realitate, se petrece un fenomen contrar, fiind în curs un proces de înarmare nucleară. Ce măsuri imediate, pe termen scurt, apreciați că pot fi luate pentru a opri această cursă a înarmărilor ?*

RĂSPUNS : În situația internațională s-a ajuns la o încordare extrem de gravă. În mod deosebit asistăm la o intensificare a cursei înarmărilor, și în primul rînd a înarmărilor nucleare. Toate acestea creează pericolul unui nou război mondial, care va fi în același timp și un război nuclear, ce va pune în primejdie însăși existența vieții pe planeta noastră.

De aceea, problema fundamentală a epocii noastre este oprirea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare, și în primul rînd la dezarmare nucleară, asigurarea unei păci trainice în lume.

Pentru realizarea acestui obiectiv considerăm că este neapărat necesar să se realizeze măsuri concrete în direcția opririi cursei înarmărilor, reducerii cheltuielilor militare, trecerii la diminuarea efectivelor militare, precum și la măsuri care să ducă la o reducere substanțială a armamentelor, începînd cu cele nucleare, dar și a celor clasice, asigurîndu-se realizarea unui echilibru de forțe la un nivel cît mai scăzut posibil. Trebuie să facem totul pentru a elimina războiul din viața omenirii, pentru o lume fără arme, o lume a colaborării pașnice !

ÎNTREBARE : *Excelență, presa internațională a subliniat mult afirmația dumneavoastră potrivit căreia actualul moment internațional „este cel mai grav din perioada postbelică". Aveți amabilitatea să explicați rațiunile acestei aprecieri ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, am afirmat — și, din păcate, evenimentele o demonstrează — că ne găsim într-o perioadă foarte gravă, care poate fi caracterizată drept cea mai complicată față de toate perioadele anterioare, de după terminarea celui de-al doilea război mondial. Pe plan mai general, au loc o serie de conflicte care, în ultimul timp, s-au agravat ; dar, în mod deosebit, am în vedere — cînd vorbesc de aceasta — situația creată în Europa prin începerea amplasării rachetelor americane cu rază medie de acțiune în unele state europene, retragerea Uniunii Sovietice de la conferința de la Geneva și anunțarea de contramăsuri. Toate acestea au creat o situație deosebit de gravă, care deschide calea unei intensificări a cursei înarmărilor și perspectiva izbucnirii unui conflict, a unui război nuclear în Europa, care s-ar transforma însă într-un război atomic mondial, cu toate implicațiile de care am vorbit mai înainte, ale distrugerii înseși vieții pe planeta noastră. Acestea sînt rațiunile și de la aceste considerente am pornit cînd am făcut această afirmație.

ÎNTREBARE : *Excelență, S.U.A., precum și unele țări occidentale au început pregătirile de instalare a noilor rachete „Pershing II" și „Cruise", motivînd această hotărîre prin existența în Europa a unui dezechilibru nuclear în favoarea U.R.S.S. Există o bază reală a acestei motivații sau este vorba tot de un pretext pentru continuarea înarmărilor ?*

RĂSPUNS : În justificarea amplasării noilor rachete în mai multe țări din N.A.T.O. — printre care și Italia — se vorbește, într-adevăr, de existența unui dezechilibru între cele două părți, care ar asigura un anumit avantaj Uniunii Sovietice. Dar înseși o serie de institute occidentale, inclusiv din Statele Unite ale Americii, au demonstrat că aceste afirmații nu corespund realității, că, de fapt, s-a ajuns la un echilibru general, relativ, între cele două părți — și acest echilibru se bazează pe existența unui mare număr de arme nucleare de care dispun ambele părți, în stare să distrugă de mai multe ori întreaga omenire. După unele aprecieri, fiecare parte poate distruge de cel puțin 10 ori lumea. În asemenea împrejurări, chiar dacă o parte dispune de cîteva zeci de rachete sau arme nucleare în plus sau în minus, nu se mai poate vorbi de un dezechilibru în favoarea unuia sau altuia. În definitiv, omenirea nu poate fi distrusă decît o dată. Dacă o parte poate să o distrugă de 10 ori și jumătate, iar alta de 11 ori, nu se mai poate vorbi de un dezechilibru.

Deci nu există nici un fel de justificare pentru amplasarea noilor rachete americane în unele țări din N.A.T.O. Așa cum nu apare necesar să se dezvolte și să se amplaseze noi rachete cu rază medie de acțiune din partea Uniunii Sovietice. Dimpotrivă, tocmai pentru a păstra un echilibru în raportul de forțe și pentru a înlătura pericolul unei catastrofe nucleare, este necesar să se treacă, și de o parte, și de alta, la reducerea armamentelor nucleare existente și să se mențină un echilibru la un nivel cît mai

redus posibil al înarmărilor, pînă la eliminarea totală a armelor nucleare.

ÎNTREBARE : *Uniunea Sovietică a anunțat recent că, de comun acord cu guvernele R.D. Germane și R.S. Cehoslovace, a hotărît urgentarea instalării de noi rachete în aceste țări, ca răspuns la decizia N.A.T.O. de instalare a rachetelor americane „Pershing II" și „Cruise". Care este părerea dumneavoastră, domnule președinte, în legătură cu această hotărîre ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, după începerea amplasării rachetelor nucleare cu rază medie de acțiune în R.F. Germania, Uniunea Sovietică a hotărît să se retragă de la negocierile de la Geneva și a anunțat contramăsuri, care prevăd amplasarea unor rachete în două țări din Tratatul de la Varșovia, precum și în alte zone ale lumii. Este evident că, în situația creată, continuarea negocierilor ar fi însemnat, de fapt, să se accepte instalarea rachetelor și să se lase impresia, în rîndul opiniei publice, că trecerea la amplasarea rachetelor americane nu reprezintă o problemă deosebită. Or, așa cum am menționat, aceasta creează o situație cu totul nouă și deosebit de gravă. Se pune însă problema de a se împiedica realizarea măsurilor anunțate atît de Statele Unite ale Americii și de N.A.T.O., cît și a contramăsurilor anunțate de Uniunea Sovietică. Interesele tuturor popoarelor europene — inclusiv ale Statelor Unite și ale Uniunii Sovietice — cer să se oprească atît amplasarea rachetelor americane, cît și a contramăsurilor anunțate de Uniunea Sovietică.

Așa cum am mai menționat, nu există nici o justificare pentru a amplasa în Europa noi armamente nucleare de nici un fel, cu atît mai mult cele cu rază medie de acțiune. Dimpotrivă, este necesar să se facă totul pentru reducerea și eliminarea completă a armelor nucleare.

ÎNTREBARE : *Excelență, după opinia dumneavoastră, mai există încă posibilitatea realizării unui acord la Geneva ? Dacă da, pe ce bază ? Cum apreciați propunerea ca la negocierile de la Geneva să mai participe și alte țări europene ?*

RĂSPUNS : În situația care s-a creat, este necesar să se facă totul pentru reluarea negocierilor de la Geneva, în vederea realizării unui acord corespunzător între cele două părți.

Pentru reluarea negocierilor este necesar să se revină la situația anterioară, ceea ce presupune atît oprirea amplasării rachetelor americane, cît și oprirea realizării contramăsurilor anunțate de Uniunea Sovietică. Numai pe această bază se pot desfășura negocieri care să ducă la un acord corespunzător.

După cum s-a declarat de mai multe ori, pe masa tratativelor de la Geneva există propuneri care pot să ducă la un acord între cele două părți. Cu atît mai mult trebuie să se dea dovadă de rațiune, de răspundere față de cauza păcii și a vieții popoarelor, să se oprească aplicarea măsurilor de amplasare și a contramăsurilor de răspuns și să se reia tratativele, în vederea realizării unui acord corespunzător.

Nu doresc să intru în amănunte, dar propunerile formulate de Uniunea Sovietică privind reducerea armelor cu rază medie de acțiune, precum și posibilitatea realizării unui acord corespunzător pe această cale, cît și propunerile formulate de Statele Unite ale Americii și alte propuneri oferă o bază de înțelegere și de acord.

Avînd în vedere că problema rachetelor cu rază medie de acțiune interesează, în primul rînd, țările europene, pentru că pe teritoriul lor se amplasează aceste rachete și, în caz de folosire a acestor arme, ele vor fi primele victime, este absolut necesar ca țările europene — am în vedere, în primul rînd, țările din Tratatul de la Varșovia și din N.A.T.O., dar și celelalte țări din Europa — să participe la negocierile ce se desfășoară la Geneva.

România a propus, în acest sens, o întîlnire a miniștrilor de externe din țările Tratatului de la Varșovia și din N.A.T.O. pentru a discuta situația creată și a contribui la depășirea acestui moment foarte critic și la reluarea negocierilor. Țara noastră a propus, de asemenea, ca, odată cu reluarea negocierilor de la Geneva, să se creeze o comisie consultativă din țările celor două pacte militare, care să analizeze propunerile și să contribuie la realizarea unui acord între cele două părți. Am în vedere nu o desfășurare de tratative paralele, ci o completare și un sprijin pentru negocierile de la Geneva dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii, pentru a contribui la un acord corespunzător. În acest fel, cred că țările europene pot aduce o contribuție foarte importantă la realizarea unui asemenea acord.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, într-o propunere pe care ați făcut-o v-ați referit în mod concret la necesitatea de a se face totul pentru neinstalarea rachetelor americane care au sosit deja pe continentul nostru și, de asemenea, la necesitatea de a nu fi instalate nici rachetele sovietice în cele două țări din Tratatul de la Varșovia. Ce termen ar putea avea această propunere ? Cam cît timp ar putea să existe pentru așa ceva ?*

RĂSPUNS : Acum esențial este de a se opri aplicarea în viață a măsurilor, și de o parte, și de alta. Trebuie să spun că, în această privință, țările pe teritoriul cărora urmează să se amplaseze rachetele au o răspundere deosebit de mare, dar ele pot face și foarte mult pentru a se ajunge la reluarea negocierilor. Am în vedere ca aceste țări — spre exemplu, R.F.G. și Italia — să amîne ele însele realizarea lucrărilor de amplasare a rachetelor, să ceară Statelor Unite ale Americii de a nu mai trimite noi rachete, de a menține în depozite ceea ce a sosit pînă acum, pentru a crea condițiile ca și Uniunea Sovietică să

oprească aplicarea contramăsurilor și să se reia tratativele la Geneva.

Cît vor dura tratativele, deci cît timp să dureze perioada aceasta de oprire a amplasării rachetelor și a contramăsurilor ? Aceasta depinde foarte mult de felul în care se va acționa la Geneva pentru realizarea acordului necesar, dar și de felul în care țările europene direct interesate vor acționa pentru a contribui, așa cum am menționat, la realizarea acestei înțelegeri. Desigur, aceasta se poate realiza în cîteva luni. Deci, durata aceasta poate fi mai mare sau mai mică, dar esențialul este ca pe toată durata tratativelor să nu se efectueze lucrări de amplasare și să nu se realizeze contramăsurile anunțate ca răspuns la aceasta. Este necesar să se facă totul pentru a realiza într-un timp cît mai scurt acest lucru. În cîteva luni ar fi pe deplin posibil să se ajungă la un acord.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, dumneavoastră ați avut recent întrevederi cu secretarul general al Partidului Comunist Italian, E. Berlinguer, cărora presa din întreaga lume le-a acordat o deosebită atenție. Asupra căror aspecte privind lupta împotriva înarmărilor ați fost de acord ?*

RĂSPUNS : Cu o săptămînă în urmă a avut loc vizita în România a secretarului general al Partidului Comunist Italian, Enrico Berlinguer, care a reprezentat, într-adevăr, un moment important în relațiile dintre partidele noastre — aș putea spune —, dintre popoarele noastre, mai cu seamă în actualele împrejurări internaționale deosebit de grave.

Convorbirile pe care le-am purtat împreună s-au axat, în primul rînd, pe problemele vieții internaționale actuale, ale situației din Europa, ale activității desfășurate împotriva înarmărilor, îndeosebi a înarmărilor nucleare, pentru dezarmare, pentru pace. Aș putea spune că asupra acestor probleme — care au constituit de fapt obiectul

principal al acestor convorbiri — am ajuns la înțelegeri comune. De altfel, însuși Partidul Comunist Italian, tovarășul Berlinguer a prezentat, în Italia, o serie de propuneri în direcția aceasta. România și organele sale de partid și de stat au prezentat, de asemenea, o serie de propuneri. Aș putea spune că și propunerile comuniștilor italieni și ale României converg în direcția intensificării activității de a salva Europa de la catastrofă nucleară, de a face totul pentru a împiedica amplasarea noilor rachete de către Statele Unite ale Americii, pentru neaplicarea contramăsurilor stabilite de Uniunea Sovietică, pentru realizarea unui acord corespunzător, care să ducă la trecerea efectivă la reducerea armelor nucleare, la dezarmare, la realizarea unei Europe a păcii și colaborării pașnice.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, știm că în România, ca și în Italia, au avut loc mari manifestații pentru dezarmare și pace. De asemenea, într-o serie de țări occidentale, în această toamnă mai cu seamă, s-au desfășurat puternice acțiuni pacifiste. Cum apreciați dumneavoastră manifestările pentru pace, care au luat o mare amploare în Europa occidentală, cît și în alte țări ale continentului ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, în multe țări din Europa au avut și continuă să aibă loc mari manifestări împotriva înarmărilor, îndeosebi a înarmărilor nucleare, pentru pace. Am dat și dăm o înaltă apreciere uriașelor mișcări desfășurate într-o serie de țări din Europa. Dar vreau să spun deschis că ele nu au aceeași amploare în toată Europa occidentală. Chiar în Italia — deși s-au intensificat în ultimul timp —, aceste mișcări nu au ajuns încă la amploarea pe care au cunoscut-o într-o serie de țări din centrul și nordul Europei. Este adevărat, în ultimul timp au început să cunoască o amploare mai mare și mișcările de pace în sudul Europei.

În ce privește România, trebuie să spun că poporul

nostru s-a angajat cu toate forțele și a desfășurat uriașe manifestări de pace. Întărim colaborarea cu mișcările pentru pace din diferite state, considerînd că, în actualele împrejurări, intensificarea luptei pentru pace a popoarelor, a tuturor forțelor politice, a tuturor categoriilor sociale are o însemnătate deosebită — aș putea spune —, chiar hotărîtoare pentru a opri cursul periculos al evenimentelor, pentru a se putea reveni asupra măsurilor, și de o parte, și de alta, pentru reluarea negocierilor și realizarea unui acord menit să împiedice transformarea Europei într-o bază atomică, care, repet, pune în pericol însăși existența popoarelor europene, a întregii lumi.

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, după invadarea Grenadei, administrația americană a enunțat concepția după care intervenția americană este justă oriunde împrejurările o cer. Care este poziția României, în general, privind intervenția străină în treburile interne ale altor state suverane ?*

RĂSPUNS : După cum este bine cunoscut România s-a pronunțat întotdeauna — și se pronunță consecvent — împotriva oricăror intervenții militare sau de altă natură în treburile altor state. Noi militām ferm pentru relații bazate pe principiile egalității, respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne. Orice intervenție militară sau de altă natură nu-și poate avea nici o justificare. Trebuie să pornim de la respectarea dreptului fiecărui popor de a-și alege singur calea dezvoltării economico-sociale pe care o dorește, fără amestec din afară.

În acest sens, intervenția Statelor Unite ale Americii în Grenada, ca și în alte state din America Centrală, nu avea nici un fel de justificare ; asemenea acțiuni nu duc decît la agravarea situației și, drept urmare, la intensificarea luptei împotriva intervenției, a luptei de apărare a independenței naționale.

ÎNTREBARE : *Excelență, ce acțiuni concrete considerați că ar putea fi întreprinse, în Est și Vest, pentru a se putea ajunge la desființarea blocurilor militare din Europa?*

RĂSPUNS : Se poate spune că existența blocurilor militare a devenit un anacronism și o cauză a actualei încordări din viața internațională, și mai cu seamă din Europa. De fapt, în nici o împrejurare, blocurile militare nu au avut vreo justificare.

Este adevărat, Tratatul de la Varșovia s-a creat după N.A.T.O. și ca urmare a existenței Pactului N.A.T.O. Dar în însuși actul său de constituire se prevede că Tratatul de la Varșovia își va înceta activitatea în momentul în care și-o încetează și N.A.T.O. În anii care au trecut de atunci — inclusiv în acest an —, țările din Tratatul de la Varșovia au afirmat că sînt gata să treacă la desființarea concomitentă a celor două blocuri militare.

De aceea, consider că este necesar să acționăm pentru depășirea neîncrederii care s-a creat și pentru întărirea încrederii și colaborării între țările europene, pentru realizarea în viață a principiilor Conferinței de securitate și cooperare în Europa. În acest sens, consider că va avea o importanță deosebită conferința de la Stockholm pentru încredere, securitate și dezarmare, care poate să deschidă perspectiva eliminării neîncrederii, a realizării unei mai bune colaborări și întăririi încrederii între statele continentului nostru, ceea ce va putea duce și la desființarea blocurilor militare din Europa.

Considerăm că toate țările europene, în primul rînd țările din cele două blocuri militare, trebuie să-și dezvolte mai puternic relațiile de colaborare dintre ele ; să se renunțe cu desăvîrșire la politica de înarmare, la demonstrațiile de forță, la amenințarea cu forța și să acționeze în direcția așezării relațiilor pe principiile noi, ale egalității, ale colaborării reciproc avantajoase. Noi avem convingerea că este în interesul popoarelor să se ajungă la desființarea blocurilor militare, că aceasta este posibil — și trebuie să acționăm în direcția aceasta !

ÎNTREBARE : *Domnule președinte, care sînt raporturile pe care comuniștii români le au cu partidele social-democrate din Europa, în special cu cel vest-german ? Cum apreciază guvernul român propunerile lui Willy Brandt privind problemele atît de grave ale înarmării și ale instalării de rachete nucleare cu rază medie de acțiune în Europa ?*

RĂSPUNS : Partidul Comunist Român se pronunță pentru dezvoltarea largă a colaborării internaționale cu toate partidele comuniste, muncitorești, socialiste, social-democrate, cît și cu alte partide și forțe democratice. De altfel, aș putea spune că, în momentul de față, avem relații bune — unele chiar foarte bune — cu multe partide socialiste și social-democrate din Europa, inclusiv cu Partidul Socialist Italian și Partidul Social-Democrat Italian. Întreținem, de asemenea, relații de colaborare cu Partidul Social-Democrat din Republica Federală Germania.

Apreciem că există multe probleme și, în mod deosebit, cele legate de situația gravă existentă în domeniul înarmărilor, al înarmărilor nucleare, în care sînt puncte de vedere identice sau foarte apropiate.

Consider ca foarte importante propunerile lui Willy Brandt, ca și ale altor lideri și partide socialiste și social-democrate, avînd în vedere că ele merg în direcția încetării cursei înarmărilor, a opririi amplasării noilor rachete, a realizării unui acord între cele două părți privind reducerea la nivelul cel mai scăzut a armamentelor. Deci, ele răspund dorinței popoarelor de realizare a unei Europe fără nici un fel de arme, atît nucleare, cît și clasice, de făurire a unei lumi fără arme și fără războaie.

Consider că, pe această bază, există multe posibilități de intensificare a colaborării între comuniști, socialiști

și social-democrați, împreună cu alte forțe — și este necesar să întărim această colaborare, să găsim continuu noi domenii în care să extindem conlucrarea și solidaritatea, în interesul progresului economico-social, al păcii, al independenței fiecărui popor.

În încheiere, aș dori să adresez cititorilor ziarului dumneavoastră, poporului italian cele mai bune urări de bunăstare și fericire ! Și un viitor fără arme nucleare !

INTERVIU ACORDAT ZIARULUI IUGOSLAV „BORBA"

— *22 decembrie 1983* —

ÎNTREBARE : *România a sărbătorit cea de-a 65-a aniversare a făuririi statului național unitar, moment de seamă în istoria națională. Dacă ați binevoi, tovarășe președinte, să ne înfățișați, pe scurt, principalele caracteristici ale drumului parcurs de România în realizarea independenței naționale a statului modern român. În acest context, v-am ruga să subliniați care sînt principalele realizări ale României socialiste, îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului, și cu ce obiective intră ea în anul celei de-a 40-a aniversări a eliberării sale ?*

RĂSPUNS : Am sărbătorit nu de mult a 65-a aniversare a făuririi statului național unitar român. Aceasta a prilejuit o trecere în revistă a luptelor purtate de poporul român împotriva dominației străine, pentru păstrarea și dezvoltarea entității poporului român și formarea națiunii române, apoi a statului național unitar.

O caracteristică generală a dezvoltării poporului român o constituie faptul că întotdeauna, din vremurile îndepărtate pînă în epoca modernă, populația de pe aceste me-

l-aguri și, apoi, poporul român au acționat pentru a-și păstra ființa proprie, au dus lupte hotărîte împotriva dominației străine, îndeosebi împotriva Imperiului otoman, precum și a Imperiului austro-ungar.

Chiar în cele mai grele timpuri, țările românești și-au păstrat o anumită autonomie și au constituit — după cum este, de altfel, bine cunoscut — un sprijin puternic pentru popoarele din Balcani în lupta împotriva Imperiului otoman. Aș menționa numai faptul că lupta de eliberare a Greciei a pornit de pe teritoriul românesc, cît și faptul că organizațiile de eliberare ale Bulgariei, inclusiv formațiunile ei de luptă, s-au organizat și au pornit de pe teritoriul românesc, că în războiul pentru cucerirea independenței naționale România a participat activ și la eliberarea Bulgariei. Sînt, de asemenea, multe momente comune în lupta poporului român și poporului sîrb și altor popoare ale Iugoslaviei.

Doresc însă să subliniez în mod deosebit faptul că numai revoluția de eliberare socială și națională, trecerea la construcția socialismului au asigurat deplina independență a României, lichidarea definitivă a oricărui fel de dominație imperialistă și au permis poporului nostru să treacă la dezvoltarea în forme noi a națiunii române, la consolidarea și dezvoltarea independenței și suveranității țării.

În acest context, un rol deosebit de important îl are puternica dezvoltare economico-socială a României în anii construcției socialiste. Aș menționa, în acest sens, numai cîteva date. Astăzi, industria românească produce de peste 50 de ori mai mult decît înainte de cel de-al doilea război mondial. Am dezvoltat puternic noi ramuri ale industriei în sectoarele hotărîtoare ale asigurării progresului multilateral al economiei naționale și întăririi independenței țării. Numai în ultimii 20 de ani, industria românească a înregistrat o dezvoltare într-un ritm anual de circa 12%.

Practic, peste două treimi din fondurile fixe ale României sînt realizate în acești ani.

Pe această bază, am obținut și o creștere puternică a venitului național — de circa 15 ori —, am asigurat atît mijloacele necesare dezvoltării țării, cît și ridicării continue a nivelului de trai, material și spiritual, al întregului popor.

Am desfășurat o largă activitate de construcții social-culturale. În ultimii 10 ani realizăm anual circa 150 000 de apartamente. De altfel, oricine poate constata activitatea de construcții industriale, agricole, social-culturale care se desfășoară în toate zonele țării. Se poate afirma că una dintre marile realizări ale României socialiste este și aceea că a acționat pentru amplasarea teritorială cît mai judicioasă a forțelor de producție și pentru dezvoltarea industrială a tuturor zonelor țării. Am pornit de la faptul că dezvoltarea în mod echilibrat a forțelor de producție în toate județele și în toate zonele țării constituie factorul hotărîtor pentru crearea condițiilor necesare ridicării nivelului de trai și de civilizație al maselor populare, pentru asigurarea adevăratei egalități în drepturi între toți oamenii muncii, între toți cetățenii țării, fără deosebire de naționalitate.

Am putea deci spune că acum, cînd ne pregătim să sărbătorim cea de-a 40-a aniversare a victoriei revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, facem un bilanț măreț. Poporul nostru se prezintă cu realizări remarcabile în toate domeniile, ceea ce demonstrează atît capacitatea sa creatoare, dar, mai cu seamă, forța socialismului, faptul că un popor devenit stăpîn pe destinele sale poate să-și făurească, într-un timp scurt, o viață nouă, liberă, să-și asigure bunăstarea, fericirea și independența.

ÎNTREBARE : *În cele mai înalte foruri de partid, în anul 1982, dumneavoastră, tovarăşe preşedinte, aţi expus problema renunţării la teza dictaturii proletariatului în etapa actuală de dezvoltare şi v-aţi pronunţat pentru adoptarea tezei statului democraţiei muncitoreşti, revoluţionare. Am dori să cunoaştem, în primul rînd, conţinutul tezei privind statul democraţiei muncitoreşti, revoluţionare şi, în al doilea rînd, ce se face în prezent şi ce se va face în viitor în România pentru ca această teză să prindă viaţă ?*

RĂSPUNS : România a parcurs, în anii socialismului, o cale lungă pe drumul dezvoltării sale materiale şi spirituale, dar şi al înfăptuirii unor profunde transformări sociale şi politice. Analizînd toate aceste măreţe realizări şi transformări revoluţionare, am ajuns la concluzia că ele sînt rezultatul aplicării creatoare a adevărurilor generale la condiţiile concrete ale României, al aplicării principiilor socialismului ştiinţific, ale materialismului dialectic şi istoric nu după anumite şabloane, ci după realităţile şi felul de a fi al poporului nostru.

Doresc să subliniez că am avut totdeauna, şi avem şi acum, în vedere că, indiferent de condiţiile dintr-o ţară sau alta, principiile generale ale socialismului ştiinţific, adevărurile generale trebuie să călăuzească permanent un partid revoluţionar ; dar, călăuzindu-se după ele, nu trebuie să nesocotească nici un moment condiţiile concrete, realitatea istorico-socială, felul de a fi al unui popor sau altul. Numai îmbinînd armonios principiile generale cu condiţiile concrete din fiecare ţară se pot realiza cu succes dezvoltarea socialistă, înaintarea spre comunism.

În acest sens am privit noi şi formele de conducere şi de organizare a statului nostru. Făurind societatea socialistă şi trecînd la edificarea societăţii socialiste multilateral dezvoltate, România a parcurs mai multe etape istorice.

De fapt, proletariatul a încetat să mai existe ca atare din însuşi momentul în care a cucerit puterea politică şi a devenit clasa conducătoare a societăţii româneşti. El, proletariatul, s-a transformat într-o clasă nouă, stăpînă pe mijloacele de producţie, a devenit o clasă muncitoare cu caracteristici cu totul noi şi deosebite de ale proletariatului. Deci, chiar numai din acest punct de vedere, teza dictaturii proletariatului în România — ca, de altfel, în orice ţară care a construit socialismul — nu mai poate fi considerată ca valabilă.

Am avut însă în vedere şi faptul că, între cele două războaie mondiale, în multe ţări s-a instaurat dictatura fascistă, că însăşi noţiunea de dictatură a devenit pentru multe popoare expresia lipsei de drepturi, a politicii de dominaţie şi asuprire a altor popoare. De aceea, ţinînd seama de transformările din România, dar şi de condiţiile internaţionale, am considerat că este necesar să tragem concluziile corespunzătoare şi să renunţăm la o teză care a avut la un moment dat rolul său, dar care — ca să o spunem deschis — pe parcurs a fost deformată faţă de ceea ce au gîndit clasicii, de ceea ce au gîndit Marx şi Engels şi chiar de ceea ce a gîndit Lenin.

Noi construim socialismul în condiţiile cînd clasa muncitoare este clasa conducătoare a societăţii ; dar ea nu acţionează singură, ci în alianţă şi în strînsă unitate cu ţărănimea, cu intelectualitatea, practic cu toate categoriile sociale ale societăţii. Construim socialismul nu în condiţiile limitării, ci ale dezvoltării continue a formelor democratice de participare a maselor populare la conducerea tuturor sectoarelor de activitate.

Dacă m-aş referi la noile forme democratice de conducere în România, ar trebui să subliniez mai întîi faptul că am realizat un cadru larg de participare a clasei muncitoare, a tuturor claselor şi categoriilor sociale la condu-

cerea tuturor sectoarelor de activitate. Avem, în toate unitățile, consilii muncitorești — ca organe democratice de conducere. Adunările generale ale oamenilor muncii au devenit organele supreme de hotărîre, în care oamenii muncii din toate sectoarele dezbat și hotărăsc asupra tuturor problemelor privind dezvoltarea economico-socială a țării.

Am creat un sistem larg, pe plan național, de participare la conducerea societății — mă refer la Congresul oamenilor muncii, la Congresul agriculturii, care se țin din cinci în cinci ani și reunesc fiecare cîte 11 000 de oameni. Mă refer, de asemenea, la Consiliul Național al Oamenilor Muncii, ales în congres — care cuprinde peste 1 500 de oameni —, la Consiliul Național al Agriculturii — de asemenea, cu 1 100 de oameni — ca organe ce hotărăsc asupra activității și dezbat toate problemele politicii interne și externe a statului nostru. Avem un Congres al consiliilor populare, care alege, de asemenea, o Cameră a consiliilor populare, ca organ legislativ care hotărăște asupra tuturor problemelor privind dezvoltarea teritorială a țării. Avem un Consiliu al Culturii și Educației Socialiste, un Congres al culturii, un Congres al învățămîntului și alte forme prin care, realmente, toate categoriile de oameni ai muncii participă activ la adoptarea deciziilor privind dezvoltarea țării, politica internă și externă a statului nostru.

Desigur, s-au dezvoltat și formele democratice ale statului, atît în ce privește Marea Adunare Națională, cît și organele locale. Toate acestea au dus la o transformare largă, democratică a statului nostru — și dau și conținutul tezei privind statul democrației muncitorești, revoluționare.

ÎNTREBARE : *Criza economică mondială a afectat majoritatea țărilor și nu a ocolit nici țara dumneavoastră.*

Care sînt consecințele acestei crize și ce măsuri întreprinde România pentru diminuarea influenței ei ?

RĂSPUNS : Într-adevăr, criza economică mondială a lovit — aș putea spune — toate țările lumii ; este adevărat, unele într-o măsură mai mare, altele într-o măsură mai mică. Mai cu seamă, ea a afectat mult situația țărilor în curs de dezvoltare, a dus la mărirea decalajelor dintre țările bogate și sărace. Aș adăuga însă la aceasta și politica financiară și, îndeosebi, politica dobînzilor excesiv de înalte, care au avut și continuă să aibă un rol deosebit în accentuarea crizei economice și în înrăutățirea situației țărilor în curs de dezvoltare.

Este adevărat că și în România criza economică a avut o serie de influențe negative ; dar, așa cum am menționat la Conferința Națională a partidului, la aceasta trebuie adăugate și unele contradicții — cum le-am denumit noi — ce au apărut în societatea românească, unele disproporții în dezvoltarea unor ramuri ale economiei naționale. Am înaintat larg, pe un front întins — și am înaintat mult. În această înaintare s-a produs o anumită dereglare între unele sectoare de activitate, dar nu ca un rezultat al unei lipse de prevedere, al unor planificări necorespunzătoare, ci, îndeosebi, ca rezultat al nerealizării în bune condiții a prevederilor și a planurilor stabilite. Am în vedere, mai cu seamă, o anumită rămînere în urmă în ce privește problemele energiei și ale dezvoltării bazei proprii de materii prime, care ne-au creat anumite greutăți, cît și faptul că, în unele sectoare, am depins prea mult de importurile din străinătate.

Toate acestea ne-au determinat să adoptăm o serie de măsuri pentru a diminua influențele crizei economice și a înlătura disproporțiile, contradicțiile care s-au creat în societatea noastră. Încă din 1979, la Congresul al XII-lea

al partidului, am stabilit să acționăm pentru a asigura, într-o perioadă cît mai scurtă, realizarea independenței energetice și dezvoltarea mai puternică a bazei de materii prime, precum și pentru reducerea și în alte sectoare a dependenței față de străinătate.

La Conferința Națională am accentuat și am stabilit noi măsuri pentru realizarea acestor orientări. Ne-am propus să acționăm în direcția îmbunătățirii calității, a ridicării nivelului tehnic, a realizării — cum am denumit-o noi — a unei noi calități a muncii și vieții poporului nostru.

Am obținut o serie de realizări. Pe ansamblu, în primii doi ani ai cincinalului, 1981—1982, am realizat un ritm mai redus de dezvoltare a producției industriale, de circa 2—2,5% anual. În acest an avem un ritm de dezvoltare de aproape 5%, ceea ce considerăm că, în actualele împrejurări internaționale, este un ritm bun și demonstrează că am depășit multe din greutățile cu care ne-am confruntat în primii doi ani. Pentru anul 1984 și pentru 1985 am stabilit noi măsuri care să asigure o dezvoltare mai intensă a industriei, într-un ritm de 6—7% și o creștere mai puternică a venitului național. Considerăm că, în condiții internaționale normale, vom putea să realizăm cu succes aceste prevederi.

În domeniul energetic, anul viitor vom asigura în proporție de 94% necesarul din resurse proprii, ceea ce înseamnă, de asemenea, că avem rezultate importante în realizarea obiectivelor pe care ni le-am propus. Am realizat, totodată, unele progrese în asigurarea mai bună a unor materii prime și materiale din resursele proprii.

Dezvoltăm puternic agricultura, care a crescut în anii socialismului de circa 3,5 ori. Am adoptat un program special pentru irigații și alte lucrări de îmbunătățiri funciare, care va trebui să asigure ca, pînă în 1990, circa

60% din suprafața arabilă a țării să fie complet irigată. Dar trebuie să menționez că, pînă acum, am înfăptuit irigarea a peste 25% din suprafața arabilă a țării. După suprafața procentuală irigată, România se află acum printre primele țări din Europa. Am făcut eforturi mari și sîntem hotărîți să realizăm tot ceea ce ne-am propus în acest domeniu, avînd în vedere că, în fiecare an, România are un deficit de precipitații. Anul acesta, de exemplu, cînd am avut o secetă foarte prelungită, fără existența irigațiilor nu am fi putut să ne asigurăm cerealele și produsele agricole de care avem nevoie.

Pe lîngă aceste măsuri, vreau să subliniez din nou că am stabilit o serie de programe privind calitatea, nivelul tehnic, creșterea productivității muncii și sporirea mai accentuată a rentabilității și eficienței economice în toate sectoarele.

Doresc, de asemenea, să menționez că am luat măsuri ferme pentru reducerea importurilor, pentru soluționarea unor probleme cu forțe proprii. Ne-am propus să nu mai admitem nici un fel de credite externe și să reducem, într-o perioadă cît mai scurtă, toată datoria externă. Am realizat anumite rezultate în această privință și sperăm ca, în cîțiva ani, să lichidăm complet datoria externă.

Considerăm că România dispune astăzi de posibilități pentru a se baza numai pe forțele sale în dezvoltarea economico-socială, că, mai cu seamă în condițiile dobînzilor excesiv de mari, creditele nu reprezintă nici un fel de avantaj ; dimpotrivă, ele devin o povară foarte grea și o frînă în dezvoltarea economico-socială a popoarelor și deci și a țării noastre.

ÎNTREBARE : *Urmărind declarațiile dumneavoastră în legătură cu situația din lume, observăm că dumnea-*

voastră, ca și alți oameni de stat, apreciați situația internațională ca fiind foarte gravă. Rachetele în Europa, din păcate, devin o realitate. Urmează un nou ciclu al cursei înarmărilor nucleare, spirala evoluează către o fază superioară. Cum apreciați ultimele evoluții și ce se poate face pentru încetinirea sau chiar pentru oprirea acestei curse ?

RĂSPUNS : Situația internațională a cunoscut o agravare deosebită. S-a intensificat cursa înarmărilor, au avut loc o serie de acțiuni de forță, de amenințare cu forța, de amestec în treburile altor state.

În mod deosebit, considerăm că trecerea la amplasarea rachetelor nucleare americane cu rază medie de acțiune în unele țări din Europa și, ca urmare, retragerea Uniunii Sovietice de la tratativele de la Geneva și anunțarea de contramăsuri nucleare au creat o situație nouă, extrem de gravă. De aceea, noi considerăm că acum este necesar să facem totul pentru a opri cursul spre catastrofă, spre distrugerea lumii.

După părerea noastră, este necesar să se oprească amplasarea rachetelor americane în Europa, să se oprească realizarea contramăsurilor anunțate de Uniunea Sovietică, să fie reluate tratativele de la Geneva, în vederea realizării unui acord între cele două părți. Un asemenea acord trebuie să ducă la eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune și să deschidă calea eliminării complete a armelor nucleare din Europa și din întreaga lume.

Avînd în vedere că armele nucleare se amplasează în țări europene, că ele privesc întreaga Europă, considerăm că este necesar ca toate țările continentului să participe activ la realizarea unui acord între cele două puteri. Țările europene nu pot sta deoparte și nu pot lăsa numai cele două mari puteri nucleare să hotărască soarta Europei. Noi considerăm că Europa trebuie să-și asume direct răspunderea pentru existența, pentru pacea și viața popoarelor ei.

Ținînd seama de existența blocurilor militare, avem în vedere ca țările din cadrul lor să aibă un rol mai activ, să participe mai direct la negocieri, ajutînd, în acest fel, cele două mari puteri nucleare să ajungă la un acord corespunzător. În propunerile pe care România le-a formulat în ultimul timp am subliniat și faptul că țările europene pot să aibă, de fapt, un rol hotărîtor, pentru că, renunțînd să primească rachetele cu rază medie de acțiune pe teritoriul lor, vor determina, pînă la urmă, un acord.

Din acest punct de vedere, noi considerăm că perioada următoare are un rol hotărîtor în ce privește cursul evenimentelor pentru o lungă perioadă de vreme, pentru trecerea reală la dezarmare, și în primul rînd la dezarmare nucleară. Următoarea perioadă este deci hotărîtoare pentru asigurarea păcii, pentru înlăturarea pericolului distrugerii civilizației și a întregii lumi.

De aceea considerăm că sînt necesare întărirea conlucrării între toate statele europene și ale întregii lumi, intensificarea activității mișcărilor pentru pace de pretutindeni. Dar — repet — este necesar ca înșiși oamenii politici, conducătorii de state și de guverne să acționeze în spiritul răspunderii pentru viața propriilor popoare și a întregii omeniri și să contribuie la înlăturarea pericolului deosebit de grav care s-a creat.

ÎNTREBARE : *Rămîn în vigoare hotărîrile României privind înghețarea cheltuielilor militare pînă în anul 1985 la nivelul anului 1982 ?*

RĂSPUNS : În bugetul pe care l-am adoptat pentru anul 1984 am prevăzut menținerea cheltuielilor militare la nivelul anului 1982. Considerăm că înghețarea cheltuie-

lilor militare de către toate statele și apoi trecerea la reducerea lor au o mare însemnătate în ce privește limitarea cursei înarmărilor, trecerea la dezarmare. În același timp, aceste măsuri ar avea și o mare importanță economică, avînd în vedere cheltuielile uriașe — de peste 600 de miliarde de dolari — care se fac pe plan mondial și care impun tuturor statelor să aloce din buget sume tot mai mari, unele în vederea înarmării, altele în scopul apărării. Deci se impune ca și în acest domeniu să se desfășoare o acțiune hotărîtă din partea tuturor popoarelor și statelor, în vederea realizării unor măsuri de oprire a cheltuielilor militare și de trecere la reducerea lor.

Avînd în vedere situația creată, vom analiza, cu prilejul bugetului pe 1985, dacă situația ne va permite să alocăm și în 1985 aceeași sumă sau dacă va trebui să mărim cu ceva cheltuielile militare. Totul va depinde însă nu de voința României, pentru că voința noastră de a reduce cheltuielile militare este fermă, ci de evoluția situației în Europa și în lume, de rezultatele ce se vor obține în oprirea cursei înarmărilor nucleare, a înarmărilor în general. Sperăm să avem condițiile necesare de a nu crește nici în 1985 cheltuielile militare și, în general, să se ajungă la situația de a se trece la reducerea lor.

ÎNTREBARE : *Sînt cunoscute eforturile și propunerile dumneavoastră pentru realizarea unor noi relații în Balcani. Vă pronunțați pentru o colaborare multilaterală în acest spațiu, în spiritul documentului de la Helsinki, pentru identificarea de noi căi și forme pentru înțelegere în Balcani și, pe plan mai larg, în Mediterana, astfel ca ele să devină zone ale păcii și înțelegerii, lipsite de arme nucleare. Care sînt rezultatele acestor eforturi și care sînt perspectivele în acest sens ?*

RĂSPUNS : Într-adevăr, România a acționat și acționează cu toată hotărîrea în direcția îmbunătățirii relațiilor cu toate țările din Balcani. Doresc să menționez, cu multă satisfacție, că relațiile României cu toate aceste țări sînt bune, cu unele — între care și Iugoslavia — chiar foarte bune.

S-au obținut o serie de rezultate pozitive în direcția dezvoltării unei colaborări multilaterale între țările din Balcani. Au avut loc o serie de întîlniri multilaterale — este adevărat, la nivel de experți — pe probleme economice, probleme energetice, ale transporturilor și altele. Urmează în curînd, la începutul anului viitor, să aibă loc la Atena reuniunea la nivelul experților pe problemele dezvoltării colaborării și activității pentru transformarea Balcanilor într-o zonă fără arme nucleare și baze militare străine. Noi am hotărît să participăm la această reuniune cu dorința de a se realiza înțelegeri corespunzătoare, care să permită organizarea unei reuniuni la nivel înalt a șefilor de state și guverne din Balcani pentru discutarea problemelor colaborării multilaterale, a acțiunilor ce trebuie întreprinse în vederea transformării Balcanilor într-o zonă fără arme nucleare. După părerea noastră, ar fi deosebit de important dacă în 1984 am reuși să organizăm o asemenea întîlnire. Am discutat aceste probleme cu mai mulți șefi de state și guverne și am ajuns la concluzia că există asemenea posibilități și că trebuie să trecem la pregătirea unei astfel de reuniuni.

Desigur, am subliniat, nu o dată, că înscriem activitatea de îmbunătățire a colaborării în Balcani și de transformare a acestei regiuni într-o zonă fără arme nucleare în contextul acțiunilor generale pentru securitate și colaborare în Europa, pentru eliminarea totală a armelor nucleare de pe continent, pentru o Europă unită, a păcii

și colaborării pașnice între toate statele, fără deosebire de orînduire socială.

În acest context, noi acordăm o mare însemnătate reuniunii de la Stockholm, care va începe în ianuarie anul viitor. Considerăm că — în actualele împrejurări internaționale și în situația care s-a creat în Europa — această reuniune poate avea un rol foarte important în adoptarea de măsuri concrete în direcția diminuării încordării, a întăririi încrederii, a înfăptuirii dezarmării, ceea ce va putea exercita o influență puternică asupra evoluției generale. Sîntem hotărîți să participăm la această reuniune și să ne aducem contribuția la realizarea unor asemenea obiective.

ÎNTREBARE : *Tovarășe președinte, prietenia exemplară și buna vecinătate între România și Iugoslavia reprezintă elemente deja verificate în practică. Ambele părți însă au subliniat permanent că există posibilități pentru a se face mai mult în ceea ce privește schimburile reciproce, în special în colaborarea economică și în cooperare. În situația cînd și una, și alta din cele două țări fac eforturi pentru învingerea unor dificultăți economice, pentru rezolvarea unor probleme, se au în vedere unele proiecte comune mai mari ?*

RĂSPUNS : Relațiile și colaborarea dintre România și Iugoslavia sînt, într-adevăr, foarte bune. Am subliniat, nu o dată, că ele constituie un exemplu de relații între două țări socialiste vecine. Această colaborare își are originea în trecutul îndepărtat, în tradițiile de secole ale conlucrării și luptei popoarelor noastre pentru independență, pentru înlăturarea dominației, pentru dezvoltarea economico-socială independentă.

Ele, într-adevăr, s-au ridicat la un nivel superior în anii socialismului. Aș dori să menționez, în acest sens, rolul important pe care l-au avut întîlnirile cu tovarășul

Tito, faptul că totdeauna tovarășul Tito a acordat atenția corespunzătoare, s-a preocupat și a insistat pentru ca relațiile dintre țările noastre să se poată ridica la un nivel cît mai înalt, în toate domeniile.

Doresc, de asemenea, să subliniez că și în întîlnirile ulterioare cu conducătorii de partid și de stat iugoslavi am ajuns la concluzii comune, să continuăm și să dezvoltăm permanent colaborarea româno-iugoslavă.

Este adevărat că — poate și din cauza situației economice mondiale — nu am reușit să realizăm tot ceea ce ne-am propus în legătură cu dezvoltarea schimburilor economice și a cooperării în producție. Am însă convingerea că, pe baza măsurilor luate atît de România, cît și de Iugoslavia, a celor stabilite la ultima întîlnire cu tovarășul Șpiliak, vom putea să obținem, încă în anul 1984, progrese mai importante și să trecem la o dezvoltare mai intensă a relațiilor economice, a colaborării tehnico-științifice, culturale și în alte domenii. Sînt multe probleme în care țările noastre sînt deopotrivă interesate — și dispun de posibilități să facă acest lucru.

În ce privește colaborarea generală, am menționat, cînd am răspuns la întrebarea anterioară, că țările noastre au, asupra celor mai multe probleme internaționale, poziții comune sau foarte apropiate. Există o bună conlucrare între partidele și țările noastre, între reprezentanții celor două state în diferite organisme internaționale. Considerăm că va trebui să intensificăm și mai mult această conlucrare, pentru a ne aduce o contribuție cît mai activă la depășirea problemelor grele care s-au creat în Europa și în lume, la afirmarea unei politici noi, democratice, bazată pe principiile egalității, respectului independenței și suveranității, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Sînt principii pe care țările noastre le promovează activ și avem convingerea că țările noastre, împreună cu alte

popoare, pot să aibă un rol mai important în asigurarea unei păci trainice, a dreptului fiecărui popor la dezvoltarea economico-socială independentă.

În încheiere, aș dori ca acum, în ajunul Noului An, să adresez cititorilor ziarului dumneavoastră, tuturor popoarelor Iugoslaviei socialiste cele mai bune urări de succes în întreaga activitate, multă prosperitate și fericire. La mulți ani !

CUVÎNTARE ADRESATĂ COPIILOR ȘI TINERETULUI — ȘOIMI AI PATRIEI, PIONIERI ȘI UTECIȘTI, MUNCITORI ȘI ȚĂRANI, ELEVI ȘI STUDENȚI — PARTICIPANȚI LA TRADIȚIONALA ÎNTÎLNIRE CU PRILEJUL ANULUI NOU

— 30 decembrie 1983 —

Dragi tovarăși și prieteni,

Dragii mei prieteni tineri, uteciști, pionieri, șoimi ai patriei,

Dragi copii,

Aș dori acum, în ajunul Noului An, cînd încheiem un an de muncă, de împliniri, care au făcut ca patria noastră să parcurgă un nou drum important pe calea înfăptuirii Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism, cînd am reușit, prin munca întregului nostru popor, sub conducerea gloriosului partid comunist, să învingem o serie de greutăți și să obținem rezultate importante în dezvoltarea economico-socială, în creșterea bunăstării materiale și spirituale a poporului nostru, să adresez minunatei noastre clase muncitoare cele mai calde felicitări, mulțumiri pentru activitatea depusă și urarea de a acționa în așa fel încît 1984 să marcheze o îmbunătățire a întregii activități, îndeplinirea în bune condiții a planului și pro-

gramelor adoptate de Marea Adunare Națională, de celelalte organisme democratice ale societății noastre, adoptate în unanimitate în adunările generale ale oamenilor muncii, ceea ce constituie chezășia că întreaga noastră clasă muncitoare, întregul popor vor face totul pentru ca industria noastră și celelalte ramuri ale economiei naționale să se ridice la un nivel mai înalt de dezvoltare în anul viitor. *(Aplauze și urale puternice, îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !").*

Deși am avut un an nu prea bun, datorită secetei foarte îndelungate, totuși, prin munca țărănimii, a cooperatorilor și a tuturor oamenilor muncii din agricultură, am înfrînt multe greutăți și am reușit să obținem o recoltă care asigură aprovizionarea în bune condiții a întregului popor și satisfacerea unor cerințe ale economiei naționale. Am discutat mult problemele agriculturii. Am stabilit un program și măsuri ferme pentru ca, în anul viitor, să obținem recolte record. Iată de ce doresc acum, la sfîrșitul anului 1983, să adresez harnicei și minunatei noastre țărănimi muncitoare felicitări pentru activitatea depusă, pentru rezultatele obținute și urarea de a acționa în așa fel încît anul 1984 să marcheze o dezvoltare puternică a agriculturii noastre socialiste, să asigure înfăptuirea neabătută a noii revoluții agrare, care înseamnă o agricultură înaintată, cu recolte sigure, care să satisfacă pe deplin necesitățile întregii țări. Am ferma convingere că țărănimea noastră, toți oamenii muncii din agricultură vor acționa cu întreaga răspundere și le urez succes deplin în anul viitor ! *(Aplauze și urale îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Și în știință, în învățămînt, în cultură au fost obținute, de asemenea, rezultate importante. La tot ceea ce s-a înfăptuit în toate domeniile, știința a fost prezentă și a adus o contribuție importantă la ridicarea calității produselor,

a nivelului tehnic, la realizarea obiectivelor stabilite de Congresul al XII-lea privind o nouă calitate a muncii și vieții întregului popor. Aș dori ca acum, la sfîrșitul acestui an și la începutul noului an, să adresez intelectualității noastre, oamenilor de știință, din învățămînt, din cultură, intelectualității tehnice, felicitări pentru rezultatele obținute și urarea de a acționa cu mai multă hotărîre, de a uni forțele tuturor celor care lucrează în aceste sectoare importante pentru înfăptuirea programelor de dezvoltare și mai puternică a științei, a învățămîntului și culturii, de legare strînsă a cercetării științifice cu producția, de a face astfel încît știința românească să constituie o forță puternică pentru făurirea comunismului în România, să-și aducă o contribuție tot mai importantă la progresul științei universale. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !").*

Să perfecționăm învățămîntul, să ridicăm nivelul de cunoștințe al clasei muncitoare, al țărănimii, al întregului nostru popor ! Comunismul nu se poate construi decît pe baza celor mai înalte cunoștințe profesionale, tehnico-științifice ! Pentru a fi revoluționari, pentru a fi comuniști, trebuie să stăpînim știința, cultura, tot ce este nou și să acționăm în toate împrejurările pentru promovarea în viață a celor mai înaintate cuceriri ale științei și cunoașterii umane ! Să dezvoltăm cultura noastră socialistă — care are bogate și minunate tradiții —, să adăugăm mereu noi și noi elemente importante activității de dezvoltare a culturii, de ridicare a nivelului general al întregului nostru popor ! Arta, cultura, teatrul, creația literar-artistică trebuie să-și facă și mai mult cunoscute operele închinate poporului, fericirii, comunismului și păcii, să aibă un rol important în ridicarea generală a nivelului de cultură și civilizație al întregii națiuni. *(Urale*

și aplauze îndelungate ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“).

Urez tuturor oamenilor de știință, din învățămînt și cultură să obțină, în anul viitor, rezultate mărețe, astfel încît să poată raporta Congresului al XIII-lea al partidului succese importante în toate domeniile de activitate. Am ferma convingere că toți cei care lucrează în aceste sectoare importante își vor face datoria față de partid, față de patrie, față de popor ! *(Urale și aplauze ; se scandează : „Ceaușescu și poporul !“).*

La toate realizările pe care le-am obținut, tineretul nostru a fost prezent și și-a adus o contribuție importantă în toate sectoarele de activitate. Aș dori, din nou, să menționez marea însemnătate a activității revoluționare în cadrul brigăzilor de muncă patriotică, faptul că, pe aceste șantiere, tineretul — pe lîngă înfăptuirea mai rapidă și în condiții mai bune a obiectivelor la care și-a desfășurat activitatea — a parcurs și o minunată școală revoluționară de muncă, de educație, de spirit de abnegație. Aduc cele mai calde felicitări Uniunii Tineretului Comunist, tinerilor comuniști, întregii tinere generații a României socialiste pentru activitatea desfășurată în toate domeniile și urarea ca, în anul viitor, să înscrie noi pagini de eroism în muncă, în luptă, în ridicarea nivelului de cunoștințe în toate domeniile de activitate. *(Aplauze și urale puternice ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — tinerii !“).*

Și pionierii și șoimii patriei, copiii țării au contribuit și ei, atît prin muncă, cît și prin învățătură, la tot ceea ce s-a realizat. Nu pot să nu menționez faptul că pionierii patriei noastre au fost prezenți în multe acțiuni de muncă patriotică, mai cu seamă în domeniul agriculturii, la strînsul recoltei, dar și în alte sectoare de activitate. Desigur, în primul rînd, ei au acționat pentru a-și însuși în cele mai

bune condiții, în școală, minunatele cunoștințe din toate domeniile. Doresc să aduc pionierilor, copiilor patriei noastre mulțumiri și felicitări pentru activitatea pe care au depus-o, participînd, prin aceasta, la realizarea obiectivelor de dezvoltare și înaintare tot mai rapidă a patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație.

Urez pionierilor și șoimilor patriei succese tot mai mari în muncă, în învățătură, de a face totul pentru a învăța, a învăța și iar a învăța. Să nu uitați însă niciodată că învățătura are drept scop de a pregăti tineretul patriei noastre pentru muncă, pentru viață, că tot ceea ce se învață și se însușește în școli trebuie să servească cunoașterii la perfecție a unei meserii, a dobîndirii de cunoștințe cît mai bogate în diferite domenii de activitate, pentru că numai așa, dragii mei prieteni, pionieri, șoimi ai patriei, veți deveni miine buni constructori ai socialismului și comunismului, buni cetățeni de nădejde ai României socialiste și comuniste ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — tinerii !“).*

Întregului nostru popor îi adresez, și cu acest prilej, cele mai calde felicitări pentru tot ceea ce s-a realizat în cursul acestui an. Am avut multe împliniri. Așa cum am mai menționat nu o dată în ultimul timp, am avut și multe greutăți. Avem însă un program minunat de activitate pentru anul viitor și pentru anii următori. Trebuie, dragi prieteni și tovarăși, să facem totul pentru a realiza în cele mai bune condiții aceste programe și planuri, astfel încît anul 1984 să marcheze pași noi în ridicarea patriei pe culmi tot mai înalte de progres și civilizație, în creșterea bunăstării materiale și spirituale a poporului, în întărirea independenței și suveranității României ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează îndelung : „Ceaușescu și poporul !“).*

În anul pe care-l încheiem, România, partidul nostru au desfășurat o activitate susținută pe plan internațional, pentru o politică de pace, de colaborare cu toate națiunile lumii, cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială. Au fost obținute unele progrese în viața internațională. S-a încheiat cu succes reuniunea de la Madrid, s-a convocat o Conferință pentru încredere și dezarmare. Din păcate, în ultimul timp s-au produs unele evenimente care au agravat în mod considerabil viața internațională, au făcut să crească pericolul unui nou război mondial, care se va transforma, inevitabil, într-un război nuclear, ce va duce — dacă nu va fi împiedicat — la distrugerea a înseși vieții pe planeta noastră.

Cunoașteți propunerile și insistența depusă de România pentru a se opri acest curs periculos, spre catastrofă, al situației din Europa, al vieții internaționale. Considerăm că trebuie să se acționeze, de către toate guvernele, de toate popoarele, cu întreaga răspundere în vederea opririi amplasării noilor rachete cu rază medie de acțiune ale Statelor Unite în Europa, opririi contramăsurilor nucleare anunțate de Uniunea Sovietică, reluării tratativelor la Geneva și realizării unui acord care să ducă la eliminarea pentru totdeauna a rachetelor nucleare cu rază medie și, în perspectivă, a oricăror arme nucleare din Europa. Să realizăm o Europă unită, o Europă fără arme nucleare, care să joace în continuare un rol de seamă în dezvoltarea civilizației mondiale, în realizarea unei lumi mai drepte și mai bune pe planeta noastră ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — P.C.R. !“, „Ceaușescu — pace !“).*

Fie ca voința popoarelor — manifestată activ și în 1983 în Europa și în întreaga lume —, voința muncitorimii, a țărănimii, a intelectualității, a copiilor, care continuă să se pronunțe ferm împotriva armelor nucleare, să triumfe ! Fie ca șefii de state și de guverne să țină seama de

voința popoarelor, să acționeze în concordanță cu această voință, să aibă în vedere că trebuie să servească popoarele, pacea, independența și bunăstarea națiunilor, că trebuie să se renunțe la calea asupririi altor popoare, la calea războiului ! *(Aplauze și urale puternice ; se scandează : „Ceaușescu — pace !“).*

Este necesar să întărim solidaritatea cu mișcările de pace din Europa și de pe alte continente. Muncitorimea, țărănimea, intelectualitatea noastră să întărească continuu contactele și solidaritatea cu clasa muncitoare, cu intelectualitatea, cu țărănimea, cu toți oamenii care doresc pacea în Europa ! Tineretul, copiii trebuie să se angajeze și mai hotărît în activitatea pentru a-și uni forțele cu tineretul și cu copiii din Europa și din întreaga lume în vederea asigurării păcii. Viitorul copiilor, viitorul omenirii nu se poate asigura decît printr-o politică de pace, de independență, de libertate ! Să facem în așa fel încît anul 1984 să producă o schimbare în viața internațională, a cursului evenimentelor spre o politică democratică, de pace, de dezarmare, care să asigure viitorul omenirii, pacea și independența fiecărei națiuni ! *(Aplauze și urale puternice, prelungite ; se scandează : „Ceaușescu — pace !“).*

După cum vedeți, dragi tovarăși și prieteni, am făcut multe, dar avem încă multe de făcut, atît pe plan național, cît și pe plan internațional. Înfăptuirea programelor noastre de dezvoltare se poate realiza numai în condiții de pace. De aceea, sîntem ferm hotărîți ca, în anul viitor, făcînd totul pentru a realiza planurile și programele noastre de dezvoltare, să întărim solidaritatea cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, cu toate popoarele, pentru că numai în deplină unitate putem asigura o politică de pace, dreptul fiecărui popor la dezvoltare liberă, fără nici un amestec din afară ! *(Urale și aplauze puternice ; se scandează îndelung : „Ceaușescu — pace !“).*

Aş dori, dragi prieteni tineri, dragi pionieri şi şoimi ai patriei, dragi copii, să vă mulţumesc pentru urările ce ni le-aţi adresat acum în ajunul Noului An şi să asigur întregul nostru popor că partidul nostru comunist, organele noastre de stat vor acţiona în aşa fel incît să răspundă năzuinţelor poporului, să asigure realizarea în cele mai bune condiţii a tot ceea ce ne-am propus pentru anul viitor. Puteţi fi siguri, dragi tovarăşi şi prieteni, că partidul nostru comunist nu are şi nu va avea niciodată nimic mai scump decît interesele poporului, bunăstarea şi fericirea sa ! *(Urale puternice, îndelungate ; se scandează : „Ceauşescu şi poporul !")*.

Vă mulţumesc pentru urările ce mi le-aţi adresat, dragi prieteni, şi asigur partidul, întregul nostru popor că şi în viitor nu voi precupeţi nimic pentru realizarea minunatelor programe de dezvoltare a patriei, că îmi voi închina întreaga mea activitate şi viaţă cauzei socialismului, comunismului, păcii, cauzei bunăstării, fericirii poporului nostru, întăririi continue a independenţei şi suveranităţii României ! *(Urale şi aplauze puternice, ovaţii îndelungate ; se scandează : „Ceauşescu — P.C.R. !", „Ceauşescu şi poporul !")*.

Vom face, dragii mei prieteni, totul pentru ca viaţa voastră, a tineretului, a copiilor, să fie tot mai frumoasă, tot mai fericită, pentru a vă asigura un viitor de pace spre a putea să trăiţi în linişte şi să construiţi o societate tot mai înfloritoare, tot mai frumoasă, o Românie demnă, egală în rîndul naţiunilor lumii. *(Aplauze şi urale puternice ; se scandează : „Ceauşescu — pace !")*.

Acum, cînd începem Noul An, vă urez, dragi tovarăşi şi prieteni tineri, pionieri şi şoimi ai patriei, dragi copii, multă fericire, succese tot mai mari la învăţătură, în muncă, împlinirea tuturor năzuinţelor de mai bine !

Urez, încă o dată, întregului nostru popor realizarea în cele mai bune condiţii a programelor de dezvoltare şi înflorire a patriei, împlinirea tuturor aspiraţiilor naţiunii noastre de pace, de bunăstare şi independenţă !

La mulţi ani, dragi tovarăşi ! *(Urale şi aplauze puternice, prelungite ; se scandează îndelung, cu entuziasm : „Ceauşescu şi poporul !", „Ceauşescu — tinerii !", „Ceauşescu — pace !". Miile de tineri prezenţi ovaţionează cu înflăcărare, minute în şir, pentru partid, pentru secretarul general al partidului, preşedintele republicii).*

CUVÎNTARE
LA PRIMIREA
ŞEFILOR MISIUNILOR DIPLOMATICE, A REPREZENTANŢILOR UNOR ORGANIZAŢII INTERNAŢIONALE ACREDITAŢI ÎN ŢARA NOASTRĂ, CARE AU PREZENTAT FELICITĂRI CU PRILEJUL CELEI DE-A XXXVI-A ANIVERSĂRI A PROCLAMĂRII REPUBLICII ŞI AL ANULUI NOU

— 30 decembrie 1983 —

Domnule vicedecan al corpului diplomatic,

Domnilor şi tovarăşi, şefi ai misiunilor diplomatice în România,

Doresc să vă exprim cele mai vii mulţumiri pentru felicitările şi urările ce aţi adresat poporului român, ce mi le-aţi adresat mie, Guvernului României, cu prilejul Noului An şi al Zilei Republicii Socialiste România.

Sîntem la sfîrşitul unui an şi la începutul unui nou an. Există obiceiul — la toate popoarele — să se facă, cu acest prilej, şi bilanţul înfăptuirilor, dar să se şi privească spre viitor.

Aţi trăit şi trăiţi în ţara noastră ; cunoaşteţi munca, strădaniile poporului nostru pentru înfăptuirea programelor sale de dezvoltare economico-socială, de ridicare a bunăstării materiale şi spirituale. Am avut şi împliniri, am depăşit unele greutăţi ; mai avem şi minusuri şi ne-am propus, după cum cunoaşteţi, ca în 1984 să parcurgem un nou drum spre ridicarea României pe noi culmi de progres

şi civilizaţie, spre asigurarea unor condiţii de viaţă şi de muncă tot mai bune pentru întregul popor.

Avem convingerea fermă că — în condiţii de pace şi de dezvoltare continuă a colaborării internaţionale cu toate statele lumii, fără deosebire de sisteme, de orînduiri sociale — putem realiza obiectivele pe care ni le-am propus. Aşa cum avem convingerea că, în condiţii de pace, fiecare popor poate obţine realizări importante în dezvoltarea sa.

Pornind de la aceasta, România a acordat şi acordă o atenţie deosebită problemelor internaţionale. Într-adevăr, anul 1983 nu a răspuns pe deplin aşteptărilor şi speranţelor pe care popoarele şi le-au pus, atît din punct de vedere politic, cît şi din punct de vedere economic. S-au agravat unele din conflictele existente, au apărut chiar altele noi. Au avut loc noi încălcări ale independenţei şi libertăţii popoarelor, ale dreptului naţiunilor de a trăi libere, de a se dezvolta corespunzător dorinţelor lor, fără amestec din afară. În mod deosebit aş menţiona, şi cu acest prilej, înrăutăţirea situaţiei din Orientul Mijlociu.

Pe plan economic, cu mici excepţii, situaţia, de fapt, s-a înrăutăţit. Mai cu seamă s-a agravat situaţia economică a ţărilor în curs de dezvoltare. A crescut decalajul între ţările bogate şi sărace.

Toţi ne-am pus mari speranţe în realizarea în 1983 a unor paşi în direcţia reducerii cursei înarmărilor. După cum este însă bine cunoscut, am asistat şi asistăm la noi măsuri de intensificare a înarmărilor, şi îndeosebi a înarmărilor nucleare.

Este adevărat că au fost şi unele evenimente care au demonstrat că este posibil ca, atunci cînd se porneşte de la interesele popoarelor, ale păcii, de la asigurarea condiţiilor necesare activităţii fiecărui popor, să se obţină anumite înţelegeri pozitive. În acest sens poate fi menţionată, pe drept cuvînt, ca un succes încheierea cu rezultate pozitive a Conferinţei de la Madrid pentru securitate şi cooperare în Europa. Mai mult chiar, această conferinţă

a adoptat și o serie de hotărîri privind continuarea contactelor și a eforturilor în direcția îmbunătățirii situației din Europa, printre care Conferința de la Stockholm pentru încredere, securitate și dezarmare.

Trebuie să spunem însă deschis că și aceste rezultate au fost umbrite de evenimentele din ultimele două luni, de trecerea la amplasarea rachetelor cu rază medie de acțiune ale Statelor Unite ale Americii în unele țări din vestul Europei și, ca urmare, a anunțării de contramăsuri nucleare de către Uniunea Sovietică și întreruperii negocierilor de la Geneva.

Nu este acum momentul și nu doresc să mă refer de ce a fost posibil să se ajungă la această situație. Noi avem ferma convingere că, dacă s-ar fi acționat cu toată răspunderea pentru viața popoarelor, pentru pace, se putea evita situația deosebit de gravă care s-a creat. Nu este pentru nimeni un secret și institute de specialitate din toate țările, atît din Vest, cît și din Est, inclusiv din Statele Unite ale Americii, au declarat de cîteva ori, în acest an, că războiul nuclear va duce la lichidarea a înseși vieții pe planeta noastră. Sintem în drept și popoarele au tot dreptul să-și pună întrebarea de ce nu sînt luați în seamă oamenii de știință — care cunosc bine ce înseamnă arma nucleară — cînd avertizează pe conducătorii politici, pe șefii de state, guvernele asupra acestui pericol, ci, dimpotrivă, se acționează contrar acestor avertismente, ceea ce face să crească pericolul războiului mondial, care inevitabil va fi un război nuclear, cu toate consecințele cunoscute.

Nici o justificare nu poate fi invocată pentru aceste acțiuni. Nu se poate pune, în nici un fel, în discuție raportul de forțe între cele două părți, inclusiv între cele două mari puteri nucleare, atunci cînd ele dispun de mijloace nucleare în stare să distrugă, fiecare, de cîteva ori întreaga lume. Mai are oare importanță dacă va mai crește posibilitatea să distrugă de încă o dată sau de două ori lumea ? Se mai poate vorbi, în asemenea împrejurări,

că nu există un echilibru al forțelor ? Fără nici o îndoială că orice analiză realistă relevă că nu poate fi vorba de așa ceva. De altfel, în această privință, institute de prestigiu din Est și din Vest, din Statele Unite, oameni politici, inclusiv foști președinți ai S.U.A., au declarat că nu se poate invoca, în nici un fel, problema unui dezechilibru în raportul de forțe.

Menționez toate acestea acum, la sfîrșitul anului și începutul noului an, pentru că este necesar să privim cu toată răspunderea și seriozitatea situația care s-a creat. Noi considerăm că mai este încă timp să oprim aplicarea în viață a măsurilor întreprinse, și de o parte, și de alta, să se revină la negocieri la Geneva și să se acționeze pentru realizarea unui acord corespunzător între cele două părți — acord care să ducă la eliminarea rachetelor cu rază medie de acțiune din Europa, să deschidă calea înlăturării tuturor armelor nucleare de pe continentul european, trecerii la dezarmare nucleară și la reducerea și a armamentelor clasice. Aceasta este astăzi voința și dorința popoarelor europene și din întreaga lume !

Cunoașteți bine mișcările și manifestările de pace din Europa. Se vorbește, în unele părți, că s-ar fi „liniștit" aceste mișcări. Cred că se înșală foarte mult acei care cred acest lucru. Eu am ferma convingere că popoarele vor da noi dimensiuni luptei împotriva pericolului de distrugere a civilizației europene și-și vor impune voința. Știți că, în ultimii ani, poporul român s-a alăturat cu întreaga sa forță luptei pentru pace, sprijinind politica guvernului român, a României socialiste, dar întărind solidaritatea și colaborarea cu toate forțele și popoarele din Europa, de pe alte continente care se pronunță pentru pace.

Consider că această mișcare nu și-a spus încă cuvîntul, că ea dispune de forțe și poate să se facă ascultată de toți care au o răspundere față de cauza păcii, față de asigurarea dreptului vital al oamenilor la existență, la viață, la libertate și la independență.

Noi dorim și urăm ca Noul An să ducă la depășirea situației care s-a creat în Europa, să ajute la realizarea unor acorduri și înțelegeri corespunzătoare pentru soluționarea, pe calea tratativelor, a problemelor din Europa — mă refer la problemele rachetelor —, dar și a altor conflicte din lume, să marcheze revenirea la o politică rațională, de colaborare, de destindere.

Există anumite perspective de înviorare a activității economice, dar aceste perspective sînt nemijlocit legate de ceea ce se va întîmpla în domeniul înarmărilor. Dacă nu se va opri cursa înarmărilor, atunci și perspectivele economice sînt puse sub semnul întrebării. Despre aceasta vorbesc, de asemenea, multe institute și centre de studii din întreaga lume, inclusiv din Statele Unite. Și este de înțeles că, dacă va continua creșterea bugetelor militare în ritmurile din ultimii ani, aceasta va submina măsurile și semnele unei redresări economice, va duce la o înrăutățire și mai gravă a situației economice generale, și în mod deosebit a țărilor în curs de dezvoltare.

Noi am dori ca, în anul viitor, să se ajungă la depășirea unor greutăți economice, la o înviorare a întregii activități, dar mai cu seamă dorim să se facă totul pentru a se ajunge la o înțelegere corespunzătoare privind un sprijin mai activ pentru țările în curs de dezvoltare, pentru adoptarea de măsuri concrete în direcția dezvoltării mai rapide a țărilor sărace, a realizării noii ordini economice mondiale.

Aveți completă dreptate cînd afirmați că nu avem motive să fim prea optimiști în legătură cu situația internațională, așa cum se prezintă ea acum, la sfîrșitul anului. Dar nici nu trebuie — și nu avem nici dreptul — să fim prea pesimiști. Este necesar să pornim în noul an avînd convingerea că este posibil și trebuie să acționăm pentru soluționarea acestui complex de probleme pe calea tratativelor, a colaborării multilaterale în direcția asigurării unei păci trainice în lume.

În ce o privește, România are ferma convingere că este

posibil să obținem anumite rezultate în anul viitor — și va acționa cu hotărîre în această direcție.

Aș dori să menționez și acum că dăm o înaltă apreciere colaborării bune — cu unele state, chiar foarte bune — realizate în acest an în direcția politicii de pace și de dezarmare. Apreciez mult eforturile și anumite progrese realizate în Balcani și acționăm ca în anul viitor să obținem pași și mai importanți în această direcție, ca o parte a securității și a realizării unei Europe fără arme nucleare.

Aș dori să exprim dorința poporului român ca, în anul 1984, să se dezvolte și mai puternic colaborarea României cu toate statele lumii. Desigur, acordăm o mare importanță relațiilor cu țările socialiste, cu vecinii noștri, așa cum fiecare stat pune pe primul plan relațiile cu vecinii săi, și trebuie să facă acest lucru ! Acordăm, în același timp, o mare însemnătate relațiilor cu țările în curs de dezvoltare, cu țările nealiniate, precum și cu țările capitaliste dezvoltate, cu toate statele lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Considerăm că deosebirile de sisteme, de căi de dezvoltare nu trebuie, în nici un fel, să fie invocate pentru a afecta, într-o măsură sau alta, colaborarea între state. Noi trăim într-o lume în care conlucrarea între țări cu sisteme sociale diferite, cu concepții despre viață și lume diferite este esențială pentru politica de colaborare și pace, pentru viitorul lumii. De altfel, dacă privim în trecut, întotdeauna au fost perioade cînd au existat state cu sisteme diferite. Desigur, astăzi au apărut noi sisteme, ca rezultat al dezvoltării social-istorice, și vor exista și în viitor. Deci, problema conviețuirii și colaborării pașnice între țările cu orînduiri și sisteme sociale diferite constituie o necesitate obiectivă pentru fiecare popor — fie el mare sau mic —, pentru o politică de colaborare economică, pentru dezarmare, pentru pace. Și noi dorim ca anul 1984 să marcheze noi progrese în direcția aceasta !

Ca și în trecut, vom face în continuare totul pentru ca aceste relații dintre România și celelalte state — dar și între toate statele lumii — să se bazeze pe principiile egalității depline, ale respectului independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc și renunțării la forță și la amenințarea cu forța.

Vedeți bine că, în diferite zone ale lumii, forța, chiar atunci cînd este folosită de o țară mai mare, duce la reacții destul de violente ; oricum ar fi denumite, ele exprimă hotărîrea popoarelor, sau a unor grupuri ale popoarelor respective, de a nu admite dominația străină și intervenția în treburile interne. De aceea, trebuie să înțelegem cu toții și să acționăm pentru a se renunța cu desăvîrșire la amestecul, sub orice formă, în treburile altor state, de a se lăsa ca fiecare popor să-și rezolve singur problemele interne, să-și aleagă calea dezvoltării pe care o dorește.

În acest spirit, România dorește ca anul viitor să colaboreze și mai larg cu toate statele — atît cu cele care sînt acum reprezentate în sală, precum și cu celelalte care nu au reprezentanți aici, dar cu care România întreține relații diplomatice sau comerciale —, cu toate națiunile și țările lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Aș dori să vă rog să transmiteți popoarelor dumneavoastră urarea poporului român, urarea mea de succese cît mai mari în realizarea năzuințelor de dezvoltare economică, de bunăstare, de fericire, în înfăptuirea aspirațiilor și dorințelor de dezarmare și de pace !

Doresc tuturor popoarelor pe care le reprezentați dumneavoastră, șefilor de state și de guverne succese cît mai mari pe această cale și le adresez cele mai bune urări !

Vă rog să fiți siguri că poporul român, Guvernul României socialiste vor face totul și în viitor pentru a dezvolta relațiile și colaborarea cu toate statele, pentru pace în întreaga lume.

Încă o dată, urez popoarelor dumneavoastră împlinirea tuturor năzuințelor de pace, de bunăstare și fericire în noul an !

Vă doresc dumneavoastră să obțineți rezultate cît mai bune în dezvoltarea relațiilor dintre țările dumneavoastră și țara mea !

Vă urez sănătate și fericire ! „La mulți ani !". *(Aplauze puternice, prelungite).*

MESAJ ADRESAT ÎNTREGULUI NOSTRU POPOR LA POSTURILE NOASTRE DE RADIO ŞI TELEVIZIUNE CU PRILEJUL ANULUI NOU

— 31 decembrie 1983 —

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Cetăţeni ai Republicii Socialiste România,

Încheiem anul 1983 cu satisfacţia de a fi realizat noi progrese în dezvoltarea economico-socială a patriei, în mersul său înainte pe calea făuririi societăţii socialiste multilateral dezvoltate. Prin munca întregului popor a sporit avuţia socialistă a ţării, România a urcat noi trepte de civilizaţie materială şi spirituală. În industrie, planul a fost îndeplinit în bune condiţii, cu un ritm de creştere de circa 5%, iar în agricultură, deşi am avut un an greu datorită secetei prelungite, am obţinut o recoltă care asigură buna aprovizionare a populaţiei. S-au dezvoltat, de asemenea, şi celelalte sectoare, învăţămîntul, ştiinţa, cultura — factori fundamentali ai edificării noii orînduiri. Aplicînd ferm hotărîrile Conferinţei Naţionale, am reuşit să depăşim unele greutăţi care s-au manifestat în primii doi ani ai cincinalului şi să obţinem, pe ansamblu, realizări importante, care asigură îndeplinirea în bune condiţii a întregului cincinal 1981—1985.

Pe baza realizărilor obţinute, am putut trece la majorarea cu circa 5% a retribuţiei reale, precum şi la alte măsuri de perfecţionare a mecanismului economico-financiar, de aplicare fermă a principiilor socialiste de retribuţie, după munca depusă, după contribuţia adusă la sporirea avuţiei naţionale.

Toate aceste realizări demonstrează cu putere justeţea politicii partidului, realismul şi caracterul mobilizator al planurilor şi programelor noastre de dezvoltare socialistă. Ele ilustrează minunata forţă creatoare a poporului, care, liber şi stăpîn pe destinele sale, acţionează în strînsă unitate pentru progresul şi înflorirea României socialiste, pentru întărirea independenţei şi suveranităţii sale.

Acum, cînd încheiem încă un an de muncă şi înfăptuiri, doresc ca, în numele Comitetului Central al partidului, al Consiliului de Stat şi guvernului, precum şi al meu personal, să adresez eroicei noastre clase muncitoare, ţărănimii, intelectualităţii, tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate, întregului popor cele mai calde felicitări şi urări de noi succese în viitor.

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Cetăţeni ai României socialiste,

Intrăm în Anul Nou, 1984 — cel de-al patrulea an al actualului cincinal —, cu un program de activitate temeinic fundamentat, elaborat cu participarea activă a tuturor organismelor democraţiei noastre socialiste, a maselor largi populare şi adoptat recent de Marea Adunare Naţională. Prevedem o creştere importantă a producţiei industriale, agricole, a tuturor celorlalte sectoare ale vieţii economice şi sociale. În mod deosebit, în 1984 — odată cu creşterea, în ritmurile stabilite, a producţiei în toate ramurile economiei naţionale — va trebui să acordăm o atenţie prioritară realizării programului energetic şi de dezvoltare a bazei proprii de materii prime, în vederea

asigurării, într-un timp cît mai scurt, a independenței energetice a țării, a satisfacerii într-o măsură tot mai mare din producția internă a cerințelor de materii prime și materiale.

Va trebui, de asemenea, să asigurăm îndeplinirea exemplară a programelor speciale pe care le-am adoptat privind ridicarea nivelului tehnic și a calității produselor, creșterea mai accentuată a productivității muncii, reducerea consumului de energie și materiale, sporirea eficienței în toate ramurile economiei naționale. Am acumulat puternice mijloace tehnico-materiale, dispunem de un important potențial științific, s-a ridicat nivelul de calificare al oamenilor muncii. Important este acum să valorificăm cît mai bine aceste mari acumulări pentru obținerea unor rezultate superioare, pentru trecerea la o nouă calitate a muncii și vieții poporului.

În agricultură am stabilit să obținem o creștere importantă a producției vegetale și animale, să intensificăm lucrările de irigații și îmbunătățiri funciare — prevăzute în programul special adoptat în acest an —, încît să realizăm, în orice condiții de climă, recolte sporite și sigure, să asigurăm o bună aprovizionare a populației cu produse agroalimentare. Dispunem, și în agricultură, de o bună bază materială, de muncitori, specialiști și cooperatori capabili — și trebuie să facem ca 1984 să fie un an al recoltelor record, al desfășurării largi a revoluției agrare în România !

În toate ramurile economiei naționale, anul 1984 să marcheze o îmbunătățire radicală a activității ! Să asigurăm sporirea puternică a venitului național și înfăptuirea, pe această bază, a tuturor măsurilor pe care le-am stabilit privind creșterea veniturilor și a nivelului de trai al oamenilor muncii — țelul suprem al politicii partidului, esența societății socialiste pe care o edificăm.

Să ridicăm la un nivel superior gîndirea și creația științifică, învățămîntul, cultura și arta, asigurînd fiecărui om al muncii un orizont tot mai larg de cunoaștere și pregătire profesională, tehnică, științifică și culturală ! Să intensificăm activitatea politico-educativă pentru formarea unui om nou, cu o conștiință morală înaintată, să promovăm ferm, în toate domeniile, principiile eticii și echității socialiste, ale umanismului revoluționar !

Să acționăm neabătut pentru perfecționarea conducerii științifice a tuturor domeniilor de activitate, să întărim democrația socialistă, revoluționară, autoconducerea și autogestiunea muncitorească, pornind, întotdeauna, de la faptul că societatea socialistă și comunistă se construiește cu poporul și pentru popor ! Tot ceea ce făurim trebuie să servească poporului, bunăstării și fericirii sale, ridicării patriei pe noi culmi de civilizație și progres, întăririi independenței și suveranității României socialiste !

Să facem astfel ca, în anul 1984, poporul nostru, acționînd în deplină unitate, cu spirit de înaltă răspundere, ordine și disciplină, să-și asigure o viață tot mai bună, ca patria noastră să cunoască o continuă înflorire, pe calea socialismului și comunismului !

Dragi tovarăși și prieteni,

Cetățeni ai României socialiste,

În anul 1983 s-a ajuns la o agravare considerabilă a situației internaționale, la creșterea pericolului unui război mondial, care va deveni, inevitabil, un război nuclear. Au avut loc noi manifestări ale politicii de forță, s-a intensificat cursa înarmărilor, s-a înrăutățit situația economică și s-au mărit decalajele dintre țările sărace și cele bogate. În mod deosebit, în ultimele luni s-a agravat situația în Europa, ca urmare a trecerii la amplasarea rachetelor nucleare americane cu rază medie de acțiune în unele țări vest-europene. Aceasta a dus la retragerea de la convorbirile de la Geneva și la anunțarea de contramăsuri nu-

cleare de către Uniunea Sovietică. Ne aflăm la începutul unei noi curse a înarmărilor nucleare, care pune în pericol existenţa a înseşi vieţii pe planeta noastră. Niciodată în istoria sa, omenirea nu s-a aflat într-o situaţie atît de gravă !

Pornind de la toate acestea, doresc să reafirm şi acum, în ajunul Noului An, hotărîrea României de a acţiona cu fermitate, de a-şi uni forţele şi conlucra strîns cu toate statele şi popoarele, cu toţi cei care iubesc viaţa pentru a opri acest curs deosebit de periculos spre o catastrofă nucleară, pentru asigurarea păcii.

Trebuie să se facă totul pentru ca S.U.A. să oprească amplasarea în Europa a rachetelor nucleare cu rază medie de acţiune, iar Uniunea Sovietică să oprească aplicarea contramăsurilor nucleare de răspuns. În aceste condiţii, să se treacă la reluarea negocierilor sovieto-americane, în vederea ajungerii la un acord corespunzător, care să ducă, în final, la eliminarea rachetelor şi la eliberarea continentului de orice arme nucleare, la realizarea unei Europe unite, a păcii şi colaborării. În numele păcii şi vieţii să acţionăm cu toate forţele, încît anul 1984 să determine o schimbare radicală a cursului evenimentelor în acest sens ! Popoarele, mişcările pentru pace din Europa — cărora poporul român li s-a alăturat cu întreaga sa forţă — trebuie să-şi facă tot mai puternic auzit cuvîntul, să ceară să primeze raţiunea şi spiritul de răspundere, interesele păcii, ale apărării dreptului suprem al omului la viaţă, la pace, la libertate !

În acest spirit vom participa la Conferinţa pentru încredere şi dezarmare de la Stockholm, animaţi de dorinţa de a ne aduce întreaga contribuţie la întărirea încrederii, colaborării şi păcii pe continent.

Vom acţiona cu toată energia pentru dezvoltarea colaborării dintre toate statele din Balcani, pentru transformarea acestei regiuni într-o zonă a păcii, fără arme nucleare şi baze militare străine !

Vom milita pentru ca în întreaga viaţă internaţională să fie instaurate principiile egalităţii în drepturi, respectării independenţei şi suveranităţii naţionale, neamestecului în treburile interne, nerecurgerii la forţă şi la ameninţarea cu forţa.

Considerăm că, în actualele împrejurări internaţionale, trebuie făcut totul pentru soluţionarea pe calea paşnică a tuturor conflictelor şi problemelor litigioase — din Orientul Mijlociu, din Asia, Africa, America Centrală şi din alte regiuni ale lumii.

Vom depune, în continuare, toate eforturile pentru lichidarea subdezvoltării şi instaurarea noii ordini economice mondiale, pentru întărirea colaborării şi solidarităţii ţărilor în curs de dezvoltare în lupta pentru afirmarea lor liberă pe calea progresului.

Fie ca anul 1984 să ducă la întărirea conlucrării tuturor statelor, fără deosebire de orînduire, la creşterea participării lor active la soluţionarea problemelor complexe ce confruntă omenirea, în interesul fiecărei naţiuni, al păcii şi independenţei popoarelor !

Dragi tovarăşi şi prieteni,

Cetăţeni ai României socialiste,

Să întîmpinăm a 40-a aniversare a revoluţiei de eliberare naţională şi socială şi cel de-al XIII-lea Congres al partidului cu succese tot mai însemnate în dezvoltarea economico-socială, în toate domeniile construcţiei socialiste ! Să facem totul pentru a servi cauza generală a poporului, a bunăstării şi fericirii sale, a întăririi independenţei şi suveranităţii României !

Fie ca anul 1984 să marcheze progrese importante în eforturile popoarelor pentru oprirea cursei înarmărilor, pentru înlăturarea rachetelor şi a oricăror arme nucleare

din Europa, pentru triumful politicii de destindere și colaborare, de securitate și pace !

Cu prilejul Anului Nou, vă urez din toată inima, dragi compatrioți, noi și noi realizări, satisfacții depline în muncă și în viață, împlinirea tuturor dorințelor de mai bine, multă sănătate și fericire !

„LA MULȚI ANI !"

CUPRINS

Coli editură 29,07. Coli tipar 40,50. Format 16/54×84

Comanda nr. 10 207/40 037
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti,
Republica Socialistă România

